

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

MICHAEL GRUBER

kemikler VADİSİ

GALATAGERİLİM

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

kemikler

VADİSİ

Galata - Roman

KEMİKLER VADİSİ

Michael Gruber

Kitabın Özgün Adı

Valley of Bones

İngiliceden çeviren: Şükrü Zafer Serinken

Yayına hazırlayan: Çağlayan Erendağ

Kapak fotoğrafı ve düzeni: Seda Toksoy

© 2005, Michael Gruber

© Bu kitabın Türkçe yayın hakları Akçalı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla
Sistem Yayıncılık A.Ş.'ye aittir.

Yayınevimizden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz,
hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayınlanamaz.

Birinci basım: Ekim 2005/İstanbul - 3.000 adet

ISBN: 975-322-397-8

Dizgi: Zehra Doğan-Ebru Öner

Basım-Cilt: Kurtiş Matbaacılık

**GALATA, SİSTEM YAYINCILIK VE MAT.SAN.TİC.A.Ş.'NİN TESCİLLİ
MARKASIDIR**

Tünel, Nergis Sokak, Sistem Apartmanı, No: 4 34430 Beyoğlu/İstanbul

Tel: (212) 293 83 72 - pbx Faks: (212) 245 66 14

E-posta: galata@sistem.com.tr

web: <http://www.sistem.com.tr>

Genel Dağıtım: İKİ A

Tel: (212) 272 45 46 Faks: (212) 272 45 55

www.ikiyayincilik.com.tr

SİSTEM YAYINCILIK BAYİİ VE KİTABEVLERİ

İZMİR

: Sistem Kitabevi, 859 Sok. No: 5/A Konak/İZMİR

Tel: (232) 446 27 29-pbx Faks: (232) 446 75 67

ANKARA

: Bilim Sanat Konur Sok. No: 11/A Kızılay/ANKARA

Tel/Faks: (312) 418 75 22

kemikler

VADİSİ

MICHAEL GRUBER

İngilizce aslından çeviren: Şükrü Zafer Serinken

E.W.N.'ye

Burada, yeryüzünde ilahi merhametin dört kanıtı vardır. Tanrı'nın derin düşünebilen varlıklara (böyle durumlar mevcuttur ve onların yaratık olarak deneyimlerinin bir kısmını oluştururlar) lütufları. Böyle varlıkların hem kendilerinin hem de içlerindeki ilahi şefkatin yansıması olan kendi şefkatlerinin aydınlığı. Dünyanın güzelliği. Dördüncü kanıt ise burada, yeryüzünde merhametin kesinlikle bulunmayışıdır.

—SIMONE WEIL, *YERÇEKİMİ VE LÜTUF*

Rabbin eli üzerimdeydi, Ruhu'yla beni taşıdı ve kemiklerle dolu bir vadinin ortasına bıraktı.

—HEZEKİEL 37:1

MESİH'İN KANI
HEMŞİRE RAHİBELER
TOPLULUĞU
(Society of Nursing Sisters- SBC)

1895 yılında Bd. Marie-Ange de Berville tarafından kurulan Mesih'in Kanı Hemşire Rahibeler Topluluğu, kendini savaşlarla zulümlerin masum kurbanlarına şifa vermeye ve yardım yetiştirmeye adanmıştır. İkinci Vatikan Konsilinin yaptığı reformlardan sonra kendi topluluk kıyafetlerini çıkartmayan birkaç örgütten biri olan bu tarikat, bünyesinde uyguladığı neredeyse askeri disiplinle ve her ne kadar çalışmalarının bu yönü çok eleştirilmiş olsa da tüm dünyada, sakat ve terk edilmişler arasından topladığı çok küçük kızları yetiştirip üyesi yapma geleceğiyle dikkati çekmektedir. Tarikat bünyesindeki rahibe kardeşler, her iki Dünya Savaşıyla ardından gelen birçok çatışmada gerek yiğitlikleri gerek fedakârlıklarıyla kendilerine ayrı bir yer edinmişlerdir. Her ne kadar günümüzde yeminli rahibelerle diğer çalışanlarının sayısı üç binden fazla değilse de, Topluluk üyelerinden 120'den fazlasını görev başındaki ölümleri sonucu kaybetmiştir ki bu sayı modern çağın dinsel örgütlerinin hepsinin kayıplarından daha fazladır. Geleneksel olarak tarikat üyeleri hastalarıyla sorumluluklarını yüklendikleri halkları terk etmeyi, düsturları olan "Gittiğimiz yerde kalırız" gereğince kayıtsız şartsız reddetmektedirler. *Ayrıca bkz.* Bd. Marie-Ange de Berville; Papa XI. Pius; Kardinal Matteo Ratti.

—ENCYCLOPEDIA CATHOLICA, 2. BASKI, 1997

B İ R

POLİS MEMURUNUN tam doğru anda yukarı bakacağı tuttu, yoksa göremeyecekti; yer çakılışı değil, düşüşün kendisini. Ne gördüğünü kavraması şaşkınlıkla geçen bir saniye sürdü; otelin ön cephesinin beyaz travertenleriyle camlarının önünde irileşen, kara bir kütle. Nihayet bitti; ömrünün sonuna dek aklından asla çıkmayacağını bildiği korkunç bir sesle.

Sonrasında, olay mahallini kendi kusmuğuyla kirletmemek için öylece arabasının tamponuna çöküp bir dakika kadar başı önünde oturdu. Ardından telsiziyle olayı rapor etti. Bunu bir 31 olarak bildirmişti, Miami Emniyet Müdürlüğünün cinayet için kullandığı kod ama bir kaza veya intihar da olabilirdi. Yine de, o sırada açıklayamadığı nedenlerle, ona bir cinayet gibi geliyordu. Siren seslerini beklerken, başını kaldırıp Trianon Otelі'nin cephesindeki balkon sıralarına baktı. Gidip adamın ölüp ölmediğini kesin olarak belirlemesi gerektiği düşüncesi aklından şöyle bir geçti, çünkü demir çitin, adamın boynundan, göğsünden ve kasıklarından çıkan lale şeklindeki sivri uçları, belki de geçerlerken bütün hayati organlarını ıskalamış olabiliyorlardı.

Görevine bağlı bir polis olsa da, karşılaştığı ilk taze ceset olduğundan, içinden olay yerini bozmamanın daha iyi olacağını söyleyip onu birkaç metre öteden incelemeye karar verdi. Ceset yakışıklı birisiymiş, diye düşündü, koyu esmer tenli ama kartal tipli; kemerli bir burun, ince dudaklar, küçük sivri bir sakal.

Memur pek ne olduğunu söyleyemese de, bu suratta yabancı gelen bir şey vardı.

Ona arkasını dönünce biraz olsun rahatlayıp otelin ön cephesini inceledi. On iki katlı, bir Fransız şatosuna benzetilerek tasarlanmış bakır kaplı bir çatısı olan bu binayı süsleyen üç sıra üst üste balkon bulunduğuna dikkat etti. Trianon Otel’inde zaten esas tema buydu, gittiği kadar Fransız olsun; çatısının dışında, yaldızlı saçak silmeleri, armalar, New Orleans stili demir döküm balkon korkulukları ve elbette, arazinin güney cephesini çevreleyen demir çitin çubuklarının ucundaki lale biçimindeki süsler. Şimdi insanlar otelden çıkmış geliyorlardı; otelin beyaz kıyafetleri içinde dehşete kapılmış kişiler, lobideki bazı müşteriler. Bir kadının kopardığı çığlık polis memuruna görevini hatırlattığında, derhal herkesi gerisingeriye çevirip binanın içindeki serin ortama soktu.

Bu sırada, bej rengi kruvaze bir takım giymiş geniş omuzlu bir adam memura yanaşıp kendisini Otel Müdürü olarak tanıttı. Düşeni tanıyordu, 10 D’de kalan bir müşteri ve bir isim verdi. Polis memuru defterine bunu kaydetti. Müdür, ağzını bir mendille kapatarak uzaklaştı. Polis, yine binanın ön cephesini incelemeye koyulduysa da, sık sık gözleri kurbana kaymaktaydı. Sinekler cesedin üzerine konup vızılıyla işe koyuldular, az sonra bir ambulans çıkageldi. İçinden çıkan sağlık görevlileri olay yerini çember içine aldılar, adamı resmen ölü ilan ettiler, bilgiç bilgiç tıbbi laflar ettikten sonra klimanın serinliğinde beklemek üzere araçlarına döndüler. Olay Yeri İnceleme aracı geldi. OYİ ekibi, bir yandan sağlık ekibinin de yumurtladığı esprilerinden bazılarını (işte ben *piercing* diye buna derim; kusura bakmayın, şu anda telefona bakamaz) tekrarlararken, bir yandan da hemen çeşitli inceleme teçhizatıyla kameralarını yerleştirmeye koyuldular. Kısa bir süre sonra, üzerinde herhangi bir işaret bulunmayan beyaz bir Chevrolet durdu, içinden düzgün yapılı, gri yeşil renkte ipekle keten karışımı, çok şık bir takım giymiş, karamela tenli biri indi. Polis memuru derin bir nefes aldı. Elbette, bu o olmalıydı.

Adam, “Morales mi?” diye sordu. Polis memuru başıyla doğruladı. Adam elini uzatırken, “Paz” dedi.

Morales, “Hı” dedi. Miami Emniyetindekiler veya Metropoli-ten Dade County’de televizyonu olan herkes gibi Jimmy Paz’ın kim olduğunu biliyordu. Buna rağmen, şimdiye dek çalışma ortamında onunla hiç tanışmamıştı. Her ikisi de Küba’dan gelen ilk göçmenlerin soyundandı ama devriye polisi olan, Amerika’ya göçen Kübalıların yüzde 98’i gibi kendisini beyaz sayıyordu. Halbuki Paz, ne beyazdı, ne de Kübalı olduğunu inkâr edebilirdi. Morales’in bilinçli olarak karşı durmaya çalıştığı bu durum, ırkçı çekişmeler söz konusu olmasa bile ortamda bir gerginlik yaratıyordu.

“Buraya ilk gelen sen miydin?” Paz, yüzünde hoş bir gülümseme ve elâ gözlerindeki ışıqla, cesede değil, Morales’e bakıyordu. Karşısında duran, sakalız, ince hatlı, aslında daha çok parşömen rengine yakın olsa da, teni genellikle yağ rengi dedikleri renkte, yirmili yaşlarının başlarında genç bir adamdı. Rahat olsa, yüzü bir koro çocuğunun aydınlığında olabileceken, şimdi tetikte ve gergindi. Zekâ fışkıran kara gözleriyle dekteife öyle haşin bakıyordu ki, neredeyse şaşı olacaktı.

“Hayır, ben zaten buradaydım. Birisi telefonla, otelde olay var diye ihbar etti. Yalanmış. Tam ayrılıyordum ki, adam aşağı düştü.”

“Düşerken gördün mü, peki?”

“Evet.”

Paz başını kaldırıp otele bakınca Morales’in görmüş olduğu şeyi gördü. Kurbanın ölümcül düşüşüne hangi balkondan başladığı gün gibi açıktı. Biri hariç, öğlen sıcağına karşı tüm balkonların cam kapıları kapalıydı. Oysa tek istisnanın kapısı açık ve beyaz perdeleri bayrak gibi dalgalanıyordu. Paz içinden saydı.

“Galiba onuncu kat” dedi. Cesede ilk kez baktı. “Güzel ayakkabılar” dedi. “Lorenzo Banfi yapımı. Elbise de güzel. Giyimine düşkün biriymiş. Lütfen söyler misin, neden bir cinayet olarak anons yaptın?”

Morales, “Düşerken hiç çığlık atmadı” dedi; bu ifadesine kendisi bile şaşırmıştı. Paz sırtarak gülümseyince Morales, birden kendisinin de güldüğünü fark etti. “Aferin. Kaliteli polis işi.

Adam terastan uçuyor, düşerken bir şekilde gürültü yapmasını beklemeliyiz. Evet, şimdi bunu bildiğimize göre, kafatasının arkasından sızan şuradaki küçük kan izi daha da ilginç geliyor, ha?"

"Aşağı inerken başını bir yere çarpmış olabilir."

"Nereye? Düşerken onu gördün: Bu adam, oradaki balkondan buradaki çitlere doğrudan bir uçuş ve üçlü kazığa geçecek biçimde de mükemmel bir iniş yapmış. Hayır, o yara balkondan düşerken başında önceden vardı. Büyük bir ihtimalle yere çakıldığı sırada ölüp soğumuştur bile. Hatta durumunu göz önünde tutarsak, böylesi daha bile iyi olmuş denilebilir." İkisi de bir süre, üzerinde sineklerin kaynaştığı cesede baktı.

Sonra Paz, "Bak Morales, ne diyeceğim. Adamımızın bir yere gideceği yok. Neden birlikte o odaya çıkıp aşağı düşmeden önce ne yaptığını bulmaya çalışmıyoruz?"

"Adamın adı Jabir Akran al-Muwalid. Adını Müdürden aldım. Bir müşteri, 10 D."

Paz'ın ağzı bir kez daha kulaklarındaydı.

"Harika, Morales! Şahane! Mükemmel! Teşekkür ederim. Doğrusu kimliğini bulmak için ceplerini karıştırmak hiç içimden gelmiyordu."

Morales, belki de Paz için tüm o söylenenler doğru değildir, diye düşünüyordu; yani, her şeye rağmen, adam kendini beğenmiş bir sinir küpü olmayabilirdi. Morales, dokuz aydır emniyette çalışıyordu ve ilk defa bir dedektif ona, büyük bir ihtimalle suç mahallini karıştırmış işe yaramaz bir muhallebi çocuğu gibi davranmadan, adam yerine koyuyordu. Diğer bir tuhaflık da, bu adamın ortağının olmamasıydı. Bütün cinayet dedektifleri daima ikili takımlar halinde çalışırlardı fakat Jimmy Paz için böyle olmadığı açıktı.

Resepsiyondan bir anahtar kartı alarak tıpkı lobi gibi bej ve altın sarısı renklerinde dekore edilmiş asansörle yukarı çıktılar. Asansörde, XV. Louis stili, oturma yeri brokar kaplı, küçük bir sandalye bile vardı. Sonunda anahtar kartına hiç ihtiyaçları olmadı.

Oda kapısındaki otomatik kapanma sistemini engellemek amacıyla, yere rulo haline getirilmiş bir havlu konulmuştu. Üzerinden atlayıp içeri girdiler.

Burası da lobiyle asansör gibi XV. Louis stilinde döşenmiş bir süitti ve şimdi dairenin geniş oturma odasıındaydılar. Bir duvar, baştan aşağı çerçevesi yaldızlı bir aynayla kaplıydı. Tam karşısında manzaralı balkonla ona açılan Fransız tipi çift kanatlı camlı kapı vardı; üzerlerinde eski hanedan devrinin armaları işli kalın perdeler geri çekilmiş, incecik, bembeyaz tüller Biscayne Körfezinden esen meltemle dalgalanmaktaydı.

Paz balkona doğru yürümeye başladı, aynada gözüne bir şey çarpıverince durdu. Odada bir kadın vardı. Yerdeki Aubusson taklidi halının üzerine diz çökmüş, ellerini göğsünde birleştirmiş, fal taşı gibi açılmış gözlerle ileriye bakıyordu. Paz, onun görüş alanına girdi ama kadın onu hiç fark etmemişti. Kadının çok alçak sesle mırıldanarak konuştuğunu gördü. Dua mı ediyordu? Ona biraz daha yaklaşırken, yatak odasını da kontrol etmesi için Morales'e işaret etti.

Dua gibi gelmemişti, en azından Paz'ın özellikle aşına olduğu sesler değildi. Sözcükleri anlamamasına rağmen, kadın sanki birisiyle karşılıklı konuşuyor gibiydi. Sokaklarda son zamanlarda karşılaştığımız cep telefonlarıyla konuşanlar gibi tek taraflı bir konuşmaya benziyordu bu. Paz dikkatle baktı; kadında cep telefonu yoktu. Kadın uzun boylu ve ince yapılydı. Biraz solgun olsa da bir *country-and-western* yıldızı gibi çıkık elmacık kemikli, hoş bir çehresi vardı. Hiç başarılı olamamış veya başarıldığı halde sonra içki ve/veya beceriksiz adamlarla bunun içine etmiş, bir Hialeah moteline sefil bir yaşam süren bir *country-and-western* şarkıcısı. Haşın bir surat diyebilirdi; hani neredeyse polis, bir grup fahişeyi çevirip kodese attığında karşılaşılan türden; yalnız, kadının yüzünde bu görüntüye uygun düşmeyen ulvi bir şey vardı. Üzerinde biraz kirli, oldukça bol ve soluk mavi bir tişört, ayak bileklerinin biraz üzerine gelen pamuklu, kahverengi bir etek ve örgü atkılı sandaletler vardı. Kirli ayaklar.

Bir oğlan çocuğunun başı gibi tıraş edilmiş kuzguni saçlarının altından, başına yapışık gibi duran, memesi olmayan küçük kulakları çıkıyordu. Küpesi yoktu. Kalın kara kirpiklerin koruması altındaki derin gözleri (saçlarıyla ten rengine bakılırsa, hiç beklenmedik biçimde) yıkanmış blucin rengiydi. Bunların ortasındaki ufacık, kurşun deliğine benzeyen göz bebekleri orantısız derecede küçüktü. Uyuşturucudan mı acaba? Öyle ise, bu yüz ifadesini de açıklardı. Ne makyaj yapmış, ne de oje sürmüştü. Cildi, solmuş bir güneş yanığını gösterircesine sararmıştı. Dedektif, kadının boynunda, tişörtünün tam bittiği yerde, belki de içindeki bir takıya bağlı sırtımı fark etti.

Paz, “Affedersiniz,” diye seslendi. Fakat kadın onu şaşırtaarak, gözlerini yalnızca akları görünecek şekilde devirip yavaşça yana yıkıldı. Paz derhal diz çöküp onu boynundan tuttu. Teni nemli ve olağanüstü sıcaktı ama nabızı güçlü ve normal atıyordu. Kadından gelen bir koku vardı; bir yandan hem ter, hem de sanki bir benzin istasyonuna özgü, benzin veya motor yağı gibi bir şey, öte yandan belli belirsiz bir çiçek esintisi. Paz’ın, ömrü boyunca elinden hayli çiçek aranjmanı geçmiş olduğundan, kokuyu hemen tanıdı; zambak.

Kadının göz kapakları kıpırdanıp gözleri açıldı ve Paz’ın gözünü dikmiş kendisine baktığını görünce, hayretle irkildi.

“N’oldu?” diye sordu. “Kimsiniz?” Kırsal kesim konuşması. Sözcükleri bitiştirip yuvarlayan bir ses.

Paz, “Diz çökmüştünüz, sonra alabora oluverdiniz” dedi. “Ben, Miami Emniyet Müdürlüğünden Dedektif Paz. Peki, ya siz kimsiniz?”

“Emmylou Dideroff. Burada mı o?” Doğrulup etrafa bakındı.

“O, sanırım Mr. al-Muwalid oluyor, değil mi?”

“Hı.” Kadın biraz sarsakça ayağa kalkınca Paz onun gerçekten uzun boylu olduğunu gördü; kendi 1,78’lik boyundan bile biraz uzun.

Paz, “Otursanız iyi olur, sarsılmış görünüyorsunuz” dedi. Kadın, çok rahatsız görünen, anlamsız Fransız sandalyelerden

birine oturdu. "Polis misiniz?" diye sordu, Paz başıyla doğrulayınca da, "Buraya onu tutuklamaya mı geldiniz?" dedi.

"Bunu neden yapmak isteyelim ki, Ms. Dideroff?"

"Ah, bir katil o" dedi. "Bir cani. Onu bu yüzden takip ediyordum. Gözlerime inanamadım, Miami'de sokakta gezinirken, birdenbire karşımda. Arabasını kapalı garaja koydu, ben de kamyonetimi yola bıraktım; hani *check-in* yapılan yere giden yola. Lobide gelmesini bekledim. Dosdoğru gidip yüzüne bakmak istiyordum, yani sahiden o olduğuna emin olmalıydım. Ortalıkta görünmeyince, kahretsin, belki de kapalı parktan doğrudan odasına çıkmıştır, diye düşündüm."

Paz'la göz göze geldi, ağzı hayretle açılıp 'O' şeklini aldı ve "Eyvahlar olsun, yine bayıldım, öyle değil mi?"

"Evet, han'fendi. Kendinizden geçmeden önce tam olarak ne yapıyordunuz?" Paz aynada Morales'in yatak odasının girişinde durduğunu gördü. Göz göze geldiler, Morales omuzlarını silkti ve arkasındaki odayı gösterip baş parmağını kaldırdı; yani, orada kimse yok anlamında. Paz, belli belirsiz bir baş işaretiyle balkonu işaret etti. Morales, bir polis memuru için oldukça sessiz, duvar boyunca kayarak ilerledi ve açık camlı kapıdan dışarı çıktı.

Kadın, "Ha, Katerina'yla konuşuyordum" dedi. "Neyse, asansörle en üst kata kadar çıktım, bir kat görevlisi bulup odasını sordum, o katta değildi, kattan kata inip kadın görevlilere sora sora onu aradım, sonunda onuncu kata geldim, buradaki görevli onu hemen tanıdı. Böylece odaya gittim, kapısının, önünde bir dayanakla açık olduğunu görüp içeri girdim. Galiba girmemeliydim, öyle mi?"

"Pek değil. Katerina kim?"

"Siena'lı Katerina¹."

---

¹ Siena'lı Katerina: Santa Caterina (İtalyanca), St. Catherine (İngilizce); 1347 Siena doğumlu, özellikle veba salgını sırasında hastalara bakmasıyla ve ölümden korkmamasıyla bilinen, adına pek çok manastır ve dini kurum bulunan, 33 yaşında ölmüş Azize-e.n.

“Hani Azize olan mı?”

“Evet. Dünya işlerinde çok akıllıdır.”

“Yani akıllıydı. Ölmüş sanıyordum onu.”

Kadın gülümsedi. Paz, ağzının sağ tarafında, iki dişinin eksik olduğunu gördü, yine de bu çok içten, sevgi dolu bir tebesümdü. “Evet, haklısınız. Ama ölümler hep etrafımızdadır. Bu Azizlerin Komünyonudur. Katolik misiniz?”

“Öyle yetiştirildim. Ama pek kiliseye gitmem.” Kadının buna söyleyecek bir sözü yoktu.

Paz’ın arkasından hafif bir öksürük geldi, döndü ve dalgalanan perdelerin arasında, temiz yüzünde heyecanlı bir ifadeyle Morales’i gördü. “Şey, Dedektif, buradakini görmeniz gerek.”

Paz eliyle onu içeri çağırdı ve odanın öte tarafına gitti. Alçak sesle konuştular.

Paz, “Ne buldun?” diye sordu.

“Sanırım cinayet silahı orada duruyor. Bir motor parçasına benziyor ve üzerinde... şey, sanki kan ve saç kalıntıları var. Ne ona, ne de başka bir şey dokundum.”

“Güzel. Yatak odasında ilgimizi çekecek bir şey var mı?”

“Kurbanın kimliği. Arasına bir sürü kartvizit tıklanmış bir Sudan Pasaportu. İçinde gıcır gıcır yüzlükler halinde birkaç binlik olan bir cüzdan. Komodinin en üst çekmecesini açıp içine baktım. Hata mı ettim?”

“Sayılır ama hadi görmemiş olalım. Ölümlerin özel hakları yoktur ama herhangi bir şeye dokunmadan önce delil tespiti olayının bitmesini beklemeliyiz. Şimdi ben senin ipucuna baktık, Ms. Dideroff’a eşlik etmeye ne dersin?”

“Onun hikayesi ne?”

Paz, “Anladıysam gözüm kör olsun” diyerek balkona çıktı. Çömeliyle dikkatle nesneye baktı. Paz, on altı yaşındayken, henüz meteliğe kurşun attığı sıralar, ilk arabasının, 1956 Mercury’nin, yanan motorunu kendi başına onarmıştı. Dolayısıyla tam olarak neye

baktığını iyi biliyordu. Bu bir rottu; benzinli bir motorun pistonunu krank miline bağlayan kısa, dayanıklı, dövme çelik parça. Yalnız bu Mercury'ninkinden daha büyüktü; herhalde büyük bir dizel motora aitti. Bir ucunda krank milini kavrayabilmesi için tasarlanmış halkayla diğerinde pistonun içinde kalın bir pimin etrafını saracak daha küçük bir halkası vardı. Geniş halkanın etrafına bir parça kan bulaşmıştı ve kurbanın başından kopmuş olması muhtemel birkaç siyah kıvrıkcık saç teli vardı. Bir elinin eklemleri üzerinde şempanze gibi dengesini bulup ileri uzandı ve nesneye yakından baktı. Rot, parlak bir yağ tabakasıyla kaplıydı. Yepyeni duruyordu. Şaftın alt kısmında, birisinin onu tuttuğu yerde neredeyse kusursuz birçok parmak izi vardı. Vay anam vay.

Ayağa kalkıp demir korkuluklardan aşağı baktı. On kat aşağıda kazığa geçmiş kurbanı ve onun etrafında kaynaşan, fotoğraf çekip örnekler toplayan OYİ Biriminin elemanlarını görebiliyordu. Paz onlara iyi şanslar diledi ama en geçerli delillerin burada, yukarıda 10 D'de bulunacağını düşünüyordu. Cep telefonunu çıkartıp OYİ ekip lideri olan hanımın cep numarasını çevirdi. Cepten aradığı kişiyi karşıdan görmek hoşuna gitti. El salladı, o da karşılık verdi. Ona, en hızlı biçimde hemen yukarıya, 10 D'ye gelmesini söyledi.

Tekrar içeri girerek bir sandalye çekip Emmylou Dideroff'un karşısına oturdu.

"Evet, Ms. Dideroff, size Emmylou diyebilir miyim?" Kadın başıyla onayladı. "Emmylou, Jabir al-Muwalid'le bağlantınız nedir? Arkadaş mıydınız?"

"Yoo, hayır. O bizim düşmanımızdı."

"'Biz' kimler oluyor?"

"Kabilem. Peng Dinka. Monyjanglar."

"Peki. Bu düşmanlık acaba neden?.."

"Şey, yüzlerce, hatta belki de binlerce insanın ölümünden sorumluydu o. Sadece savaştakileri kastetmiyorum. Bir tür özel ölüm müfrezesinin başıydı."

“Anladım. Peki bu savaş neredeydi? Burada, Miami’de mi?”

Sanki birdenbire nerede bulunduğunu ve neler olduğunu anlamışçasına kadının yüzü değişiverdi. Paz, öyle bir bakış aldı ki rahatlıkla herhangi bir Overtown fahişesinden de gelebilirdi. “Affedersiniz ama neler oluyor? Nerde o, siz neden burada, onun odasındasınız?”

Paz, açık açık, “Öldü” dedi. “Yaklaşık yirmi dakika kadar önce şuradaki pencereden çıktı ve sonra kendisini sivri demirli bir çite geçirdi.”

Hızlı bir nefes alış, gözlerde hafif bir büyüme. “O halde” dedi kadın, iç çekerek, “Tanrı ruhunu bağışlasın” ve sonra Paz’ın bilmediği vurgulu bir lisanda başka bir şeyler daha sıraladı. Paz, kadının yüzünü dikkatle inceledi. Şaşkınlığı gerçek gibiydi, yine de şu anda görüldüğünün yarısı kadar bile anasının gözüyse, onun hangi bilinçsiz durumlara gireceğini tahmin edebilmek hiç mümkün değildi. Paz, alışılmamış zihinsel fenomenler konusunda sıradan bir detektiften biraz daha fazla tecrübeye sahipti. Dolayısıyla içine bir kurt düşmüş, kemer tokasının biraz ötesinden onu kemirmeye başlamıştı.

“Pekâlâ Emmylou... Bu arada onun pencereden nasıl çıktığı hakkında herhangi bir şey biliyor musun?”

“Hayır. Onu hiç görmedim. Size söyledim, buraya geldim, kapıyı açık buldum, içeri girdim ve bekledim.”

“Ve dua ettin.”

“Bir hayal gördüm. Onu uzun zamandır görmemiştim ve sanırım biraz kapılıp anlarsınız ya, kayıp gidivermişim.” Kadının çıkık elmacık kemiklerine hafif renk geldiğini gördü. Mahcubiyet miydi acaba, yoksa suçluluk mu?

“Peki. Lütfen söyler misin, bağlantı rotu nedir biliyor musun?”

“Elbette. Bir motor parçasıdır. Neden?”

“Sende bundan var mıydı? Yani arabaya monte edilmiş olan değil de, ayrı. Yedek parça gibi.”

“Üzerimde yok. Bakın, bütün bunları neden sorduğunuzu anlamıyorum; bu bağlantı rot...”

“Ama senin bir tane var.”

Başını salladı. “Kamyonetimin tabanında duran bir tane var. Yani Jack Wilson’ın kamyonetinin. Güney Nehir Yolundaki Wilson Kardeşler Denizcilik. Orada çalışıyorum. Büro işlerine bakıyorum. İşler yoğun olunca parça getir götür işini de yapıyorum. Albaya da bu nedenle rastladım. Üzerinde çalıştıkları bir Mermaid Meteorun yeniden imal edilmiş C rotunu teslim almak için Birinci Güneybatı yolundaki Shattuck Makineciliktedirim. O da orada, tam sokağın karşısında bulunan 7-Eleven’in dışındaki ankesörlü telefonun yanında bekliyordu. Sonra onu buraya kadar takip ettim.”

“Yaa. Aslında yukarı çıkıp buraya geldin, onu bekledin, rotu elinde tutuyordun, hızla kafasına indirdin, yere düştükten sonra onu balkona sürükledin ve aşağı attın. Düşüşü böyle mi oldu, Emmylou?”

Ağzı küçük, pembe bir ‘O’ şeklini aldı. Kabul etmeliydi ki, burada rol yapıyorsa, bu kadın çok iyiydi. “Onu benim öldürdüğümü mü düşünüyorsun?”

“Eh, dışarıda üzerinde kan ve saç kalıntıları olan bir rot var. Anlaşıldığı kadarıyla, biri Jâbir’in başına vurup sonra onu aşağı yuvarlamış. Sen de burada oturmuş dua ediyordun. Ayrıca onun düşmanın olduğunu da söyledin. Üstelik ta nehirden buraya kadar onu takip ettin. Ne düşünmem gerekir?”

Kadın gözünü dikmiş, Paz’a bakıyordu. Paz, onun gözlerine baktığında küçük bir şok geçirdi. Sanki tamamen farklı iki kişinin gözlerine bakmak gibiydi bu. Biri, taş kalpli bir canının buz parçası gözleri, diğeri bir şapeldeki Kutsal Bakire’nin hüznü, yumuşak gök mavisi gözleri.

Sadece bir an içindi bu. Paz öyle hayal ettiğini düşündü fakat dudağından ve belinin orta yerinden birden ter fışkırdığını hissetti. Derin bir iç çekerek, kendi kendine, akla zarar zırvalar

dedi. *Yine* akla zarar zırvalar. Fakat bu da geçti ve rutin şeyler üstte çıktı. Paz, Emmylou Dideroff'a haklarını okuduktan sonra Morales onu kelepçeledi.

Kadın yine transa geçmiş gibiydi. "Daha çekilecek çileler var" dedi. Yumuşak ve tereddütlü bir sesle konuşuyordu.

"Kim, Emmylou? Kim söyledi?"

"Katerina. Bu çok garip. Rabbin senin için hazırladıklarını asla bilemezsin. Hayat bu açıdan çok *ilginç*. Ama, biliyor musun, sahiden onu ben öldürmedim. Bir zamanlar istedim, hatta o zaman çok yerinde olurdu ama şimdi değil."

"O halde, neden buraya kadar onu takip ettin?"

"Onu bağışlamak istedim" dedi.

Paz bu sözlere karşılık söylenecek hiçbir şey bulamadı. Başıyla küçük bir hareket yapınca Morales kadını götürdü.

HER ZAMAN OLDUĞU gibi, soruşturma dosyasının tamamlanması saatler sürdü. Eyalet Savcılığında soruşturma odasının önünde beklerlerken, Paz, adının Tito olduğunu öğrendiği Morales'le çene çaldı. Tito ve Iago: İsimleriyle ilgili biraz Kübalılık paylaştılar. Hatta Morales oldukça iyi anladığı halde pek az konuşuyor olsa da sohbetlerine bir parça İspanyolca bile kattılar. Morales, cemaatte kimle konuştuğuna bağlı olarak ikinci nesil göçmen ya da *sürgün* sayılıyordu. Paz, samimi dedektif havasıyla, kendisi hakkında herkesçe bilinenler dışında hiçbir şeyi açıklamadan, Tito Morales hakkında bilinecek ne varsa hepsini öğrenmeyi başardı. Morales, yirmi üç yaşında ve bekardı. Ailesinin evinde kalıyordu. Miami-Dade Yüksek Okuluna birkaç dönem devam etmişti; tamam hoşlanmıştı ama daha bedensel, daha maceraperest şeyler yapmak istemişti. Deniz piyadesi olmayı düşünmüş ama hasta annesini terk etmek istememişti. Polislik çok iyi bir çözüm gibi gelmişti. Paz, bu meslekte hangi yönde ilerlemek istediğini sordu ve Morales, dedektif olma fikrinden hoşlandığını söyledi. Paz, dedektifliğe nasıl geçtiğinin

hikayesini anlattı. Bir Japon turisti öldüren, Overtown'dan bir adamı yakalayışı. Morales bu hikayeyi zaten biliyor gibiydi.

Biraz zaman aldı ama sonunda iki gözlemi Jimmy Paz'ı oldukça etkiledi: İlki, aslında Morales'ten yaklaşık on yaş büyük olmasına rağmen, bu genç polis memuru, ondan çok daha fazla Amerikalıydı. Paz, normal olarak kendisini öncelikle Kübalı olarak düşünmezdi ama şimdi bunun nedeninin, bilinçaltından kendini annesiyle kıyaslaması, annesinin lokantasının *cubanismo*'suyla çevresinde epeyce zaman geçirmesi olduğunu anlamıştı. Fakat Morales'le kıyaslarsak, Paz pekâlâ başında hasır bir şapkayla şeker kamışı yüklü bir arabayı çeken bir merkebi güdüyor olabilirdi. Diğer gözlemi ise, art niyet olmadan bir kahraman gibi tapınma derecesinde saygı gördüğüydü. Bu delikanlının, Jimmy Paz'la özel bir konuşma yapmaktan muazzam hoşnut olduğu çok açıktı. Bunu tüm arkadaşlarına ve annesine anlatacak, onlar da çok etkileneceklerdi. Üstelik bu delikanlı beyazdı. Paz, televizyona, sahneye çıkmış, Dade County'nin Belediye Başkanı, Kongre Üyeleri ve Eyalet Savcısı elini sıkmışlardı. Ama tüm bunlar, özel bir olayla veya daha doğrusu o olayın, yani Voodoo² Katili diye bilinen aşağılık canının ele geçirilmesinin özel bir anlatımıyla ilişkiliydi, oysa Paz bu anlatımın tamamen uydurma olduğunu biliyordu. Dade County'de gerçeğin ne olduğunu bilen tek kişi Paz'dı ve bunun hakkında hiç düşünmemeye kendini alıştırmıştı. Bir devriye polisinden böylesine bir hayranlık ısıltısı almak her nedense daha farklı, daha gerçekti. Irk farklılıklarını gerçekten aşıyordu bu; Paz'ın deneyimlerine göre öylesine ender görülen bir durumdu ki, yaşamının radar ekranındaki minnacık bir nokta bile olamazdı. Tam hoşnutlukla olmasa da, kendi ırkının, Oprah, Tiger, Shaq gibi tek adla anılan seçkin kişileriyle dolu alemine girmek üzere, dar bir yolda ilerlediğini anladı.

---

² Voodoo: Özellikle siyahi toplumlarca inanılan, hayvansı ilahlar ve büyücülük içeren kült-e.n.

Dosyanın hazırlanması tamamlandıktan sonra, Morales ile vedalaşıp Cinayet Masasına döndü ve Ulusal Adli Sicil Merkezi kayıtları arasında Emmylou Dideroff adını taradı. Hiç kayıt yoktu, yani bu kadın, şimdiye kadar yetişkin olarak herhangi bir suçtan dolayı hiç tutuklanmamıştı. Bilgisayar, onun tutuklanmadan kaç suça karıştığı hakkında ise bilgi vermiyordu. Her ne kadar Sosyal Güvenlik numaraları kimlik belirlenmesi amacıyla kullanılamazsa da, bu kural artık yalnızca bir şaka sayılırdı, dolayısıyla Paz, kadının kredi geçmişini elde edebilmek için ticari bir acente üzerinden adını taradı ve yine hiçbir şey bulamayınca hayli şaşırdı. Sürücü ehliyeti kayıtlarında da durum aynıydı. Bu kadın kağıt üzerinde yaşamıyordu, bu olanaksızdı, o halde isim sahte olmalıydı. Gerçi elinde adrese benzer bir şey vardı. Hemen bir arama emri çıkarttı.

Paz, adrese gitmeden önce ölü Albay Jabir Akran al-Muwalid'in otopsisine girdi. Kurbanı başının arkasından, kesici olmayan bir araçla vurulduğunun doğrulandığını öğrendi; bu araç pekâlâ bir bağlantı rotu olabilirdi. Bu teori, daha sonra adli tıp laboratuvarından aynı gün içinde gelen, bağlantı rotu üzerindeki kan ve saç kalıntılarının kurbanınkilerle uyuştuğunu gösteren raporla sonuca bağlanmıştı. Üstüne bir de kaymak mı istersiniz? Rot üzerindeki parmak izlerinden bazıları Emmylou Dideroff'a aitti.

Paz, kadını nezarette tuttukları Miami Emniyet Müdürlüğünün Beşinci Sokaktaki Merkezindeki sorgulama odasına keyifle ıslık çalarak giderken, bu raporları da yanında götürdü. Emmylou'nun yanına vardığında, onu bir kadın dedektifin nezaretinde buldu. Dedektif *People* dergisinin eski bir sayısına bakıyordu. Emmylou İncil okuyordu. Paz, odada bir avukat olmamasından cesaret almıştı. Bir sandalye çekip kadının karşısına oturdu ve bir süre onu seyretti. Kadın, tüm dikkatiyle dudaklarını kıpırdatarak okuyordu. Paz, kadının okumayı az bildiği için mi böyle okuduğunu, yoksa bunun dua etmeyle ilgili mi olduğunu merak etti.

Odadaki varlığına kadının bir tepki vermeyeceği belli olunca, “Emmylou” dedi. Kadın elindeki kitabı kapatıp şefkatle ona baktı.

Paz’ın binadaki herkes gibi boynunda bir zincirle taşıdığı, fotoğraflı kimlik kartını göstererek, “Bu I.X. neyin kısaltılmışı oluyor?” diye sordu.

“Iago Xavier” diye yanıtladı.

“Hoş bir isim. Hangi azizi koruyucun kabul ediyorsun?”

“Önce senin hakkında konuşalım, Emmylou” dedi. “Başın büyük dertte.” Hemen kanıtları önüne serdi; kesici olmayan alet, adli tıp laboratuvarının o alete ilişkin bulguları, otopsi raporu, olay yerindeki mevcudiyeti, ondan başka birisinin Mr. al-Muwalid’i öldürmek amacıyla kafasına arkadan vurup aşağı atma imkanı olabileceğine ilişkin hiçbir kanıtın bulunmaması.

“Mesele şu ki, seni neredeyse suçüstü yakaladık. Bu adam ne yaptı da onu öldürecek kadar seni kızdırdı bilmiyorum ama bu cinayeti sen işledin ve şu anda lehinde olan tek şey anlattığın hikayen. Şimdilik bizim tek hikayemiz de pusuda bekleyip onu soğukkanlılıkla öldürmüş olman. Ortada bir mücadele izi yok, ne demek istediğimi anlıyorsundur. Bu ağırlaştırıcı sebeptir.”

“Anlamadım.”

“Bunun birkaç cinayeti birden işlemekten, birisini vahşice öldürmekten veya kiralık katil olarak cinayet işlemekten hiçbir farkı yok. İdam cezası kararına yol açabilir. Şunu söyleyeyim, Eyalet Savcısı, onlara kurbanı ne olduğunu, çitlerin üzerinde nasıl görüldüğünü gösterir göstermez, sanırım jüri hemen bu kararı verecektir. Yani bunu düşünmelisin demek istiyorum. Öte yandan, eğer hikayeni anlatır, itiraflarını yazar ve eyaleti bir duruşma masrafından kurtarırsan, iş değişir.”

“Yani onu öldürdüğümü itiraf mı edeyim?”

“Aynen bunu söylüyorum.”

“Fakat bu yalan olur. Yalan söyleyemem. Hem de, doğru söyleyeceğime yemin ettikten sonra olacak değil mi?”

“Evet.”

Kadın gülümsedi. Paz, neden kendimi kötü hissediyorum? Katil bu kadın, diye düşündü. Huzursuzluğunu anlamış gibi kadın, “Gerçekten özür dilerim. Kesinlikle olmaz. Yani, böyle bir yalan söyleyemem. Bu ayrıca, katili aramayı durdurmanız demektir ki hiç doğru olmaz. Başka birisini de öldürebilir...” dedi.

Paz, “Of, kes şunu!” diye bağırdı. Bu sırada, ayağa kalkmış, masanın üzerindeki kalın klasörü kapıp şiddetle masaya vurmuştu. Kadının yerinden sıçradığını görmek hoşuna gitti. Tepe-sinde durup yüzüne haykırdı. “Tanrı aşkına, Emmylou! Burada *yalan ifade vermekten* bahsetmiyoruz! Onu sen öldürdün, öldürdüğünü biliyorsun. Burada, seni Raiford’daki o küçük odadan kurtaracak lanet olası tek şansını veriyorum. İğne mi tercihin? Ölmek mi istiyorsun?”

Kadın, onun deneyimlerine göre şimdiye dek bu soruyla yüz yüze kalmış kişilerden daha uzun süre düşündü. Alçak bir sesle, “Gerçekten idam edilme ihtimalim olduğunu düşünüyor musun?” diye sordu.

Paz sesine gerçeklerin gösterdiğinden daha inandırıcı bir ton vermeye çalışarak, “Hiç kuşum yok!” dedi. Florida, son yıllarda sadece bir kadını idam etmişti. Onun adını hatırlamak için çabaladı. Hah, evet. “Aileen Wuornos’u idam etmişlerdi, aynı şekilde seni de ederler. Eğer birisini öldürmek istiyor ama iğneden kaçmayı düşünüyorsan, bu işi Florida Eyaleti’nde yapamayacaksın.”

Kadın bu öneriyi düşünür gibiydi. Boğazını temizledi ve “Sanırım, bunu bir onur olarak kabul etmeliyim” dedi.

“Ne?”

“Haksız yere idam edilmeyi; tıpkı İsa gibi. Bundan fazla ne isteyebilirim ki?”

Paz’ı önce küçük bir öfke kıvılcımı sarstı, ardından bir pişmanlık dalgası kapladı. Bu olayda eski ortağı Barlow’a gerçekten çok ihtiyacı vardı. Barlow bu kadına nasıl davranması gerektiğini iyi bilirdi; Kutsal Ruh, kıyamet veya her neyse onun

üzerine tatlı tatlı sohbet ederler ve sonra kadın itirafnameyi imzalardı. Polislerin nasıl delil topladıklarını bildiği için, ölüm cezası verileceğinden kuşkuluydu ama bir cinayet sorgulamasında idam bayrağını sallayabilmekten hoşlanıyordu. Bunun zanlıların akıllarını başlarına toplamalarını sağladığını keşfetmişti. Elbette bu örnekteki gibi kaçık değillerse.

Paz, “Haksız yere olması koşuluyla” dedi. “Bu çok ilginç, Emmylou. Çoğu insan ölümden korkar.” Bir baş sallaması, biraz mırıltı. “Fakat sen korkmuyorsun, öyle mi?”

“Ben orada bulundum. Büyütülecek bir şey değil.”

“Peki, *seni* ne korkutur, Emmylou? Bana bu konuda yardım et. Seni en fazla korkutacak şeyi bilemezsem, sana nasıl gözdağı verebilirim ki?”

Kadının ağzının kenarında hafif bir gülümseme belirmediğini gördü. “Eh, çok yürekliymişçesine konuşurum ama aslında hiç de öyle değilimdir. Ben kaçıp saklanan birisiyim. Kaçacak delik arayan. Ama korktuğum şeyle bana gözdağı veremezsin, hiç sanmıyorum.”

“Bana bir şans ver. Nedir bu?”

“Ruhun varlığına inanır mısın?” Başını önüne eğmiş, bunu neredeyse bir fısıltı halinde söylemişti. Paz, odadaki kadın dektifin mecmuasından bir sayfa çevirdiğini işitebiliyordu.

Paz aslında bu konuda neye inandığından pek emin değildi ama doğru yanıtın evet demek olduğunu düşündü.

“O halde, ruhum için endişelendiğimi söyleyebilirim; cehenneme sürüklenmekten çok korkuyorum.”

“Şeytan seni kovalıyor, ha?”

Başını yavaşça kaldırıp yüzüne baktı. “Yok *kovalamıyor*, hayır.”

Bakışları birbirine kilitlendi. Paz, küçücük göz bebeklerinin, irisin soluk mavi enginliğini tamamen kaplayacak kadar açıldığını, ardından imkansız biçimde tüm yüzün, tüm odanın beyazlıklarını yuttuğunu gördü. Önünde açılan cehennemin ölümcül

güzelliğini gördü; onun çekimini hissetti; hayatında başından geçen olaylar anlam değiştirerek kafasının içinde fırl fırl döndü, evet, bu onun alinyazısıydı; onun güzel gücü, ahlak pusulası bir topaç gibi döndü...

Paz, çılgınca ayağa fırlarken, sandalyesini arkaya devirdi. Gürültü üzerine diğer dedektif, mecmuasından başını kaldırıp yuvarlak yüzündeki şaşkın bir ifadeyle bir süre baktı. Paz'ın içi kalkmıştı, neredeyse masanın üzerine kusacak, şuurunu kaybedecekti ki, karanlık, etrafında kızıl bir halkayla etrafı sardı. Artık zanlıya, şimdi tamamen sıradanlaşan bu yüze, sanki bir tünelden bakıyordu.

Travma sonrası stres, bunu bir yerlerde okumuştı; tüm o yaşadığı Afrika büyüğü hikayesinden geri gelen görüntüler, evet aslında bu deli kadın ve şeytan hakkındaki konuşmalarla tetiklenip kabuslar ve başından geçen doğaüstü Afrika tuhaflığının dumanıyla üstüne geliyorlardı.³

Kadın, "İyi misiniz, dedektif?" diye sordu.

Paz, "İyiyim" dedi. Cebinden bir mendil çıkartıp yüzünü sildi. Kendini kadına bakmaya zorladı. Yine Kutsal Bakire ti-pine dönmüştü. "Demek ruhun için endişeleniyorsun, tamam. İtiraf etmenin ruha iyi geldiğini hep işitmişimdir."

"Evet, çok doğru." Kadın derin bir nefes verdi. "Peki."

"Peki, ne?"

"İtiraf edeceğim."

"Güzel. Her şeyi olduğu gibi itiraf edersen, Eyalet Savcısı hafifletici sebep bakımından daha hoşgörülü, daha ..."

"O beni ilgilendirmiyor" dedi. "Bana yapmam söylendi."

"Kim söyledi?"

"Azize, söyledim ya. Bağışlamam ve itiraf etmem gerekiyor."

"Cinayeti."

---

³ Bkz. *Gece Dönencesi*, Galata Temmuz 2005.

Başını sıkıntıyla salladı. “Hayır, al-Muwalid’i öldürmedim, bunu size söylemişim. Diğer günahlarımla suçlarımı demek istemişim.”

Paz, yasal bir bloknotla tükenmez bir kalemi önüne sürdü. Kadın onlara dokunmadı.

“Hayır, ciltli bir deftere ihtiyacım var, spiral veya sayfalarını koparabileceğim bir şey olmasın.”

“Çünkü?”

“Yalan söylerim. Gerçeği yazar, sonra sayfaları kopartırım. Ciltli bir defter olursa, eksik sayfa olup olmadığını hemen anlarsınız.”

“Hah ha. Peki, ciltli defterler. Hani ilkokuldaki gibi mi, kâbında siyah üzerine küçük beyaz benekler olan defterlerden?”

Hoşnut olduğunu gösteren sıcacık bir gülümseme. “Evet, mükemmel. Sanırım, bana gerekecek olan... dört diyelim.”

“Hay hay, oldu bil. Hiç olmazsa bu suçlardan bazıları için bana biraz ön bilgi vermek istemez misin?”

“Hayır. Yazmam gerek. O tür bir deftere.”

İçine baygınlıklar gelmişti. Bir kaçık, bu kesin, belki de niyeti, savunmasını akli dengesinin yerinde olmadığı üzerine oturtmaktı, o zaman topladığı tüm o şahane delillerin pratik bir anlamı kalmayacaktı. Bu kadın gerçekten deli miydi? Otel odasında bir an için, hiç de deli olmayan bir şeyi, o buz kadını gördüğünü biliyordu ama bir duruşma salonunda bunun sıfır değeri vardı. Paz biraz önce başına gelen şeyin üzerinde bir daha durmadı. Sirtında kuruyan ter de olmasa, nerdeyse hiç olmadığına inanacaktı. Bir tür kriz, kan şekerinin düşmesi, stres veya benzeri bir şeyden, endişelenecek bir şey yok, hele bu çatlak kadının yakasını sıyırmasıyla kıyaslanırsa, hiçbir şey yok. Her neyse, artık onu ilgilendirmiyordu. Sanki bütün gününü boşa harcamış gibi hissetti kendisini.

Vaux Ormanında kurulu küçük Pony-aux-Bois kasabası, birkaç kilometre güneyde, Metz'de Moselle'e karışan Mance Nehrinin kıyılarındadır. Bu kasabanın her tarafından tarih fışkırır. Tours'lu Aziz Martin Kilisesi on dokuzuncu yüzyıldan kalmadır. Yazın sonlarında sular çekildiğinde, yöre halkı size Romalılardan kalma bir köpürünün kalıntıları göstericektir; eşsiz suların altındaki solgun, köşeli gölgeler. Bu kasaba, genellikle Metz'li zenginlerin yazlık evleriyle av kulübelerini inşa etmek için tercih ettikleri, huzurlu ve sevimli bir yerdi. Bu zenginlerden biri olan Georges Hippolyte de Berville, şehrin kömür ve petrol ticaretiyle uğraşan tüccarlarındandı. 1851 yılında, kendisi ve ailesi için yerel taşlardan, rahat, nehre yukarıdan bakan bir yazlık ev yaptırdı. Ailesi üç oğlu, Alphonse, Jean-Pierre, Gérard ile karısı Sophie-Catherine'den oluşuyordu. Hepsi de sevgi dolu ve sağlıklıydı. Bundan dolayı Tanrı'ya sürekli şükrediyorlardı, çünkü, başta Sophie-Catherine olmak üzere hepsi dinlerine çok bağlıydı. Ponny'deki bu evin tamamlanmasından sonra, bütün yazlarını nehir kıyısında geçirmeye başladılar. Burada, kırsal kesimde insanların başlıca eğlenceleri olan, oltayla sazan ve sırtar tutmak veya keklik ve çulluk avlamakla zamanlarını geçiriyorlardı. Bu şirin beldede, 1856 yılının bir yaz sabahında Sophie bir kız çocuk doğurdu. Çocuğun adını Marie-Ange⁴ Bernardine koydular, çünkü Sophie, Meleklerin Kraliçesi'ne çok bağlıydı ve bebeğin doğduğu gün, 20 Ağustos, Cairvaux'lu Aziz Bernard bayramıydı.

—ALINDIĞI ESER: *ÖLENE KADAR SADIK :
MESİH'İN KANI HEMŞİRE RAHİBELERİN HİKAYESİ,*
YAZAN SR. BENEDICTA COOLEY, SBC,
ROSARIAN PRESS, BOSTON, 1947.

---

⁴ Melek-e.n.

İ K İ

Emmylou Dideroff'un İTİRAFLARI

1. Defter

Haydi suya gir. Haydi gir, babamın sesi, haydi giriver tatlım, o nehirde korkulacak hiçbir şey yok. Dört yaşında olmalıydım. Florida, Caluga County'deki Coelee Nehriydi; İspanyol yosunları, yeşil meşeler ve yayılan palmiyeler içinde demli çay renginde. Babam bana yüzme öğretiyordu. Neticede suya daldım ve gerçekten bilmiyorum, ben yazar değilim ki, okurum ben. Augustinus gibi bir övgüyle başlamalıydım, doğal olarak bunu unuttum ve kendimi onunla kıyaslamam ne büyük bir kibir ama belki Tanrı karşısında hepimiz eşitizdir. Ben ve en büyük azizlere dek hepimiz, son derece aşağılık olmamıza rağmen, O bizi seviyor. Augustinus'un başlangıç övgüsünden sadece ünlü cümlesini hatırlıyorum: Seni överken zevk alsın diye insanı kışkırtan Sensin, çünkü bizi kendin için yarattın ve Sende huzur bulana kadar huzursuzdur yüreğimiz. Kuşkusuz, bunu gerçekten bilemeyiz, değil mi Aziz A.? Kolayca elde edilebilen başka şeyleri istediğimizi düşünürüz ve neticede aklımıza eğer dua etmek gelirse, senin onca zaman yaptığın gibi dua ederiz; Tanrım, beni iyi kıl; ama hemen değil.

Böylesine günahkâr olmasaydım, dindar ve Tanrı'dan korkan ana babaya sahip olmakla Tanrı'nın lütfunun birleşmesi, beni iyi kılmaya yeterdi. Bunu ilk kez okuduğumda, hem de kahkahanın hiç hoş karşılanmadığı bir rahibe manastırının kütüphanesinde, önce kahkahalarla gülmüş, hemen ardından da hüzünlenmiştim; çünkü böyle ana babamın olmasını veya Avila'lı Tereza kadar az günahkâr olabilmeyi ne çok isterdim. İtirafıma, Tereza'nın Hayat'a başladığı gibi bu cümleyle de başlayabilirdim. İlginçtir, doğrusu nasıl da kendi gerçek günahlarımın içine -masumca hayal edilmiş olanların değil- girmiyorum ve bundan kaçınmak için sayfayı oradan buradan aşırıdıklarımla dolduruyorum. Şimdi, gerçekler.

Florida, Wayland'da Joseph R. ile Elley May (Billie) Boone Garigeau'nun çocukları olarak doğdum. O sırada Billie on yedi ve Louisiana'nın Plaquemines yöresinden bir Cajun¹ olan babam (herkes onu Ti Joe diye çağırırdı) yirmi ikisindeydi. Galiba ikisi de Tanrı'dan pek korkmazdı; düşkünlükleri, gerçi aşırı da olsa, O'na değildi. Annem, Ti Joe'ya düşküncü; hemen hemen Tereza'nın İsa'ya düşkünlüğü mertebesinde (yahut sonraları böyle olduğunu düşündüm). Babam iki farklı şeye düşküncü; ilki, hayatta bir erkeğin yaşamasına gelecek tek şey olan bir Kenworth kamyonete sahip olup onu kullanmak, ikincisi de, gerek iyi bir koca, gerek bir baba olmanın onu asla alıkoyamayacağı, elde edebileceğince fazla lokumu becermek. Oh, söyleyemediğim şeyleri artık buraya yazabileceğim. Alçak herif. Ahlaksız. Hayâsız. S.k. İşte bir ikiyüzlülük tablosu; her ne kadar jilet gibi keskin dilleriyle bir Buick'in boyasını kazıyabilecek kadar yırtık rahibeler tanısam da, kim bilir, belki de mutlak doğruluğun hizmetindeki bir bağıştır bu, benim şimdi ağzımı bozmamam gerekiyor.

Caluga County'de, Wayland'ın yaklaşık on iki kilometre dışında, 217. Yol üzerinde, Coelee Nehrine yakın Karefree Karavan Parkında bir çift dingillide yaşıyorduk. Genellikle bütün böylesi

---

¹ Cajun: ABD'nin güney bölgelerinde, beyaz, Meksikalı ve Kızılderili melezi ahali-ç.n.

yerler gibi burası da güzeldi; dört sıra karavan, bir oyun alanı, bir top sahası, nehir boyundaki çamurlu bir plajda duran birkaç kırımızı piknik masası, sarsak bir iskele ve küçük bir bakkal. Kenworth'u alabilmek için para biriktirdiği sıralar babam, Panama şehrindeki bir firmaya bağlı büyük kamyonlarda şoförlük yapar ve her seferinde farklı süreler boyunca evden uzak kalırdı. Gitti mi bizim için yaşam, etrafta oturup yol gözlediğimiz bir tür Araf bekleyişine dönerdi; ilk Havarilerin ikinci gelişi bekleyişleri gibi ama maalesef Kutsal Ruh bize eşlik etmiyordu. Gerçi çok yakışıklı bir iblisti babam, annem ise hiç çirkin bir kadın olmamasına rağmen, uzun beyaz bacaklı, sırma saçlı, zayıf bir kız, onu bulduğu için kendisini şanslı sayardı. Annem oralıydı, bir Caluga County dilberi, yalınayak, babamdan belki bir kıl boyu uzundu, ne var ki bunu pek göremezdiniz, çünkü babam, altı santim topuklu kovboy çizmelerini hiç çıkartmazdı; bunlar sayesinde, cennete görüp göreceği en yakın mesafeye çıkmış oluyordu. Bunlar benim değil, nenem Boone'un lafları. Benim Tanrı'nın sonsuz merhametine inanmam gerekiyor. Ölümünden sonraki, şimdi değil.

Ninem Boone dediğimde, hemen gözümüzde, rengi atmış çiçekli bir entari giyen, beli bükülmüş yaşlı bir kadın canlanıyor, hatta belki dişsiz ağzında bir pipo tutuyor bile olabilir, fakat ben doğduğumda Maureen Boone, daha otuz sekizi civarında olmalıydı, yani ne solmuştu, ne de beli bükülmüş. Tüm Boone ailesi içinde vatandaş sayılabilecek tek kişi anneannemdi galiba; Coelee Nehri Kerestecilik Şirketinde muhasebeci olarak çalışıyordu ve lise mezunuydu, iki yıl da yüksek okula devam etmişti. Ailenin diğer tüm fertleri, galiba beyaz ayak takımı dediklerindendi, hatta karavancı ayak takımı da denilebilirdi, zaten bildiğim kadarıyla nenem, bölgedeki normal bir evde yaşayan tek Boone'du; geniş verandalı, beyaz boyalı, güneşin boyayı soldurduğu yerlerinden karaçam kaplama tahtaları gözüken eski, ahşap bir Florida evi.

Ninemden yazılı sözcükleri öğrendim. **Onun** düşkünlüğü de buydu. Bana okumayı öğretti; aklımda kalan en eski anılarımdan

biri. Annem lise arkadaşlarıyla (biraz solmuş ponpon kızlar ve karınları gevşemeye başlamış futbol yıldızları) buluşmaya çıkmış, babam yollarda yük taşıyor, bizim karavandayız, bir kerecik de olsa TV kapalı, babamın rahat koltuğundayız, ben nenenin kucağında, onun yumuşak sesi kulaklarımda, okuyor, ne olduğunu hatırlamıyorum, ya İyi Geceler Ay Dede ya da Annem Sen misin? Küçük Pis Köpek. Bunlardan biri. Üç veya dört yaşlarımda olmalıyım. Onun işaret parmağını, KUTU veya sözcük her neyse o tanıdık kara şekiller üzerinden kaydırmasını seyrederken, birdenbire, daha nenem o sözcüğü söylemeden, kafamda onun sesini çıkarabildiğimi fark ettim, yani öyküyü, sanki televizyonu açmışım gibi kafamda canlandırabiliyordum. **Bu** da demek oluyordu ki, bir süre sonra anladım, her şeyi okuyabilirdim; anneannemin evindeki her kitabı, hatta Wayland'ın mütevazı kasaba kütüphanesindeki her kitabı.

Büyük bir ihtimalle bu olanları uydurmuşumdur. Bir öykü yaratmak için anıların aralarını dolduruyorumdur; belki Aziz Augustinus'un ünlü, bahçede imana geliş öyküsünde yaptığı gibi, hani bir çocuk sesi ona, al ve oku, diye seslenince, kitabı alıp Kutsal Ruh'un yüreğine girmesini sağlayan ayeti okuyordu, neticede anılarda böyle bu. Kim **gerçekten** ne olduğunu biliyor veya aslında, kimin umurunda? Artık önemli olan, biz bundan ne anlıyoruz. Gerçek, Kutsal Ruh'un kudretiyle bedenlerimize dağlanırcasına hafızamıza kaydediliyor, böylece, bunları anımsadığımda, önem açısından hayatımda ikinci sıradaki ruhsal olay olan okumanın ne olduğunu keşfettiğimde duyduğum coşkuyu ve aklımı başımdan alan neşeyi şimdi bile hâlâ tekrar yaşayabiliyorum.

Bunu annemle babamdan gizledim, çünkü... şimdi burada dürüstçe düşünmeye çalışıyorum. Çünkü, ya o sırada bile ipleri elinde tutan bir canavardım, hani kakalarını saklayan çocuklardan bahsedilir ya da henüz küçücükken bile, ikisinin de onlardan daha zeki olacağımı bilmekten mutlu olmayacağını kavramıştım. Her ikisi de biraz okuyabiliyordu ama evde bir tane

olsun kitap yoktu, dolayısıyla dört yaşındaki bir çocuk için bile bu sırrı saklamak hiç de zor değildi.

(Başarının bu şekilde inkâr edilmesine inanmıyorsunuz, değil mi? Çocukların takdir edilmek istediği fikrindesiniz, niye bu yeteneğimi saklayacaktım ki? Kişinin bir armağan olarak aldığı bu yetenekler neden herhangi bir biçimde amacından saptırılır? Yahut kişilerin kurtuluşları? Loyola'lı Aziz Ignatius Amerika'yı fethetmeye giden bir asker; Hitler ise sanatçı olmak istiyordu. Psikolojinin son bir vahiy indirmesini beklerken, gelin biz buna şeytan işi diyelim.)

Elbette, nenemin çok sayıda kitabı vardı ve işinin defter tutmak olduğunu söylediğinde, galiba çok uzun bir süre, bu kitapları² kastettiğini sanmışım. Annem geceleri annesinde kalmamı istemezdi veya belki de sadece, nenem hep onda kalmamı istediği için ona ve ben de kaldığım için bana hırçın davranıyordu. Annem kıskanç biriydi, oysa benimle yalnız kaldığında bana özel ilgi göstermezdi hiç. Huysuz kıskanç, ben onu bağışladım, Tanrı da bağışlasın.

Beş yaşında, okula başlama zamanım geldiğinde, ben Siyah İnci ve Chincoteague'li Misty'yi okuyabiliyor ve bilmediğim sözcükleri bulmak için sözlüğe bakabiliyordum. Sözlüğe bakmayı kendim keşfettim sanıyorum; hatta, bu şişman kitaptaki tüm sözcüklerin **alfabedeki sıraya göre** dizildiklerini de ben keşfetmişim! Hatırlıyorum, nenemi sözlükte bir şeye bakarken görüp ne yaptığını sorduğumda, bunun herkesin bildiği bir sır olduğunu anlayınca canım sıkılmıştı. Belki bu da başka bir uydurmadır.

Sidney Lanier İlkokulunun birinci sınıfında alfabeyi öğretiyorlardı. Bunların hepsini bildiğimi ve okuyabildiğimi söyledim, fakat öğretmen bana inanmadı. İşte kafamdaki sesi ilk kez o sırada duymuştum. Öğretmen, dikkatini bana ver, Emmylou,

---

² Muhasebe kaydı tutmak anlamındaki defter tutmanın İngilizce karşılığı "kitap tutmak" tır-e.n.

diyordu, çünkü pencereden dışarı bakıyordum, bir şeyler okumak istiyordum, halbuki o, H'den sonra ne geldiğini anlatıyordu, I, dedim, bunları zaten biliyorum, bu çok aptalca. Adı Mrs. Barrett'ti, birden yanakları kıpkırmızı oldu. Sınıftaki çocukların heyecanlandıklarını hissedebiliyordum, çimenleri hışırdatan rüzgarın uğultusu gibi, bana, böyle kaba olmana gerek yok, madem biliyorsun, alfabenin gerisini say bakalım, dedi ama kafamdaki ses, hayır, dedi, saymak zorunda değilsin, onların hepsini bir araya getirirler bile sen daha zekisin. Öyle net geliyordu ki, sanki çocuklardan biri konuşmuş gibi. Etrafıma bakındım, fakat çocuk değildi, yalnızca tatlı, hafif bir sestti, erkek sesi mi, yoksa kadın mı ayırt edemiyordum. Başına böyle bir şey hiç gelmediyse, zaten ne anlattığımı anlamayacaksın ama eğer gel-diyse, bunun anısıyla titrersin.

Neyse, şeytanın işlememi istediği ilk suçum işte buydu, bir köşede yarım saat oturmak zorunda kalmış ve sınıftaki diğer herkes çıktığı halde büyük teneffüse çıkmama cezası almıştım. Çocukların dışarıdan gelen oyun gürültülerini işitiyordum, oturduğum sandalyeden kalktım, Mrs. Barrett'in hikaye saati kitaplarını koyduğu rafa gittim, Alis Harikalar Diyarında isimli kitabı alıp okumaya başladım. Bunu kendi kendime nasıl açıkladığımsa şöyle: Sırrı korumak, her şeyin dizgininin elimde olmasını sağlıyordu, bana böyle geliyordu ve altı yaşında bile zavallı ana babamın herhangi bir şeyi kontrol etmekte ne kadar aciz olduklarını biliyordum. Annem, bir veya iki kez okula gelip Mrs. B.'nin kendisine nutuk çekmesine izin verdikten sonra, gelmeyi hepten kesti ve ondan sonra ben, kalın kafalı, problemlili bir çocuk olarak tek başıma kaldım. Ve de kötü olarak. Annem, tatlı çocuğum, güzel bir şey oldun oldun, yoksa beyin fukarası olarak kalacağın besbelli, demişti.

Birinci sınıftan sonra artık geri çocuklar sınıfındaydım. İyi havalarda büyük teneffüslerde kaçır, nenemin evine gidip okurdum. Nenem bana okumak için kütüphaneden kitaplar alırdı ve ben salondaki masanın üzerinde ne varsa baştan sona okurdum,

genellikle hayvan hikayeleri, Nancy Drews ve Judy Blume kitapları ve Madeleine l'Engle. İşin en zor kısmı okuduğumu ona belli etmemekti. Hep kendisi gibi akıllı olmamı istemişti ve bana okumayı öğretmeye çalışmasına karşın benim öğrenememem onu çok üzüyordu. İnaniyorum ki, daha sonraları oğlanlarla çevirdiğim işlerden önce yaptığım en kötü şey buydu. Fakat şeytan, tamamen irade ve katı yürekliliktir. Onun emrinde olmaktan aldığım zevk ve tüm dünyayı aldatmanın gücü, beni seven birisini hoşnut etmekten daha cazip geliyordu ve bunu bana, "Gözlerinin önüne, sonunda aslında kim olduğunu gösterdiğinde onun yüzünde göreceğin mutluluğu getir," diyerek yapıyordu ve bu gerekçe, kendi kötülüğümün içinde beni ferahlatıyordu. Ayrıca, eğer kendimi gösterirsem, beni hep zengin çocukların bulunduğu üstün yeteneklilerle akıllılar sınıfına koyacaklarını, orada kıyafetlerim ve köylü tavırlarım yüzünden beni makaraya alacaklarını anlattı. Kötü olanı yapmak için yığınla bahane!

Bu kitapların yanı sıra nenemin World Book³ Ansiklopedisini de okudum. İkinci sınıftayken, "Afrika'da görülen, iri, gece dolaşan, toprak altında yuva yapan bir hayvan olan Aardvark"tan "Bazı minerallerde bulunan bir nadir toprak metali olan Dysprosiom" a kadar geldim. Ancak üçüncü sınıfta, "Eidetic⁴ Hafıza"ya gelebilmiş ve kendimin ne olduğunu, çoğu insanın neden benim gibi olmadığını anlayabilmişim. Şeytan, bunun bana bir armağanı olduğunu söyledi, böylece unutmaya-caktım, böylece dünyanın bilgisinin tüm hazineleri daima aklımda kalacaktı ve o sıralar öyle zavallı biriydim ki, unutmamanın iyi bir şey olduğunu sanmış, gerçekteyse ne olduğunu (zehir asidi ve safra) görememiştim, fakat Tanrı'nın yardımıyla ben gerçek bir tanığım.

Dolayısıyla elbette çok iyi hatırlıyorum, dördüncü sınıfta bir gün öğlen yemeğinden sonra (kayış gibi kızarmış havuç ve muzlu kek) yağmur yağdığı için diğer gerilerle birlikte sınıfta

---

³ Dünya Kitabı-e.n.

⁴ *Eidetic* : Her şeyi fotoğraf kadar net kaydedebilen görsel hafıza-ç.n

vakit öldürüyorum ki birden kapıda nenem belirdi; üstünde uzun sarı muşamba yağmurluğu, başında, siyah buklelerini Winn-Dixie'deki plastiğe sarılmış üzüm gibi bastıran plastik bir eşarp. Öğretmenle konuştu, öğretmen bana öyle şefkatle baktı ki, sırtımdan aşağı buz gibi bir ürperti indi, sonra benim kapüşonlu küçük yağmurluğumu aldık ve dışarı çıkıp Dodge'a bindik, hareket ettik. Arabası sigara ve hep sürdüğü Vadinin Zambakları kolonyası kokuyordu. Bir süre sessizce gittik. Sonra bunu sana söylemek kolay değil şekerim, baban Alabama'da kamyonuyla bir köprüden uçtu ve öldü, dedi. Bunu oldukça sakın karşıladım, hele hele eve geldiğimizde feryat figan başını kanepemizin koluna vurup duran annemden çok daha sakindim. Sadece seyrettim; kendimi bir garajın kapkara kapısı gibi bomboş hissediyordum. Şeytanın kulu olmanın bir iyi tarafı da insan varoluşunun ıstırabını pek fazla hissetmemen. Onun umurunda değil, neden senin olsun ki?

Babamın akrabaları cenazeyi kaldırmak için Louisiana'dan geldiler; Garigeau'lar, daha önce hiç karşılaşmadığım, koyu tenli, kara saçlı bir sürü insan. Onlar Cajun'dular ama bu hikayede yoklar, çünkü ne ben onlara herhangi bir kötülük yaptım, ne de onlar birazcık olsun benimle ilgilendiler. Garigeaularla birlikte bir de dolgun bir kız geldi ve sonradan bu kızın ilk ve galiba da tek Mrs. Garigeau olduğu meydana çıktı. Anneme indirilen zalim bir darbeydi bu; kendisinin gerçek bir eş olmadığını, benim de bir piç olduğumu böyle öğrenmek. Yine de bizim hepimizin kiliseye, Azize Margaret Kilisesine gelmemize izin verdiler. Bir Katolik kilisesine ilk kez ve uzun yıllar sonra, sersem küçük bir köpek gibi -ki hâlâ öyleyim- beni Tanrı'nın adını bağırta bağırta, tekme tokat soktukları zamana kadar da son kez, işte böyle gitmiştim. Buhur kokusundan çok hoşlandığımı, diğer insanlar gibi *komünyon* alabilmek için ayağa kalkıp sıraya girmeye çalıştığımı, annemin, kolumu ha bire çimdikleyip beni kımıldatmadan yerimde oturttuğunu hatırlıyorum. Ayini yapıp onu yaktılar ve küllerini küçük bir kap içinde geldikleri Plaquemines yöresine geri götürdüler. Sel bastığı için,

onların mezarları orada toprak üzerinde duran taş lahitler içindeymiş, bunu bana, bir daha hiç görmediğim küçük bir kuzenim söylemişti.

Diğer eş, bizim hiç ölüm tazminatı alamamamız demekti ve sigorta şirketi babamın taşıdığı yük için şirketinin yaptırdığı sigortanın karşılığını da ödemedi, çünkü olayda ihmal bulunduğu öne sürdüler. Dediklerine göre, babam Decatur'dan 15 yaşındaki bir fahişeyi alıp kamyonuna atmış ve Doğu 20'deki Tennessee Nehri köprüsü üzerinden uçtuğu sırada da tam iş üstünde saks çektiriyormuş.

Evet, artık meteliksiz kalmıştık. Annem yine Tasty-Freeze'de çalışmaya başladı ve tekrar neneme taşındık. Bazen aklıma cehennem azabını getirdiğimde, bunu genellikle, minnacık bir evdeki iki kadın ve bir kız çocuğun hiç durmaksızın hem sıcak, hem soğuk kavgalarına benzetirim. Sanırım, en çok soğuk çeşidinden nefret ediyordum; kapı çarpmalar, kimsenin konuşmaması, masaya çalınan yemekler, sessiz yemekler. Nenem iyi bir kadındı, herhalde ya da başta iyiydi, fakat umutlarını önceleri anneme, ardından da bana bağlamasına, içimizden birinin buralardan, onun deyişiyle Florida'nın pis kokulu kuburundan kurtulacağını ve çulunu düzeltereğini beklemesine rağmen, daha o sıralar bile birimizin kendini hiç bilmeyen, erkek delisi bir sürtük, öbürümüzün de bir kalın kafalı ebleh (ben) olduğunun su götürür yanı yoktu. Ebleh, nenemin değil, annemin sözüydü. Hoşuna gitmeyen bir şey yaptığımda her seferinde günler boyunca beni öyle çağırırdı; ya Ebb ya da Emmyleh.

Fakat dördüncü sınıftan sonraki yaza girmeden birkaç hafta önce, annem kendisine biraz özen göstermeye, ortalığı daha titiz temizlemeye ve daha güzel yemekler yapmaya başladı; sıcak bir yaz gecesinde bize akşam yemeğine gelen Raymond Robert Dideroff yüzünden. Herkesin kendisini tanıdığı adıyla Ray Bob, Wayland polis şefiydi. Uzun yıllar Louellen Pritchard'la evli kalmıştı ve iki oğlu vardı; Jon Dideroff okulda benim sınıfımda, Ray Jr. ise benden bir yıl önde. Birkaç yıl önce

eşi onu terk ettiğinde hiç kimse buna akıl sır erdirememişti, çünkü Wayland'da herkes, Ray Bob'ın sapına kadar adam olduğunda hemfikirdi. Öyleydi, geriye taranmış düz, kumral saçları ve çakır gözleri olan, geniş omuzlu, köşeli çeneli, iri bir adam. Dideroff'lar, geçen yılın sonundan beri buradaydılar. Çok paraları vardı, seçkin vatandaş sayılanlardandılar, yani Boone ailesinin kesinlikle olmadığı kesimden. Ray Bob, aynı zamanda, Amity Sokağı Tanrı'nın Cemaati Kilisesinde diyakostu⁵. O akşam sofraya oturduğumuzda, sanıyorum herhangi biri evimizde ilk kez yemek için şükran ve bereket duası etmişti ve ben daha dua edilmeden bir tavuk budunu kapmaya çalıştığım sırada, masanın altından annemin feci bir tekmesini yemiştım.

Evet, olan bitenlerin apaçık farkındaydım ve orada oturmuş tavuğu yerken bir yandan da, anneme yakalanıp öldürülmeden onun için işleri nasıl sarpa sardırabilirim diye kuruyordum. Hatta kahve ve kek ikramının sonlarına doğru birkaç iyi yöntem bulmuştum ama hiç alışılmadık bir şey oldu. Ray Bob, limonlu kekinden kocaman ikinci lokmasını ağzına attıktan sonra sandalyesinde geriye kaykıldı, sanki burasını satın almayı planlıyormuşçasına etrafına şöyle bir göz gezdirerek, ne çok kitap var, dedi ve neneme hepimizin okuyup okumadığımızı sordu. Nenem, kendisinin okumayı hep sevdiğini söyleyip kısa bir süre beğendiği bazı yazarlardan bahsetti, Ray Bob'un da bunlardan bazılarını onun kadar sevdiği anlaşıldı ve annem, kendisinin de okumayı çok sevdiğini ama evin geçim parasını sağlayabilmek için çift vardiya çalışmaktan buna hiç fırsat bulamadığını söyledi, kuyruklu bir yalandı, fakat tam o sırada, nenem onu içeri çağırmayı akıl etti, sonra... açıklaması çok zor ama sanki bu yalanla birlikte odaya bir şey girmişti, duman gibi, sanki şeytanın ta kendisi içeri girmiş de kendi küçük bebekleri olan bizlerle oynayıp eski güzel günlerini yeniden canlandırıyormuş gibi.

Ray Bob bana dönerek o mavi gözlerini benimkilere dikti, ensemdekilerle kollarımın arkasındaki tüylerim diken diken

---

⁵ Diyakos: Protestan mezhebinde rahip yardımcısı-e.n.

oldu, çünkü ta en derin sırlarıma kadar dosdoğru içimi görebildiğini, yüreğimin derinliklerinde işleyen kötülüğü seçebildiğini ve bunu şirin bulduğunu anladım. Ayrıca, işin en korkunç tarafı, içime bakan şeyin, henüz Ray Bob'un bile kendi yüreğinde bulunduğunu bilmediği bir şey olduğunu görmemdi; hani nehirde oynarsın da, aniden durduğunu düşündüğün yerde olmadığını, güvenli bir kum bankının üzerinde değil de, daha ötede ana akıntının içinde olduğunu ve ayaklarının altında basılacak yerin kalmadığını, nehrin seni sürüklediğini fark edersin, işte onun gibi. Kendimi oradaki en kötü şey gibi hissetmiştim ama hemen anladım ki, daha henüz kötülüğün sığ sularında ellerimi suya vurup oynuyordum.

Bir TV sunucusu gibi derinden gelen, hoş bir sesi vardı ve bana dönüp ya sen tatlım, sen de okur musun? diye sordu. Annem lafa atladı ve ah ne çok isterdi ama o bir **disleksik**⁶, elimizden gelen her şeyi denedik, dedi. Bu sözcüğü nereden çıkarttığını bilmiyorum, belki bir gün gerekir diye Mrs. Barrett'in nutuklarının birinden saklamıştır, fakat Ray Bob ona hiç aldırış etmedi, yalnızca o gözlerle beni içten oyup içimdekileri söküp çıkartmaya devam etti ve, öyle mi ama bence eğer Emmylou'nun canı isterse pekâlâ okuyabilir, dedi. Nenem söze girip, hayır, gerçekten Ray Bob, Emmylou hiçbir şey okuyamaz demeye çalıştı, sözünü kesip, ben **okuyabilirim** dedim; kendi sesim sanki başka küçük bir kızıdan çıkmıştı. Ray Bob, haydi tatlım, bize bir şeyler okuyuver, dedi.

Şimdi, annem gösterisinin bir parçası olarak tavan arasına çıkmış, dedesinin Kutsal Kitabını bulup indirmiş, tozunu silip masanın yanındaki bir büfenin üstüne, bir dantelli örtünün üzerine, sanki her gün Kutsal Kitap okuması yapıyormuşuz gibi koymuştu, dolayısıyla yapmam gereken tek şey sadece uzanıp onu almaktı. Kitabı rasgele açarken, şakaklarım patlayacakmış gibi öylesine atıyordu ki, gözlerimin önünde kırmızı noktalar

---

⁶ Disleksik (*dyslexic*): Genelde nörolojik bir nedenle yazılı sözcükleri algılama yeteneği bozukluğu-(*webster's- online- dictionary*)- e.n.

uçuşuyordu. Açılan yer 1.Krallar 14'tü ve okudum: O sıralarda İsrail Kralı Yarovam'ın oğlu Aviya hastalandı. Yarovam karısına, kalk, Yarovam'ın karısı olduğunu anlamamaları için kılık değiştirip Şilo'ya git, dedi, bu halkın kralı olacağımı bana bildiren Peygamber Ahiya orada oturuyor.

Bir sonraki, çörekler ve bal tulumundan bahseden ayeti de okudum ve annem gerçekten hayli yüksek bir çılgılık atıp işte nicedir gerçekleşmesi için dua ettiğim mucize bu, diye haykırdı, gelip beni sandalyeden çekerek kaldırdı ve hararetle kucaklayıp sarıldı. Omzunun üzerinden nenemin yüzündeki bakışı görebiliyordum; ihanete uğramanın şoku. Tahmin ediyorum ki, nenem beni gerçekten kendisinin küçük bir kopyası yapmak istemişti; kendi yaptığı şeylerden hoşlanan, yani kitaplar, iyi müzik ve Caluga County burjuvazisinin gidebileceği sınırlı kültürel faaliyetlere katılabilecek birisi. Hatta Atlanta veya Miami'ye gezilere gidecek, kendisi gibi dört yıllık bir yüksek okula devam edecek bir kız; yalnız onun gibi ilk yılda hamile kalıp okulu bırakmak zorunda kalmasın. Halbuki, işte karşısında ben duruyordum, olmasını istediği her şey olan, fakat bunu gizleyen ve ardından Ray Bob Dideroff'un keyfi için gösteriş yaparak bunu ortaya koyan. Ben ona bakarken, on yıl yaşlanmıştı sanki. Benim üstün okuma yeteneğimi annemle Ray Bob'a sergilememden bir süre sonra, nenem sofradaki bulaşıkları toplamakla meşgulumuş gibi davrandı. Haliyle, bir daha bana asla okumadı veya bunu kendisine neden yaptığımı da hiç sormadı. Sonra solup gidercesine hayatımızdan çekildi, kavgasız, zaten Ray Bob da ona pek aldırmadı, "burnu büyük" nenem için en çok kullanılan sözcüktü, üstelik kilise tipi de değildi ve ACLU⁷ üyesiydi o; bunlar onun adını Ray Bob'un kötüler defterlerine yazmak için yeter de artardı. Aslında, bu şimdi aklıma geldi, annemin önceden tanıdığı hemen herkes Ray Bob'un cilt cilt, gösterişli kötüler defterinde kayıtlıydı, bu bize bir şeyler söylemeliydi ama annem sonunda dirlik içinde yaşayacağı bir sokağa taşınmaktan dolayı sevinçten uçtuğu için söylemedi.

---

⁷ *American Civil Liberties Union* : Amerikan İnsan Hakları Birliği-ç.n.

Düğünden sonra annemle taşındığımız, yirmi dönüm arazi içindeki tuğla duvarlı, iki katlı malikanenin bulunduğu sokağın asıl adı Körfez Caddesiydi. Annemin, o ilk aylarda mutluluktan ıslıl ıslıl parıldadığını söylemeliyim, Ray Bob'dan sıkılmasının hiç yolu yoktu ve gözü ondan başka hiçbirimizi görmüyordu. Eski Ford kamyonetinden kurtulup etrafta Ray Bob'un garajda iyi ve temiz bir halde koruduğu, ilk Mrs. Dideroff'tan kalma, açılır tavanlı, sarı bir Mustang'la dolaşmaya başladı. Benim kendime ait bir odam vardı ve duvarın öte yanı da onların yatak odasıydı, dolayısıyla geceleri iş üzerindeyken onları işitebiliyordum; henüz dokuz yaşında bile bunun ne olduğunu biliyordum. Sanırım, Ray Bob hem kilisede ve toplumda önemli bir kişi olması, hem de Wayland'ın pek büyük bir yer olmaması nedeniyle, Louellen onu terk ettiğinden beri fazla muamele yapamamıştı. Dolayısıyla kaybettiği zamanı telafi etmeye çalışıyor ve annem de hiç bıkmıyordu. Bununla beraber, evliliklerinin üzerinden henüz altı ay kadar geçmişken, yani Ray Bob'un depoları yine artık normal düzeylerine inene kadar oldukça boşaltılmışken, etrafta bir değişim dikkatimi çekti. Bir gece duvarın öte tarafından gelen sesler, olagelenlerden farklıydı; annem, kilise bünyesindeki bir hanımdan hiç beklenmeyecek sözlerle avaz avaz bağıyor ve Ray Bob'un alçak sesli homurtuları işitiliyordu. (Adamın sesini yükselttiğini hiçbir zaman duymadım, ağzından tek sözcük çıkmasına gerek kalmadan dediğini yaptıran tiplerdendi.) Sonra annemden canhıraş bir çığlık yükselip kesildi ve tak tak bazı taktırlar işittim, karyoladan gelenler gibi değil, başka türlü. Ertesi gün annem yataktan hiç çıkmadı, daha sonraki gün ise baston yutmuş gibi yürüdü ama fazla bir şey konuşmadı. Her ikisi de sarhoşken, Ti Joe ara sıra annemi tokatlardı, fakat bu öyle de değildi. Bedeninde görebildiğim hiçbir iz taşımıyordu, hatta banyodayken bile dikizlemiştim onu. Dolayısıyla hayretler içinde kalmıştım; şunu biliyordum ki bunun cevabı World Book'ta yoktu.

Beşinci sınıfa yeni bir isimle başlamıştım, Emmylou Dideroff, çünkü Ray Bob, bir aile olduğumuzu ve artık aynı ismi taşımamız gerektiğini söylemişti. İki hafta sonra bir cuma öğle-

den sonra okuldan döndüğümde annem evde değildi, sarı arabada garajda yoktu. Ray Bob akşam eve döndüğünde annem hâlâ dönmemişti. Bunu oldukça sakın karşıladı ve bana yalan söylemesen iyi olur bakışlarından biriyle bakıp nerede olduğundan haberim olup olmadığını sordu, ben de, hayır efendim, yok, dedim. Ardından bazı telefon konuşmaları yaptı. O gece geç vakitte siren sesleri duydum.

Annemi ta Dixie County’de bulmuşlardı. Arabasıyla hız yapıyormuş, bir devriye polisi onu çevirip kenara çekirtmiş ve ruhsatı görünce Ray Bob’u aramış, o da gidip annemi eve getirdi. Annemi ne o sırada, ne de bir süre daha gördüm, çünkü Ray Bob, bir sinir krizi geçirdiğini, bunun çok üzücü olduğunu ve hepimizin onun iyileşmesi için yürekten dua etmemiz gerektiğini söylemişti. Ray Bob’un amcası Doktor Herm Dideroff, Wayland Plajında bir çeşit dinlenme tesisi işletiyordu. Dinlenme tesisi diyorlardı ama orası daha çok zengin kişilerin tanıdık birisiyle karşılaşmadan, günlük alışkanlıklarından sıyrıldıkları bir yerdi. Bir avantajı da Caluga County, Florida gibi beş para etmez bir yerde olmasıydı. Böylece annem geçirdiği depresyon nedeniyle oraya konuldu ve elektrik şoku tedavisi uygulandı ya da ben öyle işittim. Doktor Herm’in anneme, ayakları ıslakken, el parmağını elektrik prizine sokturduğunu düşündüm; bu resmi sık sık aklıma getirirdim, çünkü kaçtığı ve kaçarken beni yanına almadığı için ona çok kızmıştım ve böylesine tehlikeli bir maceraya neden kalkıştığı hakkında durup bir an bile düşünmemiştim. O sırada asıl düşündüğüm (Tanrı beni bağışlasın) bu olayı kendi yararına nasıl kullanabileceğimdi ama başlarda, annem artık ortalıkta olmayınca ailedeki yerimi kaybedebileceğim için epeyce endişelenmiştim.

Fakat ertesi gün, Ray Bob beni bir köşeye çekti, aslında odama gelip annemin aldığı fırırlı sallanır koltuğa oturdu ve, kimi zaman Tanrı, bizi denemek, Krallığa girmeye layık olup olmadığımızı saptamak amacıyla, yaşamlarımızda geçeceğimiz bazı sınavlar gönderir, dedikten sonra, her ne olursa olsun,

onun öz çocuğuymuşum gibi hep yanımda olacağını bilmemi istediğini belirtti. Ardından bana ne okuduğumu sordu. R. L. Stevenson'un *Kaçırılmışlar* adlı eseri idi, bu kitabın çocukken onun da en sevdiklerinden biri olduğunu söyledi ve başkalarının bana bir şeyler okumasından hoşlanıp hoşlanmadığımı sordu. Bunun yanıtı hayırdı ama onun istediği yanıtın evet olduğunu sezinledim, *Kaçırılmışlar*'ı yatağımın üstünden alıp, gel kucağıma otur da sana okuyayım, dedi ve işte böyle başladı.

Ray Bob da ısıltılı adamı benim gibi görüp işitebiliyor muydu, yoksa onun kendisini İblis'in kudretine götüren farklı bir yolu mu vardı, bunu hiçbir zaman çıkaramadım. Burada ısıltılı diye yazdım, çünkü dönüp geçmişe baktığımda şimdi bana öyle görünüyor ama çocukken onu bu şekilde nitelediğimi hiç hatırlamıyorum, hayır, kesinlikle bilincinize veya bedensel ihtiyaçlarınıza taktığınız isimlerden fazla değil. O işte burada, kafamın içinde duruyordu veya görüş alanımdan karanlık suların üstünde parlayan güneş ışınları gibi pırıl pırıl, bir kaplan kadar güzel bir şey geçiyordu ve o olduğunu biliyordum. Hatta şimdi de burada o, bana çelik halatlarla bağlı; aslında kiliseye girdiğinizde sizdeki kötü ruhlar çıkartılmış sayılır, fakat belki bu işler bir zamanlar yürüdüğü gibi yürümüyordur, hatta belki rahipler bile onun varlığına inanmıyorlardır. Sen de onu gördün, biliyorum ama pek çok insan gibi sonradan unutmaya karar verdin; hafızadan nasıl kayıp gideceğini öğrendi o. Ben Tanrı'nın ellerindeyken, şimdi bile beni mahvedebilir mi? Sadece ben izin verirsem elbette, Tanrım yardım et, Tanrım yardım et, hâlâ izin vermek istiyorum, direnme niyetim temelsiz, zaten hep öyleydi, yine onun ta içine kayıvermeyi, mahveden ışığa doğru çekilmeyi istiyorum. O benim buna gitmemi istemiyor...

Hayır hikayede kal, küçük Emmylou.

Her neyse, Ray Bob'un içinde de bir şekilde Şeytan vardı. Annem elbet bunu biliyordu ve dinlenme tesisindeki altıncı haftasının ardından eve döndüğünde ona asla en ufak bir zorluk çıkarmadı; ta sonuna kadar. Onu daha fazla sorun yarat-

maması için, yanında büyük beyaz plastik bir şişe Librium kapsülüyle eve yollamışlardı; şu tek istisna dışında da hiç yaratmadı. Oldukça mutlu görünüyordu genelde. O zamanlar bunun beni ilgilendirdiğini pek söyleyemem.

Eski sıklıkta olmamakla beraber, duvarımın öte tarafındaki sesler yine başladı, birkaç yenisiyle birlikte; biri annemden çıktığına inanması çok zor olan, uzun süren kesik kesik hırıltılar arasındaki bir ağlayıştı; sanki, artık her neydiyse, onun bu kadar çok acıtacağını beklemiyormuşçasına bir tür şaşkınlık sesi vardı. O zamanlar Ray Bob, bana nasıl olur da benim kadar tatlı bir şeyin Billie Boone gibi kötü bir kadından çıktığına inanmadığını, eğer baştan daha iyi tanıyabilseydi, asla kutlu sözünü verip onunla Amity Sokağı Tanrı'nın Cemaati Kilisesinde evlenmeyeceğini söylemişti.

Çocukların ırzına geçilmesi artık o kadar sıkıcı ki, bunun üstünde fazla zaman harcamamaya çalışacağım. Ray Bob'un dokuz yaşındaki bir çocuğu baştan çıkarışında hiç kabalık yoktu. Tamamen onun gücünün etkisi altındaydım ama çok yavaş ve, açıkça belirtmeliyim ki, çok nazik hareket etti, hiçbir anında bunun kötü veya yanlış olduğunu düşünmedim veya kendime söylemedim. Aslında bunu nitelendirebileceğim herhangi bir şey yok, arzuladığım şeylerin hepsinde canımı sıkan tek şey dışında. Zavallı ana babamdan herhangi bir ahlaki eğitim almamıştım, nenemse kesinlikle beni doğru yönlendirmeye çabaladı ama sanırım ya onun ince liberal öğretisinin yeterince etkisi altında kalmamıştım ya da belki, tek net ilkesi olan "başkalarına zarar vermediğin sürece istediğin her şeyi yapabilirsin," bu Dünyanın Prensini, ilgi duyduğunda, uzak tutabilecek kadar dayanıklı bir zırh değildi.

Ray Bob'un dokunuşlarından hoşlanıyor muydum? İğfal edilen çocukların, dehşet ve korkunun dışında herhangi bir şey hissettiklerini kabul etmememiz gerektiğini anlıyorum ama ben hoşlandığımı itiraf etmeliyim. İleriki yıllarda, tecavüz edilmiş çocuklarla çok meşgul oldum. Anlattıkları hikaye hep şudur:

Bundan ve bunu yapan adamdan nefret etmişler, sırf bu yüzden evden kaçmışlardır. Ne var ki, bunda Ray Bob kadar iyi olanını hiç duymadım. Kanımca, çocuk bundan hoşlanmışsa çok daha kötüdür, çünkü aslında o zaman bu, sadece beden değil, yüreğin de ırzına geçilmesidir. Halbuki benim durumumda, ışıltılı adam bana bunun yanlış olmadığını ve Ray Bob'a izin vermekle onun üzerinde egemen olacağımı söyledi; hem sadece oramdan okşayıp bana, içimi titreten o komik ve sıcak duyguyu tattırmasına izin vererek bunları yaşamaktan hoşlanmamış mıydım? Bunu yapan adamların, kızların (veya oğlanların) bundan kimseye bahsetmemeleri için genellikle korkunç tehditlerde bulunduklarını duymuştum, Ray Bob asla böyle bir şey söylemedi, bu çok akıllıca bir yöntemdi, çünkü eğer tehditlerde falan bulunursanız, kurban bunun kötü bir şey olduğunu anlıyor ve bütünüyle suçluluk duyarak bir şekilde anlatıyor ya da bekleyip yıllar sonra polise bildiriyor. O beni yaşayan herkesten çok sevdiğini söyledi, ben de ona inanmış gibi davrandım. Çünkü, değil Ray Bob Dideroff gibi bir pisliğin sevgilisi olmak, herhangi birinin vereceği sevginin çok ötesinde olduğunu biliyordum. Ayrıca neden anlatacaktım ki? Üzerinde durulacak bir şey olduğunu düşünmüyordum.

Onuncu yaş günümde bana sevgili kısırağım Solera'yı aldı. Ata binmeyi ve aynı zamanda, elimi ve ağzımı kullanarak, fısırtıya dek penisini nasıl okşayacağımı öğretti; içimden bunun çok eğlenceli olduğunu düşünmüştüm ama söylemedim. Onun adı Küçük Ray'di ve Rabbin adıyla haykırmasına neden oluyordu, böylece O'nun adını boş yere kullanıyordu ki, hem onun bir diyakoz olduğunu, hem de çocukları böyle bir şey söylediklerinde şamar attığını düşünürsek bu çok komikti. Tedirgin miydim? Belki biraz ama o at için, beni Tanrı'nın Cemaati'nin basamaklarında düzmesine bile razı olurdum. On yaşında bile tam bir orospuydum.

Zaman zaman Ray Bob'u bana bakarken yakalardım. Gözlerinde bir şey olurdu, pek korku değil ama endişe gibiydi,

sanki iplerin hiç de düşündüğü kadar kendi elinde olmadığını görürdü. Galiba mahvoluşumun en güzel tarafı buydu, bu bakışı görmek.

Bu arada, Ray Bob'un karyolayı haftada birkaç kez sallaması sonunda semeresini verdi. Annem hamile kaldı ve küçük bir kız doğurdu. Ray Bob, bebeğe Bobbie Ann adını verdi. Evet, bu çocuk doğduğunda annemde bir şeyin aniden ortaya çıktığına inanıyorum; tek damlası bile asla yoluma damlamamış bazı lanet olası sevgi birikintileri sonunda, zorla da olsa gün yüzüne çıktılar, çünkü annem bu çocuğu gerçekten sevdi. Elbette, onu ancak hap almadığı zamanlar sevebiliyordu ki, bu çok ender oluyordu. Ufak tefek işler için, göçmen kampından alınan bir kızımız, Esmeralda vardı. Böyle böyle bunları anlatmaya devam edebilirim ama bu bir roman değil, dolayısıyla, yaşamın bizim için neye benzediğini bilmenize hiç gerek yok. Annemin beklenmedik ruhsal çöküntüsü dışında, Waylandlılara normal bir aile gibi görünmüş olmalıydık. Kiliseye gidiyor, cemaatin birlikte gerçekleştirdiği etkinliklere katılıyorduk. Ray Bob, her yaz bizi Körfezde balık tutmaya, her sonbaharda da arazide güvercin vurmaya götürüyordu. Bana, Ray Jr.'inkinin eşi olan bir 16-kalibrelik aldı ve onunla ateş etmesini öğretti.

Bobbie Ann'in doğumundan yaklaşık iki yıl sonra, âdet görmeye başladım. Ray Bob, bana artık bir kadın olduğumu ve Küçük Ray'i içime almam gerektiğini söyledi. Nisan'da bir gece, daracık karyolamda, onun üzerinde kendimi aşağı indirerek bunu yaptım, pek zorlanmadığımı kabul etmeliyim, bunu en çok, yıllardır Ray Bob'un beni parmaklamasına ve ata binişlerime borçluydum. Belki bana bir at almasının ardındaki nedenlerden biri de buydu, bilmiyorum. Her ne kadar yeterince akıllı olmadığı sonradan ortaya çıkmış olsa da, bu açıdan çok akıllıydı o. On ikinci yaş günümde bana, kalp biçiminde, üzerinde gerçek bir elmas ve içinde polis şefi üniformasıyla kendi küçük bir resmi olan, kilitli bir kolye hediye etmişti.

Gerçek bir kadın oluşumdan kısa bir süre sonra, ben Sole-
ra'yı tımar ederken, Ray Jr. (sanırım o günlerde on dördünde
olmalıydı, gerçek bir öküz, kırmızı suratlı ve budala) ahıra ta-
kılmaya başladı. Nedenini sordum. Babama verdiklerinin bira-
zını tatmak benim de hoşuma gidecek, dedi ve beni yakaladığı
gibi yerdeki samanların üzerine yıkıp elbiselerimi sıyırmaya
çabaladı. Kahrolasica, dedim, sakın ol, böyle yaparsan hem atı
ürkütecek, hem de elbiselerimi yırtacaksın, sonra Ray Bob ne
der? At gübresini küreyip dışarı atmama yardım ederse, onu
elimle boşaltacağımı söyledim, kendine geldi ve de yaptım.
Gübre küremek, at sahibi olmanın hiç hoşlanmadığım tek ya-
nıydı ve sekiz saniye sürecek boktan bir şeyi yapmanın, bir saat
sürecek bir diğerinden daha iyi olacağını düşünmüştüm.

Sizce hastalığının kaynağı bu olabilir mi? Çocuklukta yaşa-
nan cinsel istismar, yaşamda sonradan kişiyi dinsel fanatizme
mi götürüyor? Bu yalnızca bir teori. Açıklaması çok zor ama ço-
cuklar ailelerinde olan biteni normal kabul ederler. Annen seni
kızgın demirle dağlar, bundan hiç hoşlanmazsın ama hayat
böyledir işte. Zihninde her çocuğun bu demirden yediğini can-
landırırsın ve ne bir soru sorar, ne de bunu kimseye anlatırsın,
zaten neden yapasın ki? Bu annemin kahvaltılık gevreğin üze-
rine süt döktüğünü veya tualete girdiğini söylemek gibi bir
şey olurdu. Benim hatam, benim tanrımdı, Augustinus'un dedi-
ği gibi. Gerçi o zaman Augustinus'u okumamıştım daha. Gerçi,
o kasabadaki diğer hemen her şeyi okumuştum. Kütüphane
haftada yalnızca üç gün açıktı, raflardaki kısıtlı sayıdaki kitabı
çabucak okuyup bitirmiştım; kütüphaneci Mrs. Oster'ın kesin-
likle dışarı çıkartmama izin vermediği, gerçekten yetişkinlere
özel kitaplar dışında. Fakat kasabada bir yer vardı, Eskici Jake,
ölenlerin evlerini satın alırdı, bütün bir arka odası kitap do-
luydu. İşe yarar şeyleri ayırır, diğerlerini çok küçük bir bedel
karşılığında verirdi. Oradan, kitabın karton kapağının üzerin-
deki, lolipop emen, şu camları kalp biçiminde bir gözlük takmış
kızın resmi yüzünden Nabokov'un *Lolita*'sını almıştım. Nihayet

banane olduğumu söyleyen önemli bir kitaptı ve sonradan lisanına hayran kalmıştım. Her ne kadar içlerinde anlayamadığım çok şey olsa da, Nabokov'un diğer eserlerinin neredeyse tümünü okudum; *Pnin and Pale Fire*, hikayeler ve denemeler. Ondan sonra büyük Rus yazarların ya da karton kapaklı kitapları Caluga County'ye kadar düşenlerin tümünü bitirdim. *Savaş ve Barış*, *K. Kardeşler*, *Suç ve C.*, *Ölü Canlar*, ve çok ilginçtir, *Babel'in Kırmızı Süvarisi*'nin, bir solaklar kitap kulübünden geriye kalmış gibi gözüken eski püskü ciltli bir kopyası. On iki yaşındaki bir çocuk için ağır eserler diyebilirsiniz ama o kalın kitapların çekiciliği, hele de egzotik kahramanları...

(İşte yine konudan uzaklaşıyorum. Edebi heyecanlarımdan bahsediyorum ki ailemizde yaşanan olayların akıbeti hakkında yazmaktan kaçınabileyim. Gerçi buradaki "akıbet" kelimesi, kullandığım köylü ağzıyla konuşmaya pek uymadı ama her neyse... kafamın içindeki konuşmalar, yaşantım boyunca süregelen, yani asıl Emmylou olan ses üzerine bir parantez açıp araya uzun bir saptama yapmaya ne dersiniz. (Kafamızın içindeki bu konuşmaların bizde yer etmesinin yolu, okur olanlarımızın okumasıdır; okuyamayanlarımız için de sinema filmleriyle TV var. İşte bu kim olduğumuzdur. Evet, ana babalarımız bizi, yani onlara sahip olduğumuz için şanslı ya da duruma göre şanssız olanlarımızı biçimlendirirler, fakat onlar da esas itibarıyla okudukları veya geçmişte tüm yaşantıları boyunca ta renkli camlı pencerelerden beri gördükleriyle Kutsal Kitap'taki öyküler ve azizlerin, kahramanlarla canavarların masallarıyla oluşurlar. Anatole France, öyküler bize nasıl yaşayacağımızı öğretirler, demiş. Ayrıca bir de, Yasa, muhteşem eşitliğiyle, yoksullar kadar zenginlerin de köprülerinin altında uyumalarını, sokaklarda dilenmelerini ve ekmek çalmalarını yasaklar, demiş. Bu adamı hiç okumadım, kim olduğu hakkında da herhangi bir fikrim yok, bu ve daha fazlası Collier's'in *Özlü Deyişler Kitabı*'ndandır; Eskici Jake, yetmiş beş sent.)

Artık ortaokuldaydım, üstün yeteneklilerle akıllılar arasında, çünkü şimdi zengindim. Yüce merhametiyle Tanrı, cehennemine neye benzeyeceğini görebilmemiz ve yaşamımızın ileriki

yıllarında ondan kaçınmayı öğrenebilmemiz için bize ortaokulu vermiş olmakla beraber, diğer birçok iyi fikrinde olduğu gibi, bunda da pek yolunda gitmemişti işler. Elbette o cehennemin şeytanlarından biri de bendim. Para, güzellik ve boy pos olup da insanların hakkımda düşündüklerini hiç sallamayınca, ayrıca bir de her istediğimde okulu kırdığım halde, yine de notlarımı Ray Bob'u utandırmayacak düzeyde yüksek tutabilecek kadar akıllı olunca, bunların hepsi beni en hızlı serseriler grubunun içine soktu. Doğal olarak aynı zamanda ponpon kızların başkanıydım ve ponpon kız olmak isteyen ama asla olamayan kızların yaşamlarını cehenneme çevirebiliyordum şüphesiz, ayrıca, bütün okuduklarımın yardımıyla sürekli dedikodu yayıyordum, böylece zalimliğim, ortaokullarda genellikle görülen, annen-öyle-şişman-ki-eyalet-gibi-özel-posta-kodu-almış türü aşagılamalardan çok daha inceydi.

İşte orada Randolph Hunter Foy ile tanıştım. Hunter, Ray Jr.'ın sınıfındaydı, bence tam Elvis-Jimmy Dean-Brad Pitt havasında son derece yakışıklıydı ve okuldaki en büyük uyuşturucu satıcısıydı. Onu elde etmeye karar verdim. O da benim gibi bir pislikti. County hapishanesinde daima bir veya iki Foy bulunurdu ve Raiford, hepsinin sabıka kayıtlarıyla doluydu.

Sınıf atlamayla liseye kabul edilmeye hak kazanabilmek için, yedinci sınıfta zekamda bir patlama yaptım ve bunun sonucunda Wayland Lisesine bir yıl erken girdim; o sıralar sanırım on yedisinde olan Hunter'ın bir sınıf gerisinde, on dört yaşındaki bir birinci sınıf öğrencisi. Her neyse, Hunter sürücü olabilecek yaşıydı ve bir aracı vardı; arkası kamp kabini olan son model bir Ford-250 pikap Sosyal yardım alan bir anneyle eyalet hapishanesinde yatan bir babanın oğlunun böyle bir kamyonu sahip olmaya gücünün nasıl yettiğini kimsenin merak etmemesi hayli ilginçti. Hunter'ı baştan çıkartmakta hiç vakit kaybetmedim. Eskici Jake'te hatırı sayılır miktarda adi porno kitabı vardı, hani ilişkilerin doruk noktasındaki patlamaları belirtmek için peş peşe çok fazla büyük harf, (GELİİYOOOOORUUUMMMM!), kullandıkları türden. Bütün bu kitaplar, Ray Bob'un yanı sıra (doğruyu

söylemek gerek hiçbir egzotik yönü bulunmayan, özbeöz bir sübyancıydı o) öğretmenlerim olmuşlardı. Duvarımın öte tarafından işittiğim onca şeyden sonra, yatak-sarsan pozisyonunda kalmaktan sanki biraz çekiniyordum, fakat işin sarsılma tarafının yalnızca annem için geçerli olduğu anlaşıldı. Halbuki benimle birlikteyken, gerçekten hayli nazik ve hissettiklerimi önemser biçimde davranıyordu Ray Bob. (Hissettiklerim: Yok gibi. O işini görürken, aklım sürekli bambaşka yerlere gidiyordu ama hiçbir zaman sorduklarını yanıtlayamayacak veya gerekli yapmacık tepkileri veremeyecek kadar uzaklara gitmezdim. Hoşlanıyor musun, bebeğim? Ooh, evet babacığım, haydi şu koca aşk pistonunu hazneme kaydır! Ray Bob da aynı kitaplardan kendi payımı devirmiş olduğu için, sanatın ardı sıra dosdoğru rutubetli mahzenin içine akardı yaşam.) Doğrusu, beni kendi zehirli fantezi dünyasının bir zevk kölesi haline getirmek istediğini düşündüm ama asla olmadım. Şimdi üzerinde yine düşününce görüyorum ki, aslında bu konuyu aramızda hiç konuşmamamıza rağmen, daha çok o benim kölem gibiydi.

Açıkçası, Hunter Foy'u baştan çıkartmak için de fazla uğraşmama pek gerek kalmadı. Bir gün kamyonetini durdurup, hey, dedi, ben de, hey, dedim, yanına atladım ve Sand Creek County Park'a, tembel tembel akan, demli çay rengindeki bir su akıntısının yanına gittik. Kamyonetin kamp kabininde hayli bir miktarda tüttürdük. İkinci joint'in ardından yiyişmeye başladık ve sanki alev alev tutuşmuşlarcasına tişörtümü, sutyenimle külotumu bir çırpıda çıkartıp attıktan sonra üzerine atladım ve hani ucuz erotik romanlarda dedikleri gibi, nefes nefese şehvetimi söndürdüm ama aslında o öğleden sonraki ikinci sefere kadar pek de sönmemişti. İkincide böyle durumlarda hissetmeyi bekleyeceğiniz her şeyi üç aşağı beş yukarı hissettim ve bir encik gibi haykırışlarım beni bile çok şaşırttı.

Islak iç çamaşırlarım yüzünden çarpık çarpık yürüyerek eve girdim, fakat bir yandan da başım fırıldak gibi dönüyor, işte aşk bu, diye düşünüyordum, tam şarkılarla filmlerdeki gibi, baş rolde de ben. İşte, en azından benden hoşlanan bir sübyancıdan

geçip beni köpeğinden daha hor gören bir sevgiliye gitmek tam bana göreydi. Şeytan, kendi araçlarını kırmaktan hoşlanır, bu onun en büyük eğlencesidir ama bunu biliyor muydum ki? Yaptığım her şey bana mantıklı geliyordu, çünkü ne zaman, oha kız, n'apıyorsun? diye düşünsem, ısıltılı adam kulağıma fısıldıyordu. Bunlar başıma geldiği sıralarda, artık küçüklüğümdeki gibi bir ısıltılı adam değil ama daha çok kendi sesimle konuşan öz benliğim gibiydi o.

Bu senin de başına geldi, değil mi?

Evet, birkaç ay boyunca bunu böylece sürdürdük, hemen her öğleden sonra ama maalesef, aynı pembe romanlarda ya da eskiden onları okuduğum zamanlarda hep dedikleri gibi, bizim saadetimiz de uzun süremedi. Bir cumartesi akşamı saat on sularında eve geldiğimde, Ray Bob orada, o ana dek bana bakarken yüzünde hiç görmediğim bir ifadeyle beni bekliyordu, nerede olduğumu sordu, ve ben önceden de salladığım, birkaç arkadaşım ile ders çalışmak için buluştuğum şeklindeki aynı yalanımı tekrarlayınca, öyle bir şamar attı ki, odanın ta ortasına savruldu. Ardından bana Hunter Foy ile yaptıklarımın hepsini oldukça ayrıntılı bir biçimde anlattı. Bilmiyorum, belki de Ray Jr. bizi gammazlamış, Ray Bob da bunun ardından bizi gece görüşlü polis dürbünüyle dikizlemiştir. Sonra beni odama sürükledi, yatağımın üzerine yüzükoyun fırlattı, şortumla külotumu çekip çıkarttı, dizini sırtıma dayadı ve kendi binici kırbaçla, etlerim lime lime olana dek beni dövdü. Cıyak cıyak bağırıp ortalığı gürültüye verdim.

Kırbaçlamaktan bitkin düşünce, beni bir orospu olmakla suçlamaya başlayıp bana bütün yaptıklarından, beni kendi kanıyla canından bir öz kızı gibi yetiştirip her istediğimi aldıktan sonra, o pislikle birlikte olabildiğim için küfürler savurdu. Bundan böyle burada her şey değişecekti, şimdiye dek hep çok yumuşak davranmıştı ama artık çok görürdünüz, küçük hanım. Ardından Hunter'ı nasıl tutuklayıp Eyalet Hapishanesine attıracağını saydı. Bunu yaparsa, dokuz yaşımdan beri bunca yıldır

banaya tüm yaptıklarını meydana dökeceğimi ve hapse gidenin esas kendisi olacağını söyledim. Hiç kimsenin benim gibi küçük, beyaz, süprüntü bir şılığa inanmayacağını, herhangi bir şey anlatacak olursam, keçileri kaçırdığımı açıklayacağını, üstüne de Doktor Herm Dideroff'un dinlenme tesisine ebediyen kilitletip elektrik şoku verdireceğini söyledi. Göreceğiz bakalım deyip pantolonumu yukarı çektim.

Bundan sonra beni yakalamaya çalıştı, fakat tüm ıstırabıma ve çektiklerime rağmen, hemen yana çekilip savuştum. Oturma odasına kaçtım, gürültüden dolayı tüm aile oradaydı, annem Bobbie Ann'e sarılmıştı, Ray Jr. da öyle solgun görünüyordu ki, sivilceleri yıldızlar gibi duruyordu, Jon ise hep biraz ağır kalmasına rağmen, gerçekten ilgiyle bakıyordu. Ona artık veremeyeceğim için beni kırbaçladığını, evet, beni yıllardır becerdiğini avaz avaz haykırdım. Yakalamaya kalkıştı, fakat kurtulup annemle Bobbie Ann'in arkasına saklandım, ben artık bağıra bağıra birlikte cinsel yaşantımızın tüm özel sırlarını sayıyordum ki annem doğru olduklarını anlasın. Fakat, yalan söylüyor, Billie, dedi, bunu biliyorsun. Yalan söylüyor, hep söylediğin gibi beş para etmez biri o. Anneme yine o bakışla baktığını gördüm. Bu arada annemin yüzünü göremediğim halde sırtının dimdik oluverdiğini hissettim. Bobbie Ann bu hareketin sadece yan darbesini aldığı halde, onun zırlamaya başlamasına yetecek kadar kötüydü. Annem, artık gidip yatmam gerektiğini söyledi, kızı kucağına aldı ve yanımdan uzaklaşıp gitti. Ray Bob, bağırarak oğullarını odalarına gönderdi ve saçlarımdan yakalayıp beni dışarı sürükledi, Sears'tan alınma, kırmızı, büyük avadamlık kulübesine tıkip üzerimden kilitledi. Bu cumartesi gecesiydi. Beni tam iki gün boyunca orada, böceklerle örümcekler arasında, aç susuz tuttu. Ne teselli etmeye, ne de içecek bir şey vermeye kimse uğradı, tek bir kul gelmedi. İçerisi çeşitli tarım ilaçlarıyla suni gübre kokuları altında cayır cayır yanan bir fırın gibiydi. Ruhum da, intikam, şiddet ve bütün bunları onlara nasıl ödetip Hunter Foy'la kaçacağım düşüncelerinin kaynaştığı bir fırına benziyordu.

Üçüncü akşam hâlâ oradaydım ve ölene dek beni burada mı tutacağını merak etmeye başlamıştım ki, Ray Bob'un sesini işittim; bundan böyle iyi bir kız olacaksın, Emmylou, dedi, ben de, Hunter'ı tutuklamayacağına söz verirsen, dedim. Uzun bir süre bekledi, gittiğini sandım. Sonra, peki, ben insanlara daima bir şans daha verilmesinden yanayım ama artık o pis yalanlarını kendine saklayacaksın, dedi, anlaştık, dedim. Sonra beni dışarı çıkarttı; gün bitiminde gözlerimi kırptırıyordum. Kendi kendime, alacağım tüm ceza bu kadarla kalacaksa, bu iyi bir anlaşma diye düşünüyordum, üstüne üstlük artık Ray Bob'la yatmam gerekmeyecekti ama henüz bitmemişti. Ben kulübede hapirken, Ray Bob gidip atımı satmıştı ve nereye sattığını bana söylemiyordu. Ray Jr., onun atımı Preston'daki köpek maması imalathanesine sattığını söyledi. Bir hafta boyunca ağladım, gerçek babamın ölümünde ağladığımdan çok daha uzun bir süre, çünkü biraz da onların hepsini alıp hamam böcekleri gibi topuklarımın altında ezemediğim için hırslanıyordum. Fakat daha sonra, sallanan koltuğu odamdan alıp Bobbie Ann'inkine taşıdığını keşfettim ve planımı uygulamaya koydum.

Ü Ç

BANT ÇÖZÜMLEME TUTANAĞI CEZA YETERLİĞİ GÖRÜŞMESİ

Tutuklu: Dideroff, Emmylou (PBY)¹ MEM² DOSYA # 7716
Dade County Ağır Ceza Mahkemesi Dava Sıra # 331902
Görüşmeyi yapan: Lorna C. Wise, Ph.D.

Bant #: 2

Kayıt Başlama Zamanı: 11:02.

Lorna Wise: Şimdi polis memurlarına bahsettiğiniz şu ses konusu. Onu hâlâ işitiyor musunuz?

Emmylou Dideroff: Hayır.

W: Bir zamanlar duymuş muydunuz?

D: Evet.

W: Bu ses kendisini bir aziz olarak tanıttı, öyle mi?

D: Evet. Siena'lı Azize Katerina.

W: Anlıyorum. Daha başkaları var mıydı?

D: Hayır.

---

¹ PBY: Pek bilgi yok-e.n.

² MEM: Miami Emniyet Müdürlüğü-e.n.

W: Hiç başka halüsinasyon yok muydu?

D: Bunlar halüsinasyon değildi.

W: Evet, pekâlâ, başka hiç kimsenin duyamadığı konuşmaları veya sesleri hâlâ işitiyor musunuz? Başkalarının göremediği kişileri veya nesneleri görüyor musunuz?

D: Cinayet gününden beri hayır. Fakat bazen tam uykuya dalacakken, silahımın sesini işitiyorum. Bazen gün içinde de. Bunu mu kastettiniz, böyle şeyleri mi?

W: Lütfen, bunu bana biraz daha anlatın.

D: Peki, bu tam olarak onu işitmek sayılmaz, örneğin şimdi sizi, hapishanedeki gürültüleri, insanların konuşmalarını veya benzer şeyleri işittiğim gibi değil ama daha çok olağanüstü keskin bir anımsamaya benziyor. *Az önce* onu duyuvermişim gibi ve bu yüzden her neyle meşgul olursam olayım hemen irkiliyorum.

W: Nasıl bir silah? Bir tabanca gibi mi?

D: Tabanca, tabancadır. Silah ise yüksek tahrip güçlü bir teçhizatır.

W: Yüksek tahrip güçlü bir silahınızın olduğunu mu düşünüyorsunuz? Yani bir top gibi mi örneğin?

D: Evet. Bir Bofors L-70 silahıydı. Kırk milimetrelik otomatik bir top.

W: Hımm. Sesi tarif edebilir misiniz?

D: Yüksek, çok yüksekti. [Gülüşmeler]

W: Şey... Evet, topların sesi oldukça yüksektir.

D: Ya, evet. Ve tarifi çok zordur, hele ateşlenirken yanında hiç bulunmamışsan, ah, ne korkunç bir gürültüdür o. Gök gürlemesinden veya alçak uçustaki bir jetten daha gürültülüdür. Hatta şu kompresörlü kazıcıların çıkarttığı sestten bile daha güçlüdür. Sadece bombalar daha fazla gürültü çıkarır. Korkunç bir hengame. Elbette, hepimiz kulaklarımıza kumaş parçalarından tamponlar tikiyorduk ama bu kadar güçlü

bir sesi burnundan bile işitebilirsin. Hatta, dirseklerinden, ayaklarından da. [Gülüşmeler] Bir süre hiç durmadan otomatikte ateş ettikten sonra ses seni ele geçirir, bir bakıma Tanrı'ya benzer şekilde. Yani bütünüyle sağırlaşırsınız demek istiyorum, fakat sanki bütün o gürültünün içinde hâlâ bazı şeyleri işitirsiniz; topun arka dolum kapağı kapanırken çıkan, sanki bir çekiçe bir örse vurulmasına benzeyen bir tür tangirtiyı, kastanyolalarının takırdamalarını veya otomatik gülle sürücüsünün tıkırtılarını, bunu bir trenin raylarda çıkarttığı sese mi benzetsem acaba? Ve pirinç kovanların, çanlar gibi şangır şungur düşüşlerini. Bunların hiçbirini duymaman gerekir ama duyarsın. Ya da duyduğunu sanırsın. Ayrıca güllerin havadaki uğultusuyla patlamaların güm-bürtüsü de var, fakat, tek tek ateş etmiyorsan bunca şeyin pek farkında olamazsın. Daha sıkılmadınız mı? [Gülüşmeler]

W: Yok hayır. Çok ilginç bir şeymiş gibi anlatıyorsunuz. Bütün bunları nereden öğrendiniz? Yani bu şey hakkında... ne demiştiniz, otomatik top?

D: Evet, bir Bofors silahı. El kitabından. Foy, hep s..., yani, nokta nokta el kitabını oku derdi; S.E.K.O. Ben de okudum. Ayrıca bir dostumdan da biraz yardım aldım.

W: Foy kim?

D: Percival Orne Foy. Merhum. Eski bir öğretmenim.

W: Okulda mı?

D: Aslında okul sonrası bir eğitimdi bu. Foy, bana çok şey öğretti, ben de, aklımdan bunlar bir işe yarar mı, yaramaz mı, diye geçse bile boş verip yutarcasına hepsini belledim. Kendi adıma düşünmekten öylesine yorgun düşmüştüm ki, kendimi ona teslim ediverdim. Bu, Kanlar'a katılışımdan ve Tanrı'nın beni bulmasından önceydi. Öğrendiklerimin bu kadar işe yaradığına çok şaşırdım. Tanrı'nın takdiri, bazen öyle garip yollardan işler ki.

W: Kanlar derken, bir sokak çetesini mi kastediyorsunuz?

D: [Gülüşmeler] Yok, hayır, Mesih'in Kanı Hemşire Rahibeler Topluluğunu kastetmiştim. Kanlar. Bu adla kendimize hitap etmemeliydik aslında ama hepimiz ediyoruz. Etmiştik. Ben ettim.

W: Affedersiniz, rahibe misiniz yani?

D: Yo, hayır. Rahibe adayıydım. Hiç rahibe olmadım. Sonra, tahmin edebileceğiniz gibi beni kapı dışarı ettiler.

W: Neden peki?

D: Çünkü biz tıbbi bir mezhebiz. Biz... Yani onlar, kendi yoksulluk, iffetli kalma ve itaat yeminlerinin üstüne, bir de Hipokrat Yemini ederler. Kimseye kötülük yapmamak üzere. Tanrı beni bağışlasın ama ben çok insana kötülük yaptım.

W: Ne tür kötülükler yaptınız?

D: İtiraflarımda bulacaksınız.

W: Evet, fakat Emmylou, burada şimdi yaptığımız şey ceza davasının bir parçası değil. Burada gizlilik üzerine hareket ediyoruz. Anlattıklarınız mahkeme tutanaklarına geçmeyecek ve aleyhinize kullanılmayacaktır.

D: Deli olup olmadığımı belirlemeniz gerekiyor.

W: Evet, aslında yargılanmaya uygun durumda olup olmadığınızı. Kendi savunmanızda yardımcı olmak için.

D: Anlayamazsınız.

W: Bir deneyelim.

D: Şeytana inanır mısınız?

W: Burada önemli olan, siz ona inanıyor musunuz?

D: Of, yetti artık! Bunlar beni tüketti. Bitti sanıyordum, bundan böyle beni kullanmasına gerek kalmaz, kendi başıma huzur içinde yaşarım diyordum ama heyhat, işte her şey başlıyor ve insanlar zarar görecekler.

W: Sizi kullanan kim?

D: [Sessizlik, otuz iki saniye]

W: Kim zarar görecektir?

D: Birisi. Etrafımdaki herhangi biri. Belki de siz.

W: Ve... Bunu şeytan yapacak, insanlara zarar verecek, öyle mi?

D: Ya da Tanrı. Bu karşılıklı ateştir. Bunu anlayamazsınız. Sizin kafanıza uymaz bu.

W: O halde anlamama yardım edin, lütfen.

D: Gözlerinizin tam önünde ama göremiyorsunuz. Özür dileirim. Halbuki o detektif görmüştü... Ey Rabbim, ey Rabbim merhamet et!

W: Emmylou? Benimle konuşmanız çok önemli. Sadece size yardım etmek istiyorum.

D: [Sessizlik, bir dakika yirmi iki saniye]

W: Emmylou, ne oldu? Bir şey mi gördünüz?

D: Artık hapishaneye dönebilir miyim? İçimden daha fazla konuşmak gelmiyor.

GÖRÜŞME SAAT 11:38'DE BİTTİ.

Lorna Wise kaseti üçüncü kez dinliyor, sözleri çözümleme tutanağıyla karşılaştırıyor, ara sıra sözcüklerin akışını ayağının altındaki pedala basarak durdurup defterine yazıyordu. Notlarını baştan okuduğunda alışılmış jargondan hoşnutsuzluk duydu. Uyumlu olmayan duygusal tepkiler. Halüsinasyonlar. Uydurma öyküler. Direnme. Dinsel mani. Hele bu sonuncusu, iyice rahatsız edici. Emmylou Dideroff bir din manyağı olabilir miydi? Peki, din eğer başkalarınca doğrulanamayan şeylere gerçeklik atfetmekse, o zaman bu durum, yalnızca dindar olmaktan ne kadar farklıydı? Ayrıca, görüşmenin sonunda orada ne olmuştu? Tam o sırada görülen sahici bir halüsinasyon muydu? Gıcırdayan döner sandalyesinde arkasına yaslandı, ayakkabılarını fırlatıp çoraplı ayaklarını masaya koydu ve gözlerini ovuşturdu.

Kuzeybatı On üçüncü Sokaktaki, hem Dade County Kadın Tutukevine, hem de asıl hapishaneye ulaşım açısından elverişli

bir konumda olan tanımsız bir Yerel Yönetim binasının, böyle görüşmelere ayrılmış bir odasındaydı. Burası, cinsi karışmış bir köpeğin tüyleri gibi alacalı kahverengi boyalı küçük bir odaydı; olsa olsa zengin bir adamın banyosu kadar. Odada, üzeri ağaç desenli sentetik kaplı ahşap bir masa, görüşmeyi yapan için bir döner sandalye, görüşülen için düz bir sandalye, kalın demir ızgaralı kirli bir pencere ve biri sönmüş, dört flüoresan lambalı bir armatür vardı. Bir de şimdi baktığı bir duvar saati. Bu sabah zaman kalmadı, diye düşündü; on iki dakika sonra bir başka görüşmesi vardı. Yerel Yönetim, onun sürekli daldan dala atlamasından hoşlanıyordu.

Dinsel mani. Lorna *DSM-IV*'ünü, *Tamamı ve İstatistiksel Kılavuz'u* (içinde insan aklının yakalanabileceği tüm illetlerin sınıflandırıldığı, ciltsiz, koyu kestane rengi kapaklı, kalın bir kitap) alıp sayfalarını karıştırmaya başladı. Böyle bir sınıflandırmayı hiç hatırlamıyordu ve hatırlamıyorsa zaten büyük ihtimalle de yoktu, çünkü bu aptal kitabın içindekilerin hemen hepsini ezber biliyordu. Evet, işte burada: Bazı şizofrenik halüsinasyonların dinsel biçimler aldıkları hakkında bir satırlık bir kayıt. Ve, çok yararmış gibi, *"Halüsinasyonlar, bazı kültürel ortamlarda dinsel yaşantının normal bir parçası da olabilirler."* Fakat bizim ülkemizde bu tipik bir durum değildi. Görünüşe göre artık kimse resmen din manyağı olmuyordu. Amerika'nın materyalist dindarlığında artık azizlerle şeytanlar yoktu. Öte yandan, Dideroff'un şizofren olması hiç mümkün değildi. Bir işi vardı, hastane tedavisi gördüğüne dair hiçbir kayıt yoktu, ayrıca kesinlikle dikkatli, hoş sohbet, kontrollü yahut en azından Lorna'nın tanıdığı pek çok akıl sağlığı uzmanı kadar kontrollü birisiydi. Dolayısıyla ilk teşhisi şuydu: 297.1 sabuklama anomalisi, muazzam tip. Bu "muazzam" tipi dinsel boyut yüzündendi. *DSM*'ye göre, kişi Tanrı'yla konuştuğunu düşünüyorsa, muazzam tipten anormali sınıfına girmesi için tek başına yeterlidir bu.

Lorna, teşhisini mahkeme formunun ilgili satırına yazdı. Sanığın durumunun açıklanması için daha geniş bir yer vardı.

Oraya izlenimlerini kısaca ya da izlenimlerinden teşhise ilişkin olduğunu düşündüğü kadarını belirttikten sonra, forma geçen hafta boyunca Emmylou Dideroff'a uygulattığı testlerin, Rorschach, MMPI, Wechsler IQ, sonuçlarının kopyalarını iliştiirdi. Artık kalemi tereddütlüydü, çünkü şimdi bu kısma mesleki kanaatine göre, sanığın kendisine yöneltilen suçlamaların nitelikleriyle, mahkum olduğu takdirde bunun doğuracağı sonuçları bildiğini ve kendini savunacak cezai yeterliliği olduğunu belirten sihirli formülü yazması gerekiyordu. Böyle bir ifadeyi yazmaya elinin varmadığını fark etti.

Kalemini elinden bırakıp arkasına yaslandı. Saat, beş dakikasının kaldığını gösteriyordu. Bir zamanlar, adli psikoloji profesörünün sınıfta yaptığı bir şeyi düşündü. En sevdiği hocalarından biri olan Profesör Benicke, belki de psikolojinin bu farklı, pek itibar edilmeyen ve kesinlikle para kazandırmayan branşını seçmesinin tek nedeniydi. Cornell'de bir kış günü akşamüstü, saat dörde çeyrek kala güneş tepelerin arkasına kaymış, pencerelerden giren ışık artık ölgün ve kasvetli, oda kararmışken, bir film göstericisinin tıkrıları işitiliyordu. Profesör onlara, Carl Dreyer'in 1928'de yaptığı filmin (*Jean D'Arc'ın Çilesi*) neredeyse tamamını seyrettirmişti. Bu sessiz filmi çıt çıkarmadan izlemişlerdi. Sonra ışıklar yandığında sınıf gözlerini kırpıştırırken, hoca sormuştu: Evet? Bu kadının cezai ehliyeti var mı? Onun bir azize olduğunu, mahkemenin düzmece ayarlandığını ve o günün politik çıkarlarını unutun. Az önce seyrettiklerinize göre, bu kadın ölüm cezası talebiyle yargılanabilir mi?

Çok ilginç bir münazaraydı. Kadın ne söyledi? Nerede olduğunu ve kendisine yöneltilen suçlamaların ağırlığını pekâlâ biliyordu, ortaya ateşli ve tutarlı bir savunma koymuştu ve sesler işitip işitmediği hiç önemli değildi. Her ses işiten kişiye yargılanamaz dersek, *hiç* duruşma yapılamazdı, çünkü bir bakıma hepimizin bazı sesler duyduğu söylenebilir. Vicdanımızın sesini duymuyor muyuz? Peki bazı kişiler, vicdanlarının sesini dışa, çeşitli azizlerin görünüşlerine yansıtıyorlarsa, bunun o kişinin

cezai ehliyetinin olup olmamasıyla ne gibi bir bağlantısı olabilir ki? Ne var ki, on yıllık mesleki deneyimin ardından, zavallı akıl hastalarının karmakarışık dünyalarında bu ayrım, hukuk kitaplarında veya sınıfta olduğundan daha bulanıktı.

“Daha İleri Konsültasyon Gerekir” kutusunu işaretlediğini fark edince, bunu yaptığına kendisi de inanmadı. Bu davada sanığın cezai ehliyet durumunun belirlenmesi için, Dade County Ağır Ceza Mahkemesinin görevlendirdiği üç uzmandan biriydi ve üç uzmanın fikir birliği etmedikleri durumlar çok çok ender olurdu. Böyle bir durumda yargıcın elinde ya başka bir uzman heyetini görevlendirme veya çoğunluk kararına uyma seçenekleri olurdu. Fakat cezai ehliyet açısından, uzmanların tam bir fikir birliği göstermemesi, psikiyatri dünyasında uygunsuz bir davranış sayılırdı ve bu yaklaşım, buraya konsültasyon isteme kutucuğunun konulmasının sebebiydi. Lorna böylece görevli diğer iki uzmana bunun zor bir karar olacağının ve bir araya gelip aynı telden çalmaya çalışmaları gerektiğinin işaretini veriyordu. İşte, Emmylou’yu gidenler kutusuna atıp düğmeye basıyor ve gardiyana sonrakini içeri getirmesini söylüyor. Dosyanın ilk sayfasını inceliyor. Oh, pek güzel, abonelerimizden biri!

Kapı vuruldu ve çam yarması bir gardiyan, tanıdık hımbıl görünüşüyle Rigoberto Munoz’u getirdi. Bu onun sistemden sekizinci geçiydi. Munoz, dolaşık düz saçlı, teni eski bir market kese kağıdının renginde ve kalın kolları birçok dövmeyle dolu tıknaz biriydi. Yardımsever eyaletin, diğer şeylerin yanı sıra, onu yargılanacak kadar cezai ehliyet sahibi konumuna getirmek amacıyla, on yıllardır kendisine bastığı bütün o Thora-zinlerle diğer başlıca müsekkinler sonucunda, gecikme gösteren diskineziden³ mustarip olduğu için, yüzü zaman zaman çarpılıp tuhaf şekillere giriyordu. Munoz’un ne parası, ne yaşayacak yeri

---

³ Gecikme gösteren diskinezi (*tardive dyskinesia*): Merkezi sinir sistemindeki bir bozukluk. Yüzde ve dilde çarpılmaya ve beden, kol ve bacaklarda istem dışı hareketlere neden oluyor, genellikle uzun süre antipsikotik ilaç kullanımının yan etkisi olarak ortaya çıkıyor-ç.n.

vardı, öte yandan hem bir zührevi hastalıktan, hem de dis-kineziden mustarıptı ama asıl sorununu, Lorna şimdi kendisinden öğrendi. Uzun yaratıklar karnının içine bir robot yerleştirmişlerdi. Karnındaki bu robot, onun penisini, yavaş yavaş geriye, karın boşluğunun içine çekiyordu. Uzun casuslar, robotu cep telefonu gibi görünen uzaktan kumanda cihazlarıyla hareket ettiriyorlardı. Fakat Rigoberto tongaya basmazdı. İşte bundan dolayı buraya gelmişti, ilgiyle dinleyen hanıma böyle anlatıyordu; bu yaratıklardan birini Flagler Sokağında çöp parçalarını, içlerinde iyi uzay yaratıklarının sık sık yolladıkları gizli mesajların bulunduğu, çöp toplamakta kullandığı ucu çivili sopasıyla mıhlamıştı.

Lorna'nın Mr. Munoz'u sınıflandırması pek uzun sürmedi: 295.30, şizofreni, paranoyak tip. Gardiyan onu alıp götürdü. Lorna, onu Jackson'da kilitli bir koğuşa nakledeceklerini, boğazına dek Haldol'le dolduracaklarını, sürükleye sürükleye, zom ve itaatkâr bir biçimde mahkeme huzuruna çıkartacaklarını, suçunu kabul ettiğini tutanaklara geçirtip yattığı süre kadar bir ceza verdikten sonra, eline bir antipsikotik reçetesi tutuşturarak, bir de sırtını sıvazlayıp yine gerisingeri sokaklara atacıklarını çok iyi biliyordu. Bu adam, er veya geç birisini öldürecek ve Lorna'nın şu anda gidenler kutusuna attığı forma benzer epeyce form elden ele geçtikten sonra, Florida, onu öldürücü bir iğne vurarak idam edecekti. Bununla beraber bu kötülük kendi bölümünün omuzlarında değildi ve düşüncelerini kişisel etkinliğini göstereceği alanlarla sınırlandırmayı öğrenmişti. Cezai ehliyeti olmadığı için, Munoz'un yargılanmaya uygun olmadığını beyan edip formu imzaladı. Artık öğlen yemeği zamanıydı.

Neredeyse tamamen erkekler tarafından yönetilen ve hemen hep erkeklerin bulunduğu böyle bir kuruma (hapishane) uygun olarak bu tesisin kadınlar tuvaleti ufacıktı. Tuvaleti kullandıktan sonra (ve hiç de kamu kesiminde psikolojik çalışma yapmaya yeterli hacimde bir idrar torbası değildi onunki!) lekeli aynada kendini inceledi. Deve tüyü rengi, pamuklu bir

döpiyes, içinde soluk gri triko bir bluz, iddiasız. Akıl hastaları bağırarak renklerden hoşlanmazlar, yahut belki de kendi zevkini desteklemek için böyle bir gerekçe yaratıyordu, fakat daha yarıpsikiyatrist olduğundan beri hep bu tonlarda giyinirdi. Kız, neden kurumuş yapraklar gibi görünmek istiyorsun? Dostu Sheryl. Aslında bugün öğlen yemeği için Sheryl'le buluşacaktı ve onun böyle bir laf sokuşturacağından adı gibi emindi. Lanet olası bir ağaç gibi görünüyordu. Sheryl'i memnun etmek için özenle, her zamankinden daha fazla makyaj yaptı. Masmavi göz farı, soluk kirpiklerine rimel, allık ve koyu renkli ruj, mat. Doğrusu allık sürmesine pek gerek yoktu, çünkü kusursuz bir cildi vardı. Benim en göze çarpan özelliğim, diye düşündü; gerçi, "cildi pek güzel" sözü genellikle şişman ve çirkin kızlar için söylenirdi ama.

Kendisi gibi, yani. Hâlâ zaman zaman düşündüğü gibi. Boyu öyle uzundu ki, aynada yüzünü görmek için biraz eğilmesi gerekiyordu. Tuvaletten çıktıktan sonra bile bu kamburun bir kısmı kalacaktı, çünkü bu onun alıştığı duruştu. Babası hep, dik dur kızım, derdi, ne var ki hayatın diğer birçok yönünde olduğu gibi, bu yönden de pek söz dinleyen bir evlat olamamıştı. Yürürken, geniş omuzları hafifçe öne yuvarlanıyor, boynu öne kayıyordu. İri ve yuvarlak göğüslerini belli etmemek için böyle duruyordu; pespaye kitapların yazarlarının hoşlandıkları deyişle, kaçak inşaatı. Ayrıca oldukça kalın belini ve geniş kalçalarını, döpiyesinin ceketıyla örtüyordu. Koltuk altlarına uzun etkili deodorantından sürmek için ceketini yavaşça çıkarttı. Lorna tropik iklimde yaşayacak biri değildi. Serseri bir soru bir kere daha zihnini meşgul etti: Neden burada yaşıyorum? Yine, yanıt yoktu, çünkü yanıt eylemsizlikti. Her ne kadar kendisini ve yetkilerini cesurca savunmaktan kaçınmasa da, değişiklikten korkuyordu.

Diğer bir güzel yeri de saçlarıydı; uzun, ipeksi ve bal rengi. Saçlarını makul bir uzunluğa kısaltması gerektiğini elbette biliyordu ama buna karşı çıkıyor ve aslında sıkıntılı bir modelle arkada topuz yapıp tokayla tutturuyordu. Saçını düzeltip gevşemiş tokaları yerlerine yerleştirdi. Ceketini yeniden giydi, ça-

tık kaşlarla son bir gözden geçirme. Yüz yıl önce Lorna Wise, Batı dünyasının her büyük şehrinde trafiğin durmasına neden olabiliirdi; arabalara koşulmuş atlar çılgınca dükkan vitrinlerinden geçerlerdi. Hatta elli yıl önce Marilyn tipli sayılırdı ama bugünün modasının 180 derece dışındaydı; günümüz kadınlarının on yedilik erkek basketbol oyuncularına benzemesi gerekiyordu. Lorna, iyi bir feministin vasıfları olduğunu düşündüğü özelliklere sahipti ama inancı cildinden derine inemiyordu. Dolayısıyla pasaklı giyiniyor ve kambur duruyordu.

Yine kamburlaştıktan sonra, tuvalet ve binadan ayrıldı. Çıkarken güvenlik penceresindeki Ernesto'ya el salladı. Ernesto, onun güzel kalçalarının salınışına bakıp arzuyla iç geçirdi, fakat Lorna bunu duymadı; zaten duysaydı da pek hoşlanmazdı, herhangi bir sınıf veya etnik ön yargıdan dolayı değil (bunlardan kesinlikle arınmıştı) ama şimdiye dek yalnızca kilo vermesini isteyen erkekleri çekici bulmuştu o. Aldığı tüm psikolojik eğitim, onu bu yıkıcı beğeni çarpıtmasının getirdiği sıkıntıdan kurtaramamıştı.

Dışarısı sıcak ve nemliydi tabii ama birkaç saat sonra sıcaklık ve nem daha da artacaktı. Eylülün sonlarıydı, Miami'de mevsim hâlâ yazdı. Şehir turizm sezonunun sona ermesini özlemle bekliyordu. On üçüncü Sokağın gölge tarafına geçti ve kaldırım kenarında, kırmızı tuğlalı devasa hapisane binasının gölgesinde durdu. Gölgede bile terlemeye başlamıştı. Döpiyesinin koltuk altlarının leke olmamasını diledi. Çok geçmeden, gümüş rengi bir Chrysler sedan, kaldırım kenarına yanaşıp önünde durunca içine atlarken bir yandan da içerisinin klimalı ortamına şükrediyordu. En iyi arkadaşı Sheryl Waits de pamuklu bir döpiyes giymişti ama onunki fuşya rengiydi. İçinde yakası kabarık büzgülü, beyaz polyester bir gömlek vardı. Ruju da fuşya rengi ve parlaktı; büyük bardak bir filtre kahvenin içine şu ufak plastik kaplardaki yarı yarıya süt ve krema karışımından katıldığında aldığı renkteki teninin üzerinde bu çok çarpıcı duruyordu. Sheryl'in boyu Lorna kadardı ve ondan dokuz kilo

şışmandı ama kesinlikle dış görünüşüyle ilgili bir sorunu yoktu. Şahane görüldüğü fikrindeydi. Kocasıyla hep dansa giderlerdi. Lorna'nın gözlediği kadarıyla, kocasına göre de şahane vücutluydu. Lorna, sık sık bu farklılığın arkadaşlıklarında temel unsur olup olmadığını düşünüyor, bazen aklına utanç duyduğu fikirler düşüyordu; siyah kadınlığın bir başka sömürülme biçimi, hani şişman beyaz kızlar, şişman siyah kızlarla arkadaşlık ederler ki kendileri kötü görünmesin, öyle miydi acaba? Fakat bu kadını gerçekten seviyordu ve karşılık olarak sevildiğini hissediyordu. Peki bu bile bir yanılsama mıydı? Günümüzde kim bunu bilebilirdi ki?

Her ikisinin de MSW⁴ derecelerini aldıkları Barry Yüksek Okulunda, derslerin başladığı ilk günden beri arkadaşılar. Kuzeye gidip Cornell'de psikiyatri dalında doktora yaptığı yıllar dışında, Sheryl Waits'le birlikte ortalama haftada bir öğlen yemeği yiyordu ve denilebilir ki, Waits ailesinin bir ferdiymiş gibi kaynaşmışlardı. Sheryl, bir psikiyatrik sosyal yardım uzmanıydı ve Miami'nin siyahların yaşadığı fakir bir kesimi olan Liberty City'deki toplumsal akıl sağlığı merkezindeki bir birimi yönetiyordu. Bu merkezde, farklı günlerde, genellikle aynı kişiler tarafından ya bir azize ya da şirret bir cadı sayılırdı.

Sahildeki bir otelde, Biscayne Körfezinin harikulade manzarasına karşı, biraz pahalı sayılan bir restorana gittiler. Her ikisi de fiyatların biraz yüksek olduğunu kabul ediyordu ama buna değerdiler. Hesap pusulasını sırayla almaya çok dikkat ederler, asla kimin ne yediğini ve bırakılacak bahşişi tartışıp hesabı paylaşmazlardı. Yemeklerini beklerken birbirlerine son haberlerini aktardılar; yaşantıları göz önünde tutulduğunda bu, haberlerin yüzde sekseni Sheryl'den geliyor demek oluyordu. Sheryl'in haberleri hep "sapsağlam bir siyah ailedeki işleyiş bozukluğu" cümlesiyle başlayıp ardından Miami Emniyet Müdürlüğünde bir devriye amiri ve güya bulunabilecek en işe yaramaz koca olan Leon ile kafaları çalışmayan, asi, hayta, başa-

---

⁴ MSW, *Medical Social Worker* : Tıbbi Sosyal Yardım Uzmanlığı-ç.n.

rırsızlıkla sokaklara düşmeye mahkum üç çocuğu hakkında peş peşe bir sürü eğlenceli, boş zırvalar sıralıyordu. Bunların hiçbiri doğru değildi. Sheryl bir efsane yaratıyor, en büyük talihi olduğuna inandığı Lorna'nın bildiği şeyi sürdürebilmek için ilahların gönlünü almaya çalışıyordu. Buna karşılık Lorna, elbette isim vermeden, kendi ilgilendiği hastalarıyla, bu arada Dideroff isimli kadın ve onun azizeleriyle ilgili de anekdotlar anlattı. Arkadaşı özellikle bu olayla çok ilgilendi. Sheryl kilise bünyesindeki bir kadındı, oldukça garip ama bir Katolik'ti. Bundan dolayı Lorna'nın kafasında, Dideroff'la aşağı yukarı aynı sepete giriyorlardı. Konuşmanın geri kalan kısmı, hep alışıldığı üzere, Lorna ve erkekler konusuna ayrılmıştı.

Sheryl, "Ufukta görünen kimse var mı?" diye sordu.

"Yok öyle biri."

"Tik tak."

"Of, kes şunu! Henüz otuz dördümdeyim."

"Ha, evet. Ve bildiğim kadarıyla sana gerçekten değer veren birisiyle hiç çıkmadın. Çıktıklarının hepsi de, etrafında oynarlarken, anaları olmanı isteyen şu sıska, entelektüel beyaz oğlanlardı. Kızım, artık hayatına çekidüzen vermen gerekiyor."

"Ben *iyiyim*, Sheryl. Bir ilişkiyi geride bırakmak bu eyalette cürüm sayılmıyor. Neden beraber olduğumuz her yemekte lafın dönüp dolaşıp benim seks yaşantımın inceden inceye bir eleştirisine geldiğini de merak ediyorum doğrusu. Bu biraz *bayatladı* artık, ne dersin?"

"Başka neler *bayatladı* istersen ben anlatayım, şekerim. Gece'nin bir yarısı, saat ikide telefonumu çaldırıp ah, vah, Sheryl, bu herif yine yaptı yapacağını, hühüüü!"

Lorna, "Pekâlâ, bundan böyle mesai saatleri dışında asla seni aramayacağım" diye kesti attı.

"Canım, Tanrı aşkına! Yahu, arkadaşlar ne güne duruyor, seni gidi çatlak! Bunlar sadece yüreğimi parçalıyor. Ben senin

mutlu olmanı istiyorum! Sürekli. Çiçekli çayırarda iyi bir herifle gezmeni."

"Hani, tuvalet kağıdı reklamındaki gibi mi?"

"Evet, tam da öyle. Ve her dört reklamda bir oynayan çift siyahtır, yalnız oradaki çocuk, sanki biraz yumuşakcadır, değil mi? Şaka bir yana, bak tatlım, yaşam tarzını değiştirmen gerek."

"Bu da yetmezse artık, mahzenimi doldurma yöntemimi değiştiririm."

"Of, tamam, bu meselede biraz akıllı ol, bari. Ama unutma, şarkılar yalan söylemez, tatlım. I-ih. Yalan söylemezler."

"Beni evcil saadete ulaştırmak üzere, yaşantımı baştan sona değiştirmeye kararlı ve mecbursun, değil mi? Hele hele eski popüler şarkı sözlerindeki ebedi bilgeliğin rehberliğinde, ha?"

"Bir de tabii çok saygın sosyal yardım uzmanlığı yeteneklerimin. İzninle sana bir şey sorayım: Aklına bir polis geldi mi hiç?"

"Müzik setimi çaldıklarında, elbette"

"Moron. Ben biriyle çıkmaktan bahsediyorum."

Lorna biraz huzursuzca, "Beni hâlâ kendinle karıştırıyorsun, canım" dedi. "Bu bana göre değil."

"Çünkü?.."

"Çünkü. Bir düşüneyim. Bak, Leon'u severim bilirsin, fakat benim... Bunu kendini beğenmiş bir hıyar gibi gözükmeden nasıl söyleyebilirim, acaba?.."

"Ay, durma, devam et! Kendini beğenmiş bir hıyar olduğun için seni başımdan savacak olsaydım, bunu yıllar önce yapardım."

"Sağ ol. Konuşabileceğim birisini istiyorum. Zorla, laf olsun diye, 'Şu Marlinlerden n'aber' türü şeylere gelemiyorum. Kitap okuyan biri olsun isterim."

"Leon kitap okur."

"Ben doğru dürüst *kitaplar* demek istiyorum. Haydi Sher, seninle tepişmek istemiyorum. Sen mutlusun, mübarek olsun, fakat ben başka şeyler istiyorum. Boş ver gitsin."

"Bir entelektüel olmalı, ha?"

"Galiba, evet."

"Tıpkı baban gibi."

Lorna, bir ikaz levhası ararcasına etrafına bakındı. "Affedersiniz, burasının psikoterapiden arındırılmış alan olduğunu sanıyordum. Garson!"

Sheryl buna aldırış etmedi ve arkadaşını değerlendirircesine inceledi. "Hımm. Aklıma birden çok ilginç bir fikir geldi."

"Ne var? Suratındaki şu ifadeden hiç hoşlanmadım."

"Düşündüğüm şey, senin Jimmy Paz'la tanışman gerek."

"Peki neden acaba? Entelektüel mi o?"

"İşittiğime göre kitap okuyor. Leon, müdürlükteki herkesin onun emniyete gelmiş geçmiş en akıllı herif olduğunu düşünüüklerini söylüyor."

"Üstüne bir de Miami-Dade Hazırlık Okulunda üç sömestr okumuştur Allah bilir."

"İşte şimdi kendini beğenmiş bir hıyar oldun."

Sheryl artık, çocuklarından ciddi biçimde çizgiyi aşan birine veya kendisine asılmaya çalışan bir keşe ayırdığı bakışıyla dik dik bakıyordu. Lorna, yine yüzünün kızardığını hissetti. "Tamam. Bu çok adiydi."

"Seni bağışladım, yok hayır, eğer önümüzdeki cumartesi bize gelersen bağışlayacağım. Amos Greely için bir emeklilik partisi hazırladık. Onunla tanışmıştın."

"Akıl hocası."

"Evet. Her neyse, Paz orada olacak. Beyaz dostlarımız da gelecek. Bilirsin önyargılı filan değilizdir."

“O Kübalı, değil mi?” Burada gözler biraz yuvarlandı.

“Bir Afro-Kübalı.”

“Yani, bir şoven erkek domuz *değil*, öyle mi?”

Sheryl, kahkahaları koyuverip uzun uzun güldü. Bazı komşu masalardan dönüp bakanlar oldu.

“Canım, bunların *hepsi* şoven erkek domuz ve senin entelektüel sıska beyaz oğlanlar da en berbatları, çünkü bunu asla kabul etmezler. Hem Paz yemek de yapıyor.”

“Yemek mi yapıyor?”

“Evet, mesai saatleri dışında bir şef aşçıdır o. Annesi Guan-tanamera’nın sahibi.”

Lorna, “Çok etkileyici” dedi. Gerçekten etkilenmişti. Mia-mi’deki en kusursuz Küba lokantası, yani çok zorlu bir ligin en iyisi kabul edilen o restoranda yemişti. “Şimdi bir bakalım, kitap okuyor, annesi için yemek yapıyor, bekâr... ya yaşı? Otuz beş mi?”

“Oralarda.”

“Homo.”

Sheryl’den bir kahkaha daha geldi, hatta bu ilkinden de yüksekti. Gözlerini peçetesiyle silmek zorunda kaldı. “Yok, değil, tatlım. O konuda hiç endişelenme. Jimmy Paz olamaz. Hak-kındaki laflara göre, akıllı kızlardan hoşlanıyor o. Akıllı beyaz kızlar. Bütün bunları ayarlayacağım için kız kardeşlikten atılacağım ama bununla yaşamayı da öğrenirim.”

Lorna, buruk bir ifadeyle, “Ne şanslıyım” dedi.

Sheryl, “Hayır, bu doğru” dedi. Bakışlarını havaya kaldırıp elini bir kepçe gibi kulağına götürdü. “Ne dedin? Yalan değil, ha? *Cennette* mi hazırlandı? Aman Tanrım, peki!”

Lorna, “Bak, 911’i arayacağım” dedi.

“Gülebilirsin ama bu konuda iyi bir hissim var. Ve izin verirsen şu dosyana küçük bir profesyonel not da ben ilıstıreyim, cancağızım. Biz Katolikler, azizlerle sürekli konuşuruz. Ve ba-

zen onlar da bizimle konuşurlar. Onu hemen kaçıklar arasına atıvermeden önce, Emmylou'nun dinsel geçmişi hakkında daha fazla bilgiye ulaşman gerek."

Lorna bu sıkıntılı anı garsona işaret ederek kurnazca geçiştirdi ve sonra sık sık saati kontrol edip bir buçuktaki randevusu hakkında endişelerinden bahsetti. Sheryl'in samimi bir dindar olmasına, sanki şişmanlığa benzer komik bir kusurmuş gibi bakıyordu. Öte yandan, Sheryl iyi bir noktaya parmak basmıştı ve bu *DSM*'de de öneriliyordu. Emmylou'yu tekrar gördüğünde bunu araştıracaktı. Restorandan çıkarlarken, soracaklarını planlamaya başlamıştı bile. Şimdi önce şu danışma toplantısını halletmesi gerekiyordu, fakat bir sorun çıkacağını sanmıyordu. Mickey Lopez zaten *herkesin* deli olduğunu düşünürdü, bu da demekti ki, sadece Howie Kasdan'ın tepesine binmesi yeterliydi. Bunu da yapabileceğini ve yaparken de korkunç bir keyif alacağını biliyordu.

D Ö R T

SONUNDA PAZ tekrar sevişiyordu. Bu kez arayı epeyce uzattığından, aslında çok daha coşkulu olması gerekirdi. Her ne kadar haykıra haykıra patlamış, altındaki kadın iç çeke çeke inlemiş olsa da, kendisini cinsel organından hayli kopuk hissediyor, ayrıca bu kadının adını hatırlayamadığı için de canı sıkılıyordu. Tamamladılar; boşalmış, fakat tatmin olmamıştı. *Kahrolası* adı neydi? Yana dönüp kadının üzerinden kalktı. Kadın kıkırdayıp, “Harikaydı, Jimmy” dedi. Demek ki kadın onu tanıyordu, peki o niye bilmiyordu ki?

“Işıkları açabilir miyiz?” dedi.

Kadın, “Bunu gerçekten istiyor musun?” diye sordu. Gırtlaktan çıkan hoş bir sesi vardı.

“Evet, açiver.”

Kadının kımıldanıp lambanın anahtarına uzanışını hissetti, ardından lamba yandı; pembe, küçük bir başucu lambası. Paz anında yataktan fırladı, telaşla sarınarak kapıya doğru hızla gitti ve artık kapının duvara boyanmış bir resimden ibaret olduğu apaçık görünüyorsa da, bir çocuğun yaptığı bu kapı resmine feci biçimde tosladı. Odadan çıkış yoktu. Kadın, ağzı burnu olmayan, yumurta kadar beyaz ve dümdüz yüzüyle bunu nasıl başarıyordu bilinmez ama kıkırdamaya devam ediyordu.

Şiddetli bir acıyla uyanmıştı; ayak parmaklarının acısıyla. Dairesinin arka kapısının önündeki küçük holde ayakta durduğunu fark edince, bildiği her iki dilde de ağız dolusu küfretti. Sağ ayağının baş parmağını kapının dibine vurmuş, kan revan içinde bırakmıştı. Sendeleye sendeleye mutfak lavabosuna gitti, eğilip başını soğuk suyun altına soktu. Musluğu kapatıp kurulumu beziyle silindi ve kulak kabarttı. Üst kattaki komşusu Mrs. Ruiz etrafta dolanıyordu. Yaşlı kadının uykusu hafifti ve Paz'ın haykırılarıyla sağa sola geçirileri, daha önceden de olduğu gibi yine onu uyandırmıştı. Belki diğer komşuları da. Kimsenin polis çağırmamış olmasını diledi.

Emniyet Müdürlüğündeki pozisyonu konusunda parano-yaklığa kaçma eğilimi vardı. Şu anda dokunulmazdı, çünkü şehir tarihinde bilinen en büyük toplu cinayet olayını, neredeyse tek başına çözmüştü. Fakat bu olay, yahut daha doğrusu, şu Afrika Büyüsü Cinayetleri diye bilinen uydurma öykü, artık anılarda solup gidiyordu. Halbuki asıl olaylar hâlâ Paz'ın zihninde taptazeydi.

Mutfak sandalyesine kadar seke seke gidip ayağını inceledi. Sağ baş parmağı yine soldakine göre yarı yarıya büyümüş ve morarmıştı. Tırnağı yerinden oynamış gibiydi. Tırnak çevresinde, mutfak jaluzilerinden sızan sokak lambalarının aydınlığında çini mürekkebi gibi duran simsiyah kan damlaları vardı. Bir kağıt peçeteyle kanı sildi ve sonra aynı kağıdı, alnıyla boyundaki teri silmekte kullandı. Paz son bir haftadır her gece kâbus görüyor ve uykusunda yürüyordu. Bütün bunları, geçen yıl olup bitenlerden arta kalan kaygı verici bir sorununa, akli dengesinin yerinden oynamasına veriyordu. Geçmişi tekrar yaşamak, şu olayların gecikmeli bir şeyi? Belki, fakat bir de şu şey... Emmylou Dideroff'la görüşme odasındaki *her neydiyse* o vardı. Delilik bulaşıcı mıydı ki? Ya da bu daha korkunç bir şey miydi? Paz, daha aklında belirtmeye başlar başlamaz, bu fikri durduğu sandığa gerisingeri tıkmak için, zihinsel ve duygusal enerjisinin önemli bir miktarını harcadı.

Esas mesele, bunun tekrar olmamasıydı. Yoksa gelecek sefere kapıdan çıkıp bu ağırbaşlı Kübalı mahallesinde naralar atarak dolaşabilirdi; üzerinde tişörtten başka bir şey olmayan siyah bir herif. Onu ya bir mahalleli ateş edip nallar ya da polisler yaka paça götürürlerdi ki işte bu her şeyin sonu olurdu. Ona plastik bir tabanca verip kariyerinin sonuna dek bir malzeme odasının parmaklıkları arkasında oturturlardı. Zaten Emniyetin psikoloğuna gitmemesinin nedeni de buydu. Aslında yapması gereken, gerçekten biraz taşaklıysa, annesiyle konuşmaktı... Yok, yok, hayır; bu fikirden vazgeçti.

Fırının üzerindeki saate baktı. Dördü on geçiyordu; tekrar yatmak için çok geç. Üstüne bir bornoz geçirdikten sonra, öndeki küçük çim bahçeden gazeteyi aldı. Bu arada bu hafta sonunda çimi biçmesi gerektiğini gördü, yoksa Mrs. Ruiz annesine şikayet ederdi. Annesi, iki katlı bu binanın sahibiydi ve Paz kira ödemededen kalıyor, giydiği kaliteli kıyafetleri alacak parayı böylece buluyordu. Aslında pek bedava da sayılmazdı, çünkü burasının rutin bakım işlerinin dışında, Margarita Paz lokantasında oğlunun kendisine yardım etmesini bekliyordu. Paz annesine yardım etmekten kaçınmıyordu ama Mrs. Paz, çoğunlukla polis işlerinin acil durumlarını anlamıyor ve mutfakta levrekleri hazırlamak yerine katilleri yakalamayı tercih ettiğinde Paz'a epey dert açıyordu. Mrs. Paz, polisliği gerçek bir meslek saymıyordu.

Paz, zaman ayarlı, büyük, metal espresso makinesinde bir kupa Küba kahvesi hazırladı. Acıkmaya başlamıştı. Normal olarak kahvaltısını dışarıda yapardı ama canı şimdi arabayla, şu bütün gece açık dükkanlardan birine kadar gitmek istemedi. Buzdolabını açtı. Paz evde yemez ama bazen restoranın fazla stoklarından bozulabilecek malzemeleri kendi buzdolabında saklardı. Dolabında on paket yarım kiloluk un, bir koli tereyağı patı, bir torba toz şeker, bir kutu tuzlanmış morina balığı ve altı düzine yumurta vardı. Buzdolabının hemen yanında yerde, on sekiz litrelik üç teneke yerfıstığı yağı ile bir büyük kasa mango duruyordu.

Paz, un, tereyağı, tuz ve su alıp bir hamur hazırladı. Buna dondurucuda sakladığı bir şişe Ketel votkasına eşlik ettireceği

tutmuş bir şişe Anis del Mono'dan sıkı bir fırt döktü. Tek büyük tavaşında yağı kızdırdı ve merdanesi olmadığı için *churros*'ları elle yuvarladı. Tam hamurları yağa bırakacağı sırada, hep de tam bu anda hatırladığı gibi, annesinin ona yedi yaşındayken nasıl hafifçe su serpip doğru tip cızırtıyı dinleyerek kızgın yağın sıcaklığını kontrol etmesi gerektiğini öğrettiğini hatırladı. Bir düzine pişirdi, iki buçuk tanesini daha hemen yağdan çıkartır çıkartmaz, üzerlerine toz şeker serperek yedi. Diğerlerini bir kesekağıdına koydu. Lavabonun üzerinde suyunu akıta akıta bir de mango yedi ve tekrar yüzünü yıkadı.

Dairede iki yatak odası vardı, bunlardan birinde bir kürek makinesiyle bir ağırlık takımı yaşıyordu. Paz kulaklığını takıp otuz dakika kürek çekerken Susana Baca'nın söylediği Afro-Peru şarkılarını dinledi. Sonra on kiloluk halter çalışmasıyla birer set mekik ve şınav rutinlerini yaptı. Gün aşırı idman yapıyor ve gün içinde düşünürken normalde bilek güçlendiriciyi kullanıyordu. Polisler arasında bir tür kovboy olarak tanınsa da sistemli bir adamdı o.

Üst kattan hafif ayak sesleri geldi. Genellikle Mrs. Ruiz, telefon edip durumu annesine bildirmek için onun evden çıkmasını beklerdi. Mrs. Ruiz bayağı iyi bir hafiyeydi ve Paz sık sık acaba annesinin bu bilgi karşılığında kadının kirasında biraz indirim yapıp yapmadığını sorardı kendine. Yahut yalnızca Kübalı Anneler Karşılıklı Yardımlaşma Derneğinin normal bir hizmeti de olabilirdi bu. Mrs. Ruiz'in oğlu, Florida Atlantik Üniversitesinden mezun bir mali müşavirdi. Evli ve iki çocuğu vardı. Jimmy Paz'dan bir yaş küçüktü. Hem de bir Barlett şeftalisine benziyordu. Fakat Paz'ın, annesi ne zaman "neden senin de olmasın" nakaratına başlasa bu gerçeği öne sürmesinin pek bir yararı olmuyordu. Paz, bir kez daha annesine rüyasını ve diğer tuhaf şeyleri anlatmayı düşündü ama tekrar vazgeçti. Kendisini bildi bileli ömrünün büyük bir kısmını özel yaşamını, annesinden ayrı tutup korumaya harcamış ve artık onun için kırılması çok zor bir alışkanlık haline gelmişti bu. Her ne kadar

nnesi, onun rüyaları ve diğer bilinç durumlarıyla ilgili konuların çoğundan anında haberdar olsa da bu, ayrıntıları apaçık bilmesinden farklıydı.

Giyinip bir kupa kahve daha aldı, üzerine biraz süt kattı, bir kurulama bezi ve üçüncü *churro*'sundan kalan parçayı yanına alıp küçük arka bahçeye çıktı. Oradaki kızılâğaç piknik masasının bankındaki çiği silerek kurulayıp oturdu. Göğün doğusu, sökecek şafakla pembeleşmişti. Şimdi hava, yasemin, limon çiçeği, kahvaltısındaki sıcak hamur işi ve kahve kokularıyla doluyken, en serin halindeydi. Paz, böylece şafağın ilk ışıklarıyla hem yedi içti, hem de *Miami Herald*'ı okudu. Ulusal haberlere şöyle bir göz gezdirdi, yerel suç ve skandal haberlerini inceledi, sonra ölüm ilanlarına baktı. İşte şurada, adamın biri, bir müteahhit, kırk yedisinde, bir ofisin lobisinde düşüp ölmüştü. Paz hâlâ genç sayılabilecek yaşıydı. Fakat ölümsüz olmadığını çok gençken keşfetmiş ve geçen yıl büyük bir ilgiyle ölüm ilanlarını okumaya başlamıştı. Ardından spor sayfalarını, işyerindeki adamlarla konuşacak bir şeyler olsun diye okudu. Spor sayfaları da bitince, dikkati artarak sanat sayfalarına döndü. Paz, insanlığın ana sanat türü olarak (sayfadaki kolon-santim-yerin bir anlamı varsa) sinema ve TV'yi kabul eden bu bölümü yakından izleyen bir okur değildi ama son günlerde, özellikle Miami Kitap Fuarı'ndan bahseden kısımları dikkatle inceliyordu. Fuarın Miami Dade şehir kampusundaki bugünkü etkinlik programını veren yarım sayfalık bir ilan vardı. Aradığı ismi buldu ve o yazarın orada olacağı zamanı defterine kaydetti. Az önceki dehşet verici uyanışından beri ilk kez yüreğinde tomurcuklanan gülümsemeyi hissetti.

Paz, o sabah Miami Emniyet Müdürlüğü Merkez Binasının beşinci katındaki Cinayet Masasına ilk giden oldu. TV polis dizilerinde gösterilenin aksine polisin işi, genellikle masa başındadır; telefon, daktilo, tükenmez kalem ve son yıllarda bilgisayar kullanılır. Cinayet oranındaki düşüşe rağmen Cinayet Masasının iş yükü hep yoğun kalmıştı, çünkü bu birim aynı zamanda tecavüzlerle ev içi şiddet olaylarına da bakıyordu ki bunlarda hiç azalma yoktu.

Birim, Posada isminde bir yüzbaşının emri altındaydı ve Ağır Suçlar Araştırma Bölümü denilen, Oliphant isimli bir binbaşının yönetimindeki daha büyük bir organizasyona bağlıydı. Paz, Posada'nın fazlalık olduğu kanaatindeydi ama henüz binbaşı için bir karar vermemişti. Binbaşı Oliphant dışarıdan yeni gelmişti. İki nesildir süren peş peşe skandallarla ahlaksızlıkların ardından şehrin babaları, nihayet dışarıdan birisini denemeye karar vermişlerdi. Paz için hava hoştu, çünkü yaşlı bekçiler arasında fazla arkadaşı yoktu. Oliphant, daha önce FBI'da çalışmıştı, bu yüzden de Miami polisi onu pek sevmezdi. Ayrıca Bürodan ayrılışıyla ilgili bazı dedikodular da vardı; Büroya özgü karanlık, karmaşık işler.

Paz bazı telefon görüşmeleri yapıyor, üzerinde "Estelle'e Eddie'den, Ebediyen Seviyorum" yazan altın bir kadın Rolex, saati arıyordu, çünkü bu aşk pek öyle uzun sürmemişti. Eddie, yakınlarda Estelle'i komaya sokmuş ve tam bir ayı olduğunu ispatlayıp verdiği tüm hediyeleri geri alarak sıvışmıştı. Sekizinci aramada, doğru rehinciye buldu. Telefonu gülümseyerek kapattı, döner sandalyesinde küçük bir çocuk gibi bir tur döndü, Binbaşı Oliphant'ın, orta hole açılan kapıda dikilmiş, merakla ona baktığını görünce durup ayağa kalktı.

Douglas Oliphant, savunmada oynayan bir Amerikan futbolcusu cüssesinde ve Paz'dan bir iki ton koyu bir adamdı. Gülümseyerek sordu, "İyi bir haber mi?"

Paz, ona bilgi verdi. Oliphant başıyla onayladı ve ofisini işaret ederek, "Gel, sana bir kahve ikram edeyim" dedi.

"Yanında *churro* ister misiniz?"

Paz'ın havaya kaldırdığı yağlı kesekağıdını görünce duraksadı, sonra omuz silkerek, "Her neyse" dedi.

Oliphant'ın ofisinin kuzeye bakan büyük bir penceresi vardı, fakat panjurları sabahın parlak ışığına karşı şimdiden indirilmişti. Paz'a kahvesini verdi, bir tane de kendisine alıp masasına geçti. Paz kupasının Polis Şefleri Ulusal Birliğinin 1998

Konvansiyonu anı kupalarından olduğuna, Oliphant'ın kupasında ise "FBI" yazdığına dikkat etti. Oliphant *churro*'yu ilgiyle inceleyip ısırdı.

"Hımm, vay, çok güzel! Bunları nereden aldın?"

"Kendim yaptım."

"Bunları *sen* mi yaptın?"

"Evet, efendim. Ben aslında kızım ama beni erkek gibi giydiriyorlar, yoksa ayrımcılığa karşı kadın ve siyahların haklarını fazla iyi savunurdum ve beni şef yapmaları gerekirdi."

Bunlar öyle ciddi bir ifadeyle söylenmişti ki, Oliphant'ın kavraması birkaç saniye aldı ama bir kahkaha atmayı başardı.

"Ya, senin bir sinir küpü olduğunu söylüyorlar... öyle misin Jimmy?"

"Evet, efendim."

"Peki. Neden bir ortağın yok?"

Usta bir sorgulayıcının, usulüne uygun beklenmedik sorusu. Paz etkilendi ama çözülmedi. "Yalnız çalışmayı severim, efendim. Geçen yıl ortağımı kovdular, yeni heriflerden hiçbiri de işin içinden çıkacağı benzemiyor."

"Yo, ben onları kaçırttığını duydum. Ayrıca haşın bir tavrın varmış diyorlar." Paz buna karşılık vermedi. Oliphant, bir süre onu kahve kupasının kenarından izledi. "Disiplin açısından mükemmel bir özgeçmiş; deneyimlerime göre olağanüstü bir karışım. Sadede gelem, kişisel tercihlerini bir kenara bırakırsak, mutlaka bir ortağının olması gerekiyor. Nedenini çok iyi biliyorsun. Şehirde tek başına dolanan detektifler istemiyorum. Bir olay üzerindeyken, olanları anlatacak iki kişi lazım. Hem eğer kışına bok bulaşacağı tutarsa..." Eliyle belirsiz bir hareket yaptı ve Paz cümlesini tamamladı, "Onları tek tek yılanlarla dolu bir odaya tıkıp birinin ötekini gammazlamasını sağlayacak durumda olmak istersiniz."

"Anlamışsın."

“Barlow’u yeniden işe alabilirsiniz.”

“Olmaz. Alabilirdim, ancak eşyalarımı toparlayıp istifamı vermeden hemen önce. Senin bu herif, burada bir yandan ben-
den önceki amirin başına silah dayayıp rehin alırken, bir yan-
dan da bir sürü ırkçı zırva haykırmış.”

“Duygusal bir sarsıntı geçiriyordu. Cinayetlerin faili fark ettirmeden ona bir tür uyuşturucu vermişti.”

“Hikaye öyle, yine de sen yakalanmasını sağladıktan sonra doktorlar bünyesinde hiç uyuşturucu bulamamışlar, dikkatini çekerim. “Susup bekledi, fakat Paz pek oltaya gelmiyordu. “Şu Büyücü Katil meselesinde hep bir bit yeniği olduğunu düşün-
müşümdür. Bir şeyler söylemek ister misin?”

“Raporumu yazdım. Ekler dışında tam seksen yedi sayfa. Bu konuda bir de kitap çıktı.”

Oliphant, “Her ikisini de okudum” dedi ve anlamlı anlamlı burnuna dokundu. Paz dut yemiş bülbül gibi duruyordu. Bin-
başı konuşmasını sürdürdü: “Tamam, bir ortağa ihtiyacın var. Bak ne yapacağım. Bunu özel durum olarak nitelendirebileceği-
miz için, adamını *senin* seçmene izin vereceğim. Müdürlükte yeterli hizmet süresi ve derecesi olan herhangi biri olur. Yarın mesai bitiminden önce bir isim istiyorum. Ve bu düzenleme iki-
mizin arasında kalacak. Anlaştık mı?”

Paz, “Evet efendim” diyerek ayağa kalktı.

Oliphant, “Otur” dedi. “Seninle konuşmak istediğim şey bu değildi.” Torbadan bir *churro* daha aldı, sonra gülümsedi, göbeğini okşadı, ardından böreği masasındaki bloknotun üze-
rine yerleştirdi.

“Sonra yerim. Tamam, Trianon’daki şu katil, önceki hafta içeri tıktığın. Hızlı işti.”

“Kucağıma kendi düştü. Katil orada oturuyordu, cinayet aleti de olay yerindeydi.”

“Yine de katilin Dideroff denen kadın olduğundan hiç kuş-
ku yok, değil mi?”

Paz, “*Bana göre yok*” dedikten sonra birden işkillendi. “Pe-ki bunu neden sordunuz?”

“Yoo, öyle bir nedeni yok. Kurban hakkında bir şey biliyor muyuz?”

“Otel müşterisi. Ölmeden üç gün önce, Meksiko City’den uçakla gelmiş. Eşyasından anladığım kadarıyla bir çeşit Arap işadamı. Sudan pasaportlu.”

“Ya, evet. Bu olayla ilgili bir telefon aldım.”

“Yaa?”

“Biliyorsun, bir zamanlar Büro’daydım.”

“Evet efendim, duymuştum.”

“Telefon dünyanın o bölgesinde belirli kişileri gözleyen insanlar adına çalışan birindendi. Büro’dan, yani. Bu Jabir Akran al-Muwalid gözlenenler listesindeydi.”

“Çok ilginç. Onu neden gözlediklerini de söyledi mi?”

Oliphant, merakı söndüren ters bir ifadeyle, “Sayılmaz” dedi. “Aslında sadece ölen gerçekten o mu, yani Muwalid mi, onu öğrenmek istemiş. Dosyayı başkente fakslattım. Ayrıca zanlı kadının, bu suçtan kesin hüküm giyip giymeyeceğini merak etmiş. Giyer mi?”

“Onu bilemem, efendim ama dosyayı okudunuz. Daha sağlam kanıtlı bir dosya nasıl sunarız, düşünemiyorum. Duruşmada ne olur...” Burada Paz hafifçe omuz silkti. “Onu ele geçirdiğimde kaçık bir iş üstündeydi. Güya mistik seslerle konuşuyordu. Belki savunmasını akli dengesizlik üstüne oturtabilir, bilmiyorum.”

Binbaşı Oliphant, “O biraz zor” dedi. “Fakat aralarındaki bağlantının ne olduğu hakkında iyi bir açıklamamız olursa, bu iddiamızı pekiştirebilir belki. Kadın bu konuda herhangi bir şey söyledi mi?”

“Yalnızca kurbanın kendi düşmanı olduğuyla Afrika’daki memleketinde kötü şeyler yaptığını. Toplu katliam ve benzeri şeyler, yani savaş suçlarından bahsettiğini çıkardım.”

“Evet. Ayrıntıya girdi mi? Afrika’da ne olmuş, acaba?”

“Hayır efendim, bana söylemedi. Fakat itiraf dediği bir şeyler yazıyor.”

“Sahi? Ne diyor?”

“Şey, aslında henüz görmedim. Özel türde bir deftere yazması gerektiğini söylüyor.”

“Ha, öyle bir itiraf.”

“Bu bizim açımızdan en iyisi. Kadın tam bir kaçık.”

“Hımın. Öyle bile olsa, daha kalın bir dosyayla kendimi çok daha rahat hissederdim. Geçmişle ilgili daha fazla bilgi. Yani, kadının hareketleriyle geçmişini, kurbanının faaliyetlerini sıkı sıkıya araştır. Kadının bu herifçioğlu için hasta olduğunu ve pusuya yattığını gösteren bir tablo çizsek iyi olur. Böylece akli dengesizlik iddiasının karşısına çıkılabilir.”

“Baş üstüne. Hemen başlıyorum. Başka bir şey var mı?”

Oliphant başını salladı. Paz doğruldu. Binbaşı, “Teşekkürler, şeyler için...” dedi, eliyle torbayı göstererek.

Paz, yardımcı olmak istercesine, “*Churro*” dedi ve odadan çıktı.

MASASINA DÖNDÜĞÜNDE Paz, orta holün detektifler, polisler ve memurlarla dolduğunu, az önceki sessizliğin yerini her zamanki telefon, konuşma ve makine gürültüsünün aldığını gördü. Akli da öncekine göre daha karışık. Tamam, şu ortak meselesi, şimdilik bir kenara koyulabilirdi, nasılsa şöyle ya da böyle bunu halledecekti. Canını asıl sıkan Oliphant’ın kapanmış bir olaya ilgisiydi. Amirler, genellikle açık olaylarla ve bunlarda da esas olarak, özellikle baş belası bir hıyarın, örneğin, Florida Eyaletinde bir beyazı öldürmek gibi vahim bir hata işlemiş bir serserinin yakalanması için bazı politik baskıların gelebileceği zamanlarda ilgilenirlerdi. Kapanmış olaylarla ancak bir polis memurunun bir dolap çevirdiğinden, örneğin, hatalı ateş etmeyi örtbas etmek için bir tabanca bırakmasından veya zor kullanarak bir tanığa yalan

ifade verdirdiğinden kuşku duyuluyorsa ilgilenirlerdi. Fakat Paz, Dideroff soruşturmasında alrurun açık olduğunu biliyordu, yani sebep bu olamazdı.

O halde şu FBI bağlantısı olmalıydı, başkentte birisi onun şaşkın tavuğuyla ilgileniyordu. Öyle ki, Emmylou Dideroff'un hapse girmesini, hatta idama gittiğini görmek istiyordu. Tamam, şu Ms. D.'ye bir kez daha bakalım. Masasının üstündeki raflardan bir dosya çekti. Olayda tutuklama gerekçesinin beyan edildiği tutanak, yani suçu tutuklunun işlediğine polislerin neden inandıklarının özetlendiği ilk belge olan A formunu baştan sona okudu. Sonra kadınla yaptığı görüşmelerin bant kayıtlarının çözümleme tutanaklarını okudu, bunları okurken aklına yine o görüşme sırasında gözleriyle gördüğü şu şeyin anısı düştü. Veya gördüğünü sandığı şeyin. Ardından, içinde bir daha bu kadının yüzüne hiç bakmama arzusu şiddetle kabardı. Bunu bastırmalıydı. Başka bir şeyle meşgul olmalıydı. Hah, arama izni işte şuradaydı. Ferahlayıp biraz polis işi yapmak üzere ofisten ayrıldı.

Arama iznindeki adres onu Miami Nehrinde, üzerinden geçen Doğu-Batı Otoyolunun gölgesindeki pek hoş olmayan bir mevkide kıyıya bağlanmış bir tekne eve götürdü. Tekne ev, sıradan bir seri üretim malıydı; düz karinalı, düz tavanlı, kat kat soyulan bej renkli fiberglastan yapılmış. Güverteye atladı ve panjurlu, alüminyum kamara kapısını biraz zorlayıp açtı. Kamarada, ortasında bir saksıda kurumaya yüz tutmuş süs sarmaşığı bulunan düz bir formika masa, birkaç tane açılır kapanır, plastik ve alüminyum karışımı sandalye, bir ocak, bir lavabo ve küçük bir buzdolabı vardı. Bunların karşı tarafında dolap bölmelerinin üzerinde uzun, minderli bir kerevet uzanıyordu. Pencere, renklere iyice atmış, ekose sarı perdeler örtüyor, gün ışığını yumuşatıyordu. Paz, dolapları, kileri ve buzdolabını kontrol etti. Sadece sıradan mutfak malzemesi, örtüler ve çeşitli yiyecekler buldu; ne uyuşturucu, ne silah vardı. Tek yatak bölümü baş taraftaydı; çift kişilik yatağın ancak sığıdığı bir kabin. Dolap olabilecek bölmeler yatağın altına konmuştu. Paz, hemen yatağı kaldırıp alt bölmeleri

açtı. Sadece çeşitli basit giysiler vardı; düz pamuklu etekler, ti-şörtler, bir pamuklu süveter ve çoraplar, pamuklu çamaşırlar, hepsi de Penny's veya Kmart'tan alınma ucuz markalardandı. Plastik bir torbada aşçı önlüğüne benzeyen bir şey, gri renkte yünlü bir elbise, beyaz bir eşarp ve bir çift uzun konçlu, bağcıklı siyah bot. Bir askıda ucuz bir yağmurluk asılıydı.

Bir şey atlamış mıydı? Hayır, herhalde burada oturan, Güney Florida mayosu ve şortu olmayan tek kadındı. Küçük tuvalet ve duş kabinindeki raflarda da ne bir güneş yağı, ne de makyaj malzemesi vardı. Yine de, iki santim uzunlukta saç olan bir kadın için biraz gereksiz görünse de bir kutu saç spreyi duruyordu. Teneke kutuyu sallayarak kontrol etti ve küçük bilyenin tıkırtısını duymadı. A-ha. Sıkıca çevirince, kutunun tepesi çıktı ve bir tomar para göründü. Topu topu iki yüz küsür dolardı, yani bir işte çalışan ve bankada hesabı olmayan inatçı bir keçinin zulaya atacağını tahmin edebileceğiniz bir miktar.

Paz, yatma kabinine dönüp böyle durumlarda, yani kurbanın veya zanlının evlerinde hep yaptığı gibi, öylece biraz durup düşündü ve burada yaşayan insanın kişiliğini hissetmeye çalıştı. Öncelikle, her yer tertemizdi. Paz askerliğini deniz piyadesi olarak yapmıştı ve bu teknenin herhangi bir topçu çavuşunun koğuş denetiminden kolaylıkla geçeceği kesindi. Ayrıca birçok kadının yaşadığı yerleri incelemiş ve hiç böyle az eşyalısını görmemişti. Bu kadının neredeyse hiçbir şeyi yoktu. Yatağa dizini dayayıp arkasındaki rafı inceledi. Önce kitaplar: bir Kutsal Kitap, *New American Bible*, karton kapaklı bir çalışma nüshası. Sayfaları çevrile çevrile aşınmış ve içine birçok kitap ayracı yerleştirilmişti. Bunların dağılımları bir şey gösteriyorsa, en sevdiği bölümler, Eyüp ve Yuhanna İncil'i idi. Arap harfleriyle yazılmış bir kitap, yine sayfaları oldukça yıpranmış ve kenarları altın yaldızlı; Paz bunun Kuran olduğunu tahmin etti. Siena'lı Katerina'nın hayatını anlatan bir kitapla bu Azize'nin *Söyleşiler*'i ve Avila'lı Teresa'nın otobiyografisinin bir baskısı. Kolayca dağılan, sarı sayfalı, ince bir kitap, adı: *Ölene Kadar Sadık: Mesih'in Kanı*

Hemşire Rahibelerin Hikayesi, yazar Sr. Benedicta Cooley, SBC ve yine karton kapaklı, Simone Weil'in *Ağırbaşlılık ve Lütuf* adlı kitabı, oldukça yıpranmış. Paz kitapların sayfalarını hızla çevirerek hepsinin içine baktı. Weil'in kitabının arasında bir polaroid fotoğraf buldu. Fotoğrafta, arkalarında ince ağaç gövdeleri ve koyu renk bitki örtüsü görünen bir düzine kadar, çok uzun boylu simsiyah askerin ortasında beyaz bir kadın vardı. Beyaz kadının teni iyice bronzlaşmıştı. Mavi bir iş tulumu giymiş ve başını, bir zamanlar hemşirelerin, şimdilerde de bazı rahibelerin bağladıkları biçimde beyaz bir eşarpla bağlamıştı. Kadın ve askerler kameralara gülümsüyorlar; askerlerin dişleriyle gözleri, neredeyse mor denilebilecek tenleri yanında çok dikkat çekiyordu. Askerlerin üzerinde eski püskü haki tunikler, şortlar ve sandaletler vardı. Göğüslerine çapraz geçirilmiş fişeklikler takmışlardı. Ellerindeki AK'lerle onlardan daha eski bir model, koyu renk büyük tüfekleri sallıyorlardı. Paz cebinden katlanır bir büyüteç çıkartıp resme yaklaştırdı. Tahmin ettiği gibi kadın Emmylou Dideroff'tu. Onu hayrete düşüren ise askerlerin hepsinin genç kadınlar olmasıydı. Fotoğrafı cebine sokup araştırmasına kaldığı yerden devam etti.

Kitapları, bulundukları rafta bir tarafta yarım bir tuğla, diğer tarafta büyük helezoni, pembe bir deniz kabuğu tutuyordu. Deniz kabuğunun açık ağzına, sanki orada yetiştirilmiş gibi iri taneli bir tespah konulmuştu; uyumsuz bir görüntü. Kitapların arkasında bir kadın heykelinin hafif çapraz açıdan çerçeveli bir resmi vardı. Kadının başı, bir rahibe başörtüsüyle sarılmış, yüzü düzgün, belirgin hatlı, çok güzel ve dikkati çekecek kadar ince uzun gözleri, ya güneşten kısılmış ya da bazı iç gerçekliklere odaklanmış gibi duruyordu. Paz, bu gözleri daha önce bir yerde gördüğü kanısındaydı ama pek kimseyle ilişkilendiremedi. Camla çerçevenin arasına sıkıştırılmış renkli bir fotoğrafta, ince oyma işli bir kapının önünde ayakta duran, başında beyaz bir başlık ile gri elbisesinin üzerine beyaz bir önlük ve yüzünde harika çiller olan bir kadın vardı. Rahibe gibi bir şey olmalıydı. Paz'ın aklından insafsız bir düşünce geçti: Ne büyük zarar! Kadın, bir rahibenin olması gerektiğinden çok daha ateşli görünüyordu.

Büyük deniz kabuğunun hemen yanında ayaklı, küçük bir haç vardı. Paz, onu eline alıp yakından inceledi. Bir tür koyu renkli, sert ve ağır bir ağaçtan elde yontularak yapılmıştı. Çarmıhtaki beden, sessizce göçmüş gibi değil, bu tür objelerin çoğunda olduğu gibi ıstırapla kıvranıyormuşçasına, neredeyse bir S şekline getirilmiş ve acıyı belirtmek üzere parmakları tek tek kıvrık olarak işlenmişti. Onu çarmıha çaktıkları çiviler, gerçek metal çivilerle yapılmış ve genelde kabul edildiği gibi avuç içlerinden değil, bileklerinden geçirilmişti. Dıştan kaburgaları sayılan, aşırı zayıf, yanaklarında paralel yara izleri olan zenci çehreli bir figürdü. Bunu görünce Paz'ın boynundaki tüyler diken diken oldu. Önce görüşme odasındaki gariplik, ardından bir kez daha Afrika ile karşı karşıyaydı. Paz, buradaki beden tam gerçekçi olmasa bile, sanatçı bunu yalnızca hayal gücüne dayanarak yapmamış diye düşündü. Eserini, gerçekten çarmıha gerilmiş bir insana bakarak yontmuştu sanki. Paz çuval bezinden bir bavul bulup kişisel eşyayı, kitapları ve parayı içine doldurdu. Aslında kadının eşyalarının çalınması -ki nehir boyunda bu hemen hemen kaçınılmazdı- onu ilgilendiren bir şey değildi ama her nedense bu kadar az şeyi olan birisinin sahip olduklarını da yitirmesine dayanamayacaktı.

Teknedeki bir hareket, birden Paz'ın daldığı bu sevimsiz düşüncelerden çıkıp doğrulmasına neden oldu. Tekneye birisi binmişti ve şimdi bir ses, "Yardım edebilir miyim?" diye sesleniyordu.

Paz, sıradan beyaz ırkın yüz hatlarının üstündeki saçları makineye vurulmuş, lapacı görünümlü, kırk yaşlarındaki bu adamı karşılamak için kamaradan çıktı. Adamın, bağa çerçeveli gözlüğünün ardındaki gözleri kuşkulu ve tedirgindi. Sağ elini arkasına saklıyordu.

Paz, gömlek cebinden yavaşça kimliğini çıkartıp gösterdi.

"Miami Emniyetinden Dedektif Paz. Siz kimsiniz?"

Adam ileri uzandı ve çoğu insanın böyle bir yüzleşmede yapacağından çok daha uzun süre kimliği inceledi. İkna olmuş görünerek doğrulup arkasına sakladığı elini indirdi.

Adam, "Adım David Packer. Bu teknenin sahibiyim" dedi.

"Emmylou Dideroff'a mı kiraladınız?"

"Evet" dedi, sonra alnı endişeyle kırıştı. "Hey, bir şey mi yaptı... yani, o iyi mi?"

"Son gördüğümde oldukça iyiydi. Nasıl bir kiracıdır?"

"Mükemmel. Sigarası, içkisi yoktur. Bir önceki kiracım gibi değil; ne yolu sürekli buraya düşen pis herifler var, ne de uyuşturucu partileri. Kırık camlar yok. Eğer o iyiyse, neden buradasınız?"

"Bir suça karıştı, kendisini araştırıyoruz. Bakın, burası epeyce sıcak oldu, güverteye çıkabilir miyiz?"

"Evet, faydası olur. Teknede klima var ama onu pek çalıştırmaz."

Adam arkasını dönüp yürüdü. Aşırı kiloluydu. Dar tişörtü, rengi atmış kot bermudasının arka tarafından beline soktuğu tabancanın kabzasını gizleyemiyordu.

Packer, güvertede, "Konuşmak istiyorsanız, benim oraya gidip güneşten kurtulabiliriz" dedi. Eliyle bir sonraki iskeleye doğru, heyula gibi, kızılağaç kaplanmış büyük bir yapıyı işaret etti. Teknik olarak bir tekne evdi ama daha çok bir tekne *üzerine oturtulmuş* bir evdi. Düz tavanlı, tamamen ağaç kaplama, ferah pencere ve balkonlu bu evde bir güverte dolusu kızılağaç bahçe mobilyası ve saksılar dolusu bitki vardı.

Paz, "Buyurun, yolu gösterin" dedi. Dideroff'un tekne evinin kamara hizasından inip yürüdüler ve büyük tekneye eğimli bir iskeleden çıkarak bindiler. Nehir tarafındaki güverteye gitmek için devasa bir motosikletin yanından sürünerek geçmeleri gerekti.

Packer, Paz'a minder kaplı maun koltuğu gösterdi ama o hasır bir iskemleyi seçti. Packer bir başka koltuğa çöktü, birden hafifçe öne sıçradı, belindeki tabancayı çıkarıp dikkatle sehpaye bıraktı. "Size davranışımın dolaylı özür dilerim. Haneye tecavüz, hırsızlık, vandalizm gibi şeyler hep başımıza geldi."

Paz, "Ya" dedi. Siyah birisini görür görmez, düşünmeden hemen silahına davranırsın. Tabancaya baktı. Bu bir Walter PPK/S'ydi. Adam baktığını görüp "Endişelenmeyin, Memur Bey, ruhsatım var" dedi.

Paz, "Dedektif. Ayrıca endişelenmiyorum, beyefendi" dedi. "Peki... Mr. Packer. Acaba Emmylou'yu çoktan beri mi tanıyor-sunuz?"

"Buraya geldiğinden beri. Bir yıl kadar oldu. İsterseniz ka-yıtlarıma bakabilirim."

"Bir gün öylesine çıkıp size mi geldi?"

"Yok, hayır. Kendi başına değil... Yani, onu bana ortak ar-kadaşlarımız tavsiye etmişti. Emmylou şehirde yerleşecek bir yer arıyordu, benim de kiralık bir tekne vardı... Dediğim gibi, sanki gökten inmiş bir kiracıydı o."

"Genellikle zamanınızın çoğunu burada mı geçirirsiniz?"

"Yoo, ayrılır dolaşırım. Orada, kış güvertede bir motosik-letim var, belki görmüşsünüzdür."

"Evet, Harley. Peki ya siz? Bağımsız olacak kadar zengin misiniz?"

Packer güldü. "Keşke. Hayır, ben yalnızca bazı şanslı yatırımlar yapmış, emekli bir kamu görevlisiyim. Bir de emekli maaşım."

"Hımın. Mahzuru yoksa sorabilir miyim, çalışırken hangi kuruluştaydınız?"

Packer, "Kusura bakmayın ama kiracım hakkında konuşacağımızı sanıyordum" dedi. "Bir suça karıştığını söylemişsiniz galiba?"

"Evet, beyefendi. Bir cinayet."

"Ne, Emmylou birini mi öldürmüştü?"

"Bunu araştırıyoruz, beyefendi. Şimdi, hiç Arap veya Afri-kalı olması muhtemel birisiyle birlikte gördünüz mü onu?"

"Yok, pek görüşmezdik. Ayrıca tekneye misafirinin geldi-ğini hiç görmedim."

"Acaba Jabir Akran al-Muwalid adında birisini tanıyor musunuz veya onun bu kişiden bahsettiğini hiç duydunuz mu?"

"Hayır. Öldürdüğü düşünülen kişi bu mu?"

Paz bunu es geçip göğüs cebinden bir not defteriyle kalem çıkarttı. "Emmylou ile ilgili bilgi toplamaya çalışıyoruz; geçmiş, buraya nereden geldiği, filan. Verebileceğiniz herhangi bir bilgi var mı?"

"Maalesef. Dediğim gibi arkadaş değildik. Herhangi bir vesileyle karşılaştığımızda veya her ay kirasını getirdiğinde bir iki laf ederdik. Bu arada nakit öder ve daima tam gününde getirirdi."

"Peki, o halde, şu ortak arkadaşlar..."

"Hilda ve Stewart Jameson. Bende onların Metodist Dünya Misyonlarındaki posta kutusu numaraları var, size verebilirim, fakat onlarla nasıl irtibat kurarsınız bilemem. Sürekli yollardadırlar."

"Afrika'da mı?"

"Evet. Nasıl bildiniz?"

"Hah, sadece şanslı bir tahmindir." Paz, Packer'ın şu an kendisine yaptığından emin olduğu gibi üçkağıda getirilmekten hiç hoşlanmazdı, fakat şimdilik bu adama aba altından gösterecek sopası yoktu, dolayısıyla izin istedi (kalkarken motosikletin plakasını kaydetti) ve arabasına binip Dideroff'un iş durumunu kontrol etmek üzere Wilson Kardeşler Denizcilik mekanik atölyesine gitti. Nehir kıyısında, üstü kapalı büyük bir alanda kurulu, rutubet ve egzoz gazı kokan bir yerdi. Atölye sahibini ofisinde buldu. Ofis, ucuz kontrplak levhalarla kaplanmış küçük bir odaydı. Odada, yürütülen işlerin listesini gösteren bir beyaz tahta, teknelerin fotoğrafları, biri Volvo Marine tarafından verilmiş, diğeri, üzerinde çıplak bir kadın resmi olan, birçok yuvarlak ve telefon numarasıyla doldurulmuş duvar takvimleri vardı. Adam Dideroff'un burada yaklaşık bir yıldır çalıştığını söyledi.

Paz, "Nasıl birisiydi?" diye sordu.

Jack Wilson, iri yarı, teni güneşten marsık gibi kararmış, ensesine kadar geriye taranmış uzun altın sarısı kirli saçlı biriydi. Yağ lekeleriyle dolu haki uzun bermuda şortuyla göğsünde Miami misk faresinin resmi olan kolsuz bir tişört giymişti. İri pazılarından soldakine dövme olarak, YA ÖZGÜR YAŞA YA DA ÖL yazdırmış, sağdakinde bir marihuana yaprağı çizdirmişti. Sırma geçirilmiş bir köpekbalığı dişi boynunu süslüyordu.

Paz kendini tanıttı adam, "Sizi bekliyordum" dedi. "Emmylou, kamyonetimle gidip dönmeyince bir şeyler olduğunu anlamıştım. Telefon ettim, tutuklandığını söylediler."

"Sorguluyoruz. Bir suça tanıklık etmiş olabilir. Lütfen bana biraz ondan bahsedin. İyi bir çalışan mıydı? Güvenilir miydi?"

"Evet. Harikaydı. Harikadır. Yani buradaki herkes onu gerçekten sever."

"Herhangi bir Arap'tan bahsetti mi hiç? Jabir al-Muwalid isminde birisinden?"

Wilson, "Hiç duymadım" dedi. "Ne tür bir suç acaba?"

"Soruları benim sormama izin verirseniz ayağınızın altından çok daha çabuk çekilirim. Onu nasıl işe aldınız?"

"Daha önceki kız işten ayrılınca, kendisine bazı işler yaptığımız biri getirdi."

"Yani bir teknecinin tavsiyesiyle mi işe aldınız onu, adam arkadaşınız mıydı?"

"Hayır, sadece bir müşteri. Dave Packer. Kadın ondan bir tekne ev kiralamıştı."

"Biliyorum. Bir süre önce Mr. Packer'la tanıştım. Pekâlâ, galiba Emmylou büro işlerinizi yapıyordu, değil mi? Kasaya bakıyordu. Görünüşe göre burada satılan oldukça pahalı malzemeler var. Çekleri de o mu kesiyordu?"

"Evet, bunda ne var ki?"

“Sadece pek iyi tanımadığınız birisinin tavsiyesi üzerine gelen bir yabancıya vermek için fazla önemli bir işmiş gibi geldi. Kadının referansları var mıydı?”

Paz, polislik içgüdüleriyle bir şeyleri -belki ceza yasası hükümlerine karşı gelmek türünden şeyler- gizlemeye çalışan birisinin karşısında olduğu hissinden cesaret alarak sert polis baskısını sürdürdü. Bu, daha önce Packer karşısında elinde olmayan bir baskı unsuruydu ve sonuna kadar kullanacaktı. Kısa bir suskunluktan sonra Wilson, “Bakın, dürüst olacağım. Burası Miami Nehrinin kıyısı, öyle değil mi, ha? İnsanlar gelirler, giderler. Yani büro işlerine bakacak kaliteli yardımcı bulmak zordur demek istiyorum. Çoğu insan bankada çalışmayı yeğliyor; güzel ofislerde, klimalı, sessiz... Burası, yani sevimsiz küçük bir oda, atölye kokuları, filan... Dolayısıyla ona kayıt dışı ödeme yapıyordum; nakit ve kesintisiz. Hem kendisi de böyle olmasını istiyordu.”

“Peki bunu neden böyle istiyordu dersiniz?”

“Hey, o iyi bir çalışandı. Ben de başkalarının işine burnumu sokan birisi değilim.”

Paz, dik dik bakarak bekledi.

İri adam omuzlarını silkti. “Kayıt dışı ekonomi.” Burada hafif bir sırıtiş. “Sistem bünyesinde olmayan binlerce insan var. Vergi ödemiyorlar. Nakit para ve takasla iş yaparlar. Bunların çoğu Miami’den geçer giderler ve birçoğu da nehirde bulunur. Bundan dolayı beni Federallere vermeyeceksin, değil mi?”

Paz, bu soruyu yanıtlamak zahmetine girmedii. Birkaç soru daha sorduktan sonra, kadının gerçekten de bir C rotu almak için cinayetten bir saat kadar önce dışarı yollandığını belirledi.

Paz teşekkür edip kalkmaya davrandı.

Wilson, “Peki kamyonetim ne olacak?” diye sordu.

“Polis parkından alabilirsiniz. Ona ihtiyacımız olacağını sanmıyorum.”

“Ya C rotum?”

Paz gülümseyerek, "Sanırım bir yenisini temin etmeyi düşünseniz daha iyi olur" diyerek oradan ayrıldı.

Paz motoru ve klimayı çalıştırıp arabasında oturdu ve kendini hoşnutsuzluğa kaptırdı. Olay kendiliğinden çözülmüş ve kadın, delillerin gösterdiği gibi bu cinayeti işlemiş olsaydı, bunların basit formalite görüşmeleri olması gerekirdi. Fakat her iki herif de düpedüz yalan söylüyordu. Artık olayla ilgili görüşü değişmeye başlamıştı; bununla mücadele etmeye çalıştı, fakat insanın aklına takılan küçük ayrıntılar olaydaki gizemi durmadan büyütüyordu. Neden yalan söylüyorlardı? Neden tam kurban düştüğü sırada orada bir polis memuru vardı? Birileri otelde bir olayı ihbar etmişti, nedeni buydu ama tek olay cinayetin kendisiydi. Birileri, olay yerinde bir polis bulunmasını istemişti. Ve kadının kendi tuhaflığı... Bunu düşünmek dahi istemiyordu. Bunun yerine yeni bir ortağa ihtiyacı olduğunu düşündü ve zihninde oteldeki polis memurunun yüzü, Morales beliriverdi. Hele bak, neden olmasındı ki?

Sophie'nin ölümünün ardından George de Berville kedere boğulup çok uzun bir süre Sedan'da Rue d'Orleans üzerindeki evde karartılmış yatak odasından çıkmadı. İşle ilgilenemedi ve işlerinin tüm yükü o sıralar henüz on altısında olan en büyük oğlu Alphonse'un omuzlarına yıkıldı. Çok uzun süre ne odadan çıktı, ne kimseyle konuştu, hatta hizmetçileri bile kabul etmedi. Marie-Ange'in dadısı Mlle. Rosière, kızı babasından uzak tutması için sıkı sıkıya tembihlenmişti, çünkü babası kızının tıpkı annesine benzeyen küçücük yüzünü görmesiyle birlikte üzüntüden öylesine acı hıçkırıklarla hüngür hüngür ağlamaya başlıyordu ki, aklını kayırmasından korkuyorlardı.

Buna rağmen, Marie-Ange, henüz küçücük bir çocuk olduğu yedi yaşında bile, ıstırap çekenlerin acılarını dindirmek için güçlü bir arzuyla yıkılmaz bir irade taşıyor ve babasını da çok seviyordu. Bir akşam, Mlle. Rosière çocuk odasının şöminesiyle uğraşırken, kız sessizce dışarı çıkarak koridoru hızla geçip babasının yatak odasına girdi. Babasını yatakta sağa sola dönerek huzursuz biçimde uyuklarken buldu, adam sık sık çığlıklar atarak uyanıyor, sonra yeniden rahatsız düşlerine dalıyordu. Yatağın yanında oturup babasının elini tuttu ve Kutsal Bakire ile Azize Katerina'ya dua ederek sevgili babasına esenlik vermelerini istedi. O anda babası gözlerini açtı, daha sonra en büyük oğluna açıkladığına göre, kızının başının etrafında ışıktan bir hale gördü ve bir sesin, "Esenlik içinde ol, Georges de Berville, çünkü karın bizlerle birlikte Cennettedir!" dediğini işitti. Bundan sonra derin ve dinlendirici bir uykuya daldı. Uyandığında yeniden kendisi olmuştu. İşte bu olay, daha ileriki yıllarda Berville ailesinde gerçekleşen gerçek bir mucize ve Kutlu¹ Marie-Ange'in ömrü boyunca Hanımımız Meriem'den alacağı özel lütufların bilinen ilk örneği sayılmıştır.

—ALINDIĞI ESER: *ÖLENE KADAR SADIK : MESİH'İN KANI
HEMŞİRE RAHİBELERİN HİKAYESİ*,
YAZAN SR. BENEDICTA COOLEY, SBC,
ROSARIAN PRESS, BOSTON, 1947.

---

¹ *Blessed*, yani Papalığın verdiği Azizlik mertebesine gelmemiş ama bu mertebeye sıradan insanlardan daha yakın görülen kişilere verilen bir unvan-ç.n.

B E Ş

Emmylou Dideroff'un İTİRAFLARI

1. Defter

Yeniden Hunter Foy'la düşüp kalkmaya başlamıştım, ne var ki pek eskisi gibi değildi, çünkü benim hâlâ sevebilecek olan minnacık kısmım, evde olup bitenlerle dövüle dövüle iyice dağılmış, geriye yüreğimde sadece çakıl taşları ve eski deniz kabukları kalmıştı. O sırada ona uyuşturucu işinde yardım etmeye başlamıştım. Çevirdiği işin büyüklüğünü öğrenince, ağzım bir karış açık kalmıştı. Hunter, Gainesville ile Panama City'ye düzenli seyahat ediyor, oralardaki müşterilerine toptan mal götürüp satıyordu; kahverengi reçineyle pırıl pırıl parlayan, tohum-suz marihuana yapraklarından preslenmiş kalıplar. Hunter'ın malı olağanüstü kaliteliydi. Diğer uyuşturucu çetelerini bulaştırmadan bunu nasıl yürüttüğünü, işin tüm organizasyonunu nasıl kurduğunu ve malın tedarikçisini merak ediyordum. Hayli merak ediyordum, çünkü henüz Hunter Foy'un bütün bunların altından tek başına kalkmadığını öğrenmemiştim; bir Foy olarak epeyce zeki olsa da, çekmecedeki en keskin bıçak değildi.

Bu sırrı, bir pazartesi günü, 3 Şubat 1985’de çözdüm. Hunter’ın karavanına bisikletle gittim, orada bahçede, Virginia plakalı, içinde, yanlarına vardığımda bana hırlayan birkaç iri, haysuz köpek olan, pas içinde eski bir kamyonet duruyordu. O akşam orada olmamam gerekiyordu, fakat unuttuğum bir kitap vardı, onu almak istiyordum. Kitap, Ayn Rand’ın *Atlas Vazgeçti* adlı eseri idi ve dünyanın dört bir yanındaki az eğitim görmüş her on dört yaşındaki genç gibi ben de bu kitabın pek müthiş bir şey olduğu fikrindeydim. Her zamanki gibi paldır küldür, hey, bu kamyonet de kimin nesi... diyerek karavana girdim ve ardından oracıkta kalakaldım, çünkü dosdoğru büyük bir altıpatların namlusuna bakıyordum. İşte, tabancanın öte tarafındaki Percival Orne Foy’u ilk görüşüm böyleydi. Hunter gerçekten çabucak ve endişeyle, amca, o benim kız arkadaşım, dedi ve daha büyük olan adam tabancasını yüzümden çekip, kızım, burada işimiz var, basıp gitmen en iyisi, dedi, ben de, özür dileirim, sadece kitabımı unutmuşum, diyerek gidip aldım.

Kitabı görünce bana bir bakış daha attı. O sıralarda otuz beş yaşlarında olan, tüm Foy sülalesindeki beyaz-altın arası sarı saçlarla çakır gözlere sahip, uzun bacaklı bir adamdı. Hunter’a biraz benziyordu, yahut galiba, Orne’nun kardeşinin oğlu olduğundan, Hunter’ın ona benzediği söylenebilirdi, fakat Hunter’ın ağızla çene çevresinin narin ve göz kısmının biraz anlamsız olmasına karşılık, Orne Foy’un hatları çelik gibi sertti. O güne dek gördüğüm hiç kimseye benzemiyordu ve daha tabancayı bana doğrultmuşken aklıma hızla düşen fikir, istemesini sağlayabilirsem, bu adamın benim için Ray Bob Ditteroff’u öldürebileceğiydi. Birkaç saniyeden fazla sürmüş olamayacak bakışı, bana yarım saat gibi gelmişti ve kendimi biraz Ray Bob’un o bakışını ilk aldığımdaki gibi hissetmiştim, sanki dünyaya gösterdiğim maskemi değil, *beni* görebiliyormuş gibi, fakat bakışında ne o kötülükten, ne de şehvetten eser vardı. Yalnızca benden daha yüksek bir varlıktan aldığım, hani mitolojideki şu kanatlı aslanlardan birinin ya da satın almayı düşündüğü köpeği inceleyen bir adamın gibi meraklı bir bakıştı. Bu kitabı mı okuyorsun, dedi, evet, dedim. Beğenip beğenmediğimi sordu,

ben de, muhteşem olduğunu düşünüyorum, dedim. Sanırım sen de kendini şu dünyanın dönmesini sağlayan kişilerden biri sanıyorsundur, dedi, karşılık vermedim. Orada bulacağın, bir gölgenin gölgesinin gölgesidir, dedi. Işığın kaynağını, gerçek kaynağı görmek ister misin? Evet efendim, dedim, ayağa kalkıp kolumu tuttu ve beni dışarı çıkartıp kamyonetine götürdü. Belki elini uzattığında hemen erişebileceği mesafede *The Portable Nietzsche*'nin bir kopyasıyla dolaşan, önemli bir uyuşturucu kaçakçısı daha vardır ama varsa bile ben hiç tanışmadım. Kitabı bana uzattı, alıp baktım, ardından, Niçe mi? dedim. Doğru, dedi ve ben de, bu süpermeni size öğretirim, dedim. İnsan, aşılması gereken bir olgudur. Sanki onu ısırmak istermişim gibi bana çok komik bir şekilde bakıp sordu, Nietzsche okudun mu? Bunun sadece *Collier's Özlü Deyişler Kitabı*'ndan olduğunu itiraf ettim, halbuki dilimin ucuna gelmişti, eh, elbette, her zaman okurum, diyecektim, bana saygı duymasını öyle çok istiyordum ki ve işte bu özel ve yararlı duyguyu ilk kez böyle hissetmiştim. Artık yaylanmamı ve bir aya kadar yine geleceğini, o zaman bunun üzerinde konuşabileceğimizi söyledi. Sonraları, onun bu kitapları koliyle alıp dağıttığını keşfetmiştim, yani, bir bakıma, Percival Orne Foy da kendi yolundaki bir misyonerdi.

Hemen o akşam okumaya koyuldum. İçinde aklımı karıştıran çok şey olduğunu, çoğunun da hiç okumadığım şeylerle çeşitli felsefi terimlere yapılan atıflar olduğunu itiraf etmeliyim. Wagner ile tüm Yunanlılara ansiklopediden bakmak zorunda kaldım; bu aslında iyi bir şeydi. Sonra özü beni ateşledi, sanki aslında on dört yaşındaki, intikam hırsıyla dolu, kalbi kırık, akıllı gençleri tutuşturmak üzere tasarlanmıştı. Güç kazanma iradesi! Güçsüzlerin zorbaca yönetimi! Ve Hıristiyanlığın çanına ot tıkayın, hazır eliniz değmişken Amity Street'teki tüm şu ikiyüzlülerin de. Vasatlık! Köleler! Edilecek ne kadar küfür varsa ettim. Hatta bunlara, zavallı Hunter'ı çeke çeke götürüp Amity Street'in içine sürüklemek ve ön tarafta, yukarıda duran masada, ben bir umacı gibi çılglık çılgıca bağırıp kahkahalar atarken ona kendimi düzdürmek de dahildi.

Bir sonraki ay Orne Foy yine geldiğinde, oradaydım. Ayaklarının dibinde oturup bilgelik sarhoşu oldum. Nietzsche haklıydı, Batı toplumu yozlaşmıştı, kaçınılmaz olarak kaosa sürükleniyordu, Atlas vazgeçmişti, bağnaz tutucularla Yahudiler, bizi ezilmiş köle bir halk haline getirmeye çalışarak ülkeyi yönetiyorlardı. Fakat bu böyle devam edemezdi. Çevre çökecek, zehirler havayla suları kirletecek ve pis göçmenleri kapıdan kovma akıllılığıyla cesaretine sahip olamadığımız için onların getirdikleri yeni yeni hastalıklar hepimizi kırıp geçirecekti. Ekonomi çökecekti, çünkü zayıfların hepsi, güçlülerin kendi koydukları bütün o kurallar ve kanunlarıyla onları zincirleyip se-mirmelerine, böylece gerçek insanı soluksuz bakmalarına katlanamayacaklardı... Fakat sadık kalanlar çöküşten sonra ağır silahlar kuşanıp gizli kalelerinden çıkarak dünyaya yeniden şan, şeref ve vahşi güzelliği getireceklerdi.

Ve bu boş şeylerden daha bir sürüsü. Aslında hor görmenin dışında, dünyaya hiçbir zaman fazla kafa yormamıştım; o yüzden Orne'un öğretisi, zengin ve bakir toprağa düşmüş, ser-pilip büyümüşü. Virginia'nın el değmemiş yörelerinde bir yeri vardı. Köle hükümete karşı gelerek orada marihuana yetiştiriyordu ve yine orada son çöküşten sonra kurulacak yeni uygarlığın çekirdeğini oluşturacaktı. Söylemeye bile gerek yok, ben bütün bunların içindeki kusursuz bir faşist çömez olmak istemişim; galiba yeni yetmelerin hepsi de, öyle veya böyle faşist. Ayrıca bana Hunter'ın County'de rahat çalışabilmesi için Ray Bob'a haraç vermeyi sürdürdüğünü anlattı, aslında Hunter'ın yumuşak karınlı tilkikliklerine bakıp çok önceden bunu anlamam gerekirdi. Hunter, bütün bu konuşmalarımızdan sıkılır, biz felsefe yaparken ve amcası, tıpkı Ray Bob Dideroff'un bedenimi iğfal edişi gibi aklımı iğfal ederken genellikle kafayı bulmuş halde kulaklıklarını takıp uzanırdı. Harikaydı. Kafa bulmaktan da iyi, gerçekten, yalnız tek tuhaf tarafı, bedenimle, her fırsatta onu burnunun dibinde teşhir ettiğim halde, hiç ilgilenmemesiydi. Bugün her alışveriş merkezinde küçük kızlar için sattıkları türden kıyafetleri, o günlerde ancak gerçek fahişeler

elde edebilirlerdi ama ben en ince tişörtlerimle en daracık kotlarımı giyiyordum ve hatta bir keresinde, soğutucularda kullanılan şu plastik buz paketlerinden birini yanımda getirip memelerimin üstünde gezdirmiştim, karavana girdiğimde dimdik dursunlar diye. Fakat nanay. Ancak elimde olanla yetinmem gerekiyordu; Hunter’la düzüşürken hayalimdeki Orne oluyordu.

Bu arada, mevsimler değişti, hava yeniden ısındı. Olayların oluşması için elimden geldiğince sabırla bekledim ve gerçekleştiklerini görmek için ta Anma Günü¹ haftasının sonuna kadar beklemem gerekti. Polisler daima o gün büyük mangal partileri düzenlerlerdi, ve elbette Ray Bob polis şefi olduğu için, hepimiz katılırdık. Annemin kendini giderek daha sık kaybettiğini görmekten memnundum; başkalarının yanında nöbet gelmişçesine avaz avaz haykırıyordu. Ray Bob ona sürekli daha fazla hap yuttursa da, bu pek fayda etmiyordu. Ray Bob’un partide Doktor Herm’le konuştuğunu, ikisinin birlikte, annem bir yandan bira üstüne bira devirip bir yandan da dengesini yeniden bulabilme çabasıyla dünya kadar şu yeşil-siyah kapsüllerden yutarken, onu izlediklerini görmüştüm.

Piknikten sonra Hunter’la oradan sıvışıp kumsala gittik ve bir evde birilerinin çaldığı müziği dinleyip biraz uyuşturucu sattık, ardından kumsalda birkaç kere düzüştük. Sonra eve gidip düş almak istediğimi söyledim. Beni getirip bizim sokağın sonunda bıraktı. Bahçe kapısından girdikten sonra eve kadar uzun bir yol vardı ve daha bu yoldan ağlamalar duydum. Kapıdan girdiğimde ağlayanların Esmeralda’yla Bobbie Ann olduğunu anladım. Mutfaktaydılar. Esmeralda bana bakıp İspanyolca anlamadığım bir şeyler söyledi. Neler olduğunu görmek için yanlarından ayrıldım.

---

¹ Anma Günü (*Memorial Day*) : 1) ABD’deki birçok Eyalette, savaşta ölen askerleri anmaya ayrılmış ve yasal tatil günü ilan edilmiş olan Mayıs ayının son pazartesi günü. 2) Bazı, bilhassa güney eyaletlerinde, aynı amaçla kutlanan farklı günler (26 Mayıs veya 3 Haziran gibi)-ç.n.

Ray Bob, Bobbie Ann'in odasında, meşhur sallanır koltuğun dibinde, pantolonunun fermuarı açık ve birkaç iri parça halinde başı boynundan omuz hizasına sarkmış halde yerde yatıyordu. Annem kesinlikle gerekenden çok daha fazla mermi kullanmıştı. Kendisi de garajda sarı Mustang'in içinde, ölü olmasa sanki hemen gazlayacakmış gibi oturuyordu. Kadınlar, makyajları bozulmasın diye asla kendilerini başlarından vurmaz derler ve annem gerçekten tam bu tipti, Colt Python'un namlusunu göğüs kemiğine dayamış, küçük, buzdan yüreğinin büyük bir kısmını uçurup arka koltuğa sıvamıştı. Her tarafı iğrenç barut, kan, bok ve Jim Beam kokusu sarmıştı. O yüzden, orada fazla oyalanmadım.

Doğrusu, annemin intihar edeceğini hiç beklemezdim. Hep sanki kaçıp gider sanmıştım, fakat lüzumsuz bir dehşete de düşmemiştim. Ama bildiğim kadarıyla asla onu incitecek bir şey yapmamış olan Jon Dideroff'u da öldürdüğünü görünce doğrusu çok üzüldüm. Galiba, burada kurunun yanında yaş da yanmış ya Jon annemin yolunun üzerine çıkıvermiş ya da annem onun küçük Ray Bob görünüşünden hoşlanmamıştı. Olay olduğunda Esmeralda'yla kız, dışarıya çarşı dolaşmaya gitmişlermiş, yoksa evde olsalar belki annem onları da yanında götürebilirdi. Maalesef, arkadaşlarıyla kumsala giden Ray Jr.'ı da kaçırmıştı, ve bunu öğrendiğimde, eh, ne yapalım, bazen her şeyi birden elde edemezsin, diye düşündüğümü hatırlıyorum. Ben o sıralar sarışın canavardım ve bizim gibiler de işte böyle düşünür.

Elbette, Colt Python Ray Bob'ındı; sahip olduğu bir düzine ateşli silahtan biri. Ray Bob, NRA²Bölge başkanıydı ve silahların güvenlikte tutulmaları gerektiğine yürekten inanan birisiydi, bu nedenle evdeki çalışma odasında, hem bir anahtarı, hem de beş haneli şifresi olan asma kilitli, büyük bir silah kasası vardı.

---

² NRA, *National Rifle Association* : Ulusal Yivli Silahlar Birliği. ABD'de hem silah sahibi olabilme, hem de taşıma haklarını savunan ve hükümetin bu konuda yapacağı her türlü düzenlemeye karşı çıkan çok güçlü bir birlik-ç.n.

Üretici firma iki takım anahtar vermişti. Bunlardan biri, alet edevat kulübesinin yüksek bir rafındaki alet çantasındaydı ve Ray Bob beni kulübeye kapattığında ben onu yürütene kadar da orada durmuştu. Hele bir de anahtar, hâlâ üreticinin küçük plastik poşetinin içindeydi ve aynı torbada duran küçük bir kartta kilidin şifresi vardı. Anahtarı kontrol etmek için silah kasasını açtığımda, Ray Bob'un elindeki çocuk pornosu resimlerini de orada tuttuğunu görmüştüm. Birkaç tanesini kaptım; kıllı, iri penisleri tutmuş, aval aval bakan veya yatakta edep yerlerini teşhir ederek yatarken gözlerinde yine o aşağılanmış bakışlar olan küçücük kızlar. Birkaç hafta önce ipucu olarak bunlardan bazılarıyla anahtar poşetini bir zarf içinde annemin makyaj masasına koymuş ve hemen ardından da annemin eline geçtiklerini görünce mutlu olmuştum. Çok merak ediyorum, onları kimin getirdiğini düşünmüştü acaba? Tek kelime etmemişti, sanırım o sıralarda pek net düşünemiyordu artık.

Anahtarla şifreyi temin etmek aslında işin kolay kısmıydı. Çok daha zor olan ise, evdeki her Librium kapsülünü ortasından ayırmak, içindeki uyku tozunu dökmek ve yine her birini tek tek mısır nişastasıyla doldurmaktır. Bu iş saatlerimi almıştı. Annem bunca yıl sonra gerçek hayata geri döndüğünde kendisini çok garip hissetmiş olmalıydı. O uzun öğleden sonralarında, küçük kıymetli kızının odasından Ray Bob'un *Söğütlükteki Rüzgar*'ı okuyan yumuşak sesi ve sallanır koltuğun gidip gelirken çıkarttığı garç gurçlar arasında artık eskisi kadar iyi uyuyamazdı. Kafa çekmeyi denedi ama bilirsiniz sarhoşluk Librium kadar garantili bir uyku vermez, üstelik şiddet arzularını bastırmaz. Hatta bir parça uyarır da. Annem sarhoş olduğunda hep keçileri kaçırmıştır, bunu Boonelerin hepsi bilir ve zaten bu nedenle daha önceleri kafasını hep ilaçla uyuşturmaya dikkat etmiştir.

Sadece Bobbie Ann'e, bütün bunlar senin suçun! diye bağışmak için mutfakta durakladım. Sırf bugün için yerleştirip hazır tuttuğum küçük çantamı aldım ve polis sirenleri öterken bisikletime atlayıp ne yapmamız gerektiğini söylemek üzere Hunter'a gittim.

ALT I

DANIŞMA ODASI geniş ve aydınlık. Boz renkli pirinç kağıdı kaplı duvarları, yelken basmış tekneler ve tropik kıyılardaki kayıkların konu edildiği tablo ve afişlerle, çerçevelenmiş diploma ve sertifikalarla biraz olsun ferahlamış. Cam bir muhafaza içinde bir model yat. Maun bir çalışma masası, standart deri bir kanepa, deri koltuklar ve üzerinde Haiti ve Küba el sanatlarından çeşitli örneklerle bazı aziz ve şeytan heykellerinin durduğu gül ağacından büfe odayı kaplıyor.

Mickey Lopez, yüzünde içten bir gülümsemeyle masasının etrafından dolaşp geliyor, Lorna'yı iki yanağından öperek kucaklıyor. Adam kısa boylu ve tıknaz olduğundan, Lorna, onun öpücükleriyle Aqua di Parma'sının kokusunu alabilmek için hafifçe eğilmek zorunda. O gözleri parlayarak gülümseyince, Lorna da karşılık veriyor. Lorna'ya harika görüldüğünü söylüyor. Yabancı aksanı neredeyse hiç yok, belli belirsiz. Elbette revaçta olan Orta Avrupalı modeli değil, İspanyol. Fakat Miami için yeter de artar bile. Lorna ona hiç değişmemiş olduğunu söylüyor. Gerçekten de öyle; iyi kesimli, balıksırtı aynı gri takım elbise, beyaz ipekli gömlek, kestane rengi kravat, yani tam Manhattan stili. Mickey Lopez şaşırtacak derecede İsrail eski başbakanı David Ben-Gurion'a benziyor; kaba hatlı, kararlı bir yüz ve pırıl pırıl dazlak tepesinin etrafındaki, yatmayıp havaya kalkan bembeyaz saçlardan ünlü hale. Lopez, "Bütün psikanalistler

kendi içlerindeki Yahudi'yi dışarı çağırılar, benim ki de bu" der. Lorna, yirmi ay boyunca ona analize gelmişti. Geçen yıl kendi isteğiyle buna son verdi.

Howard Kasdan da ayakta duruyor. Şimdi Lorna'ya doğru uzanıp elini sıkarken yanağından öpüyor; tüm-dostlar-bir-ara-da türünden ve gerekenden sadistçe kırk mili saniye uzun süren bir öpücük. Feromonlar¹ Lorna'ya, çenesine bir yumruk inmiş gibi çarpıyor. Howard'a göre değil; o bu tür bir terapist değildi ki, bir hekim o. Üzerinde her zaman giydiği, ipek/ keten karışımı, krem rengi bir Hugo Boss ceket, bugün ceketin içinde siyah ipekli dik yakalı bir kazak, siyah bol bir pantolon, parlak deri, örgülü, İtalyan mokasenler var. Dr. Kasdan, insan zihnini araştıran bir bilim adamı. Lorna'nın onun için eğilmesine gerek yok, hayır, 1,88 boyunda o. Kalın kaşlarla kirpiklerin altında parlak, koyu renk, derin gözleri var. Lorna hep bu gözlerin onu delip içine işlediğini söylerdi. Öyle gerçekten, o kadar ki Lorna başını çevirip içeriği göstermeyen ayna camlı pencerenin dışındaki palmye ağaçlarına bakmak durumunda kalıyor.

Yerlerine oturduktan sonra, Mickey yelkencilikten laf açıp masraflarından, şu kahrolası tekneyi elden çıkaracağından dem vuruyor ve Mickey'ninkinden yaklaşık bir buçuk metre daha uzun bir teknesi olan Howard, bu zırva lafları bırakmasını, şehirdeki herkesin Mickey Lopez'in Karun kadar zengin olduğunu bildiğini söylüyor. Yelkencilik Lorna'nın pek ilgisini çekmiyor, daha doğrusu yelkeni sever de, hakkında durmaksızın konuşup yaratılan gizemli havayı sevmiyor. Onun gibi pek yelkenci olmayan Sheryl'e, "Yani tuhaf şey, bu bir insan değil ki, eninde sonunda bir araç" demişti bir gün. Konuşma böylece sürdükten birkaç dakika sonra Lopez, "Para demişken, sizin gibi kamu sektörü parazitlerinin aksine, benim yirmi dakika

---

¹ Feromon (*Pheromone*): Çeşitli hayvanlarla böceklerin çıkardıkları ve kendi türlerinden diğer canlılarla haberleşmelerini, etkileşmelerini sağlayan, ayrıca diğerlerini cinsel olarak uyarmaya veya belli davranışlara yönlendirmeye yarayan hormon, koku, vb. kimyasal mesajlar-ç.n.

sonra bir hastamla randevum var, şu meseleye bir baksak mı, lütfen? Lorna, bu galiba senin çağrın" diyor.

Lorna çantasını açıyor, fotokopiyle üç nüsha çoğaltılmış bir tomar kağıt ve bir not defteri çıkartıp adamlara birer tomar uzatıyor. Boğazını temizliyor, derin derin birkaç nefes alıp verip başlıyor. Üzerine hemen profesyonellik perdesi iniyor; heye-candan hâlâ içi kalksa da hiçbir şey belli etmiyor. Herkes onun, psikolojik testlerde erkek gibi çıktığını biliyor.

"Konumuz beyaz bir kadın, burada doğmuş bir ABD vatandaşısı. Otuz üç yaşında ve genel sağlık durumu iyi. Yeni bir travma izi yok, fakat kalçalarında çok eski yara izleri olduğunu gördük, ayrıca karın bölgesinde nispeten daha yeni bazı izler var. Ayak tabanlarında çok sertleşmiş yara izleri görüldü. Röntgenler, hem sağ, hem de sol tarafta, kol kemiklerinin bedene yakın kısımlarında ve kol eklemlerinde kırıkdağlarla bağ dokularında hasar olduğunu gösteriyor; yakın bir geçmişte kollarının çıktığını ve tedavi edildiklerini tahmin edebiliriz. Kolunu yukarı kaldırmakta zorlanıyor..."

Lopez, "Pardon, Lorna" diyor. "Bu yaraların nasıl oluştuğuları hakkında bilgi veriyor mu?"

"Kendisine işkence edildiğini söylüyor. Sözde öldürdüğü adam tarafından." Burada anlamlı bir duraklama oluyor ama kimse bir şey söylemeyince, Lorna konuşmasını sürdürdürüyor. "Bu kadın, hayli kararlı bir duygusal tavır sergiliyor, hatta belki de doğal olmayan bir durgunluk demek çok daha doğru olur. Yani, cinayet işlemekle suçlanan birisi için hiç de doğal olmayan demek istiyorum. En azından biraz kaygılanmasını bekleriz ama hiçbir tepki göstermiyor. Bilinçli olarak durumunun farkında, fakat görünüşe göre bunda herhangi bir duygusal unsur yok. Test sonuçlarını da göz önüne aldığımızda, bunun belirleyici olduğunu düşünüyorum. Şimdi bunlara geliyoruz. Dağıttıklarımızda birinci sayfa. Wechsler uyguladık, zihinsel melekeleri bozuk değil, hatta aksine, neredeyse alt dilimlerin tümünde normalin üzerinde puanlar aldı ama sözel olmayanlarda

özellikle çok yüksek. Resim tamamlama puanı skalayı aşıyordu, aslında şimdiye dek gördüğüm en yüksek değerdı.”

Kasdan, “Lütfen, biraz hafızamı tazeler misin?” diyor.

“Resim tamamlama, görsel algılamayı, uzun süreli görsel hafızayı ve gereksiz ayrıntılar arasından gerekli olanları seçme yeteneğini ölçmektedir.”

“Sağ ol. Lütfen devam et.”

Lorna konuşmasını sürdürerek onları yapılan psikometrik ölçümler konusunda bilgilendiriyor, kesin değerlerle ikna edip rahatlamalarını sağlıyor. Emmylou Dideroff, ne yalan söylüyor, ne de kimseyi kendi lehinde yönlendirmeye çabalıyordu. Aşırı özelleştiri yapıyor, sosyal standartlarla adetlerden kolay kolay etkilanmiyordu. Yine de, sosyal açıdan dışa dönlük bir kişiydi. Kesinlikle bir psikopat değildi ama normal kadın rollerini yadsıyordu.

Kasdan, “Lezbiyen mi?” diye sordu.

Lorna, “Tipik olarak o değır aralığında değıl” diye yanıtladı. “Bilirsin ya, bazı insanlar hakkında öyküler anlatılır, hani tüm ömürlerini çok başarılı bir kömür işçisi veya süvari subayı olarak geçirmiş ama ölümlerinden sonra aslında erkek değıl de birer kadın oldukları anlaşılmış kişiler, değıl mi? Bu onlardan biri.”

Lopez, gülerık, “Yani, bu kadın bir süvari subayı mıymış?” dedi.

“Bu konuda bir bilğimiz yok ama birazdan geleceğim silah fantezisine uygun düşebilir. Aşırı mükemmeliyetçi ve sekizinci skalada, yani şizofreni skalasında olağüstü yükeğı çıktı.”

Kasdan kendinden emin bir biçimde, “Her şeyi birbirine karıştırmış olmalısın, canım” dedi. “Bu kadın şizofren değıl ya da şimdiye kadar gördüklerimden hiç birine benzemiyor.”

Lorna, “Doktor, aslında” dedi. Bu sırada bu adamla neden artık birlikte olmadığının bir nedenini daha anımsayıp kendini denetlemeye çalışıyordu. “Doksan birin üzerindeki puanlar, bulunulan koşulların getirdiğı ağır ve akut stresle ilişkilendirilir.

Örneğin, sıcak savaşın içinde bulunmuş veya kimlik krizine düşmüş kişilerde görülür. Bu tam olarak şizofreni tanısına götürmez. Alt skalası Sc3, ki ego hakimiyetinin bulunmamasına bağlanır. Bu durumda, tuhaf düşünce süreçlerini, gerçek dışı duyumları, hafıza bozukluklarını veya yanlış hatırlamaları görmeyi bekleriz. Aslında, tam bizim görüşmede gözlemlediğimiz gibi. Peki, içinizde hiç silah fantezisi olanınız var mı?"

Lopez, Kasdan'a bakıyor. "Silah fantezisi mi?"

Kasdan, "Bende de yok" diyor. "Silah fantezisi de nedir?"

"Çok ayrıntılı bir... Bunu nasıl nitelendirmem gerekir pek bilemiyorum... Senaryo mu desem? Bir topla ateş ettiğini anımsıyor. Bu silah hakkında oldukça ayrıntılı bir masal anlatıyor, sesi, etkileri, falan ve uyku durumunda olduğunu söyleyebileceğimiz sıralarda bunu hâlâ işittiğini bildiriyor."

Kasdan, sırtarak, "Bir top, ha?" diyor. "Mickey, bu senin alanın gibi görünüyor."

Lopez, gülererek, "Evet, fakat ustamızın dediği gibi, bir puro bazen sadece bir purodur. Devam et, Lorna" diyor.

Lorna elindeki tomarın son sayfasına geliyor. "Hepsini bir arada değerlendirdiğimizde, değerler tipik bir anomaliye uygun düşmüyor, tabii bunu çelişkili bir ifade saymazsanız. Doğrusu, bunlardan milyonlarca yaptığım halde, bu kadının gösterdiği yapıya benzeyenine rastladığımı hiç sanmıyorum."

Lopez, "O halde, bunlardan çıkardığımız sonuç nedir? 12(f) fıkrasında belirtilen kurallara göre bu kadının cezai ehliyeti var mı, yok mu?"

Lorna, "Hayır, yok" diyor. Sesinin kararlılığına kendisi bile şaşıyor. "Bu sonuçlarla birlikte kadının uydurduğu öyküler, duyduğu hayali sesler ve geçmişinin olumsuz yanlarını konuşmakta aşırı direnç göstermesi gibi gözlemlerim, sanığın gerçekten baş edemeyeceğinin ve kendi savunmasına yardımcı olmayacağıının göstergesidir. Ben kadının doğrudan tedaviye gönderilmesini öneriyorum."

Lopez, yanıt bekleyen bir bakışla, "Howie?" diyor.

Kasdan, parmaklarıyla sayarak, "Bu görüşe katılmıyorum. Kadın nerede olduğunun tam bilincinde" diyor. "Neyle suçlandığını biliyor, sorulara mantıklı cevaplar verebilir; benim kanım yargılanabileceğidir."

Her ikisi de, arkasına yaslanıp ellerini burnunun altında düşünürcesine birleştiren Mickey Lopez'e bakıyorlar. Yarım dakika kadar süren bir sessizliğin ardından, "Eh" diyor. "Lorna'nın görüşüne daha yakıным. Test sonuçları açıkça anormal, fakat bence buradaki kesin dayanak noktamız, hayali sesler duyması. Ms. Dideroff'la melekler veya şeytanlardan kaynaklanan sesler ve bunların birbirinden nasıl ayrılabilceğı hakkında ben de ilginç bir konuşma yaptım. Bir duruşmada ortalık iyice gerilmişken, kadının birdenbire ayağı kalkıp 'Buyur İsa, ne var?' dediğini görmek istemem. Yargıç Parkingham'a böyle bir şeyin nasıl olduğunu açıklamak zorunda kalmamayı dilerim. Onu Jackson'a sevk ettirelim, orada bir süre gözleyelim, bakalım nasıl davranacak. Acelemiz mi var?"

Kasdan, haşın bir tavırla, "Off, cehenneme kadar yolun var, Mickey" diyor. Saatine bakıp ayağı kalkıyor. "Dediğın gibi olsun! Ve beni de katabilirsin. Her iki şık için de kendimi tek kalcak kadar sağlam hissetmiyorum. Bu arada ben çıkıyorum. Bir laboratuvar toplantım var." Gamsız bir tavırla her ikisine de el sallayıp ayrılıyor.

Lopez saatine bakıyor. "Ben de gitmeliyim, tatlım. Seni sokağı attığım için üzgünüm."

Lorna, ayağı kalkıp kağıtlarını toplarken, "Evet, dondurucu soğığı" diyor.

Lopez de ayağı kalkıyor. "Seni tekrar gördüğüme sevindim. Özlemiştim."

"Hele bak. Psikanalistler hastalarını özlememeli diye bilirdim."

Lopez omuz silkıyor. "Bazı insanlar sıkıcıdır, bazıları ilginç. İlginç olanlarla konuşmak doğal olarak daha ilginçtir. Kurula söylemezsen, ben de söylemem. O zamandan beri nasılsın?"

“İdare eder. Hayatımı yaşıyorum. İşimi yapıyorum. Biliyorsun.”

“Ya ataklar? Rüyalar?”

Lorna konuşmanın bu gidişini kapatan bir ifadeyle, “Ben iyiyim, Mickey” dedi. “Fakat senden bir ricam olacak?”

“Ne gibi?”

“Bu hastayla devam etmek istiyorum.”

“Dideroff’la mı? ‘Devam etmek’ demekle ne kastediyorsun? Hangi pozisyonda?”

“Tedavi uygulama ekibinde olmak istiyorum. Aslında, ekip başı olmak isterim. Sana bağlı olarak, elbette.”

Düşünerek geçirilen bir ara. “Bir terapist olarak yeterlik almadın. Teknik olarak.”

“Benden çok daha yetersiz kişiler, orada her gün hastalarla görüşüyorlar. Sosyal yardım öğrencileri. Stajyerler. Buna denetlenen klinik deneyim diyorlar.”

Lorna, gözlerini ondan kaçırmıyor, yüz kaslarını gevşetip maskesini biraz düşürüyor; bunun nevrotik bir tik değil, dürüst ve mantıklı mesleki bir öneri olduğunu, ayrıca niyetinin geçmiş ilişkilerine dayanarak haddini aşmaya cüret etmek ya da koşulları kendisine yontmak olmadığını göstermeye çalışıyor.

Lopez, “Senin için çok mu önemli?” diye soruyor.

“Evet. Yaklaşık altı yıldır mesleğimi uyguluyorum ve hiç böyle bir MMPI testi sonucu görmedim. Bir kere, mani skalasında hiçbir belirti olmadan samimi dinsel mani gösteriyor. Skala dokuzdaki göstergeler bile çok olağandışı, kaldı ki bir de sapık cinsel eğilimlerle birlikte... Yani bu benzersiz bir örnek. Bundan bir tez çıkartabiliriz, ikimiz. Yeni bir sendrom.”

Lopez, başıyla hafifçe onaylayıp sakın sakın dinliyor. Lorna sözlerini tamamladığında, “Başka?..” diyor.

Lorna boynundan itibaren kızarmaya başladığını hissediyor. Terapisi sırasında da, onu utandıran gerçek bir duygu to-

pağını örtecek, yaldızlı sözlerle inceden inceye dokunmuş perdelерinden birini her dokuyuşunda, bu soruyu sorardı Lopez. İşte şimdi de yakalanmıştı. “Mickey, Tanrı aşkına, mesleki açıdan bu örnek çok *ilginç*. Yetmez mi? Sen demin bunu kendi görüşmene dayanarak söyledin, durum benim için de aynı. En azından, sokaktaki kokuşmuş şizofren insanlardan veya psikozdaymış gibi görünmeye çalışan geri zekâlılardan, yani benim her gün yetinmek zorunda kaldığım iki çeşniden biraz farklı. Haydi, Mickey. *N’olursun?*”

Lopez sırtıyor, ardından hafif bir kahkaha bırakırken kolunu onun omzuna atıyor. “Peki, tamam, tamam! Bildiğin gibi, ben bir çocuksu davranış budalasıyım. Zaten bu yüzden böylesine kıcı kırık birpsikiyatristim. Sevk onayını aldıktan sonra Jackson’un nöropsikiyatrisini ararım. Ayrıca ben de nezaretçi olmak niyetindeyim, yani öyle şenlikli falan bir iş olacağını umma sakın! Haydi, yayan bakalım! Derhal ofisimden çık!”

“Baş üstüne, Doktor Bey!” Lorna eğilip yanağından öpüp hemen ayrılıyor.

Arabasında, motor boşta tam gaz çalışıp klima doğruca yüzüne buz gibi hava üflerken, kapısı açık oturuyor; Güney Florida’da çok görülen bir davranış biçimi. Sıcaklıkla nemden kaynaklanandan çok daha fazla terliyor ve kalp atışlarını duyuyor. Kapıyı kapatıp aracı soğumaya bırakıyor. Yüzündeki ter kuruyor. Takımının ceketini sıyırıp çıkarıyor ve hava akımını koltukaltlarına veriyor, bu amaçla bluzunun kol düğmelerini açıp gelen havaya doğru tutuyor. Kendi kendine, keyfim yerinde olmalı diyor; daha az önce soysuz hain Kasdan’ı yüzü koyun iki seksen uzatıp üzerinden geçmiş, kendi verilerini sıralamış, Lopez’in desteğini kazanmış, ona kendi psişik durumu hakkında başarıyla yalan söylemiş ve Dideroff’la temasta kalabilmek için onu bir kez daha yemişti. Mutluluktan uçması gerekirken, neden böyle oturup gürül gürül benzin yakıyor ve bir yandan eli taşıkardi endişesiyle göğsünde, kalp atışlarını saymaya çalışırken, öte yandan onu inme inmişçesine arabanın içinde saatlerce

oturtacak bir tür panik atağa düşmekten korkuyor? Benzin göstergesine bakıyor; iyi, üç çeyrek. Bir keresinde Dadeland'deki bir park yerinde arabasını böyle boşa tam gaz çalıştırırken benzinin hepsini tüketmişti, o günden beri artık depoyu sık sık doldurmaya dikkat ediyor. Yedinci skalada Emmylou Dideroff'dan çok daha yüksek bir puanı var. Takıntı eğilimi. Panik ataklar. Yo, yo, hayır, hele Mickey Lopez'in park yerinde hiç de lanet olası bir panik atak geçirmeyecek. Vitesi geriye takmasıyla araba geri fırlıyor, bir bahçe adacığını koruyan kaldırım taşlarını aşıp oradaki bir mersin ağacının gövdesinde zarif bir sol-arka-sinyal-lambası-çıkartma-operasyonu yapıyor. Ağız dolusu söverek arabayı hızla yola indirip fişek gibi Ponce de Leon'a sürüyor.

Dixie Otoyoluna çıkınca dikkatle derin derin nefes alıyor. Sakinleşme uygulaması. Her şey kontrolden çıkıp etrafında fırl fırl dönmeye başladığında işin sırrı, eski panik atak koçunun dediği gibi, kontrol edebileceğin şeyi kontrol etmeye çalışmaktır ve her zaman nefesini kontrol edebilirsin. Deli değilsen elbet, ki kesinlikle deli değil. Veya pek sayılmaz. Belki de hastadır. Neden bu kadar çok terliyor? Acaba Tip 2 diyabet hastası olabilir mi? Dedesinde vardı. Ama idrar şekerini hemen her gün ölçüyor. Yoksa gizli bir hormon dengesizliği mi? Yahut cinsel ilişki yoksunluğu mu? Eh, evet, azıcık iğrenç olsa da, Kasdan kuşkusuz hâlâ kanını kaynatıyor.

Hâlâ gergin olduğu apaçık; çok sinir bozucu. Her modern kadın gibi bunun çaresine kendisinin bakması gerekiyor ama bu çok zor. Lorna depresif biri değil (MMPI skala iki puanı = 53), fakat yanında bir başkası, hem de mutlaka bir erkek olmadandan cinsel boşalım aramaya kalktığında, intiharın eşiğine gelecek kadar depresif olabiliyor. Tanıdıkları pek böyle seçici değil, bunu biliyor. Betsy Newhouse (Sheryl Waits ile birlikte diğer en iyi dostu) çoğu zaman dildolarla vibratörlerden bahsetmek istiyor ve Lorna'ya da bir tane alıp getirmekle tehdit ediyor. Vibratörün neden erkeklerden üstün olduğunu sayıp döktüğü matrak bir uydurma öyküsü var. Lorna bu öykünün

pek çok çeşitlemesini dinleyip hep de sıkıcı bulmuştur ama Betsy gerçekten çok iyi bir dost hem zaten hiç kimse mükemmel olmadığı gibi, Lorna da pek müstesna sayılmaz.

Lorna evine varıyor. Güney Miami'deki sıvalı bir çiftlik evi, daha içeri girer girmez oturma odasındaki pencere klimasını çalıştırıp bir süre buz gibi hava akımının önünde duruyor. Oturma odası sade döşeli; bej Haiti pamuklusuyla kaplanmış bir Bahama divanı, üstü camlı bir orta sehpa, birkaç tane açık sarı branda atkılı kelebek sandalye, sert ağaçtan döşemenin üzerinde pamuklu bir yer yaygısı. Lorna'nın resim zevki zarif sürrealizme kaçıyor ve duvarlarda, hepsi de Coconut Groove'daki sanat fuarlarından alınmış bir sürü yağlı boya tablo var. Yatak odasına geçip üstündeki bütün giysileri çıkartıyor. Yatak odası serin. Bu odanın klimasını mayıstan kasıma kadar boyuna çalıştırıyor; 24 saat/7 gün. Sonra banyoya geçip çabucak ılık bir duş alırken gözlerini tavan ve fayanslardaki siyah küften kaçırıyor. Haftada bir eve temizliğe Guatemalalı bir kadın geliyor, fakat ne o küf temizliği yapıyor, ne de Lorna.

Çıplak vücuduna sarı bir havlu sarınıp mutfığa gidiyor. Kendisine, arka bahçedeki ağaçtan koparılmış bir bütün limonun sıkılmış suyuyla bir cin tonik hazırlayıp yarısını bir fırtta yuvarlıyor. Nefesi kesilir gibi oluyor, biraz soluklandıktan sonra yatak odasına dönüp üzerine ince bir pamuklu bluzla bir şort geçiriyor. Sonra ofisine geçiyor.

Lorna serbest çalışıyor ve işini evinden yürütüyor. Ofisi evdeki en geniş oda. Daha küçük iki yatak odasının arasındaki duvarların ve ikinci yatak odasıyla buralı halkın Florida odası dedikleri, arka bahçeden cam jaluzilerle ayrılmış, bir çeşit kapalı taş zeminli avlu olan mekan arasındaki duvarın yıkılmasıyla oluşturulmuş. Çalışma masasından baktığında, bu cam jaluziler arasından arka bahçedeki kretonlarla sarı allamanderleri görebiliyor. Döner sandalyesinde oturup içkisini yudumlarken, bu manzarayla kuş seslerinin keyfini çıkarıyor.

Öğle yemeğinde hiçbir şey yememişti, içkisi sert geldi. Birkaç dakikada kafası biraz dumanlanıyor. Bir yandan rahatlar-ken, bir yandan da uyuşukluğun yüzüne yayıldığını hissediyor. Artık doktorların günde bir kadeh içkinin kalbe iyi geldiğini söylediklerini hatırlıyor (tıbbi önerilerin sıkı bir okuru). İçkisin-den biraz daha alırken buz parçalarının dişlerine çarptıktan sonra geri düşüşleri hoşuna gidiyor. Dr. Lopez'in ofisinden çıktığında elinden kaçırıldığı, başarmanın güzelim duygusunu yeniden hissetmeye başlıyor. Howie'ye haddi bildirilmişti. Bir konu üzerinde Lopez'le birliktelik kurmuştu; yeni bir tür delilik diye nitelendirilebilecek bir şeyin araştırılması için mesleki bir fırsatın değerlendirilmesi konusunda. Hatta öyle ki, bunun sonucunda belki MMPI-2'ye yepyeni bir alt skala önerisi bile getirebilirdi. İşte bu gerçekten onu psikolojik testler dünyasında da ünlü bir isim yapardı.

Böyle hülyalara dalmışken, gözlerini ofisinde gezdiriyor ve beğeniyor. Huş ağacından, büyük, modern bir masası, yepyeni sayılabilecek bir bilgisayarla tüm aksesuarları, beline göre ayarlanabilen pahalı bir masa koltuğu ve yığınla kitabı var. Diplo-malarla mesleki sertifikalara ayrılmış kısım dışında tüm duvar-lar kitap raflarıyla dolu. Lorna kıyafetlerini (gerçi pek fazla yok ama) indirimli satışlardan alıyor, çok az tatile çıkıyor (bunlar da hep yakınlardaki nispeten ucuz adalara) ve altı yaşında bir araba kullanıyor. Tek lüksü, yaptırdığı tıbbi kontrollerle kitapları. Dört binin üzerinde kitabı var ve kimi iki kez olmak üzere hepsini okumuş. Bir sehpanın üzerinde yıkıldı yıkılacak gibi duran yığın, okuyup da henüz raflara yerleştiremedikleri. Tam kalkıp ona bü-yük haz veren yerleştirme işine başlayacakken, telesekreterinin ışığının yanıp söndüğünü fark ediyor. Düşmeye bastığında, tele-fondaki mekanik adam üç mesajı olduğunu söylüyor.

Betsy Newhouse'un yumuşak sesi: "Yavrucum, hatırlatmak için aradım; dört buçukta spor salonunda. Geldin geldin, yoksa armut olursun." Bip. "Selam, benim. Bugün seni görmek iyi gel-di. Beni ara. Sana bir salata ısmarlayayım." Kasdan, soysuz hain. Bip. Hoş ama tanımadığı bir ses: "Dr. Wise, ben Miami

Emniyetinden Dedektif Paz. Emmylou Dideroff olayında tutuklamayı yapan görevli bendim ve onun hakkında sizinle konuşmak isterim. Cep telefonumdan bana her istediğiniz saatte ulaşabilirsiniz.” Bir numara verip telefonu kapatıyor.

Lorna, sırf soysuz haini *hemen* aramaktan kendini alıkoy-mak için telefona uzanıp bu numarayı çevirmeye başlıyor, sonra durup ahizeyi yerine bırakıyor. Bunun üzerinde bir süre düşünmesi gerek. Paz, Sheryl’in bahsettiği şu polisti, voodoo cu olan, “çıkma” adayı. Emmylou’yu onun tutukladığını biliyordu ama yine de kendisiyle ne gibi bir işi olabilirdi ki?

Ardından, gece karanlık okyanusta parlayan bir köpekba-
lığı yüzgeci benzeri bir düşünce zihninde su yüzüne fırlayıveriyor. Anormaller psikolojisindeki şu yeni buluş hikayesi, hem Mickey Lopez’i ikna etmeye yeterli, hem de kendi kendisine anlatabileceği iyi bir öyküydü. Ayrıca belki gerçekleşebilirdi de. Ama Emmylou Dideroff’la devam etmeyi bu kadar çok istemesinin (üstelik şu an hissettiği gibi buna *çekilmesinin*) ardındaki sebep bu değil. Merak ve korku karışımı bir duyguya, görüp geçirdikleri arasında hiç bilmediği tuhaf bir boşluk da eklenince, şu anda bunun sebebi hakkında herhangi bir fikri olmadığını anlıyor. Sonra birden dehşete kapılıyor, bu olayla bir ilgisi yok, evde başka biri daha olduğundan kesinlikle emin. Kımıldamadan etrafa kulak kabartıyor. Biri nefes mi alıyor, derinden bir sürtünme sesi, yoksa bu ses klimadan mı geliyor? Şimdi işte tam bir panik halinde kalbi hızla çarpıyor, her tarafından ter fışkırıyor. Bir yabancıнын varlığı su götürmez, hem de bu odada, tam arkasında. Kalbi göğsünden dışarı fırlayacak gibi. Tuttuğu nefesini bırakıp sandalyesiyle bir tur dönüyor. Bir şey yok.

Kendine gelmesi için iki Valyum alması ve neredeyse bir saat geçmesi gerekiyor. Bir panik atak; belki de önceki toplantının gerginliğinin beklenmedik, ufak bir sonucu. Bomboş evde yüksek sesle konuşarak kendisine böyle söylüyor. Ellerin titremesi durmuş. Ahizeyi kaldırıyor.

JIMMY PAZ PANTOLONUN arka cebindeki cep telefonunun titreşimini hissetti ama cevaplamayı telesekretere bıraktı. Miami-Dade Community Yüksek Okulunun oditoryumunda, elinde aynı kitabı taşıyan insanlardan oluşan uzun bir kuyrukta sırasını bekliyordu. Herkes, sahneye konmuş bir masada oturan beyaz tenli genç bir hanıma elindeki kitabı imzalatmak için sıra bekliyordu. Kadının kızıl-altın rengi şahane bukleleri, sahne spotlarının altında iç içe geçmiş, helezon yaylı oyuncaklar gibi parlıyordu. Keskin yüz hatları, küçük ve fazla parlak gözleri ama geniş ve güzel bir ağzı vardı. Şiir okumasını birkaç dakika önce bitirmişti.

Sıra kendine geldiğinde Paz kadına ince kitabı uzattı. Kadın başını kaldırıp ona bakarak, kendisinden önceki on dört kişiye gülümsediği gibi, "Ne yazayım?" dedi.

"Ne isterseniz" diye yanıtladı.

Kadın yazdı. Paz kitabı alıp baş sayfaı açtı, şöyle yazılmıştı: *Grand Bay'de 923 numaralı odaya, saat 11 sularında gel. Sana öyle komple bir muamele çekeceğim ki beynin tavana vuracak. En iyi dileklerle. Willa Shaftel.*

Paz, "Herkesin kitabına bu tür şeyler mi yazıyorsunuz?" diye sordu.

"Elbette" diye yanıtladı. "Çok satan böyle olunuyor."

"O halde gidip şimdiden sıraya girsem iyi olacak" dedi ve el sallayıp ayrıldı.

Willa Shaftel, daha önce Coconut Groove'da kütüphaneci olarak çalıştığı sıralarda, Jimmy Paz'ın aşığı yukarı bir yıl kadar ciddi takıldığı üç dalgasından biriydi. Sonra ayrılıp bir yazarlık bursuyla Iowa'ya gitmişti. Ardından ilk kış gelip çatığında Miami'de üç hafta geçirdi; büyük bir kısmı Paz'la ve bunun da büyük bir kısmı yatakta. İşte bu sırada, Voodoo Katilini ele geçiriş öyküsüyle bu öykünün ikinci derecedeki çeşitli karakterleri hakkında birçok ayrıntıyı almak için Paz'ın ağzından girip burnundan çıkmış ve bu konuda oldukça başarılı bir roman yazmıştı. Elbette bundan sonra artık kütüphanelerde çalışması

gerekmliyordu. Ertesi kış yine gelip, bu kez hemen her gün Paz'la görüştükleri bir altı hafta kalmıştı. Paz, asla sadakate pek takmış olmadığı halde, çok ciddi biçimde başkalarını aramaya da gönülsüz durduğunu fark etmişti. Hatta bazı uzun hafta sonu tatillerini, hemen hiç Küba kahvesinin bulunmadığı Ames, Iowa'da, onun minik apartman dairesinde geçirmişti.

şimdi, aklına kadının ağızı düşmüştü. Willa gerçekten en kusursuz ağıza ve hünerli, sıcak dile sahipti. Onunla sevişmek, tanıdığı tüm diğ r kadınlarla kıyasladığında çok daha zevkliydi. Paz bunun, başından önceden geçenlerden çok daha ciddi ve kalıcı bir ilişkinin temeli olabileceğı kanısındaydı. Ardından Willa bir yılını İspanya'da Lorca okuyarak geçirmişti. İspanyolca'nın alışılmamış, fakat pek zarıf bir şivesini konuşuyordu. Bahse değ r göğüsleri yoktu, fakat Paz'ın annesiyle iyi geçiniyordu. İşte hepsi bu...

Bu arada, kitap fuarı dolayısıyla kampusun çeşitli süslemeler ve tenteli pavyonlarla bezenmiş ana meydanına bakan bu binadan çıkmıştı. Bir palya oyu pas geçti, küçük bir kafe buldu, kendisine bir *caf  con leche* ısmarladı ve cep telefonunu çıkardı. Telesekreter servisinde birçok mesaj vardı, fakat ancak bir tanesi şimdi aramasına değ rdi.

"Dr. Wise? Ben Dedektif Paz.  ağrımı yanıtladığınız için teşekkürler."

Ses, "Hım. Yani... Pardon, sizin için ne yapabilirim Dedektif, demek istemiştim?" dedi. Paz, aklından, hoş bir ses diye geçirdi; derin, fakat heceleri biraz yutuyordu. Biraz da kesik kesik nefes alıyordu. Akşam yemeğı öncesi birkaç kokteyl mi acaba?

"Konu Emmylou Dideroff. Olayda onu tutuklayan görevli bendim."

"Evet, söylemiştiniz."

"şey, bir itiraf yazıyor."

"Sizi mutlu etmiş olmalı."

Paz, biraz canı sıkılarak, "Pek öyle değil, aslında" dedi. "Yani bu kadın deliyse, itirafının bize bir yararı dokunmaz. Ama öyle bir şey değil, yani bu itiraf alışılmış bir itiraf değil demek istiyorum. Ciltli bir defter istedi, okul defterleri türünde, spiralli olmayan. Ona Staples'tan böyle dört tane aldım. Dediğine göre, bütün suçlarını yazıya dökmek istiyormuş."

Lorna, "Kadın hayal dünyasında yaşıyor" dedi. "Aslında görüşmemiz sırasında bana da bir itiraftan bahsetti, fakat ne yazarsa yazsın, gerçekten olmuş olayları hayal ürünü olanlardan ayırmak çok güç olacaktır."

Paz, canlılıkla, "Tam benim düşündüğüm gibi" dedi. "Sizi bu nedenle aradım."

"Anlıyorum. Peki neden özellikle ben? Yani Miami'de yüz milyonlarcapsikiyatrist varken ve bunların çoğu da halen devlet bordrosundan maaş alırken demek istiyorum. Hem benim birpsikiyatrist olmadığımı da biliyorsunuzdur, sanırım."

"Evet, Doktor, biliyorum. Ben bir dedektifim. Nedeni, benim ağır ceza yargı sistemi bünyesindeki bir çalışanı değil de, bağımsız birisini istememdir. İşimde Leon Waits'e yolum düştü; onun gezici devriyelerinden birini çekip dedektif takımına almamdan dolayı bana ateş püskürüyordu. Aklıma karısının bir çeşit terapist olduğu geldi ve ona telefon edip karısından bir öneri isteyip isteyemeyeceğimi sordum. Telefon ettim ve ilk söylediği isim sizinkiydi. Dosyayı inceleyince zaten olay üzerinde çalıştığınızı gördüm. Bu gökten inmiş bir mucize gibiydi. Şimdi soru şu, yapacak mısınız?"

Hattın öteki ucunda biraz suskunluktan sonra oflamaya benzer bir ses geldi. "Neyi yapacak mıyım?"

"Sadece kadının yazdıklarını okuyun. Bir psikolog gözüyle neyin ne olduğunu ayırt edebilmeme yardım edin. Size müdürlükten bir ücret de veririz. Zaten ayarladım bile."

"Peki, tamam. Fakat anlayamadığım nokta, Emmylou Dideroff'la neden bu kadar ilgilendiğiniz. Yani olayı açıklığa ka-

vuşturmakla ilgili bir şey mi bu? Hüküm giymesini sağlama? Çünkü böyleyse, ben pek emin değilim...”

“Hayır, şu anda üzerinde olduğumuz şeyin cinayetle bir ilgisi yok.”

“Öyleyse neyle ilgili?”

“Telefonunuz kablosuz mu?”

“Evet, neden?”

“Ben cep telefonundan konuşuyorum. İnternet’ten bazı elektronik cihazlar sipariş etmiş bir herifin bu konuşmamızı dinlemesini istemem. Partide konuşabilir miyiz?”

“Hangi parti?”

“Yarın, Sheryl’le Leon’daki. Geliyorsunuz, değil mi?”

Lorna güldü. Paz bunu özel bir nedene bağlamamıştı. Lorna hemen toparlandı.

“Nereden biliyorsunuz?”

“Söyledim size. Ben bir dedektifim” dedi. “Orada görüşmek üzere.”

Y E D İ

K ULAĞINA YAKLAŞIP “Hâlâ beyninden geriye bir şey kaldı mı” diye sordu, “yoksa devam mı edelim?” Paz, “Hayır. Herhalde son nöronu da söktün” dedi. “Ve söylemeden edemeyeceğim, o ne müthiş bir performanstı öyle. Iowa’da insanlar vuruşmuyorlar mı ne?”

Willa Shaftel, dudak bükerek, “Bilemem” dedi. “Bütün yaptığım, okuyup yazmak. Yok yok, yalan söylüyorum. Yazarlar abazan yaratıklardır, eh, bana da bulaştı, öyle ki insanlar daima onların kendilerine malzeme topladıkları ve senin her spazmının bir romana konu olacağı duygusunu taşır.”

“Benim spazmların senin romanlarında belirmesi gözüm-den kaçmadı hani.”

“Haa, evet ama o pek önemli değildi. Yalnızca beni şairlerin yoksulluk gettosundan kurtaracak bok gibi para yapmak içindi.” Uzun bir iç geçiriş. “Tanrım, çok uzun zamandır böylesine hakkıyla *tokmaklanmamıştım*.” Uzanıp zevkten dört köşe olmuş bir halde gerindi ve minnacık memelerinden erkeğin hayli göğüs kılını topladı.

Paz, “Benim için bir zevkti” dedi. “Ne dersen de, iyi yazıyorsun. Şu sürüler hakkındaki cümleler hoşuma gitti. ‘Ne olduklarını bilmediğimiz geçitler vardır yaşamlarımızda.’”

“Dilediklerince geçer boyunları çingiraklı sürüler; upuzun bacaklı ve susamış, kaplanmış yabancı tozlarla.’ Evet. Sahiden bütün kitabı okudun mu?”

“Evet, ama sen okuduğunda kelimeler aklımda daha iyi kalıyor. Çünkü ben hâlâ ilkel sözlü geleneğe bağlıyım.”

“Bu akşam bol bol gösterdiğin gibi, yani” dedi. “Bu cennetten değilse ne?” diye dünyaya sordu. “Bu adam, bir hanım evladı değil, müthiş bir tokmak taşıyor, üstelik şiirlerimi beğeniyor. On, tam puan.” Bir kahkaha attı ve ona daha yakından bakmak için dirseklerinin üstünde doğruldu. Yüzünde görme-ye alıştığundan daha ciddi bir ifade vardı.

“Bir sorunun mu var?” diye sordu.

“Hayır.” Evet anlamındaydı. “Tam senin bir zamanlar söylediğin bir şeyi düşünüyordum. Şimdi söylediklerin gibi, yine ne muhteşem olduğumdan filan bahsediyordun, hani şu methiyelerinden biri...”

“Methiyeler güzeldir.”

“Öyle... Çok nazik olduğum halde, hiç de duygulu bir Yeni Çağ erkeği olmadığımın, bir kıza şampanya ısmarlayıp çok keyifli saatler geçirttiğimden, ancak vasat sayılabilecek bir penis boyuna sahip olmama rağmen, altımda müthiş bir yatış yaşıttığımdan bahsetmiş, fakat ne yazık ki tam başının üstünde, SAKIN CİDDİLEŞMEYE KALKMA yazan on iki metre genişliğinde bir otoyol levhası var, demiştin ya da buna benzer bir şeydi.”

“Evet, DİKKAT TEHLİKE! İLERİDE KALP KIRIKLIĞI. Hatırlıyorum. Şu cinayetlerden birinin olduğu geceydi, olay yerine gitmiştim de başını derde sokmuştum.”

“Hah! Pekâlâ, artık bu levhayı indirmem gerektiğini düşünüyordum.”

“Sahi mi?”

“Evet, ayrıca o sıralar bir ara bir şey daha söylediğini de anımsarsın herhalde, şu Afro-Kübalı-Yahudi bebekler hakkında. Iowa’ya gideceğin sıralardı galiba?”

"Ev-vet?" Çekinerek söylenmişti.

"Şey, onlardan da birkaç tane yapmalıyız."

Willa bir an için ağzı açık kaldıktan sonra bir kahkahayı patlattı. "Jimmy Paz, sen şimdi bana *evlenme* mi teklif ediyorsun?"

Paz yutkundu. Beti benzi atmıştı. "Bir bakıma. Çünkü gerçek şu ki, ne kadar oldu şimdi, tam on dört ay, benim, galiba böyle denebilir, biricik kız arkadaşımın. Seni çok düşündüm, hem yalnızca şehvetle mehvete değil... kavuşma umuduyla. Ve tamam, şimdi değilse, ne zaman diye kafa patlatıp durdum." Biraz durup kadının yüzünü gözden geçirdi. Paz, yüz ifadeleri üstüne profesyonel bir uzman olmasına rağmen, şimdi onunki- ni pek okuyamıyordu. Pırıl pırıl gözlerini kocaman açmış, kırp- madan bakarken yanakları pembeleşmişti. Romantik bir çarpıl- ma mıydı acaba? Yoksa bir trafik kazasıyla dehşete düşmüş bi- risinin çarpılması mı? Sözlerini, "Yani bir yüzük filan almadım henüz. Önce şöyle bir ağzını arayayım istedim" diye sürdürdü.

Willa, "Akıllıca" dedi. "Zaten tedbirli davranmayı, hep se- nin meziyetlerinden biri olarak hatırlarım." Hafifçe inledi, kıvrılarak biraz doğrulup karyola başına yaslandı. "Vay canına. Bir hoş oldum. Bir fikrim yok. Yani, mükemmel düzüşen bir çift olduğumuzu düşünüyordum, hepsi bu. Şimdi de bu çıktı. Fakat mesele sadece *zaman* değil, öyle değil mi? Sadece 'Oysa arkam- dan sürekli işitiyordum...' değil."

"Zamanın kanatlı savaş arabasının dört nala yaklaştığını." Hayır, tam öyle değil. Ben değiştim, hem de düşündüğümde çok daha fazla, o yazdan beri, biliyorsun, cinayetlerin olduğu. O zamanlar, şey, bu söyleyeceklerim sana sürpriz olmayacaktır, hayli kız arkadaşım vardı."

"Eh, hatırlıyorum, onların numaraları arasında olduğumu."

"Doğru. Her zaman üç, dört, beş; bu konuda açık sözlüydüm. Saklım gizlim yoktu. Onlar için doğru olsun veya olmasın, bu oyunu oldukça dürüst oynadım ve bu nedenle kimsenin incin- diğini sanmıyorum. Genç ve sağlıklı yetişkinler için eğlenceli

oyunlar, haklı değil miyim? Fakat... o olandan ve bütün diğerlerinden beri, bilmiyorum. Tekrar bu çarkı aynı şekilde döndürmeye çok çabaladım, ama boşuna. Döndüremedim... Yani eğlen ve düzüş, eğlen... Kendimi bir kaşot gibi hissetmeye başlamıştım, hani plajda dolaşan şu kartalozlardan biri gibi; kırk sekizlik, bir Tom Jones tişörtü giyip altın kolye takmış, ikinci tur kadın avında. Ben böyle olamazdım. E, ne olacaktı? Demin söylediğim gibi, bu konuda ne kadar kafa yormaya başladıysam, seni o kadar çok düşünmeye başlıyordum."

"Peki binler arasından neden özellikle beni? Hazırlamış olabileceğin methiyeleri artık söyleyebilirsin."

Omuz silkti. "Bilmiyorum. Senden hoşlanıyorum. Birlikte keyfimize diyecek yok. Senin kendine ait bir yaşamın var, kendini gerçek biri gibi hissetmen için bana yapışmaya ihtiyacın yok. Birlikte çalıştığım bazı insanların karıları böyle." Biraz sustu ve ekledi, "Hem annem senden hoşlanıyor."

"Ha, *demek burada* bir pazarlama noktası var!"

"Gülersen gül ama Margarita mükemmel bir insan sarrafıdır. Ayrıca sen *onun gibi* değilsin."

"Hayır, değilim. Devam et..."

"Zehir gibi akıllısın. Bana aklından şiirler okuyorsun. Saçlarına bitiyorum. Tenine. Hele şu ağzına. Dünyadaki en ateşli ağız seninki. Ve nihayet, yalanlanma endişesi duymadan rahatlıkla söyleyebileceğime inanıyorum, cinsel açıdan ikimiz çok uyumluyuz."

"Hımın. Elbette, ortada başka bir şey yoksa cinsel açıdan uyumlu olmak kolaydır." On saniye sonra damdan düşercesine yüksek sesle hıçkırarak, hüngür hüngür ağlamaya başladı.

Paz yatakta doğrulup ona sarıldı. Willa hıçkırıklarla sarsılıp Paz'ın göğsüne yağmur gibi yaşlar döküyordu. Paz sürekli, "Neyin var? Yanlış bir şey mi söyledim?" derken, Willa ilk kez söyleyecek bir söz bulamıyordu.

Birazdan, banyoya gidip yüzünü yıkadıktan, otelin beyaz bornozunu üzerine geçirdikten sonra yatağın kenarına oturup "Tamam, bu hesapta yoktu. Özür dilerim" dedi.

"Rica ederim. Bir tahmin yapayım. Benden hoşlanıyorsun ama benimle evlenmen için yeterli değil ve kalbimi kırmak istememiştin. Şimdi bunların mutluluk göz yaşları olmadıkları ve salonu tutacağımız sonucunu çıkarıyorum."

"Hayır ve hayır. Salon olmayacak. Ve hayır, seninle hiç ilgisi yok bunun. Off, tam bir deli saçması gibi görünmeden bunu nasıl söylesem ki? Haydi, Shaftel, şu pek övündüğün ifade yeteneğini kullan! Şöyle diyebilirim: Bende yürek yok. Hayır, yanlış oldu, var ama sende olan gibi değil. Normal insanlardan farklı."

"Masaldaki Teneke Adam gibi mi?"

"Hemen hemen. Normal insanlarda birlikte yaşamak, sevmek, çocuk yapmak, bir yuva kurmak gibi şeylerin doldurduğu kısmı yiyip bitiriyor benim uğraşım. Aşık oluyorum, ilişkilerim oluyor. Kahretsin, *sana* aşığım, sonuçta. Sen dünyada şu anda isteyebileceğim tek erkeksin. Fakat bu bir şey *ifade etmiyor*, Jimmy. Çünkü ben asla bundan farklı *olmayacağım*. Benim tüm gelişmelerim ve değişimlerim bir birliktelikte değil, tamamen şiirde olacak. Bu biraz rahibe olmaya benziyor; hani şu avuçlarının içi kanayanlardan. Ve biliyorsun, seninle olduğum zamanlarda en iyinin iyisi davranışımıydım. Beni çalışırken görmedin; gözümün gerçekten karardığı, ne yıkandığım, ne saçlarımı taradığım, ne de kimseyle konuştuğum ve teneke kutudan soğuk biberli fasulye yediğim zamanları. Burada haftalardan bahsediyorum. Bebeği öldürürüm, gerçekten onun böyle ölümüne sebep olacağımı düşünüyorum. Arabada veya banyoda bırakıp unuttur giderim, gazetelerde okudukların gibi."

"Ne yani, şairler çocuk yapamaz diye bir kural mı var?"

"Bazıları yapıyor ama genellikle mutsuz oluyor çocuklar. Zannedersen, erkekler için bu kadar kötü değil bu. Onların

karıları olabiliyor. Sen yapamazsın. Lanet olsun, bilmiyorum, bu belki Sylvia Plath'ın hayaletidir. Veya Virginia Woolf..."

Paz gözlerini dikmiş ona bakıyordu. Virginia Woolf mu? Virginia Woolfe'un canı cehenneme! Bu kadın şimdi onu ret mi ediyordu? Onu başından def edip silkip atıyor muydu, yani? Dağıt suratını. Vur gözüne gözüne, kır burnunu, dök dişlerini. Bu kahrolasica şişko, beyaz kaltak, bu kahrolasica *gusano*¹ onu mu geri çeviriyordu? Sokacaksın tabancanı kahpe karının *şeyine*...

"Jimiiii!" Canhıraş bir feryat, hüngür hüngür bir ağlama.

Her nasılsa Willa yataktan aşağı kaymış ve şimdi odanın, yatağın yanındaki gece sehpasının öbür tarafındaki köşesinde korkuyla kıvranıyordu. Normalde soluk olan yüzü mavileşmiş, boynunda ciddi kızarıklıklar oluşmuş ve gözleri yaşla dolmuştu.

"Ne!" diye bağırdı. "Neyin var?"

"Neyim *mi* var? Ey Mesih İsa, Jimmy, beni öldüreceksin sandım. Korkunç Jeykll ve Hyde gibiydin. Boynumu kavradın, yumruğunu sıkıp kaldırdın ve hele yüzündeki o ifade... sanki lanet olasıca *kitabımdan* fırlayıp çıkmıştın." Sarsak sarsak ayağa kalktı. "Galiba normale döndün, hah ha. Ne oldu? Reddedilmeyle ilgili ufak bir sorun muydu?"

Fakat işi yeniden şakaya vurmaya hiç niyetli değildi Paz. Hem dehşet içinde kalmış, hem de kafası karışmış bir halde kendisinden iğreniyordu. Giysilerini kapıp kollarını bacaklarını içlerine sokmaya başladı. Yapış yapıştı ve fena halde düş almak istiyordu ama şimdi sırası değildi.

Willa, "Affedersin" dedi. "Seni çileden çıkardım."

Paz ceketini alırken durup ona bakarak, "Hayır, özür dilemesi gereken benim. Demin ne halt oldu hiç bilmiyorum, fakat şimdi seninle yalnız kalmamam gerektiğini düşünüyorum. Seni ararım" dedi. Kapıya yöneldi, sonra durdu, dönüp onu içtenlikle kucakladı.

---

¹ Gusano (İsp.) : Solucan, tırtıl-ç.n.

“Biraz konuşsak daha iyi olmaz mıydı?”

“Yoo, sanmam. Kusura bakma.”

“Doğru Kadın arayışına hemen mi başlayacaksın?”

“Öyle sanırım.” Ona bir kez daha sarıldı. Saçlarının içine, “Gücenme mücenme yok, Willa” dedi. “Gelecek kitabını bana göndermeni dört gözle bekleyeceğim.”

Kapıyı arkasından kapatırken, “Göndereceğim” dedi.

PAZ ARABASINA GİTTİ. Ellerinin titremesine baka baka bir süre oturdu. Bu süre, yavaş yavaş aklının olayları mantığa vuran kısmının, çalışma gücü sağlama biriminin, biraz önce olanları baştan yorumlayıp aşırı hassas ve fazlasıyla hayalperest bir kadın tarafından tekinsiz ve dünya dışı olarak değerlendirilseler de, bunların gayet normal şeyler, yalnızca bir anlık öfke parlaması oldukları yolunda bir kılıf uydurduğu bir zaman dilimine dönüştü. Bu tamamlanınca, Paz aşırı bir duygusuzluğa kapıldı. Reddedileceği aklının ucundan bile geçmezdi. Willa ondan hoşlanıyordu, bunu kendisi söylemişti, çok iyi geçiniyorlardı. Dünyada herkes, yerçekimi kuvvetinin çektiğini bildiği kadar, kızların da sürekli bir bağlanma istediklerini *bilirdi*. Aksiyle karşılaşmak, yukarı düşen bir nesne görmeye benzerdi. Yan koltuktaki sarı renkli şiir kitabı gözüne ilişti. Birdenbire yine öfkeye kapılıp onu kaptığı gibi karanlığın içine fırlattı. İki dakika geçmeden kendine sövdü ve gece karanlığındaki ıssız caddeye çıkıp kitabı aradı, bulunca yerden aldı. Yere açık düşmüştü, yüzüstü, parlak sarı kapağı yolun sarı trafik boyaı üstünde bir boya hatası gibi duruyordu. Güney Bayshore’un orta yerinde ayakta, kitap yere düştüğünde açılan sayfadaki şiiri okudu.

*“Her şeyin sonu gelir” –
pek acı bir fikir her yitikte hazır duran,*

*“Her şeyin sonu gelir” –
öte yandan bir teselli ki yararı saran,*

*Kederle umut
atlama ipinde iki uç,
şu ikiz kızlar, anaları sabırsızlık olan.
Biri giyer yünlü, öteki pamuklu fistan.*

Paz ürperdi; bunun serin Körfez meltemiyle bir ilgisi yoktu. Kitaplar açık olarak yere düştüklerinde ortaya böyle anlamlı mesajların serilmesi hiç hoşuna gitmezdi. İşin daha da can sıkıcı tarafıysa aslında bunu okuduğunda içinin açıldığını hissetmesiydi. Yeniden arabasına binip evine gitti. Evde kendine donmuş votka ve limonla sert bir içki hazırladı. Üzerini değiştirip uzun bir bermudayla bir tişört giydi. Ilık Florida gecesi geçip giderken arka bahçesindeki bir şezlonga oturup bir yandan içkisini yudumlar-ken bir yandan da düşünüyor, ara ara kestiriyordu.

Güneş tam doğup da artık hâlâ uyurmuş gibi yapmanın bir anlamı kalmayınca, banyoya gitti. Ardından restoran görevlilerin kareli pantolonlarından birini giyip ayağına yağlanmış bir çift bot geçirdi ve köşeden dönüp Calle Ocho'ya yürüdü. Burada her zaman uğradığı isimsiz küçük dükkanda bir *café con leche* ile yanında bir meyveli turta söyledi ve *Herald*'a göz gezdirirken kısa, kalın, sert bir siyah puro tüttürdü. Ardından karşıya geçip annesinin dükkanını açtı.

Boş bir restoranda, sabahın ilk saatlerinde insanı hayran bırakan farklı bir şey var, diye düşündü, bu daha çok, gittikçe yaşlanan, çok sevdiğin bir sevgiliye günün aynı saatinde bakmak gibi bir şeydi. Mum ışıklarının daha sonra gözlerden gizleyeceği yıpranmayla kırıksıklıklar bu saatte görülebilirdi, fakat bunlar sadece aranızdaki mahremiyete eklenir; onun bu yüzünü başka hiç kimse bilemezdi. Mutfığa gitti. Üzerine bir tunikle plastik bir önlük geçirdikten sonra, her tarafına yağ sıçramış mutfak radyosunun düğmesine bastı. Bir samba grubunun çaldığı müzik yüksek sesle yayıldı; Martinho da Vila, "Claustrofobia." Paz, parmak ucunda hafif hafif hoplayarak, etlerin durduğu soğuk hava dolabının kapısını anahtarıyla açtı, içine

girip bütün bir kemikli sığır buduyla dışarı çıktı. Lavaboda koryucu, kalın, plastik kılıfı sıyrıp çıkartarak etin kanını yıkadı, kurutup iki buzdolabının arasında duvarın önüne konulmuş kasap kütüğünün üzerine attı.

Bir restoranda çok fazla et satılıyorsa, bu kalemelerde kâr veya zarar edilmesini belirleyen başlıca unsur porsiyon kontrolüdür ve Guantanamera'da porsiyon kontrolü Jimmy Paz'ın sorumluluğundaydı. Paz en sevdiği bıçağını biledi, sol bileğinin üstünü yalayıp bıçağın tek bir hareketiyle birkaç tüyü aldıktan sonra bıçağı titizlikle yıkadı. Ardından 14,5 kilo çeken tam bir budu, her biri çok küçük pay farklarıyla (ideal olarak) 142 gram gelen tam 102 *palomilla* bifteği haline getirdi.

Paz, etteki kırmızı renkli damgaları sıyrıp budu belli bir çaba harcamadan dilmiş, her bifteği tarttıktan sonra bir çelik tavaya atmıştı. İnsan hem başparmağını uçurmamak, hem de para kazanmak istiyorsa, bu iş kesinkes çok dikkatli olmayı gerektiriyor ama daha üst zihinsel işlevlere pek dokunmuyordu. Paz, çok küçüklüğünden beri porsiyon kontrolünü yaparken aklını özgürce başıboş dolaşmaya bırakırdı. Aralarından tarihin milyarder girişimcileri kadar, Batı uygarlığının yaşamını sürdürmesinin sorumluluğunu omuzlarında taşıyan marangozlar, duvarcılar, itfaiyeciler, askerler ve polislerin çıktığı, akademik uğraşlara hiç tahammül edemeyen şu fazlasıyla akıllı insanların küçük kardeşlik ocağına mensuptu o. Kendi kendini yetiştirmiş çoğu insan gibi Paz da eğitilmiş olmaktan çok, yaratıcı bir akla sahipti ve kafasının içindekilerin çoğu oraya, yatağa atmaktan hoşlandığı tek tip olan zeki kadınların uzun kervanı tarafından yastıktan yastığa yollanarak yerleşmişti.

Aklından geçenler... Nasıl da böylesine aptal olabilmiş, hemen hemen yirmi yıldır hep sevgililerini kadınların kalıcı ilişkiler peşinde koşmayı *reddeden* bu çok az sayıdaki kısmı içinden seçmişti? Onlardan biri kendisini geri çevirdiğinde şaşırıyordu, aslında üzerinde düşünülürse gerçekten komikti bu, ne büyük bir ahmaklık; farklı aşk olanakları, romantik aşk kalıcı

aşka karşı. Birinden diğere nasıl geçilecekti ki; Ey Mesih! *ah-mak*; 'seçmeli yakınlaşmalar', bir lisansüstü öğrencisi olan beyaz sarışın Alman Helga tarafından kulağına fısıldanmış Goethe tarzı bir söz, iki insan arasındaki duygusal bağın, kimyasal bağ kadar, sodyumla klor mesela karşı konulmaz ve doğal olduğu fikri; yok hayır, Helga değil, Trude'ydi o, Helga Danimarkalı jeologdu, denizdeki taneli kireç taşları, sık denizlerde onlardan radyoaktif karbonla yaş belirleme... Helga'yı Pennekamp'ta dalmaya götürmüştü; tekneyi bir an önce kızağa çektirip raspatlattırmalı, sonra bir ara ona atladığı gibi *açılıp gitmeli*, bir kız bulmalı, belki Bimini'nin oralara giderdi, peki bu zamanı nereden bulacaktı? Bir rahibe olmaya benziyor, demişti o, avuçlarının içi kanayanlardan; stigmata, anormal psikoloji, dinsel deneyimlerin çeşitli türleri, William James, herkesin aynı kabul ettiği gerçekliği şüpheyle karşılamak, Beth, sosyolog olan, dindar biri değildi ama James'in, olanaksız için karar verilirken mantık bazında akıl yürütmenin akla uygunluğunda ısrar eden 'agnostik veto'ya karşı çıkışını da haklı buluyordu. İmanın doğası. Niçin basıp gidemiyordu ki, hele gördüklerinden sonra, hele bir de annesi ortadayken... ve şu deli kadın, Dideroff, belki de deli değil, o *gözler*, hayır, öyle bir şey olmadı, uykusuzluk yüzünden; şupsiyatrhist, Wise, telefondaki hoş ses; Sudan, coğrafyacı Emma, Sudan, Sahra çölünün güneyindeki Sahel, savan, uyum sağlamış canlı alt türleri, ekolojik ütopya, kuraklık, mevsimsel yağmurlar, diken büyümesi, akasya, ekmek ağacı, bir iç savaşla ilgili bir şey, bir kış mevsimi saha gezisini iptal etmek zorunda kalmıştı, bunu bir araştırm...

Etleri kesmeyi tamamladı. Kasap kütüğünün yukarısındaki bir çengelde asılı duran, dökme demirden, yarım kilodan fazla çeken dişli et tokmağını alıp tam doğru sayıda vuruşlarla, dilimlerin her birini sekiz milim kalınlığa getirene dek teker teker dövüp reçetesini sadece Paz'la annesinin ve bir de Tanrı'nın bildiği sarımsak, limon suyu, tuz, biber ve çeşitli otlardan yapılmış bir kazan dolusu ev işi salamuranın içine atmaya başladı.

Etleri samba müziğinin vuruşlarıyla dövdü. Her zaman olduğu gibi, *palomilla*’ların yanı sıra yaptığı bu işin yüreğini de yumuşattığını fark etmişti ki zaten buraya da bu yüzden gelmişti. Saat dokuzdan hemen önce aşçı yamağı Rafael gelerek kırk beş kilo patatesi haşlamaya girişti. Paz’a tek bir söz söylememiştir, çünkü biftek dövmenin meditatif yönlerini herkes kadar iyi anlıyordu. Mutfak giderek ısınmıştı. Paz, ter içinde kalan yüzünden düşen damlaları da etle birlikte dövüyordu. Annesi, yaklaşık yirmi yıl önce, ilk restoranlarının, buhar içindeki, sıkış tıkkış, avuç içi kadar mutfağında nasıl olduğunu göstererek, Paz, yaptığımız *palomilla*’nın asıl gizli katığı terdir, demiştir. Paz, buna çocukken de inanmıştı, şimdi de inanıyordu.

Son biftek parçası da kazana atılmıştı. Paz, bıçakla tokmağı yıkayıp kaldırdı, gerindi, lavaboda kafasını suya soktu, kurulduğu havluyu kenara koyarken, karşısında annesini buldu; üstünde sarı pantolon ceket takım, başında çiçekli öğleden sonrası türbanı, kollarıyla bilekleri kilolarca altınla dopdolu.

“Neyin var?” dedi.

“Bir şey yok, Mami” diye yanıtladı.

“Dün gece uyumamışsın. Genellikle hep seni zar zor getirebildiğim halde buraya gelmişsin, bir bütün sığır budunu kesip dövmüşsün. Ve...” Burada elini başının, görebildiğini iddia ettiği auranın etrafında, kollarındaki bir sürü bileziği şingirdatarak salladı. “Kederli ve dalgınsın. Dolayısıyla bana bir şey olmadığını söyleme. Bir kadın, ha?”

“Biliyorsan, bir de sorman mı gerekiyor?”

“Ne oldu?”

“Söyledim, hiçbir şey. Sadece Willa’yla ayrıldık gibi.”

Mrs. Paz başını göğsüne kaldırıp ilgisiz davranan tanrılara kollarını şangırdattı.

“Hiçbir zaman torunlarım olmayacak. Benim kaderim bu. Bir şey daha var...” Bir buharı netleştirmek istercesine ellerini

havada gezdirdi. "Bir etki ya da lanet mi? Tanrı esirgesin! Yok, hayır lanet değil, fakat koyu, karanlık bir şey..."

Paz, aniden annesine arkasını döndü, bu hareketini önlüğünü çıkartıyormuş gibi yaparak gizledi. "Kes şunu, Anacım! Bu tür şeylerle ilgilenmediğimi biliyorsun."

"Yoo, sen ilgilenmiyorsun ama o *seninle* ilgileniyor. Sana yine söylüyorum, sen etki altındasın."

"Etki metki yok. Söyledim sana, ben iyiyim."

"Kadının seni terk etti, sen iyi değilsin, oğlum. Ve ben burada senin ona evlenme teklif edeceğinden hiç kuşku duymuyordum."

"Ettim. Hayır dedi."

"Ne! Yani, sen onu sevdiğini, bu dünyada onsuz bir dakika daha yaşayamayacağını söyledin ve o... Ne dedi?"

"Böyle söylemedim, Anacım. Birlikte iyi geçindiğimizi ve, bilirsin işte, bunu resmileştirmemiz, kalıcı kılmamız gerektiğini söyledim. Hayır, teşekkür ederim, dedi."

"Tabii ki hayır diyecek, seni *besugo!* *Zoquete!*² Kadınların, onları sevdiğini işitmek istediklerini bilmiyor musun?"

"Aslına bakarsan bunu biliyordum, fakat öyle anlaşılıyor ki bilmiyormuşum. Özür dilerim."

Cesar, şef, içeri girdi, havadaki titreşimleri hissederek hissetmez arabasında unuttuğu bir şey aklına geldi, topukları üzerinde bir dönüş yapıp ortadan kayboldu.

Paz, annesinin bakışları altında hep zor anlar yaşamıştı. Özellikle de, çok küçük yaşlarından beri hep gözlediği gibi, öfkeden kudurduğu zamanlarda Margarita sanki endişe verecek kadar irileşiyordu. Geniş omuzlu, yıllarca ağır çalışmanın sonucu oldukça kaslı, neredeyse oğluyla aynı boyda, tik rengi tenli, inceden inceye örülmüş, meyan bitkisi kadar parlak saçlı, elli

---

² Besugo (İsp.) : Aptal., salak; Zoquete (İsp.) : Dangalak, mankafa-ç.n.

yaşında hâlâ çarpıcı güzellikte bir kadındı. Paz, tepesinde sanki Latin bir Godzilla gibi dikilen annesinin (ona öyle görünüyordu), şimdi burun deliklerinden alevler çıkmaya başladığında, ona başarısızlıklarını sıralamaya başlayacağını daha dört yaşından beri biliyordu. Dolayısıyla kemerindeki titreşimin ona bir cep telefonu çağrısının geldiğini haber vermesiyle derin bir rahatlama hissetti. Telefonu hızla çıkartıp çağrıyı aldı.

"Kusura bakma, Anacım, bu çağrıyı almalıyım. Polis işi."

"Seninle konuşurken bana polis işi lafı etme!"

Paz mutfağın arkasına doğru geçerken, biraz lafı ağzında geveleyerek, "Beni everme sevdandan vazgeçmeni sağlamak için neden sana bir sperm örneği vermiyorum ki?"

"Ne! Sen ne dedin öyle!"

Buna kulak asmadan arka kapıdan dışarı çıktı. Park alanında arabasına yaslanıp telefonu kulağına götürdüğünde, yeni ortağının sesini duydu; ikircikliydi.

"Jimmy? Ben Morales. Seni rahatsız falan etmiyorum ya?"

"Hayır, sana söylemiştim arkadaş, beni rahatsız edemezsin, ben senin ortağınım. Elinde bilmem gereken bir şey varsa, günün veya gecenin her bir saati uygundur. Hatta bacak arası muhabbeti yapıyor olsam bile mutlaka telefonunu almalıyım. Tabii bunlar senin için de böyle."

"Şey yani, sperm örneği mi ne bir şeyler diyordun da? Düşündüm ki..."

"Hayır, sadece annemle konuşuyordum. Mesele nedir?"

Bir süre ses gelmedi. Sonra Morales, "Tamam, motosiklet ruhsatından David Packer'ı araştırdım. Motoru alalı bir yıldan fazla olmuş, hiçbir kusuru da olmamış. Dediğin gibi, kredi kartları bürosundakileri aradım. Elleri onlarla ilgili hiçbir şey yok."

"Hiçbir şey yok derken ne demek istiyorsun?"

"David Packer, SSN 092-71-9116 adına hiçbir kredi kullanımı geçmiş yok. Nakit ödemiş olmalı."

“Buna inanıyor musun? Orta sınıf kılıklı bir herif, bir tekne-
siyle yirmi sekiz binlik bir motosikleti var ve hiç kredi kartı kul-
lanmamış olabilir mi? Peki ya telefon şirketi ne diyor?”

“Asgariyi çekle ödüyormuş, uzun mesafe telefon görüşme-
si yapmıyor. Banka, her ay 2.467,18 dolarlık hükümet çeki ge-
tirip hesabına yatırdığını söyledi. Ayrıca üç ayda bir değişik ko-
misyonculardan çeşitli çekler geliyormuş. Yıllık yaklaşık elli bin
civarında geliri var, tekneyle motorun borcu da yok, haczi de,
yani düzgün idare ediyor görünüyor, galiba.”

“Galiba öyle. Sana verdiğim pasaport bürosu numarasını
da aradın mı?”

“Evet ve karşıma yine komik bir şey çıktı. Bir pasaportu var
mı, yok mu anlayamadım. Telefondaki kıza adamın bilgilerini
verdim, çok uzun bir bekleyişten sonra kısıtlı olduğu için bana
bu bilgiyi aktaramayacağını söyledi. Bana aramam için bir nu-
mara verdi, amiriymiş. Floyd Mitchell.”

“Peki Mr. Mitchell ne dedi?”

“Ona ulaşamadım. Telefon yalnızca çaldı, ne telesekreter,
ne başka bir şey. Bu nedenle İçişleri Bakanlığının danışmasını
aradım, bana orada böyle birisinin olmadığını söyledi. Yeniden
pasaport numarasını aradım ve yine aynı şey oldu, onlara
Floyd Mitchell diye birisinin olmadığını söyledim, sonra yakla-
şık on dakika sonra adamın biri telefona çıktı, Floyd olduğunu
söyleyip nasıl yardımcı olabileceğini sordu.”

“Oldu mu peki?”

“Pek değil. Bilgisayarlarının çöktüğünü, istediğim bilgiyi
alamadıklarını, fakat adımı bırakırsam, bilgisayar düzeltilir dü-
zeltilmez bana ulaştıracaklarını söyledi.”

“Evet, o zamana dek Florida batmış olur. Tamam, peki.
Adamımız Dave, gizemli bir herifmiş. Ya öteki herif için bir şey
buldun mu?”

“Eh, sorunsuz biri. John F. Wilson, ayrıca Jack Wilson diye
de biliniyor, şu anki işini iki yıl önce satın almış. Öncesinde

Hallandale'deki Empire Boat Livery'de makine ustası olarak çalışmış, sekiz yıl; daha da önce donanmadaymış. Kredi kayıtları iyi, faturalarını gününde ödüyor, Gables'ta bir evi ve iki yıllık bir Lexus'u var. Ayrıca bir de kamyonet."

Paz, "Empire'da çalışmış demek" dedi. "Şu işe bak."

"Daha önce duymuş muydun?"

"Şey, evet. Ignacio Hoffmann adında bir herife ait ya da aitti. Ignacio'nun Cigarette teknelerinden bir filosu vardı, her halde tekneleri babasıyla Johnny'ye Fowey Kayalıklarında levrek tutmaya gitsinler diye kiralamıyordu. Boğazlarda çok gece işi yaptılar."

"Ama hâlâ işin içinde değil, öyle değil mi?"

"Hayır, federaller onu bastı, üç dört yıl önceydi. Kendi adamlarından biri ihanet etmişti. Ona federal bir suçlamada bulundular, belirlenen milyon dolarlık kefaletini nakit olarak ödedikten sonra tüydü gitti. İlginç. Wilson'ın işini nakit parayla aldığına bahşer girerim."

Morales, "Bilmiyorum" dedi. "Araştırabilirim."

"Hımın. Lanet olsun, ne önemi var ki? Biz Emmylou'yla bağlantılarının dışında, ne Hoffmann'ın, ne de Wilson'un peşindeyiz. Peki, bütün şu kartvizitlerin sana bir yararı oldu mu?"

"Evet, postu deldirdiği günün sabahı onlardan birine uğramış. Adama telefon ettim ama dışarıdaydı."

"Ben oraya gelene dek, ondan şimdilik uzak dur. Onu ziyarette birlikte gideriz."

FLAGLER'DA, RESMÎ IMPALA'NIN içinde birlikte doğruya doğru giderlerken Paz, "Tamam, bu herif hakkında ne biliyoruz?" diye sordu. Paz, bir prensmiş gibi rahata takılıp bir puro tütürürken Morales arabayı kullanıyordu. Paz yaptığından memnundu, yeni ortağına sevecenlikle baktı.

Morales, "Adam petrol işinde" dedi. "Spot piyasada, her ne demekse bu. Öldüğü gün bizimkinin bu adamla randevusu varmış. Düzgün birine benziyor, bir vatandaş."

"Ama bir Arap."

"Bu bir suç değil."

"Şimdilik. Hayır ama daha şimdiden biraz fazla fırfırlı görünen bir gömlekte başka bir kırıksıklık. Keşke bir Kübalı Amerikalı veya beyaz ırktan bir Presbiteryen olsaydı. Hatta bir Yahudi bile idare ederdi. Kurbanımız, federallerin gözetleme listesindeki bir Arap, bildiğimiz kadarıyla kafasına vurulmadan önce gördüğü son kişi bir Arap..." Omuzlarını silkti. "Belki de hiçbir anlamı yoktur."

Bir süre sessiz kaldıktan sonra Morales, "Bir şey sormama izin verir misin?" dedi. Bu sırada İkinci Caddeye dönmüşlerdi. Trafik yoğundu ama pek bir aceleleri yoktu.

"Sor."

"Ortada dönen bu haltlar da nedir?"

"Daha açık ol."

"Seninle kazara karşılaştım ve birkaç gün sonra bir de baktım ki bir cinayet masası dedektifi olmuşum. Amirim bu konuda turist kalmıştı. Dedektiflerin Bölümüne gittiğimde herkes bana sanki bulaşıcı bir cilt hastalığım varmış gibi davranıyor. Sonra beni kapandı bildiğim bir olay üzerinde çalıştırmaya başladın. Başlangıç için bu yeterli mi? İşte binamız şuradaki."

Paz, "Otobüs durağında park et" dedi. "Tamam, ne zaman soracağını merak ediyordum. Bu iştesin, çünkü bir ortağa ihtiyacım vardı. Oliphant'ın emri ve bazı ipleri de ben çektim. Neden sen? Neden *olmayasın* ki? İlkin, özellikle parlak bir şey yapmamış olmana rağmen, işleri berbat da etmemiştin. Olay yerinde kendine hakim oluşunu beğenmiştim. Kusmadın, ki orası kusmayı oldukça hak ediyordu. Küçük bir şey, fakat bir cinayet dedektifi için olmazsa olmaz bir özellik diyebilirsin. Bir şeye

dokunmadın. Aksi halde olay yeri berbat olur, delilleri bozardı. Ayrıca kocaman harflerle yazıp gömleğine asmama gerek bırakmadan, olay yerinde emirlerimi uyguladın. Bunu yapamayan ne çok herif olduğunu bir bilsen şaşardın. Son olarak beyaz bir Kübalya emir vermekten hoşlanıyorum. İlk sorun için bu kadarı yeterli mi?”

Morales kısaca, “Hı” dedi.

Paz yanıtını hemen vermedi. Gözlerini yan dikiz aynasına dikmişti.

Morales, “Bir şey mi var?” diye sordu.

“Yok bir şey, bir şey gördüğümü sandım. İhtiyarladıkça paranoyaklaşıyorum. Homurdanıyorsun ama sana dürüst davranıyorum. Doğru davranış biçimini örnekliyorum. Karına yalan söyle, kız arkadaşına, annene ya da her kime olursa, fakat dünya yıkılsa bile ortağına yalan söyleme. Canın isterse ona kızabilirsin ama yalan söyleme. Tamam, sorduğun öbür soru. Arkasında görünürde herhangi bir dayısı olmayan çaylak bir devriye memuru, fazlasıyla göz önünde olan, yüksek prestijli bir göreve atanıyor. Bu çaylağın yeni organizasyonunun diğer üyeleri sende ne kanıda olacaklardır? Bir düşün!”

Morales biraz düşündü ve yüzü bir korku ifadesine büründü. “Benim bir ispiyoncu olduğumu mu düşünecekler?”

“Burasının Miami Emniyeti olduğuna bakarsak, yarısı böyle düşünecektir. Cinayet Masasının tam göbeğine Gizli Servisin bir köstebek yerleştirdiğini düşüneceklerdir. Diğer yarısı ise, senin kıcını mı yalayacaklar, yoksa kıcına bir tekme mi vuracaklar belirleyebilmek için kimi tanıdığını, arkada kimin olduğunu, hangi hiziptensin, falan belirlemeye çalışıyorlar. Hele sen benim ortağımsın ki bu da üstüne biraz tuz biber ekliyor. Bu herifler sırf benimle birlikte çalıştığın için sana eziyet edeceklerdir. Beni beşinci katta görmekten pek hoşlandıklarını sanmıyorum. İnsana koyuyor ama bununla yaşamaya çalışıyorum.” Gülümsedi. Kısa bir duraksamadan sonra Morales de gülümseyerek karşılık verdi.

“Tamam, ben de bununla yaşayabilirim. Haydi şimdi bana kapanmış bir olayın üzerine niye gittiğimizi de anlat.”

“Çünkü öyle yapmamız istendi. Hem bu olay öyle tamamen kapanmış olmayabilir. Manzarayı çaktın mı?”

Morales başını kuvvetle salladı. “Packer yanlış, Wilson yanlış, kurban FBI’nın gözetleme listesinde, şüphelimiz bir üşütük ve bu Arap petrol işinde. Bu kadar fırfır bu gömlekte fazla.”

“Çakmışsın. Hazır laf açılmışken, biraz paran var mı?”

“Yani üzerimde mi?”

“Hayır, bankada. Arttırabileceğin birkaç binlik gibi.”

“Galiba. Neden?”

“Senin birkaç ciddi kıyafet alman gerekiyor. Ben bin dört yüz dolarlık bir takım ve üç yüz dolarlık ayakkabılar giyerken senin üzerinde ilk komünyonundan kalmış gibi gözükken birkaç parça boktan şey var. Bizi böyle görenler ne düşüneceklerdir?”

“Senin façana düşkün, benimse kılıksızın teki olduğumu mu?”

“Hayır, sen harbi bir herifken, benim bir yiyici olduğumu. İkimizin de kenef gibi görünmesini istiyorum.”

Morales, “İnsanların bize rüşvet teklif etmelerini mi istiyorsun?” dedi.

“Senin hakkında yanılmamışım. Dıştan bir koro çocuğu gibi görünmene rağmen, kafanda kırk tilki cirit atıyor. Kesinlikle doğru. Tek başıma çalışmaya başladığımdan beri üç kişi bana para teklif etti. Bir olayın belini kırmanın keşfedilmiş en iyi yolu. Herif elinde para konuşuyor, sen teybe alıyorsun, bu sanki onun takımlarının pantolonunun dışında durması gibi bir şey. Savcılar bundan çok hoşlanıyor. Bunu halledince, alışverişe çıkarız.”

On katlı, tuğla duvarlı bina, metronun yükselttiği yolun yanındaydı. Beyaz mermerle siyah camın kullanıldığı giriş holüne mercan taşından bir havuzlu çeşme yerleştirilmişti. Michael Zubrom’un ofisi sekizinci kattaydı. Ofisinin, tik giriş kapısındaki

bronz kabartma harfler, gelip geçenlere burasının Polygon Brokers, PLC şirketi olduğunu gösteriyordu. Küçük kabul salonunda resepsiyon görevlisinin kullanımı için camlı bir kapı vardı. Onları karşılamaya Zubrom kendisi geldi. Kısa boylu, tıknaz ve teni yağ rengindeki bu adamın çok güzel kesilmiş simsiyah saçları, kemerli bir burnu, her söylediğinden daha fazlasını bilir bir bakışı vardı. Kimliklerini gösterdikten sonra onun ardı sıra içeri girdiler.

Ofisi darmadağınktı, bu haliyle başarıyla rol kesilecek bir yerden çok iş yapılan bir yerdi; duvarlarında, üzerlerine iğneler batırılmış çerçeveli haritalar, teknik raporlarla dolu kitaplıklar, yerlere dökülmüş bilgisayar çıktıları, bir raf üzerinde sessizce kırpışan televizyon monitörleri, hepsi dört tane. Tozlu sandalyelere oturdular ve Mr. Zubrom, dağınık çalışma masasının arkasına geçip bir bilgisayar monitörüyle yüksek bir sanayi mecmuası yığını arasından onlara baktı.

“Demek, polis” dedi. “Konuşmamıza başlamadan, öncelikle bu Sudanlı hakkında gerçekten fazla bir şey bilmediğimi belirtmeliyim.” Sesi biraz aksanlı çıkıyordu; tanıdık geldi.

Paz, İspanyolca olarak, “Affedersiniz, beyefendi” dedi. “Kübalı olma ihtimaliniz var mı?”

Hafifçe gülümsedikten sonra aynı dilde yanıtlayıp, “Hayır, Meksikalıyım” dedi. “Daha doğrusu, Filistinli-Meksikalı. Burası ailemin Meksiko şehrindeki bürolarının bir şubesidir.”

Paz yine İngilizce konuşmaya başladı. “Mr. Al-Muwalid’in, öldüğü gün sizinle ne işi vardı?”

“Bana biraz petrol satmıştı.”

“Bir numune gibi mi?”

“Çok daha fazla. Petrol dünyasında spot piyasanın ne olduğu hakkında bir fikriniz var mı?”

Paz, “Pek yok” dedi.

“Peki, aslında kavram olarak basit, uygulamada karmaşıktır. Polis işi de böyle değil midir? Hiç olmazsa size kavramı açıklamaya çalışayım. Petrol çok değerli ve mübadele edilebilir bir maldır. Bir varil, kükürt oranı düşük, hafif ham petrol örneğin, ister Dubai’deki bir tankta, ister okyanusun ortasındaki bir gemide, isterse Rusya’daki bir boru hattında olsun, hep aynıdır ve ticarete bütün bu varillerin sahiplik hakları da tıpkı para gibi el değiştirir. Ben Arapça, İspanyolca ve İngilizce’yi mükemmel konuşan bir aileden geliyorum, dolayısıyla dünyada satacak petrolü olan insanların çoğuyla iş görebiliyoruz.”

Morales, “Neden Miami?” diye sordu. “Neden Houston değil?”

“İyi soru. Ona bakarsak, neden Meksiko’da kalmadık, öyle değil mi? Bunun yanıtı, bazen işinizde ne yaptığınızı kimsenin bilmemesinin daha iyi olması. Petrol şehirlerinde herkes, kim kimi ziyaret ediyor, şehre Venezuela’dan, Körfez Ülkelerinden, Norveç’ten, Nijerya’dan kimler gelmiş öğrenmeye çalışıyor. Miami’de olmak, bu avuç içi kadar ofiste, dile düşmemesi gereken belirli bazı alış verişler için daha kesin bir gizlilik sağlıyor.” Zubrom’un gözleri, Morales’le televizyon ekranlarının arasında durmadan gidip geliyordu.

Morales, “Peki, al-Muwalid’in de böyle bir alışverişi mi vardı?” diye sordu.

Zarifçe omuz silkti. “Hımm. Spot piyasanın soyut olduğunu anlamalısınız. Biz, benzetme yapacak olursak, bir kumarhane-deki gibi fişler ve taşlarla teklif verir, kontrat yaparız. Belirli bir fiyatla teslim taahhütleri. Fakat ara sıra da olsa, birisinin bize belirli bir lot gerçek petrol sattığı durumlarla karşılaşırız. Onunla da işte böyle bir durum vardı. Sudan Limanındaki bir tankerde on bir bin varil petrolü olduğunu söylemişti. Elinde kağıtları vardı, oradaki hükümetin izinleri, dolayısıyla aldım. Daha önce söylediğim gibi, petrol mübadele edilebilir bir maldır, aşağı yukarı hepsi bir büyük havuzda toplanır. Bir dakika lütfen.”

Ekranına baktı ve parmakları klavyesinde dolandı. “Özür dilerim. Singapur’da ilgilenmem gereken bir şeyler oluyor.”

Paz, "Mr. Zubrom, şu anda ilgilenmeniz gerekenler biziz. Siz, büyük ihtimalle kurban öldürölmeden önce onunla konuşan son kişisiniz. Bu odada olmuş bazı şeyler yüzünden öldürölmiş olabilir. Belki de Merkeze gitsek daha iyi olacak..."

Bu sözler adamın ilgisini az çok çekmişti yine de ekranda yanıp sönen sayıları, Bloomberg'deki girişlerle CNN'e ayarlanmış televizyonu takip edebilmek için yan gözle bakmaya çalıştığını görebiliyorlardı. "Hayır, lütfen. Dediğiniz şekilde nasıl olabilir, hiç aklım almıyor. Benim açımdan çok basit bir işti. Ne ödemişim bir bakayım..." Tuşlara bastı. "Evet. Varıl başına, taban fiyat yirmi dokuz dolar kırk sent üzerinden komisyon, harçlar, sigorta vesaire düştükten sonra, 303.533,76 dolar tutmuş. Bunu ARPM Bankasındaki numaralı bir hesaba transfer etmişim. Jersey'de."

Morales, "Jersey'de nereye?" diye sordu.

Zubrom ona tuhaf tuhaf baktı. "Eyalet olan değil. Manş Denizinde, esnek bankacılık kuralları olan bir adadır."

Paz, "Başka bir şey var mı?" dedi. "Planları veya başka randevuları konusunda herhangi bir şey söylemiş miydi?"

"Hayır."

"Dideroff adlı bir kadından hiç bahis geçti mi?"

"Hayır. Gerçekten, Dedektif, şu anda iş günümün tam ortasındayım..."

"Başka ne söyledi, Mr. Zubrom?"

"Eh, pek hoşbeş etmedik. Korkarım, pek sıcak biri değildi. Fakat petrol işinin içindeki insanların çoğu öyledir. Özellikle de Afrikalılar, söylememde bir sakınca görmezseniz."

Paz, sevimli bir biçimde, "Peki, neden böyle, beyefendi?" diye sordu. "Sormamda bir sakınca görmezseniz."

Zubrom bu soru karşısında afallamış gibiydi. Dudaklarını yaladı ve biraz kekeledi. "Onlar... Onlar... Yani sizi gücendirmek gibi bir niyetim yoktu, Memur Bey."

“Sorun yok, Mr. Zubrom, ben Afrikalı değilim. Devam edin. Onlar ne?”

“Onlarda... Onlarda kamu mülkiyeti fikri yoktur. Eğer bir kişi herhangi bir şeyin kontrolünü elinde bulunduruyorsa, o şey onundur, ayakkabısı veya evi gibi; onun, ailesinin, klanının veya kabilesinin. Millet, yalnızca bir metafordur. Bakın, benim milletim yeterince kokuşmuştur, fakat belirli sınırları kabul eden bir anlayışımız var. Kendi komisyonlarımız ve rüşvetlerimiz var ama bizde hiç kimse petrolümüzün Petrol Bakanıyla arkadaşlarının kişisel malı olduğunu aklına bile getirmez. Sanırım, Nijerya’da ve Sudan’da böyle olduğunu düşünüyorlar. Kanımca bu al-Muwalid’in belli bir miktar petrolü bu tankere yönlendirebilen bazı bağlantıları vardı. Böylece petrolü kendi adına satabilecekti ki öyle de yaptı. Fakat siz neler konuştuğumuzu sormuştunuz. Alışveriş bittikten sonra biraz rahatlamıştı. Ona bir içki sundum. Bana bir tüyo verdi.”

Paz, “Tüyo mu?” dedi.

“Öylesine, lafın gelişi. Bana, yeni bir petrol rezervi bulunsa, diyelim Widha, Kordofan ve Adar Tel rezervlerinin toplamının elli misli büyüklüğünde bir petrol sahası bulunsa ne olurdu, diye sordu. Anlayacağınız, bunlar Sudan’ın esas petrol sahalarıdır. Ona spot piyasa üstünde bunun kısa vadede fazla bir etkisi olmayacağını, çünkü petrolü Sudan’dan dışarı çıkartmanın hâlâ güç olduğunu anlattım. Petrol yüksek parafinli ve ısıtılması gerekiyor, Hartum’dan geçen boru hattı küçük, petrolün hemen hepsi güneyde olduğu için bir iç savaşın ortasından geçirilmesi gerekiyor. Fakat ona da söylediğim gibi, bu büyüklükteki bir rezervin bulunması...”

Morales, “Tam olarak neresi hakkında konuşuyoruz?” dedi. “Suudi Arabistan mı?”

Küçümseyen bir gülümseme. “Tabii ki hayır. Suudi Arabistan kendi içinde bir sınıftır ve rezervler açısından bakıldığında ciddi bir rakibi yoktur. Bugün Sudan’ın *ufak* bir üretici olduğunu anlıyor musunuz? Rezervleri olsa olsa altı yüz milyon varildir.

Ufak derken, yaklaşık otuz milyar varil kanıtlanmış rezervi olan Libya'yla kıyaslandığında demek istiyorum ve Irak... Bugünlerde Irak hakkında kim ne bilebilir ki? Yüz on ikiyle iki yüz yirmi milyar varil arasında bir yerde. Dolayısıyla ona, altı yüz milyonu elliyle çarptığınız zaman Libya'nın sınıfındasınız, ki bu çok önemli bir sınıftır ve bu dediğiniz gerçekleşirse, spot marketi boş verin, jeopolitik düzeyde bir değişiklik yaratacaktır, dedim."

Bir daha omuz silkti. Eliyle hem Orta Doğu'da, hem de Latin Amerika'daki beklentilerin anlamsızlığını ifade eden bir hareket yaptı. "Belki. Kalitesine, üretim maliyetine ve daha birçok etkene bağlı olarak. Ona böyle yeni bir rezervin bulunduğunu hiç işitmediğimi söyledim, bana, eh, orada, orada olduğunu biliyoruz ama bunun kanıtı henüz elimizde değil, dedi. Bununla, petrol şirketlerine, geliştirme çalışmalarına başlayabilmeleri için sağlanacak veriler demek istiyordu. O sırada oldukça burnu havadaydı, nasıl olacaktı bilemiyorum ama, bu petrol sahasıyla ilgili verileri bir eline geçirirse, kendisinin Sudan'ın geleceğinde nasıl etkili bir kilit kişi haline geleceğini ve bu sahanın nerede olduğunu bilen birisinin, burada bu şehirde bulunduğunu bildiğini anlatmıştı. Bundan dolayı bu paraya ihtiyacı vardı, bilmem anlatabiliyor muyum, masraflar için; bu iş için insan tutmaya, bilirsiniz, sert insanlar."

Paz, "Yani, korunmak için mi, demek istiyorsunuz?" dedi. "Tehlikede olduğunu mu düşünüyordu?"

"Öyle düşündüğü kanısındayım."

"Kim tarafından?"

"Söylemedi. Pek yakın dost değildik. Buradayken cep telefonuna gelen bir çağrıyı aldı ve konuşması biter bitmez kalktı. Sanki çok acelesi varmış gibi davrandığını hatırlıyorum. İşte bu adamla ilgili bütün bildiğim bu." Çaresizce ekranlara baktı. "Beyler, lütfen, bu gerçekten beni mahvedecek, her dakika para kaybediyorum."

Mr. Zubrom'a teşekkür edip ayrıldılar.

Paz arabada, "Çok iyiydi. İyi iş çıkarttın, gözlerini üstüne çektin."

Morales, biraz rahatsız olmuşçasına, "Adam sürekli bana bakıyordu" dedi. "Sana neredeyse hiç bakmadı; hatta sen onunla konuşurken bile."

"Eh, öyledir. Siyah bir herifle, beyaz bir herif çıkıp birlikte geliyorlar, işte böyle bir durumda, hatta siyah herif bir Zegna giyiyor ve beyaz olanın üzerinde bir JC Penney güçlendirme töreni elbisesi olsa bile, her on insandan dokuzu beyaz olanın amir olduğunu düşünür. Bu açıdan bakıldığında hayat pek adil değil ve bu yüzden bazen kafamın tası atıyor, öyle ki, ara sıra hırsımı senden çıkartmaya niyetleniyorum. Yine de bu tarz çalışmada oldukça iyi işe yarıyor. Onlar bakmazken herhangi bir şey yerleştirebiliyorum. Bu örnekte gördüğümüz gibi, dengeyi kuramayan bir haber kaynağı, polisin dostudur. Peki, sonuçta bunlardan ne çıkarttın?"

"Bilmiyorum. Kurban elinin altında ciddi miktarda nakit bulunduruyormuş. Adamın düşmanları varmış. Yüz milyarlarca papel değerinde bir şeyin peşindeymiş. Herifin FBI'ın pek sevgilisi olmadığını binbaşının sana söyledikleriyle zanlının anlattıklarından biliyoruz. Yani..." Her iki elini de açıp salladı.

"Yani, bir kaçığın sinirlenip kurbanın kafasına bir şey vurması artık pek akla yatkın gelmiyor."

"Evet. Birilerinin kadına belki tuzak kurmuş olabileceğini mi düşünüyorsun?"

"Yoo, cinayeti kadının işlediği kanısındayım, fakat aynı zamanda onun biraz yardım da aldığını düşünüyorum. Kurbanın cep telefonunu bulamadık, değil mi?"

"Hayır."

"Emmylou'nun da bir cebi olmadığı kesin. Onun kafasının içinde doğrudan cennetteki bir PBX'e bağlı olarak yerleştirilmiş bir tane var. Dolayısıyla bu demektir ki..."

Morales bir anda, "Olay yerinde birisi daha vardı" dedi. "Cep telefonunu aldı ki, Zubrom'un yerinde onu harekete geçiren çağrının kimden geldiğini bulamayalım."

"Çok iyi. Devam et."

Morales arabayı durduğu kaldırım kenarından çıkarıp KD Birinci Caddeye doğru yola koyuldu. "Nereye gidiyoruz?"

Paz, "Bal Harbour" dedi. "Birkaç elbise bak. Eli sıkı biri olduğun kanısındayım ama bundan kendini nasıl arındıracağını görmek istiyorum. Ondan sonra... Lanet olsun, işte yine arkamızda!"

"Kim?"

"Koyu renk camlı beyaz bir Explorer'ın içindeki herif. Bizi takip ediyordu. İlk sola sap. Şimdi!"

Morales gazı kökleyip, arkasında fren cayırtılarıyla kızgın kornalar bırakarak akan trafiğin arasından geçip sola döndü. Paz koltuğunda arkaya dönüp, beyaz SUV'un³ da aynı biçimde döneceği beklentisiyle baktı ama o diğer taraftaki trafikle birlikte kuzeye doğru yoluna devam etti. Morales'in bakışlarını üzerinde hissetti. "Burada bekle" dedi, "park et, blok etrafından dönecektir". Morales denileni yaptı. Beklediler. Beş dakika kadar sessizliğin ardından Morales, "Plakasını aldın mı?" diye sordu.

"Hayır, sen aldın mı?"

Huzursuz bir suskunluk. "Hayır. Doğrusunu söylemem gerekirse, hangi araçtan bahsettiğini bile göremedim. Beyaz bir SUV mu? Seçemedim. Olduğundan emin misin?"

"Kahretsin, evet, eminim!" Paz bağırır gibi konuşuyordu. "Ne zaman ardıma takıldıklarını anlayamayacağımı mı zannediyorsun?" Paz bir an için öylesine yoğun bir öfkeye kapıldı ki, oracıkta bu sivil görünümlü arabada kalp krizi geçireceğini düşündü. Mantıksız. Ortada olmayan şeyler görüyordu. Bu gördüğü beyaz bir Explorer da olabilirdi, belki gelecek sefere

---

³ SUV, Sports Utility Vehicle : Spor amaçlı, pikap tipi, 4X4 araç-ç.n.

bir hortlağın kullandığı bir cenaze arabası veya üzerinde org çalınan bir sirk kamyonu da. İlk kez Emmylou'nun yanında olan şey, sonra Willa'yla birlikteyken yaşadığı cinnet, şimdi de bu. Zubrom'la yapılan görüşmeyi yüzüne gözüne bulaştırdığının farkına da şimdi varıyordu; herifi oradan çekip çıkartmalı, şehre götürmeli ve biraz daha terletmeliydi. Şimdi herif arkalarından gülüyordur, çünkü söylediklerinden çok daha fazlasını biliyordu, keşke bu sersem çocuk yerine doğru dürüst bir ortağı olsaydı, işte o zaman çok daha fazlasını elde ederdi... Hayır, bunlar onun düşünceleri olamazdı, beyninde ortaya çıkması gereken bir düşünce silsilesi değildi bu. Morales çok iyiydi. Alnının ve sırtının soğuk soğuk terlemeye başladığını hissetti.

"Hey, Jimmy... İyi misin?" Paz, Morales'in rengi uçmuş endişeli yüzüne baktı.

"Eh, bir şey yok. Sanki biraz... Haydi sür arabayı, gidelim."

Biraz *ne*? Araba harekete geçince Paz kendisine bunu sordu. Biraz deli mi? Deli, başa çıkabileceği bir şeydi, fakat öbür şeyle hayır, hele... Aklında *ele geçirilme* sözü belirdi. Eski dua kalıplarına ve boynunda asılı olan bazı nesneleri tutmaya sığınarak hemen bu fikirden uzaklaştı. Paz ancak gidecekleri yere vardıklarında kendisini yeniden az çok insan gibi hissedebilmişti.

Bundan sonra gelen yedi yılı Berville'ler esenlik içinde geçirdi. George'un işleri çok iyi yürüdü ve dirlik getirdi. On dokuzuncu yüzyılın ortalarında dünyanın aydınlanmaya duyacağı büyük arzu-yu ve balinaların bunun için gereken bütün yağı muhtemelen sağlayamayacaklarını büyük bir isabetle öngördü. Dolayısıyla gazyağı alım satımına girişti ve Avrupa'nın her yerinde gelişmeye başlayan gaza dayalı aydınlatma şirketlerine yatırım yapmaya başladı. 1870 yılına gelindiğinde, Paris, Işık Şehri olarak anılmaya başlamıştı ve bu aydınlatmanın büyük bir kısmı da Georges de Berville ve Oğulları tarafından üretiliyordu. Georges, Metz'in en gözde bölgesinde taştan yapılma büyük bir malikane satın almıştı. Pony'deki küçük ev satılmış, yerine Gravolette yakınlarındaki Bois-Fleury'de görkemli bir şato alınmıştı.

Çocuklar da aynı şekilde dirliğe kavuşmuşlardı. Alphonse, gençliğine rağmen hem babasını aşabileceği bir ticari beceriye, hem de babasının yarışamayacağı büyük bir çekiciliğe sahipti. Petrol şirketleriyle pazarlık yetkisi ona bırakılmıştı. 1869'da Atlantik'i aşip Amerika'ya gitti. Orada çok kısa zamanda Amerikalıların iş yapma tarzlarını öğrenip Amerikan sanayiinin önde gelenlerinden birçoğuyla şahsen tanıştı. Bunlardan biri de genç John D. Rockefeller'di. Genç Rockefeller, Fransız gencinden derhal hoşlandı ve onu çok özel bir şekilde onurlandırıp kendi aile çevresine soktu.

Bu arada Jean-Pierre, St.Cyr askeri akademisine girdi. Atları ve heyecanı hep sevmiş ve askerliği meslek olarak seçmek istemişti. Gérard ise, en küçük oğul, A. Arnulf'da okurken Kilise hizmetine girmeyi seçmişti ve söz konusu yılda Montigny'de Papazlık Okulunda kalıyordu. Dolayısıyla her ne kadar kendisi ailesinin muhteşem evinin yakınında, Richelieu Sokağının hemen aşağısında bulunan Providence Hemşireleri manastır okuluna gündüz-cü öğrenci olarak devam ediyorsa da evde babasıyla ilgilenebilecek tek Marie-Ange kalmıştı. Onun okul kayıtlarından çok üstün

bir başarı gösterdiği lisan dersleri dışında sıradan bir öğrenci olduğunu biliyoruz. O sırada Marie-Ange artık İngilizce ve İtalyanca'da hemen hemen kusursuz bir düzeye gelmişti ve kuşkusuz Almanca'yı da zaten Metz'in sakinlerinin büyük bir çoğunluğu gibi çocukluğundan beri konuşuyordu. O sıralarda nasıl bir kızdı acaba? Bunun yanıtını, Marie-Ange'in Paris'te yaşayan sevgili teyze-si Aurore'ya bu dönemde yazdığı, elimizde bulunan bazı mektuplarda bulabiliriz.

Bu mektuplardan bir tanesinde Marie-Ange şöyle yazıyor:

Mesih'e bir rahibe olarak hizmet etme arzumla, sevgili babama duyduğum sevgi ve ona karşı kutlu yükümlülüklerimi yerine getirmek arasında yüreğimin bölünmüş olduğunu itiraf ederim. Babam bana hep çok iyi davrandı ve ne çok ıstırap çekti! Benim de diğer kızlar gibi, toplum içine girmemi, balolara gitmemi ve sonra da evlenmemi istiyor, zavallı adamcağız! Onun isteklerini yerine getirmeyi ne kadar da istesem bunları yapamam. Balolar umurumda değil ve ne olursa olsun, hiçbir zaman evlenmeyeceğim.

Bd. Marie-Ange de Berville'in dinsel çağrısının çok küçük yaşlarda ve çok güçlü biçimde geldiği bu mektuptan da açıkça bellidir.

–ALINDIĞI ESER: ÖLENE KADAR SADIK : MESİH'İN KANI
HEMŞİRE RAHİBELERİN HİKAYESİ,
YAZAN SR. BENEDICTA COOLEY, SBC,
ROSARIAN PRESS, BOSTON, 1947.

SEKİZ

Emmylou Dideroff'un İTİRAFLARI

2. Defter

Günahlarımı Tanrı'ya değil de size itiraf etmek biraz tuhaf geliyor, fakat zaten Tanrı'ya günah çıkartmayı da, hele yazıya dökerek, hep tuhaf bulmuştumdur. Tanrı varsa, bırakın yazılı günah çıkartmayı, ağzınızdan tek söz bile çıkmadan yaptığınız kötülüğü apaçık biliyordur zaten. Yine de tövbe etmek, kutsal bir dini tören. Gerçi şimdilerde artık bunu barışma olarak adlandırsalar da, günah çıkartmak lazım. Günümüzde günah çıkarma hücreleri, kiliselerden ya tamamen kaldırıldı ya da bir köşede bomboş duruyorlar. Halbuki dile getirme eylemi, artık pek az kullanılıyor olsa da, bizi Tanrı'yla yeniden barıştırmak ve günahkarı, O'nun lütfuyla dostluğuna yeniden kavuşturmak için şart. Ben imana geç katıldığımdan, bütün bunlara hasretim ama doğma büyüme bir Katolik olarak sizin bunu anlamanız gerekir; tabii eğer içinizdeki aynasız şimdiye dek hepsini yiyip bitirmediyse. Umarım bitirememiştir. Ben bu itiraflarımı sizin içinizdeki Mesih'e yapıyorum, biliyor musunuz, siz inanmasanız bile yine de işe yarar ama buna açık olursanız daha iyi olur bence.

Kendi iradenize rağmen bile olsa, hayatın o kısmına açık olduğunuzu söyleyebilirim.

Aziz Augustinus son dönemlerindeki eserlerinden birinde, kendi aklını ve Tanrı sevgisini coşturmak amacıyla *İtiraflar*'ı kaleme aldığını yazmış ve kitabının okuyanların üzerinde bu etkisini sürdürdüğünü (alçak gönüllülükle) kabul etmişti. Bir de, ona piskopos olması teklif edildiği sıralarda karşıtlarının gerek cinsel düşkünlük, gerek dinsel sapkınlık içinde boşa harcanarak geçmiş gençliğini öne sürerek itiraz etmeleri üzerine, skandalı savuşturmak için o kitabı yazmıştı. Wibok'taki teneke çatılı bir kilisede Peder Manes'e son kez eski moda günah çıkarttığım-dan beri dört yıl ve yaklaşık on sekiz hafta geçti. Arada geçen süreden tam emin değilsem nedeni, Güney Sudan'da zamanın farklı akması ve sizin takviminizi kullanmamamız.

Hayır, henüz bu meseleye giremem, günah çıkartırken kesin bir kronolojiye bağlı kalmak çok önemlidir, çünkü günahın kökü günahdır. Günah sayısal değil, vektörel, bilirsiniz. Yani, günah **bir yük** değil, hızdır; ya bayır aşağı ya da yukarı. Günahkâr bir hayattan çıkıp yeniden Tanrı'ya dönmek için, geri-singeriye kendi ayak izlerinizi takip etmeniz, azimut noktanızı belirlemeniz, yaptığınız kötülükleri geri almanız gerekir. Teorik olarak. Oysa uygulamada insanın bunları yapabileceğinden pek emin değilim. Çünkü çoğu insan önemli olduğunu düşünür, kendi iyiliğinin peşindedir eh, sadece paranın birazını alacağım. Eh, alt tarafı şu kızı yatağa atacağım ve böyle böyle devam edip gider, yani bunlar yalnızca batıl inanç demek istiyorum. Şeytan'ın yaptığı en akıllıca şey, insanları varolmadığına ikna etmesi ama kimimiz şeytanı apaçık görebiliriz, değil mi, sanki bir böceğin kolunuza tırmanmasını izler gibi, onun içimizde iş başında olduğunu hissederiz, bunlardan birinin de **siz** olduğunu biliyorum, Memur Bey, onun orada, omzunuzun tam arkasında, havada asılı durduğunu hissedebiliyorsunuz; size, hiç aklınızda olmaması gereken düşünceler ve hatta düşler veriyordur bahse girerim.

İşte yine kaçak davranıyorum, her zaman başkalarına bakmak, dönüp kendine bakmaktan öyle kolay ki.

HER NEYSE, bisikletimin küçük farının ölgün huzmesini izleyip uzaktan siren sesleri duyarak Oystershell Yoluna doğru uçtum. Kimse bana çarpmadığı için şanslıydım. Hunter para sayıyordu ve bacağının yanından yere sarkan, namlusu kesilmiş onikilik bir Mossberg ile karavanının kapısına çıktı. Beni içeri aldı. Açılır kapanır bir masa üzerine yığılmış, çoğu onluk ve yirmilik halinde destelerce banknot gördüm. Saydığı desteleri yerde açık duran bir spor çantasının içine atıyordu. Nispeten sakince, kendi katkımı atlayarak aşağıda, Körfez Caddesinde olup bitenleri anlattım. Tepkisi ise, birçok kez, amanın bombok, dedikten sonra masaya dönüp para sayarken ona yardım etmek isteyip istemediğimi sormak oldu. Hunter bazen gerçekten inanılmazdı.

Hemen buradan, Caluga'dan çıkıp gitmemiz gerektiğini söyledim; şimdi, bu gece, derhal. Sen kafayı mı yedin, hiç mi hiç olmaz, diye karşılık verdi. Ona Orne Foy'un Ray Bob'u sürekli yedirdiği hakkında söylediklerini anlatıp bunu hemen öğreneceklerini, bundan böyle korunmasız kaldığını, aynasızlar onun bu aptal karavanını basarlarsa -ki onunla olan ilişkiyi bildikleri için yarım saate kalmaz beni arama bahanesiyle burada olacaklardı- Raiford'a gönderilip hayatının bundan sonraki yirmi yılını orada koca koca zencilere dibini arkadan deldirerek geçireceğini söyledim. Ağzı bir karış açık, aptal aptal öylece durunca, ben de iki göz iki çeşme yaşları koyuvererek, onu ne kadar çok sevdiğimi; bu boktan yerden çıkıp gerçek bir şehre giderek hayatımı yaşamayı, dört dörtlük bir apartman dairesinde oturmayı, gece kulüpleriyle konserlere gitmeyi, güzel giysilerim olmasını istediğimi; ona yardım edeceğimi, filan falan sıraladım. Elbette asıl sebep, otopside annemi doğrayıp açtıkları zaman, içinde yatıştırıcı olmayan bütün şu kapsülleri bulup da her şeyin nasıl olduğunu anladıklarında ortalarda olmak istemememdi. Aslında bununla ağır bir suç işlediğimi sanmıyordum ama sonrasında

Dideroff sülalesiyle onların arkadaşlarının yönettiği bir kasaba-
da öksüz bir kız olarak yaşamak hiç hoş olmayacaktı.

Çok geçmeden pis yatağının üzerindeydik, bana atlamak istiyordu, fakat onu elimle boşalttım, çünkü arabayla eyaleti geçerken yapış yapış ve ter içinde olmak istemiyordum. O sırada aklımdan erkeklerin ne sersem olduklarını geçirdiğimi anımsıyorum, onları parmağında oynatmak işten bile değildi, hepsinin sanki pantolonlarının içinde şöyle birer TV uzaktan kumandaları vardı ve sen canın ne zaman isterse kanalı keyfince değiştirebilirdin. Elbette Orne dışında ya da o sıralar öyle düşünüyordum.

Böylece Miami'den ayrıldık. Trafik polisi durdurmasını diye Hunter'ı her zamankinden yavaş sürmeye zorluyordum. Onu Orlando dışında bir alışveriş merkezine götürdüm, şafak sökerken önündeki boş park alanında durduk. Alışveriş merkezinin açılmasını beklerken kahvaltı olarak aldığımız paket yiyecekleri yedik. Biraz tip değiştirip büyük görünebilmek için bir iki iyi kıyafetle makyaj malzemesi almak istiyordum. Ayrıca bir ikinci el otomobil satış alanında durup pikabı, dört yıllık bir T-bird ve biraz nakit karşılığında verdik. Hunter'a, birer pislik olarak yaşamamanın artık yettiğini ve biraz kibar görünmezsek de bize kimsenin, istediğim gibi bir ev kiralamayacağını anlatmam gerekti. Düzgün elbiselerimi giyip saygı uyandıracak arabamızı sürerek emlakçilere gidip kirayı üzerinde isimlerimizin basılı olduğu bir çekle ödeyecektim.

Eyaletler arası yolda ilerlerken gözüme bir kiralık kasa yeri ilişince, Hunter'a hemen arabayı kenara çektirip park ettirdim ve gidip uyuşturucularımızla nakit paramızı içine koymak üzere bir kasa kiraladım. Arabamızı doğruca şehre sürerek bir Ramada'da oda tutup yerleştik. Yanına hiç uyuşturucu almasına izin vermediğimden Hunter biraz huzursuzdu, yıkanıp temizlenmesi için onu banyoya soktum. Yakındaki bir Red Lobster'da harika bir yemek yedikten sonra birkaç bira aldık ve ardından kendinden geçene kadar onu düzdüm. Bundan sonra, uyuşturucu işindeki hesaplarını tuttuğu küçük defterini alıp

Orne'un telefon numarasını buldum. Onunla telefon bağlantısı kurmak çok zordu. Virginia'da yaşadığı yerin yakınındaki bir bakkalı arayıp mesaj bırakman gerekiyordu. Yine de birkaç saat içinde geri aradı. Ona Wayland'da olup bitenleri (düzeltilmiş haliyle) ve kendi düşüncelerimi aktardım. Doğru hareket ettiğimizi ama ayağımızı denk almamızı, hele Miami'de ot satmaya kalkışmayı aklımıza bile getirmememizi ve çok yakında bizi arayacağını söyledi.

Ertesi gün, Wayland'daki üstün yetenekli ve akıllı kızların annelerinden kopyaladığım tarz kıyafetimi giydim; bej rengi minik bir takım, kolsuz, beyaz bir keten bluz, bir dizi sahte inci, pahalı görünen bir çift bej rengi ayakkabı, külotlu çorap, deri çanta ve on yedimden büyük göstermeye yetecek kadar makyaj. Hunter'ın nakit parasını (12,580 Dolar) alıp yakınlardaki bir Citibank'ta hesap açtırdım, bunun ardından arabayı bir emlak ofisine çektim ve adımlı Emily Louise Garigeau olarak verip (bu isim sürücü ehliyetimin üzerinde yazılı olan ismim değildi) otoyola uzak tarafta, şehrin dışında Bird'deki bir kasaba binasında, möbleli bir apartman dairesi tuttum, fakat isim meselesi sorun olmadı, çünkü biz yeni evliydik, hatta emlakçi kadın, ay ne şeker, diye şakıyıp bu yeni yerleşim bölgesinde (Westfield Lakes) bizim gibi birçok yeni evli çiftin bulunduğunu ve hemen evimize geçebileceğimizi söyledi. Kendimize bir telefon bağlattım, evin elektrik, su gibi ihtiyaçlarını açtırdım, fakat bütün bu işlemler, yatırdığım çeşitli depozitolar yüzünden nakit paramızın büyük bir kısmını tüketti, çünkü ikimizin de ne geçmiş kredi kaydımız, ne de bir Sosyal Güvenlik numaramız vardı. Eski adımla düzenlenmiş bütün kağıtları ortadan kaldırdım ve yeni ismimle bir sürücü ehliyeti çıkarttım.

İşte böylece oraya yerleşmiştik; alın teri dökerek para kazanılan çevrelerde yaşayan, Burger King'leri işleten adamlar, köpek kuaförlüğü yapan kadınlar, postacılar, havaalanı çalışanları, Home Depot, Staples gibi büyük marketlerin yönetici yardımcıları arasında liseden ayrılmış taşralı bir çift. Bir şamar

yemişçesine bunun, benim gibi kızların liseyi bitirip burnumuzu da boka batırmazsak beklememiz gereken bir yaşantı ve ömrümün geri kalanını geçirmek üzere içine sokulduğum bir kulvar olduğunu ve daha hemen o anda bana hiç uymayacağını anlamıştım (galiba Hunter anlamamıştı). Ruhumun ta derinliklerinde yanlış olan her şeyi yapmaktan zevk alan bir suçluydum ben. Kasada onca uyuşturucuyla, sadece Orne'un onları ne yapacağımızı söylemesini beklerken para bulmak hiç de sorun olmayacaktı, hem ayrıca Hunter'la paylaşmadığım, hele nasıl yapılacağını bir öğrenirsem, çok pahalı bir fahişe olmak gibi başka fikirlerim de vardı.

Hani, delikanlıyı köyden çıkarmakla, diye başlayan bir deyiş vardır, işte Hunter tam bir örneğiydi. Sakladığımız yerden uyuşturucu kalıplarını yürütüp evin çevresinde tüttürmeye, ki bu bile zaten yeterince kötüydü, üstüne üstlük bir de Palmetto Springs Lisesinin önüne arabayı park edip mal sürmeye başlamıştı. Aklını başına devşirmesi için onu uyarmaya çalıştığımda, bana lanet okuyup zaten benim yüzümden memleketten ayrıldığını söyledi, sanki orada tepedeki bir malikaneden çıkıp bir bok çukuruna gelmişti, tam tersi değil. Bu gerçeği vurguladığım ve Orne'a talimatı olmadan ot sattığını yetiştireceğimi söylediğim zaman beni dövdü, çok kötü değildi, çünkü hem artık dayakla nasıl baş edeceğimi biliyordum, hem de oldukça zomdu, fakat bu Hunter'la ilişkimin sonu oldu. Ertesi gün Orne'a telefon edip mesaj bıraktım, fakat beni aradığında artık iş iştenden geçmişti.

Florida'da liselerin çevresinde uyuşturucu satılmasından, hele bunun öyle uluorta yapılmasından hiç hoşlanmazlar. Bundan ne polisler, ne de diğer uyuşturucu satıcıları hoşlanır. Birisi mutlaka bizi ispiyonlamıştı ki, Orne'u aramamdan iki gece sonra, ben oturma odasındaki kanepede üzerimde tek bir tişört, kığım meydanda otururken kapımız kırıldı ve ellerinde lambalarla silahlar olan polisler bağırış çağırış bizi basıp tutukladılar.

Tüm paramıza, arabalara ve diğer şeylere el koydular, çünkü uyuşturucu işinden kazanılmışlardı, bizim kiralık kasanın

anahtarıyla otuz kilo birinci kalite halis uyuşturucuyu da buldular. Doğal olarak Hunter'dan, malı veren kişinin adını vermesini istediler, fakat vermedi, çünkü Foy'lar için söylenecek bir şey varsa, birbirlerine sıkı sıkıya bağlı olmalarıydı. Bu onları feci kızdırdı ve Hunter'ın ayakkabılarını bile bağlamaktan aciz olduğunu açıkça görmelerine rağmen, ona büyük dağıtıcı muamelesi yapıp sanırım Raiford'daki Union Hapishanesinde yatan babasının yanına uzun bir ziyarete yolladılar. Geri çocuklarla geçen günlerimden nasıl yapacağımı çok iyi bildiğim için küçük bir aptal ayağına yattım ve Caluga County ile herhangi bir bağlantı kurmalarını engellemek için adımı Emily Garigeau olarak verdim. Bu büyük uyuşturucu işinin arkasındaki esas beynin Hunter olduğuna ve Miami'de benim planlayıp yaptığım her şeyi onun emirlerine bir robot gibi uyarak yaptığımı karar verdiler. Çocuk yaştakiler gerçek mahkemelerde yargılanmazlar, dolayısıyla beni bir hanım yargıcın karşısına çıkarttılar, çok ağladım, kafam karıştı ve bir öksüz olduğumu söyledim, bana nereden geldiğimi sorduklarında, Alabama'da mavi bir karavandı ama kasabayı hatırlamıyorum, efendim, yıldırım düşmüş bir ağacın yanındaydı galiba, dedim. Beni Agape House'a gönderdiler; uyuşturucu tedavisine ihtiyacı olan veya davranış bozuklukları gösteren kızlar için Dade County'deki yatılı bir tesis. Pek ilgisi olmasa da herhalde geriliğin de bunlardan birine uyaçağını düşünmüşlerdi. İsa'ya adanmış bir yerdi ve ilahiler söylemek zorundaydık. Altı aylık bir ceza almıştım ama orası en düşük güvenlik düzeyinde korunan bir yerdi. Üç gün sonra sadece üzerimdekilerle çitlerden atlayıp kaçtım.

Bir başka mektupta şunları görüyoruz:

Güleceksiniz ama Gravolette'in bunalıtcı sıcağında burada oturup bir gün bu niyetimi babama açacak cesareti bulabilirsem ne türde bir rahibe olacağımı kuruyorum. Bilirsiniz, bilgili bir Benediktin olamayacak kadar aptal, derin düşüncelere dalamayacak kadar gerginimdir. Karmelitler ise kraliçe çeyiziyle gitsem bile beni kabul etmeyeceklerdir! Galiba, benim gerçekten istediğim, Rabbin yaptığı gibi hastalara yardım etmek. Miss Florence Nightingale'in raporlarını ilgiyle okudum. İngilizlerin biz Katolik Fransızlardan bu kadar ilerde olmalarını bir utanç sayıyorum, çünkü hastane kavramını ilk bulanlar bizlerdik. Şimdilerde bazı yeni dindar cemaatlerin bu çalışmaları hastanelerin dışında, yoksullarla çaresiz insanların evlerine giderek yaptıklarını biliyorum. Herhalde bu benim de hoşuma giderdi. Midem sağlamdır, kandan korkmam ve kötü kokulardan rahatsız olmam. Acaba Paris Bon Secours Enstitüsüne bir bakıp bana fikirlerinizi aktarabilir misiniz? Ah, ve her ne kadar sizden bunu istemek çok kötü bir şeyse de, babama bu konudan hiç bahsetmeyin lütfen!!

Aurore Puyot'nun bu fikirlerden kayınbiraderine bahsedip bahsetmediğini bilmiyoruz, fakat ne olursa olsun, aniden gelişen olaylar, hepsini etkileyecek, Marie-Ange'ın Metz'deki genç kızlık dönemine son verecek ve onun adımlarını bundan böyle ömür boyu izleyeceği yola sokacaktı. 1870 yılının Ağustos ayında, büyük bir ihtimalle, küçük Mance ırmağına bakan Bois-Fleury'deki terasta henüz bu mektubu kaleme aldığı sıralarda, savaş, ülkesinin üstüne çöküp korkunç etkilerini onun kapısının eşikine kadar getirdi.

Daha başından itibaren bu savaş Fransa için hiç iyi gitmedi. Fransız Rhine Ordusu, Metz'den geçerek Verdun'a doğru geri çekilirken Almanlar da onları kovalıyordu.

16 Ağustos sabahı Marie-Ange şatonun avlusundan gelen süvari sesleriyle uyandı. Ağabeyi Jean-Pierre'in evci iznine çıkıp geldiğini tahmin ederek, merdivenlerden aşağı üstünde sadece geceliği ve ayağına terlikleriyle koşarak indi, kapıdan çıkmadan şöyle bir durup orada asılı olan kardeşinin üniforma ceketini omzuna attı. Ardından kapıyı açıp dışarı fırladığında, gelenin ağabeyinin arabası değil, bir Prusya Uhlan Birliği olduğunu dehşetle gördü.

-ALINDIĞI ESER: *ÖLENE KADAR SADIK : MESİH'İN KANI
HEMŞİRE RAHİBELERİN HİKAYESİ,*
YAZAN SR. BENEDICTA COOLEY, SBC,
ROSARIAN PRESS, BOSTON, 1947.

DOKUZ

LORNA, JACKSON MEMORIAL HASTANESİNİN Pine Sol olarak bilinen parfümlü koridorları boyunca Adli Tıp Servisleri Bölümüne bağlı kilitli koğuşa doğru Darryla Chambers'ın ardı sıra yürüyor. Darryla çok iri bir kadın; o kadar ki, geniş omuzları, sırtı ve salınan gösterişli kalçaları, giydiği mavi tulumun içinde Lorna'nın görüş alanını bütünüyle dolduruyor. Koğuşlardakiler ona Goril Darryla diyorlar, fakat sadece cüssesinden dolayı, yoksa Lorna'nın bildiği kadarıyla bu lakabın, onun ne vahşiliğiyle, ne ten rengiyle bir ilgisi var. Aslında, çok ince ve şefkatli bir insan; çok müsamahalı davranır ama yine de cürüm işlemiş delilerin şımarıp saçmalamalarına izin vermez. Lorna bir yandan yürürken, bir yandan da iri kadınları düşünüyor. Yargıç Packingham da çok iri, hatta Darryla'dan bile iri, gerçekten, takviyeli forması içindeki bir forvet kadar geniş omuzları, kısa, komik, permalı, kır saçlarının altında yamyassı, solgun bir yüz; hele şu siyah cüppeler kadını daha da büyük gösteriyor. Adliye çevrelerinde, her zamanki alışılmış kabalıkla ona Packingcrate¹ diyorlar. Yirmi yıl kadar önce, Eyalet Savcılığında Janet Reno'nun yanında çalıştığı sıralar, ona Janet'in içinde geldiği sandık derlerdi.

---

¹ *Packingcrate* : Büyük ambalaj sandığı-ç.n.

İlk celsede yargıç doğru olanı yaptı; aslında kafa doktorlarının oydaş görüşleri ve buna savcının da katılması üzerine onun yapabileceği tek şeydi bu. Emmylou'nun kendi savunmasına yardım edemeyeceği kanaatine varıldı ve otuz gün süreyle gözlem altında tutulmak üzere Jackson'a sevk edildi. Sanık yirmi dakika süren celsede sessizce oturdu ve yargıç ona neler olacağını açıkladığında, berrak bir sesle yanıtladı. O an, Lorna'ya deli olmaktan en uzak varlıkmış gibi göründü.

Bunlar önceki gün olmuştu. Şimdi Lorna, Emmylou'yu ilk kez ziyaret etmek üzere. Darryla'ya yetişip, "Nasıl, buraya alıştı mı?" diye soruyor.

"Kim, Dideroff mu? Kurban olayım, bana öyle birkaç tane daha verin, personelimin yarısından kurtulayım."

"Ne demek istiyorsun?"

Darryla, belinde taşıdığı büyük bir halka üzerindeki anahtarlardan biriyle kilitli bir kapıyı açmak üzere biraz duraklıyor. Eliyle Lorna'ya geçmesi için yol gösteriyor, ardından kendisi de geçip arkasından yine kapıyı kilitliyor.

"Zamanının büyük bir kısmını bir deftere yazmakla geçiriyor. Bundan başka... Şey, buradakiler daima yeni birisine tepki verirler; genellikle sinirlenirler. Koğuşta, oturma salonunda artık yeni bir ortak vardır, anlatabiliyor muyum? Fakat bu kez, herkesi sakinleştirdi o."

"Sakinleştirdi mi?"

Kapının içinde bir hemşire odası var. Lorna oradaki bir formu imzalıyor.

Darryla, "Evet" diyor. "Onlara Kutsal Kitap'tan parçalar okuyup açıklıyor. Sanki gazete okuyor gibi, öyle vaaz maaz havasında değil."

Oturma salonu insan kokusuyla dezenfektan kokuyor; gerçi Lorna'nın bildiği bazı akıl hastanelerinin oturma salonlarıyla karşılaştırıldığında hiç kötü değil. Bunun sebebi, buradakilerin

bilinçsiz deliller değil, tehlikeli kişiler olmaları. Hatta bunların çoğu deli bile değil, sadece delilik taklidi yapan suçlular. Darryla işaret edince Lorna, kucağında açık bir kitapla bir kanepede oturan Emmylou'yu görüyor. Biri beyaz, öteki siyah, iki kadın, kanepenin pul pul dökülen vinil kaplaması üzerinde iki yanına oturmuşlar ve siyah kadın Emmylou'nun kolunu okşuyor. Emmylou'nun dudakları kıpırdıyor, fakat Lorna, söylediklerini duyamayacak kadar uzakta. Bu sahnedeki bir şey Lorna'yı öylesine rahatsız ediyor ki, içinden hiç yaklaşmak gelmiyor. Ancak oturma salonundaki yirmiye yakın insanın yarısından fazlasının farklı dikkat düzeylerinde Emmylou'yu dinlediklerini, ötekilerin kimi görünmeyen, kimi de tavanda asılı televizyonun ekranında görünen her zamanki cinleriyle konuştuklarını gözlemliyor.

Darryla, "Terapi için B odasını kullanabilirsiniz" diyor. "Gidip Emmylou'yu getireyim."

Lorna oturma salonundan çıkıp koridor boyunca yürüyor. Karşısına gülümseyen bir sima çıkıyor; Rigoberto Munoz'u hemen tanıyor. Rigoberto tertemiz olmuş ve şimdi sokaklardaki kötülemiş şizofrenik kişiler kadar normal görünüyor; yalnız biraz kâbusumsu. Adam istem dışı yüzünü buruşturup "Selam, Doktor" diyor. Lorna profesyonel bir tebessüm takınıyor ve biraz sohbet ediyorlar. Rigoberto iyi. Yakında taburcu edilecek. Nereye gidecek? Tereddüt içinde. Hallandale'de oturan kuzeninin kendisini yanına alacağını umuyor. Lorna eliyle bir sarma hareketi yapıp, "Peki o artık iyi mi?" diye soruyor. Rigoberto, biraz utanmış, kıpırdanıyor. "Ha, evet, sorun yok" derken, dilini çıkarıp gösterişli bir biçimde dudaklarını yalıyor. Lorna, Munoz artık uzaylıların penisini karnındaki bir ruloya sardıklarını düşünmediği için memnun olsa da, onun zihinsel durumu veya planları hakkında daha fazlasını bilmek istemiyor. Bu onun işi değil.

İzin isteyip Terapi B'ye giriyor. Burası, normal bir lise sınıfının aşağı yukarı yarısı kadar ve içinde canlı renklerde krom ve plastik sandalyelerle birkaç formika masadan başka bir şey olmayan bir oda. Oturup çantasından defteriyle kayıt aygıtını

çıkartıyor. Bir dakika sonra Emmylou içeri giriyor; üzerinde bir gecelik entarisi, çizgili bir bornoz, ayaklarında da kağıt terlikler var. Lorna sandalyelerden birini gösteriyor. Emmylou oturuyor. Lorna, oturma salonundaki kitabı elinde tuttuğunu görüyor; bir Kutsal Kitap.

Emmylou, gülümseyip eliyle çevresini göstererek, “Demek deli olduğuma karar verdiniz” diyor.

Lorna çok ciddi bir tavırla, “Biz kendi savunmanıza etkin biçimde katkıda bulunamayacağınıza karar verdik” diyor. “Yargıcın dediği gibi, gözlem ve tedavi için buraya gönderildiniz. İlaçlarınızla aranınız nasıl?”

“Beni uyutup sersemletiyorlar.”

“Dozları değiştirebiliriz.”

“Sıfır olabilirler mi?”

“Şey... Dr. Lopez’le konuşacağım. Sizi biraz daha rahatlatmaya bakacağız. Bu arada, oldukça iyi uyum sağlamışsınız. Anladığım kadarıyla, yazıyormuşsunuz.”

Emmylou, başıyla onaylayıp Kutsal Kitap’ını havaya kaldırıyor. Lorna kitabın altına daha ince bir defterin tutturulduğunu görüyor. “Hıh-hı. Dedektif Paz bana bu defterleri aldı. Birincisini bitirdim bile.”

“Peki, okumak isteriz tabii. Darryla sizin diğer hastalara da okuduğunuzdan bahsetti. Sizi oturma salonunda gördüm.”

Emmylou, “Evet, deli insanları severim” diyor. “Hem akıllılardan daha az kötülük yaparlar, hem de çoğu Tann’ya yakındır. Deli olmanın zorluklarından biri de, sanki bir ruhmuşsun gibi, insanların sana bakmayı kesmesi. İçlerine cin girmişse onlara dokunuyor ve dua etmelerine yardım ediyorum. Bazen işe yarıyor.”

Lorna’nın boğazı birdenbire kuruyor, çatlayacak gibi ve acıyor. Yutkunurken, keşke bir şişe su getirmeyi akıl etseydim diye hayıflanıyor. Uzun süredir doğru dürüst bir terapi uygulamadığı için gergin olduğunu düşünüyor ve bu durumunu

ona veriyor. Delilerden korkuyor olabilir mi? Hayır, saçma, bunu aklından çıkart! Hafif bir başlangıç sinirliliği, onu da kayıt aygıtıyla oynayıp yatıştırıyor. Bu sıkıntılı anında, eski Roger tarzı bildik manevraya sığındı; hastanın ifadesini tekrarlayarak onu doğrula. “İçlerine cin girmişse” diyor.

“Hih-hı. Tabii buna inanıyorsam, deliliğimin bir başka semptomu bu, değil mi?” Emmylou, şimdiye kadar sanki bir an önce kutlu alemlere dönmeye can atarmışçasına başını eğip ellerine ve tuttuğu Kutsal Kitap’a bakarken, başını kaldırıp gözlerini doğrudan Lorna’nınkilere çeviriyor. Bu son derece olağan dışı. Deliler pek göz teması kurmazlar. Lorna’nın zihninden şimşek gibi, Emmylou’nun deli olabilecek en son varlık olduğu, yani aslında hastane yetkililerinin, psikiyatristlerin, bekçilerin, Miami şehrinin dizginlerini ellerinde tutan varsıl emlak babalarının, Talahassee ve Washington, D.C.’deki hükümeti yöneten kişilerin deli oldukları fikri geçiyor. Bir an için iç gözünün önünde, taş ve ekmek kadar somut bir gerçek olan bambaşka bir dünya belirliyor. Fakat bu farklı dünyaya karşı bir ömür boyu kurulmuş savunmalar aynı hızla duruma el koyuyorlar. Her ne kadar tüyleri diken diken olmuş ve omurgasından aşağı buz gibi bir ürperti inmiş olsa da, hiçbir şey olmamış gibi davranabiliyor, duruma hakim olanın kendisi olduğunu bir doktorayla buradan çıkıp gitmesini sağlayacak geçiş izninin bulunduğu ve bu beyaz kadının, eğitimsiz, deli, köylü bir katil olduğunu falan geçiriyor aklından.

Lorna boğazın temizleyerek, “Şu halde... başka insanlara sadece parmaklarınızla dokunarak onların içine giren kötü ruhların çıkmasını sağlayabileceğinizi mi düşünüyorsunuz?” Bu cümledeki, ‘ç’ ile başlayan sözcük görünmez tırnak içinde.

Öteki kendisinden emin bir şekilde, “Mesih çıkartabilir” diyor. “Bizlerin arasındayken yaptığı belli başlı şey buydu ve hâlâ da yapıyor. Bazen beni, bazen başka insanları kullanır. Fakat hepimiz bunu kendi benliğimizde yapabiliriz, gerçekten, Mesih bizim içimizden cinleri sürekli defetmekte, yoksa dünya bugün olduğundan çok daha beter bir yer olurdu, bunu gözüünüzde bir canlandırabilirsanız anlarsınız.”

“Hımm. Fakat... sizde cin yok, değil mi?”

“Olmadığını kim söyledi?”

“Galiba azizlerle konuşabiliyordunuz da.”

Dideroff’un yüzünde şaşkın bir ifade belirdi. Ağzı aralandı ve aniden hiç beklenmedik biçimde içten gelen bir kahkaha patlattı, hemen kendisine hakim olup gözlerindeki yaşları elinin ayasıyla sildi. “Aman ya Rabbim, özür dilerim. Öyle komik geldi ki. Ey Rabbim!”

Lorna bu kahkahaya katılmadı ama değerli bir sözcük olan *hebefreni*² hafızasında açığa çıktı ve onu hemen kaydetti, bir saniye kadar sonra da, yanına bir soru işareti koydu. “Bu kadar komik olan neydi acaba, bana da anlatır mısınız?”

“Söze dökmek çok zor. Sadece, aslında, cinlerle azizlerin aynı kişide yerleşemeyeceğini varsayıyorsunuz, hatta bu bile değil, çünkü ne cinlerin, ne de azizlerin insanlarda yerleştiğine inanmadığınız apaçık ortada ve yapmaya çalıştığınız şey, bilmiyorum, yani cinlerden en fazla etkilenen kişilerin sonuçta birer aziz oldukları gün gibi meydandayken, bir tür avukat hilesiyle beni tuzağa düşürmek. Bu söylediğiniz, dindar bir kişiye şöyle demek gibi bir şey: Eh, karanlıkta oturuyorsun, o halde ışıkları açamazsın!” Burada birazcık kıkırdıyor. “İşte bundan dolayı güldüm. Özür dilerim.”

Lorna, özür dışındakileri göz ardı etmeye karar veriyor. “Emmylou, hayır gücenmedim. Sadece size yardımcı olmaya çalışıyorum.”

“Niçin?..”

“Pardon?”

“Bana niçin yardımcı olmaya çalışıyorsunuz?”

“Sizin bir akıl hastası olduğunuza inanıyorum. Biraz olsun iyileşmenizi sağlamaya çalışıyorum.”

“Ki böylece cinayet iddiasıyla yargılanabileyim.”

---

² Hebefreni, *Hebephrenia*: Genç yaşlarda görülen zihni melekelerde bozukluk, acayip düşünce ve hareketler, halüsinasyon ve kuruntularla kendini gösteren şizofreni şekli-ç.n.

“Şey, evet, böylece savunmanıza katkınız olabilsin. Fakat suçlandığınız cinayeti işlediğiniz sırada yasal olarak aklınızın başınızda olmadığı doğrultusunda oldukça kuvvetli bir yargı alabileceğiniz kanısındayım.”

“Böyle bir şeyin nasıl olabileceğinden pek emin değilim. Herhangi bir akıl hastalığım yok ve Albay al-Muwalid’i katletmediğimden de eminim.”

Lorna, sertçe “Peki o zaman kim katletti, Emmylou?” diyor. “Görünmez adam mı?” Lorna kızardığını hissediyor. Bu lanet olasıca kadın yüzünden klinik bakış açısını yitirmişti. Fakat buna yine hemen, uygulamadan uzak oluşunun bir başka sonucu olarak mazeret buluyor. Onun bu abartılmış tepkisini Dideroff’un makul bir soru olarak almasına hayret ediyor. Dideroff soruyu yanıtlarken yüzü çok ciddi. “Eh, buna ben de epeyce kafa yordum, tamam. Bu bir bakıma benim hatam. Hepsini tek başıma taşıyabileceğimi düşünmüştüm, fakat taşıyamayacağım. Çoktandır bekliyor, sürekli bekliyordu. Artık anlayabiliyorum, benim gururlu biri olmama güvendi ve işte şimdi bağlarından kurtulmuş olarak dışarıda, yapacağını yapıyor.”

“Kim? Kim bekliyordu?”

“Şeytan, elbette. Ve dünyada onun emrinde olan kara alaylar. Galiba benim haneme eklenen bir günah daha.”

Lorna defterine “paranoyak imgeleştirme” ve “dinsel manî” yazdı.

“Kara alaylar?”

“Hıı. Şimdiye kadar Yıkıcı ruh, alaylarına erat bulma konusunda pek fazla bir sıkıntı yaşamamıştır. Bana da planlarını söylemez. Küçük bir cinayetin onun için hiçbir anlamı yoktur, fakat bunu neden yaptığı konusunda sizin tahmininiz de en az benimki kadar geçerlidir. Sırf eğlence olsun diye bu dünyada her şeyi yıkıp dökcektir. Sefalet ve umutsuzluk görmekten, insanların Rabbi terk etmelerinden hoşlanır. Eyvah, herhalde o zavallı adam da başına gelenlere bir anlam veremiyordur.”

Lorna artık kayıptı. Kalemı titreyerek yazmayı kesti. “Hangi zavallı adam?”

“Ayol, şu polis, Detektif Paz. Benden doğruca uçarak çıkıp ona yapıştığını gördüm. Onu Paz da gördü ama ne yazık ki bunu asla kabullenmeyecek.”

“Tamam, Emmylou, şu meseleyi bir anlayayım. Şu içinde duran şeytanın senden çıkıp Detektif Paz’a geçtiğini mi düşünüyorsun?”

“Evet.”

“O halde artık senin içinde olmamalı, değil mi?”

Lorna bunları söylerken kadına bakıyor ve hayret verici bir şeyin gerçekleştiğini görüyor. Konuştuğu kişi ortadan kalkıyor ve yerine bambaşka birisi geliyor. Gözleri, tatlı maviyken buz mavisine kaçmış; yüz kemikleri, sanki yeniden biçimlenip insanlıktan çıkmış ya da insandan öte olmuş. Lorna, “kanı donmak” deyimini bilmesine rağmen, bunu şimdiye kadar hep bir mecaz olarak almıştı. Bu deyim, şu anda hissettiklerini çok iyi yansıttığını fark ediyor.

Yeni Emmylou, oldukça farklı bir sesle, Lorna’nın kulak zârına hiç dokunmadan doğrudan kafasına girercesine, “Bu iş öyle yürümez, tatlım. Adım Lejyon³’dur benim” diyor. Kadın, Emmylou Dideroff’un ağzında bulunan dişlerden çok daha fazlasını göstererek sırtıyor.

Lorna, bunlar gerçek olamaz, diye düşünerek gözlerini kapatıyor. Çılgılık atmamak için yapabileceği tek şey bu. Gözlerini yeniden açtığında, Emmylou’da bir başka değişiklik görüyor. Kadının bedeni kaskatı kesiliyor, başını sanki bir şeyi işitebilmek için kendisini zorlar ya da boynunu çıkarmaya çalışırsa, doğal olamayacak şekilde sola çeviriyor. Ağzı açık, gözlerini hızla kırıştırıyor. Ayağa kalkıp Lorna’nın görmediği bir şeyi almaya çalışıyor ve öne yıkılıyor. Lorna onu yakalıyor ve artık çılgınlık atarak ağlıyor.

---

³ Lejyon: Kutsal Kitap’ta İsa’nın bir adamdan çıkarttığı cinlerin adı-ç.n.

LORNA'NIN DÜŞÜNDÜĞÜNÜN TAM AKSİNE, Mickey Lopez, Dideroff'la bugünkü görüşmesinden ne endişeleniyor ne de buna başarısızlık olarak bakıyor. O sabah daha sonraki bir saatte onun Akıl Sağlığı Merkezindeki ofisinde buluşuyorlar. Mickey her zamanki gibi babacan ve destekleyici. Teyp kaydını dinledikten sonra, "Tamam. Çok hızlı gittin, kadın da sana meydan okudu. Senin doğru olanı yaptığını düşünüyorum" diyor.

"Doğru mu yaptım?"

"Evet, sanki içinde olmak istermişsin gibi, bu fanteziye girmek, sürdürdüğü, şeytanı da kattığı bu hırsız polis oyununa katılmak. Fakat kafanın karışmaması gerek."

"Hayır." Kuşkulu bir ses.

"Tamam. Bak canım, burada bir bozukluk var ve artık bunun nörolojik temelli olabileceğini de biliyoruz. Zayıf bir havale geçirdi, öyle değil mi? Belki de şimdi, odağı ön orta lopta olan sara ile karşı karşıyayız, ki havale ve dinsel mani, pratik olarak bunun belirtileridir. Burada aklından hiç çıkartmaman gereken şey, *o kadın* deli ama *sen* değilsin. Kendini akli başında olarak ortaya koymakla kadının sanrısız sistemine ciddi bir engel koydun. Bu sisteme tıpkı kendi hakları olan apayrı bir kişi gibi bakabilirsin. Yaşamak istiyor, öyle değil mi? Onu zorladığında, yani aynen burada senin yaptığın gibi, ya savaşıyor ya da az önce gördüğümüz gibi sıcak temastan kaçınıp çekilecektir. Şeytan ya da her neyse, onun peşinde ve seninle konuşamayınca çekip gidiyor." Lopez, koltuğunda arkasına yaslanıp ellerini çenesinde birleştiriyor; bu onun tipik pozu ama bu hareketi iyi tefriş edilmiş kendi bürosunda değil de, burada, bu sade kurumsal ofiste pek güçsüz, daha çok sanki bir tik gibi görünüyor. Acaba Mickey'nin kafası da onunki gibi karışmış mıydı? Bu düşünceyi reddediyor. Lopez konuşmasını sürdürerek, "Dolayısıyla bu tür sanrı örneklerinde, iki şeyi bir arada yapmalıyız: İlk olarak, hastayı kendi hikayesini uzun uzadıya ortaya dökmeye teşvik etmeliyiz ve sanrısız sistemini aslında hiçbir zaman onaylar bir duruma girmeden, onun sırdaşı olmalıyız."

Parmağı uyarı verircesine kalkıp sallandı. "Bu çok ince bir çizgidir. Bizim işimizde acemi çaylaklarla ustaları birbirlerinden ayırır."

Lorna, "Öyle olsun" dedi. "Peki, ya diğeri?"

"Sen açıkla."

Lorna, bu güven beyanından dolayı minnet duyarak bunu bir süre düşünüyor. "Şey, galiba, ister lezyon, ister nevroz, ister travma olsun, bunun altındaki nedeni tam olarak saptayabilmek ve hastanın bunun üstesinden gelmesine yardımcı olabilmek için uygun yöntemler kullanmak."

Bu beylik yanıtı için bir gülümsemeyle ödüllendiriliyor ama bunun onu şüphelerinden kurtarmaya çok az katkısı oluyor. Mickey orada, Terapi B'de değildi, kadının gözlerini görmemişti. Yahut dişlerini. Lopez, "Evet. Elbette söylemek kolay, yapması zor. Şimdi belki ilaçlar işimize yarar." Masasındaki dosyayı inceledi. "Kadına Haldol veriyoruz; günde üç kez iki miligram. Nasıl gidiyor?"

"Uyku hali verdiğiinden yakınıyor."

"Evet, bu ilk birkaç hafta için normal sayılır. Dilantin de vermeye başlamalıyız, havaleler için. Fakat kadın içine kapanık değil, sosyal davranıyor, öyle değil mi?"

"Çok sosyal, hem de görüldüğü kadarıyla koğuşun gözdesi. Bana söylendiğine göre ortalığı yatıştırıyor."

Adam gülüyor. "Evet, o ve Haldol. Başka bir şey?"

"Ya bundan böyle benimle görüşmek istemezse?"

"Bu ihtimal daima var, kendi paranoyak sanrılarına seni yerleştiriyor. Bu olursa haberim olsun. Ya dozajı yükseltiriz ya da başka bir ilaç deneriz."

"Mickey, belirtildi mi pek emin değilim. Bu kadında başka bir şey var... Bilemiyorum, çılgınca bir şey." Burada her ikisi de kahkahayı bastı. "Fakat, hani ne derler bilirsin, bazen paranoyakların bile gerçek düşmanları olabilir."

Şimdi Lopez'in gülüşü kesilmişti. "Nasıl yani... Kadının gerçek bir travma geçirdiğini mi düşünüyorsun? Bir taciz mi?"

"Evet. Elimizde kadına ilişkin elle tutulur bilgi olmayışı beni endişelendiriyor. Bu kadının geçmişi yok, hakkında bilgi alabileceğimiz akrabaları yok... Bilemiyorum, onu tipik NP sevkleriyle karşılaştırdığımızda, bana pek... zihinsel bozukluğu yok gibi geliyor; fazlasıyla kendinde ve sakın..."

"Bunun için sana yaşam öyküsünü yazıyor, değil mi? Onu okuyup bir karara varacaksın. Eğer cennete gidip meleklerle konuşmuşsa, bundan bir sonuç çıkar, yok eğer bir Kolombiyalı *drogeros* çetesiyle olmuşsa, başka. Bu arada kadın güvenli ve sıcak bir ortamda, bizim peşimizden de atlı kovalamıyor. Bundan bir makale çıkaracaktın, hatırlıyor musun?"

Lorna biraz utanarak da olsa hatırlıyor. Birkaç dakika bilimsel konulardan söz ediyorlar, ardından Lopez başka bir toplantısı olduğunu söylüyor. Lorna odadan çıkarken, Lopez, "Bir şey daha yavrum. Sakın aşık olmaya kalkma" diyor.

"Aşık mı?"

"Evet, hastana sakın aşık olma. Herkes duygu aktarımının ne olduğunu bilir ama bu tersine de çalışır. Şurası açık ki, bu kadındaki bir şey seni çekiyor. Belirli düzeyde, onun gerçekten deli olduğuna inanmak istemiyorsun, öyle değil mi?"

Omuz silkme. Mickey Lopez, "Dikkat et. Bütün söylediğim bu" diyor ve ona, kocaman, sıcak bir Mickey Lopez-sahte-Yahudi gülümsemesiyle sırtıyor.

BUNDAN SONRA LORNA, arabasıyla şehir merkezine inip bir grup perakende zinciri personel müdürüyle, iş müracaatı yapan adayların dürüstlükten sapma yatkınlığını açığa çıkartabilecek test programlarını görüştükleri bir toplantıya katılıyor. Lorna, zarif ve sakın biri olduğundan orta yaşlı insanların bulunduğu toplantılarda çok tutuluyor. Bu yüzden de mesleki çalışmalarını neden böyle ılımlı hizmetlerle sınırlamadığına şaşıyor.

Kuzey Doğu Beşinci Caddenin gökdelenlerinde şık bir ofis dairesi olan çalışma ortamı, muhteşem bir bej rengi ve şahane Körfez manzarası var. Burası hem hamamböceğinden arınmış, hem de dezenfektan kokmuyor. Bütün bunlar, her zaman bulunduğu mekanlara kıyasla çok güzel değişiklikler. O halde neden? Gençlik idealizminden arta kalan son parça mı?

Bir saat sonra, hep gittikleri spor salonunda Lorna bu soruyu hafiften Betsy'ye sorduğunda, "Aptallığın daniskası, tatlı çocuğum" diyor arkadaşı. "Sana zenginlerin de, en az fakirler kadar iyi hizmet almaya ihtiyaçları olduğunu ve onlardan çok daha iyi ödeme yaptıklarını söylemekten dilimde tüy bitti. Yani, açıkçası eğer birazcık becerikli olsalardı fakir olmazlardı." Lorna kendisine rağmen gülüyor ama çok yüksek perdeden değil, çünkü her zamanki gibi step aletinde Betsy'ye ayak uydurmaya çalışıyor. İşte serbest çalışmanın keyifli yanlarından biri, her ikisi de bunu kabul ediyordu; buraya canlarının istediği saatte, salon boşken gelebiliyorlardı. Boşken salona gelmek, emlak işindeki Betsy için, her kas grubunu mükemmel şekle sokmada gereken makineyi rahatça kullanabilmek demekken, Lorna için, birçok kadının önünde çıırılçıplak soyunmak zorunda olmamak demek. Onlardan başka salonda sadece iki erkek ve bir kadın var ve o kadın, ne mutlu ki, Lorna'nın kendini hissettiğinden çok daha kötü bir vücuda sahip.

Lorna, puflayarak, "Toplumsal vicdan taşıyorum" diyor. Klimaların yapay serinliğine rağmen bedeninden oluk oluk ter boşanıyor ve yüzünün çiğ pirzola parçası gibi görüldüğünü hayal ediyor. Hiç zorlanmadan step yapan, ipincecik ve göğüsleri *spandex* muhafazasındaki iki eşit parçaya bölünmüş beysbol topu gibi dimdik duran arkadaşına hayranlıkla bakıyor. Lorna kendininkilerin şu an ne yaptığını düşünmek bile istemiyor; patates çuvalının içinde birbirleriyle tepişen bir çift enik, bir zamanlar sokakta işittiği, birkaç inşaat işçisinin jogging yapan bir kadın (kendisi değil) için söyledikleri bir söz. O zamandan beri, ne kadar uğraşırsa uğraşsın bunu aklından çıkartması mümkün olmamıştı.

Betsy, “Bunun da artık bir yolu, yöntemi var” diyor. “Karnından aldırarak kilolarından kurtulabilirsin. Hey, dinle, buradan çıkınca De Lite’a gitmeliyiz. Bu hafta *pesetje* getirdiler.”

“Ne?”

“Harika bir Arnavut keçi peyniri, pastörize edilmemiş ve yağı sıfır. Sı-fır.” Lorna, Arnavut peynircilere minnetini belirtip randevuyu kabul ediyor ama yine de aklından keşke Betsy cerrahi müdahalelerden bu kadar sık bahsetmese diye geçiriyor. Cerrahi müdahale sözü ona hain Howie’yi, bir de ölmüş annesini hatırlatıyor. Yaşamının son yılında annesinin bedeni, kozmetik amaçlı olmayan çeşitli ameliyatlara kesile kesile şekilsiz bir nesneye dönüşmüştü. Aman ameliyat *olmasın*, Lorna’nın duası bu ya da dua etmiş olsa böyle ederdi. Betsy önceden belirlediği enerjiyi harcamayı bitirdiğinde, hantal Lorna hâlâ bu sonsuz merdiveni (şimdiye kadarki yaşantısının bir simgesi!) çıkmayı sürdürmek zorunda.

Lorna Betsy’ye el sallayıp tırmanışı sürdürüyor. Betsy de elini kaldırıp ona beş parmağını gösteriyor. Hayali beş vakitte görüşmek anlamında. Soyunma odasında kimse yok. Lorna bundan memnun. Bir banka kasasını soyan hırsız gibi hareket ederek soyunuyor, bir havlu alıp duş kabinlerinin olduğu bölüme geçiyor. Havluyla kısmen sarınmış halde, çünkü ufak spor salonu havluları için fazla yapılı. Her gün tartılmaması gerektiğini bilmesine rağmen, tartıya çıkıyor, son gelişinden beri tam yarım kilo, hatta bu havlu en az iki yüz elli gram geleceğinden belki de daha fazla verdiğini görünce seviniyor. Ancak duş perdesinin arkasına doğru adım atarken aynada kendisine şöyle bir göz attığında, hiç de Auguste Renoir’ın romatizmalı dizlerinin üzerine çöküp tapınmasına neden olacak bir beden değil, ümitsiz yağ tulumları görüyor. Duşta daha önce pek çok kez ağladığı gibi ağlamıyor. Giyiniyor ve Betsy’yle yemeğe gidiyorlar. Arnavut keçi peynirinin tadı kütüphane tutkalıyla tebeşire benziyor, fakat Lorna iyi bir asker ve hiç şikayet etmeden Betsy’den çok yiyor. Yağı sıfır.

AKŞAMA DOĞRU Paz, Binbaşı Oliphant'ın sekreterinden bir çağrı aldı, derhal yanına gitmesi isteniyordu ve gitti; geçerken diğer dedektiflerden birçok spekülâtif bakış almıştı. Binbaşı, ceketini çıkartmış gömleğiyle masasında oturuyor, FBI kupasıyla içiyor ve Paz'a churro gibi görünen bir şey yiyordu. Oliphant kahve ikram edince Paz kabul etti ve üzerinde ÜÇÜNCÜ BİLGİSAYAR DOLANDIRICILIĞI KONFERANSI, DENVER yazan, Hazine damgalı bir kupayla aldı.

Oliphant elindeki yiyeceği göstererek, "Bunlara beni sen alıştırdın, Paz. Ne var ki, senin yaptıkların kadar lezzetlisini hiçbir yerde bulamadım" dedi.

"Çok taze yenmeleri gerek, efendim. Yağdan çıktıktan otuz dakika sonra rahatlıkla onları tahta niyetine kullanabilirsiniz."

"Benim ofisin dışına bir kızartma tenceresi koyabilirdik"

"Çok iyi fikir, efendim. Ben de müdürlüğün *churronista'sı* olurdum."

"Bayılırdın, öyle değil mi?"

"Verilecek her yeni göreve daima hazırım, Binbaşım."

Oliphant kıkırdadı; karanlık, organik bir ses çıkmıştı. "Peki, seni buraya eski bir görev yüzünden çağırdım. Şu Trianon meselesi. Tanrım, kulağa okulda öğrendiğimiz, hani Birinci Dünya Savaşının çıkmasına sebep olan şey gibi gelse de, kurbanın adını bir türlü hatırlayamıyorum."

"Jabir Akran al-Muwalid."

"Tamam. Bugün Washington'dan ilginç bir telefon aldım, ismini vermeyeceğim bir dostum, senin olayına kafadan girdi. Ortağın bu yakınlarda Floyd Mitchell adındaki bir herifle görüştü mü?"

"Evet ama pek bilgi vermemiş. Mr. Mitchell'in ağzı çok sıkıymış."

"Bunun nedeni belki de Mr. Mitchell diye birisinin varolmamasıdır ve bu bilgi bu odada kalacak. Mitchell bir devre

kesici. Bütün büyük istihbarat örgütlerinde bundan bir tane vardır. Yerel emniyetten bir isim hakkında bilgi soruşturan biri, senin adamın gibi, telefon edip sorar ve kız 'Mr. Mitchell'e aktarıyorum' veya Blake'e veya Fox'a der, çağrı olayla ilgili görevli memura yönlendirilir, memur ipe un serer ve böylece soruşturmanın yeniden uykuya yatması beklenir."

Paz, "Biz de uykumuza mı döneceğiz" dedi.

"Belki de dönmeliyiz. Oradaki adamım bunun çok üst düzeyde bir mesele olduğunu söyledi. Onu aramanız birçok alarm zilini çaldırmış. Senin bu kurbanın, birçok bağlantısı olan, arkası kuvvetli biriymiş."

"Şarbon mikrobi taşıyan uçağı dosdoğru Orange Bowl⁴ üstüne uçurtacak türdeki bağlantılar mı?"

"Ey Tanrım, dilini ısır be adam!" Oliphant kötü churrosunu çöp tenekesine fırlattı; ardından poşetle yağlı kağıdı da. Zarif, keskin atışlardı bunlar. Sonra FBI kupasından bir yudum içti. "Ulusal Güvenlik tuhaf bir iştir. Ben Büro'dayken bu konuyla ne pek ilgim oldu, ne de bunu pek istedim. Bugünlerde, elbette, herkes etrafta başları uçmuş halde koşuşturuyor, galiba her sallanan malafat bir şekilde bunun içine girdi."

Bir suskunluk oldu. Oliphant, sanki bu her ne ile ilgiliyse, Paz'a onun ne kadarını aktaracağı konusunda bir karar vermede çalışmış gibiydi. Paz yardımcı olmaya çalışırcasına, "Efendim, sormamın sizce bir sakıncası yoksa, acaba siz Büro için neler yapmıştınız?" dedi.

"Şey, sıradan işler. Banka soygunları, adam kaçırmalar, kaçaklar. Tencere kaynatacak ufak tefek şeyler yani. Birkaç yıl Quantico'da ders verdim. Bundan hoşlanmıştım. Sonra bilgisayar konusuna merak saldım ve çocuk pornosu konusundaki özel bir görev birimini yönettim. Bu görevdeyken birkaç ana dağıtıcıyı basmıştık ki bu bana büyük bir haz vermişti. Sonra

---

⁴ Orange Bowl: Florida, Miami'de üniversite takımları arasındaki şampiyona maçlarının yapıldığı büyük stadyumun adı-ç.n.

SAIC⁵'nin New York'taki baş temsilcisi oldum, orada şefle tanıştım ve işte buradayım. Son yıllarda, New York'taki olaylardan beri, hiç kuşkusuz her şey değişti. Ve biz, yani Büro, ulusal güvenlik görevimizi yerine getirmeye uygun değildik. Aslında, bu görevi yapmayı son kez denediğimizde kendimizi aptal konumuna düşürmüştük; biz film yıldızlarını gözetlerken, kahrolası Ruslar sağlam kazığa bağlanmamış her şeyi götürüyorlardı. Bunun sebebi, bizler olay çözmeye, ağır suç soruşturmalarında delil toplamaya eğitilmiştik. Altın madeni hep oradaydı, böyle terfi ederdin. Şimdiyse, olayları olmadan durdurmamızı istediklerini söylüyorlar; tamamen farklı bir iş. Peki, bu haltın üstesinden nasıl gelinecek?"

Paz'ın bir fikri yoktu. Bir süre sonra, "Yani kurbanın, ulusal güvenliği tehdit eden biri olduğunu mu öğrendiniz?" diye sordu.

"Ha? Yok, hayır, mesele o değil. Beni arayan dostum, bu adamı takip listesine koyanların tuhaf bir takım olduğunu bilmemi istedi. Stratejik Kaynakları Koruma Birimi⁶ diye adlandırılan bir şeyden bahsedildiğini hiç duymuş muydun? Kısaltılmışı 'serpu' şeklinde okunur."

"Hayır. Nedir o?"

"Şey, buradaki fikir, stratejik kaynakların korunmasının gerektiğidir. Kimyasal fabrikalar, boru hatları, enerji dağıtım ağları. Aktarma terminalleri, özellikle de petrol terminalleri. Birisinin elinde doğru yerlerde -Basra Körfezi, Suudi Arabistan, Kanada, Meksika, Nijerya gibi- kullanacağı altı tane bomba olursa, petrol alımlarımızın yüzde altmışını aylarca kesebilir. Bu iş tehlikelere oldukça açıktır, yahut bana öyle söylendi. Her neyse, SRPU bu işi yapar; hem ABD'de, hem de denizaşırı ülkelerde."

"O zaman bu bir anlam kazanıyor. Kurban petrol işindeydi."

---

⁵ SAIC: Cinsel Taciz Araştırma Komisyonu-ç.n.

⁶ SRPU, *Strategic Resources Protection Unit*: Stratejik Kaynakları Koruma Birimi-ç.n.

“Gerçekten mi?”

Paz, Michael Zubrom’dan öğrendiklerini, şu garip kayıp cep telefonu meselesiyle birlikte aktardı.

Oliphant, “Tamam, yani bu Zubrom kurbanın gizli bir petrol rezervi hakkında bilgisi olduğunu ima etti ve... başka? Onun başka bir yere yönlendirilmiş petrolü kullanarak bu rezervi geliştirecek parayı bulmaya çalıştığını mı? Yok, bu çok anlamsız. Bu konuyu çok fazla bilmem ama petrol rezervlerinin petrol şirketleri tarafından geliştirildiklerini ve onların bu işe milyonlar harcadıklarını sanıyorum. Dolayısıyla birkaç yüz bin, bu işin dışının kovuğuna gitmez. Ayrıca Sudan hükümetinin büyük bir rezerv hakkında bilgisi olsaydı bu konuda açık açık pazarlık yaparlardı. Demek istediğim, bu petrol öyle gizli bir hazine gibi bir şey değil; hani üzerinde X yazılı noktası olan haritaları bulup oraya gece bir kamyonla gidiyorsun ve hayatın kurtuluyor, filan.”

Paz, “Eh, siz de şaşkına döndünüz, değil mi?” dedi. “İyi. Ben kaybettığımı düşünüyordum. Artı, bir de bu yeni mesele. Kurbanımız, petrol sahalarıyla rafinerileri terörist saldırılardan korumakla görevli olması gereken bir grubun takip listesindeymiş. Acaba bu adam bir terörist miydi? Pek öyle olabilecek gibi değil, meğer ki şu petrol satışı bunun için olmalısın; bir terör ağı kurmak için para sağlamak gibi.”

“Üzerinde düşünmemiz gereken bir nokta. Hiç para bulduk mu?”

“Yok, öyle bir para bulamadık. Zubrom’un ödemesini gönderdiği şu Jersey bankasının transfer emirlerini Morales’e kontrol ettiriyorum ama fazla bir ümidim yok. Bu herifler ellerindeki bilgiler konusunda çok sıkıdır ve Miami’den bir polis memuru onları pek fazla etkilemeyecektir.”

“Hayır, onlar zaten FBI’dan da etkilenmezler. Orada bir cep telefonu ele geçiremediğinize çok canım sıkıldı.”

“Evet, benim de. Diğerlerinin yanında bu konu Dideroff’un suçlanmasına bir gölge düşürüyor veya en azından cinayeti tek başına işlemediğini gösteriyor.”

“Acaba işledi mi ki?” Oliphant’ın ses tonu mesleki bir tahmin yapar havasındaydı; bu son sözle yeniden amir olmuş ve gözlerini dikmiş, Paz’a bakıyordu.

Paz omuzlarını silkip yanıtladı. “Efendim, bizim tüm bildiklerimizi siz de biliyorsunuz, şu farkla ki bu kadını ben tutukladım ve orada bir şey gördüm. Bence adamı öldürmüş olabilir. Birkaç saniye tam katil görünüşündeydi. İşledi veya işlemedi...” Bir daha omuz silkti. “Bu kadın normal sayılacak insanlardan değil.”

“Yazacağı söylenen şu muazzam itiraftan ne haber?”

“Anlaşılan hâlâ karalayıp duruyor. Bir köşeye kıvrılıp yazdıklarını okumak için can atıyorum.”

“İnanırım. Bak, Posada’yla konuşacağım, sizin ikinizi de bu işe tam gün koysun. Bu kurbanla zanlınız hakkında daha fazla bilgi bulmanız gerekiyor; nerede kesişiyorlar ve bundan böyle davayı sadece Dideroff aleyhinde güçlendirmeye çalışmıyoruz. Mümkünse tüm hikayeyi bilmek istiyorum. Yazdıklarını kullan, fakat onlara takılıp kalma. Kadının yaşam öyküsünün hem kontrol edilmesini, hem de çapraz kontrolünü istiyorum. Bizim bu Arap kimmiş, bir gemi yükü petrolü satmaktan başka Miami’de ne yapıyormuş, meydana çıkar. Yalnızca bu olamaz. Dünyanın herhangi bir yerinden de bu işi yapabiliirdi. Miami’de olmasının mutlaka bir sebebi vardı. Bir şeyin peşindeydi ve birisi de onun peşindeydi. Bunu biliyordu, yoksa senin şu petrolcü herife biraz destek alacağından bahsetmezdi. Belki de destek almıştır. Eğer almışsa ne veya kim olduğunu açığa çıkar.”

“Tamam, efendim, yalnız lütfen bana söyler misiniz, daha çok basit bir mesele gibi gözüken bir şeye karşı neden tam saha prese geçiyoruz?”

Oliphant sıkılmışçasına elini salladı. “Ey, kahretsin, sen de çok iyi biliyorsun ki bu lanet olay artık basit bir mesele değil. Duvarın içinde ölmüş bir fare leşi bilir misin? Ne kadar deodorant sıkarsan sık, burnunu düşüren o berbat koku gitmez. Bu işin

içinde de böyle bir koku var. İnsanlar bizimle oyun oynuyorlar, büyük oyuncular bizimle oynuyor ve kendimle oynatacaksam bana da lanet olsun. Duvarı delip leşi bulmamız gerekiyor.”

Paz, derin bir nefes alıp sordu. “Efendim, bunun sizin Büro’ dan ayrılmanızla bir ilgisi olamaz, değil mi?”

Oliphant gözlerini dikip öylesine uzun uzun baktı ki, Paz gözlerini indirmek zorunda kaldı. “Bu seni hiç ilgilendirmez. Fakat benim FBI tecrübemden herhangi bir şey bu konuyla ilişkili çıkarsa, sana aktarırım. Anlaştık mı?”

Paz ayağa kalktı. “Evet, efendim.”

Oliphant hâlâ onun gözlerinin içine bakıyordu. “Yeterli uyku alıyor musun, Jimmy?”

“Elbette.”

“Pek öyle görünmüyorsun. Gözlerinde kırmızı halkalar var ve son yarım saat içinde üç kez esnedin. Belki de şu Küba kahvelerini biraz azaltman gerekir.”

Paz, “Evet, efendim” dedi. “Belki azaltırım.”

O N

LORNA WİSE yatağında yatarken semptomlarını düşünüyor. Günlerden Cumartesi. Yatağında her günkünden daha uzun kalıp bunu sürdürebilir. Gırtlığının arkasında rahatsız eden bir tırmalanma. Baldır adalesinde bir seğirme. Sol dirseğinin hemen üzerinde, sanki duyarlığı azalmış bir bölge. Önce bir gözünü, sonra ötekini kırıyor. Sanki görüşünün sol tarafında biraz bulanıklılık var ama bu yapışık bir toz parçası da olabilir. Fakat bunun solda olması kaygı verici. Kötü olan baldır adalesi de, soldaki, merkezi sinir sistemindeki bir aksaklığı gösteriyor; bir kan dolaşım güçlüğü, minik bir beyin tümörü, belli belirsiz bir MS başlangıcı. Yatar durumda, elleriyle göğüslerini yokluyor; aslında bunu ayakta yapması gerektiğini çok iyi biliyor, duşa girdiğinde tekrar yoklayacak. Sinsi sinsi yaklaştığını bildiği tümörü arıyor. Hiç kuşkusuz, bütün bu yıllardan sonra böylesine ustalaşmış parmaklarıyla mümkün olan en erken safhada nodülü yakalayabilecek ve derhal cerraha aldırtacak. Ne var ki bunun doğru olmadığını biliyor; şimdiye kadar kesinlikle yeterli amatör bir onkolog olmuş olsa bile, öyle hain kanser türleri var ki, elle hissedilebilecek boyutta bir tümör belirlediğinde çoktan bütün bedene yayılmış oluyorlar. Fakat annesindeki o tip değildi. Annesi doktora gittiğinde mandalina büyüklüğünde bir tümör taşıyordu. Neden anne, neden doktora gitmedin ki? Çünkü önemli olduğunu düşünmedim. Çünkü doktorlardan nefret ederim.

Lorna göğüslerini bırakıp doğrularak yatağın kenarında oturuyor. Doğrulurken gözleri bir an için şöyle bir kararıp geçiyor ve midesi de bulanır gibi oluyor; metastazdan harap düşmüş bir beynin şaşmaz belirtisi ya da yalnızca basit bir rahatsızlığın ve kendisinden hoşnut olmamasının sonucu. Annesinin aksine Lorna doktorları seviyor, Hain Howie'de olduğu gibi bazen de cinsel bir arzuyla. Sırf bu nedenle kendi özel doktorunun daima bir kadın olmasına karar vermişti, ki artık öyle. İçinden yükselen Dr. Greenspan'ı arama arzunu bastırıyor. Ona sadece otuz dört gün önce görünmüştü ve adının hastalık hastasına çıkmasını istemiyor. Her cumartesi yaptığı rutin işlere başlarken, nedense günün ilk dakikalarının en kötü zaman olduğunu düşünüyor; kendini en kırılgan ve korkmuş hissettiği anlar.

Küçük arka verandada, çiçekler ve şakıyan kuşlar arasında greyfurt, sağlık hapları ve kahveyle kahvaltı ediyor. Her sabah hem *Miami Herald*, hem de *New York Times* alıyor, ikisini de baştan sona okuyor; spor sayfaları hariç. *Herald* mükemmel bir gazete, fakat *Times* olmadan kendisini uygar hissetmiyor. *Times* ve *New Yorker*, babasının, her ne kadar artık New Jersey banliyösünde yaşasa da barbarlığa teslim olmadığını ilan ettiği afişleriydi. Lorna, kare bulmacayı çözmekten çok hoşlanıyor. Artık bunu yirmi dakikada çözebiliyor; babası kadar hızlı olmasa bile, pek utanılacak bir süre de değil.

Bundan sonra bir şezlonga oturup bir yandan soğuyan kahvesini yudumlarken, bir yandan da aklından hafta sonu yapmak üzere ertelediği işleri sayıyor. Bunları ya şimdi yapacak ya da boş verip tembellik edecek. Telefon çalışıyor. Arayan Sheryl Waits. Hazır olup olmadığını soruyor. Neye hazır olacaktı ki? Lorna'nın aklından, Sheryl'in partisine giyeceği elbiseyi almak için onunla alışverişe çıkma randevusunun tamamen silindiği anlaşıyor; gerçek bir parti kıyafeti, sende olduğunu hiç sanmıyorum tatlım. Benim evime mantar gibi görünerek giremezsin. Hah-ha!

LORNA, O AKŞAM SHERYL'İN PARTİSİNE üzerinde, bedenini sımsıkı saran, ince askılı, içine dikilmiş sutyeninin göğüslerini iki porsiyon meyveli pasta gibi meydana çıkarttığı kırmızı elbisesiyle, havalı bir gecikme sayılmayacak kadar geç gidiyor. Ortalık ayağa kalkmış; yolun iki yanında arabalar, insanlar ellerinde içkileriyle evin ön bahçesinde ayakta, çamların dallarından sarkan lambalar, palmiyelerin gövdelerine sarılı ışıklar, ara katlı, oldukça geniş evin her penceresinden yayılan ışık ve gümbür gümbür çalan müzik.

Sheryl'i mutfakta, fırından bir tepsi kızarmış tavuk kanadı çıkarırken buluyor. Sheryl, ona ne kadar harika göründüğünü haykırp sesinin erişebildiği herkesi de ona bakmaya çağırıyor. Lorna, "Senden nefret ediyorum. Dört yaşından beri yüzme havuzu dışında üzerime giydiğim en küçük kumaş parçası bu" diyor.

"Ayol sen süzme salaksın, kızım! Muhteşem görünüyorsun. Elvita, baksana, muhteşem görünmüyor mu?"

Elvita da aynı fikirde. Lorna kırıtarak vamp kadın pozu veriyor. Gülüşüyorlar.

Lorna oldum olası partilerden ve içki içen insanların hareket tarzlarından sıkılır, tanımadığı insanlarla dans etmekten veya yabancıların onu ellemelerinden hoşlanmaz. Gürültülü partilerde genellikle sessiz bir köşe bulur, bir kadeh beyaz şarap alıp yağmur ormanındaki bir ornitologmuş gibi, kendi sosyal ritüelleri içindeki çeşitli türleri gözler. Fakat Sheryl'in partisi olduğu için burada sosyal davranması gerektiğini hissediyor. Bir kadeh sodalı şarabı yudumlayarak ortalıkta dolaşiyor. Buradakilerin çoğu emniyetle ilişkili; göz kararı yarısından çoğu siyah, diğerleri de Anglosakson'la Kübalı karışımı. Beklediği gibi, erkekler ayakta kümeleşmiş duruyorlar, ellerinde büyük plastik bardaklardaki içkilerini tutup ya çeşitli spor olayları ya da işleri hakkında laflıyorlar. Kadınlar da kümeleşmişler, işler, alışveriş, tatil programları, giysiler, çocuklar, ki bunlardan bahçede ayak altında koşuşup bağırان çok sayıda var, hakkında sohbet ediyorlar.

Birkaç kişi verandanın renkli ışıkları altında, Wheather Girls'ün "It's Raining Men" parçasıyla dans ediyorlar.

Adamın biri yanına yaklaşıyor, kendisini Rod olarak tanıtıp Leon'un bir arkadaşı olarak tanımlıyor. Kaslı ve kıllı biri, bir polis. Sadece havadan sudan konuşabilen biri. Gözlerini dikip Lorna'nın göğüs sergisini seyrediyor. Daha uzun boylu, Lorna'nın hiç hoşlanmadığı kadar büyük ademelması olan Ben adlı biri de gelip onlara katılıyor. O da dik dik göğüslerine bakıyor. Lorna, otomobil fuarında yeni model araba sergilenen bir döner platformda durması gerektiğini düşünüyor. Ve işte bir başkası, Martin, daha genç ve yakışıklı, peki nereye bakıyor? Lorna'nın kusursuz tenine değil. Bu erkeklerin hepsi Miami Emniyet Müdürlüğünde çalışıyor, gülünesi bir rekabet içinde, birbirleri hakkında ona komik kötü laflar aktarıyor ve hepsi de bedenini süzüyor. Lorna, neredeyse salyalarının akışını, kanlarının cinsel organlarına hücum edişini duyabilecek. İşte bu kadar, cinsel zafer; fazla ciddiye alınmayacağını görüyor. Sanki, bir inşaat işçisinin çaldığı ıslığın, anlamlı bir ilişkiyi başlatacağını düşünmek gibi bir şey. Yine de karşısında duran şehveti kabarmış muhatabına, şu *aptal aptal sırttan kelleye* yanıt vermeli, bu oyunu mutlaka sürdürmeli, Tanrı aşkına! Ve terlemeli. Bu kıyafetin iyi yanı, koltukaltından uzak kesimli olması. Eline bir içki tutuşturuluyor; tatlı ve çok soğuk. Herhalde Leon, şu meşhur donmuş *daiquiri*'lerini hazırlıyor.

Bundan sonrası biraz bulanık. Birçok erkekle dans edip korumasız sayılacak karnında birçok alt takım ve kalçalarında birçok el hissediyor. Funk ve diskoyla dans ediliyor, aslında pek meraklısı olmadığı bir tarz. Sonra birdenbire müzik değişiyor, bir Latin ritmi. Fakat önceden bildiği hiçbir Latin müziğine benzemiyor. Tekrarlı, çok vokalli, ritimleri inanılmaz karmaşık olmasına rağmen hâlâ derinden gelen bir müzik. Şimdi, hiç bilmediği, fakat görüldüğü kadarıyla, kim bilir, belki de içtiği rom yüzünden oldukça iyi götürdüğü adımlarda onu yöneten bir erkekle dans ediyor. Erkeğin, Lorna'nın bir bavuluyla aynı

karamel rengindeki bir yüzün üzerinde duran kıpırtısız elâ gözleri var. Boyu, Lorna'nın yüksek ökçeli haliyle aşağı yukarı aynı.

"Bu müzik nedir?" diye soruyor.

Erkek, "Zamanı bastırmak için bir makine" diyor.

"Pardon?"

"Lévi-Strauss."¹

"Lévi-Strauss mu?"

"Evet. White Sox'da üçüncü *base* oynar. Şu Marlin'lerden n'aber?"

Kadın, "Siz Jimmy Paz'sınız" diyor.

"Peki, bu sonuca nasıl vardınız, Dr. Wise?" Küçük beyaz dişlerini meydana çıkartan kedi gibi bir sırıtış.

"Sheryl zeki olduğunuzu söylemişti. Bu partideki pek çok erkeğin, bir soruya Lévi-Strauss'tan bir deyişle yanıt vereceğini sanmam."

"Sadece yapısal antropoloji beysbol takımında olanlar."

"Galiba siz onlardan birisiniz."

"Öyleyim. Soldan vurucuyum. Biz top oynar, sonra bir kasa dolusu soğuk şişeyi aşağı indirip soyunma odasında toplanır, *Tristes Tropiques*'i tartışırız."

"Gerçekten bu müzik nedir?"

"*Timba*. Bir Küba kaydı, Klimax adlı bir grup."

"Şarkıları ne hakkında?"

"*Yo no quiero que mi novia sea religiosa*. Kız arkadaşımın din-dar olmasını istemem. Hazır laf açılmışken, bizim kızımız nasıl?"

Lorna, "Aman, iş konuşmak yok! Elbisemi beğendiğin için benimle dans ettiğini sanıyordum" diyor, bu sözlerin ağzından kaçmasına nasıl izin verdiğine gerçekten inanamayarak.

---

¹ 1908 doğumlu, geliştirdiği yapısal antropoloji ile tanınan ünlü Fransız antropolog-e.n.

Adam onu dışa doğru savuruyor, özenle duruşa getirip sonra çekerek sırtını kendi göğsüne yaklaştırıyor. Tütün kokuyor; Lorna'nın genellikle takıldığı sağlığına düşkün erkeklerde almaya alışık olmadığı bir koku. Hoş, pek fena da değil. Hafif baharatlı. Erkek ritme uyup onu bir kez daha savuruyor ve bu kez ona hayranlıkla uzun uzun bakıyor; bu bakış teninden bir alev gibi geçiyor. "Hayır, aslında elbise içindi. Doğrusunu istersen, elbisenin olmadığı bölgeler için. Kaymak gibi. Keşke uzun bir kaşığım olsaydı diyesim geliyor."

Lorna, "Birer içki daha alsak iyi olacak" diyor.

DAHA SONRA, Lorna'da bu akşam içtiği ikinci çılgın daiquiri ve Paz'da buzlu bir koyu kahverengi içeceğin ardından, Waites'lerin Florida odasındaki biraz partal bir Bahama kanepesinde yan yana oturuyorlar. Lorna, Sheryl'in elinde bir tepsi atıştırma ile onlara doğru hızla geldiğini görüyor. Sheryl onları fark edince gözlerini devirip teatral biçimde dudaklarını yalıyor. Lorna da ona dil çıkarıyor.

Paz bu eylemi gördüğü halde, yorumda bulunmaktan kaçınıyor. Bunun yerine, "Eh, elimizde ne var bakalım?" diyor.

Lorna'nın, onun neden bahsettiğini anımsaması bir saniye sürüyor. Ardından kendi sesini duyuyor. Yavaş, dili hafifçe dolanarak konuşuyor. Sanki çok uzaktan konuşan bu kişiyi dinliyor. "Yüz yüze iki görüşme ve her sayfası yazıyla dolu bir defter. Görüşmelerden fazla bir şey çıkmadı. Kadın zor bir vaka. Çok akıllı, ağzından hiçbir şey kaçırmak istemiyor. Bu kadında... Nasıl demeli... bir bölünme var, çok derinlerde bir yerde. Normal kişiliği sakın, mübarek, birçok dinsel öğeyle iç içe. Fakat arada sırada, kendisini zorda hissederse..."

Paz, "Örümcek kadın zıp diye meydana çıkıyor" diyor.

"Sen de şeyi gördün mü? *Kadını*, demeliydim." Lorna aniden minnet dolu bir ferahlık hissediyor. Hastasının bu yönünü Mickey Lopez'le hiç konuşmamıştı.

"Şey, evet. Tutuklamadan sonra onunla yaptığım görüşme-
de bir şey görmüştüm. Gözlerindeki bir bakış. İşte hemen o an-
da karşımızdakinin Küçük Çiçek olmadığını anlamıştım."

"Affedersin, küçük... Ne?"

"Bir azize. Lisieux'lu Tereza. Sanırım Katolik değilsin."

"Hayır. Ama eminim, bu sadece hastalık numarası değil.
Öylesini çok gördüm ve anlaşılması oldukça kolay. Testlerimiz
var... Her neyse fazla tekniğe girmeyelim, fakat bu kadın sahici.
Orada gerçekten yamuk bir şey var. Ona yazdırdığın itirafta bu-
nu doğrulayabilecek bilgiler gördüm. Tüyler ürpertici bir ço-
cukluk yaşamış."

Lorna ilk defterin içeriğini özetlerken Paz dinliyor, profes-
yonel ilgiyle ama pek dehşete düşmeden, çünkü çok daha kötü-
sünü hem işitmiş, hem de görmüştüğü var. Kadını konuşurken
incelerken yavan mesleki dilinin altında titreşen, söze dökül-
memiş bir şey yakalıyor. Onun da, kendi gördüğüne benzer,
açıklanması mümkün olmayan biçimsel bir değişime tanık ol-
duğunu anlıyor. Bu yalnızca Emmylou Dideroff'un gözlerinde-
ki bir bakış değil, aslında dile getiremeyeceği, hatta düşünmek
bile istemediği bir şey ve şimdilik burada bu konuyu açmaya
hiç niyeti olmadığından kesinlikle emin.

"Bir çifte cinayet intiharını bulmak zor olmamalı. Yani an-
nesini uyandırıp üvey babasını vurdurtuyor, bu arada küçük
kardeşi de gidiyor. Ne sevgiymiş! Yine de bütün bunları açık-
lamakta tereddüt etmediği halde, adamımızı balkondan attığını
kesinlikle reddediyor. Bunu nasıl yorumlarsın?"

"Annesinin yaptıklarından dolayı hiç yasal sorumluluğu
yok. Bir anahtarı ortada bırakmak veya birisini yatıştırıcıdan
yoksun kılmak suç değil. Birisinin kafasını geçertmek ve onu
ölüme atmaksa bambaşka bir mesele. Sanırım."

"Dolayısıyla, oyuna getirildiğimizi mi düşünüyorsun?"

"Hayır. Kadın psikopat değil. Aslında olan biten her şeyin
sorumluluğunu alıyor."

Paz'ın yüzündeki karmakarışık ifadeyi görüyor, bunu kendi zihninde de hissediyor. Bu gerçekten çok saçma; burada yarı yarıya küfelik bir halde, polisin biriyle bir vakayı tartışmak.

Lorna artık ikinci daiquiri'sini bitirmek üzereyken, genç bir delikanlı elinde aynı içkiden bardaklarla silme dolu bir tepsiyle karşısında bitiyor. Çocuk ona fazlasıyla bol gelen, vişne çürüğü kısa bir ceket giyiyor. Beyaz gömleğinin yakasından da gevşek bir papyon sallanıyor.

"Bir tane daha al" diyor.

Lorna, "Delikanlı, annen senin içki dağıttığını biliyor mu?" diye soruyor.

"Bana dağıtmaya *mecebursun* dedi; öyle aşağılık biridir o. Bir daiquiri alır mısınız, Dedektif Paz?"

"Sanmıyorum, John. Alırsam reşit olmayan birinin suçuna iştirak etmiş olurum."

Çocuk, "Sinameki. Biz burada *ayyaş-aynasız*larız" diyerek Lorna'ya dönüyor.

"Haydi al bir tane, Lolo, bu bir parti!" derken, bir yandan da boş bardağı alıp dolusunu kanepenin ahşap koluna yerleştiriyor. Samimi bir tavırla Lorna'yı şöyle bir süzüp, "Harikasın Lolo. Elbisen bomba" diyor. Arkasını dönüp kalabalık salonda uzaklaşıyor.

Paz, "Lolo mu?" diyor.

"Buralarda aile adım. Kızlardan biri daha bebekken bana böyle seslenmişti, üzerimde kaldı."

"Uymuş sana. Bu kıyafetle."

"Sen de bomba mı dersin, yani, humm?" Yeni içkisinden bir yudum alıyor. Lorna bu içkiyi de bitirirse, uzun süredir kafayı bulmamaya özellikle özen gösterdiği için, resmen körkütük sarhoş olacağını biliyor. Ne olursa olsun içmeye karar veriyor. Emmylou Dideroff'a yarım akılla anlam vermeye çalışmaktansa hiç konuşamayacak halde olmak çok daha iyi olacak. Üstelik

Lévi-Strauss'un kim olduğunu bilen bir adamın yanında oturuyor. Paz'ın, geniş dudaklarının kenarında oynayan şu küçük gülümsemesiyle onu seyrettiğinin farkındayken, içkisini öyle hızlı içiyor ki soğuktan çenesi sızlıyor. Ona yaslanıyor, aslında planladığından çok daha fazla yakınına girmiş, göğsü adamın kolunda eziliyor. "Bir dansa daha ne dersin, Detektif?" diyor.

LORNA GERİNEREK gözüne gelen sabah güneşinden kaçmak için çarşafı başına çekiyor. Gözlerinin arkasında hafif bir ağrı var ve gırtlaklı kupkuru. Ağzı ve boğazı özellikle çok fazla rom içince kalan iğrenç çürümüş melas tadıyla sıvanmış. Zihni bomboş. Bir iki saniye için kimliğinden bile yoksun. Yavaş yavaş aklı yerine geliyor; kim, nerede (kendi yatak odasında), ne halde. Akşamdan kalma ve cırlıçıplak. Hayır, pek sayılmaz; akşamki kırmızı dantel tangası üzerinde. İşte burada film kopuyor. Üçüncü daiquiri'yi, Paz'ı, onunla verandada dans ede ede dönüşlerini ve onun küstah, sorgulayan gülümsemesini hatırlıyor ama sonrası boşluk. Eve kadar araba kullanması söz konusu olmadığına göre, onu mutlaka birisi getirmiş olmalı. Hiç hatırlayamıyor. Seks yaptı mı? Bütün bildiği, yaptıysa da Dolphins takımının savunma hattına taş çıkarmış olabileceği. Sheryl arıyor, fakat Lorna'nın ona anlatacak hiç malzemesi yok. Sadece başının zonklamasını artıran bir sürü kız kıza gırgır muhabbetin arasında Lorna'nın arabasının geri getirilmesini ayarlıyorlar.

Bir saat sonra, arabası evine bırakılmış, Lorna, (tenine yapışan tüm kasık kıllarının yalnızca kendisinininkiler olduğuna kanaat getirdikten sonra) düşünu almış, bir baş ağrısı hapi yuttuktan sonra iki kupa sade kahve içmişti. Ofisinde rahat bir koltukta kaykılmış yeni bir romanla ilgilenmeye çalışıyor ama başaramıyor. Huzursuz ve tedirgin, üstelik tüm sinirlerinin kılıfları zehirli etil alkol metabolizma artıkları nedeniyle tamamen kazınmış, açıkta ama aynı zamanda tükenmiş ve bir romanın hayal bahçesinde dolaşacak enerjiden bile yoksun. Masasındaki okul defterine gözü ilişince kitabı bırakıyor, uzanıp onu alarak

koltuğa dönüyor. Emmylou'nun itiraflarının her tarafından artık salkım saçak *Post-it*'ler fışkırıyor. Özellikle bir tanesini tutup çeviriyor ve sayfayı inceliyor. Emmylou büyük ve kalın harflerle yazmıştı.

Bu senin de başına geldi, öyle değil mi?

Altı çizilmiş, kuşkusuz Paz'a hitaben yazılmış, ki burada çoktan bir ilişki kurulmuş zaten. Neden? Bir Katolik şeyi mi? Dış seslerin bilhassa çocukluk dönemlerinde sık görülen olgular olduklarını biliyor. Ne var ki burada çok uç bir örnek var, idin tepileri dışarı yansıtılıp hayali bir varlığa, bu ışıltılı adama dönüştürülmüş. Neden ışıltılı? Hem ayrıca, yaş ilerledikçe kaybolan bazı erken dönem görsel halüsinasyonlar var. Çok ilginç. Bundan başlı başına bir terapi dizisi üretilebilir. Lorna kalkıp bir kalemle defterini almaya gidiyor.

Telefon çalıyor. İki kez çaldıktan sonra makine karşılık veriyor. Ucuz hoparlörün bozduğu bir ses: "Lorna... Jimmy Paz arıyor, umarım her şey yolundadır. Hey, beni araman gerek--"

"Alo?" Lorna odayı uçarcasına geçip ahizeyi kapıyor.

Paz, "Eh, şükür" diyor. "Hayattasın. Kendini nasıl hissettiğini hiç sormayacağım."

"Çok düşüncelisin. Dün gece beni eve sen getirdin herhalde. Özür dilerim, genellikle pek öyle davranmam."

"Nasıl yani? Bir partide kafayı bulup eğlenerek mi?"

"Eğlendim mi? Hatırlayamıyorum."

"Kahkahalar atıyordun. Genellikle bir göstergedir."

"Şey, zahmete girmen büyük bir incelikti." Burada küçük bir sessizlik. Her ikisi de zorunlu yakınlığın verdiği çekingenlik içinde karşı tarafın ilk hamleyi yapmasını beklerken, Paz atılarak, "Umarım üzerinden o elbiseyi çıkartmama kızmamışsındır. Uyurken çok rahatsız edecekmiş gibi geldi. Üstündekini fark etmedim dedi."

"Önemli değil."

“Şunu bilmeni isterim ki, o sırada gözlerimi hep kapalı tuttum.”

“Çok ince düşüncelisin. Zor muydu?” Karşılıklı makaraları koyuverdiler. “Yok, yani, elbiseyi çıkartmak zor muydu...”

“Hiç de değildi. Bir uskumrudan fileto çıkartmak gibi.”

Lorna bunun bugüne kadar kendisine söylenen en seksi söz olduğunu düşünüyor. Bir karşılık bulmaya çalışıyor, fakat tek yapabildiği bir telefon tacizcisi gibi ahizenin mikrofonuna doğru aptalca nefes alıp vermek.

“Dinle, şey, aramamın bir başka sebebi ...biraz yardıma ihtiyacım var.”

Lorna, “Elbette, nedir?” diyor.

“Acaba, mümkünse, bana kadar gelebilir misin?”

“Hemen şimdi mi?”

“Evet, zahmet olmazsa. Biraz düğüm oldum ve arayabileceğim tek kişi sendin.”

“Nasıl bir düğüm?”

“Şey, bunu telefonda anlatmak çok zor olacak. Sadece bir dakikanı alacaktır.”

Lorna hemen kabul ediyor. Paz ona adresi verip arka kapının bir anahtarının nereye gizlendiğini söylüyor; piknik masasının sol ön ayağının altında. Telefonu kapatmadan önce Lorna'ya içtenlikle teşekkür ediyor. Lorna aceleyle giyiniyor. Bugünün canlı havası; bir kamp gözetmeni gibi haki şort ve kısa kollu beyaz gömlek. Arabasına atlayıp, Little Havana, Calle Ocho dışında Güney Batı on dokuz adresine sürüyor. İçeri giriyor, kendisini biraz garip hissediyor ama huzursuz değil. Hatta hevesli.

“Jimmy?”

“Buradayım. Yatak odasında.”

Sesi izliyor. Jimmy Paz pirinç bir karyolada, belden aşağısı ince bir yorganla örtülü ve belden yukarısı, koyu pürüzsüz, parlak bir cildin kapladığı etkileyici bir kas sistemini gözler

önüne sermiş yatıyor. Altın bir zincirle ucunda bir de haç ve bir sıırma geçirilmiş, koyu renkli bir başka nesne. Bu hem çok garip, hem de biraz ürkütücü olsa bile azıcık da kışkırtıcı. Lorna neredeyse göz bebeklerinin büyüdüğünü bile hissediyor.

“Geldiğin için teşekkürler” diyor. “Gerçekten salakça bir şey yaptım.” Ayağını sallayıp şakırdattığında, Lorna ayak bileğinin bir kelepçeyle karyolanın bir borusuna bağlı olduğunu görüyor. “Anahtarı tam şuraya, sehpanın üzerine koymuştum ve ayrıca kaybetmeyeceğimden kesin emin olmak için kol saatin bandına takmıştım, tamam mı? Neyse, tabii gecenin ortasında uyandım ve ilk yaptığım şey saate bakmak oldu. Anahtar bir şekilde banttaki kancadan kurtulup yere sıçradı. Şu tarafa.” Eliyle gösterdi. “Görebiliyor musun?”

Görüyor ve alıp ona uzatıyor. Paz kelepçeyi çözüyor.

“Teşekkür ederim.” Gülümsüyor. “Sonunda kurtuldum, her şeye kadir yüce Tanrım...”

Lorna, “Vesaire, vesaire” dedi. “Evet, benim buradaki işim bitmiş gözüküyor.”

“O zaman sıra eğlenceye geldi. Bugün yapılacak bir işin var mıydı?”

“Bazı işler dışında aşağı yukarı boşum. Aklında ne var? Alkollü içeceklere katılamam.”

“Elbette. Yine de burada, Miami’de, dünyanın güneş ve eğlence başkenti olması dolayısıyla yaşanacak çok sayıda içkisiz seçeneğimiz var. Su sever misin?”

“İçmek için mi?”

“Üzerinde gitmek için. İçine atlamak için. Deniz. Tekne gezintisi.”

“Yelkenli teknelerden mi bahsediyorsun?”

“Hayır, her tarafında balık pulları olan bir Küba balıkçı teknesinden bahsediyorum. Bir kayalığa götürür, güverteden bir

olta sallarız, belki şansımız yaver gider de birkaç kırmızı kaya balığı tutarız.”

“Bahse girerim bütün iyi yerleri biliyorsundur.”

“Bazılarını. Bu sana uyar mı?”

“Elbette, eve gidip biraz eşya alabilirsem.”

Paz, “Ben de seninle gelirim” dedi. “Yahut da sen buradayken giyinmenin bir yolunu bulabilirsem gelirim.”

“Gözlerimi kaparım” diyor. Paz yorganının altından muhteşem görünüşüyle kayarak çıkıp, üzerine soluk uzun bir bermuda kot, göğsünde *GUANTANAMERA COMIDAS CRIOLLAS* yazan siyah bir tişört ve kollarını yukarı kıvırdığı, bol, sade bir pamuklu gömlek geçirirken, kapatıyor da; biraz yani. Sonra Paz tabancasını takıp polis armalı cüzdanını arka cebine sokuyor.

Kadının bakışlarını yakalayınca, “Kurallar” diyor. “Seni rahatsız eder mi?”

“Sanmam. Ama tabancalı bir erkekle hiç vakit geçirmemiştim.”

“Dün gece geçirdin, hem de elli kadarıyla.”

“Bilerek demek istemiştim. Tuhaf olmalı”

Kısaca, “Alışsan iyi olur” dedikten sonra çıkıyorlar.

Paz’ın arabasına biniyorlar. Pek yeni olmayan, güneşten rengi solmuş turuncu bir Datsun Z. Evinin önündeki kaldırıma yanaştıklarında, Lorna bir dakikada geleceğini söylüyor. Bahçe kapısını açıp bir saniye bekliyor, çünkü birdenbire akşamdan kalmışlığının tamamen yok olduğunun ve daha ilginç Paz kendisini aradığı andan beri, aklından ne hastalık hastası, ne evhamlı, ne de sıkılğan bir düşünce geçtiğinin farkına varıyor. Kendisini müthiş hissediyor, çok uzun süredir hissetmediği gibi. Giriş kapısında anahtarı çevirip içeri girerken kafasında plaj çantasını yerleştiriyor. Yüksek koruma faktörlü bir tüp güneş kremi ve bir havlu almalı, evet, ayrıca Antigua’dan alıp da buralarda giymeye cesaret edemediği şu elektrik mavisi bikinisini giymeye niyeti var.

Kendisini bir yumrukta yana savurup evin giriş kapısından dışarı fırlayan adamı zar zor görüyor. Paz arabasında şoför koltuğuna yaslanmış, gözlerini ayırmadan Lorna'ya baktığı için olan biteni tüm açıklığıyla görüyor. Adam, Lorna'nın kapının içine koyduğu küçük kilimde kayarak biraz sendeliyor ve yolun yarısını aşır tam yeniden hızlanırken Paz çoktan çıkıp arabayı siper alarak Glock'unu ona doğrultmuş haykırıyor: "Dur, dur, polis! Yere yat!"

Adam yavaşlamış, şaşkın şaşkın bakıyor. Paz, onun parlak, sentetik elyaftan siyah bir pantolonla üzerinde kırmızı bitişik harflerle *Heat* yazan dar bir siyah atlet ve büyük beyaz Air Jordan'lar giymiş, başına parlak, siyah bir kumaş bağlamış, zayıf yapılı bir Latino olduğunu görüyor. Yirmi yaşlarında olmalı. Paz durumu gözden geçiriyor; adamın yüzüne odaklandığından elindeki siyah, düz nesnenin ne olduğunu çözemiyor. Birdenbire adamın ne yapacağını anlayıp buz kesiyor. Yeniden haykırmak için ciğerlerine hava dolduruyor.

Adamın sağ eli arkasına dolanıp, herhangi bir şey, bir oyuncak, bir bıçak, bir Walkman olabilecek siyah köşeli bir cisimle meydana çıkıyor, fakat Paz ne olduğuna bakmak için beklemiyor. İki el ateş ediyor. Adam Lorna'nın giriş yolunun başında, vurulmuş insanların ipleri kopmuş kuklaya benzeyen halleriyle yere çöküyor. *Heat* yazısının a'sının hemen üstünde ve altında iki kurşun deliği var. Paz adama doğru koşuyor, nefes almadığını görüyor. Ağzını onun kanla dolu ağzına yerleştiriyor; ağzının etrafındaki seyrek kılları hissediyor. Ellerini onun göğsüne bastırduğunda parmakları arasından yukarı kan fışkırıyor.

Arkasından gelen bir ses, "911'i aradım" diyor. Lorna, akıllı kadın. Uğraşmaya devam ediyor ama hiç ümit olmadığı belli. Herifin elinde gerçek bir silah olmuş olsun diye dua ettiği halde, nefes almak için başını kaldırdığında silaha benzer hiçbir şey göremiyor. Görebildiği tek şey kenarda, sırtı küstahça havaya kalkıp minik bir ev gibi durmuş, küçük bir okul defteri. Emmylou Dideroff'a aldıklarının tıpatıp aynısı.

Çok ilginçtir, elimizde bu sahnenin Uhlan Yüzbaşısı Manfred Ems von Frisch gözünden çok canlı bir anlatımı vardır; kendisinin anılarını içeren, *On üçüncü Uhlan'larla Paris'e (1889)* kitabından:

Birdenbire karşımızda on dört yaşlarında çok güzel bir genç kız beliriverdi; uyku sersemi, ayağında ipekli terlikler, üstünde de bir Fransız süvari ceketi. Sanki kahvaltıdan önce avlusunda mızraklı süvarilerle karşılaşmak sıradan bir olaymışçasına, dikkati çekecek kadar sakin bir havadaydı. Kendisini selamlayıp Fransızca olarak, "Küçükhanım, acaba Fransız Ordusunu geçerken görmüş olabilir misiniz?" dedim. Karşılık olarak çok iyi bir Almancaysa, "Bu soruyu bana sorabilmiş olmanıza çok şaşırdım, efendim, çünkü beni ya yalan söyleyerek kendimi kirletmeye ya da vatanıma ihanet etmeye zorluyorsunuz. Bir centilmen asla bir hanımı böyle bir açmazda bırakmaz" dedi. Bu hamle karşısında biraz şaşırmış ve birliğin önünde küçük düşürülmekten de rahatsız olmuşum. Bu yüzden ona, "Savaş koşulları, matmazel, böylesi güzel değerlerden bizi yoksun bırakıyor" dedim. Genç kız, "Bu konuda sizden farklı düşünmek durumundayım, efendim. Savaş veya barış, kabalık için asla bir bahane olamaz. İnanıyorum ki, bunu ne kralınız onaylardı, ne de anneniz" diye karşılık verdi.

Marie-Ange'ın karakteriyle gözü pekliğinin bundan daha güzel bir sergilenişi bulunamazdı! Ems von Frisch daha sonra kızın kendisiyle adamlarına yiyecek, içecek ikram ettiğini, hayvanları için de yem getirdiğini, fakat en ufak bir bilgi vermediğini yazıyor. Prusyalılar gittikten sonra Marie-Ange çarçabuk giyinip arabasının

hazırlanmasını emretti. Zaman kaybetmeden Metz'e gitmek niyetindeydi. Düşmanın Moselle'den geçtiğini işittiğinde babasının onun güvenliğinden endişelenip çılgına döneceğini biliyordu.

Doğu ve Kuzey yönlerden gelen silah seslerinden, Gravelotte'a giden yolun, ilerleyen Fransız birlikleriyle savaştan kaçan yerli halk yüzünden tıkaandığı anlaşıyordu. Arabası, bir top arabasının geçişi nedeniyle yoldan çıkmak zorunda kalmıştı. Yol kenarında beklerlerken Marie-Ange bir kadının ağlayışlarını duydu. Ne olduğunu anlayabilmek için aşağı indi ve bir çiftlik arabasında bir erkekle iki çocuğun kanlar içinde yattıklarını gördü. Kadın ağlamaya ara verip Villers-au-Pois'dan olduklarını, çiftlik evlerine Fransız askerlerince müstahkem mevki olarak el konduğunu anlattı. Dışarıdaki bir binada gizlenirlerken, bir Prusya güllesinin tam üzerlerine düşerek bu sonuca yol açtığını söyledi. Birden genç kız ilk planını değiştirip yaralı köylüleri kendi arabasına aldırdı ve Bois Fleury'ye döndü.

–ALINDIĞI ESER: *ÖLENE KADAR SADIK : MESİH'İN KANI
HEMŞİRE RAHİBELERİN HİKAYESİ,*
YAZAN SR. BENEDICTA COOLEY, SBC,
ROSARIAN PRESS, BOSTON, 1947.

ON BİR

Emmylou Dideroff'un İTİRAFLARI

2. Defter

Daha önce bu hiç olmamıştı; önce siz, Dedektif ve şimdi de bu doktor. Pek kendini göstermezdi. Sonra da bayılmışım; herhalde zavallı kadını da ölesiye korkutmuşumdur. Anlamıyorum, genellikle kendisini böyle açık etmez, yalnızca hafifçe bir dokunurdu, hafif bir dokunuş: Hey şu kız şu adam bak ne hoş, kime ne kötülüğü olacak ki, karısı kocası bilmek zorunda değil para şuracıkta duruyordu, elbet geri vereceğim, şu lanet olası veldin sesini kesemiyor musun, filan. Şu halde, eğer hepimiz birbirimizden daha deli değilsek, sizin hepinizin etrafında, İncil döneminde olanlara benzer, çok önemli bir şey olmakta.

Kaçtığımda geceydi, üzerimdeki şortla gömlekten başka yanımda sadece kot kumaşımdan, içi makyaj malzemeleri ve yedek külotlarımla dolu bir torba vardı. Sutyenimi de çıkartıp torbama atmış, gömleğin üstten iki düğmesini açık bırakmıştım. Trafik geçen ilk büyük caddeye kadar yürüdüm, otostop yaptım, bir Buick içindeki yaşlı bir adam beni aldı. Bir süre, konuşarak yol aldık, trafik ışıklarında ne zaman dursak gözlerini memelerime dikiyordu.

Zamanı boşa harcıyordu, dolayısıyla laf açılın da beni bir yere götürebilsin diye ne yapmak istediğimi sorduğunda, her getirişim yirmi beş Dolardan kamışını emmek istediğimi söyledim. Ve bunu 112. Sokaktaki bir Philips mağazasının arkasında yaptım; işte profesyonelliğe geçişim böyle oldu. Aynı gece otostopla, galiba altı sefer daha yapmıştım, işi yaparken bir yandan da kuzeye doğru gidiyordum. Son herif, şu pislikten dökülen demode motellerden birinde beni indirdi; sadece yan yana alçak beton binalar ve pembe mavi TUD R COURT BO OD yazan vızıltılı, neon lambalı bir tabela vardı.

Haftanın geri kalan günlerinde işi o motelde kalarak yaptım, oldukça iyi para kazanmıştım. Eğer kazandığın parayı avuç avuç uyuşturucuya dökmüyorsan, hele bir de pezevenğinle çocuğun yoksa, fahişelik yaparak ciddi miktarlarda birikim edinmek çok kolaydır. Bu arada en kötü şey, (ve gerçekten en kötü şeyin bu olduğunu düşünüyordum, Tanrı beni bağışlasın!) okuyacak doğru dürüst hiçbir şeyimin olmamasıydı ve Miami öyle geniş bir alana yayılmıştı ki, bulunduğum yerden iyi bir eski kitapçıya gidemiyordum ve sabit bir adresinin olduğunu kanıtlayamazsan bir kütüphane kartı almanın yolu da yoktu. Benim kuzuların birinden içinde bir Borders Kitapevi olan bir alışveriş merkezine beni bırakmasını isteyebilirdim, fakat her nedense hiç istemedim. Elbette, önceden okuduklarımdan sayfalarca şeyi hatırlayabilirdim ama pek aynı şey değil bu, öyle değil mi? Yerel 7-Eleven dükkanındaki tel raflardan pespaye bilimkurgu, polisiye, western ve aşk romanları okumak zorundaydım, yine de bunları kitap şirketi kamyonunun rafları yeniden doldurma süresinden çok daha hızlı okuyordum. Gelişmiş edebi zevkleri olan bir sokak fahişesi olmak zordu.

Sokaktaki üçüncü haftamda, altın kaplama süslemeleri olan, yepyeni, siyah bir Cadillac Eldorado kullanan bir adam beni aldı. Hiçbir şey söylemeden otoyolda doğu yönünde oldukça hızlı sürmeye başladı, ne yaptığını sandığını sorduğumda, kapat o pislik çeneni kaltak, dedi, ben de kapattım. Onda da aynı Ray Bob'da olan, kötülüğün leş gibi bataklık kokusu vardı, yalnız bu herif bunu gizlemeye çalışmıyordu, hatta gizlemek

şöyle dursun, bununla gurur duyuyordu; sermayesi buydu. Otayoldan çıktığımızda, onun bölgesinde fahişelik yapmamayı bana öğretmek için neler yapacağını saymaya başladı ve Liberty şehrindeki apartman dairesine vardığımızda bütün bunların hepsini, artı bir de gözdağı vermeye zaman bulamadığı başka şeyleri yaptı. Galiba bana genellikle normal bir kıza yaptıklarından çok daha fazlasını yapmamıştı, çünkü ondan öyle fazlaca korkmamıştım. Eninde sonunda en fazla yapabileceği canımı almak olurdu ki, bunun pek bir değeri olduğunu da sanmıyordum ama o sırada ancak Percival Orne Foy'la hiç yatamadığım için galiba bir parça esef ederdim. Adamın adı Jerrell Robinson'du. Anlatmaya değer bir tarafı yoktu. Kişiliği olsa olsa bir okul çömezi kadar gelişmiş, filmlerle sokak tarafından kışkırtılmış, aklında More sigarası dışında bir şey olmayan bir hırt.

Her neyse, bir amatörün sıradan pezevenk muayenesi, pek daha önceden maruz kalmadığım şey değildi, bir tek arkadan becerilmek dışında, ki bu tarifsiz bir acı vermişti ve bana eroin vuruşu, bu beni hasta edip bir köpek gibi süründürse de çektiğim acıyı unutturmuştu. Garip gelse de, eroin bağımlısı olmadım, yalnızca fizyolojik olarak etkilendim, ki taş çatlasa yirmi dört saatlik bir rahatsızlık veriyordu; üstesinden gelemeyeceğim bir şey değil. Sonuçta ortaya bağımlılığa yatkın bir kişi olmadığım çıkmıştı. Fakat bağımlı olmuş gibi davranıyordum. Bana yeni bir vuruş yapması için kendisine yalvardığımda zevkten kuduruyordu. Bana zevk veren şey ise, onu nasıl öldüreceğimi düşünmekti.

Şimdi bunları söylüyorum, fakat o sırada, günden güne, gerçekten nasıl duygular içinde olduğumu anımsamaya çalıştığım da, kesin bir boşlukla karşılaşıyorum. Belki de hiçbir şey hissetmiyordum. Kitapların beslediği bir gündüz düşünde, bedenimin dışında epeyce zaman geçirdiğimin farkındaydım. Üstümde ter içindeki bir domuz olsa da, ben bir İngiliz bahçesinde zarif hanımlar ve beylerle sohbet ederek dolaşabilir veya yeni bir gezegene bembeyaz alevlerin gümbürtüsü arasında iniş yapabilirdim. Başına nelerin geldiğiyle ilgilenmemenin öyle bir düzeyi var ki, yaşamları beklentilerle ve unvanlarla yönetilen

insanlara bunu anlatmak çok zor. Başıma gelenler arasında iyi olan bir şey, Jerrell'in beni kendisine ait fahişelerin oturduğu apartman dairelerinden birisine yerleştirmesi, dolayısıyla bir adresim ile bir kütüphane kartı edinebilmem oldu.

Aslında çok iyi bir fahişeydim. Asla çalmadım; ne müşterilerden ne de Jerrell'dan. Beni, Marlys ve Tammy adlarındaki iki başka kızla birlikte kalacağım, KB Otuz dördüncü Sokakta iki odalı bir deliğe yerleştirmişti. Bu iki kız da benim gibi çocukluktan yeni çıkmış yosmalardı, fakat halis keşti. Sürekli hırslılık yapıyorlardı; aptalca, boşu boşuna ve Jerrell, ortalama haftada bir kere tel elbise askılarıyla her ikisini de kırbaçlıyordu. Sonra da beni kırbaçlıyordu, hatta onları kırbaçladığından biraz daha şiddetli, çünkü bende ne çaldığım bir para, ne uyuşturucu bulabiliyor, üstüne üstlük akıllı, dürüst bir fahişe kavramını alacak kadar geniş olamadığından, bu ona sanki kuru, suyla karşılaşmış gibi geliyordu. Elbette bu planın bir parçasıydı. Sonra genellikle beni alçaltan bir biçimde düzüyor, ardından da uyuyordu. Bu da planın bir parçasıydı.

Jerrell'in rakibi olan, T-bone Carter adında bir pezevenk vardı. T-bone sıradan bir sokak serserisinden daha üst bir klasta olmakla övünürdü ama aslında Jerrell'dan biraz daha akıllı olsa da pek öyle destansı bir üstünlük değildi onunki. Diğer sokak züppeleri gibi Cadillac değil, Mercedes kullanır, İngiliz stilinde giyinirdi; daima şık bir takım elbiseyle bir kravat ve T-bone için özel yapılmış el işçiliği ayakkabılar. Funk yerine caz dinlerdi. Onun kızlarından bazılarını tanıyordum. Bir çakal için hiç de fena sayılmayacağını söylüyorlardı; eli eziyette hafif, hediye ve uyuşturucuda açılmış. Tam bir prens yani.

T-bone, her salı Jerrell'in de katıldığı bir poker partisi düzenliyordu. Jerrell, süzme bir salak olduğu için elbette her seferinde kaybediyor, bunu kötü talihine verip küfrediyordu. Planımın bir başka yönü de buydu ama esas kurgusu, iki oda arkadaşımın daha bön ve daha güzel olan Marlys üstüne kurulmuştu. Marlys'in Jerrell'dan ödünün kopmasına sebep oldum

veya zaten duyduğu korkunun artmasına diyeyim. Jerrell'in sırf eğlence olsun diye kızları öldürmüş olduğunu söyledim. Bana, Marlys'in sürekli kendisini tırtıklaması yüzünden artık çileden çıktığını ve diğerkızlara ibret olsun diye onu cezalandıracağını söylediğini anlattım. Jerrell'in ona neler yapacağını da bir bir anlattım. Son okuduğum pespaye polisiye roman bu konuda bana gereken bütün ayrıntıları sağlamıştı. Marlys yeterince dehşete kapılıp beti benzi attığında, belki bundan tek kurtuluş yolunun T-bone Carter'da olacağını telkin ettim. Jerrell, T-bone'dan çekinir, dedim, T-bone'un, onun en iyi para getiren kızlarından birini arakladığı için zevkten dört köşe olması da cabası.

İkinci Caddedeki Jacko'nun Tropik Salonundaydım, çok sık takıldığım bir yer, henüz erkendi, galiba dört suları. Tam 395'in çıkışlarında işten çıkıp varoşlardaki evlerine gidecek temiz balıkların önlerini kesip avlamak üzere piyasa turlarımı nasıl yapacağımı planlıyordum ki, Jerrell çıka geldi, haberi yeni duymuş, ateş püskürüyordu. İşin raconu gereği ve etraftan bakanlara hâlâ kendi borusunun öttüğünü göstermesi açısından birkaç kez beni tokatladı. Bir içki aldı ve T-bone'a nasıl gününü göstereceğini, onun ne köpoğlu köpek olduğunu filan sayarak mızıldanmaya başladı. Ben de bu fırsatı kaçırmadan, T-bone'un ona köpek gibi davranmasının nedeni, belki de bu yaptığıyla kumarda onun parasını bunca yıldır söğüşlemesi arasında hiçbir fark görmemesindendir, dedikten sonra, T-bone'un, işte tam şurada, nasıl dalga geçerek bunları anlattığını kulaklarımla işittiğimi söyledim. Ardından onun çaparize getiriliş yöntemiyle ilgili birkaç ayrıntı verdim. Bunların hepsini, Miami Halk Kütüphanesinden ödünç aldığım D. Ortiz'in *Kumar Hileleri* adlı kitabından araklamıştım. Jerrell'in sesi soluğu kesildi, kalkıp arabasına gitti, hemen geri geldi. Nedenini çok iyi biliyordum. Sonraki birkaç saat boyunca, en sevdiği içki olan Courvoisier ve 7UP içti. Artık işe çıkmak zorundaydım. Yazık ki olanları göremedim. Colt Commander'ını şu şimdilerde hep yaptıkları gibi salakça yan dönüp T-bone'a doğrultarak, peş peşe tetiğe bastığında suratını görmeyi gerçekten isterdim. T-bone tabanca

taşıdığına elbisesinin çizgilerinin mahvolduğunu iddia eder hiç silah taşımazdı, fakat yanında hep bir koruması olurdu ve adamı da işte bu özel akşamda yanında bir TEC-9 taşıyormuş. İşittiğime göre, T-bone'un adamı onu vurup paramparça ettiğinde, Jerrell hâlâ Colt'un tetiğine basıyormuş.

Bir müşteriyle işimi bitirmiş, sokakta ağzımı Lavis'le çalkalarken kızlardan biri bana haberi yetiştirmişti. Duyar duymaz ağzımdaki sıvıyı öyle yükseğe fıskırtmışım ki, sokak aydınlatmalarının altında sarı-yeşil bir zafer fiskeyesine benzemişti. Ardından hemen kanım kaynamış halde şeytansı naralar atıp coşkuyla haykırarak KD Yedinci Sokağın orta yerinde kendi şeytan dansımı yapmaya koyulmuştum; o sıralar bunun aslında kapana kısılmış bir hayvanın acıyla cıyaklamaları olduğunu henüz bilmiyordum. Yanımdan gelip geçen insanlar hayretle bana bakıyor, büyük ihtimalle de bu sürtüğün neden bu kadar mutlu olduğunu merak ediyorlardı. Şimdi bunları anlatırken yüzüm kızarıyor ama, doğruyu söylemem gerekirse, gerçek şeydu ki onun kötölük elinin gücünü içimde hissetmek muhteşem bir duyguydu.

Bir taksiye atlayıp Jerrell'in evine gittim. Tabii onun kapı anahtarından da bir kopya yaptırmışım. Yine bir işkence sonrası kestirmesi sırasında, devamlı müşterilerimden birinden (bir otomobil hırsızı) aldığım küçük bir teneke kutudaki bal mumuna anahtarlarının kalıplarını çıkartmışım, müşterim de birkaç ücretsiz düzüşme karşılığında bana onun hem evinin, hem de arabasının anahtarlarını hazırlamıştı. Jerrell'in arabasının torpido gözünü de böylece açmış, Ray Bob'un verdiği şu meşhur silah bakımı ve güvenlik derslerinde bana nasıl yapılacağını öğrettiği şekilde Colt'unun ateşleme pimini çıkartmışım.

Fakat hiç nakit bulamadım. Ya birisi beni tongaya bastırmıştı, ya bütün parasını yanında taşıyordu ya da hepsini kumarda kaybetmişti. Bununla beraber orada harika bir paket toz ve biraz altın ıvır zıvır vardı. Sonrası için planım neydi, şimdi anımsamaya çalışıyorum. Şehri hemen terk etmek planın ilk kısmıydı; hiç değilse şehrin tanındığım bölgesinden uzaklaşmak.

Hakkımda bir kaçak olarak çıkartılmış arama emri vardı ve aynasızların Jerrell'in öldürülmesinin içerden tezgahlandığını keşfetmeleri pek uzun sürmeyecekti. Belki haksız olarak bütün bunları düzenlemekten T-bone'u suçlayabilirlerdi; beni de onun suç ortağı olmakla. Taksi değiştirerek herife güneye gitmesini söyledim. Eninde sonunda bir gün Keys'e gitmeyi düşünüyordum, fakat kendimi toparlamam için biraz zamana ihtiyacım vardı, dolayısıyla beni Coconut Drive'a götürmesini istedim, çünkü orada çocukların takıldıklarını duymuş ve evsiz bile olsa yeniden çocuk olmak istemiştim.

Hatırladığım kadarıyla bir cuma gecesi idi; ılık bir akşamdı ve sokaklar insan kaynıyordu. Kimi insanlar bana tuhaf tuhaf bakıyorlardı, çünkü üzerimde bedenimi saran, ipince askılı, simli bir bluz, pembe kısıcık bir şortla beyaz, yüksek tabanlı ayakkabılar vardı. Bir Gap mağazasına girip kendime bir kot pantolon, birkaç tişört ile bir omuz çantası alıp üzerimden çıkarttıklarımı olduğu gibi çöpe attım. Bir restoranın tuvaletinde yüzümdeki fahişe makyajını temizledim ve bu arada birkaç yıl gençleştim.. Artık fahişelik bana yetmişti, yahut en azından bu işi sokak düzeyinde bitirmiştim. Öyle pek güzel olmadığımı biliyordum, fakat yetenekliydim, oldukça iyi bir oyuncuydum ve bazı erkeklerin hoşlandığı bir bakışım vardı. Biraz havamı düzeltmek için, Gap'ın soyunma odasında birkaç sıra toz çektikten sonra dışarı çıkıp başımı sokacak bir yer bakmaya başladım.

Aşağıda su kıyısındaki parklarına gittim. Pek çok çocuk devasa bir hoparlörden gelen Def Leppard müziğinin etrafında eğleniyorlardı. Etrafta devriye polisler de vardı ama bana bakmadılar bile. Araya iyi kaynamıştım. Bulabildiğim en hırpani çocuk grubunun yanına sokuldum. Evsizlerin rulo şiltelerini serdikleri ve topladıkları yeri gösterecek birisini bulmaya çalışıyordum. Benden bozuk para dilendiler, birkaç banknot dağıttım, elindeki bir ipe bağlı siyah beyaz bir iti tutan, fasulye sırtığı, bir Mohawk yerlisi gibi giyinmiş, her tarafı dövmeyle beyaz bir oğlanla laflamaya koyuldum. Tommy ile Bo. Tommy'nin bir kız arkadaşı vardı; esmer tenli, tavşan dişli, sinik, bileklerinde bilezik

dövmeleri ve suratıyla karnında bir sürü piercing olan Carmen. Akla yakın bazı yalanlar sıraladım, onlardan Miami'de evsiz barksız bir genç olarak nasıl yaşanacağını yolunu yordamını öğrendim. Şu sıralarda Grand'ın dışında, Douglas'da işgal ettikleri eski ticari bir binada kalıyorlarmış. Bina yıkılmak üzere planlanmış, fakat yasal bazı engeller çıkmış ve gerçekten sahibi yokmuş. Birkaç kötü keşle, işte bilirsiniz ya, kızlardan, hatta oğlanlardan iş almaya çalışan bazı herifler de oraya takılıyormuş. Fakat onlardan sakınmak mümkünmüş. Gecelerini genellikle orada, Market'te -binayı böyle adlandırıyorlardı- geçiriyorlarmış.

Onlara bir fast-food yerinde yemek ısmarladım. O gece geç saatlerde zincir bariyerlerin altından sürünüp moloz yığılı park yerinden geçtik. Burası, en göze çarpan özelliği, üstünde bir su deposuyla bir zamanlar mağazanın logosunu taşıyan yüksek kulesi olan iki katlı beton bir binaydı. Esas toplastıkları yer, mağaraya benzeyen eski bir süpermarketti. Birkaç düzine insan, yanan mumların etrafında oturuyordu; mumlar buraya bir katedral havası vermişti ama tanrısı uzun bir gezintiye çıkmış bir katedral. Kuşkusuz Tommy'le Carmen buradaki herkes tarafından tanınıyorlardı. Geçerken insanlar Bo'yu okşuyor, bir yandan da alçak sesle konuşuyorlardı. Etrafta küçük çocuklar da vardı; ana babalarıyla veya yalnız. Carmen bana kendi battaniyelerinden birini ödünç verdi ve plastik torbalarla gazete sayfalarından nasıl bir döşek yapılacağını gösterdi. Sonuçta Hilton değildi ama o gün bütün o olan bitenden sonra yorgunluktan bitmişim. Çok iyi bir uyku çekebilirdim, yalnız içinde altın takılarımın olduğu torbamı külotumun içine sokmuştum, her dönüşümde beni uyandırıyordu.

Ertesi sabah Metroya binip şehir merkezine indim. Orada hiç soru sorulmayan bir rehinci bulup dört yüz Dolar ve biraz bozukluk karşılığında Jerrell'dan kurtuldum.

Bütün bu ayrıntılar neden? Yine uzaklaşıyorum, öyle değil mi? Hem ifade tarzı da değişiyor, değişmiyor mu, şimdi benim geçmişte dolaştırdığım bu kişi, hikayeyi daha sonraki deneyimleriyle

renklendiriyor. Yine ses sorunu. Ey İsa, keşke her seferinde sadece iki dakika için olsun kendi yolumdan çekilmeme bir yardım etseydin!..

Tamam, parka geri dönüp yine Tommy ile Carmen'e takılayım. Bir parça dandik uyuşturucu tüttürdük. Koko ikram edildi ama reddettim. Yirmilerindeki iki herif bana askıntı oldular, hatta para bile teklif ettiler, galiba belli ediyordum, yani gerçekten ne mal olduğumu demek istedim, fakat bunu da reddettim. Hiç plan yapılmayan bir dünyaydı, ekmek parçalarını gagalayan güvercinlere benziyorduk azıcık. Bir bakıma rahat, fahişelik yapmaktan çok daha kolaydı. Bir, belki iki, yahut üç hafta böyle geçti. Sonra bir sabah Carmen, o gün yaş günü olduğunu söyledi, on altıncısı ve ağlamaya başladı. Sonunda anladık ki, Carmen partilere inanmayan bir aileden geliyormuş, sarırm dinsel bir üşütüklük filan ve o güne kadar hiç parti yapmamış. Böylece ömrümde ilk kez oldukça özverili bir şey yaptım, hey, benim biraz param var, bu akşam Market'te senin için bir parti veririz, dedim ve hazırladım, Winn-Dixie'den pastayla mumlarını, KFC'den kızarmış tavuk, sahte kimlik kartımla da biralar aldım. Bu nereden çıkmıştı bilmiyorum, belki de azizemin bana tüy gibi hafif ilk dokunuşuydu.

Carmen'le diğer çocukların hoşlarına gittiğini sanıyorum. Ben olayın epeyce dışında kalmıştım, çünkü öğleden sonra saat dört sularında feci sancılanmaya başladım. Sancılar giderek artıyordu. Motrin'in hiç faydası olmamıştı. Ayrıca çılgın gibi kanıyordum; hiç normaldeki gibi değil. Döşüğemin üzerinde kıvrılırken, bir yandan da ciddi ciddi düzenimi gözden geçirdim. Aylardır periyotlarımın saçmaladığının farkındaydım. O sırada bunu meslek seçimime veriyordum. Ayrıca şunu da söylemeliyim ki, pek tuhaf gelecek ama, haftada yüzlerce erkekle seks yaptığım sıralar, bunun bedenimin üzerinde bazı etkileri olacağı fikri hiç aklımdan geçmemişti, işte öylesine toydum.

Her neyse, Carmen neyim olduğunu sordu, anlattım. Hastaneye gitmem gerektiğini söyledi. Hiç yolu yok, dedim, sonra Audrey, daha yaşlıca olan iki çocuklu kadın, hemşire minibüsünü denememin iyi olacağını söyledi. Sözünü ettiği kapalı bir

beyaz ekmek kamyonetini kullanan rahibe, çevrede evsiz barksızların takıldığı yerlerde dolaşarak, hiçbir soru sormadan gerek ilaç dağıtıyor, sağlık muayenesi yapıyordu. Firardasın, değil mi, diye sordu, ben de itiraf ettim.

Tommy ile Carmen beni neredeyse sürükleyerek Douglas'ın dışında, Dixie Otoyolunun üzerindeki bir park alanına götürdüler. Bu alanda turuncumsu aydınlatmaların altında, etrafı küçük bir grup evsiz barksız hasta tarafından sarılmış, beyaz boyalı bir kamyonet duruyordu. Pantolonumun paçasından aşağı kan süzüldüğü için beni hemen öne aldılar. Rölantide çalışan motorla ıslıl ıslıl aydınlatılan kamyonetin içinde ayaklı bir sedye, metal bir tabure, raflar ve dolaplar vardı. Kamyonetin sahibesi kırk yaşlarındaydı. Başına sardığı, kenarında kırmızı bir kordon olan beyaz eşarbın üzerinde düzgün esmer teni daha koyu görünüyordu. Geniş alınının altındaki siyah, ciddi gözlerine çelik çerçeveli bir gözlük takıyordu. Yüzünde bir çarpıklık vardı, sağ tarafı tuhaf biçimde yukarı çekilmiş, öyle ki sanki sırttır gibiydi, fakat diğer tarafında hiç sırtıma filan olmadığı gibi, tam aksine aşırı ciddiydi. Üzerinde gri bir elbise, beyaz bir aşçı önlüğü, boynunda iri gümüş bir haç asılı zinciri, göğsünde bir iğne, boynundaki daha ince zincirin üzerinde küçük ve parlak sarı bir şey vardı. Ancak kırk, kırk iki kilo çeker gibi görünse de sedyede bana yardımcı olurkenki tutuşu bir cokeyinkine benziyordu. Kapıyı meraklı kalabalığın suratına çarparcasına kapattı. Trinidad Salcedo, benim ilk Kan Kardeşim.

Kot pantolonumla külotumu çıkarttığımda her tarafım kıpkırmızıydı. Ateşime bakıldı, tansiyonum ölçüldü. Acıdan gözlerimden sicim gibi yaşlar iniyordu. Bana baktı, uzun uzadıya nazikçe muayene etti. Bir antiseptik kokusuyla bir iğne batışı. Daha fazla acı. İnledim. Bacaklarımın arasındaydı; meşgul. Neyim vardı ki? Hemşirenin başı karnımdan yükseldi Ne kadar zamandır hamilesin? Sen kafayı mı yedin? Hamile değilim! Hamileydin, dedi, az önce düşük yaptın. Daha fazla antiseptik, koluma, içi kırmızı dolu küçük bir silindirin batırılışı. Bir mide bulantısı gelip geçti. Bunları iç. Haplar. Yuttum, bir bardak daha su istedim. Kanlı kotumu üzerime geçirdim.

Adın ne? Ona Emily dedim. Kendisini tanıttı ve sordu: Hayat kadını mısın? Hemşire Trinidad'ın hiç hoşbeşi yoktu. Şıp diye dudaklarımın ucuna kadar bir yalan geldi, fakat aniden içimden yükselen bilmediğim bir dürtüyle onu savdım. Evet, dedim ama bıraktım. Aferin, dedi ve bunun doğru olduğunun farkına işte tam o anda vardım. Bana bir şişe uzattı. Sende kasık biti var. Bu haşarat öldürücü bir şampuan. Bana duş alabileceğim yerlerin fotokopiyle çoğaltılmış bir listesini verdi.

Kamyonetin kapısı vuruldu. Gidip açtı. Kapının önünde alnında boydan boya bir kesik olan fenalaşmış, yaşlı bir sarhoş berduş vardı. Hemşire onu içeri alıp kamyonetin bir köşesine çekilmem için eliyle bana işaret etti. Minderli bir sandığın üzerine oturup çalışmasını izledim. Adamın ismini biliyordu, belli ki ilk ziyareti değildi. Onunla benimle konuştuğundan daha fazla konuşuyordu. Adam iğrenç kokuyordu, hemşirenin ona nasıl dokunabildiğini merak ediyordum ve anlaşılmaz bir kıskançlık duymaya başlamıştım, ardından da böyle haince düşünebildiğim için kendime öfkelen dim.

Dikişler atılıp sarıldı, adam gitti. Sonra birkaç müşteri daha, çoğu sadece ilkyardım gördü. Derken bir bebek geldi, annesi benden birazcık büyük, İspanyolca konuşuyordu, korkmuş. Hemşire beni unutmuşa benziyordu. Biraz uyuklamış olabilirim.

Eli omzumda, yüzünü yüzüme yaklaştırmıştı. Bir sonraki durağıma gitmem gerekiyor, dedi ve kalacak bir yerimin olup olmadığını sordu. Var dedim. Siz rahibe misiniz diye sordum. Bir kız kardeş [hemşire] olduğunu söyledi, rahibelerin, topluluk halinde yaşayan kız kardeşler olduklarını açıkladı; kendisi ve tarikatına bağlı diğerleri birlikte yaşamıyorlardı ve bana tarikatının adını verdi. Bu bana hiçbir şey ifade etmemişti. Bizim Caluga County'de hiç kardeş veya rahibe olduğunu sanmıyordum. Gitmemi bekliyordu fakat her nedense onun yanından ayrılmakta ağır davranıyordum, yok her nedense değil, yoo hayır, bu Kutsal Ruh'un, yüreğimin etrafına sıkıştırılmış küllere attığı ilk çentikti. Rozetini göstererek üzerindeki harflerin anlamını

sordum; beyaz mine üstünde, ortasında kanayan kırmızı bir kalp olan altın sarısı bir haç, haçın kollarında U V I M ve onun etrafındaki altın sarısı kuşakta SNSBC*FAM.

Eliyle tek tek göstererek bu dedi, Society of Nursing Sisters of the Blood of Christ [Mesih'in Kanı Hemşire Rahibeler Topluluğu] ve Fidelis ad Mortem. Şurada gördüğün harfler de **ubi vadimus ibi manemur** anlamına geliyor. Bunların anlamlarını sordum. "Ölene kadar sadık" ve "Nereye gidersek orada kalırız" anlamlarına geldiklerini söyledi. Aptal aptal bakmış olmalıyım çünkü bunun, herhangi bir yere gidip oranın halkıyla ilgilenmeye bir kez karar verdiklerinde, kız kardeşlerin kendi ölümleri pahasına da olsa oradaki hastalarından ayrılmayacakları demek olduğunu açıklamıştı. Şimdiye kadar kendilerinden kimsenin ölüp ölmediğini sordum, sadece yüz civarında kişi, dedi. Miami'de mi? Şaşırtıcı bir kahkaha koyuverip ardından elleriyle yüzünü kapattı, tuhaf bir oryantal hareket, sonra özür diledi. Hayır, başka ülkelerde. Bizler özellikle savaşların vurduğu halklara yardım konusunda uzmanlaşmışızdır, dedi. Hastaneye gitmek isteyip istemediğimi sordu. Hayır, dedim. Peki ama Miami'de uyuşturucu savaşlarından başka bir savaş olmadığına göre neden burada olduğunu sorduğumda, bunun kısa bir ara, kendisi için bir çeşit tatil olduğunu söyledi.

Daha bir sürü sorum vardı, örneğin, boynunda taşıdığı şu küçük pirinç melek neydi ama kesinlikle sabırsızlıkla filan davranmasa da kendisinden aldığım duygusal titreşimlerden artık buradan çıkmam gerektiğini hissetmiştim. Kalın bir paket sağlık pedi verdi. Kendine iyi bak, Emily, dedi ve ekledi; Tanrı seni esirgesin. Bana bakıyordu. Bir zamanlar tıpkı Ray Bob'un gördüğünü düşündüğüm gibi, onun da benim içimi gördüğünü hissetmiştim. Ama o şimdi, tüm kötülükler yerine sadece iyi olanı görüyordu. O sırada buna inanamayacak kadar şaşırmışım, çünkü içimde bulunabilecek hiçbir iyilik olmadığı kanısındaydım. Dışarı çıktığımda onun Percival Orne Foy dışında, şimdiye kadar karşılaştığım en ilginç insan olduğunu düşünüyordum.

ON İKİ

SİLAHLA ADAM VURMA olayının soruşturması yürütülürken, Paz'a idari izin verdiler. Paz soruşturmanın pek uzun sürmeyeceğini düşünüyordu. Adamın silahını bulmuşlardı. Onun ifadesini harfi harfine doğrulayan bir sivil tanık (Lorna Wise) vardı ve kurban, polislerle arkadaşları tarafından Dodo Cortez diye tanınan, Amando Cortez adında buralı bir çakaldı. Polis, onun uyuşturucu işindeki insanların emrinde çalışan bir kafa kırıcı ve göz yıldırıcı olduğunu biliyordu. Sabıka kayıtlarında, iki kez, her ikisinden de mahkemede paçayı kurtardığı, cinayet zanlısı olarak tutuklanması ve bir de cinayete tam teşebbüs nedeniyle yediği otuz altı aylık bir hüküm vardı. Ayrıca Kübalı bir beyazımtırak olduğu için toplumsal bir isteri krizine yol açmadan her renkten polis tarafından vurulabilirdi.

Paz, idari izninin ilk gününü, kendisi de bir günlük izin alan Lorna Wise'la geçiriyordu. Sabah erkenden Lorna onu aramış fakat telefonunu hepten arkasından kapatmıştı. Paz, bu şekilde aranmasına bir anlam verememiş, arabasına atladığı gibi ona gitmişti. Şimdi Lorna'nın arka taraftaki küçük terasında bir mango ağacının altında oturmuş, eski dostlar gibi birlikte buzlu çay içiyorlardı; hiç kuşkusuz eski dost değillerdi, ancak ortada çarklarını sessiz sedasız çeviren bir şey vardı.

Lorna başının dertte olup olmadığını sordu. Paz, ona böylesini iyi vuruş diye nitelendirdiklerini ve bunun nedenini açıkladı.

Lorna, ""İyi vuruş"" dedi. "Ne deyiş ama!"

"Kötü bir vuruşa karşıttır; yaşlı kadın sırtından vurulur, çünkü polisin biri, onun elindeki ateşli bir silahla saldırıya geçmek üzere olan gözü dönmüş bir cani olduğunu sanmıştır."

"Böyle şeyler oluyor mu?"

"Miami'de mi? Hem de gereğinden fazla. Hoşlarına gitmeyen bazı kötü herifleri tepeleyerek sanki ölüm müfrezesiymiş gibi davranan bir sürü dedektifin davası halen sürüyor. Bu arada, sen ne alemdesin?" Kadının gözlerinin ağlamaya başlayıverecekmiş gibi kırıştığını fark etmişti.

"Biraz sersemlemiş durumdayım. Birinin öldürüldüğünü görmemiştim hiç. Anneminki dışında hiç ceset de görmemiştim." Uzun, derin bir nefes aldı. "Gerçi sen görmüşsündür herhalde."

"Fazlasıyla." Paz, biraz susup sinsi sinsi gülümsedi. "Aca-ba, asla buna alışamayacaksın, veya, evet, üzülmeye bir süre sonra geçer, desem biraz daha mı rahatlatıcı olur?"

"Gerçeğin kendisini söylemeye ne dersin?"

"Demek gerçek! Peki. Gerçek, cesedin durumuna bağlıdır. Ağustos ayında tam bir hafta mukavva bir kolide kalmış üç yaşındaki bir çocuğunki zordur ama topluca ırza geçenlerden birinin kulağından tek kurşunla vurulmuş taze cesedinin pek lafı edilmez."

"Peki insanları öldürmeye ne demeli. Bu da mı duruma bağlı?"

"Emin değilim. Şimdiye dek senin adamınla birlikte yalnızca iki kişi öldürdüm."

"Öbürü şu voodoo katiliydi.

Paz, sanki bir denizaltının kapağını kapatır gibi, konuyu kapatan ses tonuyla "Evet, oydu" dedi.

Çayından bir yudum aldıktan sonra, "Şey. Biraz konuşmamız gerekiyor. Şimdilik bu aramızda kalsın. Orada gözüme, senin adamının düşürdüğü şu defteri ortadan kaldırdığın ilişti. Emmylou'nun defterini."

“Evet. Yalnız onunla çıkıyormuşum gibi, ‘adamın’ demeyi keser misin, lütfen.”

“Affedersin. Her neyse, defter. Teknik açıdan, bu yaptığın cinayet mahallinin bütünlüğünü bozmaktır.”

“Öyle mi? Ben de ondan arkadaşlarına hiç bahsetmediğine dikkat ettim. Teknik açıdan, senin yaptığın da cinayet mahallinin bütünlüğünün bozulmasına yardımcı olmak değil mi?”

Paz, Groucho¹ gibi kaşlarını kaldırdı. “Evet, biz suçlu bir çiftiz. Defteri okumama izin verecek misin?”

Lorna, buzlu çayını piknik masasına bırakıp gitti. Paz, bu arada onun vücudunu seyretti. Paz bir kalça adamıydı. Bu tercihinin kendi kültür düzeyindeki biri için ne kadar banal kaldığının farkındaydı ve bununla eğleniyordu. İşte her şey meydana daydı, Lorna Wise’in muhteşem bir paketinin olduğu yadsınamazdı, fakat bunları nasıl sergileyeceği hakkında hiçbir fikri yoktu. Aslına bakılırsa, şimdiye kadar kendi bedeniyle ondan daha az barışık bir kadınla karşılaştığını hiç sanmıyordu. Evden çıkıp küçük verandaya doğru gelirken de onu inceledi. Gap’tan giyiniyordu, doğal olarak; harikulade yuvarlanmış haki bir bermudayla açık mavi bir tişört. Her ne kadar Paz, başka bazı erkekler gibi kadınlarda balkonların olmamasını ilişkiyi bitirme nedeni saymaz, boyutlarına pek önem vermez, büyükleri olursa da hiç fena olmaz diye düşünse de açıkça görülüyordu ki bunların sahipleri pek bu fikirde değildi. Sanki omuzlarını üstlerine kapatmaya çalışır gibiydi. Tuhaf ama bir bakıma da ilginçti.

Lorna nihayet fark edip, “Ne var?” dedi. “Tişörtüme yumurta mı dökülmüş?”

“Hayır, yumurta filan yok” diye yanıtlayıp defteri gösterdi. “İşte bu. Şimdi okumamın sence bir sakıncası var mı?”

“Kesinlikle hayır. Evin orasında burasında yapmam gereken bazı şeyler var. Sen rahat rahat oku.”

---

¹ Max Groucho : Amerikalı çok meşhur eski bir komedyen-ç.n.

Okudu ama pek kolay olmadı; her şeyi çarçabuk araştırıp tüm delilleri dağarcığına atmaya zorlayan dedektiflik dürtüleriyle, Emmylou Dideroff'un işine bundan böyle asla bulaşmanın peşinde koşan kişisel arzusu arasında küçük bir savaş. Bu defterde yazılanların, olgularla işlenen suçların bir listesi şeklindeki sıradan bir itiraf olacağını beklemiş ama böyle, sanki günah çıkaran gerçek bir papazmış gibi doğrudan Paz olarak, ona hitaben yazılmış, bu kadar içten bir şey olacağını doğrusu hiç tahmin etmemişti. Bunları okurken Paz'a, sanki kadın yine ona, şu görüşme odasındaki tüyler ürpertici haliyle bakıyormuş gibi geldi; kadın aracılığıyla ona bakan *bir şey*. Kendisini defteri sonuna kadar okumaya zorladı ve ardından sırtını geriye yaslayıp gözlerini kapattı. Giderek aklını yitiriyordu, bunun artık su götürür yanı yoktu. Bu durum çoktan işini etkilemeye de başlamıştı ve işte şimdi de defteri okurken bedeninde yükselen şu mide bulandırıcı duygu. Deliriyordu, yahut da...

Sanki çizik bir plakmış gibi, aklında bir atlama oldu. Deliriyordu, yahut da... yahut da bu... Paz'ın iyice yağlanmış devre kesicileri meydana çıktılar. Yeniden gözlerini açtığında, Lorna'yı karşısında, mango kokulu sıcak gölgenin altında otururken buldu.

"Evet, ne düşünüyorsun?"

Paz gözlerini kırıştırtarak doğruldu. Lorna, "Uyuyordun, o kadar sıkıcı mıydı?" diye sordu.

Yüzünü ovuşturarak, "Hayır, yalnızca düşünüyordum" dedi.

"Yatakta yatmadıkça kimse uyuduğunu kabullenmez. Bunun nedenini hep merak etmişimdir."

"Psikolog olan sensin Lorna, sen anlat."

Lorna, üzerine gitmeyip defteri gösterdi. "Herhangi bir sonuca vardın mı?"

Paz, biraz çabayla yine polis kimliğine girmişti. "Hayır, fakat devamını işitmeye can atıyorum. Bu noktada tüm boyutlarıyla bir sorgulama yapma şansımız var mı?"

“Bir akıl hastasına mı? Bak, bunu içinden geldiği gibi anlatmalı. Hikayesinin akışının dışında kalan bir meselede ona baskı uygulandığında aşırı düşmanca bir tutuma giriyor. Onu son sıkıştırdığımda kopmuştu.”

“Fakat bu kadın bizimle oyun oynuyor. Yani bunu sen de hissettin, değil mi? Önümüze didik didik konmuş şeyi okudun, burada yukarıdan bakarak adamakıllı görüşler veren, eğitilmiş bir kadın varmış gibi gelirken, hemen ardından Aziz Augustinus’dan laflar aktaran, kafayı din ile yemiş biri ortaya çıkıyor. Mantıklı değil. Gerçek bir itirafa uzaktan yakından benzeyen bir şey değil.”

“Hayır ama burada bütün bir kişilikle karşı karşıya değilsin. Hepimiz onun akli dengesinin ciddi biçimde bozuk olduğunu kabul ediyoruz.”

Paz aniden ayağa kalkıp döşeme taşlarının üzerinde birkaç kez gidip geldikten sonra Lorna’ya dönerek parmağını uzattı. “Diyelim ki, bu söylediğine ben de katıldım. Diyelim ki, bu hem mantıklı, hem de delice, kadın bir sarsıntı geçirmiş, her neyse, çok kişilikli...”

“Çok kişilikli demedim...”

“Peki, her neyse, dediğin gibi akli dengesi bozuk olsun. Buradaki kilit unsur, esas *kilit* unsur, defterde *olmayan* bir şey olmalı. Ha?”

“Gece havlamayan köpek.”

“İşte o köpek.” Hızla geçen bir gülümseme. “Öyle ki, bu defterin içinde, sırf onu ele geçirmek için kimsenin haneye tecavüz riskine girmesini gerektirecek bir şey yok. Çok çok ender görülen silahlı hırsızlık. Evlere giren hırsızlar genellikle silah taşımazlar. Yani, neden böyle bir riske girsin ki, onun tek amacı kimseye görünmeden girip çıkmaktır.”

“Cinsel meseleler var.”

“Yani şantaj için mi? Yoo, suçun faili ölmüş ve ailesinin bunca yıl sonra bizim Ray Bob’un şerefli adını korumaya çalışacağını

hiç sanmıyorum. Tamam, şu Foy uyuşturucu dağıtım işi de var ama, yine sanmıyorum. Kadın, eroini validen aldığını bile iddia edebilir, bu hiçbir şeyi ispatlamaz, somut deliller olmadan hiçbir anlamı olamaz. Bunlar pekâlâ bir delinin zırvaları olabilir, yoo, zaten bir delinin zırvaları bunlar. O halde, neden adam öldürmeye bile değecek kadar değerli olsunlar ki?"

"Bunun şöyle... ilişkili olduğunu mu düşünüyorsun?"

Paz gözlerini devirdi. "Vay canına, kahretsin, evet! Kurban, şu Arap, şehre geliyor, biraz petrol satıyor ve bilinmeyen büyük bir petrol rezervinden, bunun dünya petrol konjonktürünü bile değiştireceğinden bahsediyor, ayrıca goril tutacağını söylüyor, bir şeyden korkuyor. Sonra Miami'de karşılaşabileceği onca insan dururken yolda rastladığı kim, bizim kızımız Emmylou, değil mi, hani onu öldürmek için bir nedeni olan, kamyonetinde duran bir motor parçasıyla adamın kafasına vurulup balkondan aşağı atıldıktan sonra onun odasında yakalanan? Sence bu tesadüf olabilir mi?"

Hafifçe, "Olabilir" diye yanıtladı Lorna.

"Mümkün değil. Amirim bunu söyledi ve çok doğru. Biri-leri bizimle oyun oynuyor ve... hımm." Paz susup upuzun bir otuz saniye boyunca gözlerini ortaya dikti. Ardından kotunun cebinden cep telefonunu çıkartıp, "İzninle bir saniye" dedi ve bir numarayı aradı. Biraz öteye gidip arkasını döndü.

"Alo, Tito, benim. Evet, iyiyim. Şimdi beni dinle, bir şey yapmanı istiyorum. Dodo Cortez hakkında ne varsa topla, devamlı gittiği yerleri dolaş, düşüp kalktığını bildiğimiz kişilerle konuş. Yoo, bunun vurulmasıyla ilgisi yok; o vurulma işi tamam, fakat son zamanlarda nerelere takıldığını, gelirin kaynağını, kimin için çalıştığını falan bilmek istiyorum. Özellikle onunla Jack Wilson arasında her ne bağlantı varsa bilmeliyim. Hayır, Wilson'ı görmeye gitme. Hayır, ona birlikte gideriz. Tek istediğim, elinden geldiğince işin arkasını araştırman. Söylediklerimin hepsini anladın mı? Bunu neden istiyorum biliyorsun, değil mi?"

Daha uzun bir suskunluktan sonra, Paz, "Tamam" dedi. "Aferin. Yarın beni evimden ara, hatlı telefonda, cepten değil. Tamam. Kendine iyi bak."

Paz, Lorna'nın karşısına oturdu, yüzü çok daha ciddi bir ifadeye bürünmüştü. "Lorna, bak, mesele şu. Kesinlikle seni uyuz etmek gibi bir niyetim yok ama bu kafama şimdi dank etti: Bu işe Dodo Cortez'i göndermeleri hiç hoşuma gitmedi."

"Neden?"

"Çünkü bu adam öylesine yolu düşmüş bir sanatkar filan değil, bir tetikçi o. Sabah seni arayıp bana kadar gelmeni istemeseydim, evinde olacaktın."

Lorna biraz yutkundtu. "Ne yani, sence beni *tehdit mi ederdİ?* Fakat hiçbir şey *bilmiyorum* ki ben."

"Evet ama *onlar* bunu bilmiyorlar. Bütün bildikleri, kadın bir şeyler yazıyor ve onun terapisti de sensin. İnsan böyle şeyleri terapistine anlatır. Sana şu şeyi anlatmış olabilir."

"Neyi? *Ne?* Aman Tanrım, bu çok saçma! Şu filmlerdeki gibi... gizli mesajlar, silahlar, insanlar öldürölüyor. Yok, kalsın, teşekkür ederim, benim işim bu *değİl*, bu benim başıma *gelmiyor*." Başını çevirip başka taraflara baktı. "Özür dilerim. Bana bu işte bir yanlışlık varmış gibi geliyor. Yani, ilginç bir olay falan ama, yoo, ben bu tür şeylerle uğraşamam; tehditler, kan dökmeler. Hayır, özür dilerim, ben yokum."

Aşağı yukarı bir dakika sessizlik içinde geçti. Ardından Paz, boş bir sesle, "Tamam, olayı bir başkasına aktarabilirsin. Yani, onun alacağı riskleri azaltabiliriz, her kim olacaksa o; şüphesiz, ben bu işle ilgilenemem diyorsan, ilgilenemezsin. Bu defter bende kalsın. Kadının yazacağı diğer defterleri de alabilmek için bir şeyler ayarlarım" dedi.

Defteri aldı. "Gerçekten bırakmaya karar verirsen, yeni adamı bana bildiriver, olur mu? Seni yeniden görmek güzeldi."

Gitmeye davrandı.

LORNA BİRDEN KENDİSİNİ ayakta buluyor. metal sandalye taşların üzerinde çirkin bir ses çıkartarak sürtünürken, kendi sesinin, “Hayır, lütfen, kal. Öyle demek istememiştim” dediğini işitiyor.

Aslında tam da öyle demek istediğini biliyor. Yeni adam. Yeni *adam*. Bunu bilerek yapmış olabilir mi, acaba bu kadar dümenci olabilir mi? Artık hiç fark etmez, manipüle edilmiş bir kere. Paz başını biraz yana çevirmiş onu süzüyor, sertçe, yok bu kez bakışları göğüslerinde değil; of, yeter, bu adam da onlardan biri daha olmasın. Şimdi olmadığını görse de erkeğin bedeninde gezinen bakışları hakkında ne düşüneceğini bilemiyor. Hele burada tam ciddi, profesyonel bir tartışma yaparlarken. Mango ağacının dalları arasından geçen kuvvetli ışık, Paz’ın açık kahve tenine kamuflej çizgileri yansıtıyor ve açık renk tuhaf gözlerine parıltı katıyor. Lorna ondan korkuyor ve zihninde bir ses haykırıyor, *aptal, aptal, deli, sen delisin, bu aptal deliden hemen uzaklaş...* Bu çok iyi tanıdığı bir ses, babasının sesi, ve bunlar onun mantıklı bulduğu görüşün dışındaki her şey için en çok kullandığı sözler. *Aptal olma, Lorna! Bu delilik, Amy! Ölmüş annesi. Deli olma, Amy, senin hiçbir şeyin yok.* Bunu gerçekten söylemiş miydi ki? Belki de kendisi onun böyle söyleyeceğini düşünmüştü. Hayır, *dikkatini topla, Lorna...*

Polis ona bakmayı sürdürüyor ama şimdi dümdüz alnında küçük bir çizgi belirliyor. “İyi misin?” diyor.

“Evet. İyiyim.”

Arsız arsız sıırıyor. “Kanaması yoksa kimse sorunu olduğunu kabullenmez. Neden acaba?”

Lorna nefes alamıyor, bacaklarında derman yok. Sertçe sandalyeye düşüyor, yine şu sürtünme sesi.

Boğazını temizleyip biraz çay yudumladıktan sonra kendi sesini duyuyor. “Özür dilerim, gerçekten. Galiba her şey birden üzerime geldi. Evimde bir... bir katil vardı ve sen de tam kapımın önünde onu vurup öldürdün.” Ağlıyor ama şükürler olsun, bir

isteri nöbeti değil, yavaşça süzülen göz yaşlarıyla. Makyajına dikkat ederek bir kağıt mendille yaşları siliyor.

Paz, "Ooh, iyi, nihayet!" diyor.

"Bu ne demek şimdi?"

"İnsanın başından böyle bir şey geçince biraz dağılması normaldir demek oluyor. Bu tür olaylar, şiddete maruz kalmış kişiler için terapi programları var. Tanrım, bunu herkesten önce senin bilmen gerekir. Olaydan beri ve şimdi bugün burada seni izliyor, neresinde saklıyor bunu, nasıl patlak verecek diye merak ediyordum. İşte çıktı. Az önce sanki yana yıkılacakmışsın gibi geldi."

"Öyle" diyor, fakat buradaki etkenin yalnızca travma sonrası stres olmadığını biliyor. Derinlerde bir şeyler karışmıştı, Mickey Lopez'in iki yıllık terapi sırasında bir türlü bulup da çıkartamadığı şeyler, diye düşünüyor, sonra hemen Mickey'yi mazur görüyor, hepsi aslında kendi hatası, fakat şimdi Emmylou Dideroff, şiddet ve şu anda karşısında duran hem itici, hem çekici bu tuhaf adam (*O beden! O silah!*), bir şekilde birleşmiş zehirli balçığı karıştırıyor, hem korku, hem de heyecan bulutlarının yükselmesine neden oluyor. Bu polise bunları açıklamak istemiyor. Derin derin birkaç nefes alıp kontrole kavuşuyor. Göz yaşları kuruyor.

"Tamam, peki, Emmylou ile devam edip etmeme konusu, hâlâ çekilmek istiyor musun?"

"Hayır!" Fazla şiddetli. Daha sakın bir biçimde, "Yani, hayır, onun için pek iyi olmaz sanırım... bu noktada terapist değiştirmesi, demek istemiştin" diyor.

Lorna'nın bakışlarını ondan kaçırmaması gerekiyor, çünkü bu sözler kendi kulağında bile kuyruklu birer yalan şeklinde yankılanıyor. O an geçiyor. Paz oturuyor.

"Mükemmel. Çok iyi. Bu meseleyi bağladığımıza göre, artık sana bu olayın başından beri çok klas davrandığını söylemeliyim."

“Klas mı?”

“Evet. Herif seni yumruklayıp yere yıktı, evinin hemen dışında bir silahlı çatışma oldu, sen ortada çığlıklar atarak dönüp durmadın, sakın sakın 911’i aradıktan sonra, yine soğukkanlılıkla hayati delili gizledin ve şimdi korktuğun halde doğru olanı yapmayı seçtin. Ayrıca çok güzel bir gülümsemen var. Teşekkür ederim.”

Lorna, şu anda böyle sırtıttığı için kendisini biraz salak hissediyor. İşte o da karşısında, gözlerinde azıcık bir ışık, ince kedi gülüşüyle sırtıyor. Paz, “Dahası var” diyor. “Gerçekten en güzeli, yatağında neden kelepçeli olduğumu bana bir kere bile sormadın.”

“Şey, biz psikologlar ketum davranmak üzere eğitiliriz.”

“Beni utandırmak istememiştin.”

“Pek öyle kolay kolay utanacak biri gibi görünmüyorsun.”

“Kavrayışta da eğitimli. Sakin, ketum ve algılaması güçlü; bu iyi bir üçlü.”

Lorna gülüyor; öyle hanım hanımcık bir kıkırdamayla değil, içten gelen, keyifli, gerçek bir gülüşle. Bu çekici adamın iltifat etmesi çok hoş, bu sözlerin yalnızca cinsel bir yaltaklanma değil, belki de birlikte tehlikelere atılmak üzere olduğu müstakbel bir dava arkadaşının dürüst saptamaları olduğunu kavlıyor. Erkek, onun hakkındaki gerçek düşüncelerini Lorna’nın bilmesini istiyor. Bu tutumu sözle anlatılamayacak kadar hoş ve şimdiye kadar bir erkekle yaşadıklarından farklı. Burada birbirlerine biraz gülümsüyorlar. Bu an da geçip gidiyor.

Paz, şen bir el çırpışla, “Şu halde” diyor, “Sana bir tekne turu borçluyum. Biraz yiyecek bira alır, Bear Cut’a gidip piknik yapar, biraz olta atarız. Var mısın?”

Evet. Eve giriyor, mavi bikinisini, boy aynasına bile bakmadan giydikten sonra üzerine bir şortla bir Hawaii gömleği geçirip yanına kanvas bir plaj şapkası alıyor. Paz’ın Z arabasında kuzeye doğru yol alıyorlar. Paz, Souwesera diye bilinen

yörede anayoldan çıkıp açık kahverengi büyük bir deponun yanından, iki taraflı dükkanların bulunduğu bir sokağa sapıyor ve piknik için yiyecek, içecek almak üzere salaş görünümlü bir Küba dükkânına giriyor. Lorna giderek ısınan arabanın içinde oturmuş, güneş gözlüklerinin ardından dükkânların cephelelerine bakıyor ve İspanyolca tabelaları, bir tek yıl aldığı lisan dersine biraz daha fazla önem vermediğine hayıflanarak, ağır ağır tercüme etmeye çalışıyor. Acayip keyifli. Keyfini gölgeleyen tek bulut, öğleden sonra artık bir noktada, şortuyla gömleğini çıkarıp vücudunun her yerini çılgıncasına sergileyen bu bikiniyle ortalarda durması gerekecek olması.

Dünyayı dert etmeye boş vermesi iyi bir şey, fakat bunun nedenini merak ediyor. Belki de ön loplara kırıltı kısımlarında bir beyin tümörü var. Tümör büyüdükçe, daha fazla ketleme kaybına uğrayacak, yalnızca meslektaşları için değil, hapishane gardiyanları, şuradaki Küba dükkânının kapısının önünde oturmuş puro içen, üzerinde karılarını dövenlerin giydikleri türden bir fanila olan şu şişko herif, hastalar, hatta gecikme gösteren diskinezi olan Rigoberto Munoz için bile bir yük haline gelecek. İşte tam aklından bunlar geçerken, birdenbire karşısına çıkan, Rigoberto'dan başkası değil. Son gördüğünden beri daha da kötüleşmiş. O da bir atlet fanilanın üstüne düğmeleri açık, bürümcük kumaştan bir gömlek giymiş. Her ikisi de kirli ve yırtık pırtık. Mırıldanıyor, yüzünü eğip büzüyor, dilini köküne kadar dışarı çıkarıyor, yani ilaçlarını bıraktığını her haliyle gösteriyor. Bu ilaç eksikliğini, elindeki kese kağıdına sarılmış bir litrelik malt birayla kendi başına gidermeye çalışıyor. Her ne kadar Lorna, arabanın koltuğunda aşağıya iyice aşağı kaykılmış ve şapkasının kenarını indirmiş olsa da adam onu fark ediyor.

Feci bir sırtımayla dilini sallıyor. "Hey, Doktor" diye seslenip arabaya yaslanıyor. İğrenç bir koku yayıyor; sanki bira katarı kusmuk fabrikasına toslamış gibi.

"Hey, Doktor, şey, bir iş buldum."

“Bu harika, Rigoberto.”

“Ya, şey, benim şeyin yanında, bi balıkçı teknesinde iş verdiler, şey, kuzenim Jorge’yi tanıyorsun di mi? Onun yanında, balık temizliyorum. Şuradaki köprüde, ha, ona ne denir? Balıkçı teknesi.”

Olur a, belki de balıkların nasıl temizlendiğini bilmiyordur diye, kemerindeki kınından kalın saplı, geniş ağızlı bir bıçak çıkartıp Lorna’nın burnunun dibinde sallıyor.

“Onlar, şey, hani onlar var ya, geri geldiler” diyor. “Biliyosun, onlar kafamın içinde gene konuşuyolar. Kötü şeyler yapıyorlar, ben artık onları dinlemem, ı-ıh. Senin dediğin gibi, hah. Hey arabayla nereye gidiyosun, ya?” Bir yandan da bıçağı sallıyor. Lorna, gülümsemesinin dudaklarında donduğunu hissederek, yarı ipnotize olmuş, bıçağa bakıyor.

Bu sırada Paz geliyor, kolunu Munoz’un omzuna atıp sıkı sıkıya kavırıyor. Adamı alıp arabadan uzaklaştırırken, “*Oye, Rigoberto, mi hermano, qué tal?*”² diyor. Aralarında hızlı bir İspanyolca ile kısa bir konuşma geçtikten sonra aklını yemiş adam ayaklarını sürüye sürüye uzaklaşıyor. Paz, birayı alıp bir çöp tenekesinin içine şık bir hareketle fırlatıyor.

Arabaya dönüp arka koltuğa bir büyük kese kâğıdıyla bir plastik torba dolusu buzu yerleştiriyor.

Lorna, “Rigoberto’yu tanıyor musun?” diye soruyor.

“Eh, evet, o ve ben, bizim hukukumuz eskiye dayanır. Üniversitemi daha yeni giydiğimde ilk enselediklerimden biriydi. Seni korkutmadı ya?”

“Hayır, Rigoberto’yla bizim hukukumuz da eskidir. Fakat beni kurtardığın için yine puan aldın.”

“Kurtarma filan bilmem. Bu adam, üzerine gidilip kafasının tası attırılmazsa oldukça zararsız biridir.”

---

² Hey, Rigoberto, birader, ne var, ne yok?-ç.n.

"Evet, elinde büyük bir bıçak olan, saldırgan bir paranoyak şizofren olarak zararsızdır. Fakat hayret ettiğim, tam aklımdan geçerken, adamın şuracıkta, karşımda bitivermesi."

Paz, park yerinden çıkıp On İkinci Caddeye girerken, "Tabakta karides" diyor.

"Pardon?"

"Tabakta karides. *Repo Man*. Filmi hatırlamadın mı?"

"Jeton düşmedi."

Paz yayvan yayvan konuşmaya başlıyor. "Say ki bir tabak karides düşünüyon ve adamın biri apansızın 'bi tabak karides' ya da 'tabakta karides' diyo. İşte bööyle, damdan düşüyo. Açıklaması yok. Arama bile." Normal konuşmasıyla, "Filmde biraz sonra bir restoranın tabelası görünür: 'Tabakta karides 2,99 Dolar.' Bu çoktan bir klasik olmuştur."

"Onun gibi bir şey. Videosunu kiralamalıyım."

"Bende var. Birlikte seyredebiliriz."

"Sen de tam teçhizatlısın, Paz."

Paz, "Çek kabul edilmez" diyor.

PAZ'IN TEKNESİ, kontrplak, yerel yapım, düz karinalı, dıştan takma 150 beygirlik Mercury motoru olan, yedi metre boyunda, kamaralı bir gezi teknesi. Bordası giderek açılan pembeye, karina da dalgalı kirli beyaza boyanmış. Kıç taraftaki yapıştırma metalik harflere bakılırsa, adı *MA TA II* idi. Lorna, tik güvertenin zedelememesi için özel ayakkabılar giymeniz gereken, lanet olası yanlış bir halatı çektiğinizde hemen azar işittiğiniz, geniş ve tertemiz doktor teknelerinde istediğinden çok daha fazla bulunduğundan, bu tekneye bayılıyor. Teknede kendisinden yapması beklenen hiçbir şey olmadığını görünce, kıç taraftaki oturma minderli bir dolabın üzerine yerleşiyor ve soğuk bir Miller alıp Saba Melikesi gibi yayılıyor. Paz, tekneyi çözüp Miami nehrinin ağzına yöneliyor, köprülerin altından, küçük tekne

limanlarının, bağlanmış teknelerin, şehir merkezindeki gökdenlerin ve bir yerlere gitmesi gereken insanların (neyse ki onlar bugünlük serbesttiler) sürdükleri arabalarla dolu otoyolun yanından geçiyorlar. Sonra nehrin ağzıyla Claughton Adasını da geride bırakınca motora yol veriyor. Tekne, eğitilmiş bir köpek gibi karinası üzerinde, burnunu havaya dikerek kalkıp dalgaya biniyor. Artık pırl pırl mavi körfezin açıklarında, rotalarını güneye çeviriyorlar. Lorna'nın sırtından taşıdığının hiç farkında olmadığı bir ağırlık kalkıyor.

Viyadükün altından uçarcasına geçiyorlar. Paz tekneyi sola döndürüyor, gaz kesip motoru rölantiye alıyor ve sığ sulara doğru dümen tutuyor. Kıyıya yanaşıp yaklaşık bir metreden az derinliğe vardıklarında, Paz motoru yukarı alıp demir atıyor. Bir sıra mangrovla Avustralya çamının çevrelediği küçük bir plajda tekne, kumlara hareketli gölgeler düşürerek denizde salınıyor. Hafta içi bir gün olduğundan kumlara serilmiş sadece birkaç yaygının üzerinde Kübalı anneler oturuyor, martı gibi tiz sesler çıkaran, bronzlaşmış çocuklar etraflarında koşuşturuyor.

Plaj malzemelerini yanlarına alıp suda yürüyerek sahile çıkıyorlar. Yaygılarını yayıyorlar. Maalesef Paz'ın yaygısı pek temiz görünmüyor fakat Lorna, bir yandan utanılacak herhangi bir leke bulamazken, bir yandan da şu yaygının üzerinden kaç kadın geçtiğini merak etmeden duramıyor. Paz, soyunup içindeki minnacık siyah slip mayosunu gözler önüne seriyor. Lorna doymak bilmez gözlerini o bölgeden güçlkle çekip erkeğin göğsüne çeviriyor. Boynunda yine şu haçla, sıırımla bağlanmış ceviz kadar kahverengi topak var. Bundan önce, Lorna hiç haç takan bir erkekle bilerek arkadaşlık etmemişti fakat okuldayken bazı gençlerin haç taktığını görmüştü. Onlar da zaten zamanlarının çoğunu çalışarak geçirirlerdi. Bu anılardan kurtulmak için, "Şu boynundaki nedir?" diye soruyor.

Paz haça dokunarak, "Bu mu? Bir haç, Hıristiyanlığın simgesi. Şöyle anlatayım, pek çok yüzyıl önce, Tanrı göklerden yere inmiş ve Kutsal Ruh'un kudretiyle..."

Bunları söylerken Paz ona bakıp gülüyor. “Öbürünü sormuştum.”

“Ha, bunu soruyorsun! Bir *enkangue* bu. Santería muskası. Santería’nın ne olduğunu biliyorsun, değil mi?

“Pek sayılmaz. Bu muskanın büyüü ne işe yarıyor?”

“Başka şeylerin yanında esas zombileri uzak tutuyor”

Şakayla, “Başın zombilerle fazla mı derde girmişti?” diye soruyor.

“Son zamanlarda pek fazla sayılmaz” diyor “fakat bunu aldığımda toprak onlarla kaynıyordu.”

Şaka yapar gibi görünmüyor ama şaka yapmış olmalı; Küba’ya özgü anlayamadığı bir şey. Etrafına bakınarak, “Ben hiç görmüyorum. İşe yarıyor demek” diyor.

Paz, “QED”³ diyerek gülümsüyor.

Sandviçlerini yiyip soğuk Miller’larını içiyorlar. Paz cebinden bir numarayı arıyor ve yanıt alamıyor. Lorna kimi aradığını sormuyor ama başka bir kadın olmamasını diliyor. Bu adam hakkında hiçbir şey bilmediğini fark ediyor. Bu adam, aslında pekâlâ bir kadınla çıkarken, onun yanından başka bir kadınla randevu ayarlayabilecek tipte biri bile olabilir. Tabii bu çıkmak sayılırsa. Giderek keyfi kaçıyor, kaçınca da canı bir şeyler yemek istiyor. Aslında, Küba yemeklerini fazla yağlı ve zalimce acı bulur, onlarla pek ilgilenmez ama daha bu sandviçi ısırır ısırılmaz lezzetine hayran kalıyor. Kesinlikle çok taze sandviç ekmeği, ağızda dağılan, ızgara tadında iki parça et, taze biberle anason, işlenmemiş halis İsviçre peyniri ve tam dozunda, yani insanı ter içinde bırakıp delicesine çırpındırmadan acılık katan turşular.

Aldığı zevkle birlikte bir mımmın sesi çıkarıyor.

“Sandviç iyi mi?”

---

³ Q.E.D., *quod erat demonstrandum* (Lat.): ‘İşte söylediğimin kanıtı’ veya ‘Kanıtlanması gereken şey bu idi’. Matematikte bir teorem ispatlandıktan sonra, işlemin sonuna yazılır-ç.n.

Bir parça daha yuvarlarken, “İnanılmaz!” diyor.

Paz sandviç hakkında bilgi veriyor; bunun nasıl ve neden Kuzey Amerika kıtasındaki en iyi sandviç olduğunu, annesinin Manny Fernandez’i küçükük dükkanında nasıl bulduğunu, bu adamın doğal yeteneklerini mkemmelleştirmesi için onu nasıl teşvik ettiğini, bu sandviin annesinin restoranlarını açmadan önceki yemek kamyonetinde en beğenilen çeşit haline nasıl geldiğini, annesinin ününün bununla nasıl yayıldığını, Kübalı inşaat ve peyzaj işçilerinin nasıl iş yerlerinden onun park ettiği yere kadar kilometrelerce gelerek düzinelerle sandviç alıp götürdüklerini, ilk küçük yerlerini alabilecek kadar bir varlığa nasıl kavuştuklarını anlatıyor.

Lorna onun anlatış tarzını beğeniyor; komik fakat içinde birçok mültecinin hikayesine kattığı, çekilen güçlüklerden dolayı içerleme ifadeleriyle dalga geçme bulunmayan bir anlatım. Sonra Paz, “Peki senin hikayen nasıl? Senin mkemmek Küba sandviin nedir?”

Lorna iyi bir dinleyici olmakla övünür; hayatı boyunca çevrelerinde dolanmayı seçtiğı adamlar göz önüne alınırsa, yararlı bir özellik. Klinik Psikolojiyi seçmesinin bir nedeni de, bu meslekte insanların kendi yaşamlarını sana anlattıkları halde, seninkini öğrenmeyi pek istememeleriydi. Öyle hazırda anlatıvereceğı bir şeyi yok, yani onun Küba sandviçi aklıma hemen gelmiyor. Böylece Paz, onun ancak yüksek okul, mezuniyet sonrası eğitim ve stajyerlik dönemlerinden basma kalıp bazı öykckleriyle özgeçmişini öğreniyor, daha derine inemiyor. Olası bir kurcalama çabasını savuşturmak için, Lorna aralarına birkaç ufak yalan da sokuşturuyor. Yine de, insanların birbirlerinden bu kadar farklı olmalarının ardındaki nedenleri ve standart yöntemlerin ustaca yorumlarının insanların gizli ısıraplarını gün ışığına çıkartıp çıkartamayacağını öğrenme isteğini dile getiriyor. Paz dinliyor. Lorna hiç beklemediğı halde, Paz bilgi sahibi birinin soracağı türden sorular soruyor. Lorna karşısındakine ısınıyor. Bu geziye bir takım beklentilerle çıkmış olsa da,

parametrik olan ve olmayan istatistiksel modeller arasındaki uygulama farklılıkları üzerine canlı bir tartışma, bunlardan biri değil. Eline geçirdiği bir dal parçasıyla kumun üzerine normal eğrisini, varyansı çözümleyen denklemlerle tabloları filan çiziyor.

Nihayet bir sessizlik oluyor. Paz, “Hava ısındı” diyor. “Haydi yüzelim.” Denize yürüyor, suyun içinde birkaç adım attıktan sonra, hemen hiç su sıçratmadan dalıyor. Lorna gömleğiyle şortunu çıkartıyor. Her ne kadar buna iki birayla kendisini hazırlamışsa da, bu an ona hep zor gelir. Şimdi, erkeğin ıslıtlı suda yüzen güler yüzlü, parlayan başına doğru yürüyor. Lorna suya girerken Paz yüzünde bir beğeni ifadesiyle ona gülümseyerek bakıyor. Lorna erkeğin bakışlarının kendi üstüne takıldığını hissedince, telaşa suya dalıyor. Su ılık ve sanki Biscayne Körfezine milyonlarca varil güneş yağı dökülmüşçesine, yağlı gibi.

Çenelerine değen suda, şamandıra gibi birbirlerine hafifçe dokunup sonra uzaklaşarak oynuyorlar. Lorna, üstümdeki bu tensel sükunet bira yüzünden olmalı diyor. Şimdi aklından geçiveren Howie Kasdan’dan ayrılalı beri, hiç suya girmemişti. Eğer Howie olsaydı, böyle Bear Cut gibi avam plajlara asla gelmez, havuzda düzgün kulaçlarla gidip gelir, ona da koçluk edip aynı şekilde yüzdürür, bu arada yüzme stilini küçümserdi.

Plajda biri radyosunu açıyor, müzikle birlikte İspanyolca söyleyen bir kadın sesi yükseliyor. Paz Lorna’ya dönerek, sohbet eder gibi, “Kadın denizin ruhunun ötesinde söyledi şarkısını, asla akıl ve sese dönüşmedi su, içi boş yenlerini dalgalandıran, sırf beden olan bir beden gibi; yine de sürekli ağıtlar oluşturdu suyun mimikleri...” diyor.

Lorna bir an onun radyodaki şarkının sözlerini tercüme ettiğini sanıyor fakat hemen sonra bu ince duygunun bir Küba İstasyonunun Top 40’ında ifade edilen türden olabileceğinden kuşku duyuyor.

“...sürekli ağıtlar yaktırdı, bizim olmayan, oysa biz anlasak bile, insan olmayan, gerçek okyanusun ağıtlarıydı.” Bunu izleyen bir tebessüm ve Körfezi, göğünü, sahilini selamlama.

Lorna, şaşkın bir duraklamadan sonra, "Neydi bu?" diye soruyor.

"'The Idea of Order at Key West'⁴, ilk dörtlük" diyor. "Wallace Stevens yazmış. Bir arkadaşım, tropik denizlere her çıktığımızda bu şiirin tamamını okurdu."

Burada beklenmedik küçük bir kıskançlık hançeri saplanıyor. "O halde İngilizce Bölümü mezunu değilsin."

"Yoo."

"Psikoloji de değil mi?"

"Hiçbir şey değil."

"Herkesin bir uzmanlık dalı vardır. Hangi okulda okudun?"

"Başpiskopos Curley Lisesi."

"Ben yüksek okulu sormuştum."

"Gitmedim" diyor.

"yle mi? Fakat... Nasıl olur... Yani..."

"Nasıl olur da beyin fukarası bir lise mezunu aynasız, klinik psikoloji üzerinde tartışabilir ve ezberden yenilikçi şiir okuyabilir?"

"yle demek istemedim."

"yle dedin ama gcenmedim. Bende kafa var ama bir sıfıfta oturmaya veya sınavları çözmeye sabrım yok. Sınav kağıtlarını aynen geri veriyordum. Duyduğunu kapan çok iyi bir hafızam var, hem ayrıca birçok akıllı insanın bilgisinden yararlandım; çoğunlukla kadınların. Önerilen kitapları alırım. Hatta bazen onları okuduğum bile olur. Büyük laflar için sözlük kullanırım. Beni Kız niversitesine gitmiş sayabilirsin. Örneğin bu sabah Wilcoxon'un imzalı sıralama testinin ne olduğunu bilmiyordum ama şimdi biliyorum. Fakat dürüst olmam gerekirse, benim enim iki kilometre, derinliğim iki santim. Aslında hiçbir

---

⁴ şiirin adı; Key West'te Düzen Kavramı-e.n.

şey bilmiyorum, sadece şundan bundan kırıntılar, hani şu parlak şeyleri biriktiren kuşlardan biri gibi, ne karın ağrısıysa?"

"Saksağan."

"Saksağan, doğru. Ama bu bir bakıma iyi. Her şeyden biraz bilmek, eğer dedektifsen, çok işe yarıyor. Çünkü aslında kesinlikle bilmem gereken tek bir şey var."

"Ve o?"

Paz, "İnsanları okuyabilmek" diyor ve tam yüz yüze gelecekleri şekilde suyun içinde biraz yer değiştiriyor. Sırtından gelen güneşin suda yansıyan ışığı başının etrafında parlak bir hale yaratıyor.

"Sana kişisel bir soru sorabilir miyim?" diyor.

Lorna göğsünde bir basınç hissediyor. Bir enfarktüs mü? Yoksa şu Küba sandviçinden mi? Derin bir nefes alıyor, sonra bir daha. "Elbette" diyor.

"Neden öyle yürüyorsun?"

Çok iyi anladığı halde, "Ne demek istiyorsun?" diyor.

"Omuzlarını öne düşürüp kendini tamamen salarak yürüyorsun. Bu utanma duygusundan mı? Yani, bir tür trajik çocukluk hastalığı filan geçirmedi, değil mi?"

"Hayır." Mahcupluk seli.

Paz, Lorna'nın sırtına doğru yer değiştirip ellerini onun omuzlarına koyuyor. Arayış içinde, parmaklarını bastırıp çekiyor; nazik, fakat ısrarlı. "Buradaki de ne böyle, taş gibi? Kendini rahat bırak, yeter, tamam mı? Bırak da bunu açayım" diyor. Sol kolunu, tam göğüs çizgisinin üstünde tutacak şekilde önünden dolaştırarak onu, sırtına dayayıp bastıracağı baş parmağına doğru çekiyor. Artık baş parmağı sanki bedeninin ta içlerine, hem iyi gelen hem de hafifçe ürküten bir şekilde giriyor. Paz'ın elleri sonra kızın boyun kaslarına uzanıyor. Baş parmaklarını bastırıp biraz kaydırıyor, sonra yine bastırıp yine kaydırıyor. Bu hareketi hiç seksi olmadığı gibi, pek klinik bir yöntem de değil. Lorna,

daha önce birçok kez masaj yaptırmıştı ama bu onlara hiç benzemiyor. Bedeninde dalgalar hissediyor. Kontrolü elinden kayıp gidiyor, bilmeden uyguladığı kontrol. Şimdi bilinçli uyguluyor.

Paz karşı koymayı hissedince duruyor. Lorna biraz ileriye kayıp, "Neydi bu?" diyor.

"Shiatsu. Senin 'chi' acayip tıkanmış."

Soğuk soğuk, "Teşekkür ederim." "Bunu da mı Kız Üniversitesinde öğrendin?" diyor.

"Evet." Lorna öfkeyle yüzerek uzaklaşıyor. Bu okulun öğretim kadrosuna katılmak istediğinden şimdilik emin değil. Sudan çıkıp yaygıyı bıraktıkları yere doğru yürüyor. Bedeninde bir tuhaflık var. Başta bunu yalnızca tuzlu suda bu kadar uzun kalmasına veriyor, sonra hissettiğinin insanın denizin desteğini terk edince algıladığı denge bozukluğu ve ağırlaşma değil, tam tersi olduğunu anlıyor. Kendini çok daha hafif hissediyor. Adımları çok daha dengeli. Artık eskisi kadar kambur yürümüyor; omuzlarını geride tutarken, göğüsleri havayla şişirilmiş gibi.

Yaygının üzerinde, aralarında saygın bir mesafe bırakarak yatıyorlar. Lorna şu anda ne diyeceğini hiç bilmiyor. Paz, sırtüstü uzanıp boynunun altına rulo şeklinde bir havlu koymuş, gözlerini kapatmış.

"Aman Tanrım, gerçekten yorgunum" diyor.

Lorna, güneş kremi sürmeye başlıyor. "Biraz kestirsene" diyor. "Kelepçelerini takmamı ister misin?"

"Bunu sormak için ölüyordun, değil mi?"

"Tam üstüne bastın."

"Çünkü ben bir uyurgezerim." Lorna'ya yumurta kadınlı kâbusuyla uykuda gezinmelerini anlatıyor.

"İlginç. Sana yumurta kafalılarla anonim seks yapmanın çıkışı olmayan bir oda olduğu söylenmiş. Kapalı bir cehennem."

Gülerek, "Öyleyse huzurlu gecelerin reçetesi, artık yumurta kafalılarla seks yapmamak" diyor.

“Şey, sanırım yumurta kafalı olmalarında bir sorun yok. Dikkat etmen gereken, anonim olmaması.” Göz göze geliyorlar, ardından rahatsız edici bir sessizlik oluyor. Önce Lorna bakışlarını çeviriyor.

“Herhangi bir hap aldın mı?”

“Hayır. Hapların yararı olmaz. Aslında... Doğrusunu istersen, bir süreliğine sanki gerçek dünyanın dışına savrulmuştum. Ve öbür taraftaki bazı şeyler bana yapıştı.”

“Şu voodoo meselesinden mi bahsediyorsun?” Gözleri adamın boynundaki nesneye çevrilmişti.

“Şu voodoo meselesi, evet.”

“Fakat bunlara aslında, yani *gerçekten* inanmıyorsun, değil mi?”

Gözleri açılıyor. Bakışları anlamsız ve tehditkâr. “Artık neye inandığımı bilmiyorum. Yine de bunu pek eskisi kadar zırvalık saymaya yanaşamıyorum. Ve haberin olsun: Tımarhanedeki kızımız Emmylou da gidip gelmiş oraya. Ben hep anlarım.”

Gözleri tekrar kapanıyor. Küçük bir bulut şimdi güneşi örtüyor ve soğuk bir esinti hayalet gibi, kumsal boyunca hızla ilerliyor. Lorna ürperdiğini hissediyor.

Lorna güneş kremi sürmeyi tamamlayana kadar, Paz derin derin nefes alıyor, uykuya dalmış bile. Lorna, aslında buna memnun çünkü biraz düşünecek zamana ihtiyacı var. Lunaparklardaki şiddet dolu hız arabalarıyla pek ilgilenmese de birkaç kez binmişliği var ve işte bu duygu da, roller coaster’ın ilk dik inişinden önceki tırmanışta hissedilen duyguya benziyor. Heves, uçma arzusu ve inişin çılgılık çılgılığa telaşının beklentisi. Nefesine odaklanıyor.

Sırtüstü uzanıp yüzünü erkeğe çeviriyor. Erkeğin teni ağzından on santim uzakta ve birdenbire içinden onu yalamak geliyor. Karamela tadı alacağı düşüncesiyle, şaşırıyor. Şimdi gerçekten ondan gelen karamela kokusunu alıyor. Sinestezi⁵ mi?

---

⁵ Sinestezi, *synesthesia* : Bir uyarının normal duyum yanında değişik özellikte ikinci bir duyum yaratması; duyum ikiliği-ç.n.

Hayır kalsın, teşekkür ederim! Doğrulup allak bullak oturuyor ve acımasız sözlerle kendini azarlıyor. Bu saçmalık. Bu adamı daha tanımıyor bile, hem bütün o kızlar, şu anda belki de üç dört tanesi sıradayken, hain Howie'den sonra böyle bir şeye kesinlikle ihtiyacı yok...

Sanki kendi aklından değil de başka bir yerden komut almışçasına, birdenbire ayağa fırlayıp su kenarına gidiyor. Tam su çizgisinde etrafa bakıyor. Görüş alanının içinde, ağır ağır ilerleyen büyük beyaz bir gezi teknesi var. Arka güvertesinde kasketli bir adam var. Adam, kasketi çıkartıp yüzünü mendille siliyor. Teni çok beyaz, saçları ateş kırmızısı. Kasketi yeniden başına takıp siyah bir şeyi yüzüne doğru kaldırıyor. Bu bir tür uzun boruya benziyor. Bir teleobjektif olmalı. Çünkü adam onu sağa sola doğrulturken merceğin camındaki yansımayı görebiliyor. Garip sayılacak kadar uzun bir süre, adam aynı işle meşgul oluyor. Lorna arkalarda ilginç olabilecek bir yaban hayat olup olmadığını görmek için etrafına bakınıyor ama mangrovarlar, çamlar ve birkaç martı dışında hiçbir şey yok. Kızıl saçlı adam tekneyi kullanana dönüyor ve tekne birden hızlanıp uzaklaşıyor. Lorna'nın aklına o sırada bu adamın kendisinin, Paz'ın ve Paz'ın teknesinin fotoğraflarını çektiği hiç gelmiyor, çünkü böyle bir şeyi, kim, neden istesin ki?

O gün Prusya Generali von Steinmetz, Mance vadisinin dik yamaçlarını aşmak üzere, gün boyunca genç askerleri dalga dalga gönderdi ve hepsi de Fransızların tüfekleriyle sürü halinde biçildi. Marie-Ange getirdiği yaralı köylüleri kendi yatak odasına yerleştirdikten kısa bir süre sonra, yaralı askerler yürüyerek Bois Fleury'ye ulaşmaya başladılar. Perişan durumdaki bu adamları gören Marie-Ange, böyle veya daha kötü durumdaki çok daha fazlasının gelebileceğini fark edip kendi özgün enerjisi ve azmiyle hemen harekete geçti. Tüm hizmetçilerle çiftlik işçilerini çağırıp halıları rulo yaptırarak kaldırttı, möbleyi taşıttı, lambalarla mumları yerleştirtti ve şatodaki samanla perdelerden döşekler hazırlatıp dizdirtti. Kadın hizmetliler masa örtüleriyle peçeteleri bandaj haline getirmek üzere görevlendirildi. Kısa sürede Almanların askeri cerrahları Marie-Ange'nin yaptıklarını öğrenip ilk yardım merkezlerini şatonun büyük salonuna kurdular.

Şatodaki her şeyin düzene koyulduğunu görüp kendi kahyası Robert Malan'ı buranın sorumluluğuyla görevlendirdikten sonra, bu yiğit genç kız yanına aldığı bazı çiftlik çalışanları ve arabalarıyla doğruca savaş alanına gitti. Orada çaresiz kalmış yaralıları toplayarak arabalara koydurup Bois Fleury'ye gönderdi. Mance'in yamaçlarındaki çalılıklara alçaktan sürünerek gidip oralarda kalmış yaralıları buldu, ardından dehşet içindeki çalışanlarla o anda savaş içinde olmayan askerleri çağırıp bir yandan dalların arasından mermiler uçuşup bombalar patlarken onları çekti. Artık akşam çöktüğünde Marie-Ange'in üzerinde bir aşçı önlüğü ve başında da eşarp gibi bağlanmış beyaz büyük bir peçete vardı ama süvari ceketinin altında hâlâ sabah giydikleriyle kalmıştı. Ayağındaki ev terlikleri çoktan paramparça olmuş ve Prusyalı bir subay ona bir Fransız trompetçi çocuğun cesedinden alınmış askeri botları giydirtmişti. Daha sonraları o korkunç günü hatırlayanlar Marie-Ange'nin her an her yerde bulunduğunu, bir yandan getirilenleri

rahat ettirmeye çalışırken bir yandan da yaralıları topladığını ve çalışanlarının sürekli daha fazla çaba göstermeleri için emirler verdiğini anlatırlar. Daha sonra ömrü boyunca başarıyla kullanacağı olağanüstü organize etme yeteneklerini burada ilk kez göstermişti. Bir Prusyalı subayın, “Bizim kafadan çatlak ihtiyar Steinmetz’in yerinde bu kız olsaydı bu zavallı askerlerin yarısı hâlâ yürüyor olurdu” dediği aktarılır.

Savaşın sonuna doğru, Prusyalılar ağır toplarını getirip Fransız hatlarını dağıttılar, ki ondan sonra Bois Fleury’ye akın akın gelen yaralılar bu kez Almanlar değil, Fransızlardı. Elbette bu yaralılar da düşmanları tarafından aynı özenle tedavi edildiler ve her iki ülkenin askerlerinden orada ölenlerin dünya gözüyle son gördükleri, bir genç kızın her tarafı kan içinde kalmış beyaz başörtüsüyle mavi bir süvari ceketinin yakası arasından görünen şefkat dolu yüzüydü. Her iki ordunun askerleri arasında Gravolette Meleği efsanesinin doğuşu işte böyle olmuştu.

--ALINDIĞI ESER: *ÖLENE KADAR SADIK : MESİH’İN KANI HEMŞİRE RAHİBELERİN HİKAYESİ*,
YAZAN SR. BENEDICTA COOLEY, SBC,
ROSARIAN PRESS, BOSTON, 1947.

ON ÜÇ

PAZ, SİLAHLA VURMA olayından bir hafta sonra rozetini geri aldı. Bir silahla vurma soruşturması için rekor değilse de, oldukça hızlı sayılırdı. Paz, bu işin içinde Binbaşı Oliphant'ın parmağı olduğunu belirlemiş, nihayet müdürlükte bir arkası olup olmadığıyla bundan hoşlanıp hoşlanmayacağı üzerine kafa yormuştu. O sabah rozetiyle hizmet silahını teslim aldığı Yüzbaşı Posada, her zamanki gibi suratsızdı. Bir bakkal çırağının müşteriye bir paket çiklet uzatışındaki canlılıkla, rozeti ona masa üzerinden ittirerek uzatıp Binbaşının onu görmek istediğini söylemişti. Paz'ın Posada'ya hiç kötülüğü dokunmamıştı. Dolayısıyla, Cinayet ve Tecavüz Masası Başkanının kendisinden niçin hoşlanmadığını bilmiyordu. Neden, yalnızca ırkçı bir önyargı olabileceği gibi, bazı salakların bazı akıllılara duyduğu doğal husumet veya daha politik bir şey de olabilirdi. Bu durum Paz'ın hiç de uykusunu kaçırmıyordu. Paz, Posada'nın ofisinden çıktığında, Tito Morales ekip holünde ayaktaydı ve ortağına, "her şey yolunda" der gibi baş parmağını kaldırıp gülümsedi fakat diğer dedektiflerden hiçbiri kılını bile kıpırdatmadı.

Oliphant her zamanki gibi, bir kupa kahve doldurup onu masasının yanındaki bir koltuğa oturttu. Paz kupasındaki armanın bu kez FBI Quantico Akademisi'ne ait olduğunu gördü. Bunun bir anlamı var ya da yok.

Mümkün olduğunca kısa tutulan karşılıklı şakalaşmalardan sonra Oliphant, "Sence bağlantı var mı?" dedi.

Paz bu kısaltmaya memnun olmuştu. Eski ortağı da genellikle böyle yapar, ayrıntıları es geçip aynı derecede akıllı iki polisin belirli nazik bir konuda düşünüyor olmaları gereken fikri doğrudan söylerdi. Cletis, "Anahtar neredeydi?" gibi şeyler söylerdi. Kimse daha önce anahtardan hiç bahsetmemiş olsa da, Paz neredeyse her seferinde bunun hangi anahtar olduğunu ve bu anahtarın nerede bulunması gerektiğini bilirdi. "Mutlaka olmalı, efendim" dedi. "Pantolonunun cebinde silahla Güney Miami'deki bir eve hırsızlık için girmek, Dodo Cortez'in işi değil. Bu adam esas olarak bir tetikçiydi ve dahası, Ignacio Hoffmann için çalışıyordu ki, zanlımızın şu anki işvereni olan Jack Wilson da bir zamanlar bu kişinin yanında çalışmıştı."

"Hoffmann mı?"

Paz, Ignacio'nun mahkemeye gelmediği gün Oliphant'ın hâlâ Büro'da çalıştığını hatırlayınca Ignacio Hoffmann'ın kim olduğunu, uyuşturucu işini ve onun kefaleti ödeyip ortadan yok oluşunu anlattı.

Oliphant, "İlginç" dedi. "Fakat tabii ki ben işin bu yönünü düşünmemiştim."

"Hayır, bu da cabası. Esas bağlantı, elimizdeki ilk cinayetle Emmylou Dideroff'un psikoloğunun evine birisinin hırsızlık için girişi arasında. Yani, düşünüyorum da, acaba bundan ne gibi bir kazancı olabilir? Neden herifin biri öldürülür ve neden bir psikolog soyulmaya çalışılır ki? Bunun yanıtı mutlaka bilgi olmalı. Birileri, zanlımızın bildiğini varsaydıkları bir şeyi öğrenmeye çalışıyorlar ve bu bilgiyi alabilmek için şiddet uygulamaktan bile kaçınmıyorlar."

"Şimdi sen, kurbanı bir şey söyletmek için zor kullandılar ve çok ileri gidip onu öldürdüler mi demek istiyorsun?"

"Belki, fakat bana sanki al-Muwalid de aynı bilgiyi ele geçirmeye çalışan bir rakipti gibi geliyor. Notlarımı yeniden gözden

geçirdim, ortağımla konuştum ve sanırım biz bu adamı yanlış değerlendirdik. Ortalıkta goriller kiraliyordu ve biz bunu kendini korumak için sandık. Peki, ya onları Emmylou'yu bulmak için tuttuysa? Buluştuğu şu petrolcü, Zubrom, aslında bize, onun birisini aradığını söylemişti ve bunu göz ardı ettim çünkü sadece Muwalid'e yönelik bir tehlikeyi düşünüyordum, başkası için bir tehlike olabileceğini değil. Yani, demek istediğim, öldürülen kişi *bu* adamdı. Şu halde, Muwalid'i her kim öldürdüyse, Emmylou'nun terapistine söylemiş olabileceği şeyleri araştırmak üzere Dodo Cortez'i oraya gönderenin de aynı kişi olması ihtimali yüksek."

"Muwalid'i, Dideroff adındaki bu kadının öldürdüğünü sanıyordum."

"Resmi konumumuz öyle."

"Fakat sen artık buna inanmıyorsun."

"Binbaşım, artık neye inandığımdan pek emin değilim. Her şey, Emmylou D.'nin gerçekten kim olduğuna bağlı gibi. İnsanlar onun bir şeyler bildiğini sanıyorlar ama o bunu bildiğini biliyor mu ki? Bu kadın, acaba ser verip sır vermez bir oyuncu mu? Yoksa sadece bir kurban mı?"

"Yazdığı şu itirafta neler anlatıyor?"

"Fazla bir şey yok. Bir sürü çocukluk anısı ve din. Arkadan gelecek bölümleri bekliyoruz."

Oliphant koltuğunda biraz döndükten sonra düşünceli düşünceli kendi FBI kupasından bir yudum içti. "Çözmüyor."

Paz, "Biliyorum" diyerek doğruladı. "Bundaki delik şu ki, eğer Emmylou'nun bir şey bildiğini düşünüyorlarsa, neden sadece onu kaçırıp sonra da zincire vurmadılar acaba? Bütün bunca saçma sapan dolambaçlı iş, Muwalid'i ona yüklemek için çevrilen bunca dolap ve sonra itirafın peşine düşmeler niçin? Evet, bir ihtimal, kadının ne bildiğini bilmemesi. Zaten daha önce bir kez işkence görmüş. Belki de bu, öğrenmek için ilk denemeleriydi."

"İşkence mi?"

“Evet, doktorlar çok yakın bir geçmişte her iki omzunun da yerinden çıktığını, sırtında ve tabanlarında kırbaç yaraları olduğunu söylüyorlar. Hatta yanık izleri de varmış. Dolayısıyla belki de kendisini güvende hissedeceği bir ortamda, herhangi bir sırta ilgisi olmayan bir terapistle, kadının bazı şeyleri ağzından kaçıracağını düşünmüş olabilirler.”

Oliphant, “Aklım yattı” dedi. “Zar zor. Peki... Sonra?”

Paz, elbette bu soruya hazırlıklıydı ve akıcı bir yanıt verdi. Fakat yanıtlarken gösterdiği kendine güveni, yüreğinde pek hissetmiyordu. Çünkü, olayın başından beri karşısına sık sık kaynayan bir kaosun, acayipliklerin, yüksek düzeylerde çevrilen art niyetli dolapların, uluslararası pisliklerin ve yine Afrika bataklığının belli belirsiz izleri çıkıyordu. Çocuklar gibi, sıkı sıkıya sarılacak bir masalı olması önemliydi ve şimdi ona dal budak sardırmaktaydı.

“Temel olgu: Emmylou Dideroff, bu işin içinde rol aldıysa bile tek başına değildi...”

“Şu kayıp cep telefonu meselesi yüzünden.”

“Doğru. Cep telefonu ortada yok. Sonraki olgu: Ortağım ölen Dodo’nun birlikte çalıştığı kişilerle görüştü. Cinayetten yaklaşık bir hafta önce arayan biri, Dodo’yu heyecanlandırmıştı. Anlaşılan, Hoffmann çetesi çökertildiğinden beri Dodo’nun bağlı olduğu bir organize suç yuvası yoktu. Ama adam şimdi devamlı bir işi olduğundan bahsediyordu. İki farklı kişi tarafından birkaç kez, hep geceleri, iri yarı, beyaz bir herifin kullandığı gümüşü bir Lexus’a inip binerken görülmüştü. Takıldığı barın müdavimlerine göre, Dodo büyük konuşuyor, her zamankinden fazla para harcıyordu.”

“Bu adamı, Arap’ı vurduğu için sevmeye başlıyorsun.”

“Ve Jack Wilson; gümüşü bir Lexus kullanır. Bakın, efendim, Wilson Emmylou’nun belirli bir saatte, belirli bir atölyenin civarında olacağını biliyordu çünkü kadını oraya gönderen kendisiydi. Bu atölyenin tam karşısında, yolun öte yanında bir

ankesörlü telefon kulübesi var. Zubrom'un ofisindeyken Muwalid'in telefonla arandığını ve fırlayıp dışarı çıktığını biliyoruz. Belki de bu arayan, istediğin bilgiyi elde ettik, falan yerdeki şu telefon kulübesine git ve orada aramamızı bekle, demiş olabilir. İşte bu ikinci arama, hem onu Emmylou'ya götürmüş, hem de adamın kaldığı otel odasındaki buluşmayı düzenlemiş olabilir. Adam oteline gider, Emmylou da onu izler. Emmylou arabasını park edip Muwalid'in odasını araştırmaya başlar. Fakat Cortez odayı çoktan bilmektedir. Emmylou'nun kamyone-tinden bağlantı rotunu alıp Muwalid'in odasına gider, onu öldürür, aşağı sallar ve ayrılır. Emmylou gelir ve biz içeri girdiğimizde suçun üzerine kalacağı bir keklik gibi bekler."

"Veya Emmylou ve Wilson birlikte bu işin içindedirler. Belki de kadın Dodo'ya Muwalid'i göstermiştir."

Paz, "Peki, o zaman neden kaçıp gitmesin?" diye sordu. "Niçin orada dua ederek ya da her neyse, oturup bekledi?"

"Ya daha derin bir oyun varsa? Kadın bilemediğimiz bir nedenle, tımarhaneye girmeyi kendisi istemiş olamaz mı?"

"Bu epey derin. Yine de, kadın Emmylou olduğu için, ihtimal dışı bırakamayız."

Oliphant, "Daha fazla somut bilgi bulmaya çalış" dedi.

"Pekâlâ. Bu olaydaki gizemli adamımız, kadının oturduğu tekne evin sahibi David Packer hakkında herhangi bir şey biliyor musunuz? Bana gereken somut bilgi bu."

"Niye bildiğimi düşündün ki?" Burada hafiften ters bir bakış vardı ama Paz dikkate almadı.

"Çünkü siz de Federallerleydiniz ve Federaller bir şekilde bu olaya karıştılar. Tabii, eğer polis bilgi almak için aradığında, Emmylou'ya konutunu kiralayan adamın devletin koruması altına alınmasını sırf tesadüf saymıyorsanız. İçimde öyle bir his var ki, masanızın üzerinde duran şu telefonla Washington, D.C. arasında vızır vızır gidip gelen çağrılar var ve sizlerden bir

grup neleri ortaya çıkartabileceğimi görmek için beni gözetliyor; hani kaldırımdaki bir karıncayı, arada bir belki bir sopayla dürterek gözleyen çocuklar gibi. Çünkü eğer durum böyleyse, o zaman lütfen en derin saygılarımla kabul edin, efendim, cehennem kadar yolunuz var.”

Bundan sonra, Paz’a epeyce uzun gelen bir süre, karşılıklı kaçamak bakıştılar. Bir haftalık izninde düşünecek bol vakti olduğu için, hem olayın bu yönü, hem de geçende bu konuyu tartışırken Oliphant’ın söylediklerinin o sırada bile ne kadar boş oldukları üzerinde uzun uzadıya düşünmüştü. Bu hafta içinde David Packer’a en az on kez telefon etmiş, yanıt veren telesekretere mesaj bırakmış, fakat hiç geri aranmamıştı. Önemi yoktu, şehirden ayrılmak suç değildi ama yine de...

Oliphant, “Vızır vızır diye bir şey yok” dedi. “Yani ben buna vızır vızır demem. Fakat bazı çağrılar aldım. Birkaç kez ben de aradım. Buradaki gerçek şu ki, sana neyi söyleyip söyleyemeyeceğimin yargısını bana bırakmak zorundasın, çünkü kendilerine saygı duyduğum o insanlar açıklamaya yasal yetkileri olmayan bilgileri bana aktararak işlerini ve emekliliklerini ortaya koyuyorlar.”

Oliphant koltuğunda geriye yaslandı, ellerini, Paz’a ancak çelik takviyeli radyal lastikler kadar yumuşak görünen karnında birleştirmişti. “Haydi ulusal güvenlik ile FBI’ın işlerinin keşiştiği yerler hakkında biraz daha konuşalım. Bu alanda da aynı organize suçlar, posta dolandırıcılığı, bilgisayar suçları ve benzeri diğer suçlardaki gibi kötü heriflerle ilgilenmekteyiz. Şüphe yok ki kötü heriflerin arasına sızmanın en iyi yolu kötü herif olmaktır. Klanı ve mafyayı böyle ele geçirmiştik. Fakat teröristlerle bunu yapmak pek kolay değil, çünkü bugünlerde esas olarak ilgilendiğimiz türdeki teröristlerin aralarına sıradan FBI tipi kişilerin sızabilmesi mümkün değil. Dolayısıyla biz de çevrelerine bakıyoruz. Her organize yapı gibi terör hücreleri de çeşitli hizmetlere gerek duyarlar. Onlara da sahte kimlikler, nakliye hizmetleri, silah ve cephane gerekir, onların da paralarını bir yerden

bir yere aktarmaları gerekir. Elbette, bir bedel karşılığında bu hizmetleri sağlayacak tamamen Amerikalı çakallar da vardır.”

“Şu halde, çakalların arasına sızıyorsunuz.”

“Evet, sızıyoruz. Fakat problemi görüyorsun. Sızan ajanın etkin çalışabilmesi için, şimdi geçerli bir dokunulmazlıkla yaptığı kendi pis işlerini sürdürmesi gerekir, çünkü artık çift taraflı çalışmaktadır. Satışlarını sürdürür, diyelim ki sahte kimlik yapsın. Biz yaptığımız her şeyden haberdar ettiğimiz halde, yine de onun kimlik verdiği tüm kötü herifleri yakalayamayız, çünkü bu herifler de salak değiller, yaşlı Charlie’den madara kağıt alan herkes enselelense, yaşlı Charlie’de bazı sakat dümenler olması gerektiğini hemen anlayabilirler. İşte büyük muammanız da burada; işlenecek daha büyük suçları engellemek adına bazı heriflere suç işleme ehliyeti veriyorsun. Bu özünden kokuşmadır. Özünden.”

“O halde ne yaparsınız?”

Oliphant, “Bu sistemimize inanıp inanmadığına bağlı” dedi. “Yasalar çerçevesindeki adaletin zayıf olduğunu düşünüyorsan, kırılana kadar yasaları esnetirsin. Birleşik Devletlerin maaş bordrosuna katilleri, tecavüzcüleri ve her türlü pislik insanı katarsın. Bir kısım terörü önlersin, bir kısmı da her halükârda gerçekleşir. Yasalar çerçevesindeki adaletin özünde kuvvetli olduğuna inanırsan, suçlulara ehliyet vermezsin. Onları kullanırsın, sıkıştırabilirsin, fakat suçlarını lanet olası korumazsın. Daha fazla kurban mı verirsin? Belli olmaz. Ben sanmam. Terör girişimlerinin yüzde doksan dokuzunu yalnızca kığımızı birazcık sıkarak önleyebiliriz. Bu şuna benziyor, eğer koltuklarımızda uyulamaktan ve yetki savaşlarımızdan vazgeçseydik, pekâlâ 11 Eylül’ü önleyebilirdik. Bunun dışında kalan eylemler, zaten yıldırım düşmesi veya ölümcül trafik kazaları gibi her açık toplumda yaşamın bir parçası sayılacak şeyler, alışmak gerekir, hiçbir zaman başsavcı da TV’ye çıkıp bunlar hakkında ileri geri konuşmayacaktır. Ama bu oyunu dürüst oynarsan, en azından geri tepmez, dokunulmazlığa sığınmazsın ve yasalar yolsuzluğa sapmadan uygulanır.”

Paz, "Siz Büro'dan bu nedenle ayrıldınız" dedi; bu bir soru değil, bir cümleydi.

Oliphant yukardan sert bir bakış attı fakat Paz bundan kaçmadı ve az sonra adam başıyla onayladı. Bu iki adam artık yeni arazideydiler. "New Jersey'de herifin biri bir genç kıza tecavüz ederken öldürdü ve biz onu salıverdik, çünkü El Kaide tipli birilerine uçak bileti alıyordu. Belki de El Kaide'den olması muhtemel tiplere, yani lanet olsun bunu bile bilmiyorlardı demek istiyorum! Bu arada, bu karar çok yüksek düzeyde alınmıştı." Tavanı gösterdi. "Çok yüksek. Haberi uçurmayı düşündüm, fakat eninde sonunda... işin sonunda yapamayacağıma karar verdim, yapacak birine saygı duymayacağımdan filan değil, sadece, bu ben olamazdım. Bunun yerine istifa ettim. İşte benim hüznümlü hikayem, artık sen de biliyorsun ve eğer bunu bir başkasından daha duyarsam, bundan böyle kariyerinin sonuna kadar Orange Bowl Stadyumundaki noktada bekçilik edeceğini garanti ederim."

Bu ihtarın ardından uzun ve huzursuz bir sessizlik oldu. "Ve evet, bu konuda kahrolası bir fanatik gibi davranıyorum. Peki neden?" Burada parmağını Paz'a çevirmişti. "Bu. Senin ve benim gibi insanlar, bizim için yasa her şeydir. İster çürümüş olsun, ister adaletsiz olsun, yasalar olmadan her ikimiz de hâlâ pamuk topluyor olurduk."

Paz, "Benim durumumda, şeker kamışı topluyor olurdum" dedi.

"Her ne toplarsan topla, fakat takım elbise ve kravatla iyi bir ofiste, beyazlar üzerinde yetki sahibi olamazdın. Mümkün değil."

"Bu çok teşvik ediciydi, patron."

"Canın cehenneme, Paz" dedi Oliphant, kötü bir kasıt gütmeyen. "Seni teşvik etmeye değil, neden kızgın heriflerin beni aradıklarını açıklamaya uğraşıyordum."

Paz fikrinden caymamıştı. "Federal hükümette kötü oyuncular işe alan kim o halde? Bırakın tahmin edeyim. David Parker mı?"

"İsim gündeme gelmişti. Bu adam Sudan'daymış diye işitmiştim. SRPU'da çalışıyormuş. Şimdi de burada. Ve sen de ona bulaşmayacaksın."

"Neden?"

Oliphant'ın yüz ifadesi sertleşti. "İki nedenle. Birincisi sana az önce bulaşmamamı söyledim ve bu kuruluşun lanet olası komutanı benim. Diğeri ise Packer eğer rapor verdiği kişilere bir seslenirse, hem bu fazla meraklı kişinin üzerine her çeşit pislik yağacak, hem Washington'dan gelen yardım telefonları kesilecek, hem de federal yasa uygulayıcılarının büyük bir kısmı kötü adamların peşinde koşmayı bırakıp bunu kimin sızdırdığını araştırmaya başlayacaklardır. Dolayısıyla Wilson'u araştır, Cortez'i ve zanlıyı araştır. Muwalid'i kim ve neden öldürdü, ortaya çıkart. Senin görevin bu. Git ve yap."

Böylece ona kapı gösteriliyordu. Paz ayağa kalkıp odadan çıktı. Ekip holündeki masasında oturan Morales'i eliyle çağırdı. Dışarıdaki park alanında, Morales, "Binbaşının söylemesi gereken şey neymiş?" diye sordu.

"Senin kendine uygun kıyafetler aldığından beri daha şık görüldüğünü söyledi. Fendi'yi beğenmiş."

"Gerçekten."

Paz ona gerçekten dedi. Morales, "Ne boktan" dedi.

Paz, işaretli Chevrolet'ye binerken, "Benim düşüncem de tam böyle" dedi. "Haydi gidip şu Jack Wilson'un söyleyeceklerini bir dinleyelim."

Fakat Wilson Kardeşler Denizcilik'e vardıklarında, onları kapıda karşılayıp bir rahatlama havasıyla atölyeye buyur eden kişi, Jack değil de onun daha küçük, daha tıknaz bir kopyasıydı.

Adam, "Çabuk geldiniz" dedi. "Daha birkaç saat önce telefon etmiştim."

Paz, "Özür dilerim" dedi. "Siz?"

"Frank Wilson. Kayıp kişi bildirimi nedeniyle buradasınız, değil mi?"

“Kayıp olan kim?”

“Jack, kardeşim. Kayıp kişiler masasından gelmediniz mi?”
Paz, “Hayır, cinayet” dedi.

Wilson, “Aman Tanrım!” dedi ve bembeyaz kesildi.

Küçük büroda birkaç dakika içinde birbirlerini anladılar. Jack Wilson yaklaşık bir haftadır ortalarda yoktu. Arabası da gitmişti. Ne cep telefonuna, ne çağrı cihazına tekrar tekrar yapılan aramalara yanıt vermiyordu. Hizmet karşılığı yapılan ödemelerden büyük tutarlı birkaç çeki henüz bankaya yatırmamıştı. Sonunda Frank’ın atölyenin teknik sorumlusu olduğu ve her ne kadar bir dizel deniz motorundan iyi anlasa da Jack’in işin mali ve idari kısmını yürüttüğü anlaşıldı. Frank konuşmaya pek hevesliydi, onlar da engel olmadılar. Kendi kendine, polislerin Jack’in bir zamanlar bazı karanlık tipler için Cigarette teknelerinin motorları üzerinde çalıştığını bildiklerini varsaymış, hiç gizleme çabasına girişmeden tüm bunların geçmişte kaldığına dair kesin güvence vermişti. Hayır, şirket hesaplarından büyük miktarlarda para çekilmemişti. Hayır, Cortez adında birini ne duymuş, ne de kendisine gösterdikleri fotoğraftan onu tanımamıştı. Böylece sürüp giden yarım saatlik yararsız bir sorgulama-dan sonra oradan ayrıldılar.

Yeniden arabaya bindiklerinde Morales, “Sıfıra sıfır elde var sıfır” dedi.

Paz, “Hiç de değil” dedi. Telsizi alıp, Jack Wilson için, arabasının özelliklerini de belirterek bir aranıyor kaydı verdi. Sonra Morales’e, “Jack Wilson, tam akşam haberlerinde Dodo Cortez’in öldüğünün gösterildiği gün kayıplara karışmış. Tesadüf olmasa gerek. Bir an için Dodo’ya iş gördürenin Jack olduğunu kabul edelim. Herkesin tanıdığı bir tetikçi, zanlımızla ilişkili delili çalmaya çalışıyor ki, bu hemen zanlının belki de oyuna getirildiği, cinyeti herkesin tanıdığı bu tetikçinin işlemiş olabileceği fikrine yol açacaktır. Jack, bizim bunun peşini bırakmayıp soruşturacağımızı ve Cortez ile arasındaki bağlantıyı

tespit edeceğimizi biliyordu. İşleri karanlıkta tutmaya çalışmış-
sa da, Cortez'le görüşmek için eski bir araba almaya zahmet et-
medi. Oysa ki, yepyeni gümüşü bir Lexus o mahallede dikkati
çekecekti. Laf açılmışken haydi bir uzanıp, Mrs. Cortez'e de
bakalım. Adresini biliyorsun, değil mi?"

"Evet, İkinci caddeyle on beşincinin kesiştiği yer. Onunla
konuştuğumu sana söylemiştim. Kadın işbirliğine yanaşmıyor."

"Cazibemi kullanırım" dedi Paz. "Gidelim."

Ön bahçelerine arabaların park edildiği, bundan da aynı
aileden olmasa da pek çok yeni göçmenin aynı evde oturduğu-
nun anlaşıldığı tipik bir Miami mahallesiydi. Dodo Cortez'in öl-
meden önce oturduğu briketten, sıvalı küçük evin önündeki
araba konulmamış, biçilmiş çimenlik biraz daha yüksek bir sos-
yal konumu gösteriyordu. Paz, Morales'e evin bahçe kapısında
beklemesini söyleyip yaşlı dulun durumunu görmek üzere pen-
cerelerden içeri bakmaya çalıştı. Yan taraftaki kısmen açık jalu-
zilerin aralarından, bir Bahama kanepeye boylu boyunca uzan-
mış kadının oturma odasında olduğunu görebiliyordu. Kadının
üstünde, kolsuz turuncu bir bluz ve ayağında siyah külotlu ço-
rapla, parmaklarındaki bir takıymış gibi duran bir ayakkabı teki
vardı. Televizyon açıktı, bir İspanyol pembe dizisiydi galiba
ama kadın onu izlemiyordu. Kanepenin hemen yanındaki bir
sehpanın üzerine bırakılmış tonla ıvır zıvır arasında, yanan bir
mum, birkaç şeffaf poşet, bükülmüş bir kaşık ve enjektör seçe-
bilmişti ki bunların hepsi kadının eli ayağı kesilmişçesine halsiz
yatışını açıklıyordu.

Paz dönüp yine sokağa çıktı. Morales'e, "Bana iki dakika
ver ve ardından kapıyı yumruklayarak, 'Polis, kapıyı açın!' diye
bağır" dedi. Sonra evin arkasına dolandı. Arka kapının jalu-
zili cam bölmesini yerinden oynatıp kilidini açmak fazla zamanını
almadı ve Morales gösterisine başladığında, çoktan mutfaktan
geçip kadının eroini tuvalete dökmesini önlemek üzere yerini
alacak vakti olmuştu.

Bir sürü hengameyle biraz zırlamanın ardından, iki polis kadını yatıştırarak, kelepçeleyip kanepeye oturttular. Adının Rita olduğunu, hiçbir şey bilmediğini, hiçbir şey yapmadığını, bu uyuşturucuyu kendilerinin yetiştirdiklerini ve avukatını çağırmak istediğini söyledi. On dokuzunda kadar görünüyordu.

Morales, "Söyledim sana" dedi.

Paz gülümsedi ve her zamanki sevimli polis muhabbetiyle, sanki birazdan gezmeye gideceklermişçesine, kanepeye kızın hemen yanına oturup İspanyolca konuşarak, onu bu işten sıyırmaya uğraştığını, birazcık bilgi verip, bu işi çözmelerine yardımcı olursa, buradan hemen çekip giderek onu uyuşturucusuyla baş başa bırakmaktan mutluluk duyacaklarını, çünkü nar-kotik değil, cinayet polisi oldukları için onun bu alışkanlığıyla pek fazla ilgilenmeyebileceklerini anlattı. Aksi halde başına gelebileceklerin de bir resmini çizdi; şu eroin sanki ağır suç oluşturacak bir miktardaymış gibi görünüyordu. Değilse bile, belki de onlar torbayı biraz takviye edebilirlerdi. Eyalet Savcısı, onun erkek arkadaşının işlediği bu cinayeti çözmeyi öyle çok istiyordu ki, onlar da, işte o zaman hiçbir şey bulamazlarsa da onu uyuşturucu suçundan *mutlaka* deliğe tıkacaklardı. Hem bu yardımı yaparsa zaten Dodo'yu gammazlamak gibi olmayacaktı çünkü Dodo zaten şehir morgundaki bir teneke sedyede yatıyordu ve hiç umurunda olmayacaktı. Bu böylece, sanki Paz kızı yatmaya ikna edercesine sakın, yumuşak bir İspanyolca'yla sürdürdü.

Uzun bir suskunluk oldu ve ardından, "Peki ne öğrenmek istiyorsunuz? Ben Dodo'nun işleri hakkında hiçbir bok bilmiyorum, anlamıyor musunuz?"

"Hiç Wilson adında bir heriften bahsetti mi?"

"Wilson mu? Yoo, bunu hiç duymadım."

"Peki Jack desem, acaba; iri bir herif, sörfçüler gibi uzun sapsarı saçları var, gümüşü bir Lexus kullanır?"

"Ha, evet, Jack; onu tanıyorum. Birkaç kez buraya gelip Dodo'yu almıştı."

“Güzel. Kelepçeleri çıkartmamı ister misin?” Kız başıyla onaylayınca çıkarttı. Birkaç sorudan sonra kızın doğru söylediği anlaşıldı. Hepsi hepsi yalnızca erkek arkadaşının Jack Wilson’la olan bağlantısını biliyordu.

Paz, “Onun eşyalarına bakabilir miyiz?” diye sordu.

Kız süngüsü düşük bir ifadeyle başını sallayıp bileklerini ovuşturarak onları yatak odasına götürdü.

Burası, duvarları beyaz çam taklidi, ucuz lambri kaplamalı küçük bir odaydı. İçeride toplanmamış bir yatak, bir şifoniyer, bir komodin, metal bir ayak üzerinde bir televizyon, İsa’nın çerçeveli, renkli bir resmi ve kapakları aynalı, geniş bir gömme dolap vardı. İki polis, her elbisenin ceplerine, her çekmecenin içine olduğu kadar, dıştan altlarına da bakarak, odayı inceden inceye araştırdılar. Hiç acele etmeden rahat rahat çalışıyorlardı; kadın sıkılmıştı. “Gidip televizyondaki programımı izleyebilir miyim?” diye sordu.

“Eh, git” dedi Paz ve hemen ardından, “Hey, bekle; kaplamadaki şu delik de neyin nesi?”

“Şey, Dodo yaptı. Kızdığı zaman duvarları yumruklardı. Orayı tamir ettirecekti.”

Paz duvara yüzünü yaklaştırdı, cebinden bir kalem fener çıkartıp, deliğin içine, duvarla kaplama arasındaki boşluğa tuttu. Kolunu araya soktu, omzuna kadar kaybolduktan sonra geri çektiğinde elinde bir giysi vardı. Bir garson ceketiydi; sol göğsünde işlenmiş Trianon Otelinin arması ve sağ göğsünde, üzerinde ‘LUIS’ yazan plastik bir isim rozeti vardı. Ayrıca ceketin sağ kol ağzında küçük, koyu kahverengi bir leke göze çarpıyordu.

LORNA, HEMEN HEMEN BİR HAFTADIR keyifsiz ve bir hastalığa yakalanmış olabileceğinden korkuyor. Ayrıca Jimmy Paz’a tutulmakta olup olmadığını da kestiremiyor. Bu yüzden de, bu konuyu düşünmemeye kararlı. Bu sıralar mantrası; takma kafana, sakın ol. Şu ana kadar Sheryl ile sırf kendi duygusal yaşamının çözümlenip yüzüne vurulmasından başka bir rolü

olmayan konuşmaları, tam bir fiyasko olmuştu. Ne öğüt almak, ne de derdini paylaşmak istiyor. Bu işin başarıyla sonuçlanması için, Sheryl çok baskı yapıyor, çok istekli davranıyor; aslında Sheryl'in kendi belirlediği koşullarla başarıya ulaşması demek daha doğru olur. Ona azıcık cesaret ver, Sheryl sana hemen düğün salonlarının müşteri dökümlerini getirsin. Lorna, henüz Betsy Newhouse'a hiç Paz'dan bahsetmemişti; zaten onun Lorna'nın duygusal yaşamına olan ilgisi, yalnızca her karşılaşmalarında kayıtsızca sorduğu, "henüz biri yok mu?" sorusundan öteye asla geçmez. Betsy'nin getirdiği, şimdilerde takıldığı sevgililerinden birinin daha az çekici bir dostuyla çıkması teklifini iki kez geri çevirmişti. Bu davranışı, vibratörüne taze pil takması yönündeki görüş ve önerilere neden olmuştu.

Aslında Paz Lorna'ya henüz fazla yaklaşmamıştı. Lorna, ondan her çıktıklarında birer kez olmak üzere üç kez, içten de olsa, epeyce masum öpücükler almıştı; plaja gidişleri, Çin-Küba restoranındaki bir akşam yemeği ve bir dans akşamı. Bunların hepsi hoş geçmişti ama ortada bir yüzük almaktan bahseden yok. Bazen onun kendisini beğenip beğenmediğini merak ediyor ve daha bu zihninden geçmeye başlarken, hemen iyi yağlanmış vanaları açılıyor ve zihinsel havuzunu, neden Jimmy Paz'ın kendisine pek uygun biri olmadığını, bütün sebepleriyle dolduruyor. Lise mezunu mu? Yoo, rica ederim! Lorna'nın zihninde kendince doyurucu bir birlikteliği betimleyen sahnelerin fotoğraflarından oluşan bir albüm var. Erkeğinin zekasıyla kariyerine hayranlık duymak ister ama elbette *kendi* kariyerine de eşit derecede saygı gösterilmeli; yaşam tarzları, çıkacakları tatiller ve yaşayacakları yerler konusunda erkeğin ustaca kararlar vermesini ister, fakat kendi beğenileri de yeterince dikkate alınmalı; sağlıklı bir cinsel birliktelik ister, ilişkide erkek başı çekmeli ama sapıkça veya rahatsız edici davranışlarda bulunmamalı; havalara uçmak ister ama aynı zamanda aşağı yukarı aynı yerde yerleşik kalmalı; rahatlık ve esenlik içinde olmayı ister, pazar günleri *Times*'ın bulmacasını çözmeyi ama arada beklenmedik ve heyecanlı olaylar yaşamayı da; sadakat ister, bıkkınlık değil.

Evet, Paz bu alanların birçoğunda yetersiz kalıyor. Lorna onu *Times*'ın bulmacasını çözerken hayal bile edemiyor. Yahut bir bale gösterisinde sonuna kadar oturabileceğini; hani, sık sık baleye gittiğinden değil ama yine de... Bir de ortada biraz canını sıkan şu silah ve şiddet meselesi var ki, hele tam şurada, evinin hemen önünde, inanılır şey değil, onun bir insanı öldürdüğü sahneyi aklından asla çıkartmayı başarabileceğini sanmıyor; bu sayede Paz büyük ihtimalle onun hayatını kurtarmış olsa da.

Öte yandan... aklında hâlâ capcanlı duran, teninin üzerinde dolaşan şu elleri, bedeni ve içinde şiddetin kusursuz biçimde bastırıldığı kontrollü dinginliği var. Paz'ın Zen benzeri sade yaşamını düşünüyor. Şimdiye dek birlikte olduğu erkeklerden ne kadar çoğunun hep ıvır zıvır şeylere takıldıklarını, her şeyden yakınlıkla sürekli dırıldır ettiklerini aklından geçiriyor; hele hain Howie'nin, pazar günkü *Times* bulmacasını yarım saatten kısa sürede çözse bile, nasıl sofrada mutlaka özel bir marka orman çileği reçeli olmadan kahvaltı edemediğini, restoranlarda getirilen yemekleri, şefe verdiği inceden inceye talimatlarla birlikte mutfağa ne kadar sık geri gönderdiğini, bütün şu şarap meselesi, şu yat meselesi... Ve Paz'ın gözleri, bir erkekte öyle gözler hiç görmemişti, ilgili gözler, ona ilgi gösteren gözler. Bundan sonra suçluluk hissettiren ama bu yüzden gerçekliğinden bir şey kaybetmeyen bir düşünce, bir tür liberal titizliğe son, çünkü erkeğin siyahsa bu bir kanıt değil mi? Evet büyük ihtimalle Paz onu pek beğenmiyordur ama öte yandan bir haf-tada tam üç kez *aramıştı*, gerçi bunlar, işini yürütme amacına dönük arkadaşlık kurma ayakları da olabilirdi, yine de... Ya da belki düpedüz deliriyordu artık, hatta erotomaninin¹ ilk evrelerine düşmüş bile olabilirdi, yakında artık işi, adamın evinin önüne park edip, onun gerçek kız arkadaşının arabasının lastiklerini patlatmaya kadar götürebilirdi...

Yüksek sesle kahkahaları koyuveriyor, çünkü deliyse gerçekten, bundan daha doğru bir yerde olamaz ki. Kilitli koğuşun

---

¹ Erotomani, *erotomania* : Cinsel duygu ve davranışlardaki aşırılık-ç.n.

oturma odasındaki insanlardan çoğu, ilaçlarla uyuşturulmamış olsalar şimdi görülmeyenlerle konuşuyor olacaktı. Ya da hemen hemen çoğu; çam yarması gibi beyaz bir adam karşısında dikiliyor, kırk yaş civarında olmalı, havuç rengi saçları, bir sirk palyaçosu gibi lüle lüle dışa doğru sarkmış sallanıyor. Pelte gibi suratında paranoyak bir delinin ağzını sıkmış, dik dik bakan çehresi var. "Bana mı gülüyorsun?" diye sorguluyor.

Profesyonel sakinlik üste çıkıyor; otomatik olarak, bu herifin ilaçlarının biraz artırılması gerekiyor, diye aklından geçirip hemen tatsız-ama-ilgili ifadesini takınıyor.

"Hayır, asla" diye yanıtlıyor. "Az önce aklıma komik bir şey gelmişti de."

Adam kaba bir ifadeyle fısıltıyla, "Yalancı" diyor, fakat Lorna adamın yanından geçerken, oturma odasında görevli hasta bakıcılar, güçlü kuvvetli Daryryla ile Ferio'nun sürtüşmeyi gözlerinden kaçırmadıklarını fark ediyor. Çam yarmasına yavaş yavaş yaklaşılmaya başlıyorlar. Kuşkusuz Lorna'nın sorunu değil bu.

Emmylou'yu tek başına bir köşede oturmuş defterlerinden birine yazmakla uğraşırken yakalıyor. Lorna ona selam verdiğinde başını kaldırıp uykudan yeni uyanmış bir ifadeyle şaşkın şaşkın bakıyor, onun kim olduğunu anladığında, yüzüne kilise resimlerindeki gibi bir gülümseme yerleşiyor.

"Bakıyorum hâlâ yazıyorsun."

"Evet. Bu ilginç bir süreç. İstirap veriyor, fakat ilginç."

"Neden ıstıraplı ki?" Lorna plastik bir sandalye çekip kadına doğru oturuyor. Biraz endişeli olduğunu fark ediyor; henüz aklından geçen sefer gördüğünü pek çıkartamamış; baygınlık nöbetinin öncesinde beliren şeyi. Bu görüşmelerinde işin içinde yalnızca psikoloji olmasını ve böylece konuşmayı tuhaf meselelerden uzakta tutabilmeyi umut ediyor.

Emmylou, "Geçmiş kişiliğe tekrar bürünmek" diyor. "O zamanlar hissettiklerimi hatırlamak, olan bitenleri geçmişteki gözlerimle görmek. Keşke daha iyi bir yazar olabilseydim.

Sonra düşünüyorum da, hayır, bir roman değil ki, bir itirafname bu, diyorum, şu halde o zamanlar hissettiklerimi kurgulayan çoğu şeyi eleyip yazdıklarımın dışında bırakmam gerekiyor; tabii bunların büyük bir çoğunluğu da insanlar. Fakat ortamın havası, diğer insanların özü de var, aynı Flaubert'le Dickens'in yaptıkları gibi. Korkarım ki bunları okumak oldukça sıkıcı geliyordur. Oysa ki, Tanrı'dan bir parça olduğu için, gerçeğin sıkıcı olmadığına inanmalıyım. Sadece bunu bitirebilecek gücü bulabilmek için dua ediyorum. Bir defter daha doldurdum. Almak ister misiniz?"

Lorna kendisine uzatılan defteri alarak, "Yazdıkların hakkındaki endişelenmene gerek yok. Çok açık, canlı ve hiç de sıkıcı değil. Hem de, bilinçli yazıldıklarını söylemeliyim. Böylesini gerçekten hiç beklemezdim, hele bir de şeyi... göz önüne alırsak."

"Neyi göz önüne alırsak, akademik bir eğitim almamış olmamı mı? Yüksek öğrenim. Alçak çeşidinden fazlasıyla var yine de."

"Evet, hele bütün bunları böylesine, şey, tarafsız bir bakış açısıyla yazabilmen çok dikkat çekici" diyor Lorna. "İnsanların çoğunun, yaşadıkları bütün kötü muameleyle yüzleşecek hale gelebilmeleri için yıllar boyu terapi almaları gerekiyor, fakat senin bu konuda bir sorunun yok. Psikolojik olarak güçlü olduğun anlaşıyor. Bu iyi bir işaret."

"Pek o kadar da iyi olmasa gerek, bu tımarhanede kilit altında tutulduğuma göre."

"Eh, açıkçası bazı sorunların var. Hem, Tanrım, senin yaşadıklarından sonra kimin olmazdı ki?"

Kadın Lorna'ya şu süzen, rahatsızlık verici bakışlarından biriyle bakıyor. "Dr. Wise, bana yardım etmek istediğinizi biliyorum ve bunun için size şükran borçluyum. Fakat hayatıma bu açıdan bakıyorsanız, birbirimizi zıt yönlerde kaybedebiliriz. Maalesef siz, yaşadığım tüm kötü şeyleri, akıl hastalığına kadar giden, ki hasta olduğum kanısındasınız, psikolojik derin yaralar açmış travmalar olarak değerlendiriyorsunuz. Halbuki ben

bunlara, dikkatimi kendisine yöneltebilmem için Tanrı'nın bana gönderdiği musibetler olarak bakıyorum. Size bir zamanlar gördüğüm bir rüyayı anlatabilir miyim?"

"Evet, elbette ama görüşmemize terapi odasında devam etmeyi tercih ederim."

"Şey, bu bir dakikadan fazla sürmeyecektir" diye yanıtlıyor Emmylou. Bakışları Lorna'nın yüzünden uzaklaşıyor. Lorna onun baktığı yöne bakınca, giriş holünde karşısına çıkan çam yarması adamın, hem kağıt oynanması, hem de resim yapbozlarıyla uğraşılması için kurulmuş, katlanan ahşap briç masalarının birinin yanında, ayakta durduğunu görüyor. Adam yapbozla uğraşan ufak tefek bir kadının arkasında duruyor. Omuzları kamburlaşmış, yumrukları sıkılmış. Darryla ile Ferio, en az dört metre ötede, izliyorlar.

Emmylou, "Rüyamda, kendimi cennette bir rehber eşliğinde dolaşırken görmüştüm" diyor. "Üzerimde bir tulum ve başımda bir baret vardı. Rehberim, elbette bir melekti ama sıradan bir erkek gibi görünüyordu ve aynı benim giyindiğim gibi giyinmişti ve muazzam bir binadaydık; hani bize lisedeyken gösterdikleri, kağıt veya dondurmanın nasıl yapıldığını anlatan çekilmez eski filmlerdeki fabrika binaları gibi. İçinde durmaksızın harıl harıl ileri dönen devasa bir makine ve onun bir ucundan çıkan konveyör bant vardı. Konveyör bandın üzerinde altın tuğlalar; ama daha yumuşak, dev Twinkies nugalarına benziyorlardı, hiç kesintisiz sıra sıra bunlardan. Konveyörün ucuna geldiklerinde birer birer aşağı düşüyorlardı. Nereye düştüklerini görmek için oradan baktığımda yerde kocaman bir delik gördüm; aşağıdaki bulutları, masmavi gökyüzünü ve çok daha aşağılarda da dünyayı görebiliyordum. Rehber bu nuga gibi şeylerin ne olduklarını sordum, bunların lütuflar olduklarını söyledi. Rüyamda, Rabbin, biz aşağıdakilere bu lütufları böyle yağmur gibi dökmesi ne kadar muhteşem, diye düşündüğümü hatırlıyorum. Sonra turumuza devam edip bir geçitten ilerledik ve bir başka fabrika binasına vardık. Burada da aynı tipte harıl

harıl dönen bir makine, aynı konveyör bandı ve bandın üzerinde ilerleyip aşağı düşen aynı dev nugalar. Rehber, 'Aman ne güzel, işte daha fazla lütuf düşüyor' dedim. Bana, 'Hayır, bunlar musibetler' dedi. Ben de, 'Aaa, ama tıpkı lütuflara benziyorlar' dedim. 'Hepsi aynıdır, dedi!' Affedersiniz..."

Lorna, az önce işittikleriyle biraz afallamış, öylece otururken Emmylou doğruluyor ve hemen ardından oturma odası bir haykırıyla sarsılıyor. "Biliyordum! Biliyordum!" diye bağıyor az önce ilaç verilen deli çam yarması. Şimdi yapboz yapan kadını itirip düşürmüş, katlanır masayı kaptığı gibi, Shasta Dağı manzarasını oluşturan küçücük parçaları ortalığa saçarak havaya kaldırıyor. Bir yandan haykırırken, bir yandan da masayı başının üzerinde biraz tuttuktan sonra yere çalıyor. Darryla ile Ferio dikkatle yaklaşıyorlar. Bu arada Darryla elindeki bir tür elektronik aygıtı basıyor. Adam masayı kaldırıp bir kez daha yere çalıyor, bu sefer ahşap parçalanıp dağılıyor. Adam artık masadan elinde kalan, ucunda sivri, kırık kıymıklarla upuzun bir vida sarkan bir bacağı havada sallıyor, bilinmeyen dillerde, anlaşılmaz sözlerle haykırıyor. Masa ayağı, adamın başının üzerinde, havada bir pervane gibi dönüyor. Şimdi yarım düzine hasta bakıcıyla hemşire oturma odasına koştururken en korkunç paranoyak fantezisi gerçek oluyor. İşte onlar, hepsi onu almak için *geliyorlar!*

Ferio deli adamın arkasına geçmeye çalışırken, Darryla onu konuşarak sakinleştirmeye çalışıyor. Fakat deli Ferio'yu fark edip elindeki masa ayağıyla kafasına vuruyor. Ferio çılgın atarak yere yuvarlanıyor, alnını tutuyor ve acıyla yüzünü buruşturuyor. Kafasında açılan uzun bir yaradan kan fışkırıyor. Darryla, hastaya bir forvet oyuncusu gibi aşağıdan dalıp tos vuruyor ve arkasına dönüp adama sarılıyor. Adam elindeki masa ayağını sırtına götürüp, ucuyla birçok kez Darryla'ya vuruyor. Darbelerden biri kadının kafasına isabet edince, adamı bırakıp yere yuvarlanıyor, kendinden geçiyor.

Koğuşa kapatılmış diğer akıl hastaları da şimdi eğlenceye katılmışlardı; çılgınlar atarak ellerine geçirdikleri şeyleri sağa

sola fırlatıyorlar, gelen takviyelerin önlerini kesip onlarla dövüşüyorlardı. Lorna öylece donup kalmış, sandalyesinde oturuyor, gözlerini dikmiş deli adamla elindeki kanlı sopaya bakıyor. Adam şimdi yerde dört ayak üzerinde duruyor, bir ayı gibi böğürüyor. Darryla şakağındaki yaradan oluk oluk kan aktığı halde doğrulmaya çalışıyor. Ferio da ayaklarının üzerinde durmaya çalışıyor ama kolunu kullanamadığı açıkça belli.

Birdenbire Emmylou Dideroff delinin hemen önünde yere çömeliyor. Lorna kadının ağzının hareket ettiğini görüyor. Delinin ağzından salyalar akıyor. Emmylou adamın yüzünün iki yanına ellerini koyuyor. Ardından adamın ağzından öyle bir ses çıkıyor ki, Lorna bir insanın ses sisteminden bunun çıkabileceğini asla hayal bile edemiyor; o kadar şiddetli ve tiz bir kükreme-çığlık-feryat-hıçkırık ki, bir an için odadaki her şey donup kalıyor.

Emmylou adamdan beriye, sırt üstü yere düşüyor. Lorna tüm bu gürültü patırtının arasında onun kafası muşamba zeminine çarparken çıkan pat sesini işitiyor. Emmylou bir majör epilepsi krizi gibi görünen duruma giriyor. Lorna artık hareket etmeye başlıyor ama Darryla ondan önce oraya varıp Emmylou'nun köpükler saçarak açılıp kapanan ağzına, daima yanında taşıdığı yastıklı dil pensini yerleştirmeye uğraşıyor. Darryla'nın başından akan bir damla kan Emmylou'nun alnına düşüyor. Lorna bayılacağından korkarak nefesini tutuyor.

Bu arada birçok hastabakıcı, artık neredeyse tamamen mücadeleyi bırakmış da olsa, delinin üzerine çullanıyorlar. Lorna'nın adamın yüzüne bakacağı tutuyor ve kafası karışmış bir yüz görüyor. Kısa zamanda kendiliğinden çözüleceğini ümit ettiği utanılacak bir durumda yakalanmış biri gibi fakat gözlerindeki delilik yok olmuş. Yine de adamın kalçasına bir iğne vurup onu getirilen tekerlekli sedyeye üzerine yatırıyorlar, sıkı sıkıya bağlayıp götürüyorlar.

Emmylou'ya da bir iğne yapılıyor ve kasılmaları ortadan kalkınca derin bir uykuya geçiyor. Ardından onu da tekerlekli bir sedyeye koyup götürüyorlar. Lorna, kollarıyla bacaklarının

iradesi dışında titrediklerini fark ediyor. Filmlerden edindiği, uzunca bir zaman aralığında geçen, baleye benzer ve kolayca seyredilebilir şiddet olgusunun yerine bu gerçek olana hazırlıksız yakalanmış gibi. Delinin ilk haykırışından olayın kapanışına kadar topu topu kırk saniye geçmiş. Güçlü bir el omzundan tutup bastırarak onu bir sandalyeye oturtuyor. "Sen iyi misin, cancağızım?" diye soruyor Darryla. "Yüzüme bak. İyi misin?"

Darryla kendi şakağına bir gazlı bez tamponu bastırıyor. Hem bu tampon, hem de kadının üzerindeki yeşil hastane giysisinin ön tarafı kan içinde. Lorna, gözlerini kaldırıncı hasta bakıcıninkilerle çakışıyor, başını sallıyor ve işte o anda içinden ani bir öğürme dalgası yükselirken yüzünden soğuk terler fışkırıyor. Geçene kadar başını dizlerinin arasına sokarcasına eğiyor.

"Vay canına, bu kadar bana fazla geldi" diyor. "Sen nasılsın?"

"Ah, yırtarım" diyor hastabakıcı ve kocaman sırtıyor. "Beni yaraladılar, berelediler, dövdüler ve hırpaladılar, cancağızım. Bu kilitli koğuşta yalnızca sıradan bir gün."

Lorna, "Ben öyle düşünmüyorum" diyor. "Ne oldu? Kimdi o adam?"

"Ha, Horace Masfield mı? Horace birkaç yıl önce karısını satırla doğradı. Günlerce TV'de gösterdiler; Hialeah Kasabı. Chattahoochee'de beş yıl tedavi gördükten sonra akıl hastalığı tamamen tedavi olunca taburcu ettiler. Sonra yeniden evlendi, sanırım kadın yerel haberlerle pek ilgilenmeyen birisiydi ve sonucu tahmin et bakalım? Adam bu kez bir nacak kullanmıştı. Bu nedenle burada. Bir Brahma boğasını bile aptallaştıracak dozda Haldol almasına rağmen, gördüğün gibi, hâlâ bu tavrını sürdürüyor."

"Peki, ne oldu, Darryla?"

"Ha, şu mesele. Cancağızım bak; benim Temel İlaç Eğitimi ve Akıl Hastalıkları Teşhis ve İstatistik Bilgisi Eğitimi diplomaları var. Pazar günleri de Sunset Park kilisesine giderim ve işte bütün inancım buraya kadar. İncil çağında yaşasaydık, az önce kirli bir ruhun dışarı çıkarıldığına tanık olduk derdim,

fakat dolduracağım şiddet olayı raporu formuna böyle yazacak değilim. I-ıh!”

Şimdi de, araştıran profesyonel bir ifade. “İyi olduğundan emin misin? Biraz su ister misin? Bir Valium?” Lorna ona hayır diyor; son bir tebessüm ve kucaklaşma, ardından Darryla kendi işine bakmak için sallana sallana uzaklaşıyor.

Emmylou’nun defteri hâlâ Lorna’nın kolunun altında duruyor. Kendi eşyalarıyla Emmylou’nun torbasını topluyor, koğuştan çıkmadan önce torbayı hemşire masasına bırakıyor. Her zamanki gibi Mickey Lopez’le bir değerlendirme toplantısı var. Lorna onun ofisine girer girmez Mickey, “Ne oldu?” diyor.

Lorna bir sandalyeye çöküp biraz ağlıyor. Bu şartlar altında bu kadar olur diye düşünüyor. Bir sürü kağıt mendil kullandıktan sonra oturma odasında olanları anlatıyor fakat içinden bir türlü Emmylou Dideroff’un oynadığı rolü aktarmak gelmiyor. Yahut oynamış gibi görüldüğü, çünkü şu ana kadar, şahit olduklarının somut duyusal anısı, kendi inanç sistemiyle ve aldığı eğitimle kıyasıya mücadele etmiş ve Lorna kaçınılmaz olarak havlu atmıştı. Olaylar böyle olmuş olamazdı, dolayısıyla olmamıştı. Gördüklerini anlatmak yerine, hastalarının şiddet olayına tepki olarak yine bir sara nöbetine girdiğini söylüyor. Mickey bilgece başını sallayıp bunun çok normal olduğunu ve nöbetin Emmylou’nun sorunlarının kökenindeki bedensel travmanın teyidi olduğunu belirtiyor. Bir MRI taraması yapılması gerektiğinde fikir birliğine varıyorlar ve bir süre bu işlemin masrafının üniversite, hastane, Yerel Yönetim ve sağlık sigortası arasındaki karmakarışık mali ilişkiler kapsamında nasıl ödenebileceğini tartışıyorlar.

Şimdi Lorna, ilk defterdeki bilgileri özetleyip ardından sabahki görüşmeden çıkan malzemeyi ekliyor. Rüveyı, yani elindeki en iyi kısmı sona saklıyor. Mickey bu betimlemeye kendini vermiş dinliyor, arada başını sallıyor, cesaret verici sesler çıkarıyor. Ne de olsa bu en lezzetli kısım. “Peki, bundan ne anlam çıkarıyoruz?” diye soruyor.

“Bir baş etme mekanizması olabilir mi? Aslında kadın uğradığı travmanın duygusal sonuçlarını kabul edemiyor, dolayısıyla bunları Tanrı’nın arzusuna bağlayarak yakasını kurtarıyor. Ayrıca annesiyle küçük oğlanın ölümünden dolayı suçluluk duyguları da besliyor, bu nedenle kendisini... yani, lütuflarla musibetler gerçekten aynı şeyse, hem suçluluk duygusunu, hem de travmayı çözümleyebiliyor. Çok ıstırap çekmiş, çok da ıstırap vermiş, fakat bunlar birbirini götürüyor; ne de olsa hepsi Tanrı’nın suçu.”

Mickey başını sallayıp gülümsüyor. “Hımm, evet, iyi bir yorum. Ayrıca bir de bu tür cinsel istismar olaylarında, bazı sorunların suçluluk duygusu yönünde olduklarını düşünüyorum. Küçük kız sürekli okşanıyor, alınan zevk duygusu gerçek, babayı tamamen kendisine ait sayıyor, üstelik bizim örnekte olduğu gibi anne soğuk ve çekingenken. Katılır mısın?”

Elbette katılıyor, yine de daha derin bir düzlemde bunun tek bir kelimesine bile inanmıyor. Hele Emmylou Dideroff’un, Freud’sal alan şöyle dursun, standart psikolojik paradigmalara bile uyduğuna hiç inanmıyor fakat başka ne yapabilir ki?

Mickey Lopez ona dikkatle bakıyor, yüzündeki ifade iş arkadaşlığından tedavi veren hekim havasına dönüyor. “Hazır travmadan söz etmişken, sen de pek iyi görünmüyorsun.”

“Ben iyiyim, Mickey.”

“Sancı çeker gibisin, hem yüzünde de renk kalmamış. Bir Valium ister misin? Bir Xanax? Yarım miligram, rahatlarsın...”

Herkes bana uyuşturucu vermeye çalışıyor, diye düşünüyor, görmemem gereken bir şey gördüm, onlar da benim tekrar uykuya dönmemi ve sonra... Aman, işte bu harika! Paranoyakça tasarlama, sanki saplantılar ve hastalık hastalığı yetmiyormuş gibi, bir bu lanet olası eksikti. Kendisini gerçekten grip olmuş gibi halsiz hissediyor.

Zoraki gülümseyerek, “Hayır, sadece biraz ara vermem gerek” diye yanıtlıyor. “Eve gidip bir duş alınca iyileşirim.”

ON DÖRT

Emmylou Dideroff'un İTİRAFLARI

3. Defter

Biz düşmüş insanlar arasında iyilik diye geçen şey, genellikle birbirimizin postundan bit ayıklamaktan ve birbirimizi yiyip bitirme arzusunu bastırmaktan öteye gitmez ve dadısının uslu duran çocuktan, aman ne iyi bir oğlan bu, diye bahsedışı gibi, yalnızca sosyal iyiliktir. Dünyanın zenginliklerini daha fazla biriktirebilmek için; bu anlamda mutlaka iyi olmamız gerekir; öldürme, çalma, yalan söyleme. Gerçekten iyi olan yalnız Tanrı'dır ve yeryüzünde ancak Tanrı'nın yansıyan görkeminin kendilerinden ışıldamasına izin verenler iyi sayılabilirler. Bunu o sıralar bilmiyordum ve dolayısıyla hemşire Rahibe Trinidad Salcedo ile karşılaşmam kafamı karıştırmıştı. Tuhaf bir şekilde (böyle denir mi?) ben de iyilikten masumum. Çok eski dönemlerdeki, Viktorya çağındaki diyelim, cinsellikten habersiz bir kız gibiydim, kendisinden saklanan bir şeyler olduğunun farkında, çünkü toplumdan bütünüyle yalıtılmış değil. Ve etrafındaki işaretleleri görür, kıkırdayan işçi kızlar, imalı sözler, sokakta erkeklerin bakışları gibi ve akranlarının davranışlarını gözlemler.

Merak ediyordur. Hatta diyebiliriz ki kendisini aldatılmış, eksik kalmış hissediyor ve herhalde, benim sakınmam gereken bu iğrenç ama dünyanın pek doğal kabul edip en önemli saydığı bu şey de nedir? diye kendi kendine soruyordur. İyi, benim yasak meyvemdi, yani. Bir yandan beni çekerken, öte yandan itiyordu. Çünkü, iyi, bir sahtekârlıksa eğer, hani Ray Bob'un kiliseye gidişi gibi, benim de kendimden hiç şikayetim yoktu; şu sıralar Marketin holünde birlikte takıldığım diğer hayvanlar gibi bir hayvan. Fakat ya değilse, yani dünya sadece Yakala ve Becer **demek değilse**, işte o zaman

İşte o zaman dünyaya katlanılmaz olurdu. Bunu şimdi bildiklerimi bilerek söylüyorum, halbuki o sıralarda bu henüz bir düşünce bile değil, yalnızca can sıkıntısı ve gelip geçici öfkelenmelerle dışa vuran, ruhsal bir özlem, belli belirsiz bir gücenme hissiydi. Bir yandan çeşitli kitaplar da okuyordum; aklım basmadığı için pek iyi kavrayamadığım kitaplar, hele işte bu durum beni hepten çileden çıkartıyordu, Nasıl olurdu da, muhtemem zeka sahibi ben, okuduğum sayfadaki her şeyi anlayamazdım? Ruslarımı okuduğum sıralar, *Suç ve Ceza'yı* elimden bırakmak zorunda kaldığımı anımsıyorum, çünkü o dangalağın kendi içine neden döndüğünü, kafasından **neler** geçtiğini, itiraf ve tövbenin ne demek olduğunu bir türlü anlayamamıştım. Şöyle ki, bu sözcüklerle onların yazılı anlamlarını elbet biliyordum fakat temelde yatan fikrin benim yabancı aklımla kavranması olanaksızdı.

Buna rağmen, sürekli okudum. Fahişe adresimle alınmış bir kütüphane kartım vardı ve Peacock Park'taki Coconut Grove Kütüphanesinin sürekli müdavimiydim. O zamanlar sokaklarda beni, Kitaplar lakabıyla çağırıyorlardı. Hey, Kitaplar, n'okuyosun? Bazen onlara da okurdum, bunlar genellikle filmlere çekilmiş kitaplar olurdu. Bunları özellikle hemen hiç okuma yazmaları olmadığı halde, Uzay Yolu, Yıldız Savaşları ve Harry Potter'ı bilen küçük çocuklar, ya dükkanlardan çalarlar ya da çöp yığınlarının üstlerinde bulurlardı. Sinemaya gidecek parayı bulamazlar ama şu büyük Amerikan medya rüyasına katılmayı öyle çok isterlerdi ki.

Evsizlerin yaşantıları, burada söylenecek pek bir şey yok; romantik değil, kir pas içinde, arada bir beklenmedik anlarda yoğun şiddetin yaşandığı, uyuşturucu, seks ve içkiyle yatıştırılan bir hayat. Bu hayatı iyi idare edebiliyordum ama benim istediğim aslında Orne Foy ile birlikte olmaktı, ne var ki bunu nasıl gerçekleştirebileceğimi hiç bilemiyordum. Bende numarası vardı, hatta bazen onu arıyordum, ancak onun beni geri arayabileceği bir yer yoktu. Geri arayabilmesi için ona bir telefon kulübesinin numarasını vermeyi denedim fakat bu da çok sinir bozucu bir hal aldı; bütün gün orada oturup bekliyor ve birisi kulübeye gelip telefon ettiğinde çileden çıkıyordum.

Ayrıca Rahibe Trinidad'ın ilgisini çekmeye çalışıyordum fakat bunda da fazla bir şansım yoktu, rahibeler hep seni din-dar yapmaya ve ta eskilerden Wayland'daki Amity Street kilisesindeki hanımlar gibi sürekli kiliseye gitmeni sağlamaya çalışırlar diye düşünürdüm fakat öyle olmadığı anlaşıyordu, çünkü böyle şeyler kadının hiç umurunda değildi. Varsa evsiz, yoksa evsiz, onların bedenlerini iyileştirmeye çalışıyor ve bunu, sanki gözleri tümüyle bambaşka bir yere odaklanmışçasına dalgın bir havada yapıyordu. Hiç havadan sudan laflamıyor, fazla bilgi vermeye yanaşmıyor, pirinç meleşin ne anlama geldiğini anlatmıyordu. Bana bakışından hoşlanmıyordum; sanki gözünde bir hiçmişim gibi veya sanki küçük bir çocuk gibi her şeyi berbat etmişim de, bunları temizleyebilmem için benim kafama dank etmesini bekliyormuş gibi. Onun canını sıktığımı hissediyordum ki, buna hiç katlanamıyordum. Özlü Değişler Kitabım-daki La Rochefoucauld'un sözüne göre, canımızı sıkınları affe-debiliriz ama canlarını sıktıklarımızı asla.

Sonra yine bana evrenin kraliçesi olarak hak ettiğim muameleyi göstermediği bir gün, Market'e kafam çok bozuk dönmüştüm. Keyfim yerine gelsin diye biraz kokain çekmeye karar verdim; Jerrell'in evinden aldığım torbanın büyük bir kısmı hâlâ duruyordu. Gündüz vaktiydi ve esas holde her zamanki keşlerle uyuyan birkaç sarhoş dışında kimseler yoktu. Bir de

baktım Tommy’de orada, onunla birlikte birkaç tur toz çektikten sonra, yukarı katlardaki ofislerden birine gidip bu zavallı, boyu sırık aklı kısık enayiyle düzüşmek iyi bir fikirmiş gibi geldi. Bunu onun aklına da soktum; tam bir kötülük eylemi.

O günden sonra, artık beni çılgınca arzuluyordu. Bu çok tuhaftı, çünkü, Carmen onu çok seviyor ve onun için her şeyi yapıyordu fakat erkeklerin böyle olduklarını keşfetmiştim. Kendisine biraz yiyecek veya sigara bulması ya da dilenmesi gibi çeşitli yumuşlarla kızı dışarı gönderiyor ve kız daha kapıdan çıkar çıkmaz, doğruca yukarıdaki ofislerde, içleri bir sürü hurdayla cam kırığı dolu, alçı tozuyla kaplı, sidik ve kedi kokan pislik içindeki bu yerlerde, Emmylou için yeni bir romantik ilişki başlıyordu.

Bizi ele veren alçı tozu oldu. Carmen sırtımdaki alçı tozlarını fark etmişti ve kesinlikle ona verdiğim nottan çok daha zeki olmalıydı, yahut sadece bu tek meselede kafası iyi işliyordu ki, bir gün biz iş tutmuşken üzerimize gelip çığlık çığlığa bizi payladı ve ben hemen sıvışıp o gün bir daha ortalarda gözükmedim. Bunu bana şeytan yaptırdı demek bugün ancak şaka gibi geliyor fakat o gün, böyle aptalca, böyle hesapsız kitapsız bir şeyi, hiç ilgimi çekmeyen bir erkekle, bana asla kötülüğü dokunmamış, hep iyi davranmış, hatta belki de hayatımı kurtarmış bir kıza neden yaptığımı düşünerek aylak aylak dolaştığımı hatırlıyorum. Fakat siz şimdi neden bahsettiğimi biliyorsunuz, Dedektif, bunun pek şaka götürür yanı olduğunu sanmıyorsunuz.

Market’e döndüğümde karanlık basmak üzereydi ve orada TV ışıkları, çakan polis lambaları ve itfaiye araçlarından Market’in üzerindeki kuleye yöneltilmiş projektörler vardı ve orada, kulenin tepesindeki Carmen’le bir merdivenin ucundaki itfaiyeciyi seçebiliyordum, sanki itfaiyeci onu aşağı inmeye ikna eder gibiydi. Bütün mahalle sokağa dökülmüştü ve yine her zamanki gibi bir sürü geri zekalı, atla, atla, diye bağırıyordu ve TV kameraları, evlerinde oturan insanlara, sokaklarda yaşayan bizlerin ne sefil varlıklar olduğumuzu göstermek amacıyla bize doğrultulmuştu. Tanıdığım bir kadın Carmen’in bütün gün

ağladığını, bulabildiği tüm uyuşturucuları, fişek, koko, sarı bomba, asit, eline ne geçerse aldığını söyleyince ben de, o zaman atarsa büyük ihtimalle uçacaktır, dedim fakat yok, hayır, tam itfaiyeci uzanmış, onu tutacaktı ki, ayağını boşluğa atıverdi, bilinen şekilde aşağı düştü ve kadın bana sanki az önce bir köpek bokuna basmış gibi baktı.

Trini Salcedo da oradaydı, kamyonetiyle gelmişti. Yanına gidip onunla konuşmaya başladım ve farkına varmadan ona, Tommy'nin, Carmen'in ve benim öykümüzü anlattım. Beni dinledi ve lafım bittikten sonra bunları neden ona anlattığımı sordu. İşte o zaman nedenini bilmediğimi fark ettim, peki, o halde, belki bunun üzerinde düşünmek istersin, diyerek bana arkasını dönüp kamyonete girdi, tüm olanların yanında bütün bunları itiraf edişime ve onun (ne beklediğimi bilmiyordum ama **bir şey yapabilirdi**) hiçbir şey yapmayıp sadece bana arkasını dönüp gitmesine fena halde kızmıştım. Elimde bir silah olsaydı, yemin ederim onu hemen oracıkta katledebilirdim.

Doğruca Grove'a gittim. Kızgın ve öfkeli olduğumu, sokaklarda kaçık gibi küfürler savurduğumu hatırlıyorum, fakat kızgınlığımın nedenini hatırlayamıyorum, hatta belki o zaman bile bilmiyor olabilirdim. O rahibenin ne yapmasını beklemiştim ki? Beni bağışlamasını mı? Aslında böyle bir şeyin olduğunun veya buna ihtiyacım olduğunun bilincinde bile değildim. O'ndan tüy gibi hafif bir dokunuş daha; bir bebeğinki gibi.

Kızgınlıkla çok salakça bir şey yaptım. Evsiz artık kocamıştı. Bir grup dengesiz serseri olduklarına karar vermiştim, hem neden onlara takılıyordum ki? Tommy hepsi benim kaba-hatimmiş gibi davranmış ve Market çevresinde bana elinden geldiğince kara çalmıştı, sanki kendisi koca şehirde saf bir bebekmiş de ben onu baştan çıkartmıştım. Bunların saçma sapan şeyler olduğunu düşünüyordum, liseliler gibi ama insanların benden uzak durmaya başladıklarını gördüm. Bu arada hâlâ yanımda tahminen iki yüz yirmi beş gram gerçekten saf koko vardı ki, o sıralar gramı yaklaşık iki yüz papeldi. Hadi diyelim

ki toptan sattığım için yarısı gelsin, yine de elime yeniden ciddi bir hayata başlamam için yetecek, aşağı yukarı iki bin dolardan fazla para geçebileceğini hesaplamıştım. Sokakta, bende satılık çeyrek kilo mal olduğunun haberini uçurdum, birkaç gece sonra kaburgalarım atılan bir tekmeyle uyandım, birkaç herif tepeme dikilmiş, mal nerede, kaltak, diyorlardı. Sanırım orada yaşayanların beni bir şekilde uyaracaklarını beklemiştim, çünkü birbirimiz için hep öyle yapardık fakat o noktada böyle bir topluluğun Tommy'e yaptıklarından dolayı, liseli miseli, beni dışladıklarını anlamıştım. Belki de hâlâ gerçek aşka inanıyorlardı, bilmiyorum, veya belki de baştan çıkartan kadından intikam almak için Tommy beni satmıştı.

Yine de epeyce yaygara koparttım, çünkü etrafta her zaman aynasızlarla sosyal hizmet tipleri dolaşırlardı ve hareket eden flaş ışıklarıyla mumlar görmüştüm. Adamlar küfür ede ede beni dövdüler ve sonunda onlardan biri kafama sert bir şeyle vurunca sersemleyip sallanmaya başladım. Kendimden tam geçmemiştim, dolayısıyla beni taşıyıp bir 4X4'ün arkasına attıklarını biliyordum. Yepyeniydi, yeni arabanın, kolonyayla adamların ter kokusunu alabiliyordum. 4X4'lerin gangsterler arasında moda olmasının getirdiği sorun, böyle işlere uygun bagajlarının olmamasıydı. Ama galiba gangsterler genellikle böyle pratik açıdan bakmıyorlar. Arka koltukların ayak çukurunda, yerde pestilimi çıkartmışlardı. Adamlardan biri ayağındaki koca Nike'ıyla boynuma basıyor, diğer ikisi önde oturuyordu. İspanyolca tartışıyorlardı, arkadaki adam da arada bir söze katılıyordu. Bir süre gidildikten sonra şoför, mierda, diye haykırdı, ardından fren cayırtıları ve beni öne doğru sıkıştıran yüksek bir basınçtan sonra bir çarpma, cam şangırtıları ve öndeki airbag'ler açılırken iki patlama duydum. Şoför manyakça küfrediyordu. Ayak boynumdan kalkmıştı. Onu yukarıda öbür tekiyle birlikte titrerken gördüm, çünkü arkada oturan adam ön koltuklar üzerinden uçup camdan geçmişti. Biraz kıvranarak doğrulmaya çalışıp arka kapının koluna eriştim. Ön kapıların açılmasını ve ardından peş peşe, havai fişeklerin sönmesine

benzeyen ama havai fişek olmadığını bildiğim küçük pop sesleri işittim. Adamlardan biri inledi. Arka kapı hızla açıldı. Karşımda bir elinde dumanlar tüten bir makineliyle Orne Foy duruyordu. Diğer elini uzatıp beni arabadan dışarı çekti. Başım gerçekten fena acıyordu. Acıyan yere elimi götürdüğümde baş parmağımdan daha büyük, sıcak, yumuşak şişi hissetmiştim. Ayakta duramadığım için kolunu belime doladı.

Ne zamandır seni arayıp duruyordum, dedi. Beni nasıl bulduğunu sordum, sen televizyondaydın ve ben günlerdir o binanın etrafında takılıyordum, kimse sana söylemedi mi? dedi. Yok, kimse söylememişti. Sonunda gece orayı araştırmaya karar verdiğini söyledi. Tam adamlar beni dışarı çıkartırlarken gelmişti, şimdi onu Tanrı'nın gönderdiğini biliyorum ama o sıralar bunu şans olarak düşünmüştüm. Etrafıma bakındım. Dört çeker bir elektrik direğine geçirmiş, radyatörü içeri geçmişti ve iki adamın cesetleri boylu boyunca yere serilmişti. Farların altında cesetlerden oluk oluk simsiyah kan akıyordu. Ön cam mermi delikleriyle paramparça olmuştu bu yüzden üçüncü herifin arabadan hiç çıkamadığını tahmin ediyordum. Douglas yolunda Gran ile U.S. 1 arasındaydık ve görünürde hiç araba yoktu. Yolda bekleyen, kocaman lastikleri olan, ön panjurunun dörtte biri içeri göçmüş, kırmızı bir Ford 150 Supercab kamyonete binip oradan uzaklaştık. Neler olduğu apaçık meydandaydı, beni kırıncıları izlemiş ve onları sürüp elektrik direğine çarptırmıştı. Orne, sonra bu olay hakkında asla konuşmadı ve onun işlemsel ayrıntılar üstüne konuşmaktan fazla hoşlanmadığı şeklindeki sezgim nedeniyle ben de bir daha sormadım. Artık o noktada, adrenalin ve rahatlama yüzünden uçuyordum ve benim uğruma birisini öldüren ilk erkek olan ama Mesih beni bağışlasın açıkçası son da olmayan, Orne Foy'la dünyanın neresine olursa olsun gitmeye razıydım.

Kamyonet hareket eder etmez, Ford'un kabininin arkadaki düz sırasında uzanıp dalmıştım ve 95 üzerinde Georgia sınırını geçtikten hemen sonra uyandığımda bir Chevrolet Suburban'ın

arka koltuğunda yatıyordum. Arabayı hâlâ kullanan o mu diye kontrol ettim, o idi, sonra yine gerisingeri uykuya daldım. Hiç soru sormamıştım. Bir şeyler bilmekten ve bir sonraki adımda ne yapacağımı hesaplamaktan ölesiye yorgun düşmüştüm.

Bütün yolculuk on dört saat sürmüştü. Valdosta'da benzin ve yiyecek almak için durduğunda, Coca Cola'yla bir avuç aspirin yuttum. Aç değildim, doğrusu içim kalkıyordu ve arka koltuğa dönüp derin uykuma devam ettim. Tekrar uyandığımda akşam üzeriydi. Eyaletler arası otoyoldan çıkmış, iki şeritli asfalt bir yolda, bitki örtüsü yazın getirdiği gelişmeyle capcanlı dağlarda ilerliyorduk. Daha önce hiç dağlara gelmemiştim. Artık acıkmıştım, ona bunu söyledim ve birazdan evde olacağız dedi. İşte bu sözle içimi öyle bir mutluluk duygusu kapladı ki, çok uzun zamandan beri, henüz okumayı öğrenmeden önce, babamın beni kucağında taşıdığı günlerden beri böylesini hissetmemiştim. Şeytan, bizi Tanrı'dan döndürmek amacıyla, çok hoşlandığımız şeylerin hepsine tuzak kurabilir. Fakat bu gerçek hoşluktur, sahte değil, çünkü biz bilmesek de Tanrı'dandır o. Tanrı koymamış olsa, Şeytan'ın elinin altında hiçbir şey olmazdı.

Kısa bir süre sonra asfalttan ayrılıp, hanımeliler içindeki dere yataklarından, yerlere düşmüş, sarmaşıklar bürümüş kütüklerden ve lale, üvez, kızılçık, iğneli meşe ve ceviz ağaçlarıyla dolu bayırlardan ileri geri manevralarla geçerek dik bir şoseyi tırmanmaya başladık; bunları sayıyorum ama o sırada isimlerini bildiğim yoktu, yöreyi iyice tanımadan önce bu konudaki bilgim bir hiçti. Yolda, üzerinde ÖZEL MÜLK GİRİLMEZ yazılı bir levha olan, inip kalkan borulu bir barikattan geçtik. Aşağıya inip arkamızdan onu kapatmamı istedi. Kapatırken Orne'nun bir el telsiziyle konuştuğunu işittim. Ardından koca V-8'in bile zorlandığı daha da dik bir yola girdik ve bunu da aştığımızda, önümüzü devasa bir granitimsi kaya bloğu kesti, Orne arabayı durdurup seslenince birkaç saniye içinde, elinde hafif bir makineli tutan, kamuflaj giysileri içinde bir adam, önümüzde çalılıkların arasından beliriverdi. Orne beni tanıştırp, Wavell, bu Emmylou, bizimle kalacak, dedi. Adam, başıyla selamlayıp

geldiği gibi ortadan kayboldu. Köpüklü bir çayın üzerindeki ahşap bir köprüden geçince yerimize varmıştık. Orne, burasının Bailey's Knob olduğunu söyledi; özgür Amerika'nın kalan son parçası. Eski evlerle birkaç küçük karavandan oluşmuş, çok iyi bildiğim odun dumanı kokusuyla daha keskin hayvan kokuları sinmiş ufak bir kasabaya benziyordu. Domuz kokusu alıyordum ve bana, hayır, yalnızca domuz gübresi, dedi. Kamyonetten iner inmez ışık çok kuvvetliydi, acı tüm şiddetiyle geri döndü, sonrasında bir eski zaman filminde görüntünün kararışı gibi her taraf simsiyah oluverdi.

Ayıldığımda küçük bir odada, eski moda, büyük, yüksek, ahşap bir karyolada yatıyordum, pencerenin dışındaki bir böcek lambasından yayılan sarı ışık karanlığı dağıtıyordu. Başım öyle ağrıyordu ki ağrı içimi kaldırıyor ve başımı her hareket ettirdiğimde gözümde parlak şimşekler çaktırıyordu. Gözlerim alıştığında odada benden başka bir kadın daha olduğunu gördüm; minyon yapılı, çelimsiz, başına saçlarını tamamen örten bir tür beyaz başlık takmış. Aklıma Miami'deki rahibeler geldi ve, hemşire misiniz? diye sordum. Fakat yanıtlamadı. Bu kez, Orne nerede? diye sordum. Ama bu sorumu da yanıtlamadan yalnızca komik komik gülümseyerek bana bakmayı sürdürdü. Kadının uzun bir burunu ve söğüt yaprakları gibi tuhaf, uzun gözleri vardı. Bana bir aspirin veya kodeinle biraz su vermesini rica ettim oysa yalnızca yatağın kenarına oturup elimi ellerinin arasına aldı, yahut ben böyle hatırlıyorum, ne var ki, ardından tekrar gözlerim kararmış olmalıydı ve yeniden ayıldığımda ne kadın vardı, ne de ağrılarım.

Artık yataktan kalkıp odadan çıkabilecek kadar iyi hissediyordum. Odanın dışında dar bir koridor vardı ve bir süre kımıldamadan durup buranın havasını hissetmeye çalıştım. Şu ana kadar, her zamanki çatırtıları ve dışarıda esen rüzgarın uğultusu dışında, bir süre sessiz kalmış ahşap bir evdeki o toz kokusuyla, eskimiş boya ve yemek kokuları bana nenemin evini anımsatmıştı. Gecenin serinliğiyle havadaki bir çeşit kükürt kokusu ve bir motorun uzaktan gelen homurtuları olmasa pekâlâ Wayland'da da olabilirdim. Bir tuvalet bulup girdim, yüzümü

yıkayıp dolanmış saçlarımı düzeltmeye çalıştım, bu ne pislikti, çürük içindeydim ve gözlerimin altında kapkara halkalar vardı. Sonra çıkıp ışığı izleyerek ön odaya geçtim.

Orne, yırtık pırtık, kahverengi deri bir kanepeye uzanmış okuyordu. Sadece sarı saçlarıyla kitabın sayfalarını görebiliyordum. Ayakları kanepenin diğer kolundaydı. Onu seyretmek bile bana öyle bir keyif vermişti ki, hiçbir şey söylemeden etrafa göz gezdirdim. Odanın öteki köşesinde dikdörtgen emaye bir soba vardı, çizik çizik büyük bir masayla birkaç sandalye, yerde bir kilim, bir şömineyle şömine pervazı, üzerine bir yorgan atılmış eski bir sallanır koltuk ve bunların dışında odanın her tarafı, yalnızca pencerelerin aradan görüldüğü kısımlar dışında bütün duvarlar, döşemeden tavana kadar boydan boya raflarda duran kitaplarla silme doluydu, belki binlerce diyebilirim. Ve her şey son derece derli topluydu, hiçbir dağınıklık yoktu, döşeme tertemiz süpürülüp silinmişti. Nenemdeki gibi raflarda biçimsiz yerlere tıkıştırılmış kitaplar görülmüyor daha çok bir kütüphanedeki tertibi andırıyordu.

Bir adım atmamla döşeme tahtası gacırdadı ve o anda Orne yılan gibi, elinde sımsıkı tuttuğu bir .380'lik, ayağa fırlarken kitabı uçtu. Lanet olsun, deyip birkaç derin nefes aldı ve küçük tabancayı cebine koyduktan sonra, geceleri evde bir başkasının olmasına alışkın değilim, dedi ve ben mutlu oldum, çünkü bu söz kız arkadaşı yok demekti. Nasıl olduğumu sordu. İyiyim, dedim ve bana bakan kadının kim olduğunu ona sordum. Bunun üzerine bana tuhaf tuhaf bakıp kadın madın yoktu, sana hep ben baktım, başkası değil, dedi. Bunun bir rüya olması gerektiğinde fikir birliğine vardık. Yirmi dört saatten fazla bir süredir kendime gelemediğimi, bu yüzden endişelendiğini ve hemen ayağa kalkmasaydım beni birazdan aşağıda, Bradleyville'deki hastaneye götürecektik olduğunu söyledi.

Tam o sırada, sessiz odada midem, öyle bir utandıracak kadar yüksek sesle guruldadı ki, ikimiz de kahkahalarla güldük ve hadi gel, seni biraz besleyelim, dedi. Büyük bir tencere haşlanmış

geyik eti vardı, Bailey's Knob'da çok geyik eti yiyorduk, devlet ormanı geyik kaynıyordu, Tanrı biliyor ya, epeyce silahımız da vardı, avlanma yasalarına ise pek saygımız yoktu; oysa ben bunu çok sonra öğrenmiştim. Biraz ısıttıktan sonra önüme koydu, sandalyesine yaslanıp bir yandan koyu renk birasını içti, bir yandan da domuz gibi yiyişimi seyretti. Ben de biraz içtim, maltımsı ve ekmek tadındaydı, çoğu yiyip içtiklerimiz gibi ev yapımıydı. Ona bu zonklama gibi gürültünün ne olduğunu sordum. Jeneratör dedi, burada enerji dağıtım şebekesinin dışındayız.

O sırada aklıma ilk gelen soru (aslında ilk gelenden bir sonraki soruydu çünkü ilki onunla ne zaman yatacağımdı) neden beni aramaya geldiği idi fakat bunu nasıl söylemem gerektiğini kestiremiyordum ama biraz sonra sanki aklımı okumuşçasına, soruyu kendi yanıtladı. Bir kadın arıyordu. Genç ve eğitilebilir, aslında bunları söylememişti ama kastettiği buydu, zeki, yetenekli. Aradığının ben olacağını düşünmüştü. Artık bir aile kurmanın zamanı gelmiş de, aslında geçiyordu bile, çünkü geçmişte hep İşile çok meşgul olmuştu. Burada büyük harf kullandım, çünkü işinden bahsederken sanki hep böyle söylemiş gibi geliyordu. Bunların bir kısmını, gelip Hunter'ın yerinde benimle konuştuğu zamandan biliyordum fakat şimdi hepsi heyecanla dökülüyordu, bir yandan yemek yerken, bir yandan da onu dinleyip başımı sallayarak onaylıyordum. Büyük çöküş pek uzakta değildi, artık hazırlanacak zamanları hızla tükeniyordu, Soysuzlar paralarıyla, dalavereleriyle ve beyin yıkama faaliyetleriyle dünyayı berbat etmişlerdi. Artık çok yakında büyük bir patlama olacaktı; gizlice hazırlanmış salgın hastalıklar, nükleer savaş ve Afrika ülkelerindeki gibi anarşi. Gerzekler bizim bütün bunlara bağışıklığımız olduğunu düşünüyorlardı fakat hayır, değildik ve hazırlanmamız gerekiyordu. Denetim sistemleri çöktüğünde milyarlar ölecekti. Ancak simgeleri kullanmayı bilen, bu simgeleri gerçek sayan, yiyeceklerin bir süpermarketten, enerjinin duvarlardan, suyun musluklardan sağlandığını ve çöplerin sihirli bir değnekle yok edildiğini düşünen herkes. Hepsi çaresiz kalacaktı. Yalnızca, Gerçek Olanı anlayabilenler ve ölü bir tanrıya zırlayan,

ahlak düşkünü ödlele olmayanlar hayatta kalacaklardı. Hayır, bütün bu yerde sürünenlerle pislik yiyenler süpürölüp temizlendiklerinde biz yepyeni bir ırk kuracaktık ve bu ırkın temel taşı ise, Soysuzların beyaz ayak takımı olarak aşağılayıp hor gördükleri insanlar olacaktı. Neden? Çünkü dünyadaki en iyi soy onlardaydı, onlar Vikinglerin, savaşçı Keltlerin ve Cermenlerin torunlarıydılar, bu topraklara hiçbir şeysiz gelmişler ve kendi toprağını ekip biçen çiftçiler olarak burada bu dağlarda, Asyalı göçebe kavimler ve Avrupa'yla Afrika'nın sosyal pisliklerinden arınmış, tarihte Amerika'da var olmuş, gururlu ve bağımsız tek saygın uygarlığı kurmuşlardı. Ta ki Soysuzlar, Apalaş Dağlarına gelip saygın olan her şeyi kendi ticari kapitalizmleriyle yıkana kadar. Onlar kömür madenlerinde insanları yiyen ve şimdi de dağları paramparça ederek doğrudan toprağın kendisini yiyip bitiren hırslarıyla yeryüzündeki her şeyi paraya çeviriyorlardı. Neyse, bırakalım kıyamet günü geldiğinde Soysuzlar kendi paralarını ve kahrolasıca bilgilerini yemeye çalışsınlar bakalım!

Bunun en tuhaf tarafını iyice takdir etmemi istemişti: Ayak takımının, Soysuzlara gereken uyuşturucuyu satın almak için ödedikleri parayla gelecek zaferi. Uyuşturucuya ihtiyaçları vardı çünkü para peşinde geçen sefil yaşamlarıyla, ölü tanrıları onlara yaşamaya degecek hiçbir şey veremezdi. Ne temiz yiyecek, ne temiz havayla su, kafaları TV'lerdeki Yahudilerce hazırlanmış pisliklerle silme dolmuş, ne temiz seks, Yahudilerle ibnelelerin onlara erkek olmaları için sahip olmaları gerektiğini söyledikleri çerçöpü satın alacak parayı kazanmak için sürdürmek zorunda oldukları gri yaşamları yüzünden erkeklikleri kuruyup gitmiş... Ve bunlara benzer daha birçok şeyle sözlerini sürdürdü de sürdürdü. Saatler geçmiş olmalıydı. Dünyanın pislighi üzerine açıklamaları bana fevkalade anlamlı gelmişti ama yine de içtenlikle söylemeliyim ki, temiz seksten bahsettiğinde biraz dikkatim dağıldı. Belki bu çizgideki yaşantımı göz önüne aldığınızda sen kim, temiz seks kim diye düşünebilirsiniz fakat korkunç bir yanılgıya düşersiniz, çünkü bildiğiniz gibi dokuz yaşımdan beri başımdan bütün bu geçenler sırasında kafamın

içinde tek bir düşünce vardı, şöyle ki bir gün gelip her şeyi düzelterek kirletilmiş bedenimi alev alev tutkusuyla arındırıp bütün lekelerini silip temizleyecek birisi için dayanıyordum, seks aracılığıyla günahlardan arındırılma çok bilinen bir Amerikan mecazıdır. Bunu kafama sokmak için herhangi bir Yahudi'ye gerek yok ki, benim doğduğum toprakların havasında vardır o.

Yemeyi bitirdim, o hâlâ durmaksızın konuşuyordu, çok az kişi bağımsız yaşamak için yaratılmıştır ki, bu ancak güçlü olanların ayrıcalığıdır, Nietzsche, eyvahlar olsun, şimdi de Nietzsche hakkında mı vır vır etmeye koyulacaktı; onunla ilgili eserlerden ezbere bildiği sayısız sayfalar, onun incili, o, iki Tom'lar, Jefferson ve Paine. Tabağımla bardağımlı lavaboya götürüp yıkarken o daha konuşuyordu. Dönüp karşısına geçtiğimde, hâlâ konuşuyordu, tişörtümü sıyırıp fırlattığım ve külotumu indirip attığım, yani karşısında kabak gibi çırpıplak kaldığımda ancak birazcık hız kesti ve üstüne atlayıp bacaklarımı beline doladıktan sonra ağzımı hâlâ konuşan ağzına yapıştırdım, böylece bir süre sustu ve hemen mutfak masasının soğuk parlak yüzeyi üzerinde kendimi düzdürdüm.

Şimdi yeniden düşündüğümde farkına vardım ki, onunla yaşadığım süre içinde beni sevdiğini hiç söylemediği gibi, birbirimize karşılıklı pek fazla sevgi sözcüğü de söylememiştik. İkimiz bir arada, zaman zaman pençeleriyle birbirine vurup oynayan ve sonra alev alev bir sekse dalıp her şeyi bütünüyle unutan vahşi hayvanlar gibi yaşıyorduk. İnsanların çoğunun bu şekilde yaşadıklarını sanıyorum ve içlerinden bazıları bunun ne harika olduğu hakkında şarkılar yazarlar ve doğrusu ben de bunun harika olduğunu ve aşkın bu demek olduğunu düşünüyordum. Onu hâlâ seviyorum. Şimdi şuracıkta kapıdan giriverse, herhalde her şeyden vazgeçip hemen ardından giderdim, kesinlikle emin olamıyorum, inancım gerçekten öyle zayıf ki, ona azizlerden oluşmuş korumalar gerek. Tanrı bunun hesabını benden sormayacaktır.

Ertesi sabah bana çevreyi dolaştırdı. Bailey's Knob, insanların topluca yaşadıkları bir yer olmadığı gibi, sıradan bir yerleşim birimi hiç değildi. Burası bir şirket kasabasıydı. Bu şirketin,

Ayn Rand'dan fırlamış CEO'su Orne idi ve işi yüksek kaliteli marihuana yetiştirmektir. Galiba orada yaşayanlar üç aşağı beş yukarı Orne'un hükümetle ilgili inancına katılıyorlardı, hepsi hayatta kalmaya çalışan tiplerdi fakat herkesin, işin gereği olarak kabul ettiği bekçilik nöbeti listesi dışında asla herhangi bir düzenleme görmedim. Orası Hıristiyan kimliği taşıyan bir merkez olmadığı gibi herhangi bir merkez de değildi, hatta tanıştığım insanlardan bir tanesinin bile Nietzsche'nin kim olduğunu bildiğinden veya umursadığından da kuşku duyarım. Hepsi de eski madencilerin çocukları ve torunları olan sarı saçlı, beyaz tenli, teneke grisi gözlü, sıırım gibi bu insanlar, ya madenlerin işgal ettiği topraklarından atılmış ya da derin maden kuyularının kapatılması sonucunda işsiz kalmışlardı. Hepsi kuşkusuz büyük kin besliyor, silah taşıyor ve çocuklarını, benim öğrendiğim gibi, kendilerini küçümsemeyi öğrenecekleri şehir okullarına göndermeyi reddediyorlardı. TV'de gördükleri türdeki Amerika'ya hiçbir yararları yoktu, onu anlamıyor ve anlamak istemiyorlardı. Farklı olmaya fazla hevesli olmasalar da, tam faşist de değillerdi çünkü görebildiğim kadarıyla, Orne'a saygı gösterdikleri halde, bunda herhangi bir kişilik kültü gütmüyorlardı. Genellikle kendi hallerine bırakılmaktan başka bir arzuları yoktu ve madem ki Orne onlara kendilerine ve ailelerine bakmaları için olanak vermişti, onlar da bunun karşılığında ona ihtiyatlı bir sadakat sunuyorlardı. Çoğu, tam Orne'un dediği gibi dünyanın gerçekten çökeceğine inanıyordu yahut, belki de sadece çökmesini bekliyorlar ve bunu kaçırmak istemiyorlardı. Foylar köken olarak bu yöreden dağ insanlarıymış meğer. Büyük çoğunluğu yurtlarını terk edip kuzey Florida'ya gitmişler ve benim birlikte büyüdüğüm kanun dışı soy haline gelmişlerdi. Bazıları da yurtlarından hiç ayrılmamıştı. Daha sonraları Orne, kimsenin kaynağını bilmediği yüklü bir parayla geri dönmüş, bütün dağdaki kapatılmış kömür ocaklarını, harap olmuş damarları ve enkaz yığınlarını satın alıp kendi işini başlatmıştı.

İşletmenin kalbi, dağın içinde yetmiş metre derinlikte bir galerideydi ve kömür ocağının bir zamanlarki adıyla, Caledonia Üç olarak anılıyordu. Aşağıya bir kafes asansörle indik. Aşağısı hiç de zindan gibi karanlık değildi. Masaları üstten aydınlatan gün ışığı lambalarıyla pırıl pırıldı. Masaların üzerlerinde uzun plastik hazneler vardı ve bu haznelerin içinde filizlenmelerinin başından hasat edilmeye hazır hale gelene kadarki farklı gelişim dönemlerinde sekiz yüzden fazla, koyu yeşil marihuana bitkisi yetiştiriliyordu. Kadınlardan oluşan bir ekip sıralar boyunca ileri geri gidip geliyorlar, bitkilerle ilgileniyorlar, omuzlarındaki gerdellerden gübre veriyorlar, goncaları plastik taslara sıkıştırıyorlar, bitkileri budayıp düzeltiyorlardı. Orne, yetiştirme programının içinde, verim açısından farklı bitkileri düzenli olarak denediklerini söyledi. Ardından başka bir geçitteki işleme merkezine gittik. Burada erkek, kadın ve genç kızlardan oluşan başka bir grup hasat edilmiş bitkilerden goncaları ayırıyorıp yapraklarla gövdeleri, daha sonra yeniden ayıklanmak ve düşük kaliteli ot olarak işlenmek üzere ayrı bir toplama kabına atıyorlardı. Sonra bazı çalışanlar hidrolik bir pres kullanarak kalıpların içine goncaları sıkıştırıyorlardı. Hepsi, hem neden burada olduklarını unutmamak, hem de havadaki sarı yeşil renkli sarhoş edici ince tozdan etkilenip kafayı bularak bütün günü çalışmadan geçirmemek için maske takıyordu. Orada kaldığım beş dakika içinde kafam iyi olmuştu.

Bir de sevkıyat bölgesi vardı. Burada kalıpları hava geçirmeyen bir plastikle sarıp kartonlara yerleştiriyorlardı. Orne, malı ülke içinde toplu halde tıpkı UPS gibi, normal kamyonlar veya özel uçaklarla dağıtıyordu. Orne'un bilgisayarlı bir faturalama ve stok kontrol sistemi vardı. İş gizlemek için yerli kadınlardan çeşitli bebekler, yorganlar, el dokuması halılar falan alıyor ve postayla sipariş almış gibi bunları da dağıtıyordu. Bu işlem, giden hava kargolarını açıklıyor ve uyuşturucu parasını aklıyordu.

Bu şekilde apaçık ortada, gözler önünde tonlarca malı sevk ediyor ve polislerin hiç dikkatini çekmiyordu, çünkü onun fikrine

göre polislerle DEA¹ aslında aptalları yakalamak üzere kurulmuştu, yoksa Orne veya yerel bir kahraman olan Unabomber Kaczynski gibi akıllı olanları, kendilerine yakın birisi gammazlamadıkça asla yakalayamazlardı. Madenin bir başka galerisinde cephanelik vardı. Oraya da baktık. Her türlü silaha sahipti; tabancalar, tüfekler, makineliler, mayınlar, roketatarlar, sandıklar dolusu mermi ve mühimmat, ayrıca telsiz, jeneratör gibi askeri malzeme ve bir başka odada nükleer yıkım gerçekleştğinde kullanılmak üzere yiyecek ve su stokları bulunuyordu. Daha derinde, radyasyonun ulaşamayacağı bir derinlikteki tünellerde herkesi oturtacak yer hazırlanmıştı. Buradaki yaşamı sürdürecektir elektriği Kuzey Carolina'dan gelen domuz gübresinin işlendiği bir çürütücüde üretilen metan gazından elde ediyorlardı. Bir de kömürle çalışan küçük bir buharlı jeneratörü vardı ama henüz montajı tamamlanmamıştı. Yemeklerimizi de metanla pişiriyorduk.

Bailey's Knob'daki hayatım böyle başlamıştı. Dağın kendi mesafeli ve resmi havası içinde, herkes bana dostça davranıyordu; Orne'a göz dikmiş ama onu ben elde edince çılgına dönmüş birkaç genç kadın hariç, yine de çok kötü bir durum olmadı. Orası hısım-akraba ruhuyla işliyordu. Orada yaşayan herkes, birbiriyle veya Foylarla şu veya bu şekilde akrabalık bağı olan Randalllar, Warrenlar, Wendelllar, Coleslardı. Böyle bir işletmeyi dışarıdan ücret karşılığı alınan hizmetle yürütmek olanaksızdı. Orada yaşayanların herhangi biri bizi mahvedebilirdi ama hiçbirini bunu yapmadı ve ben de şimdi isimlerini vererek onlardan hiçbirini mahvetmeyeceğim. Knob'la ilgili diğer bir husus da hiç TV olmamasıydı. Dağlar nedeniyle TV yayını ulaşamıyordu ve kimse de uydu çanağı istemiyordu. Eski günlerdeki gibi, radyo dinleyip kendileri müzik yapıyorlar veya video filmi seyreliyorlardı. Bunu gerçekten huzur verici buluyordum çünkü her gece reklamlarda öten insanlar yoktu ve okumaya daha fazla zaman kalıyordu. Telefon da, yani dikkati dağıtacak zil sesi de yoktu. Ne dış dünyadan gelen bir haber, ne de yaşamı

---

¹ DEA, Drug Enforcement Agency : Uyuşturucu Engelleme Bürosu-ç.n.

kesintiye uğratacak herhangi bir elektrikli lütuf veya bela vardı. Telefon yok, zil yok Orne'un kuralıydı. Tiptree'deki bakkalın kapısı önündeki ankesörlü telefon dış dünyayla olan tek bağlantımızdı ve Orne oradaki bir kızın ücretini ödüyordu; kızın tek yaptığı iş, telefonları yanıtlayıp ona gelen mesajları almaktı. Günde bir veya iki kere bisikletiyle dağa tırmanıp mesajları verirdi ve her iki günde bir veya en az haftada bir Orne aşağıya inip telefonla arayacaklarını arardı.

İki yıl dört ay orada yaşadım. Bu süre içinde Orne'un kütüphanesindeki her kitabı okumuşumdur. Doğal olarak Nietzsche'nin bütün eserleriyle onun hakkında yazılmış hemen her şey, biyografiler filan hepsi vardı. Dine, sosyal yardımlaşmaya veya sosyalizme övgü düzmemeleri koşuluyla başka felsefe, siyasal bilimler ve ekonomi kitapları da vardı. Bunların yanında raflar, tarih ve harp tarihi kitapları, çeşitli el kitapları ve "bunu nasıl yapmalı" kitaplarıyla silme doluydu ki dünya çöktüğünde uygarlığı yeniden kurabileim. Fakat Orne'un hoşlanmadığı konulara gerek duyulmamıştı. Hiç roman yoktu. Orne romanın zaman israfı olduğu fikrindeydi. Ayrıca bir tek *En İyi 500 Şiir'den* başka şiir kitabı da yoktu; herifin biri antolojilere en fazla giren şiirlerden bir derleme yapmıştı ve Orne bunu yeterli bulmuştu. Kütüphanede bir de Shakespeare'in tüm eserleri vardı. Orne'da, A.B.D Ordusunun saha tüzükleriyle el kitaplarının hemen hemen eksiksiz bir koleksiyonuyla Loompanics kataloğunun eksiksiz bir kopyası ve nasıl terörist olunur veya kimlik değiştirilir filan gibi kitapların her türlü vardı.

Bana işi öğretmekte gecikmedi. Yerli marihuana ticareti çoğu insanın düşündüğünden daha büyüktür. California'da nakde çevrilebilir ürün olarak üzümünden sonra ikincidir. Virginia hakkında tam bir bilgim yok ama sanırım orada da elmayla eşit seviyede olmamız gerekir. Slade County, Caledonia'nın kapatılışından beri bir daha o kadar gelir üretmedi. Bizim yetiştirdiğimiz birinci kalite sensimillia² sokakta onsu \$200'a

---

² *Sensimillia* : Tohumuz marihuana gencaları. Böylece gencalar, çok daha fazla aktif madde THC içerirler-ç.n.

gidiyordu ve bize yaklaşık onsuna \$40 ya da başka bir ifadeyle, kilosuna \$1,280 getiriyordu. Ayda 400 ila 500 kilo sevk ediyorduk, böylece ayda yarım milyon dolarlık bir gelire ulaşılıyordu. Bunun yüzde yetmişini ücretlerle işletme giderlerine sayarsanız, kalan yine de çok paraydı ve hepsi altına çevriliyordu, çünkü Orne, bütün bilgisayarlar çöpe dönüştüklerinde parasının bilgi sistemi kayıtlarında kalmasını istemiyordu. Ayda bir kere Roanoke'a gidip özel bir jet uçağı kiralat ve dağıtım bölgesini bir uçtan bir uca dolaşır, alacaklarını toplar, onları bir onsluk külçelere, Kanada altına ve Krugerrand'lara çevirirdi. Yeteri kadar altın biriktiğinde onları galonluk kavanozlara koyup arazisinin içinde bir yere gömerdi. Askeri özellikte bir GPS³ alıcısı kullanır, gömü yerinin dijital bir fotoğrafını çeker, sonra bu resmi şifrelenmiş bir olarak, ilgili GPS koordinatlarıyla birlikte kendisinin kullandığı güneş enerjisiyle çalışan, zor çevre koşullarında çalışacak şekilde pekiştirilmiş, Argonaut dizüstü bilgisayarına yüklerdi. Ben de bütün bunların nasıl yapılacağını öğrenmiştim.

Bu çalışmanın dışındaki tüm zamanım bana aitti. Okumaktan sıkıldığımda, kimi zaman araziye avucunun içi gibi bilen Orne'la birlikte, kimi zaman elimde bir haritayla yalnız başıma yürür, ağaçlarla bitkileri tanımaya çalışarak dolaşırdım. Knob'un kayalık zirvesine bir gözetleme kulesi yapmışlardı ve ara sıra oraya çıkıp üç bin üç yüz dönümlük arazimizi seyrederdik. Kuleden devlet ormanlarının büyüyen örtüsü görülebiliyordu. Oradan ormanın yeşilden altın sarısına ve kızıla dönüşmesini izlerdik. Ayrıca kömür şirketlerinin dağların tepelerinden yontup açmayı sürdürdükleri mahvolmuş kısımları ve bir de kendi tepesinin, Crickenden Vadisinin Bailey's Knob'a göre karşı yakasındaki Sumpter Sırtı üzerinde oturan Azize Katerina⁴ Manastırı, ağaçlar arasındaki bir takım gri mavi kutucuklar rahatlıkla görülebiliyordu. Orne bir gün bana manastırı göstererek son gün geldiğinde, belki de Vikingler gibi, onu yağmalayıp bi-

---

³ GPS, *Global Positioning Satellite System* : Küresel Konumlandırma Uydusu Sistemi-ç.n.

⁴ (İng.) St.Catherine -e.n.

naları ateşe verirler, demişti. Benim oradaki ilk sonbaharımdı ve işte o zaman ilk kez kar yağdığını görmüş, ayrıca ilk kez hem soğuk rüzgarda üşümüş, hem de bir başkasının sımsıcak sarılarak ısıtmasını hissetmiştim.

Özür dilerim, benim aldığım zevkler pek umurunuzda değil, biliyorum, oysa şurası da bir gerçek ki, şeytanda bunlardan torba dolusu vardır. Korku filmlerindeki gibi olmaz, hani da-ima apaçık kötülüğünü belli eden sapsarı gözlü şeytan, parmaklarından alevler gönderir, insanları uçurup duvarlara çarpar, yoo, hayır, şeker gibi tatlı, seni rahat ettirmek için çırpınan biridir o. Seni iki büklüm kıvrandıran, yüzünü saklamak isteten, dayanılmaz acılar çektiren ve seni uçurup duvarlara çarpan Tanrı'dır, o sıralar bunu bilmiyordum ve siz de henüz bilmiyorsunuz fakat öğrenmeniz için dua ediyorum.

Başka? Çok paintball oynuyorduk, çalışma saatlerinden sonra ve hafta sonları herkes katılıyordu; iki takıma ayrılarak yapılan savaş veya bazen diğerlerinin engellemeye çalıştıkları, belli bir hedefe ulaşmaya çalışan üç dört kişiyle kaçış ve atlatma oyununu. Sırayla birimiz komutan oluyorduk. Erkeklerin çoğuyla bazı kadınlar asker oluyorlardı, yani epeyce çetin bir mücadeleydi. Önceleri çabuk öldürülüyordum. Komutan olarak hiçbir zaman pek iyi olamadım, ki sonradan olanları göz önüne getirirsek bu biraz garipti. Ayrıca bir hayli atış talimi yapıyorduk; tabancalar, her çeşit tüfekler, makineliler, roketatarlar. 60 milimlik bir havan topumuz vardı ve onunla atış yapabiliyordum. Bubi tuzakları kurma talimi de yapıyor, bir sürü şeyi havaya uçuruyorduk. Orne, işletmenin her yerine patlayıcı aygıtlar yerleştirmişti ve bir baskına uğrama durumunda madenleri, bütün narkotikçilerin de içerde kalmasını temenni ederek tonlarca kayayla kapatmak niyetindeydi. Bu yıkım için gerekecek patlayıcı miktarını kullanılmayan tünellerde denemiştik. O tepelerde maden ocağı açma çalışmalarından dolayı o kadar çok patlama oluyordu ki, bizim gü-rültümüz hiç kimsenin dikkatini çekmemişti. Bir şeyleri havaya uçurmaktan çok keyif alıyordum, tetiği çektiğimde, bir heyecan

dalgası baştan ayağa bedenimi zevkten titreterek geçiyordu. Orne, bu konuda pek yaman olduğumu söylerdi.

Skeeter Sonnenborg'la tanıştığımda orada yaşayalı bir yılı geçmişti. Tam tarih olarak 10 Ekim 1989. Çünkü o güne kadar çok çok uzaklarda, yeryüzünün bambaşka bir köşesindeydi ama hem Orne'dan, hem de diğerlerinden hakkında pek çok şey dinlemiştim. Bizim Skeeter. Hani bizim Skeeter'ın motosikletiyle Boonetown'daki şu düğünün ortasına dalışını hatırlıyor musun? Ya da, keçileri yarıştırmasını? Ya da, hani kafayı bulmuştu da kızın birini eve atmış orada zaten biraz önce evlenme teklifi yaptığı bir kız olduğunu unutmuştu? Skeeter herkesin gözbebeğiydi. O sabah Orne'la birlikte henüz yataktaydık ve kalksak mı, bir daha mı yapsak derken, önce çakıllardaki çıtırtıları ve ardından da Harley Davidson egzozunun pata pata pata sesini işittik ve Orne'un yüzü aydınlanıp güldü. Hay canına tükürdüğüm, Skeeter geri döndü, dedi. Yataktan kalktık ve ben henüz üzerime alacak bir şey bakınıyordum ki kapı tekmeyle açıldı ve işte, deri sürücü giysisi ve Nazi kaskıyla Skeeter karşımdaydı. Beni baştan aşağı süzüp, memeler harika, tatlım, dedikten sonra Orne'un üzerine atladı ve güreştiler, sevinç çığlıkları attılar, yerde birbirlerini yumrukladılar, nihayet Orne onu yere yatırıp tuşa getirdi ve Skeeter, yeter, pes, diye bağırınca bıraktılar.

Eee, kız arkadaşla can dost arasında çoğu kez sorun çıkar. Orne, etrafta Skeeter varken, IQ'sundan aşağı yukarı 20 puan yitiriyordu, Skeeter aptal da ondan denemezdi ki, aptal olmakla uzaktan yakından hiç ilgisi yoktu onun. Skeeter anlı şanlı bir özel hazırlık okuluna gitmişti; adı Andover'miş ya da onu hep andığı gibi, Babacığım Paracıklarını Anafordan Ona Ver. Ardından Pennsylvania Üniversitesine biraz takılmış ama 73'te ilişkisini kesip deniz piyadelerine katılmış ve Orne'la da işte orada tanışmıştı. İkisi de savaşı kaçırmak istememişlerdi. Tam nereden geldiği hakkında pek bir fikri yoktu, bütün bildiği, babasının bir plütokrat olduğuydu. Akrabalarıyla pek bir ilişkisi olmamıştı.

Bu bana çok tuhaf gelmişti çünkü Orne gibi insanların kuralı, ne kadar aşağılık itler olurlarsa olsunlar kesinlikle akrabalarını terk etmemekti. Fakat Skeeter için geçerli olmayan daha birçok kural olduğu anlaşıyordu. Bunlara Orne'un felsefi fikirleriyle dalga geçmek de dahildi. Skeeter, Dünya'nın Sonu için hazırlanmak gerektiğine inanmıyordu, hatta doğrusunu söylemek gerekirse yarından sonrası için hazırlanılması gereğine bile inanmıyordu. Halbuki gerçekten çok becerikli bir iş adamıydı. Galiba kendini dışarıya karşı öyle gösteriyordu. İşi silah satmaktı. Sumpter Sirtının öbür tarafından yaklaşık yirmi beş kilometre ötede, Virginia, Kelso'da yaşıyor, orada Silah Hastası adında bir şirketi yürütüyordu. Bunun içinde yalnızca yerli halka Remington'lar, Colt'lar satmak yoktu. Oldukça hatırı sayılır ölçekte bir silah tüccarıydı ve her türlü öldürücü malzemeyi alıp satmak için dünyanın her köşesine seyahat ediyordu. Bana Afrika'dan ilk kez o söz etmişti. Sayfalarım bitti, dolayısıyla üçüncü defter de burada bitiyor.

Metz'in Prusyalılara teslim oluşundan kısa bir süre önce, endişe içindeki Georges de Berville, Paris'in güvenli olacağını düşünerek kızını doğuya gönderdi. Marie-Ange başkente eylülün ikinci günü vardı. Üç hafta sonra da düşman şehri kuşattı. Önceleri teyzesiyle kalıyordu ama kısa süre sonra Bon Secours Enstitüsüne rahibe adayı olarak kabul edildi. Kendilerine *gardes malades* denilen bu kadınlar, kendilerini, zengin ya da yoksul hastalara evlerinde bakmaya adanmışlardı. 1870'in o korkunç kışı boyunca Marie-Ange Sol Kıyının yoksul kesimlerinde durmaksızın çalıştı, kendi cebinden kuşatma fiyatlarıyla bedellerini ödeyip aldığı yiyecekleri, kömürü, bulabildiği ilaçları ve artık elde bir şey kalmadığında da güler bir yüzle teselli veren sözlerini getirdi.

Paris, ocak ayında teslim oldu fakat şehrin ıstırabı bitecek gibi değildi. Mart ayında Paris halkı ayaklandı ve Commune olarak bilinen devrimci hareket şehri ele geçirdi. Bu sırada Marie-Ange Neuilly'de çalışıyordu ve şehrin bu bölgesi hükümet kuvvetleri tarafından çok ağır bombalanmıştı. Commune papazlarla din görevlilerini tutuklamaya başladığında, Marie-Ange yalnızca üzerinden Bon Secours kılığını çıkarıp yeniden Gravelotte Savaşında rahatça kullandığı giysisine büründü.

O ilkbahar, hükümet kuvvetleri karşı konulmaz biçimde ilerlediler ve Commune kuvvetleri geri püskürtölüp birkaç iyi korunan tabyaya sürüldüler. Mayıs ayının son haftasında Marie-Ange, Montmartre'da bir şarap mahzeninde bir ilk yardım merkezi kurmuştu. Ellerinde, ilaç olarak şaraptan, sargı bezi olarak da sirkeyle yıka-dıktan sonra kullandıkları çaput parçalarıyla ölülerin elbiselerinden kestikleri kumaşlardan başka bir şey yoktu. 23 Mayıs günü, Montmartre'in güçlü noktalarında tutunan Commune kuvvetleri her taraftan sarılıp dayanılmaz bir top ateşi altında kalınca cesaretlerini kaybedip kaçmaya başladılar. Marie-Ange'nin hizmet arkadaşları kaçması için ona çok ısrar ettiler, çünkü bakımlarını

üstlendiği ölüm döşegindeki insanlar için yapabileceği bir şey yoktu, üstelik saldıran birlikler de karşılaştıkları her isyancıyı vuruyorlardı. Marie-Ange artık neredeyse direnmenin boşuna olduğuna ikna olmak üzereydi ki, daha sonra yazdıklarına göre, “birden yanı başımda bir başka Varlık bulunduğunun farkına vardım. Kutsal Bakire’ydi ve bana ‘Nasıl ben çarmıhın altında Oğlumu terk etmediysem, sen de görevine sadık kal, çünkü bu insanlar da Mesih’in çok sevdikleridir’ dedi. Böylece, cennetteki görkemli kavuşmamızdan önce bir daha sevgili babamla ağabeylerimi göremeyeceğim için üzülsem de, ölümü hoşnutlukla karşılamak üzere kendimi hazırladım.”

Ardından son yayılım ateşini işitti ve kapı kırıldı. Askerler çaresiz yaralıları süngüyle öldürmeye davrandıklarında Marie-Ange kendi narin bedenini onların önüne atıp haykırdı. “Fransa’nın Askerleri! Siz Hristiyan erkekler değil misiniz? Mesih ve Kutsal Anası adına merhamet edin!” Bu yakarışına rağmen, Tanrı sonsuz lütfuyla tam o anda oraya Teğmen Auguste Letoque’u getirmeseydi, büyük bir ihtimalle Marie-Ange o berbat mahzende öldürülmüş olacaktı. Bu genç subay Jean-Pierre Berville’nin çok yakın arkadaşıydı ve Bois Fleury’de sık sık birlikte eğlenmişlerdi. Kılıcıyla vurarak tüfekleri uzaklaştırırken şöyle bağıırıyordu: “Ahmaklar! Bir meleği mi öldüreceksiniz!”

–ALINDIĞI ESER: *ÖLENE KADAR SADIK : MESİH’İN KANI
HEMŞİRE RAHİBELERİN HİKAYESİ,*
YAZAN SR. BENEDICTA COOLEY, SBC,
ROSARIAN PRESS, BOSTON, 1947.

ON BEŞ

ARABAYLA ÖNCE KUZEY, sonra doğu yönünde saatlerce gidip Florida'nın, Lorna'nın şimdiye kadar hiç görmediği bir bölgesine geldiler. Otoyoldan çıktıktan sonra bambaşka bir dünyaya girmiş gibiydiler. Eyaletin dışa yansıtmaya çabaladığı tasasız tatil ülkesi imajıyla uzaktan yakından hiçbir benzerliği olmayan bir yer. Her iki yandaki su kanallarının arasında uzanan çift şeritli asfalt yolda giderlerken hasat edilmiş alev alev yanan şeker kamışı tarlalarını geçtiler ve sık sık tepeleme şeker kamışı doldurulmuş, yanları tel kafesli römorkörlerin ardına takılıp yavaşlamak zorunda kaldılar. Kalaslarla desteklenip yükseltilmiş kasasında sıkış tıkış ayakta duran, çoğu erkek, birkaçı kadın kesici işçi dolu bir kamyonun yanından geçtiler. Bu insanlar giysilerini kaplayan, mor siyah tenlerini beyazlatan tozdan korunmak için örtülere sarınmışlardı.

Yanlarından geçerken, "Benim yazgım" dedi Paz. "Gerçi bunlar Kübalı değil, Jamaikalı. Kesim zamanı uçaklarla getirilirler. Amerikalılar şeker kamışı kesmez."

"Bu konuda kendini nasıl hissediyorsun?"

"Amerikalıların kamış kesmemeleri konusunda mı? Bu bir ulusal skandal getirilirler."

"Hayır, yazgından kurtulma hakkında."

"Haa, iyi hissediyorum, herhalde" dedi Paz.

Lorna kızardığını hissetti. “Öyle demek istemedim...” diye başladı ama Paz onu susturdu. “Hayır, sorun değil. Ama arada bir, olur ya bir gün siz hepiniz eşit haklar kötü bir fikirmiş filan dersiniz diye, pratiğimi yitirmemek için palamı kaptığım gibi girip beş altı dönüm yer biçtiğimi kabul etmeliyim. Peki senin durumun nasıl? Sen yazgından kurtuldun mu?”

“Yok, ben sımsıkı yapışmış, bırakmadan gidiyorum. Babam beni, cin gibi bir ufaklık olmam, akademik unvanları toplamam, bir doktora derecesi gerektiren saygın bir meslek edinmem ve *Times* Pazar bulmacasını yirmi dakikanın altında yapmam üzere tasarlamış.”

Paz, “Yirmi dakika bayağı iyi” dedi. “Ben yaklaşık üç dakikada yapıyorum.”

“Haydi, yapamazsın!”

“Evet, Bir hafta ara veriyorum, sonra nasıl doldurulacağını gösteriyorlar. Pek fazla zaman almıyor.”

Lorna gülerek, “İstersen dalga geç” dedi, “ama bu benim bir fincanlık zavallı öz saygımın önemli bir parçası. Gerçi erkek kardeşim Bert, bu kutsal bulmaca hakkında seninle aynı fikirde. Hem *kendi* yazgısından kurtuldu o.”

“Deme, ya? Onun ne olması gerekiyordu?”

“Kansere çare bulacak ünlü bir araştırmacı doktor bilim adamı. Sonunda kızlarla parayı daha çok sevdiği anlaşıldı. New York’ta tahvil piyasasında, oldukça iyi kazanıyor sanırım; güzel bir daire, Hamptons’da bir yer. Üçüncü karısıyla, çünkü ilk ikisi herhalde onun ince zevklerine yaraşacak kadar yavan değillerdi. Neyse ki babamın hazırda bir çocuğu daha vardı. Ne yazık ki bir kız. Neyse ki akademik yeteneği Bert’ten çok daha fazlaydı. Ne yazık ki bu yeteneği Tıp Fakültelerine girmesine yetmedi. Neyse ki en ünlü üniversitelerden birinden, ucu ucuna da olsa, bir doktora kapmaya yetecek düzeydeydi. Bu sayede başkalarına onu, Dr. Wise, kızım diye tanıştırebiliyordu.”

“Yani kanser tedavisi gündem dışı mı?”

“Korkarım öyle. İşte benim hüzünlü hikayem. Ne bu koku böyle? Nedir bu?”

“Şeker fabrikaları. Sanki romla kafayı bulan bir dinozor sürüsü buraya kusmuş gibi. Birazdan geçeriz. İşte bir ders: Hikayen ne kadar hüzünlü olsa da, hiç olmazsa bunu her gün içine çekmen gerekmiyor.”

“Senden birazcık bile anlayış göreceğim yok, değil mi?”

“Hayır, fakat kansere yakalanırsam, herhalde sana epeyce kızarım. Kardeşine de. Yazgıdan laf açılmışken, şimdi ziyaret edeceğimiz bu adamı doğa tam bir emniyet dedektifi olmak üzere tasarlamış. Mozart, Michael Jordan, o düzeyde. Belki de, Miami Emniyet Müdürlüğüne gelmiş geçmiş herkesten daha fazla suçu aydınlatmıştır. Kendi elinde olmayan bir durumdan dolayı tekme yedi.”

“Başına ne gelmişti?”

Paz hikayeyi anlattı; resmi olanını, verilen Afrika tarzı büyücü hekim ilaçlarıyla Cletis’in nasıl aklını oynattığını. Ardından Lorna, meşhur Voodoo Katili olayı hakkında sorular sordu ve Paz resmi anlatımdan biraz daha aktardı.¹

“Bundan bahsederken sesin neden büsbütün tuhaflaşıyor? Hani Kore Savaşında esir düşüp beyinleri yıkanmış, asıl savaşı kendilerinin yaptığını anlatıp duran şu askerlerden biri gibisin.”

“Yalanı hemen yakalıyorsun.”

“Benim sermayem de bu. Olanların aslı nedir?”

“Asla inanmayacaksın.”

“Hele bir dene.”

“Tamam. Afrika’daki hakiki büyücülük yapabilen bir kabile var. Sana rüyalar gönderebilir, görünmez olabilir ve zombiler yaratabilir. Kendi bedenlerinde sanrılatıcı ilaçlar yaratabilir ve sana göstermek istedikleri her sanrıyı görmeni sağlayabilirler.

---

¹ Bkz.: *Gece Dönencesi*, Galata Temmuz 2005 – e.n.

Afrika kökenli bir Amerikalı oraya gidip büyücü oldu. Sonra geri dönüp Amerika'yı yerle bir etmek için gereken gücü kendisinde toplayabilmek amacıyla hamile kadınların taşıdıkları cennetleri çıkartmaya başladı. Onu zerrece engelleyemedik. Ve ruhlar da gerçekten var."

Lorna, kahkahayla güldü. "Yoo, olamaz."

"Bak gördün mü?" Sonra konuyu değiştirip en olgun çağındaki Cletis Barlow'dan bahsetmeye başladı; inanılmaz başarıları, tuhaf inanışları, Paz'a gösterdiği incelik. "Beni dedektiflerin arasına çekmeseydi, hâlâ İkinci Caddede zenci kovalıyor olurdum. Birkaç iyi enselemem vardı ama beni dedektifliğe terfi ettirmeye kimsenin aklı yatmıyordu. Dolayısıyla ona çok şey borçluyum."

"Bir baba gibi."

"Öyle diyebiliriz."

"Ya gerçek baban? Ortalarda yok galiba?"

Burada upuzun bir sessizlik. Lorna, Paz'ın soruyu duymazdan geldiğini sandı, midesine hafif kramplar girdi. Şeker alanlarını geçip daha hoş bir yöreye girdiler; tel çitin ardından aptal aptal bakan beyaz sığırların yayıldığı yeşil çayırlar.

Paz, boğazını temizledikten sonra, "Kısaca" dedi. "Babam, zengin, beyaz bir Kübalı. Yiyecek işine başlaması için anneme ödünç verip teminat olarak karşılığında vücudunu kullanmış. Bunun semeresi olarak ben çıkmışım. Onda babalık duygusu yoktur. Şu olay nedeniyle biraz ünlenip bolca yerel televizyona çıktığımda, insanlar aramızda bir bağlantı kurmasınlar diye ailesini alıp dünya turuna çıktı."

"Gerçekten üzücü. Özür dilerim."

"Evet. Fakat, *amor fati*."

"Pardon...?"

"*Amor fati*. Yazgını sev. Bir arkadaşım bu sözü çok kullanırdı. Mutluluğun sırrıdır."

Lorna, Latince deyişin kaynağını araştırmak istemediği için buna yanıt vermedi çünkü kaynağın yine Kızlar Üniversitesi kadrosundan biri olmasından kuşkulanyordu. Dışarı baktı. Birazdan asfalt yoldan bir şoseye girdiler ve oradan da tozlu çamlar arasındaki dar bir patikaya girdiler. BARLOW Tescilli Şaroleler² yazan bir tabelayı geçip kırmızıya boyanmış teneke çatılı, sinek teliyle çevrilmiş, geniş bir sundurması olan bir çiftlik evinin, bir ahırın, birkaç müstemilat binasının olduğu bir açıklığa geldiler. Orada altmışlarında, başında eski bir hasır şapka, üzerinde bir önlük olan, uzun boylu, ince yapılı bir kadın duruyordu.

Paz arabadan çıkınca kadın onu içtenlikle kucakladı.

Ardından tanıştırma faslı: Dr. Wise, Edna Barlow, Paz tanıştırmak doktor unvanını da araya sokuşturması, Lorna'nın bunun nedenini merak etmesi. Lorna kadının sert ve güçlü elini sıktı. Yüzüne baktı. Keskin bakışlı mavi gözleriyle, sade, güçlü, derin çizgili, bronzlaşmış ve elbette çok sağlıklıydı. Lorna, ileri fikirlerle karşılaşınca kızma ihtimali olabilecek kişilerle hep yaptığı gibi, resmi yüz ifadesini takındı. 1930'lardan kalma bir filmin içine girmiş gibi hissediyordu kendini.

Mrs. Barlow'un veranda dediği sundurmada oturup büyük bardaklarda tatlandırılmış buzlu çay içtiler. Paz'la Mrs. Barlow, neler yaptıklarından ve üç genç Barlow'dan (yüksek okulda, deniz piyadelerinde, lise basketbol takımında) dem vurarak sohbet ettiler. Mrs.B. burada ne işi olduğunu merak edip duran Lorna'yı sohbete katmaya uğraşıysa da, pek bir işe yaramayınca onu kendi haline bıraktı. Lorna, Edna'yı onu kaçamak bakışlarla süzerken yakalayıp nedenini merak etti.

Tozu dumana katarak meydana giren beyaz Dodge kamyonettekilerin Cletis Barlow'la on altı yaşındaki oğlu James

---

² Şarole, *Charolais* (Fr.) : Fransızların, beyaz, iri, etçi cins sığırları. Diğer sığırlardan yüzde 30 fazla et verimi olan bu cins sığırlar, hastalıklara karşı çok sağlam bağışıklık sistemine sahiptirler. Türk köylüsü tarafından 'Şavrole' olarak adlandırılırlar-ç.n.

olduğunu gördüler. Yine selamlaşmalar fakat görünüşe göre Barlow'ların evinde erkekler kucaklaşmıyordu. Lorna, Cletis'in bir erkekte gördüğü en nobran yüze sahip olduğunu düşündü; orta sınıftan linççi bir güruhun lideriymiş ama yanlışlıkla içinde iyi bir insan yaşıyormuş gibi. Her yanında yara izleri, şişlikler, ters açılar olan bu yüzde bir de kötü dişlerle yıkama tahtası renginde gözler vardı.

İki misafir, çiftlikte bir tur attıktan sonra ödünç aldıkları lastik çizmeleri giyip çaktırmadan kaynaşan sinekleri kovarak ahırdaki iri sığırlar arasında çekingence dolaştılar. Paz, eski ortağının içinde bulunduğu zihinsel durumu yakalamaya çalışıyordu. Lorna'ya sanki bir okul gezisindeymiş gibi geliyordu, bu duygu biraz da James yüzünden yoğunlaşıyordu. Oğlan kendisine, efendim, diye hitap etse ve Şarole sığırları hakkında bilmek istediğinden çok fazlasını söylese de, belli ki ona kesilmişti.

BURADA ADET, akşam yemeğini erken yemek. Lorna, her türlü psikolojik yeteneğiyle feminist ilkelerine rağmen çok ince bir manevraya teslim olup kendisini Edna'yla birlikte mutfakta buluyor; bahçelerinden toplanmış çalı fasulyesiyle domatesleri hazırlıyorlar, patates soyuyorlar. Lorna, şimdiye dek hiç patates soymadığını fark ediyor. Evde erkek çocuk muamelesi görmüştü, çocuklar daima her şeyiyle donatılmış bir sofraya çağrılmış ve annesi ondan hiç yardım istememişti. Verilen mesaj şuydu: Bu kız daha yüksek şeylerle uğraşmalı, yani babasının istediği şeylerle. Feminizm annesine hiç geçmemesine rağmen, babası onu pek ağzından düşürmez. Şimdi, burada güney orta Florida'da bir zaman tüneline düştüğü apaçık meydanda. Patates soyan kim? Lorna çok ender misafir ağırlar. Ağırladığı zaman da, patatesi fırında pişirir. Pişerken de salonda espriler yapar.

Edna gözlerine inanamayarak ona bakıyor. Nihayet dayanamayıp "Tatlım, galiba sen fazla patates soymamışsın" diyor.

"Hem de hiç" diye itiraf ediyor Lorna. Artık soyucuyu bırakıp yaralarına kağıt havlu basabilir.

Edna, "Peki, otur o zaman. Sadece biraz sosyal olmak için soymanı istemiştim" diyor ve lavabonun başına geçip hızla baş belası yumruların ince kabuklarını soyuyor.

Lorna, bu yeteneği dolayısıyla kadına biraz iltifat etme ge- reği duyuyor. Ardından fazlaca büyüklük tasladığına hükmedip küçük bir özeleştiri ekliyor. "Sanırım ben pek evcimen değilim."

"Şey, bir doktor olarak zaten yapacak yeterince işin vardır. Çocuklar baş başa kalıp rahat konuşsunlar diye seni buraya çağırdım."

"Gizli şeyler mi konuşuyorlar?"

"Bilemem ama yalnız kalmaktan hoşlanırlar. Bu ikisi ger- çekten birbirlerine çok yakındır. Cletis tek bir söz etmese de, bunu korkunç özledi. Hem ne olursa olsun mutfakta bir erkeğe katlanamam. Elim ayağıma dolaşır."

"Böyle düşünüyorsanız, bütün yemek işleri üstünüze kalır. Bulaşıklar da."

Edna, "Yok ben öyle pek 'üzerime kaldı' demem" dedi. "Dünyada yapacak o kadar çok iş var ki neden bunları bölüşüp her birimiz neleri yapmamız gerektiğini bilmeyelim ve bunları daha iyi yapmaya çalışmayalım anlamıyorum. Hem Rabbimin de bunun böyle olmasını istediğine inanıyorum. Kamyonların yağlarını değiştirdim, rulmanları gresledim, çiftlik makinelerini kullandım ve yem taşıdım. Cletis güneyde polislik yaparken burasını kim yönetti sanıyorsun?" Patates soyucuyu havaya kaldırdı. "Tatlım, buna zor diyorsan hele bir de erkek buzağıyı iğdiş etmeyi dene. Yoo, kalsın, teşekkürler! Bu yüzden erkekleri verdiği için Rabbime şükrediyorum. Elbette bunlar birer de- neme de olabilir. Bizim Jimmy'i ne kadardır tanıyorsun?"

Yetenekli bir sorgulayıcının beklenmedik bağlam dışı so- rusu. Lorna birden ne diyeceğini şaşırıyor. "Pek fazla değil. Bir olayda birlikte çalışıyoruz."

Bu yanıtla sanki Edna biraz hayal kırıklığına uğramış gibi. Bu nedenle, ardından "İşinde çok iyi biri gibi görünüyor" diye ekliyor.

Burada Edna ona beklemediği kadar neşeyle gülümsüyor. “Ah hem de nasıl, ya, öyledir. Fakat biz Jimmy Paz’a hayranızdır. Dünyadaki en tatlı şeydir o!”

EN TATLI ŞEY, bu sırada sundurmada çökük bir hasır koltukta oturmuş, belli belirsiz, keşke Cletis’in yığınla iyi meziyetinin arasına bir de içkiyle sigaradan uzak durmak olmasaydı diye düşünüyordu. Paz’ın canı bir içkiyle bir puro çekiyordu. Cletis’e, Lorna’dan dinlediği, kilitli koğuştaki bitenleri aktarmış, şimdi de Muwalid cinayetiyle ilgili bildiklerini anlatıyordu; zorlu geçiyordu çünkü Paz Cletis’in her an sözünü keserek olaydaki düğümün çözülmesini sağlayabilecek bir hareket yapıp yapmadığını sormasından korkuyordu. Paz böyle birşey yapmamıştı ve artık çok geçti. Fakat Cletis onun sözünü, Emmylou Dideroff’un ilk sorgusundaki bir ayrıntı üzerine kesmişti.

“Ne dedi?”

“Aynı İsa gibi haksız yere idam edilmek benim için bir onur olacaktır, dedi.”

“Vay anam vay. Şuna bak hele, bu hepsinden iyi! Bu kadını tanımayı kesin çok isterdim.”

“Ya, ikiniz gerçekten Papayı bile unutup çok iyi anlaşırdınız.”

“Kadının ciddi olduğu kanısında mısınız?”

“Sanırım. Ama burada konuşan aziz kimliği idi. Bir başka kimlik var ki hiç hoş değil.”

Barlow, burun kıvrarak, “Onun hiç önemi yok” dedi. “Hepimizde cinler var. Devam et, sonra ne oldu?”

Paz, Wilson, Packer ve Cortez meselesini ve ilk defterdeki malzemeyi de ekleyerek hikayesini tamamladı. Bundan sonra Barlow, deri koltuğunda geriye kaydıldı, gözlerini boşluğa dikip bir kürdanı çiğneyerek bir süre düşündü. Böyle durumlarda Paz onu rahatsız etmemesi gerektiğini çok iyi biliyordu.

Akşam yemeğine çağrıldılar.

Barlow gürültüyle koltuğunu öne bıraktı. "Olmuyor, Jimmy" dedi. "Bu kızı kendim görmeden emin olamam ama o işlememiş. Burada kurulan kumpas çok açık ve salakça. Ben kadının apaçık gerçeği anlattığı kanısındayım. Oyuna getirilmiş ve o odaya aynı anlattığı gibi gitmiş. Senin o odaya çıkıp hem kadını, hem de cina-yet silahını bulacağını ve kadının kafayı üşütmüş olduğuna inana-cağını biliyorlardı. Eh, kafanın karışık olduğunu görüyorum. Bunun nedeni bizim hep kurbanı bakmamız; neden öldürülmüş, düşman-ları kimmiş, son yirmi dört saatinde neler yapmış, filan falan."

"Beyler!" Evden gelmişti. Barlow telli kapıyı açtı.

Paz onun ardından içeri girdi. "Eee...?"

"Adam değil, asıl kurban kadın. Adamın öldürülme nedeni o kadın. Adam sadece işlerine gelen bir araç. Adamı değil, kadı-nı istiyorlar onlar. Nasıl cuk oturdu ama!"

Sofra yemekle donatılmıştı; tabaklarda dumanı tüten tere-yağlı patates püresi, jant kapağı boyunda kızarmış tavuk bon-fileleri, mısır ekmeği somunları, Orlando'nun havasını ağırlaş-tırmaya yetecek miktarda piyaz. Barlow ellerini yıkamaya gi-dince Paz, Lorna'yı bir kenara çekti.

"Yemekler hazırlanırken sen de yardım ettin mi?" diye sordu.

"Şey, tamam! Edna bunları hazırlarken, ben porselen bebek gibi köşeye konuldum. Hem erkek buzağuları iğdiş etmek zo-runda olmadığı için kendisini şanslı sayıyor o."

"Elbette, sen bu fikre katılmamışsındır. Umarım Edna'ya eksiksiz bir femi-nazi muamelesi yapmışsındır."

"Bundan çok hoşlandığını biliyorum. Aslında ben erkek bu-zağuları iğdiş etmeyi yeğlerim. Pek çok erkek arkadaşıma göre, bunu zaten epeyce bir zamandan beri çaktırmadan yapıyorum."

"Bunu da mutlaka Edna'yla paylaşmışsındır."

"Ya bu ne böyle? Bir tür sınav mı? Yoksa bütün Kızlar Üni-versitesini buraya getirip Edna'nın onayına mı sundun?"

Paz biraz düşündü. Sesinde biraz şaşkınlıkla, "Hayır, sen ilksin" dedi. Lorna buna verecek cevap bulamadı.

Sofraya oturdular, Cletis masanın başında, şükran duasını etti. Lorna, daha önce şükran duası okunduğunu Waitslerin evinde görmüştü fakat adet yerine gelsin diye yapılan, çocuklardan birinin çarçabuk söylediği bir şeydi o. Halbuki burada, öncesinde bir sessizlik oldu. Cletis Barlow gerçekten Tanrı'ya şükranlarını iletir gibiydi. Her zamanki gibi Lorna biraz rahatsızdı. Paz'a baktı, sanki transa girmiş gibiydi. Şükran duası bitti, Lorna yemeğe döndü. Emmylou'nun geçirdiği kriz onu yemek yemeği unutturacak kadar üzdüğü için öğle yemeği yemediği halde, hiç acıkmamıştı. Bağırsaklarında bir sorun vardı ve şimdi sadece ayıplanmaktan kurtulacak kadar yiyeceği midesine indirme çabasıındaydı. Şüphesiz Barlowlar böyle yemekleri her zaman yiyorlardı ama her ikisi de asma yaprakları kadar kıvrak ve zindeydiler. Belki de Tanrı onları böyle incecik tutuyordu. Bu da bir ihtimaldi. Paz tabağına yumulmuş, hapır hupur yiyordu. Neşeli sohbetin Barlow'ların sofrasında yeri olmadığı anlaşılmıştı.

Paz yararsız zihinsel gezintilerden kaçınmak için kendini yemeye vermişti. Elbette bu olaydaki kurban, talihsiz Sudanlı görevli değil, bu kızdı ya da kadın, Dideroff. İşte tam da bunu Oliphant'la da tartışmıştı, ancak eldeki kafa karıştıran ihtimallerden biri olarak. Cletis hâlâ ortağı olsaydı, daha ilk günden bu tespiti yapabilirlerdi. Cletis kadına şöyle bir bakacak, İsa ve azizler üzerine tatlı tatlı konuşacak ve yaklaşık altı dakika içinde doğru yanıtı bulacaktı. Cletis'le biraz daha konuşması gerekiyordu ama hemen şimdi değil; Barlow eviyle işi arasına bir Çin Seddi dikmişti, hoş artık bu onun işi değildi ama yine de...

Çatal bıçak takırtısıyla diğer yemek sesleri azaldı. Mrs.Barlow daha fazla yemeleri için ısrar etti. Denediler, bocaladılar ve bıraktılar. Kalanların çöpe atılacağını görünce, Mrs. Barlow iç geçirip ayağa kalktı. Bu arada farkında olmadan içinden gelen feminizm öncesi bir baskıyla kendiliğinden ayağa kalkan Lorna'ya anlamlı bir bakış atmıştı. Lorna sofrayı toplamaya yardıma

başladı ama sıra Paz'ın önündekileri toplamaya geldiğinde, onun kendinden memnun sırtışının dürtmesiyle biraz buzlu çayı kucığına döküverdi. Eyvah! Buna bile gülecek kadar pişkindi o.

Yemeğin üzerine, fizikokimya yasalarının izin verdiği ölçüde tatlandırılmış ananaslı kekle birlikte acı kahve geldi. Tatlı yenirken konuşmaya da izin verildiği görülüyordu. James, Lorna'nın sağında oturuyordu ve son katıldığı erkek izciler turunda olan biten her şeyi anlattı. James, hem bir Kartal, hem de oymak beyinin yardımcısıydı. Lorna şimdiye dek hiç erkek bir izcinin yanında oturmamıştı. Delikanlının her tarafından sağlık fıskırıyor, ne zaman Lorna konuşsa yanakları kızarıyordu. Sonra Cletis, "Lorna, Jimmy bana senin kızın birini cin çıkartırken gördüğünün anlattı."

Artık kızarma sırası Lorna'daydı. "Ne gördüğümünden pek emin değilim" dedi.

"Yanılmıyorsam cinlere inanmıyorsun."

"Akıl hastalığına neden olduğuna inanmıyorum, hayır."

"O halde akıl hastalığına neden olanı lütfen söyleyebilir misin?"

"Çok çeşitli nedenler olabilir. Klinik tanı konmuş psikozdan veya şizofreniden bahsediyorsak, birçok uzman nedenin beyindeki kimyasal bir dengesizlik olduğuna inanır."

"Peki bunlara neden olan nedir?"

"Bazı durumlarda kalıtım, belki de çevresel etkiler; tam kesin değil. Bir zamanlar kötü aileler yüzünden ortaya çıktığını düşünüyorlardı, fakat artık böyle düşünmüyorlar."

"Hımm. Peki o zaman gördüğün şeyi nasıl açıklıyorsun?"

"Bilmiyorum. Çok çabuk oldu. Bakıcılar ona ilaç verip sakinleştirdikten sonraki gördüklerimle, hemen öncesinde Emmylou ona dokunurken olanları birbirine karıştırmış olabilirim."

Barlow'la Paz'ın bakıştıklarını gördü; Barlow'un yüzünde sinsi bir gülüş, Paz'da ise mahcubiyet olabilecek bir ifade vardı.

“Evet, kafan karışmış olabilir. Tanıklar bazen karıştırırlar. Fakat şimdi hastaneye dönüp Masefield’ı en az senin kadar aklı başında bulursan ne düşüneceksin?”

“Bu imkansız.”

“Fakat böyle olduğunu varsayalım.”

“Şey, bu durumda, bunu kendiliğinden iyileşmeye verirdim. Çok enderdir ama olabilir.” Sustu. Herkes ona soruşturma heyeti gibi değil, yeni bir şeyler yapmaya çalışan bir bebeği izleyen aile fertleri gibi bakıyordu. “Yine de cinlere inanmazdım.”

“Yaa, bu çok ilginç. Kendi açıklamana uyan kısımlar dışındayken, hatta bu açıklaman pek anlamlı olmasa bile, ne şekilde olursa olsun gözlerinin gördüğü, kulaklarının işittiği her olguya kapalıysın demek. Kendiliğinden iyileşme ha? Vay canına, bu söylediğin şey, ‘Kahretsin, bu benim boyumu aştı!’ demenin bir başka yolu.”

Sertçe, “Cinlere inanmayı da aşıyor ama!” diye yanıtladı Lorna, artık sabrı taşmak üzereydi.

Barlow, “‘Çünkü gökler nasıl yeryüzünden yüksekse, yollarım da sizin yollarınızdan, düşüncelerim düşüncelerinizden yüksektir’ Yeşaya, 55:9. İzin verirsen sana bir öykü anlatıp buraya nereden geldiğimi açıklayayım” dedi. “Vaktiyle serseri bir delikanlı vardı. Küfreder, içki içer, şiddet ve zina suçları işlerdi. Altıncısı hariç³, Tanrı’nın her buyruğuna karşı geliyordu. O zamana kadar henüz kimseyi öldürmemişti fakat bunun tek nedeni öldürmek isteyeceği birinin karşısına çıkmamasıydı. Eh, bir gün bu da değişti. Bir gün herifin biri için Valdosta’dan kaçak içki nakletmişti. Herif ona biraz para verip gerisini malı yerine teslim ettiğinde ödeyeceğini söylemişti. Malı sağlam teslim ettiğinde, herif ona başka borcu olmadığını söyleyip dalga geçercesine sırtmış, orada içkilerini almak için bekleyen bütün adamlarla

---

³ Tanrı’nın On Buyruğu: Tevrat’ta Tanrı’nın İsraililere verdiği on buyruk. Altıncısı, ‘Adam öldürmeyeceksin’ (Çıkış 20:14)-ç.n.

bakışmıştı. Delikanlı hiçbir şey yapamadı çünkü hem bu herif hem de diğerleri silahlıydılar, yani onlar böyle tiplerdi. Dolayısıyla tekmelenmiş eşek arısı yuvası gibi öfkeden kudurup kamyonetine dönmüş, raftan on altı kalibrelik çiftesini alıp doldurmuş ve kapıya yapışıp herifi öldürmek üzere beklemeye başlamıştı ki, kamyonette yalnız olmadığının farkına vardı. Rab İsa, sıradan bir insan görünümünde, hemen orada yolcu koltuğunda oturuyordu. İsa, genç adamın gözlerinin içine bakınca dünyadaki tüm sevgi ve mağfiret delikanlının yüreğine aktı ve İsa'nın şöyle dediğini işitti: "Oğlum, silahını bırak, evine dön ve bir daha günah işleme." Genç boyun eğip denileni yaptı. Evet, bu gerçek bir öyküdür ve bu öyküdeki genç bendim, Rabbe hamdolsun."

James ile annesi de mırıldanarak, "Rabbe hamdolsun" dediler ve Barlow, "Peki, buna ne diyeceksin?" diye sordu.

Lorna, "Özür dilerim, bu benim için gerçekten güç. Dinsel hassasiyetinizi incitmeyi hiç istemem" dedi.

Barlow bu sözler üzerine gülümsedi. "Yoo, biz böyle şeylere alıştık. 'Ama biz çarmıha gerilmiş Mesih'i duyuruyoruz. Yahudiler bunu yüzkarası, öteki uluslar da saçmalık sayarlar.' Birinci Korintliler, 1:23. Söyleyeceklerini söyleyebilirsin. Seni ısırmayız."

Paz, "Yok, yine de masa temizlendikten sonra seni üzerine yatırıp imana gelene kadar sana kızgın demirlerle işkence yapacaklar" dedi.

Edna, büyük bir ciddiyetle, "Yaa, galiba çok büyük demirler serecek" dedi. "James, haydi gidip işkence odasında demirleri hazırlayıver."

James, "Aman, anne, ben yapmasam olmaz mı?" mızırdandı. "İşkenceleri *hep* ben yapmak zorunda kalıyorum."

Ardından atılan kahkahalara Lorna da katılmıştı ama keyfi kaçmıştı. Katıldığı toplantılarda, dalga geçilenler genellikle Barlow ailesi gibiler olurdu, şimdi masanın böyle öbür tarafına geçince bundaki ironiyi görmüş ve hiç de hoşlanmamıştı. Dolayısıyla, farklı koşullarda yapacağından daha kaba bir havada konuştu.

“Evet, şey, alınmayın ama, dediğim gibi, başınızdan geçene stres altında yaşanan bir halüsinasyon olarak bakardık. Tansiyon yükselir, adrenalin ve diğer hormonlar salınır, bunlar beynin ön orta lopunu etkilediklerinde sesler işitir, hayaller görürsünüz. Laboratuvar ortamında elektrik simülasyonu ile aynı sonuçları tekrar ortaya çıkartabiliriz.”

Barlow, renksiz gözlerini Lorna’ya dikerek, “Peki, bu seni mutlu mu ediyor?” diye sordu.

“Mutlu olmanın bununla bir ilgisi yok. Gerçek bu. Dünya böyle. Bununla yaşayabilmemiz gerek.”

“Hımm. Elbette bu başka bir bakış açısı. Sırf güneşin nasıl iş gördüğünü çözüp tıpkı o şekilde çalışan bir bomba yapmış olmaları, gökyüzünde bir güneş olmadığı anlamına gelmez, değil mi?”

Lorna buna yanıt verebilmek için düşünürken, Barlow, “Jimmy, sence mahzuru yoksa, şu itiraf defterlerine ben de bir bakmak isterim. Belki bir sonuç çıkartabilirim, çünkü bu kadını görme şansım olduğunu pek sanmıyorum” dedi.

Paz, “Lorna uygun görürse. Defterler ona ait. Ben yalnızca koruma sağlıyorum.”

Lorna razı geldi; bu olayın kuraldışı yönlerinden gizliden gizliye rahatsız olduğu halde, teolojik tartışmanın bitmesinden memnundu. Gizli terapi belgesiyle açık yasal belge arasındaki sınır artık umutsuzca kaybolmuştu ve buna çok canı sıkılıyordu. Tatlı bulaşıklarını hoyratça toplayıp mutfağa geçti.

Lorna’nın beş dakika süren surat asması ve kısa yanıtlar vermesi bitince, Mrs. Barlow, “Sana takıldığımız için özür dilerim” dedi. “Bunu Jimmy’le hep yaparız. Galiba aile şakası gibi bir şey oldu. Alınmadın değil mi? Hiç böyle bir niyetimiz yoktu.”

Lorna az daha nedenini bile bilmeden göz yaşlarını koyuverecekti. Bu duygu yüzünden kendisini daha da kötü hissetti. “Yok, mesele o değil. Bu kahrolası kadınla karşılaştığım andan beri delirmişim gibi geliyor. Üstelik bunu kendim *istedim*.”

Lorna, şimdi Emmylou'yla olan ilişkisinde ne kadar tuhaflık varsa hepsini mutfağın buharlı havasına bir bir saçıp içini dökmüş ve ağlamasına ramak kalmıştı.

"Herkes bir şeye yöneltilir" dedi Mrs. Barlow.

Lorna, "Ama ben bunların *hiçbirine* inanmıyorum!" diye sızlandı.

"Bilirsin, aslında neye inandığın pek fark etmez. Cletis'in hikayesini dinledin. Sizler şu beyin kimyasalları hakkında ne anlattırsanız anlatın, orada gerçek bir değişim oldu ve apansız gerçekleşti. Cletis Barlow'u ondan önce de tanırdım. Kesinlikle inanabilirsin. Okeechobee County'deki en ele avuca gelmez serseriydi o. Kızılderililer de dahil."

"O sıralar onunla çıkıyor muydunuz?"

"Ay, aman ha, yok hayır! Cletis Barlow'a bir kere bile baktığımı görse babam derimi yüzerdi. Çok tutucu, pazarları daha da tutucu, kiliseye bağlı insanlardık biz. Ama yine de bakmıştım. Üçüncü sınıftan beri onda gönlüm vardı galiba. Sonrasında Cletis kilisemize gelip kurtuluşa erdiğinde, bunun için şükrederken neredeyse kendimden geçtiğimi biliyorum."

"Onun nesini beğeniyordun ki, yani öncesinde?"

"Hareketleri çok hoşuma gidiyordu. Kötü olsa bile, adi kötü değildi, bilmem anlatabiliyor muyum? Hem doğrusunu istersen, birazcık tehlikeli olmayan bir erkeği kesinlikle sevemedim. Sen sevebilir misin?"

Lorna yine söyleyecek söz bulamamıştı.

Paz bir sonraki saati James'le ahırın arkasına çakılmış basket potasında tek pota basket oynayarak geçirdi. İlk kez pestili çıkmıştı; buna kafası bozulmuş ve kendini yaşlı hissetmişti. Yine canı buzlu çaydan başka bir şeyler içmek isityordu. Cletis, iki defteri kucağına koymuş, sundurmadaki sandalyesinde oturuyordu.

"Yavaşlıyor musun ne, Jimmy?"

"Oğlanın gittikçe boyu uzuyor. Kızımız hakkında ne düşünüyorsun?"

"Diyorum ki, evlat, çoğu zaman işe dönmeyi pek canım çekmiyor ama işte önümde, kendimi buz gibi bir gecede rakunlar kol gezerken öylece bakan yaşlı topal bir av köpeği gibi hissettiren şey var. Sana bir şey anlatmadı mı?"

"Hayır, içinde şeytan olduğunu ve her şeyi sırasıyla yazıya dökmezse onun kendisine yalan söyleteceğini söylüyor."

"Buna inanırım. Fakat yazarken de yalan söyleyecektir; yalnızca bir kez, belki onların gözünden kaçacağı ümidiyle."

"Onlar mı?"

"Elbette, bütün bunların arkasında her kim varsa. Senin Binbaşı Oliphant'ın kulağını FBI'dan her kim çektiyse. Neyse, bu işin ucunu Miami'de yakalayamazsın."

"Öyle mi? Nerede yakalarım peki?"

"Kadının önceden olduğu yerde. Yukarıya, kadının yaşadığı Virginia'ya gidip onun rahibeleriyle konuşman gerek... fakat bunu yapmana izin vermeyeceklerdir."

"Öyle mi dersin?"

"Kahretsin, öyle! Kadın o Arap'ı öldürmedi fakat senin elinde sınıksız tutunacakları ölü bir adam var, bu hep işe yarar. Bir de, işin beyni olarak şu Wilson denen herif var. Herşey bu raya kadar. Doğrusunu istersen, yazık. Hepsini harekete geçiren şeyi bilmeyi ne biçim isterdim."

Paz da bunu çok istediğini söyledi. Edna'yla vedalaşıp, Lorna'yı almak üzere mutfağa gitti. Orada Edna'yı tek başına buldu.

"Eee, düğün ne zaman?" diye sordu Edna.

"Edna, onu daha yeni tanıdım. Sen yakında annemle görüşsen iyi olur, biliyor musun?"

"Çoktan buluşmadığımızı nereden çıkardın? Birlikte dolaplar çeviriyoruz, çene çalıyoruz, senin kurtuluşa ermen ve bizim torun sahibi olmamız için dua ediyoruz."

Paz güldü ama biraz huzursuz olmuştu. “Bırak şunu Ed, beni korkutuyorsun.”

“Senden hoşlanıyor. Bundan eminim.”

“Cana yakın bir iş arkadaşı, o kadar. Başından kötü bir olay geçmişti. Ben de zaten gelecektim, çünkü Cletis’le konuşmak istiyordum, onu da alıp geldim. Son zamanlarda Cletis nasıl?”

“Biraz özlüyor ama burası onu yeterince meşgul ediyor. Hah, işte geldi!” dedi Edna yüzü gülerek. Bunu öyle bir ses tonuyla söylemişti ki, gelen kişiye onun hakkında konuşulduğunu bildiriyordu.

Paz, “Hazır olduğunda gidebiliriz” dedi ve hemen ardından “Bir saniye lütfen...” Cebindeki telefonun titreştiğini hissetmişti. Koridora çıkıp çağırını aldı.

Morales, “Neredesin?” diye sordu.

“Gölün kuzeyinde. N’oldu?”

“Patron, hemen buraya gelmen gerekiyor. Jack Wilson’un arabası Timsahlar Yolunda kanala uçmuş. Kullanan da galiba içinde.”

“Aman, işte bu korkunç! Konumu bildir.”

“Miccosukee sınırının hemen batısı.”

Paz, “Bir saate varmadan seninle orada görüşürüz” dedi ve genç ortağına, eyalet polisine, Broward County’ninkilere ve işe dahil olan Kızılderili kabilesine karşı nasıl bir tutum izlemesi gerektiği hakkında karmaşık talimatlar verdi.

LORNA, BARLOWLARA YAPILAN ziyaretleriyle ilgili birçok komik noktayı bir araya topluyor. Bu ziyaretin genellikle kuzey doğuda revaçta olan, güya atalarımızın nasıl yaşadıklarını bize gösteren şu eğlence yerlerinden birine yapılan özel gezilere benzediği gibi. Çağdaş Medeniyet Öncesi Köye sadece on beş kilometre kaldı! Üstelik canı Paz’ı da şu din meselesi yüzünden biraz

iğnelemek istiyor. Daha önceki davranışından biraz utanç duyuyor; kilitli koğuştta gördüğünü sandığı şeyi neredeyse hüngür hüngür ağlayarak anlatışı. Gördüklerini, mantıksal yadsımlarla, açıklamalarla kat kat örtüyor. Bu çabasına Paz'ın da katılıp, tehdit altındaki paradigmayı pekiştirmesini istiyor. Paz iyi bir tip, diye düşünüyor, biraz alaycı ve tuhaf. Ve bu tavrının işe yarayacağını sanıyor. Yoksa, yani eğer Paz gerçekten saçmalıklar safını tutmayı seçerse, onunla kesinlikle ilgilenmeyeceğine ant içeriyor.

Yalnız aklından şu tehlikeli erkekler hakkındaki görüşü çıkartamıyor. Lorna tehlikeli erkeklerden uzak durmaya daima dikkat etmiştir. Şimdiye kadar, tehlikeli erkeklerin hem saldırgan, hem kafasız, hem de şovenliğe yatkın olduklarını düşünmüştür. Romantik olması tamam, aslında tercih bile edilir, fakat bu yalnızca belli bir *savoir faire*⁴ anlamına gelir; günün filmleriyle kitaplarını tartışabilme becerisi, liberal fikirleri düzeltebilme ve elbette mesleki yetkinlikle alışılmamış akademik bir duruşun riskini alabilecek, gürültü koparacak bir makale yazabilecek düzeyde yüreklilik. Fakat şu anda arabayı, çift şeritli asfalt yolun tam ortasından, sirenleri öttürerek saatte yüz kırk beş kilometre hızla süren kişinin bunlarla hiç ilgisi yok. Şimdi, kamyonların arkasına takılmadan hızla sollayıp akan trafikle, korkak tavuk kaçır oyunu oynuyorlar. Lorna, korkudan altına kaçırma olaylarını duymuştu ama böylesi bir zorlanma kendi başına hiç gelmemişti. Gece, tropiklerin teatral biçimiyle iniyor- özellikle burada, karanlık Glades'te, batı yönünde yayılan bir kızılığın ardından, siyah kadifeye dönüşerek. Paz'ın işaretsiz polis arabasının farlarıyla, çarpışmaktan kıl payı kurtuldukları araçların korkulu beyaz ışıkları ve hızla solladıklarının kırmızı arka lambalarının ısıltısı dışında kalan dünya, silinip ortadan kalkıyor. Sirenler Lorna'nın beynini oyarken sürekli yaşadığı çarpışma gerilimi de bütün kaslarını ağrıtıyor. Bu gürültünün arasında Paz, orada herhangi bir resmi yetkisi bulunmasa bile olay yerine gidip denetimi ele

---

⁴ *Savoir faire* (Fr.): Doğru olanı yapabilme yeteneği; her koşulda içgüdüleriyle en doğru davranışı bulma becerisi-ç.n.

alması gerektiğini açıklamıştı. Lorna bunun önemini kavrayamıyor, deli olduğunu düşünüp ondan nefret etmeye başlıyor. Paz purosunu içiyor, Lorna, puronun ucundaki ateşin kırmızı parlaklığında onun yüzünü görebiliyor. Puro içmesinden de nefret etmeye karar veriyor; sağlıksız, iğrenç...

Şimdi Timsahlar Yolunda batıya doğru gidiyorlar, resmi araçların ücretsiz geçtiği gişeden fırtına gibi geçip cetvelle çizilmiş gibi dümdüz uzanan otoyolda gazlıyorlar. Lorna, saatte yüz altmış kilometreden daha hızlı giden bir arabaya hiç binmemişti. Neredeyse uçuyorlarmış gibi hissediyor çünkü artık tekerleklerin sesi de gelmiyor. Lorna birdenbire korkunun ötesine geçiveriyor, neredyse duygusal bir tepkisizliğe gömülüyor. Bacakları iki yana açılmış, koltuğun köşesine büzülüyor.

İleride çakan ışıklarla dolu bir kalabalık beliriyor. Paz yaşılayıp arabayı emniyet şeridine çekip yığınla polis ve ilk yardım aracının arasına giriyor. Lorna'ya, "Sen burada kal, işim uzun sürmeyecektir. İyi misin?" diyor.

"Çok iyiyim" diyor Lorna. Paz gözden kayboluyor.

Lorna, iyi değil. Zangır zangır titriyor, arabanın kliması çalışmayınca nemli havadan boğuluyor, boğazı susuzluktan kurumuş yutkunamıyor, başı çatlarcasına ağrıyor ve kendisini gerçekten epeyce hasta hissediyor. Bu haline ve nemli sığağa rağmen hafif bir uykuya dalıyor.

Kapının çarpılmasıyla uyanıyor. Hemen sonrasında, motor çalışıyor ve hoş bir serin hava akımı yüzündeki teri kurutuyor. Arabayı emniyet şeridinden çıkartırken Paz'ın yüzü çok asık. Eyalet devriye polisleri trafiği düzenliyorlar, böylece oradan kurtulup doğu yönüne giden otoyola girmeyi başarıyorlar.

"Ne oldu?" diye soruyor Lorna.

"Olan şu ki bizim asıl şüphelimiz biraz önce öldürüldü. Bu büyük ihtimalle al-Muwalid'in asıl katili olan, benim vurduğum herife işi veren adamdı. İşte şimdi çarşafa dolandık. Üstelik hem bu olayı bildirmek, hem de şefimizi devreye sokarak

cesede, arabaya ve arabanın içindekilere el koyabilmemizi sağlaması için Binbaşımı telefonla aradım fakat anlaşılan bu mümkün olamayacak. Olay bir Kızılderili Koruma bölgesinde olduğundan, FBI'nin yetkisinde ve görünüşe göre devretmeye niyetleri yok. Daha doğrusu, FBI artık olayımızın bütününe ciddi bir ilgi gösteriyor. Sudanlının, Dodo Cortez'in ve Jack Wilson'un, hepsinin, öldürülmeleri Washington'daki büyük pano-da bazı lambaları yakmış olmalı. Sonuçta bundan böyle Federaller bu işin içindeler. Oliphant öfkeden köpürmüş durumda ama bu konuda bir şey yapabileceğini sanmıyorum."

"Emmylou'ya ne olacak?"

"Belirsiz. Artık şu yeni antiterör yasaları var. Federallere istedikleri gibi at oynatma izini veriyorlar. Belki de kadını düşman bir savaşçı olarak gösterip ortadan kaldırırlar."

"Hayır, ciddi olamaz..."

"Çok ciddiyim. Keşke olmasaydım. Oliphant kesinlikle bunu böyle alıyor. Emmylou'nun esas itibariyle Eyalet Savcısının sorumluluğunda olduğunu belirtmişti. Ve Savcı da Valiye bağlı, ki onun da Başkanın küçük kardeşi olacağı tuttu. Kadını almak isterlerse Eyalet Savcısının pek büyük bir direnç göstereceğini sanmam. Lanet olsun!"

Lorna, birden klimayla hiç ilişkisi olmayan bir ürperti hissediyor. Alçakgönüllü ve kontrol altındaki yaşantısı darmadağın olmuş sanki. Yalnızca kıyısından da olsa muazzam bir şeye karışmış gibi görünüyor. Cinayet. Uluslararası entrikalar. Valilerle Başkanlar. Bunların hiçbirinin olmamış olmasını diliyor. Bunun hiç bitmemesini diliyor. Bir de başına gelen başka bir şey var. Hatırlayabildiği kadarıyla, şimdiye kadar hissetmediği derecede yoğun bir cinsel arzuyla tutuşuyor.

Lorna'nın evine varıyorlar. "İçki ister misin?" diye soruyor.

Paz, "Aman Tanrım, istemez olur muyum!" diyor.

Lorna, içeri girer girmez oturma odasındaki klimayı açıyor ama ev sabahtan akşama kadar sıcakta piştiği için odanın serinlemesi

biraz zaman alacak. İki kocaman bardakla rom tonik hazırlıyor. Kanepede birlikte oturup, içkiyi sanki sporcu içeceğiymiş gibi kana kana içiyorlar, sonra farkına vararak gülüşüyorlar.

“Bir tane daha ister misin?”

“Ben varım.”

Lorna, buzlu bardakları getiriyor ve, “Burada ter içinde kaldım. Sana sıcak gelmiyor mu?” diyor.

Paz, her zamanki gibi neredeyse hiç terli değil ama kabul ediyor; evet, ter içindeyim. Lorna, “Yılın bu mevsiminde bu evde serin olan yalnızca bir tek oda var” diye ekliyor.

Paz, Lorna’nın arkası sıra, büyük et depoları kadar soğuk olan yatak odasına girip bir koltuğa dikkatle tünüyor. Lorna, “Üstüm başım gresle çamura bulanmış gibi hissediyorum. Çabucak bir duş alacağım” diyor. Şip şak duştan çıkıyor. Yaşadığı korkudan, şiddetten veya Paz’dan mıdır nedir, Lorna yatak odasına dönerken yeniden üzerine bir şeyler almaya gerek görmüyor.

Georges 1889'da öldüğü zaman Alphonse dışında bütün aile mal varlığının boyutları karşısında şaşkınlığa düşmüştü. De Ber-ville ve Oğulları şirketi, Avrupa'daki en büyük gazyağı rafinericisiydi ve Fransız şehirlerinin çoğundaki gazlı aydınlatma şirketlerini kontrol ediyordu. Kurucusu ayrıca, Rockefeller'le olan ilişkisi aracılığıyla Standard Oil Company of New York'un yüzde yedisine yakın hissesine ve diğer büyük petrol şirketlerinde de ciddi hisselerle sahipti. Şirket Alphonse'a miras kaldı ve Jean-Pierre'e milyonlarca Frank değerinde hisse ve mal verildi. Fakat diğer iki evlat Din Hizmetlisi oldukları için mal sahibi olamıyorlardı. Bunlar için de Georges, "gönüllü yardım hizmetleriyle Mesih'in amacını sürdürmek" üzere bir vakıf kurup adını çok sevdiği çiftliğinin adıyla Bois Fleury koydu. Bu vakfa elindeki tüm Standard Oil hisselerini koyup, vakfın yönetim sorumluluğunu oğlu Peder Gerard de Ber-ville'e bıraktı.

Marie-Ange'nin planlarını yürürlüğe koyması yaklaşık iki yıl aldı. Gerard ona istediği kadar destek veriyordu, fonlar bir sorun değildi. Fakat Marie-Ange'nin başvurduğu Bon Secours'taki üstleri ve özellikle de dinsel görevlerde olanlara karşı olan hükümet memurları bu fikrin çok saçma olduğunda ısrarcıydılar. O çağlarda zaten saygın kadınların hemşirelik yapmasına bile kuşkuyla bakılıyordu, kaldı ki bu kadınlar kalkıp nasıl tek başlarına savaş alanlarına gideceklerdi? Bu saçma sapan bir fikirdi.

İşlemler bu durumda beklerken, Marie-Ange hazırlıklarını sürdürdü. Bir kuruluş hazırlanmış, bünyesine genç kadınlar alınmaya başlamışlardı. Bu kadınların çoğu Paris'in işçi kesimlerinden, Lille veya Otilie Roland gibi yerlerden gelen, zor koşullarda yaşamış, çalışan kadınlardı. Hastalara adanmış, hele bir de ölüm riski taşıyan bir yaşam, bu kadınlar için, daha narin yetiştirilmişlere göre daha az korkutucuydu. Buna rağmen, ilk yirmi üye arasında bir Kontun kızıyla bir Fransız Senatörünün kızı da vardı.

Düzen, daha işin en başında askeri temelde kurulmuştu ki kurucusu burada biri albay, biri Cizvit rahibi olan ağabeylerinden esinlenmişti. Ayrıca Commune savunucularının kötü disiplinini de aklından çıkartmıyordu. Kendi düzenine aldığı kişiler, tehlike tehdidi altında ortadan kaybolmayacaklar ve gerekirse ölümü bile hoşnutlukla karşılayacaklardı. Yine bu sırada bir gün dinsel tarikat olmasını beklediği kuruluşunun kıyafetini de tasarladı. Rahibeler esas olarak onun Gravelotte'de giydiklerini giyeceklerdi; pamuklu veya yünlü gri bir elbise, bir aşçı önlüğü, başın arkasından bağlanacak basit, beyaz, keten bir eşarp, yüksek konçlu bir asker botu ve mavi bir süvari ceketi.

–ALINDIĞI ESER: *ÖLENE KADAR SADIK : MESİH'İN KANI
HEMŞİRE RAHİBELERİN HİKAYESİ,*
YAZAN SR. BENEDICTA COOLEY, SBC,
ROSARIAN PRESS, BOSTON, 1947.

ON ALTI

PAZ BİR KABUS daha görüyordu yalnız bu kez akla yakın rüyalara özgü o tuhaf biçimde, kabus olduğunun farkındaydı ve içinden çıkmak istiyordu. Bir suç mahallindeydi; çok korkunç bir cürüm işlenmiş, dehşet atmosferi havayı kaplamıştı. Adı koyulamadığı için, dehşet iyice yoğundu. Yedi yaşlarında iki küçük kızı sorguluyordu. Kızlar sokakta, bir ipi iki ucundan tutmuş, çeviriyorlardı. Paz, ipi çevirmeyi bırakmalarını istedi fakat sonra aklına bir fikir geldi. Kabuslarda hep olur; eğer kendisi ip atlamaya başlarsa, ona daha çok şey anlatacaklardı ve atlamaya başladı, hızlı, daha hızlı, artık küçük kızlar, gözlerinde neşeden eser olmadan gülümsüyorlardı ve Paz birinin elbisesinin yünlü, ötekinin pamuklu olduğunu fark etti...

Gözlerini açıp nerede olduğunu gördü. Lorna Wise'ın yatağında; klimanın, kuş tüyü yorganının altında rahat edecek kadar soğuttuğu yatak odasında. Geçirdikleri geceyi anımsadı. Çok iyiydi. Artık uyanmıştı, meğer ki, elbette... Bu düşünceyle içi cız etti ve bedeninin her tarafından ter boşandı. Yavaşça başını yana çevirdi. Lorna'nın sapsarı bukleleri yanındaki yastığın üzerindeydi. Hafif hafif soluk alıp verişini işitebiliyordu. Burununu onun başına iyice yaklaştırıp kokladı. Bitkisel şampuan. Daha aşağıyı, yorganın altından yayılan ılık havayı kokladı. Özbeöz kadın kokusu; dünyanın en büyüleyici parfümü. Gerçek

olmalıydı, rüyalarda koku olmaz, bir yerlerden böyle işittiğini anımsadı. Öte yandan belki bir şekilde pusulayı şaşırmış olabilirdi; bu küçücük zarif baş birazdan olağandışı bir biçimde geriye döner, "Sürpriz!" diye sırttan bir kafatası veya bir köpek ağzı meydana çıkabilirdi. Yüreğinin göğüs kafesine güm güm çarptığını hissediyordu. Bu sefer de, dedi kendi kendine; yok, bu yine gerçek değilse annesine gidecek, onun ne gerekiyorsa yapmasına izin verecekti. Öyle ki, artık bu dahi işe yaramazsa hemen işinden ayrılacak, kafasıyla oynamaları için psikiyatristlere teslim olacaktı çünkü buna daha fazla katlanabilmesi hiç mümkün değildi. Paz, silah taşıyan insanların mutlaka gerçekliğe sımsıkı bağlı kalmaları gerektiğine yürekten inanıyordu.

İşte Lorna Wise'ın hemen ensesinde, sanki bir maskeden solurmuşçasına nefes alıp verirken Paz'ın kafasındaki düşünceler bunlardı. Böylece dakikalar geçti. Lorna mırıldandı, gerindi ve öbür tarafına döndü. Evet, görmüştü, Lorna'nın her zamanki yüzüydü bu. Çok rahatlamıştı. Hiç bu kadar güzel bir yüz görmediğini düşündü. Oysa, aslında çok görmüştü hem de böylesi durumlarda. Yatağın kenarına oturup gözlerini Lorna'dan ayırmadan, bakışları uyandırana kadar, onu bir süre seyretti. Lorna gözlerini açıp gülümsemeye başladı ama sonra eğitilmiş bir gözle Paz'ın ifadesini görünce, alnını kırııştırıp "Ne var?" dedi.

"Yok bir şey."

"Var. Yoksa yine kabus mu gördün?"

"Evet, içinde bir şirden çıkma karakterler olan garip bir kabustu. Hâlâ oradayım sanıyorum. Hiç böyle bir kabus gördün mü, uyanırsın ama hâlâ içindesindir?"

"Hayır, hiç kötü rüya görmem. Kişisel terapistin olarak söylemem gerekiyor ki senin derdine tıp biliminin verebileceği bir tek tedavi var."

"Peki bu nedir acaba, Doktor?"

"Korkarım belirli bir süre çıplak bir kadının üstünde yatman gerekecek."

Paz, “Aman, bu olmasın, hayır!” diye inledi ama terapiye de hemen başlamıştı. Gereken kayganlık ayarlamaları tamamlandıktan sonra, “Bunu ne kadar sürdürmem gerek?” diye sordu.

“Kadın üzerinden kalkmanı isteyene kadar” dedi Lorna.

LORNA, ŞİMDİ CİNSEL BİRLEŞME sonrası yarı uyur yarı uyanık, hafif uykunun en tatlı evresinde yüzüyor. Bu seferlik, tam o korkulan ıslak noktada yatmadığının farkında olacak kadar uyanık, Jimmy Paz’la ilişkisinin geleceği hakkında endişelenmeye başlamayacak kadar uykulu. Yani kozmik erinci yücelten neredeyse kusursuz bir birleşim. Paz şu anda yatakta değil ama bunun da zararı yok. Tekrar düş ülkesine kayıp gidiyor, yalnızca tabak çanak, çatal kaşık sesleri içeri süzülüp düşünüyöğünde yüzeye çıkıyor. Paz, elinde bir tepsiyle odaya giriyor. Tepside kendi Krups kahve makinesinin, içinde siyah bir sıvı çalkalanan haznesi, çeşit çeşit sürahiler, kupalar, sofrta takımları ve kaplar var. Tepsiden kahveyle tazecik hamur işlerinin enfes kokuları yükseliyor. Paz tepsiyi yatağın üzerine koyuyor. Üzerinde ince, siyah bir Hugo Boss külottan başka bir şey yok.

Lorna kendini hafifçe yukarıya çekip oturur pozisyona geçerken eliyle işaret ederek, “Nedir bu?” diyor.

Paz, tabaktan bir tane alırken, “bir tabak magdalena¹” diyor. “Sende rom yoktu, o yüzden konyak kullanmak zorunda kaldım. Pek fena da olmadı, hani.”

“Eh, öyleyse gözüm görmesin. Romsuz magdalena yememi mi bekliyorsun? Sen beni ne sanıyorsun bakalım? Ey Tanrım, bu lezzetliden de öte.”

Paz, “Hâlâ Combray’deki büyük halanın evini mi düşünüyorsun?” diye sordu.

“Ooo, kendileri Proust da okuyorlar ha? Yoksa bu yine onlardan birinden kaptığın bir şey mi?”

---

¹ Magdalena (İsp.) : Bir tür kek. Mafin-ç.n.

“Willa Shaftel’den, aslında. Monty Python’un yeniden gösterimini izliyorduk, Proust yarışmasının özeti miydi ne? Sonra da, bütün hafta sonu bana Proust’u özetlemişti.”

“Bilirsin, aslında eski kız arkadaşlardan sürekli söz etmek ilişkiyi çok çabuk yıpratır.”

“Tıpkı gerzek bir aynasızın normal kapasitesini aşan bir söz söylediğim sonucuna vardığın her sefer, beni biraz iğnelemen gibi.”

“Vay, şimdi ilk kavgamızı mı ediyoruz?”

“Evet ve kavga bitti bile. Bir magdalena daha al.”

Alıp, “İşte fazladan on yedi saat egzersiz yapmaya çoktan değer. Bunları nereden aldın?” diyor.

Kupalara kahve dökerken, “Ben yaptım” diyor.

“Ne-e... sen mi *yaptın*? Benim mutfağında mı? Sağa sola giderken yanında kek kalıbı mı taşıyorsun?”

“Hayır, seninkini kullandım. Mutfak dışındaki dolabın arkasında duruyordu. Kutusundan hiç çıkartılmamış. Hediye gelmiş olmalı.”

“Doğru. Erkek kardeşimden, onun fantezilerine göre ben hep pastacı oluyorum.”

“Eh, onu ilk kez ben kullanmış oldum. Umarım sence bir mahzuru yoktur.”

“Bence kesinlikle mahzuru var! Bir daha *asla* benim evimde yeni bir pasta kalıbını açma! Hay Allah, bu kahve çok sert!”

“Yeterince değil” diyor Paz. “Kaşığa pek yapışmıyor bile.”

Lorna bir magdalena daha alıp iç çekerek yastığa sırt üstü kendini bırakıyor. Açıkçası, hafif bir bulantısı var ama onun dışında her şey öylesine iyi ki, buna pek dikkat etmemeye karar veriyor. “Başıma çok ilginç bir şey gelmesini gerçekten isterim. Müthiş seks yapayım, ardından çıplak şahane bir adam her sabah kahvaltımı yatağıma getirsin, yani, bazen bütün bunlardan bıkip çılgılık da atmak isterim.”

Paz, “Benimle kafa bul bakalım” diyor.

“Sen aslında geysin, öyle değil mi? İşte yakaladım.”

“Korkarım öyleyim. Polis Merkezindeki herifler beni makara almasınlar diye kadınları severmiş gibi yapıyorum.” Kahkahalarla güldüler fakat bunun arasında gerçek hayatın ilk sancılarını hissetmişti. Şeytan, içsel kulağına şunları söylemişti: Eh, bu harika, fakat biliyorsun birlikte birkaç kez daha çıkacak, minkler gibi düzüşecek, eğlenecek, konuşacaksınız. Sonra bir gün o seni aramayacak, üç gün, bir hafta, ardından neler olduğunu öğrenmeye can atarak sen onu arayacaksın ve giderek artan bir sinirlilik dozuyla yarım düzine mesaj bırakacaksın. Nihayet o seni arayınca ne olacak? Bir yabancı gibi konuşacak.

Paz değişikliği fark ediyor. “Bunları temizleyeyim” diyerek tepsiyi alıyor.

“Hayır, bırak” diyor Lorna. “Ben toplarım.”

Lorna, apaçık beğenilerinin çok çok ötesinde gelişmekte olan bu ilişki hakkında kötü ve yıkıcı sözler söyleme dürtüsüne neredeyse kapılacak. Bununla mücadele ederken Paz’ın bir sandalyede ceketinden bipleme sesi geliyor; “Guantanamera” melodisinin ilk mezurleri. Tanrı’ya şükür, diye düşünüyor Lorna, nihayet rüküş bir şey.

Paz çağırıyor alıyor. Uzun uzun dinliyor, arada kısa kısa konuşuyor. Lorna ayağa kalkıyor, üzerine ince bir sabahlık geçirip tepsiyi mutfığa götürüyor. Mutfak tertemiz ve kahveyle fırından çıkmış tatlı hamur işi kokuyor. Tabakları çalkalarken gözlerinin hissediyor. Bear Cut’taki plajda onunla birlikteyken yine aynı şeyi hissettiğini hatırlıyor. Hayır, diyor, bu çok zalimce, yüreğim bunu kaldırmayacak. Sanki bedeni de hemfikirmiş gibi, karnından aniden geçen keskin bir sancı hissediyor; çektiğini hiç hatırlamadığı türde bir sancı. Yüzünden ve sırtından ter boşanıyor. Geçiyor. Uzun süreden beri ilk kez eski korkusu geri geliyor. Ters giden bir şey var, *içimde* ters giden bir şey var. Yine bu düşünceyi bastırıyor.

Yatak odasına döndüğünde duş sesi duyuyor, ardından sabahlığını çıkarıp ona katılıyor. Sabunlu tenleriyle biraz oynadıktan sonra, Paz derin bir iç çekip, "İşe gitmem gerek" diyor.

"Çağrı."

"Evet, ortağımdı. Jack Wilson'a yapılan otopside kandaki alkol seviyesi otuz altı promil çıkmış."

"Aman Tanrım, bu felç eder."

"Evet, hem ayrıca Nembutal izleri de bulmuşlar. Üstelik, arabanın içinde de boş, ucuz bir votka şişesi. Federaller buna kaza gözüyle bakıyorlar. Broward County de onlarla aynı fikirdeymiş. Onlardan alabileceğimizi aldığımız için şanslıymışız."

Paz duşu kapatıyor. Lorna çoktan başka bir yerde olduğunu seziyor.

Konuşmadan giyiniyorlar, Paz daha çabuk davranıyor. Lorna üzerinde tipsiz giysilerinden biriyle yatak odasından çıktığında, Paz onun çalışma odasında, meraklı bir polis gözüyle kitaplarıyla eşyasına göz atmakta.

"Dinle, bugün Emmylou'yu görmeye gidecek misin?"

"Evet, durumuna bir bakmak istiyorum. Neden?"

"Benim için ona bir şey sorabilir misin?"

Lorna duraksıyor. "Bir polis sorusu, yani."

"Pek değil. Sadece David Packer'le bağlantı kurmasını kimin sağladığını öğrenmek istemiştin."

"Jimmy, soruşturmanda sana gerçekten yardım edemem. Bu etik değil."

"Tamam, sorun değil. Peki, şu adı her neydiyse onu iyileştirip iyileştirmedigini öğrenmeye çalışacak mısın?"

"Böyle bir şey imkansız, değil mi?"

Paz yanıt vermeden bir süre ona bakıyor, sonra yanına gelip sarılıyor. "Pazar akşamı için bir planın var mı?"

Yoktu. "Bizim restorana akşam yemeğine gideriz. Annemle tanışmalısın."

"Eyvah."

"Yok, çekici bir kadındır" diyor Paz. "Herkes Margarita'yı sever."

FRANK WILSON, GABLE'DA LE JEUNE'ÜN biraz dışında, sekiz katlı modern bir binada yaşıyordu. Wilson içeri buyur ettiğinde Paz onun ağlamış olduğunu fark etti. Gözleri kan çanağına dönmüş ve bedeni sanki kemikleri dağılmış gibi süngerimsi bir görünüme bürünmüştü. Elindeki bir tutam kağıt mendille burnunu silip duruyordu. Paz bunun tuhaf bir tepki olduğunu düşünüyordu, oysa kendisi kardeş acısı yaşamamıştı, hiç kardeşi olmamıştı ki onun. Wilson bir deri koltuğa çöktü. İki detektifi de buyur etmeyi atlamıştı ama onlar yine de geçip oturdular. İkisi de ceplerinden not defterlerini çıkarttılar. Büyük panoramik pencerelerin krem rengi perdeleri sıkı sıkıya örtülüydü ve Wilson hiç lamba yakmamıştı. Dolayısıyla oda loştu ve tanığın yüzünü gözlemek pek kolay olmayacaktı.

Wilson, "Mideye yumruk yemek gibi bu böyle" dedi. "Hâlâ inanamıyorum. Bu hiç de Jack'lik bir iş değil."

Paz, "Hangi iş, beyefendi?" dedi.

"Şey, içmek, araba kullanmak..." Ses giderek zayıflamıştı.

Morales, "Çok votka içer miydi, Mr. Wilson?" diye sordu.

"Votkadan nefret ederdi" dedi kardeşi. "Tadıyla kokusunun hastane alkolü gibi geldiğini söylerdi."

İki detektif bunun üzerinde biraz düşündükten sonra, "Kardeşinizi nasıl tarif edersiniz, Mr. Wilson? Nasıl biriydi?" diye sordu Paz.

Wilson biraz dikleşip Paz'ın gözlerinin içine baktı. "Nasıl... anlamıyorum. Bu Broward'da bir trafik kazasında ölüm. Yani neden bir Miami polisi bununla ilgilensin ki?"

“Şey, efendim, biliyorsunuzdur, Jack başka bir olayla dolaylı olarak ilişkiliydi. Biz yalnızca o olaydaki parçaları birleştirmeye çalışıyoruz. Ayrıca... bizce kardeşinizin ölümü daha ileri bir soruşturmaya girebilir. İçkiyle arasının pek olmadığını ve votkadan nefret ettiğini siz söylediniz. Dolayısıyla, şey, neden kanında otuz altı promil alkol dolaştığını ve arabasında boş bir votka şişesi olduğunu sormaya hakkınız var.”

Wilson gözlerini belerterek ona baktı. “Yoksa... onun öldürüldüğünü mü düşünüyorsunuz? Koca şişe votkayı ona zorla mı içirttiler?”

“Öyle veya Nembutal’le onu bayıltıp burnundan midesine bir tüp sokarak vermiş olabilirler”

Wilson ağzı bir karış açık alık alık bakarken kekeleyerek, “Fakat bu delilik! Böyle bir şeyi kim yapabilir?” dedi.

Bu elbette tam da Paz’la Morales’in uğraştıkları soruydu. Arabada Jack Wilson’un evine doğru gidiyorlardı; ölen Jack’in karakteri hakkındaki açıklamaların yanında evinin anahtarlarını da kardeşinden almışlardı. Biraz hırçın, işten sıkılan, kadınlara düşkün, çok bilgili, dürüst bir motorcu ve mesai saatleri dışında eğlenceye fazlasıyla hazır birisi. Jack Wilson’un öldürülmüş olduğu ve ne kabilenin, ne FBI’ın olayın içine girmelerine izin vermeyeceği varsayıldığında, her şey neredeyse açmaza giriyordu. Wilson, onları al-Muwalid cinayetinin çözümüne götürecek son bağlantıydı. Wilson’un öldürülmesini her kim düzenlediyse yollarını kapatmayı iyi biliyordu. Paz, Cletis Barlow’un bunların hedefinin Sudanlı değil, Emmylou olduğu ve bütün bu dökülen kanların, kadının bildiği bir şeyi ondan almak üzere tasarlandığı hakkındaki gözlemini ortağıyla paylaştı.

Morales bunun çok uzak bir ihtimalmiş gibi göründüğünü söyledi. Ama o ne bilirdi ki, ne de olsa Cletis Barlow çok büyük bir dedektifti. Paz burada hafif bir kıskançlık sezinlediyse de üzerinde durmadı. Eğer Paz kişisel olarak çok daha uzaktakilere bile ulaşmış olmasaydı, kesinlikle Morales’le aynı fikri paylaşabilir,

bunu çok uzak bir ihtimal sayabilirdi. Ne var ki şimdilik böyle söylemekten kaçındı. Wilson'un evine vardılar.

Palmetto Otoyolundan pek uzakta olmayan Mercan Yolu² üzerinde küçük, kiremit çatılı, İspanyol kolonyal bir bina. Jack Wilson deniz temasına meraklıymış; işaret flamalarıyla süslü döşemelikler, duvarlarda deniz manzaraları, yemek odasında kapağı biçimindeki bir masanın etrafında kaptan koltukları, cam muhafazalar içinde gemi maketleri. "Her şey tekne biçiminde" dedi Paz. Güldüler ama gerçekten her şey öyleydi. Wilson, kişisel görünüşünde olmasa bile en azından evinde bir tür intizam hastasıymış. Tahta askılıklı panoları çok seviyormuş. Tavalarla mutfak gereçlerinin asılı olduğu tahta panolara, herhangi birinin yanlış yere asılmaması için, her gerecin silüetini kendi kancasının altına boyamıştı.

Hızla evin altını üstüne getirdiler; Paz uzun deneyiminin verdiği beceriyle ve Morales öğrenerek. Ana yatak odasında buldukları Paz'ı biraz şoke etti. Morales, çalışma odası şeklinde düzenlenmiş bir başka yatak odasına girdi ve bulamadıklarından hayrete düştü. Ortağı ona seslenince ana yatak odasına gitti. Orada Paz'ı parlak renklerle boyalı bir heykele afal afal bakakalmış buldu. Heykel, yaklaşık altmış santim boyunda, başı haleli, üzerinde altın sarısı bir giysiyle kırmızı bir pelerin olan, elinde bir kılıçla bir kadeh tutan ve dikey bir top namlusu üzerinde duran bir kadın tasviriydi.

"Birileri bizden önce burayı elden geçirmiş" dedi Morales.

Paz, "Yaa, öyle" diye ona katıldı. "Gerçi bu işte gerçekten çok iyiymişler. Nasıl anladın?"

"Ofiste ödenmiş faturalarla dolu bir klasörün dışında hiç kişisel kağıt yok. Ne bir adres defteri, ne bir dosya, ne bir ajanda, ne kişisel bir mektup. Ne de içine, "X beni öldürecek diye ödüm kopuyor" gibi kayıtlar girilmiş herhangi bir günlük.

---

² Coral Way : Mercan Yolu-ç.n.

Bomboş büyük iki dosya çekmecesi olan koca bir ahşap masa var. Çekmecelerdeki toz izlerinden bir zamanlar dosyalarla dolu oldukları anlaşılıyor. Yirmi tane numarayı hafızasına kaydedebilen çok acayip bir dijital telefon var ama hafızası silinmiş çünkü masanın yüzeyinde hangi düğmenin kimi arayacağını küçük listesinin bantla yapıştırıldığı yeri seçebiliyorsunuz; ahşabın rengi orada solmamış ve bant izleri duruyor. Biri uğraşıp onu sökmüş."

Paz, "Çok iyi, çok ilginç" dedi. "Resmin geri kalanına uygun düşüyor. Biri bağlantıları kesiyor; Jack Wilson'dan onu çalıştıran her kimse, ona giden bağlantıları. Burada da tuhaf şeyler var. Çekmecelerdeki giysiler alt üst olmuş. Biri onları gözden geçirmiş çünkü evin her tarafı çok düzenli fakat çekmece içleri değil. Bundan, somut bir nesneyi veya nesneleri aradıklarını çıkartabiliriz. Bu olayda ortada olmayan en ilginç nesne nedir?"

"Muwalid'in cep telefonu."

"Doğru. Aradıkları bu değilse dışımı kırarım. Diğeri ise şu." Heykeli gösterdi. "Ne olduğunu biliyor musun?"

"Dinsel bir heykel değil mi?"

"Bu bir Santería kült karakteri, Santa Barbara, *Shango* olarak da bilinir, gök gürlemesiyle şiddetin *orisha'sı*. Bunun sıradan, katışıksız bir beyaz herifin evinde bulunmaması gerekir."

"Bilmiyorum, insanlar her türlü tuhaf şeyi biriktiriyorlar."

"Doğru. Fakat bir de bu var." Paz elindeki üstünde bir ipe dizilmiş bir sıra beyaz ve kırmızı boncuk olan, kırmızı ve sarıya boyanmış, iki taraflı ahşap bir baltayı kaldırdı. "Bu küçük balta bir *oshé'*dir, Shango'nun simgesi, ve bu bilezik de bir *eleke*. Ancak bir *orisha'*ya tanıtıldığın kabul töreninde *eleke'*yi alırsın. Ayrıca şu tatlı kokuyu alıyor musun? Bu *omiero'*dur. Bunu törenler sırasında eşya ve insanlara sürerler. Yok, bu turistik bir mal değil. Faaliyetini sürdüren bir tapınak olmalı. Wilson veya ona gerçekten çok yakın biri, Santería'yla ilgiliydi."

"Bunlar hakkında bilgin var mı?"

Paz, baltayı bir yere bırakırken, “İsteyeceğimden çok daha fazla” dedi. Birdenbire ağzı çok sulandı. “Aç mısın? Ben kahvaltıda yalnızca birkaç mafin yemiştım” dedi.

Konunun böyle değışmesine biraz şaşırın Morales, “Eh, ben de yiyebilirim” dedi.

“Restorana sarkarız” dedi Paz. “Annem bize bir şeyler hazırlar.”

LORNA BİR YANDAN DİREKSİYONDA hastaneye giderken, bir yandan da yeniden aşık olup olmadığını merak ediyor. Hayır, bu çılgınlık, adam hoş, kabul, fakat aynı zamanda hiç güvenilemeyecek bir zampara. Bütün oyununu eksiksiz sergiledi, yeni gözdeye gösteriş yapmak için cazibesini kullanmalar falan, hatta annesini bile. Fakat bunları düşündüğü sırada bile uydurduğunu biliyor ve sanki bir akıntıya kapılmış gibi kendisini boş ve çaresiz hissediyor. Alaycı bir biçimde, akacın girdabında dönüyorsun, diye düşünüp gülüyor.

Akacın girdabında dönmekten laf açılmışken, kilitli koğuşa girer girmez ilk karşılaştığı kişi eski erkek arkadaşı Dr. Howie Kasdan oluyor. Dr. Kasdan ofisinden çıkıp klinik dünyaya açıldığında hep yaptığı gibi, Lorna’nın bildiği kadarıyla çok uzun süredir kalp sesi dinlememiş olsa da, üzerine cebinden bir stetoskop sarkan beyaz bir önlük geçirmiş. Dizine dayadığı bir yazı altlığının üzerinde bir şeyler yazıyor. Lorna’nın üzerinde her zaman giydiğı kamuflaj giysisi olmasına rağmen onu fark ederek başıyla selamlıyor.

“Lorna! Hey, harika görünüyorsun. Biraz kilo vermiş gibisin.”

Soğuk bir havada, “Teşekkürler, Howie” diyor Lorna. “Seni hastalarla doğrudan temasa girmeye zorlayan şey nedir acaba?”

“Şey, benim ilaç denemelerimdeki deneklerimden biri, paranoyak bir şizofren, kısa süre önce tamamen iyileşti. Bu gerçekten büyük bir başarı olabilir. Bu herif *normal* biri mi? Bu tımarhanede neden tutulduğunu bilmek istiyor. Yani alt tarafı sadece iki karısını ince kıyım doğramıştı ama...”

"Dur bir dakika, bu sakın Horace Masefield olmasın?"

"İşte o herif. Arkadaşın mı?" Yine onaylama.

"Öfkeden kudurup ortalığı dağıttığında ben de oradaydım. Aslında adamın sakinleşmesine ben de tanık oldum. Ne tür bir ilaç bu?"

"Traxamonide deniyor. Beyin kimyasına yepyeni bir yaklaşım. Şizofrenlerde artan türgen sıklığı gösteren SEF2-1 mutasyonu üzerinde çalışıyor. Sarmal-halka-sarmal bir protein kodu içeriyor ve bunun önemli bir rolü..."

"Denek sayın nedir, Howie?" diye soruyor Lorna.

Kasdan, genellikle açıklama yaparken sözü kesilmediğinden, kaşlarını çatıyor. "Yüz on. Burada, Chatahootchee'de ve birkaç farklı yerde daha."

"Bundan başka böyle bir iyileşme oldu mu?"

"Bildiğim kadarıyla olmadı. Ama çalışmayı yeni başlattık, ilaç henüz tedavi edici düzeylere erişmedi. Masefield'ın acilen taranmasını istedim. Değişiklik göreceğimize inanıyorum. Bu konu yüreğimi deli gibi çarptırıyor."

Daha önce olsa, henüz çok uzakta görünse bile, böyle yeni bir akıl sağlığı ilacının getireceği şöhret ve servet beklentisiyle Lorna'nın da yüreği delicesine çarpardı fakat artık çarpmıyor. Bu sadece Kasdan'ı umursamadığı veya kimyasal modele eskisi kadar inanmadığı için değil. Hayır, büyük ihtimalle kendi tanık olduğu şeyin yepyeni bir ilacın eseri olduğunu öğrenmesi ve şey... ne? Çok saçma ve tuhaf bir şey. Sanki kendi annenle babanın gerçek Noel Baba olduklarını öğrenmek gibi. Bu onu hüznendiriyor. Jimmy Paz'la yaşadıklarıyla ilgisi olması gerektiğini, kafa karıştırıcı biçimde biliyor.

"Lorna?"

"Hı?"

"İyi değilsin galiba?"

"Yoo. Neden?"

“Orada dikkatin dağılmış gibi duruyordun. Hâlâ ilaç almaya devam ediyor musun?”

“Hayır.”

Lorna, bir anda dermansız kaldığını hissederek sendeleyip dengesini yeniden sağlamak için duvara yaslanıyor. Alnıyla duvarlarından ter süzülüyor. “Şimdi bir hastayı görmem gerek” diyor. “Seni gördüğüme sevindim!” Dizleri titreyerek aceleyle uzaklaşıyor.

Bütün *bunlar* ne demek oluyor? Personel tuvaletinin aynasında kendisini incelerken merak ediyor. Solgun görünüyor, dahası kendisini çok kırık hissediyor. Bu sabahki her şey tıklarında duygusu hemen hemen yok oluyor. Aklına şu mutfak lavabosunun başında karnına aniden giren keskin sancı geliyor. Şimdi de bu. Nedeni uzun süredir bastırdığı Howie’den tiksinişi olabilir mi? Pek mümkün değil. Son zamanlarda hiç yakalanmadığı panik sendromu geri gelmiş olabilir mi? Mümkün. Plastik bir sandalyeye oturup derin derin nefes alıyor. Boynundaki lenf düğümlerine parmaklarıyla bastırıyor. Sanki büyüüp sıkışmışlar mıydı? Kestiremiyor. Yüzünü yıkayıp makyajını tazeliyor. Hâlâ ters giden bir şey var.

Emmylou’nun odasına doğru giderken bir doktor terazisinin yanından geçiyor. Lorna daha önce başkalarının yanında hiç tartılmamıştı fakat şimdi tartıya çıkıp küçük ağırlıkları sağa sola kaydırıyor. Neredeyse üç buçuk kilo vermiş. Bunun sporun sonunda etkisini göstermesi olduğuna kendisini inandırmaya çalışıyor ama başaramıyor. Küçük bir korku düğümü karnında fırladık gibi dönmeye başlıyor. Sakız olmuş eski sözü düşünüyor, paranoyakların bile düşmanları olabilir, hastalık hastaları için de bir hastalık bulunur. Duvara yaslanıp cep telefonundan Dr. Mona Greenspan’ı arıyor fakat sekreter açınca kapatıyor. Buna bir son vermek gerek, diyor kendi kendine, benim hiçbir şeyim yok, ben hastalık hastası değilim, kanser de değilim.

Emmylou yatağında oturmuş Kutsal Kitap'ını okuyor. Lorna içeri girince başını kaldırıp gülümsüyor. "Şu kitabı hâlâ bitirmedin mi?" diyor Lorna.

"Sonunda her şeyin farklı olacağına dair umudumu koruyorum. Hiç okudunuz mu?"

"Lisede. Edebiyat dersinde. Kendini nasıl hissediyorsun?"

"Herkes bana bunu soruyor ve ben de onlara, bana zorla bunca ilaç yutturmaya son vermelerini istediğimi söylüyorum. Bu kadar uyuşuk olmaya katlanamıyorum."

"Büyük ihtimalle Dilantin olmalı. Yeni bir kriz geçirmeni istemiyorlar."

"Ben saralı değilim ki, kriz değildi o."

"Geçirirken ben yanıdaydım. Bana kriz gibi geldi."

"Babam sık sık, her Noel Baba elbisesi giyen Aziz değildir, derdi. Bedenlerimizi kullanır O. Yani Tanrı kullanır demek istiyorum. Orada *başka* ne var? İnsanlar bunu anlamıyorlar, bunları özel görsel masal efektleri sanıyorlar ama biz etten yapılmayız; *sadece* et değil ama esasen öyle."

"Peki, *sence* ne oldu, Emmylou?"

"Bana ona dokunmak doğru bir şeymiş gibi geldi, sadece dokunmak. Ve içinden cin çıktı. Yapan ben değilim elbette, Kutsal Ruh'tu. Profesyonel cin çıkartma işinde bir grup insan kullanılır, bazen yarım düzine insan olur ve günlerce sürebilir. Bunları bilmiyor musunuz? Eh, kilise belli nedenlerle bunu açık etmiyor ama yine de bir cin çıkartma işlemi yaptırabilirsiniz. Her neyse, Tanrı Horace Masefield'ın yeterince uzun zaman deli kaldığına hükmetti ve ben de onun kurtarma aracı olacaktım. Bu iş beni neredeyse tüketti ama ilk kez olmayacaktı." Gülümseyip elindeki Kutsal Kitap'a hafifçe vuruyor. "İş cin çıkartmaya gelince, hepiniz beni kesin İnsan'ın Oğlu'ndan ayırt edebilirsiniz. Bu söylediklerimin tek kelimesine bile inanmıyorsunuz, değil mi?" Nedense, sanki bundan keyif almış gibi görünüyordu.

“Hayır, korkarım ki inanmıyorum. Sonuçta, Mr. Masefield’in denenmekte olan bir anti-psikoz ilacını aldığı anlaşıldı. Tam o sırada etkisini göstereceği tuttu.”

Emmylou ona bakarak sırtıyor. “İşte tam o sırada, daha önce hiç başıma gelmemiş olsa da, bir sara krizinin beni vura-
cağı tuttu.”

“Aslında senin epey bir bayılma geçmişin var. Ayrıca tesadüfler de olağandır.” Lorna, bu sözlerin geçerliliğine sınıksız tuttuğu sırada bile, yanlış olduklarını seziyor.

“Evet, öyledirler” diye kabul etti kadın. “Yine kahrolası bir Eskimo. Vatikan’da yalnız tesadüfi olanlarla mucizevi olanları birbirlerinden ayırmakla uğraşan koca bir Kurul var. Elbette siz hepsinin batıla inanan kaçıklar olduklarını söyleyeceksiniz.” Kutsal Kitap’ı yukarıya kaldırıyor. “Tanrı, bizimle Kutsal Kitaplar ve iç sesimiz aracılığıyla konuşur; bir de rastlantıların ardındaki gizli kurgu aracılığıyla konuşur. Bu sözü söyleyen George Santayana, Harvard’lıydı.” Gerinip esniyor. “Affedin ama ben buradan sıkıldım! Artık ilaç istemiyorum.”

Lorna, “Onlar sana yardımcı olmalılar” diyor, bir yandan da doğru işitip işitmediğini merak ediyor. Kahrolası Eskimo mu?

“Hayır, onlar sizlere yardımcı oluyorlar. Ben, sizin, bir insanın görmesi ve işitmesi gereken şeyler kalibınıza uymadığım için deli sayılıyorum ve eğer deliysem, beni ilaçla uyuşturmanız gerekiyor. Ama sizin de çok iyi bildiğiniz gibi, ben deli değilim.”

Bu son sözleri söylerken gözlerini doğrudan Lorna’nın gözlerinin içine doğrultuyor, bakışları birbirine kilitleniyor ve bir kez daha Lorna’nın dünya görüşüyle bu görüş içinde içindeki kendi yerini tutan pimler gevşeyip bükülüyor. Göz temasını kıran o oluyor. Terliyor ve çarpıntısı tutuyor. Bu yaşadığını tanıdık bir kutuya yerleştirmeye çalışıyor. Hipnotize eden unsurlar. Kendi kondisyonu, düşük enerjisi, stresi, yarı uykulu kısa kesitlere yatkınlığı, deli olan sen değilsin ki, Emmylou; filan falan, bu böylece yeniden kendine hakim olup konuşabilecek duruma gelene kadar sürüyor.

“Emmylou, burada ruhsal kuvvetlerin işe karıştıklarını varsaysak bile, yine pek mantıklı gelmiyor. Tanrı Horace’ı iyileştirmek için neden tam o anı bekledi? Neden onu iki kadını öldürmeden önce iyileştirmede? Neden burada koğuştta birçok insana zarar vermeden önce değil?”

Dideroff yanıtlamadan önce bir süre bekliyor, yüzünde tuhaf bir bakış var; hani sanki küçük çocuk hiç evlenmemiş halaya bebeklerin nereden geldiklerini sormuş gibi. “Şey, neden, bizim Tanrı’ya sormaktan hoşlandığımız bir soru değildir. Bu soru teodisenin³ tartıştığı bütün konuları açmış oluyor. Sizin de bildiğiniz gibi, Milton, insana Tanrı’nın yollarını haklı göstermeye çalışan milyarlarca mısralık bir şiir yazmıştı, yalnız ben onun insanların Şeytan’a hayran sağlamak dışında, ne kadar başarılı olduğundan pek emin değilim.” Kutsal Kitap’a yine hafif hafif vurdu. “Ayrıca burada Eyüp var, elbette. C. G. Jung’un *Eyüp’e Bir Yanıt* adlı eserini biliyorsunuzdur sanırım. Acaba şu dev Twinkies nugaları gördüğüm rüyamı düşündünüz mü hiç? Anlamlı, değil mi?”

Lorna, düşünmeden, “Elbette” diyor fakat o anda Milton ve Jung’u düşünüyor. Bu isimleri duymuştu doğal olarak ama belirtilen eserleri okumamıştı. Kamu sektöründe çalışan psikologlar kendilerinden daha akıllı ve eğitilmiş hastalarla hemen hemen hiç karşılaşmazlar. Lorna’nın aklından hemen, tımarhanedeki yatağının üzerinde oturan bu sıksa kadının, bu liseden terk tipin, ondan daha akıllı ve kesinlikle Batı uygarlığının temel eserlerini ondan fazla okumuş olduğu geçiyor. Ayrıca *teodise* sözcüğünün ne anlama geldiği de bilmediğini fark ediyor. Kadın ona bir yanıt bekleyerek bakıyor ama Lorna’nın zihni bomboş.

---

³ Teodise, *theodicy* (Ing.) : Tanrı’nın yeryüzünde kötülüğün var olmasına niçin izin verdiğini, Tanrı’yı olurlayarak çözümlemeye çalışan girişimler; Tanrı’nın adaletini, iyiliğini ve yüceliğini bu dünyadaki kötülüğün ve acının yarattığı kuşkulara karşı savunmaya adanmış öğretiler bütünü. İlm-i İlahi-ç.n.

Emmylou onu kurtarıyor. "Aslında onu tetikleyenin Weil'in bir mısrası olduğunu düşünüyorum. Yani rüyayı."

"Vye mi?"

"Evet, Simone Weil. Kim olduğunu biliyorsunuz, değil mi?"

"Yaa, elbette." Lorna yalan söylüyor.

"Şey, Weil, saf Tanrı aşkı, tıpkı size düşen lütuflara şükrettiğiniz kadar size düşen musibetlere de şükretmekten geçer, demiş. Dünyaya çok ilginç bir bakış, değil mi?"

Lorna, Mickey Lopez için zırvaladığı rüya yorumunu hatırlıyor. "Evet, iyi ve kötü aynı yerden kaynaklanıyorsa, o zaman insan yakasını kurtarıyor, öyle değil mi?"

"Yakasını kurtarmak mı?"

"Evet. Kötü şeyler yapmanın katlanılmaz sorumluluğundan böylece sıyrılabiliyorsun. Eğer Tanrı, iyi ve kötü şeyleri rasgele dağıtıyorsa kendi edimlerin için sorumluluk almaya veya gelişmeye gerek yoktur. Demek istediğim, bu resmin başka bir yorumu da böyle olamaz mı?"

"Benim sorumluluk almaktan kaçınmaya çalıştığımı mı düşünüyorsunuz?"

"Belli bir düzeyde. Bence sen kendi yaptıklarından, sana yapılanlardan kaçırıyorsun. Seni hiç suçlamıyorum."

Emmylou arkaya yaslanıp iç çekti. "*Ok anhier ok yin.*"

"Pardon?"

"Dinkaca. 'Sizinle beraber olduğum için şanslıyım' anlamına geliyor. Bu bir örnekti; siz benim lisanımı anlamıyorsunuz ve sizinle Dinkaca bile konuşsam fark etmeyecek. Özür dilerim, en ufak dinsel bir duyarlılığı olmayan birisiyle en son konuştuğumdan bu yana çok oldu. Bakın... Ey Rabbim, bunu nasıl açıklaşam anlarsınız acaba? Tamam, Tanrı her şeye kadirdir ve iyidir. Fakat dünyada kötülük var, kötü şeyler olur ve bazen de iyi insanların başına kötü şeyler gelir. Bunu nasıl açıklayacağız, o halde? Evet, kesin bir dille buna kalkışmamamız öneriliyor,

haydi bunu bir kenara bırakalım. Ayrıca saf materyalist ateizmi de bir saniyeliğine bir kenara bırakırsak, böyle bir dünyada nasıl yaşanır? Hepiniz Budistler gibi her şey bir yanılsama diyebilirsiniz; ne iyi, ne kötü var, kendinizi bütün ilişkilerden koparıp ayırın, sonra becerebilerseniz, bir bodhisattva olarak geri gelip şefkat dağıtırsınız. Kadercilik var. Bunu Eyüp'te, klasik dünyada, Stoacılar da görüyoruz ve şimdi hemen hemen bozulmuş biçimde İslam'da yaşıyor: Biz değil, Tanrı bilir, çeneni kapat ve yoluna devam et, sakın mızırdanma, bu aşağılıktır, falan. Biz gelişen Amerikalılar için pek çekici bir duruş değil, dolayısıyla bizim yaptığımız, bir yandan işimizle, seksle, parayla, ilaçlarla ve ebediyen yaşayabileceğimiz yanılsamasıyla kendimizi duyarsız kalana dek uyuştururken, bir yandan da *çok fazla* mızırdanıyoruz. Birçoğumuz dehşet içinde kalmış, umutsuz yaşıyor ve buralarda aptal hayvanlar gibi ölüyoruz. Öte yandan, elimizde Weil'in söyledikleri var; Hristiyanlığın yüceliği, ıstırabı yok edecek doğaüstü bir yol sunması değil, ıstırabın doğaüstü bir biçimde *kullanımını* sunmasıdır. Sayalım ki, iyi olan her şeye sahipsiniz. O zaman, Tanrı'ya, size fakir ve zavallılara yardım edebilme şerefini verdiği için şükredersiniz. Şimdi sayalım ki, her şey elinizden alındı ve bir böcek gibi ezildiniz. Simone buna *malheur* diyor; son aşırı nokta, kişiliğinizden geriye kalan hiçbir şey yok, sosyoloji başarısız, tıp, iktisat, politik bilimler, bütün alışılmış cambazlıklar yararsız. Fakat öte taraftan siz Tanrı'dan bir kağıt mendil boyu mesafedesiniz. Her şeyi yitir, her şeyi ve ötesini, akıl erdirilemeyecek lütufları elde et. Ne mutlu ruhtan yoksul olanlara. Kaybetmen mümkün değil."

Bunun ancak birazını Lorna'nın kafası alıyor. Delilerin söylemek istediklerinin içeriğini elemek, sözlerini yalnızca patolojik belirtiler için irdelemek veya tedavi edici bir görüş sokuşturulabilecek bir nokta bulmak üzere eğitilmişti o. Şimdi de öyle yapıyor.

"Peki, eğer ıstırap çekmek öyle yüceyse neden yaşamını bir dini hemşirelik tarikatına adadın? Yani, ıstırap çekmek Tanrı'ya yaklaştıracaksa, ıstırabı neden yok etmeye çalışalım ki?"

“Çünkü bu bir Tanrı Buyruğu. Aynı zamanda bir paradokstur. Fakat paradokslara katlanamıyorsanız Hıristiyanlıktan uzak durmanız gerekiyor. Ateizmin basitliği öyle güzeldir ki, bir çocuğun yaptığı resme benzer. Ondan vazgeçmemekte neden direndiğinizi anlayabiliyorum. Azize Katerina’dayken ben de kesinlikle öyleydim.”

“O nedir?”

“Mesih’in Kanı Hemşire Rahibeler Tarikatı’nın bir manastırı. Benim yaşadığım yere çok yakın, Virginia’nın uzantısında, Mavi Sırtta. Size verdiğim defterde onun hakkında bazı şeyler okuyacaksınız; onu ilk görüşüm. Sonraki defterde, orada bütün olanlar ve Afrika hakkındaki şeyler olacak.”

Dideroff yastıkların üzerine kendini sırt üstü bırakıp gözlerini kapatıyor. “Özür dilerim, ilaçtan oluyor. Bugünlük beni yeterince tedavi ettiniz mi? Gerçekten dalıp gitmeye çok ihtiyacım var.”

Lorna, sıkıntısını gizlemek için bir yandan uygun sesler çıkartırken, bir yandan da dizüstü bilgisayarıyla kayıt aygıtını, kanvas evrak çantasına yerleştiriyor. Daha önce bir hastayla hiç böyle bir görüşme yapmamıştı, evet, bazen tedavide umduğunu bulamazsın fakat bu tamamen kontrolü dışındaydı, neredeyse hasta onu tedavi edermiş gibi!

Dideroff gözlerini aralayıp gülümsüyor. “İki dakikalık teoloji dersi için özür dilerim. Bu benim kötü bir alışkanlığım. Aziz Yuhanna de la Kruz ruhsal gelişime köstek olduğu için buna karşı uyarır. Defteri almayı unutma; yenisini henüz tamamladım. Bunca sayfa dolduracağını hiç düşünemezdim. Fakat bir tane daha işi tamamlamaya yetecek.” Dideroff defterin komodininde durduğunu belirtiyor, Lorna onu alıp ayrılmaya davranıyor. Tam kapıda duraklıyor, şimdi belirli bir gücenme hissediyor, kontrolü ele almaya gerek duyuyor. “Emmylou, tekne evinle ilgili yapabileceğim bir şey var mı? Onu elinde tutmak istiyorsan gidip ev sahibinle memnuniyetle konuşabilirim.”

"Yoo, teşekkür ederim, gerekeceğini sanmıyorum" diyor Dideroff.

"Belki ben de bir gün teknede yaşamak isterim. Onu nasıl buldun?"

"Bana teklif edildi ve fiyatı da uygundu. Oraya girdiğimde tek kuruşum bile yoktu. Mr. Packer, iyi bir kiracının çok değerli olduğunu söyledi ve ayaklarımın üzerinde durana kadar orada kalmama izin verdi. Wilsonlardaki işi de bana o bulmuştu."

"Şu halde, eski bir dost filan mıydı o?"

"Yoo, hayır, iyi kalpli biri. Havaalanındaki bekleme salonunda tesadüfen karşılaşmıştık. Daha önce onu hiç görmemiş-tim. Sonra bazı ortak arkadaşlarımız olduğu ortaya çıktı."

Kendisini biraz da iki yüzlü hissederek, Lorna koğuş güvenliğinden çıkış yapıp bir asansörle giriş holüne iniyor. Oradan kapalı otoparka inmek yerine doğruca personel kafeteryasına gidip bir buzlu çay ısmarlıyor. Bir masada tek başına oturup defteri hiç not bile almadan hızla okuyor. Bunu anlatmak ve defteri korumaya almasını ayarlamak için Paz'ı arıyor ama telefonu meşgul. Bir sesli mesaj bırakıyor. Kendini biraz öncekinden daha iyi hissediyor fakat yine de eli sürekli çenesinin altındaki lenf düğümünü okşamaya gidiyor. Sıkı. Kendi kendine hafif bir enfeksiyonla mücadele ettiğini söylüyor. Asansöre bindiğinde kollarında, sırtında ve kalçalarındaki hafif kaşıntıyı fark ediyor. İşte; Önceki gece, Glades'de sivrisinekler ısırması olmalıydı. Isırıklarına hafif bir tepki veriyordu. Başına daha önce de gelmişti. Endişelenmeyi bırak, diyor kendi kendine, yüreği yine de küt küt atıyor.

Arabasına doğru yürüyor. Kapalı otoparklardan hep ürker. Çantasını bir kolunun atına kısıtırıp anahtarları diğer elinde hazır tutuyor. Tam arabasına vardığında, bir kolunun arkasından adamın biri çıkıyor. Plastik bir Domuzcuk maskesi takmış ve elinde büyük bir avcı bıçağı var. Herhangi bir sorun çıkartmadan çantasını hemen ona veriyor.

ON YEDİ

Emmylou Dideroff'un İTİRAFLARI

4. Defter

Üçümüzün o kış bütün yaptığı, Orne'nun oturma odasındaki sıcağı, küp şeklinde sobanın etrafında oturup arada sırada sobaya bir meşe odunu atarak ortaya yeni bir fikir çıkartmak, bunu bir kütükmüş gibi uygun ölçülere indirene kadar kesip yontmak, bölüp parçalamak, bekletip ve kurutmaktı. Çoğunlukla konuşanlar Skeeter ve bendik ki bu bana çok tuhaf geliyordu çünkü Orne tanıdığım en iyi konuşmacıydı ama bir köşede oturup bir yandan evde yapılmış bira yahut mısır viskisi yudumlarken, bir yandan da bizim mantık kesmelerimizi dinlemekten memnundu o.

Esas olarak, konuşmalarımızın özünün üstün çıkmaya çalışmak olduğunu söylemeliyim ve Skeeter, her ne kadar en iyi arkadaşı olsa da, Orne'a, bilmediğim bir nedenle onun hiç içermemediği anlaşılabilir sözlerle haince saldırıyor, akıl meseleleri diyebileceğiniz konularda onu sürekli yerden yere çalışıyordu. Söz dönüp adamımız Nietzsche'ye geldiğinde, cehennem kadar acımasız oluyordu çünkü bunun Orne'un bir bakıma bütün yaşamını üzerine kurduğu felsefe olduğunu biliyordu ve Skeeter

bunu alaşağı etmekte oldukça iyiydi. Nii Çee, derdi, nasıl olur da bu adamı ciddiye alırsın? Ömründe ne para kazanmış, ne de düzüşmüş. Felsefesinin ana fikri, Tanrı'yı bırak, artık sen bir Süpermensin ve ne istersen yaparsın olan birisi hiç para kazanmadıysa ve hiç düzüşmediyse bu adamın kahrolası felsefesi ne halta yarar? Ve işte o aptal bıyıklarıyla karşınızda, Avrupa'da oradan oraya dolaşp otuz bir çektiği en paspal otellerden ucuz sabun yürüten, Süpermen Nii Çee. Buna benzer daha bir sürü şey.

İşte yine konudan saptım. Önemli olan kısım bu değil. En önemli olan, o kış mevsiminde Orne'nun giderek benden uzaklaşmasıydı. Hamile kalamadığım için olduğunu düşünüyordum çünkü Orne planlı yaşayan bir adamdı ve planlı yaşayan bir adam kurduğu planın böylesi küçük ayrıntılarda bile ters gitmesinden hiç hoşlanmaz. Roanoke'da bulduğum bir kısırlık tedavi kliniğine gidebileceğimi söyledim, hayır, dedi çünkü doktorlara güvenmiyordu. Onlar hakkında da birkaç teorisi vardı. Yanlarında olmadığım her an, Skeeter'ın en iyi arkadaşı-na beni yerden yere çaldığı hiç aklıma gelmemiştii fakat bunu çok sonra, artık hiç önemi kalmadığında keşfettim.

Neyse bir gün yine Orne, alıştığımız hoşça kal düzüşmemizi bile yapmadan seyahatlerinden birine çıkmıştı ki, daha kaldırdığı tozlar çökmeden en iyi arkadaşı donumun içine girmeye kalkıştı. İzin vermedim ve bu onu gerçekten kızdırdı çünkü bizler ahlaklı tipler diyeceğiniz kişiler değildik, sık sık tekrarladığı bir görüştü bu. Demek istediğim, neden yapmayacaktık ki? Arkadaşlar arasındaki bir düzüşme nihayet nedir ki, bunun arkadaşından ödünç bir kamyonet veya herhangi alet almaktan ne farkı var, demişti, Orne bir şey demez, ona sormamı ister misin? Hem aslında çoktan beri seni başından savmaya çalıştığını görüyorum, dinle sevgilim, keşke Orne'la kız arkadaşlarımızı değiştirdiğimiz her sefer için bir dolarım olsaydı, senin sorunun nedir yani?

Öte yandan... Bikkınlık vermesi, filan yanında, galiba bu kadar ateşli kur yapılması da ilginç bir şeydi; fahişelik mesleğinde insanın oldukça özlediği bir şey. Hem kazınmış kafası ve

dövmeli çarpık bacaklı horoz tipini bir yana bırakırsak (gerçi halter çalışmaktan gelişmiş kaslı bir vücudu vardı) Skeeter ilginç bir adamdı. Silah alım satımı için gerçekten bütün o yerlere gitmişti ve bazen baştan çıkartma rutinini unuttur, Abidjan'ı, Mombasa'yı, Nairobi'yi, Ay Dağlarını¹, Andları, geceleri gizli havaalanlarına uçakları kimseye fark ettirmeden indirişleriyle korkunç adamların meşalelerin aydınlığında parıldayan terli yüzlerini anlatırdı.

Böylece bir gün, Orne hâlâ gelmemiş, kim bilir neredeyken Skeeter bana, bir Lanetliler Deposunu görmeye gitmem gerekiyor, deyip gelmek isteyip istemeyeceğimi sordu ve ben de, nedir ki o, dedim, bana, ordu birimlerinin elinde aslında ellerinde olmaması gereken malzemeyi nasıl biriktirdiklerini, subaylarla astsubayların bunlar hakkında nasıl yalan söylediklerini, denetimler sırasında kamyonlarda ya da başka yerlerde nasıl sakladıklarını, fakat bir süre sonra artık malzemenin gizlenecek durumu kalmayınca hiçbir soru sorulmadan ondan kurtulmaları gerektiğini ve Skeeter'ın da onlara yok etme hizmeti sağladığını anlattı. Pilottu, hiç bahsetmiş miydim? Bir Cessna ile güneye, Giorgia'ya uçtuk. Başımın etini yedi, pes ettim ve sırf ondan yakamı kurtarmak için uçağın arka koltuğunda beni becermesine izin verdim. Ve daha sonra anlatacağım üzere, bundan böyle kendi rızamla son düzüşmem oldu bu.

İkiyüzlü değilseniz kötülük yapmanız ve yaptığınızın aslında ne olduğu hakkında kendinize yalan söylemeniz öyle pek kolay değildir. Yaşantım boyunca pek çok kötü insan gördüm ve Skeeter Sonnenburg karşılaştığım çok nadir kötü olmayan

---

¹ Ay Dağları, *The Mountains of the Moon* (İng.) : Eski seyyahların Nil'in doğduğu yer olarak anlattıkları efsanevi dağlar. Bugün bu dağların, Uganda-Kongo sınırında, Edward ve Albert Gölleri arasındaki Büyük Rift Vadisinin batı kolunda, Margherita (5,120 m) ve Aleksandra (5,105 m) Dağlarını da kapsayan Ruwenzori dağ silsilesi oldukları kabul edilmektedir. Yalnız kimi araştırmacılar, Ay Dağlarının Kilimanjaro Dağıyla (5,895 m) özdeşleştirilmesi gerektiğinde ısrarlıdırlar-ç.n.

biridir ve Skeeter hakkında belirtmem gereken bir başka iyi nitelik, kin tutmayan biridir, onda o tip kötülük hiç yoktur. Havaalanında, bana üzerine 'her zaman, bebeğim,' notuyla Silah Delisi'nden bir kartvizitini iliştiirdiği büyük bir kutu şekerleme aldı ve vay anasını (çok aptalca değil mi) bu beni duygulandırdı çünkü derhal karşılık beklenmeyen hediyelere pek alışkın değildim.

Ertesi gün Orne çıkageldi ve gidişi öncesinde olduğundan daha da soğuktu. Vahşi hayvanlar gibi yaşamadaki sorun şu ki, aranızda fazla bir konuşma geçmez ve eğer inandığınız şey içtenliğin zulüm gibi geldiği çok aşırı bir bireysellikse, o zaman zaten söyleyecek pek bir şey de kalmıyor. Ayrılmamı mı istiyorsun? Ne istersen yap. Böylece yorganımla yastığımı boş bir odaya götürdüm ve birkaç gece iki gözüm iki çeşme ağladım ki belki duyar da, içeri gelir veya teselli filan eder diye, fakat hayır. Bundan yaklaşık bir hafta kadar sonra, kahve yapmak üzere mutfığa geldiğimde, orada kahve makinesiyle boğuşan benden daha genç bir kız vardı, adı Sharon, ve karşılıklı oturup kahveyle tatlı çörekler üzerinde gayet medeni bir konuşma yaptıktan sonra, bana onun çocuğunu taşıdığını ve beni kapı dışarı etmeyi filan hiç istemediğini, canımın istediği sürece kalabileceğimi söyledi.

Her ikisini de, yani Sharon'la Orne'u, öldürüp sonra intihar etmeyi düşündüm, gerçekten günlerce ciddi ciddi bunu kurdum, içimdeki şeytan, Orne'un yüzündeki bakışın karşısında ne hissedeceğim falan hakkında güzel bir resim yapıyordu fakat sonuçta yapamadım işte, Tanrı beni farklı bir yazığa yönlendiriyordu. Yine de **bir şeyi** öldürmek istiyordum ve dolayısıyla bir şafak vakti kalın kışlık kamuflej ceketimi, tulumlarımı, iyi botlarımı giydim. Orne'un kendisinden başka hiç kimsenin dokunmaması gereken Jarret 280'niyle Swarowski PH dürbününü, büyük avcı bıçağımı, bir sırt çantası ve biraz da halat olarak bir geyik avlamak üzere yola düştüm. Oradan uzaklaşırken bir banço çalıp şarkı söylüyordum;

Mavi Sırt'ların tepesinde
Ta orada duracağım.
Omzumda güzel bir tüfek
Elimde altı patlarım.

Tema melodimiz diyebilirsiniz.

Genellikle avlandığımız yer, bizim dağdan aşağıya bakıldığında görünen küçük vadideki ince Crittenden Çayının kıyısına dek uzanan çayırılık bir alana nazır küçük yuvarlak bir tepeydi. Tepe gizlenmeye elverişliydi. Geyikler su içmeye çaya inerler veya ilkbaharda erkek geyikler çayırı boynuz dövüşleri için kullanırlardı. Üzerini bir kamuflaj brandasıyla örttüğümüz, içi mevsim yapraklarıyla dolu bir çukurluğa rahatça yerleştim. Çayırılıkla çayın büyük bir kısmını bir defne çalısının altından gözetleyebiliyordum. Çukurdan bakınca çayın berideki kumlu kıyısında geyik izlerini seçebiliyordum. Tüfeği doldurup bekledim ve çok geçmeden bir erkek geyikle iki dişi su içmek için çaya indiler. Tüfeği erkek geyiğe doğrulttum. Her avlandığımda yaptığım gibi, Ray Bob'un bana öğrettiği şekilde nişan aldım; aynı bana, hedef üstünde nişan çizgisini sürekli sarsılacak şekilde tutmaya çalışmaktan kaçın, bir yandan salınımını kontrol ederek küçük daireler halinde döndürürken, bir yandan da dönüşle uyum içinde tetiği yavaşça sık ki dönüşe geçtiğinde görünen resim tam doğru olsun, diye öğrettiği gibi. Benim geldiğim yerde, eti yenilen hayvanlara pek duygusal davranmayız. Erkek geyik güzel başını sudan kaldırıp kımıldamadan durdu, yalnızca kulakları seğiriyordu, ve onu kulak arkasından tek vuruşta devirdim.

Bir saat sonra içini boşaltmış, derisini yüzmüş, bir kalçasını torbaya koyup bağlamıştım ki ilk silah seslerini işittim, bunlara pek önem vermemiştim, sonra çok daha fazlası ve yoğun otomatik makineli atışlar geldi, ardından dağın bütün yüzeyi sarsıldı ve gürültüler birden kesildi.. Patikadan koşarak çıkmaya başladım. Bir kaza oldu ve deneme için ocaklardan birine konulan patlayıcılar infilak etti herhalde diye düşünmüştüm.

Oradaki bütün işçiler ezilip ölmüşlerdir diyordum. Doğrusu, ta patikanın sonunda şose yola ulaşana kadar Bailey's Knob'un kanun adamlarınca basıldığı için Orne'un patlayıcıları bilerek patlattığı aklımın ucundan bile geçmemişti. Şosenin, devlet armalı 4X4'lerle silme dolu olduğunu gördüm. Adamlar arabaların arkalarına çömelmişlerdi. İçlerinden bazılarının yaralarından kanlar akıyordu ve başlarının üzerinden mermiler geçiyor, onlar da ateşle karşılık veriyorlardı. İki dönmüş bana baktı, gaz maskeleri ve miğferleriyle uzaylı yaratıklara benziyorlardı. Galiba benim de karşı taraftan olduğumu düşündüler, elimde bir tüfek vardı ve atmak hiç aklıma gelmemişti. Gerisineriye dönmüş koşarak kaçmaya başladım. İçlerinden biri beni sırtımdan vurunca yere kapaklanıp yoldan çıktım, bir yere çarpana kadar yuvarlana yuvarlana bayır aşağı düştüm ve büyük bir defne çalılığının altında gözden kayboldum.

Yaprakların altı karanlıktı. Çürük ve şu tuhaf defne kokuyordu. Yüzüstü yere kapaklanmıştım. Sırtımdaki ağır çanta beni soğuk toprağın içine ve çalıların küçük, sert gövdelerinin üstlerine bastırıyordu. Çok uzun süre kımıldamadan durdum. Silah sesleri giderek kesildi. Başka patlamalar da oldu ama ilki kadar gürültülü değildiler. Sirenleri, kamyon seslerini, telsizle telaşla konuşan insanları işitebiliyordum. Sırtımın acısı pek kötü değildi, daha çok sırt çantasındaki geyik etinin anlatması güç ağırlığından ve onu kendi etime bastırmasından geliyordu fakat esas kötüsü küçük defne dikenleriydi, hele bir tanesi vardı ki kaburgalarımın üzerinden geçmiş, dosdoğru kalbime gidiyormuş gibi hissediyordum. Defnenin içinde öleceğimi düşündüm ama ne bağırdım, ne de başka bir şeye yeltendim, yalnızca Nietzsche ölüm hakkında bir şey söylemiş miydi onu düşünmeye çalıştım fakat ölüm hakkında fazlaca endişelenmenin çok bayağı olması dışında, aklıma hiçbir şey gelmemişti.

Uykuya dalmışım, belki de kendimden geçmiştim, tekrar uyandığımda karanlık basmıştı ve başımın üstündeki yapraklara vuran dondurucu bir yağmurun patırtısı dışında ortalık sessizdi. Ve soğuk. Beni soğuğun uyandırdığı anlaşıyordu.

İşıltılı adam oradaydı, yağmur damlalarının arasından onu görebiliyordum ve bana, burada hayvanlarla böceklerin beni nasıl yiyip bitirip bir iskelete döndüreceklerini falan anlatıyordu ve bu çok acıklı değil mi, zavallı Emmylou dedi. Bu beni öyle kızdırdı ki, sırt çantasını sıyırıp attım ve güçlkle doğruldum ve işte o zaman gerçekten inanılmaz bir acı hissettim.

Bir süre, düşe kalka bin bir güçlkle bayır aşağı ilerledim ve yağmur artık iyice şiddetlenmişti, çayı geçtiğim yerde sular belime geliyordu. Elbette kayıp düştüm ve tenime kadar sırlıklam olup öksürerek kalktım. Şurada yere bir saniye uzanıverip biraz dinlensem kendimi daha iyi hissederim diye düşündüm fakat hemşire, burada olmaz, burada olmaz çocuğum, ileri git, sadece biraz daha öteye git dedi. Hani önceki, şu söğüt yaprağı gözlü hemşire, Orne'nun evinde o ilk gecede ben yalnızken orada duran. Onun yanımda olması bana öyle doğal gelmişti ki, oraya nasıl geldiğini hiç düşünmemiştim, beyaz başörtüsünün ısıll ısıll parladığını görebiliyordum, ne var ki alçak ve kapkara bulutlar yüzünden ortalıkta ay filan yoktu. Fakat o parlıyordu.

Hemşire şimdi konuşuyordu ama bilmediğim bir lisanda olduğu için anlamıyordum, yani sözcükleri anlamıyordum ama anlamlarını çıkartabiliyordum, bana, Tanrı seni buraya kadar getirdi çocuğum, artık yolun bundan sonrasını kendi başına gitmen gerek, dedi, ben de, ben Tanrı'ya inanmıyorum, dedim. İşte o anda artık ölmek üzere olduğumu ve bu gördüğümün bir düş olduğunu anlamıştım.

Ardından yine ısındım ve yukarıda, uzun beyaz bir odanın tavanında yüzercesine dolaşılıyor, ooh, demek ölüm böyleymiş diye düşünüyordum. Başıma yakın kaba dokulu bir sargıyı, ince bir askıyı, askının krom kolunun bağlı olduğu yerdeki pul pul soyulan beyaz boyanın üstündeki plakada KayBee Electric Inc. Decatur GA yazdığını görebilmiştim. Bakışlarımı daha aşağı çevirince benimkinden başka hepsi boş olan bir sıra hastane tipi yatak gördüm. Yaşasın gündüzdü ve ölmemişim ama kendimi ölü gibi hissederek sırtüstü yatıyordum ve bir beyaz

başörtüsüyle önlüğü olan koyu esmer tenli bir kadın tansiyonu-
mu ölçüyordu. Gözlerimiz karşılaştı ve bir an için onun Mia-
mi'deki Rahibe Trinidad Salcedo olduğunu sandım, belki de
onu son gördüğümünden beri olanların tümü rüyaydı. Fakat ha-
yır, nerede o şans, bana, eh nihayet aramıza döndün, dedi, ben
de alışılmış, neredeyim, sorusunu sordum ve bana, burası Azi-
ze Katerina Manastırı'nın reviri ve benim adım Rahibe Merce-
des Panoy, dedi. Sen kimsin diye sordu, ben de Emily Louise
Garrigeau olduğumu söyledim. Ona, siz bir Kan Rahibesisiniz,
değil mi? dedim. Bana tuhaf tuhaf bakıp rahat olup olmadığını
sordu, ki bunu hemşireler bir şeyin korkunç derecede bir acı
verip vermediğini öğrenmek için söylerlerdi ve daha o bunu
söyler söylemez bütün sırtımın büyük bir ısırap içinde oldu-
ğunu, sol kürek kemiğimden çıkan bıçak gibi keskin ağrıların
tüm sırtıma yayıldıklarını fark ettim. Hayır, dedim, sırtım çok
ağrıyor, gidip elinde birkaç kırmızı beyaz kapsül ve su dolu bir
kağıt bardakla geri geldi.

Ertesi haftayı bir oksikodon² pusu içinde geçirdim. Kürek
kemiğimden vurulmuş olduğumu fakat sırtımdaki geyik eti do-
lu çantanın merminin gücünü kırdığını ve büyük ihtimalle bu
sayede hayatımın kurtulduğunu öğrenmiştim. Vücut ısım aşırı
düşmüş, ağır enfeksiyon kapmış, bunun yanında bağışıklık sis-
temim yaramdan giren geyik etine tepki vermiş durumdayken
beni bulmuşlar. Kimse bana nasıl vurulduğumu sormadı ve ben
de anlatmaya gönüllü olmadım. Tahmin ettiğim gibi, Mesih'in
Kanı Hemşire Rahibeler'e ait bir tesisteydim; aslında Kuzey
Amerika'daki ana eğitim tesisleriydi bu.

Etrafta dolaşabilecek kadar iyileştiğimde, on gün kadar
sonra, orada bulunan küçük oturma odasına kadar gidip Roao-
ke Times'ı okudum. Hikaye hâlâ basının gündemindeydi; ulus-
lararası beyaz ırkçı, azıllı suçluların marihuana yetiştirme impa-
ratorluğuna büyük baskın, silahlı çatışmayla patlamada altı

---

² Oksikodon, *oxycodone* (İng.): Kodein bazlı, ağrı kesici ve sakinleştirici
olarak kullanılan bir narkotik alkol-ç.n.

devlet memuruyla karşı taraftan uyuşturucu işini yöneten ele-başı, Percival O. Foy da içlerinde olmak üzere bilinmeyen sa-yıda suçlu öldü. Her zamanki gerzeklerin protestoları vardı; Fe-deraller masum kurbanları havaya uçurdu. İşe bak, silah yasak-lama aşıklarına göre Eyaletimiz Virginia'nın silahlı güçleri ne kadar dehşet vericiydiler.

İşte Orne Foy'un sonu böyleydi; kan ve ateş. Nietzsche'ci kahramanın ölümü de kendi arzuladığı gibi oldu. Her ne kadar Orne sevdiğim ilk varlık olsa da, onun ardından dökecek göz yaşım olmadığını keşfettim. Sevdiğim derken bunu onun iyili-ğini kendi iyiliğimden daha fazla istemek anlamında söylüyo-rum. Orne da elbette böyle bir sevgiye hiç inanmazdı ve dönüp geçmişe baktığımda, Tanrı'nın onu bana kendi benlik zırhımda ilk çatlağı açması için verdiğini görüyorum ki zaten ancak Orne kadar sert ve acımasız bir araç bunu yapabilecek keskinlikte olabilirdi. Ona, zırvalarına, kıyametine inanmıştım da; şimdi bunu inanç **eylemine** takdimim olarak da sayıyorum. Ayrıca kesinlikle seviemez olanı, yani benim ırkçı, katil sevgilimi sev-me çalışması olarak. "Yaptım der hafızam; bunu yapmış ola-mam der gururum ve duruşunu değiştirmez. Sonunda, hafıza teslim olur." — Nietzsche. Fakat benim için değil, bundan bile mahrum edildim ben.

Geldiğim yer filan hakkında bütün her şeyde rahibelerin bildiklerine inanmak zorundayım ama ne kimse bana tek söz etmişti, ne de bir devlet yetkilisini görmüştüm ki bu işime geli-yordu. En çok Sr. Dr. McCallister'ı görmüştüm; benden mermi çekirdeğini çıkartan, yaşlı bir kız kurusu cerrah ve aynı za-manda manastırın baştabibi. Bana verdiği diğer bilgiler ya-nında, büyük ihtimalle Kuzey Amerika'nın doğusunda, büyük bir şehrin acil servisleri dışında, kötölemiş bir kurşun yarasının tedavi edilebileceği en iyi yere denk geldiğimi söyledi. Dolayı-sıyla kendimi şanslı sayıyordum fakat şimdi bildiğim kadarıyla bunun şansla hiç ilgisi yoktu. Yine de doktor, nasıl olup da böyle korkunç bir yarayla gecenin zifir karanlığında ve sağanak

yağmur altında manastırı bulabildiğimi sorunca ben de ona beni kapılarına kadar getiren kadından bahsettim. Mutlaka rahibelerden biri o gece dışarı çıkmış ve yağmur altında yatarken beni bulmuş olmalı dedim fakat böyle bir kimse olmadığından kesinlikle emindi. Benden kadını tarif etmemi istedi ve ben de ettim; yüzünün çevreleyen beyaz örtüsü, uzun ince burnu ve hele o gözleri. Doktor, gözlerini dikip bana tuhaf tuhaf baktı ama hiçbir şey söylemedi.

Ağır iyileşen biriydim ve kolumla omzumun yeniden hareket edebilmesi için çok ıstırap veren, uzun bir tedavi gerekmişti. Margaret Chitoor da benimle birlikte fizik tedavi görüyordu; on sekiz yaşında bir rahibe adayı. Doğuştan gelen bir yumru ayak nedeniyle ameliyat edilmişti. Bu kızdan Topluluğun üyelerini nasıl kazandığı hakkında bazı bilgiler almıştım. Chitoor onun soyadı değil, bir misyoner tarafından bulunduğu yerin adıydı. Bebekken ölsün diye bir çöp yığınının atılmıştı; istenmeyen bir kız, işe yaramaz bir topal. Bunu bana anlatırken, sanki bebekken kendisine yapılan komik bir şakaymış gibi gülmüştü. Birçok kız bebeğin tıpkı böyle atıldığını söyledi, Hindistan'da ve başka yerlerde, Topluluk bunlardan ancak çok küçük bir kısmını, dünyanın dört bir yanındaki manastırlarında yetiştirilmek üzere kurtarabiliyordu. Aralarından çoğu on sekiz yaşına gelince kendi hayatlarını kurtaran kuruluştaki hizmet vermeye gönüllü oluyorlardı.

Margaret'in beni hayli sinirlendirdiğini itiraf edeyim. Onun güler yüzle acı çekmesi beni çileden çıkartıyordu. Bana gelince, Alabros tıraşlı, buldok suratlı, tıknaz bir kadın olan fizik tedavi uzmanımıza devamlı bağırıyor, küfrediyordum. Onu hor görüyordum sonra ondan af dileyecektim ama, henüz aklım yerine gelmeden, o bavulunu topladı. Margaret'e de kötü davranıyordum. Geceleri dua ettiğinde, dualarının içine ediyordum. İmanını kırmak için, bir kasaba ateisti gibi ona Nietzsche'den sözler söylüyordum. Hıristiyan inancı ta başından beri fedakârlık demektir: Bütün özgürlüklerinden, bütün gururundan, ruhun bütün özgüveninden fedakârlık, aynı zamanda kölelik, kendi kendisiyle alay etmek, kendini sakat bırakma, filan falan. Fakat

on dokuzuncu yüzyılda yaşamış, orta sınıftan, frengili ve çok zeki bir filozofun sözleri, çöp yığınınan kurtarılmış bir kıza hiç sökmüyordu. Bana deliymişim gibi bakar, pek haklı olarak Ah, Emmylou böyle konuşmamalısın, böyle konuştuğunu görmek beni kahrediyor, derdi. Dualarında bana yer verdiğini duymuştum. Onu öldürmek istedim. Öldürmem de gerekirdi, eğer bir imkanım olsaydı hepsini iyilikleri yüzünden öldürürdüm.

Aciz olan ben, kızıyor ve küçümsüyordum. Küçümseme aczin son sığınağıdır. Rahibe kardeşlere olan nefretimi besledim. Sr. Dr. McCallister dışında çoğu bir şekilde sakattılar; çoğu üçüncü dünyanın cehennemlerinden kurtarılmışlar ve yine geri gidip üçüncü dünya cehennemlerinde İsa adına ölmek üzere eğitiliyorlardı. Bunun özbeöz delilik olduğunu düşünüyor ve sık sık yüksek sesle, ulu orta dile getiriyordum.

Yeterince iyileşip acı duymadan yürüyebilmem yaklaşık iki ay aldı. Giderek uzayan yürüyüşlere çıkartılıyordum; önceleri revir içinde dolanmaya, sonra yemek için yemekhaneye gitmeye, daha sonra da arazi etrafında dolaşmaya. Manastır, yerel gri taşlarla inşa edilmiş, bir avlu etrafındaki dört tane üç katlı binadan oluşuyordu. Avlunun ortasında yaralı bir adamı taşıyan bir kadın heykeli vardı. Bu kadının, uzun yıllar önce Kan Rahibelerini başlatan, Azize Marie-Ange de Berville olduğunu söylemişlerdi. Binalardan yan yana ikisi yatakhaneler, biri ofislerle şapel ve diğeri de yemekhanenin, revirin ve kütüphanenin bulunduğu genel hizmet binasıydı.

Topluluk şiire tıpkı Orne gibi yaklaşıyordu ve ellerinde en çok dinsel, tıbbi ve hemşirelik hakkında yayımlar bulunuyordu fakat bir de roman bölümleri vardı ki, tamamen klasiklerle doluydu. Romanların hepsini okudum. Diğerlerini okumamı telkin eden de olmadı. O sıralar artık hasta gömleğimi çıkartmış ve herkesin hemşirelik görevi başında olmadığına giydiğini giyiyordum. Topluluğun Fransız kökeninin bir anısı olarak, Fransız motor ustalarının tek parçalı tulumları olan bu giysiyi, **bleu de travail** diye adlandırıyorlardı. Sr. Mercedes, gelip Başrahibenin beni

görmek istediğini haber verdiğinde, üzerimde bu giysi, oturma odasında oturmuş Daniel Deronda okuyordum. İşim var, deyin-
ce, elimden kitabı çekip aldı ve Başrahibe seni şimdi görmek is-
tıyor, dedi. Şey, Başrahibe hakkında çok şey işitmiştim. Ona Rott-
weiler lakabını takmışlardı ve keyfi yerindeyse insan eti yemiş
derlerdi. Mercedes, saçlarını tara, darmadağın olmuş, dedi, ve
ben de, canın cehenneme, diyerek odadan çıktım.

Tıpkı Sr. Dr. McCallister gibi onun da, bir seksen beş bo-
yunda, nefesinden dumanlar çıkan, büyük, köşeli çeneli olan bir
savaş atı olduğunu sanıyordum. Halbuki karşıma çıkan Jette von
Schwerigen'di. Bir koltukta oturmuş okuyan, baştan aşağı Toplu-
luğa özgü rahibe kıyafeti içindeki, ufak tefek, zayıf, yaşlıca bir
hanım. Ofisinin kapısında duraksadığımı görünce, bir parmak
işaretiyle beni yakınına çağırıp karşısındaki sandalyeyi gösterdi.
Eline bir dosya alıp dikkatle inceledi. Beyaz badanalı ofisi, sade
döşeliydi. Bir çalışma masası, alçak kitap rafları, çekmeceli bir
ahşap dosya dolabının üzerinde duran büyük ahşap masa saa-
tiyle bazı fotoğraf çerçeveleri ve tek duvar süsü olarak büyük bir
haç. Yuvarlak altın çerçeveli gözlüklerin ardındaki mavi gözle-
riyle ben rahatsız olana kadar bana baktı. Hafifçe iç geçirip Emily
Louise Garigeau, seninle ne yapacağız biz? dedi.

Belli belirsiz, hafif bir aksanı vardı. Aklımdan bir Alman
kadının bir Amerikan işletmesinin başında ne işi var, diye ge-
çirdiğimi hatırlıyorum. Ayrılmak istediğimi söyledim ve benim
için endişelendiğini bildirip hiç param ve giysim olmadan ne-
reye gidebileceğimi sordu. Ben de, başımın çaresine bakabilece-
ğimi söyledim çünkü aklım şu altın dolu kavanozlardaydı ve
haritaları zihnimde oldukça net canlandırabiliyordum. Bana
polis peşimde olduğunu söyledi, uyuşturucu işinden haberi
vardı ve benim resmimin ortada dolaştığını ve TV'de gösteril-
diğini söyledi; hatta bazı Federal ajanlar manastırın etrafını ko-
laçan etmişlerdi. Beni neden onlara teslim etmediğini sordum ve
bana bunun kendisini ilgilendirmedikçe söyledi. Sonra, bana
biraz şu karşılaştığın, hani yaralandığında seninle ilgilenip bu-
raya kadar getiren kadından bahset, dedi.

Böylece kadının yüzünü, başlığını ya da her neyse onu, bütün ayrıntılarıyla anlattım, Başrahibe başını sallıyor, sorular soruyordu. Ardından çalışma masasının yanındaki bir başka masada duran bir kitabı açtı; kırmızı kapağında vücuduna oklar saplanmış bir adam resmi olan, tersten başlığının, *Orta Çağ İtalyan Resim Sanatı* olduğunu okuduğum bir sanat kitabı. Bir sayfayı çevirerek kitabı döndürüp bana uzattı. Sayfada hemşiremin etkileyici bakışlarıyla hafif yana dönük, yakın plan bir portresi vardı. Resimde eski tablolarla olan çatlakları da görebiliyordunuz.

Hafif bir ürpertiyle kollarımdaki tüyler diken diken oldu ve midemin bulanıp biraz safranın gırtlığıma kadar yükseldiğini hissettim. Altında bir açıklama vardı; Azize Katerina'dan bir detay, ressam Anrea Vanni, San Domenico, Siena.

Başrahibe bu resmi yapan ressamın Siena'lı Azize Katerina'nın bir arkadaşı olduğunu, resmini ona bakarak yaptığını ve Azize'nin asıl görünüşünün böyle olduğunu söyledi. Senin gördüğün kişi bu, öyle değil mi? Bu tabloyu hiç görmemiş olduğunu kabul edebilir miyim?

Kitabı hızla kapattım. Neden bahsettiğinizi bilmiyorum, dedim ve bana, genç hanım, anlaşıyor ki bir azizin koruması altındasınız, dedi. Tanrı'ya ve bütün bu zırvalara inanmadığını görüyorum, dedi, ben de, evet, doğru, dedim, ve bana gülümseyip başını salladı. Biliyor musun, dedi, şu anda belki de binlerce kişi dizlerinin üzerine çökmüş, imanlarına karşılık Tanrı'dan bir işaret vermesi için dua ediyorlar ve büyük ihtimalle hiçbir zaman da alamayacaklar. Oysa işte karşımda hiçbir inancı olmayan sen varsın ve sana böyle ziyaretler oluyor. Bundan nasıl bir anlam çıkartmalıyız dersin, ha?

Omuz silktim. Bir yerlerde, bir kitapta bu resmi görüp unutmuş olmalıyım, dedim ama yalan dudaklarımda dondu. Bu bir halüsinasyondur, dedim, hastaydım.

Başrahibe bu görüşümü göz ardı etme nezaketini gösterdi. Her zaman Kutsal Ruh'un ince bir espri anlayışı olduğunu düşünmüşümdür, işte buna bir kanıt daha. Böylece, yine ne yapacağız

sorusuna döndük. Herhalde hapse atılmak istemezsin diye düşünüyorum, dedi.

Hayır. Suratım asılmıştı. Yüzüne bakmak istemediğim için gözlerimi odada gezdirdim. Ama oda öyle sade ve yalındı ki, duvardaki haçtan başka gözlerimin takılabileceği bir şey yoktu ve haça da bakmayacaktım çünkü beni hemen ürpertiyordu. Önü camlı alçak bir dolapta kitaplar vardı, oradan bana bir fayda yoktu çünkü adlarını göremiyordum ve fotoğraflardan biri, oval bir gümüş çerçeve içinde olanı, üniformalı bir erkek fotoğrafıydı. Adamı tanıyamamıştım ama üzerindeki çok meşhur bir üniformaydı.

Kendisine, sizin General Hanno von Schwerigen'le bir akrabılığınız var mı? diye sordum. İğfal edilmiş çocukların konu değiştirmekte çok gelişmiş bir yetenekleri vardır.

Kaşları kalktı, fotoğrafa baktı ve onun kendi babası olduğunu söyleyip bana adını nasıl bilebildiğimi sordu. Ben de, askeri tarihe özel ilgi duyduğumu söyledim. General, Normandiya'da Yirmi ikinci Panzer Birliğine komuta etmişti. Bu bilgi, savaşı anlatan şu John Keegan'ın kitabındandı.

Ne var ki, Başrahibe de açıkça en az benim kadar ama aksi yönde yetenekliydi. Yalnız burada konumuz sensin, babam veya çok eski zamanlarda olmuş savaşlar değil, dedi. Artık çalışabilecek kadar iyileştiğimi, gitmek istersem gidebileceğimi, bu durumda bana giyecek ve biraz para verebileceklerini ya da kalmak istersem bana yapacak bir şeyler bulacaklarını söyledi. Kendi kurallarının, Benediktus Kuralı'nın biraz değiştirilmiş bir biçimi olduğunu açıkladı; çalış ve dua et.

Ben bir ateistim, dedim ve bana, bizce mahzuru yok, ateizm de eski ve saygın bir inançtır. Benim en iyi arkadaşlarımdan bazıları da ateisttirler. Benim olabileceğimden çok daha iyi Hristiyan olan ateistlerle çalıştım, dedi. Ardından sözlerine, nasıl olmak istersen öyle olabilirsin, yalnız inançlı olanların imanlarını yıkmaya uğraşmamalısın çünkü bu gerçekten Tanrı'dan geliyorsa,

o zaman zaten zamanını boşa harcıyorsun demektir ve her durumda saygısızlıktır, diye devam etti. Böyle bir topluluk içinde görgülü davranmak çok önemlidir, dedi. Dolayısıyla, eğer kalmaya karar verirsen bir daha bunu asla yapamazsın.

Şimdi burada ilginç olan şey, ısıltılı adamın görüş alanının içinde, gözümün kenarının hemen dışında, genellikle hiçbir şey söylemeden orada öylece durup hani annem intihar ettikten veya Hunter tamamen aptallaştıktan sonra da yaptığı gibi, yalnızca burayı-hemen-terk et titreşimlerini gönderdiği sol omzumun hemen ötesinde olmasıydı. Tam, şey galiba artık gitmeliyim, demek üzereydim ki, Başrahibenin sol omzumdan öteye doğru dikkatle baktığının farkına vardım, o anda zihnimden birden Başrahibenin de onu görebildiği geçti. İşte bu, beni daha önce başımdan geçen her şeyden çok daha fazla korkuttu. Bir ceset gibi donakalmıştım ve sadece dakikaların tik takları geliyordu, odada saatin sesinin birdenbire yükseldiğini ve zamanın her nasıl olduysa uzayıp, tiktaktiktak şeklinden Tik... Tak...

Tik... şekline geçtiğini fark ettim.

Suskunluğu ilk bozan Başrahibe oldu. Seni haksız biçimde etkilemek istemem ama burada düşünmen gereken bir şey var, dedi. Apaçık belli ki, Tanrı bir aziz aracılığıyla seninle konuşuyor, neden olduğunu hiç bilmiyoruz. Kesinlikle bu şekilde asla benimle konuşmadı ve ben elli üç yıldır dindarım. Hem ayrıca seni buraya yönlendirdi O. Bunun da nedenini bilmiyoruz. Dolayısıyla, senin normalde görünmez olan şeyleri görebilmeni sağlayan belirli bir yeteneğin olduğunu kabul edebiliriz. Hatta öbür taraftan sesler işittiğini bile tahmin ediyorum, öyle mi?

Bu zırvaların hiçbirine inanmıyorum, diye haykırdım. Sesim yükselmiş ve neredeyse kontrolüm dışında çınlıyordu. Bana, o halde sen delisin, dedi. Kendini deli gibi mi hissediyorsun?

Bunun üzerinde düşünmem gerekiyordu. Deliler arasında yeterince bulunmuştum; annem ve Miami'deki sokak insanları. Yüreğimde onlar gibi olmadığımı biliyordum. Dosdoğru üzerlerine gidildiğinde deliler sanki biraz çaresizdirler, halbuki ben öyle değildim. Dolayısıyla Başrahibeye hayır demeliydim.

Bu onu mutlu etmiş gibiydi. Çok ilginç bir şey, başına gelmeye karar vermiş. Bunun ne olduğunu söylemeye cüret etmeyeceğiz, fakat galiba olman istenilen yer burası, dedi. Hem Azi ze Katerina seni kendisine adanmış bir manastıra kadar getirmedi mi?

İyi, küçük bir materyalist gibi, tesadüf, dedim. Beni hayretler içinde bırakarak, güldü. Ufak tefek bir hanım olduğu halde neredeyse bir erkeğinki kadar derin bir kahkahası vardı. İşte o zaman bana Eskimo öyküsünü anlattı. Öyküyü olduğu gibi yazacağım çünkü sizin için önemli.

Bir pilot Alaska'da bir bara girer ve barmen, hey Fred, seni son zamanlarda kilisede pek göremedik, der. Nerelerdeydin? Pilot, artık kiliseye gitmiyorum, der. İnancımı kaybettim. Barmen ama neden? diye sorar. Pilot, geçen ay dağlarda el değmemiş yaban yörede uçağım düştü ve enkazın içinde kısılp kaldım. Tanrı'ya beni çıkartması için dua ettim ama hiçbir şey olmadı. Günlerce dua ettim ama boşuna. Tanrı'nın var olmadığına karar verdim, burada ölecektim ve ölümden sonra bir şey yoktu. İşte inancımı böyle kaybettim. Yaa, der barmen ama **kurtulmuşsun ya**. İşte, capcanlısın. Bunun üzerine pilot, haa, bunun Tanrı'yla ilgisi yok. Kahrolası bir Eskimo oradan geçiyormuş, beni enkazdan çekip çıkarttı, der.

Orada kalma nedenim bu değildi; bu öykü yani. Fakat bu öyküyü anlattıktan sonra, sevgili kızım, burada hiç erkek yok. Bazen erkeklerden uzak kalmak güzeldir, ne dersin? dedi.

Evet, hem de nasıl.

İşte dinsel yaşamım böyle başlamıştı. Tanrı beni bulmuş ve istemeyen boğazımdan aşağı dindarlığı zorla döke döke bu küçük köşeye mıhlamıştı. Kalmaya karar verdiğimde garip bir yere girmiştim; hatta birçok dinsel vakıf arasında bile garip sayılacak bir yerdi. Herkesin bildiği gibi dindar yaşam tarzı zengin ülkelerde giderek ölüyor. Artık dev vakıflar çağı çoktan geride kaldı, artık genç kızlar arasından Tanrı'nın görev çağrısına uyan yalnızca birkaç kişi oluyor, kadın ve erkek manastırları

yaşlılarla dolu ve manastırlarla onları ayakta tutanlar yavaş yavaş ölüyorlar. Halbuki Azize Katerina böyle değildi ve bunun nedeni Kanların alışılmamış doğasıydı. Bunları, Başrahibe yardımcısı ve rahibe olmayan kardeşler sorumlusu Sr. Marian Dolan'dan aldığım üç kitaptan öğrenmiştim. Bu kitaplar, *Ölene Kadar Sadık*, bu tarikatın nasıl kurulduğu ve Marie-Angie de Ber-ville'nin ne yüce bir insan olduğunu anlatır, sonra onun yazdığı bir kitap, *Hemşire Rahibelerin Kuruluşu*, yine onun yazdığı bir başka, daha küçük, ince bir kitap, *Mesih'in Kanı Hemşire Rahibeler Topluluğunun Kuralları*. Bu Toplulukta, genç rahibelerle çeşitli hizmetleri görmeye kendilerini vakfetmiş kadınların çok olmasının nedeni, Topluluğun kendi bünyesine, genellikle yabancı ülkelerde çocukluktan yetiştirilmiş ya da bazen sokaklardan kurtardıkları kızları almasıdır. Dünyanın büyük bir kısmında hâlâ kızlar insanın çöpu sayılıyor ve Topluluk bu büyük çöplükten birkaçını kurtarıp alabiliyor.

Sr. Marian, elli yaşlarında, titrek çeneli, kalın, yuvarlak, çelik çerçeveli gözlükleri olan bir kadındı. Başlığını, alnının çok aşağısına indiriyordu, öyle ki sanki biraz motosiklet gözlüğü takmış bir sürücüyü andırıyordu. Sr. Marian daima kendi geçişinin rüzgarına doğru eğilircesine yürüyordu. Bana burada kalmayı seçtiğim sürece rahibe olmayan görevli kardeşlerden sayılacağımı belirtti. Azize K..’nın tesislerine ne misafirler, ne de inzivaya çekilecekler kabul edilirler. Buradaki herkes Topluluğun bir üyesidir ve herkesin görevleri vardır. Bana ne gibi becerilerim olduğunu sordu ve ben de, fahişelik, hırsızlık ve uyuşturucu işinin yürütölmesinde yardımcılık, dedim. Ayrıca silah kullanabilir ve at binebilirdim. Onu şoke edeceğimi sanıyordum, ne gezer; bir şey bildiğim yokmuş. Bir şeyler yazdı ve ardından, yeni gelenleri genellikle bakım hizmetlerinde işe başlatırız, dedi. Basit, sağlığa yararlı bir çalışmadır ve nasıl yaşadığımız hakkında sana iyi bir fikir verecektir. Yahut mutfak var, eğer tercih edersen. Ben de, hemşireliğe versenize, hepinizi hemşire sanıyordum, dedim. Hemşireliğin yalnızca Topluluğa yeminle

katılmış kardeşler için olduğunu, diğerlerine bu eğitimi veremeyeceklerini, söyledi ve senin böyle bir göreve çağrıldığını hiç sanmıyorum, ya sen? dedi. Şey, kesinlikle hayır, bütün o sürgüler, iğne yapmalar filan ödümü koparıyordu ve üstelik mutfakta da çalışmak istemiyordum, dolayısıyla sıkılmış gibi davranarak, hangisi olursa, dedim.

Bakım ekibinde yaklaşık bir düzine kadardık. Altı Filipinli, artı Kızılderili kız Margaret. Ötekiler de, kendini bir şekilde bir Kan'ın elinde bulmuş, aşağılık sosyal kesimlerden çeşitli tipler; benim gibi birkaç fahişe, bir intihar teşebbüsü, bazı genç kaçaklar. Ekip başımız olan Sr. Lorette, doksanında görünüyordu ama dinçti. Aklımdan Başrahibenin din hakkında konuşmama uyarısını hiç çıkartmıyor ve buna uymakta oldukça başarı gösteriyordum; yani diğerleri bana bu konuda laf sokuşturmaya çalışmadıkları sürece, onlardan birinin neye inandığı kimi ırgalardı ki demek istiyorum. Yine de onların etrafında olmak pek o kadar rahat sayılmazdı. Çok neşeli ve dindar olan Filipinliler sürekli kendi fıkır fıkır lisanlarında sohbet ediyorlardı. Hepsi kendi ülkelerinde çok korkunç yazgılardan kurtarılmış öksüzlerdi. Diğerleri sonradan din değiştirmiş ve özellikle insanın tepesini attıracak bir biçimde hevesliydi, İsa'yla azizler hakkında sanki ne zaman canları istese bağlantı kurabilirlermiş gibi konuşuyorlardı. Hiçbirinin iradeleri dışında bir azizle, benimkine benzeyen bir bağlantı kurmadığı anlaşıyordu, gerçi bu konuda kimseyle konuşmamıştım.

İşimiz öyle pek zor değildi ama ben gönülsüz yapıyordum, ve bu nedenle yoruluyordum. Silimsiz diye nitelenen hafızama rağmen, o sıralar aklımdan neler geçirdiğimi pek hatırlayamıyorum. Fazlasıyla öfkeliydim, çoğunlukla yaşamımın içine ettiğim için kendime ve beni yüzüstü bırakan herkese; öyle aptal bir biçimde öldüğü için babama, beni anlayamadığı için nene-me, sübyancı bir ikiyüzlüyle evlendiği için anneme, kendisi de öyle olduğu için Ray Bob'a, kendini havaya uçurduğu için Foy'a, benim nasıl aptal ve değersiz olduğumu bile göremeyecek kadar

süzme salak oldukları için bu manastırdaki insanlara. Bu öfkem bir maytabın kıvılcımları gibi ama kapkara, her yöne gidiyordu, özellikle de bana en iyi davrananlara, esas olarak Margaret'le Sr. Lorette'e yöneliyordu fakat dilimin erişebileceği alana gireceği tutan her kim olursa olsun nasibini alıyordu. Kavga etmek istiyordum ama kimsenin benimle kavga edeceği yoktu. Bir kere-sinde revirde bir ampul değiştirmek için merdivene çıkmıştım, ampulü sökünce duyunda KayBee Electric Inc. Decatur GA yaz-dığını gördüm, aklıma bu revirdeki ilk gecem ve tavanda nasıl yüzercesine dolaştığım geldi, ampulü elimden düşürdüm, kim-seye bahsetmesem de ödüm bokuma karışmıştı bir kez. Bu olay-dan sonra artık sürekli dışarıdaki işlere talip olmaya başlamıştım; ağaçları budamak ve kanalları temizlemek.

Arada sırada Azizeyi görüş alanımın kıyısında uzakta du-rurken görüyordum ve bir keresinde kamyonetimin kapısını açtığımda çok yakınımda, elimi uzatsam dokunacak kadar ya-kında durduğunu görmüştüm. Ona, Siena'lı Katherina'ya bağı-rıp kaba konuşsam ve bir manyak gibi taşlar fırlatsam da asla hiçbir şey söylemedi. Giderek annem gibi delirmekten korku-yordum ve manastırda kalmamın başlıca nedenlerinden birinin, dışarı çıkarsam insanlar benim nasıl davrandığımı gördükle-rinde, beni tutuklarlar, parmak izimi alırlar ve işte bir şekilde (bunun nasıl olacağını tam olarak kestiremiyordum ama yine de dehşet kaynağıydı) gerisingeri Wayland'da Doktor Herm'in dinlenme evine yollarlar ve orada da Diderofflar bana istedikle-rini yapabilirler, diye düşünmemdi.

Bu fikrim ve herkesin benden nefret etmesi (böyle oldu-ğuna inanıyordum) dışında, Azize K.'da yaşam oldukça iyiydi. Kanlar sofu bir tarikat değildi. Aslında belki sofuluktan en uzak dinsel topluluk bile olabilirdi. Yiyecek temin edebildiklerinde kendilerini iyi besliyorlardı. Topluluğun Kurucusu hanım, ki-tabında koca bir bölümü yemek tariflerine ayırmıştı; 250 kişilik şarap soslu sığır yahnisi nasıl yapılır ve benzerleri, kuzu ka-pama, beşamel soslu dana eti, şarap soslu tavuk, soğan çorbası.

Kendi ekmekleriyle kruasanlarını da kendileri pişiriyorlardı. Ben ne daha önce, ne de sonra böyle yemek yedim. Kutlu Marie-Ange hayatın zaten yeteri kadar zor olduğunu, yakında öleceğimizi ve Tanrı keyfini çıkartmamız için bize yiyecek ve şarap gibi bütün bu güzel nimetleri verdiyse, bizim de onların keyfini çıkartmamız gerektiğini düşünüyordu. Yemekhanenin girişinde yontularak yazılmış Avila'lı Azize Tereza'nın bir sözü vardı: "Dua zamanı geldiğinde, dua et; sülün zamanı geldiğinde, sülün ye." Yemeklerimizle birlikte şarap da alırdık; ancak cuma günleri (yalnızca ekmekle çorba içerdik) ve Büyük Perhiz Devresi hariç. Bu örnekte olduğu gibi bu dinsel örgüt bazı açılardan oldukça liberal, bazı açılardan tutucuydu veya belki de bunlar bütün bu liberal-tutucu meselesinin öte yakasındaydılar ama o zamanlar bu konuda ben hiçbir şey bilmiyordum. Galiba işin aslı onların kendi geleneklerini sevmeleri idi; bazı alışkanlıkları gibi veya çeşitli şeyler için kullandıkları Fransızca sözcükler gibi. Yemekhane saat üç sularında sundukları atıştırma yiyecekler için **Goûter**. Kuralların biraz dışında bir şey yaptığında **in principe**; in principe, buna izin yoktur ama. Ve elbette **débrouiller**, fakat bundan daha ileride bahsetmeliyim, çünkü bu Nora Mulvaney ile bağlantılı.

Ve **rappel**. Her pazar günü rappel olurdu, şöyle ki, oradaki bütün nüfus, rahibeler başlıklarıyla süvari pelerinleri, biz rahibe olmayan çalışanlarla rahibe adayları, *bleu de travailler* giymiş, berelerimiz başımızda döşemeye çizilmiş çizgiler üstüne sıralanır, ufak tefek Başrahibe, Kurucunun yaralı bir köylü delikanlıya içecek verirken Gravelotte Meleği olarak betimlendiği heykelin önünde bir bayrak direği gibi dimdik durur, ve ardından Başrahibe Yardımcısı Sr. Marian, Fransızca olarak, buradaki 120 (veya sayı her kaç ise) can hizmetinizdedir, der ve ayrıca kaç hasta, eksik olduğunu bildirirdi. Sonra Başrahibe de, teşekkür ederim, rahibe kardeşim, hizmetim Tanrı'ya ve O'nun halkındır, biz ölene kadar sadığız. Rab merhametini her birimizin üzerinden eksik etmesin. Evlatlarım, iyi Rabbin evine gelin, derdi.

Bu son cümleyi söyler söylemez topukları üzerinde döner ve uygun adımla yürüyerek şapele girerdi, onun ardı sıra rahibeler ve onlardan sonra da biz din dışı görevliler girerdik. Eski günlerde Avrupa'da rappellerde trampetlerle borular da çaldıklarını anlatırlardı ama burada yoktu. Hâlâ uyguladıkları bir şey ise, en genç üyenin herhangi bir tehlikenin yaklaşması durumunda şapeldekileri uyarmak üzere kapıda dışarıyı gözetleyerek nöbet beklemesiydi. Böyle bir olay, uzun zaman önce Cezayir'de olmuş. Orada bazı kötü herifler bir grup Kanlarla hastalarına sinsice baskın yapıp hepsini öldürmüşlermiş. Hele buna hiç aklım ermemişti çünkü uyarı olsa da olmasa da ölmekten başka ne yapabilirlerdi ki, ve bunu yemin etmiş rahibelerden birine sormuştum. Yüzüme tuhaf tuhaf bakıp kaçabilirlerdi, demişti. Mesele ölmek değil, hastayı asla terk etmemektir. Hastalarımızı sırtımıza atıp tavşanlar gibi, yallah, kaçarız biz, deyip gülmüştü.

Aslında bu, yemin etmiş rahibelerden yalnızca biri değil, Nora'ydı. Hikayenin onunla ilgili kısmını anlatmak için sabırsızlanıyorum galiba, o halde devam edeyim.

Şey, ben kiliseye gitmeyi reddediyordum ve bir süre sonra Başrahibe beni çağırttırdı. Yine lafı hiç mi hiç dolaştırmadan hemen konuya girmişti. Daha ofisine adımımı atar atmaz, Emily, kulağını aç da beni iyi dinle, dedi. Burada, içinde bulunduğun topluluk dinsel bir topluluktur. Hep birlikte çalışır, hep birlikte yemek yer ve pazar günleri hep birlikte kiliseye gideriz. Kural budur ve burada kalmak istiyorsan buna senin de uyman gerekiyor. Senden ne iman andını içmeni, ne de ibadete katılmanı istiyorum ama mutlaka orada olmalısın. Buna neden böyle şiddetle direndiğini belki anlatmak istersin. Ben de elimden gelen en edepsiz halimle ona, dininden nefret ettiğimi, ölüye, yani ölmüş bir adama tapınmanın iğrenç bir şey olduğunu, dünyanın iyi olan bir Tanrı tarafından yönetildiğini düşünmek için çıldırmış olmaları gerektiğini, Hristiyanlığın hayatı ve sağlığı yok ettiğini, bu dinin ancak dehşet içinde yaşayan kölelere uygun düşebileceğini, öldükten sonra alacağı bir ödül fantezisini bekleyerek şimdi

sefil olmanın kabul edilebileceği fikrinin, şimdiye dek akla gelmiş en berbat fikir olduğunu, söyledim. Bir süre böyle söylendim.

Nietzsche'yi incelemiş olduğunu anlıyorum, dedi ve ben de bunu doğrulayınca, bana gülümseyip, ben de, dedi, bu adam Almanca okunduğunda mükemmel, büyük bir sanatçısıdır. İşte bir avuç dindar görünen kilise hanımı, gözü pek küçük bir dehayı yetiştirmeye kalkıştırlarsa ortaya çıkacak olan maalesef bu adamdır. Nietzsche herhalde gerçek bir Hristiyan'la bütün hayatı boyunca hiç karşılaşmamıştır. Dolayısıyla, ne dediğinin farkında değilsin dersem, beni bağışla lütfen. Ben de, hâlâ bunun aptalca olduğunu düşündüğümü, kendisinin de hiçbir şey olmayacağını bile bile bedenimi bir yerde bulundurmam için ısrar edecek kadar aptal olduğunu, bunu yaparsam her saniyesinden nefret edip hınç duyacağımı söyledim ve bana, bedenin nerede olduğu önemlidir ve bir kilisede neler olabileceğini asla tahmin edemezsin, dedi. Hem ayrıca, dedi, kural böyle ve sen de bir kere olsun kurala uymaya çalışmalısın çünkü bütün kuralları yıkmamanın görüldüğü kadarıyla sana pek yararı olmamış. Bu sözlerden sonra gerçekten, Ray Bob'un Hunter'ı tutuklamaya kalkışmasından beri kızmadığım kadar kızmıştım ve avazım çıktığı kadar ona birçok çirkin hitapla bağırdım ve öyle bir duruma girdim ki daha farkına bile varamadan tam Hristiyan sübyancı diyakoz Ray Bob'un bütün hikayesi, ardından sapık rahiplerle rahibeler hakkında güncel basından ve ayrıca Ray Bob'un evde bulundurduğu, Roma'nın Al Rengi Kadını hakkındaki bazı broşürlerden alınma şeyler ağzımdan alev fışkırır-casına dökülüyordu.

Sanki ona yaz tatilimi anlatıyormuşum gibi ara sıra başını sallayarak hepsini dinledi ve sonra, evet, ben de tam böyle olduğunu düşünmüştüm, dedi. İzin verirsen sana iki şey söyleyeceğim. Önce, kilisenin yozlaşmış olduğunu gözlemlemişsin ve yalnızca Katolik Kilisesinden değil, kiliseden bir bütün olarak bahsediyorum, her kopmuş kıymığı birdir onun. Kabul ediyorum çünkü biliyorsun bu kısmen insan yapısı bir kurumdur ve

bu haliyle dünyanın yıkımında rol oynamaktadır. Ayrıca zaman zaman güç kullandığı için bu yıkım artmıştır ve güç daima yozlaştırır. Dolayısıyla neredeyse tüm tarihi boyunca kilise gangsterler tarafından, bazen de gerçek gangsterler tarafından ama hemen hemen her zaman Mesih'i izlemek gibi en ufak bir kaygısı olmayıp bencilce güç arayan kişiler tarafından yönetilmiştir. Bu kişiler, Mesih'e büyük bir hayranlık duymuş, Mesih'in çok yüce olduğunu düşünmüş olabilirler, oysa Mesih'in peşinde olduğu bu değildi ki, hiç değildi. Benim yurttaşlarımdan biri, bir zamanlar kilisenin Mesih'in her gün üzerinde yeniden öldürüldüğü haç olduğunu yazmış, sonra da, fakat Mesih Kendi haçından ayrılamaz, demişti. Bunun anlamı, kilisenin, komik şeyler giyen biraz alık adamların köhne kulübü olmasının yanı sıra, aynı zamanda Mesih'in ebedi, kusursuz ve mistik Bedeni olmasıdır ki, sırf bu nedenle biz kadınlar ona değer verip ilgileniyor, yaşamlarımızı ona adıyor ve bundan dolayı da kendimizi şanslı sayıyoruz. Şimdi bunu anlayamazsın belki ileride.

Bir şeyler söylemiş ya da söylemeye kalkışmıştım ki, lütfen biraz sessiz kal, dedi. Sustum. Konuşmasına devam ederek, ikincisi, sana ve anlattığın hikayeye gelince: Kötü muamele görüp kandırılmışsın. Çocukluğun çalınmış. Dünya çoğu kez *une pâtisse' émerdée'* dir, yani bir bok pastasıdır fakat bunun böyle olduğu bilinir, artık sıkıcı olmuştur. Tek ilginç yanı, hayatta kaçınılmaz olarak karşımıza çıkan ıstırabı bizim nasıl kullandığımızdır. İnan bana, yaşadıklarını anlıyorum, dedi.

Hiçbir fikriniz yok, dedim.

Öyle mi? dedi. O halde dinle. 1945 yılının kış aylarında on beş yaşındaydım. Babamı Hitler'e düzenlenen Haziran suikastı nedeniyle tutuklayıp idam etmişlerdi, sanırım bunu bilirsin çünkü bana tarih konusunda biliymişsin gibi geliyor. İki erkek kardeşim çoktan doğu cephesinde ölmüşlerdi ve Ruslar bizi ele geçirmeden Doğu Prusya'yı bir at arabasıyla terk etmeye çalışıyorduk; annem, benden üç yaş küçük olan kız kardeşim ve ben. Başaramadık ve sonuçta başka yüzlerce sığınmacıyla birlikte

harap bir fabrikada kapana kısılp kaldık. Ruslar bizi bulduklarında bütün kadınlara tecavüz ettiler. Bizim üçümüzü çırılçıplak borulara bağladılar ve iki gün iki gece boyunca bize sayısız kez tecavüz ettiler. Kız kardeşim tecavüz edilirken öldü. Birkaç sarhoş Rus'un, bir çöp torbası gibi onu pencereden aşağı attığını gördüm. Ömründe hiç kimse ona en ufak bir kötü söz söylememişti ve sonunda böyle öldü. Annem ertesi günü kendini astı. Birkaç hafta boyunca ortalarda dolaşarak biraz yiyecek ve sigara karşılığında her kim almak isterse bedenimi satmaya başladım. Sonra Kanlar buldu beni, onlardan bir grup Alman. Elbette onların da hepsine tecavüz edilmişti. İlginç olan şu ki, başımıza gelenlerden hiç şikayet etmedik çünkü bizim insanlarımızın da Polonya'yla Rusya'da çok çok daha beterlerini yaptıklarını artık biliyorduk. Bu yüzden köpekler gibi sessizce acı çektik.

Diğerlerinden pek emin olmasam da, bu son cümleyi çok iyi hatırlıyorum. Hatıralarımızı zihnimizde tekrar canlandırdığımız zaman yaptığımız gibi, gerisini oluşturun. Bunu sinema filmlerindeki dublajlar bize öğretmişti. Fakat şu köpekler gibi sessizce acı çekmek konusunu hatırlıyorum; bunu ta yüreğimde hatırlıyorum.

Devam edip bana, bu rahibelerle birlikte nasıl doğuya doğru yürüdüklerini, daha sonra, Nazi Toplama Kamplarından alınan başkalarının da onlara katıldıklarını anlattı. Savaş bittikten sonra Avrupa'nın dört bir bucağından gelen küçük bir grup Almanya'nın Rottweil şehrinde önceden Kan manastırı olan bir yerde toplanmışlar. Çoğu benden çok daha beter ıstırap çekmiş, her şeyini yitirmiş, işkence görmüş, sağlıkları mahvolmuş ve sonunda bütün düşünebildikleri başkalarına yardım etmek olan bu kadınları görünce öfkeden çılgına dönmüştüm, dedi. Yüzlerine haykırarak, nasıl olup da böyle şeylere, ölümlere, işkencelere, tecavüzlere, küçücük çocukların katledilmelerine izin veren bir Tanrı'ya inanabildiklerini sormak istedim, neden, neden? Sonra Sr. Magdalena diye bir kadın kalkıp yanıma

geldi. Aynı şekilde o da Rusların önünden kaçmaya çalışanlar arasındaymış ve sanki genel bir helaymış gibi yoldan gelip geçen her asker ona sahip olabilsin diye, bir at arabasının tekerleğine cırılçıplak çivilemişler onu. Sonra bir gün bana onları bağışlaman gerekir çünkü ne yaptıklarını bilmiyorlardı, dedi. Ve işte bu sözlerini işittiğimde kendimi kaybedip hemen orada ona saldırmış, üstüne tükürmüş ve yüzünü gözünü tırnaklamıştım. Ama o kollarını bana doladı ve birazdan yerde güreşiyorduk. Beni yere yatırıp haçını yüzüme tuttu, aslında bu haç, dedi ve bu sırada Başrahibe boynundaki haçını kaldırıp yüzüme tutmuştu, işte bu o. Sonra, dedi, Sr. Magdalena bana ellerindeki Rus çivilerinden kalma yara izlerini gösterdi. Bak, bunlara iyi bak, aptal çocuk, diye bağırıp, bunların ne olduğunu sanıyorsun, şaka mı, yoksa bir masal mı? Ben çarmıha gerildim, öldüm ve şimdi artık adı mübarek olsun, Mesih'te yaşıyorum. Ve sen! Sana yapılanlardan sonra artık senin de bir ceset olduğunu ve gerçek hayatın eline alman için seni beklediğini görmüyor musun? Yoo, sen almayacaksın, hayır sen, bir çocuğun bez bebeğine yapışması gibi, ölümü kendine yapıştırmışsın. Ancak, şimdi onları bağışla ki, ailenle birlikte ölmediğin için kendini de bağışlayabilesin, sonra Tanrı'da yeniden yaşa.

İşte Başrahibenin hikayesi ya da ne olursa olsun onun önemli bir kısmı böyleydi. En sonunda Tanrı onun yüreğine de dokunmuştu. Savaşın ardından toparlanma süreçlerinde Kanlarla birlikte kalmış ve daha sonra kendisi de rahibe kardeş olmuştu. O zaman orada olan, Avrupa'nın felaketinden kurtulan bu kadınların Rottweiler'lar diye adlandırıldıklarını açıkladı. Ben de, kötü bir köpek kadar baş belası olduğunuz için böyle anıldığınızı sanmıştım, dedim ve gülüp bak işte yine yanlış bilgilendirildiğin başka bir şey, dedi. Yanından ayrıldığımda ısıltılı adamın eh, onu bir güzel payladın, dediğini işittim. Hâlâ çocukça koymuş olduğum adıyla bahsediyorum ondan. Artık ona Lucifer demeliyim ama bu sefer de özel efektleri olan bir filmdeki komik gözlü bir şeymiş gibi geliyor kulağa.

Biliyorsunuz, sert görünüşüme karşın pek zayıf bir aklım vardır, beynim içine her şeyin dökülebildiği bir kaptır ve ben de bunları almaya yatkınım. Zavallı ana babam beni böyle boş bırakmışlar. Maalesef bir tahliye vanası da yok. Böylece Başrahibenin sözleri irademe karşın bende kaldı ve İncil'deki Mer-yem gibi, bunları yüreğimde uzun uzadıya yoğurdum.

Kiliseye gitmeyi kabul etmiştim, gittim de. Diğerleriyle birlikte ayağa kalktım, oturdum, diz çöktüm, istavroz çıkardım, yanıt verilen bölümleri söyledim ve ilahileri okudum. Gösteriş istediler, dedim kendi kendime, ben de onlara gösteriyi yapacağım fakat içimde bir değişiklik olmayacak. Papaz, Peder Munch'du; parlak takma dişleri olan ufak tefek, yaşlı bir adam. Ayine geldi, İncil okudu, uyuşturan bir vaaz verdi, ekmekle şarap üstüne sihirli sözlerini söyledi ve sıvışıp gitti. Onun Azize K.'da pek öyle rahat etmediğini seziyordum. Sıradan rahibe manastırlarında papazların çok üzerlerine düşölüp sevil-diklerini işitmiştim fakat Kanların onlara daima sanki sendikalı tesisatçılarmış gibi davrandıklarını biliyordum; anlaşma ve bilet onlardaydı, o halde işi yapmak zorundaydılar ama hoşunuza gidecek anlamına hiç gelmiyordu bu. Zavallı adamcağız. Şafak sökmeden önce uyanarak Bradleyville'den kalkıp çamurlu yollarda araba kullanarak yaşamlarını bombalarla ölüm müfrezelelerinden kaçmakla geçirmiş ve bütün bu işi kendisinden çok daha iyi yürütebileceklerine kuşkuları olmayan bir grup sert bakışlı kadına bir ayin yapmak üzere geldiğini düşününce, hiç kıymetinin bilinmediğini hissettiğine inanmamak elde değil. Daha sonraları anladım ki, zaten muhtemelen ayinleri geçmişte kadınlar yönetmişlerdi de.

Birkaç hafta sonra ayin sırasında Tanrı'yı aklımdan çıkartmakta zorlandığımı keşfettim. İncil'in sözlerini daha önce de duymuştum ve bunlar hep sağır kulaklara söylenmiş gibiydiler ama şimdi bedenimi ritüel biçimde hareket ettiriyorlardı. Ne kadar yalandan da olsa, yapıyordum ve düşünüp duran yüreğime yavaş yavaş dokunuyorlardı. Artık bu ekümenik çağda

kilisenin dağılmış farklı kırık parçalarının karizmaları aleyhinde konuşmamamız gerekir ama bundan başka hiçbir kilisenin beni böylesine avucuna alamayacağını düşünmekten kendimi alamıyorum. Ben etten kemikten bir yaratığım ve Katolikler bedene işlemeye diğerlerinden çok daha fazla çalışıyorlar. Kanlar, yaşamlarının büyük bir kısmını gerçekten dehşet verici çirkinliklerin tam ortasında geçiriyorlar ve Azize K.'da olduğu gibi, fırsatını bulduklarında yapacaklarını büyük bir coşkuyla yapıyorlardı; yürüyüşler, buhurlar, flamalar, korolar, org. Bir barbar köylü olarak, Wayland'da hep birlikte söyledikleri gürültülü ilahiler dışında böyle bir müzik hiç işitmemiştim, dolayısıyla Palestrina, Mozart ve Schubert başıma bir tuğla gibi düşmüştü. Tam tersi aslında, daha önce hayal bile edemeyeceğim biçimde beni sarsarak **ayıltmıştı**. Kendi kendime rağmen birkaç defa ağlamıştım.

Dediğim gibi, dikkatini vermeye başlamıştım, ve zavallı Peder Munch titrek elleriyle ekmeği havaya kaldırıp işte dünyanın günahlarını ortadan kaldıran Tanrı'nın Kuzusu budur, dediğinde aklımı bir fikir kurcalamaya başladı; ya **doğruysa**. Ve ardından inkâr. Bir keresinde bir de farkına vardım ki, ha bire başımı sağa sola sallayıp duruyorum ve insanlar da bana bakıyorlar. Yoksa herkes beni kendi halime bırakırdı; bir başka Katolik alışkanlığı. Ray Bob'un kilisesinde yaptıkları gibi bunlar da üzerime ısrarla ve dinsel broşürlerle gelselerdi eminim ki, eşek arısı sokmuş kısırak gibi fırlayıp dörtnele kaçardım, ne var ki bunun da Tanrı'nın işi olduğuna inanıyorum. Bu sizi aynı biçimde etkilemeyebilir, siz belki ateş yutan Baptistleri ya da ılımlı Cemaatçi kilisenin ışığını seçebilirsiniz. Ben ne bilirim ki beni pençesine alandan başka?

O kış birçok şey okudum, kötü havalarda, roman değil, pek anlayamadığım eserlerdi; İncil'leri, Augustinus, Origenes, Aquino'lu, Azize Tereza, Chesterton, Rahner, Küng. Katolik Ansiklopedisini bir haftada yuttum. Tam ne arıyordum, müsaade mi, cephane mi, bilmiyorum ama düşünmeme yardımcı oldu bu.

Kendime asi diyorum ama hiçbir konuda aptal sayılmaya gerçekten katlanamam, o yüzden kolayca ışıık kendine çekiyordu beni. Sonra, çıkış yollarının kapandığı duygusu, tükenmişlik hissi. “Cennetin Av Köpeği³” şiir olarak pek bir şeye benze-miyordu ama 500’den biriydi ve beynime yerleşip damla damla yüreğime aktı, artık arkamda beni kovalayan ayak seslerini işit-miştim, **her şey ihanet eder sana, sen ki ihanet ettin Bana**, fakat çok ödlektim. Başrahibenin Rahibe Magdalena’sı gibi, **korkular uçurumunun uçsuz bucaksız karanlığı** üzerindeki son boşluk-tan beni çekip alacak candan bir arkadaşına ihtiyacım vardı.

Çok iyi hatırlıyorum, onunla ilk kez karşılaştığımda günler-den pazartesiydi; Mart’ın yedisi. Pazartesi günleri hepimiz alet deposunda toplanıyorduk. Burası traktörleri, kamyonetleri, çim biçme makinelerini ve bütün aletleri sakladıkları gerçekten çok büyük bir garajdı. Bulutsuz, pek soğuk olmayan bir sabahı ve mutfaktan aldığım büyük bir termosla bir öğle yemeği çantası taşıyordum çünkü ormana gitmeyi düşünüyordum. Kapıya yaklaşırken kahkahalar işittim; Filipinlilerin edepli kıkırdama-larıyla karışan diğer kadınların Amerikan tipi kakır kakır gü-lüşleri ve bunların arasında daha önce hiç duymadığım bir kah-kaha, yüksek sesli, özgür ve dolu dolu. İçeri girdim. Orada bir yağ bidonunun üstünde oturuyordu; bacak bacak üstüne atmış, önlüğünün altından yalnızca sol çizmesi sarkan, benden olsa olsa on yaş büyük bir kadın. Tagalog⁴ dilinde komik bir fıkra anlatıyor ve hemen ardından diğerleri için İngilizce’ye çevi-riyordu. Fıkra, mandasına aşık olup onunla evlenmek isteyen Mildanao köyünden bir adam ve bu istek karşısında papazın ne yaptığı veya ne yapmadığı hakkında bir şeydi. Kadının İrlanda aksanı vardı. İrlanda aksanıyla konuşulan Tagalog meğer son derece komik bir şeymiş; Filipinliler gülmekten iki büklüm olmuşlardı.

---

³ “Cennetin Av Köpeği”, “Hound of Heaven”: İngiliz şair Francis Thompson’un (1859-1907) dinsel bir şiiri-ç.n.

⁴ Tagalog: Filipinlerde yerli halkın kullandığı bir dil-ç.n.

Anlatılan fıkrayı pek izleyemedim çünkü gözlerimi kırpmadan onun yüzüne bakıyordum. Bildik süper modeller tarzında göz kamaştıran bir güzelliği olduğundan değil, ben bir yağlı boya tablo değilim, kendi sözüydü fakat **gerçekten** yağlı boya tablo gibiydi; geçmiş zamanlardan bir kraliçe tablosu. Şu farkla ki (bunun büyük ressamların genellikle ihmal ettikleri bir şey olduğunu düşünmüşümdür) onun yüzü çillerle kaplıydı. Kızıl saçlıydı. Gerçek metalik bakır renginde; koyu kırmızı altın rengi kaşlarla derin-donuk yeşil-ela gözlerinin üzerinde, saç derisinden mantar açacağı gibi kıvrır kıvrır çıkan saçlar. Galiba onu alet deposunda ilk kez gördüğümde bütün bunları hafızama kaydetmiştim ama beni kendimden geçirten onun fiziksel görünüşü değildi. Tıpkı Orne Foy'u ilk kez gördüğüm andaki gibiydi; işte bu, girecekleri her odayı aydınlatan sıra dışı kişilerden biri duygusu. Ne olduğunu bilmiyorum. Tam rahatlık ve özgüven olabilir mi acaba? Karizma, tuhaf bir sözcük fakat bir etiket olmak dışında nedir ki? Hem bu kadında, hem de o adamda vardı ama bende yoktu. Fakat bir telin doğru notada titreştiği gibi ben de onunla titreşiyordum ve Orne öldüğünden beri her şeyden çok istediğim, bu kadının şimdi bana bakıp benden hoşlanmasıydı.

Ne var ki, bu hemen değil, sonraları olacaktı. İlk hissettiğim duygu içlerlemeydi; çevresine bütün bu ışıgı yayarken kendisini ne sanıyordu ki bu kadın, ilk aklımdan geçen buydu çünkü kendi kötülüğüm içinde kadınları rakip, erkekleri araç olarak görürdüm. Bir yandan hâlâ gülerek bana bakıp aralarına katılmam için başıyla hafifçe işaret ederken, bir yandan da çilli, iri elini uzatınca çene kaslarımın gerildiğini hissetmiştim. Elim onun elinde kaybolmuştu. Ben Nora Mulvaney, dedi. Sen de Emily olmalısın.

Mesele şuydu, Sr. Lorette'in hastaneye yatması gerekmişti, Nora'nın da baharda Kanların büyük başlarının bizim manastırda yapacakları bir toplantı için planlamaya yardımcı olmak üzere buraya geleceği tutmuştu ve bir süre için bakım hizmetlerini yürütmeyi kabul etmişti. Tipik bir Kanlar çözümü, her ne kadar kendisi Başkan Ana'nın çalışma ekibinde olsa da hâlâ tırmık

kullanabilirdi, lafın gelişi elbet, yoksa aslında tek bacakla kullanamazdı. Ertesi sabah şafak sökerken kamyonu almaya geldiğimde Nora orada bekliyordu ve buraya son gelişinden beri çok uzun yıllar geçtiği için arazide benimle birlikte bir kamyonet tuttu yapmak istediğini söyledi. Kamyonetle dağa doğru ilerlerken, Galler dilinde bir şarkı söylüyordu, çiçek toplamaya gidiyoruz tra la la gibi bir şey ve bu şarkı onun cazibesine kapılmaktan uzak durma azmimi kırmıştı. Bir de kokusu vardı, taze ekmek gibi hoş bir koku. Kabini doldurmuştu. Sonra, şu ateist uyuşturucu efendisi daha doğrusu hanımı galiba senmişsin, dedi. Bütün bunlar ne demek oluyor, ha? Yanıt vermedim. Nora, doğuştan Katolik olduğum için benim hiç ateizmin keyfini yaşama şansım olmadı ve uyuşturucu da hiç şaşmaz, içimi dışıma çıkarır, dedi. Asıl ateist, benim babamdı. Kilise'nin İrlanda'nın laneti olduğunu düşünürdü, rezillikte onu tek geçen kahrolasica Britanyalıları. Birleşik Krallığın yurttaşlarını bu özel sıfatı kullanmadan da belirtebileceğimi anladığımda yedi yaşımıydım. Dindar olan annemdi ve ben onun izinden gittim. Belki de bu kendimi korumak içindi, bilirsin, çünkü baba çok öfkeli adamdı, insanları yer bitirirdi. Kendi alanında büyük adam olsa da, Dublin'de serbest çalışan bir sinir cerrahıydı, ne d'mezsin. Benden bir yaş küçük bir kadınla evli. Anne aşırı içkinin getirdiği akut pankreatitten öldü. Kocasının ona nasıl davrandığının da bunda etkisi vardı sanırım. Ona bir köpek gibi davranırdı diyebilirim ama bir köpeğimiz de vardı bizim, Raffles, aptal iri bir seter ve babam bu yaratığa hiç sesini yükseltmezdi. Kız arkadaşıyla evlenmeden önce etrafa ayıp olmasın diye altı hafta beklemişti. Küçük kızının hem hemşire hem de rahibe olmasından beter bir yazgıyı, en beter kabuslarında bile görmemiştir, alçağın alçağı. Onunla konuşmuyoruz. Bir de erkek kardeşim var. Ne iş yaptığını biliyor musun? Bir piskopos, dedim ve o kahkahayı attı. Eh iyi bir atıştı, dedi. Britanya ordusuna yazıldı, üstelik subay olarak bile değil. Şimdi başçavuş olmasına rağmen hep er olarak hizmet etti. Onunla konuşuyoruz, Peter'le. Bay Ta Kendisi aleyhine kara kumpaslar kurmak için ne biçim çalışıyoruz ama.

Bu arada artık kamyonetten inmiş, motorlu testereme mazot dolduruyordum. Kamyonetin arka kapağına yaslanıyordu. Anlatmaya devam etti; nasıl İrlanda'da hemşire olmaya çalıştığını, sonra SBC'ye katılışını ve işte burada sevgili Azize K.'da SBC'nin öğrettiği özel becerilerin eğitimini alışını ve ardından Filipinlere gidişini, güneydeki adalarda sürüp giden terör savaşını, sonra onun yerine Filipinli kadınları verdiklerini ve onu güney Sudan'a gönderdiklerini, ki ayağı bu hale gelmeseydi hâlâ orada olacaktı. Küçürek bir kara mayınına zikzakladım, dedi, ufak bir çocuğu kovalıyordum ve işin komiği çocuk mayın tarlasından tek bir çizik almadan geçmiş ama şu koca sakar Nora, kendisini havaya uçurtmuştu.

Bu küçürek ve zikzaklamak sözcüklerinin konuşma dilinde kullanıldıklarını ilk işitmemdi. Sanki onunla birlikte bir kitabın içindeydik, büyük zevkti ama ben sırrımı açıklamadım.

Gördüğüm kadarıyla benim acıklı hikayemle donakaldın, ben sadece biraz daha eşit başlarsak iyi olur diye düşünmüştüm çünkü ben senin hakkında her şeyi biliyorum, dedi. Ona, hiçbir bok bilmiyorsun, dedim. Sonra, yoo, tatlım, biliyorum, biliyorum. Hatta büyük ihtimalle senin bilmediklerini bile biliyorum. Örneğin, sen de doğuştan Katoliksın. Çok saçma! dedim. Ya, evet öylesin, dedi, Gainesville, Florida, A.B.D.'deki Holy Family Kilisesi'nde vaftiz edildin, yaş bir ay sekiz gün, her şey usulüne uygun yapılmış. Baban seni getirmiş. Gözlerimi dikmiş ona bakıyordum. Konuşmaya devam ederek, işte gördün mü canım, bizim bir alay şapşal kadın olduğumuzu düşünebilirsin ama SBC dünyanın en iyi bilgi toplama servislerinden birine sahiptir. Cizvitler bizden daha eskidir ama bizim daha çok paramız var. Hakkında bilinmesi gereken her şeyi tam bilmeden herhangi birini burada tutacağımızı düşünebiliyor musun? Bu paradır, anlıyor musun? Vakıf, Vakfı bilirsin, değil mi? Ben de, bildiğimi fakat savaş sırasında tamamının yok olduğunu düşündüğümü söyledim. Bu düşünceye güldü. Eh mübarek olasın, Kanları yıkmak için bir dünya savaşından çok daha fazlası gerekir, derinlerde, pek derinlerde çelik kasalar var, tatlım.

Yoo, büyük bir kısmı elimizde kaldı ve her ne kadar geçmişte, 1970'lerde, Banco Ambrosiano meselesinde Kutsal Papa'nın başı biraz derde girince bataktan kurtarmak için ona arka çıkıp vermemiz gerekmiş olsa bile, o zamandan beri de servetimiz büyüdü. Kutsal Papalık iflas etmişti ve kilisenin iyi kızları olarak biz devreye girdik, biz ve Opus Dei. Yapmasaydık, inan bana tatlım, hepimiz şimdi piskoposlara çay demliyor olurduk. Görülüyor ki, para bize canımızın istediğini yapmamızı sağlıyor ve bizler Papa'nın gözde küçük hemşire kızlarıyız, hem bundan hem de için sık sık pek alışılmadık şekillerde öldüğümüz. Bu onların bize baskı yapmalarını zorlaştırıyor, görüyor musun acaba, kilisenin hâlâ kutsal şehitlere zaafı var. Jim De Bree bizim bir çeşit gayri resmi mottomuzdur. Anlamadım, dedim ve bu Fransızca, je me débrouille, dedi, yani kesinlikle göz önünde olmayı gerektirmeyen yollarla istenilenlerin gerçekleşmesini sağlamak gibi bir anlama geliyor. Sonra, dedi, böylece en büyük manastırımızda bir gün ortaya yarı ölü durumda çıkan kanun kaçağı küçük bir fahişe, bir yandan ateizm nutukları çekerken, bir yandan da Siena'lı Azize Katerina'nın ziyaretlerini ilan ettiğinde, Roma'da kaşlar kalkıp çeneler kaşınmaya başladı. Bir gün hepinizin öğreneceği gibi Jette hiç aptal değildir ve senin çok ender bulunan bir şey olduğunu düşünüyor. Herhalde ne bir casus, ne de sahtekar. Peki sen nesen?

Bilmiyorum, dedim. Kafam karışmıştı, korkmuştum ve o sırada kesinlikle hiç istemesem de ağlamaya başlamak üzereydim ve bana yaklaşıp kolunu omzuma attıktan sonra, şu halde ne olduğunu bulman için bizim sana yardım etmemiz gerekiyor, ha? dedi.

Bu dokunuşla olan oldu, iyiliğin elektriği veya daha garip bir şey, çünkü apansız bir isteri nöbetiyle ağlamaya başladım. Tertemiz beyaz önlüğünü yaşlarla sümük içinde bırakıp kollarında kelimenin tam anlamıyla boşanmıştım. Neden ağladığım hakkında gerçekten hiç fikrim yoktu, belki de dokunuşunun niteliği idi; çok derin düzeyde kurulan bir iletişim. Hiç bana böyle dokunulmamıştı, hatta küçükken bile; annem bana asla

dokunmamıştı, erkekler de. Hiç gerçek bir arkadaşım olmamıştı ki dokunsun. Bu erotik bir dokunuştu fakat hiç seksi olmayan çok ender bir şey, bu dünyada hepimiz sersefil zavallılarız, burada birlikte biraz teselli var, diyordu bu dokunuş. Tatlım, dedi, tamam, tamam, geçti, geçti artık, onun aksanıyla, Taatlım. Haydi geri dönelim ama bende bir bacak eksik olduğundan yine sen kullanmak zorundasın, dedi. Bu sözü, beni isterik ağla-maktan, isterik gülmeye döndürdü ve artık karnım kasılmaktan tahta gibi olana dek güldüm.

İşte sonuçta, iman edişimin böyle olduğu ortaya çıkmıştı. C. S. Lewis motosikletle Whipsnade'ye giderken yolda iman et-tiğini anlatır, Aziz Pavlus ise Şam'a giderken atından düşer ve bana gelince, ben yanımda Nora Mulvaney mırıldanarak, 'Stór Mo Chroí' söylerken, bir kamyonetle dağ yolundan indiğim sırada iman ettim. Bu kadar basitti işte, yukarıda teolojiyle dolu inançsız biri olarak kamyonete binmiş ve aşağı garajda indiğim-de, Katolik olmuşum.

Bundan sonra Azize Katerina'da tam yedi ay üç gün daha kalmıştım. Neşe çok sadedir ve anlatılmak için fazla sanat yap-mak gerekmez, bence ıstırap çekmek ve mücadele etmek çok daha edebidirler. Aşağı yukarı onun şoförü ve sırdaşı olmuş-tum. O dönem içinde ne Lucifer, ne de azizlerden veya melek-lerden biri başka bir ziyarette bulundular. Görevlerini tamam-lamışlardı, veya Nora böyle demişti, ayrıca eninde sonunda şeytan da iyi bir Katolik, demişti; yapılması gereken; yapar ve Kilise'yi çok sever, Tanrı bilir. Ve **onu bir türlü kiliseden atamazsınız!** Ey Mesih, Nora'yı sevdim ve bununla Tanrı'ya borçlu olduğum sevgi arasında ayırım yapmakta zorlandım, oy-sa belki de sonuçta ikisi de aynı kapıya çıkıyordu.

O Paskalya'da Roanoke'a indik. Ay suratlı bir hadım gökle-rin krallığı adına alnıma yağla bir haç çizdi ve güçlendirme al-muş oldum ardından ilk kez komünyon aldım. Keşke bunun aş-kın bir deneyim olduğunu söyleyebilseydim ama değildi. Nora hamim oldu elbette ve bana bir tespih verdi. Hâlâ bende durur

ama çok az kullandım. Pek öyle ibadete düşkün tipte değilimdir, bence bütün bunların içine doğmuş olmak gerekir veya en azından benim için gerekirdi. Fakat bu onu mutlu etmişti. Roanoke'dayken, geçmiş yaşantımdan kalma gürültücü bir hayalet gibi, Harley'inin üzerinde Skeeter Sonnenborg'u gördüm. Dik egzoz boruları havayı yırtarak hemen yanımdan geçmişti. Bu irkilmeme neden oldu çünkü diğerlerinin çoğuyla onun da öldüğünü sanıyordum. Bu konuda ne Nora'ya, ne de başkasına bir şey söyledim, fakat gerçekten paranoyaklaştım ve çarçabuk Azize K.ya dönmemiz için Nora'nın başının etini yedim ama önce postaneye uğrayıp bazı paketleri vermemiz gerekiyordu. İşte orada duvarda, diğer aranan suçlularla birlikte resmim asılıydı. Tıpkı bir gerzek gibi ağzımı açıp gözümü resme dikimıştim ve başımı çevirdiğimde orta yaşlı bir kadını bana bakarken buldum. Ardından kadının bakışlarını hızla yine duvardaki acımasız polis katili ve uyuşturucu elebaşısı Emily Garigeau'nun resmine götürdüğünü gördüm. Oradan hızla ayrılıp Nora'nın yanına gittim. Bana, endişelenme, tatlım, bir şeyler ayarlarız, je me débrouillrai, dedi ve bir telefon bulup yarım düzine yeri aradı. Kamyonetle bu kez manastıra dönmeyip doğu Virginia'da Arlington yakınlarına gidip başka birkaç rahibeyle birlikte oradaki bir evde kaldık. O gece Nora Kanların tam kıyafetini kuşanmama yardım etti, halbuki aslında bu kıyafeti giymeye hakkım yoktu ve aralarından birisi elime bir pasaport tutuşturdu; pasaportta benim resmim vardı ama Kolombiya'da ölen bir rahibe adına düzenlenmişti. Nora, işte bu nedenle biz ölülerimizin pasaportlarını saklar ve onların ölümlerini duyurmayız, dedi. Sık sık sınırdan insanları geçirmemiz gerekiyor ve o zaman *débrouillon*'larız, anladın mı? Evet, gerçekten anlamıştım.

Her iki yakada da havaalanlarında hiçbir sorun olmadı. Bu şimdiki terör günlerimizden önceydi ve ne olursa olsun kimse bir rahibeye asla bakmaz. İki gün sonra Roma'daydık.

1914 yılının başlarına kadar Rahibe Kardeşler Batı Avrupa'nın hemen her ülkesinde manastırlarıyla diğer tesislerini kurdular, ayrıca Amerika Birleşik Devletleri'nde (Baltimore, 1908), hatta Filipinlerde, Brezilya'da, Meksika'da ve Şili'de kuruluşlarını açtılar. Nemours'daki eğitim tesisiyle, Roma'daki Claire de Roigny-Brassat'ın yönettiği lisan enstitüsünü geliştiriyorlardı. Bunlar pahalı girişimlerdi fakat Vakfa para akışı, yeni yüzyılda petrolün değerinin hızla artmasına bağlı olarak hiç kesilmeden sürüyordu. Herkesin korkuyla beklediği genel savaş o yılın ağustos ayında başladı. Marie-Ange, yaptığı "şimdi sıra bende" şeklindeki bildiriyle arkadaşlarının paniklemesine neden oldu ve görevinden, makamı Otilie Roland'a bırakarak istifa etti.

Kendisini Batı Avrupa operasyonlarının başına atadı. Operasyonun merkezi olarak çok iyi bildiği bir şehir olan Lille'i seçti. Ağustos sonlarında Alman işgalinden etkilenen sınır bölgelerinden ve hatta uzaklardaki Belçika cephesinden bile mülteci akını başlamıştı. Hastanesini Katedralin yanındaki bir okulda kurdu ve mültecilere tıbbi yardım sağlamak üzere dolaşmaya başladı. O günlerde onu görenler hiç de elli sekiz yaşında olduğuna inanılmayacak kadar büyük bir enerjiyle çalıştığını ve gençliğine yeniden kavuştuğunu söylediler.

Ekim ayının ilk haftasında yaklaşan Almanların silah seslerini işitebiliyorlardı. Marie-Ange her an her yerdeymiş gibi görünüyor, korku içindeki hastalara yardım ediyor, cesaret veriyordu. Bunların arasında 26 Ağustos'ta Almanlar Louvain'de güzelim eski şehirle birlikte üniversiteyi yerle bir ettiklerinde yaralanan İtalyan bilim adamı Monsenyör Matteo Ratti de vardı. Şimdi de anlaşıldığı kadarıyla Louvain'de yaptıklarını aynen Lille'e yapacaklardı. 11 Ekim'den başlayarak top atışı hemen hemen hiç kesilmedi. Gülleler Katedrale düşüp yıkmaya başlayınca Marie-Ange hastaların okulun bodrumuna taşınmalarını emretti. Monsenyör

Ratti'nin anlattıklarına göre, Kurucu Hanım acemi bir kızın onu bir sedyeye taşımasına yardım ediyordu. Monsenyör Ratti korku içindeki kıza, “Endişelenme, Tanrı seni koruyacaktır” dediğini ve bunun üzerine Marie-Ange'nin, “Tanrı korusa da korumasa da o görevini mutlaka yapmalı. Hastanın ayağını lütfen kaldırır” dediğini hatırlıyor.

Bunlar Marie-Ange'nin kaydedilen son sözleriydi. Tam o anda büyük bir gülle odaya düşüp patladı ve tavan göçtü. Saatler sonra Ratti enkazın altından sağ olarak çıkartıldı. Son bilinçli edimi olarak Marie-Ange hastasının üzerine atılarak ona bedenini şiper etmişti. Bu şekilde yatarken gelen bir çelik parçası onun cesur yüreğine saplanmıştı.

–ALINDIĞI ESER: *ÖLENE KADAR SADIK : MESİH'İN KANI
HEMŞİRE RAHİBELERİN HİKAYESİ,*
YAZAN SR. BENEDICTA COOLEY, SBC,
ROSARIAN PRESS, BOSTON, 1947.

ON SEKİZ

PAZ RESTORANA KÜBALI erkek dostlarını hemen hiç getirmezdı. Gözünden hiçbir şey kaçırmayan annesi bu yüzden ona sık sık sitem ederdi: "Ne yani! Benden utanıyor musun yoksa?" Oysa nedeni kesinlikle bu değıl, burada şimdi de Morales'le olanlardı. Genç dedektif, restoran sahibesinin otobüs lastiğı çapında koskoca bir tavada getirip kendi eliyle servis yaptığı *zarzuela's*ını yiyordu; Kübalıların balık buğulama yerine yaptıkları yemek. Dışardan bakan, bu sahneden buradaki iki adamdan hangisinin sevgili oğul, hangisinin yabancı olduğunu çıkartmakta çok zorlanırdı, daha doğrusu kesinlikle yanılığa düşerdi çünkü Mrs. Paz, Morales'i baş tacı edip en lezzetli deniz mahsullerini onun tabağına bırakırken, Paz'a yüz vermiyor, o da kepçeyi daldırıp arta kalanlardan kendisine bir şeyler bulmaya çalışıyordu. Restoranın en saygın müşterilerine has bu özel ziyafet sofrasına oturulduğundan beri geçen şu yirmi dakika içinde, Mrs.Paz Morales'ten hem kendisinin, hem de ana babasının yaşam öykülerini öğrenmişti. Morales'in annesiyle oturduğunu, her iki ablasının da evli ve çocuklu olduklarını, kendisinin nişanlı olup evlilik hazırlıkları yaptığı (Mrs. P.'nin hayranlıkla iç çekişleri arasında resim gösterildi), Miami-Dade Üniversitesinden dersler alarak bir lisans derecesine giden yolda ilerlediğini kapıvermişti. Paz bunlardan çoğunu bilmiyordu. İçinden keşke Morales'in bilinmeyen, azgın bir sübyancı yaşamı

olsa diye geçirdiğini fark etti. Bu sevgi şöleni ilerledikçe, annesi ona sık sık kısa bakışlar atmıştı: “Gördün mü bak, işte iyi bir Kübalı oğul böyle olur!”

Paz, annesinden intikam almanın bir yolu olarak şahane yiyeceklerin ancak ucundan yer gibi yapıyordu. Tabii bu davranışı kendi yetersizliğinin bir başka göstergesiydi, çünkü Morales yemeğine dalmış, hapır hupur yiyordu. Nihayet fizyolojik sınırlamalar Margarita Paz’ın arzularını bile gölgede bırakınca genç adam durmak zorunda kaldı. Aşağı yukarı kendi kafası kadar bir kütleye eşit, en iyisinden deniz mahsullerini çatlayasıya tükettikten sonra, masadan kalkıp erkekler tuvaletine sığındı.

“Bilirsin, Anacım” dedi Paz, “Sanıyorum bir polis memurunu herkesin gözü önünde çatlatmak ağır suçtur.”

Anne bu sözleri dikkate almadan, “İyi bir çocuk o” dedi. Bir işareti üzerine garsonlardan biri masanın üzerindeki kalırdı. “Ablalarının evli olmaları ne yazık.” Can sıkıntısıyla derin bir iç geçirdi. Ardından saldırıya geçti: “Kuş kadar yedin. Senin bir şeyin var.”

“Bir şeyim yok, Anacım. Günün ortasındayız. Onun yediği gibi yemiş olsaydım, beynim iflas ederdi.”

“Ne yani, onun beyni yok mu?”

“Ben ortağı olduğum sürece beyne hiç ihtiyacı yok onun. Bak, Anacım, senden bana bir iyilik yapmanı isteyeceğim...”

“Yoo, sen kötü görünüyorsun, Önce şu *brujo*’yu öldürdün, sonra daha geçen hafta bir başkasını vurdun. Böyle bir şey yaptığında arınman gerektiğini bilmiyor musun?”

“Senin *ilé*’ne gitmiyorum, Anacım.”

“Tabii gitmezsin, senin bilmediğin yoktur, neden sanki nefesi boşa harcıyorum ki?” Kırmızı ojeli bir parmak tam gözüne doğruldu. “Hem senin yeni bir kadının var” dedi Mrs. Paz. Paz’ın alnından boncuk boncuk ter fışkırırken, *zarzuela* midesinde dans etti. “Şüphesiz ihtiyar annenden utandığın için onu

buraya getirip benimle tanıştırmayacaksın. Ruhların bana kızgın olduklarını biliyordum, yoksa böyle bir davranışa reva görülmem için başka ne gibi bir *sebepe* olabilir...”

“Anacım, bu pazar akşam yemeğine davet ettim onu.”

“Hımm. Ona *langosta a la crema*¹ yapacağım. Peki, benden istediğin şu iyilik de nedir bakalım?”

“Ignacio Hoffmann’la konuşmam gerekiyor.”

Kadın gözlerini kaçırdı. Normal değildi *bu*. “Artık buraya gelmiyor.”

“Anacım, buraya artık gelmediğini biliyorum. Adam bir kaçak. Ben ne bu adamın peşindeyim, ne de başına bir dert açmak niyetindeyim. Sadece onunla konuşmam gerek.”

“Benim onu bulabileceğimi de nereden çıkarttın?”

“Haydi yapma, Anacım. Ignacio yıllarca şu bankta yaşadı sayılır. Oturma yerinde hâlâ kıçının sıcaklığı duruyor.”

“Ağzını topla!”

“Hem ayrıca, senin onu *tanıman* gerekiyor. *Omo-orisha*’dır kendileri.” Bu bir tahmindir. Paz’ın, Hoffmann’ın bir Santería müridi olup olmadığı hakkında hiç bilgisi yoktu ama Jack Wilson’un evindeki sunak, akla hemen bir bağlantı olasılığını getiriyordu. Wilson gibi bir Anglosakson eski patronundan değilse, onu başka kimden almış olabilirdi ki? Bir de annesinin nasıl olursa olsun kültte göze çarpanların hepsini tanıdığını iyi biliyordu.

İşte şimdi gözler yine ona çevrilmiş olanca sertlikleriyle bakıyorlardı. Kendini onların güçlü ışınlarına karşı koymaya zorladı. “Bunu düşüneceğim” dedi annesi.

“Anacım, bu bir cinayet soruşturması kapsamında. Senden güzellikle rica ediyorum ama aslına bakarsan, polisler bir şey istediklerinde her yurttaş yardımcı olmak zorundadır.”

---

¹ *Langosta a la crema* (İsp.), *lobster in cream sauce* (İng.): Krema soslu istakoz-ç.n.

Kadın ellerini uzattı, altın bilezikleri hafifçe çingırdadı. "O halde tutukla beni."

"Anacım, haydi..."

"Bunu düşüneceğim dedim."

Paz, tam zamanın çok önemli olduğu hakkında bir şeyler söylemek üzereyken cep telefonu çaldı. Ekrana hızlı bir bakış attı. "Bu kız arkadaşım. Şimdi hemen ona evlenme teklif edip sana dört torun vermesini isteyeceğim."

"Ay, ne bilmişsin!"

"Alo, Lorna. Ne! Ne zaman? Sakin ol, Lorna. Domuzcuk mu? Polisler geldiler mi oraya? Peki. Tamam. Tamam, ver onunla bir konuşayım. Hey, Jerry... ya, evet. Yok, bu bir cinayet soruşturması kapsamında. Doğru. Herifle ilgili bir şey bulabildiniz mi? Yaa, Domuzcuk, duydum. Arabasının plakası yok mu? Peki. Bak, benim için aynalı bir şey yapar mısın? Mağduru birisiyle bana gönderiver. Ben On dokuzuncu ve Trail... Hah, evet restoran. Tamam, harika, sana bir yemek borcum olsun. Yoo, ifadeyi ben alırım ve şikayeti de biz hallederiz. Yaa, kağıtların hepsini de. Sağ ol, Jerry. Yine mağduru verir misin?"

Birkaç yatıştırıcı söz söyledikten sonra telefonu kapatıp annesine olan biteni anlattı. "Gördün mü bak, pazara kadar bile beklemen gerekmeyecek" dedi.

"Bir şeyi yok değil mi?"

"Hayır. Fakat saldırıya uğrayıp soyulmak hiç de eğlenceli bir şey değil."

Mrs. Paz oğlunu dikkatle inceleyip, sanki başının etrafında dolaşan bir şeyi göstermek istercesine elini salladı. "Şu anda endişelisin. Galiba bu kızı gerçekten beğeniyorsun."

"Evet, doğru, bu kızı beğeniyorum ve sanırım belalı bir dünyaya çektim onu."

"Restoran işine girseydin ya da doğru dürüst bir mesleğin olsaydı kadının başını belaya sokmazdın."

“Sağ ol, Anacım, çok yardımcı oldun.”

“Benimle kafa bulma, Iago.”

Tam bu sırada Morales masaya döndü, ortamdaki yeni gerginliği yakalayıp sorarcasına Paz’a baktı ama Paz gözlerini büyük balık akvaryumuna çevirmişti. Mrs. Paz ise, genç de-
dektife sıcak bir gülümsemeyle bakıp “Biraz meyveli turtaya ne dersin?” dedi.

“İmkânı yok, sağ olun, Mrs. Paz, gerçekten...”

Başlarından ayrılmayan garsona işaret edip, “İki turta” diye buyurdu.

Turta derhal servis edildi ve biraz yemesi için Morales’e ısrar edildikten sonra Mrs. Paz diğer müşterilerle ilgilenmek üzere yanlarından ayrıldı.

Morales önündeki turtaya gözlerini dikip, “Bunu yemem mümkün değil” dedi. “Ölürüm.”

“Peki ama yemezsen kusursuz Kübalı evlat olamazsın. An-nem şimdi sana hayli yatırım yaptı ve her kaşığın hakkını verip yemezsen çok kızacaktır. Fakat bir başka seçeneğin daha var, belki içime sıkıntı veren bir işi yüklenebilirsin.”

“Ne olursa” dedi Morales.

Paz, Lorna Wise’in başına gelenleri anlattı. “Jerry McLean üstlenmiş ama önemli bir şeyin alınmadığı ve kimsenin yara-lanmadığı bir kapkaç olayının üstünde durmayacaktır. Olayı ondan kişisel olarak devralıp etrafta ayrıntılı bir araştırma yap, kaçan bir herifi, arabasını filan gören olmuş mu bulmaya çalış.”

Morales, “Hemen” deyip oturduğu yerden kayarak çıktı. “Domuzcuk, ha? Sence önemli olabilir mi?”

“Olabilir, Tito. Belki Elmer Fudd bize bir mesaj yollamaya çalışıyordur. Ya da Bugs Bunny’nin kendisi. Artık bunu sen bulacaksın. Yürü!”

On dakika sonra Lorna Wise bir polis aracıyla Guantamera restoranının önüne getirildi. Orada, tente altında bekleyen Paz, Lorna'yı elinden tutarak arabadan çıkarıp ona sarıldı. Korunç görünüyor, diye düşündü, beti benzi atmış, yüzü gözü leke içinde kalmış ve ağlamaktan makyajı akmıştı, öte yandan tır tır titriyordu. İçinden birisini vurmak geçti.

İçeri girdiklerinde Lorna doğruca tuvalete gitti. İçerde öyle uzun kaldı ki, Paz neredeyse garson kızlardan birini çağırıp ona bir bakması için içeri yollayacaktı ama nihayet göründü; biraz kendini toparlamış gibiydi. Paz ona bir kahveyle bir tabak *torticas de Morón*² getirtti. Lorna ikisine de elini sürmedi.

"Hey" dedi Paz. "Sarsıldığını biliyorum ve başına bu olay geldiği için çok üzgünüm ama sormam gerek. Elinden alınmadan önce defteri okuma şansı bulmuş muydun?"

Lorna başıyla onayladı.

"Peki, o zaman içinde bu dava konusuyla ilgili olabilecek ne varsa söylemelisin. Hafızan henüz taze..."

"Evet, demek istediğini anlıyorum. Fakat neyin ilgili, neyin ilgisiz olduğunu bilemiyorum, içinde sadece Emmylou'nun şaşırtıcı maceralarından birkaçı daha vardı." Lorna ona üçüncü defterin içeriğini özetledikten sonra sözlerine şunları ekledi: "Acıklı hikayesinin devamıydı. Anlaşılan bir cinayet işlenmesine daha neden olmuş, çöküşten sonra yaşamaya kararlı bir uyuşturucu ağasıyla kaçmış ve vurulmuş. Kimsenin bilmek isteyeceği türden sırlar değil, altının peşinde değillerse eğer..."

"Ne altını?"

"Birlikte yaşadığı uyuşturucu ağası, dağın her yanına altınla dolu çömler gömmüş. Kadın onların nerede saklandıklarını biliyor."

"Sonra da herifin biri Sudan'dan kalkıp bunları aramaya mı geliyor? Pek mantıklı gelmedi."

---

² *Torticas de Morón*: Küba'ya özgü tatlı kurabiyeler-ç.n.

“Sanki bunun dışındaki her şey *çok mantıklı* daa” diye fer-yat etti, sondaki sesi uzatmıştı.

Paz yatıştırıcı sesler çıkartıp, onun elini okşadıysa da, Lorna elini kurtarıp geri çekti ve koşa koşa yine tuvaletlerin olduğu yere gitti.

LORNA ÖĞÜRÜP BİRAZ ÇIKARTIYOR. Bugün bu ikinci ve-ya üçüncü kez oluyor. Olanlara sinirsel bir tepki herhalde, diye düşünüyor ya da gerçekten hasta olmasıyla bağlantılı bir şey. Yüzünü yıkadıktan sonra aynada dikkatle kendisini inceliyor. Ölümü düşünüyor, kanser bedenine yayıldıkça işte bu yüz gi-derek zayıflayacak, gözleri içeri çöküp cildi sararacak. Ardın-dan bir cenaze hazırlayıcısının tezgahında mumlanıp doğal gö-rünmesi için yüzüne makyaj yapılacak, sonra da alevlerin için-de bir avuç toz dışında bir şey kalmayınca kadar yanacak. Artık hemen her saatte bir yaptığı gibi tekrar boynuyla omuzla-rını yokluyor, eline yine aynı sert topaklar geliyor. Terlemeler, halsizlik, kaşıntı ve kilo kaybıyla, lenf kanseri. Mide bulantısı-nın bir semptom olduğunu hiç işitmemişti ama aldığı önlem-lere, dikkatle uyguladığı bütün şu diyetleriyle antrenmanlarına, çok sık yaptığı doktor ziyaretlerine rağmen, bu şeyin sinsice ilerlemiş, gidip bağırsaklarına da bulaşmış olması çok büyük bir olasılık. Çok küçük yaşlarından beri böyle bir yazgıya mah-kum olduğunu bilebilmesi ne tuhaf; hatta belki annesi yakalan-madan önce bile. Herhalde hücreler bize söylüyorlar, uzun bir ömür bekleme, şekerim, fena halde genlerinin içine edilmiş du-rumda. Peki şimdi ne hissediyor acaba? Yüreğine bakıyor, tuhaf bir rahatlama buluyor; bundan böyle endişelenmeye hiç gerek yok, en azından ölüm nevrozun sonu, artık kamikazelerle, in-tihar bombacılarıyla bir olup bu dünyadan olmayan bir din-ginliğe giriyor. Dine az bir ilgi; her ne kadar bu son günlerde yılan tutucularıyla tuhaf diller konuşanlar arasına düşmesinden dolayı olabilir, yine de herhalde şefkatli bir İsa’nın seni kolları-na alıp götüreceğini düşünerek ölmek daha hoş olacak. Nereye?

Önceden sonsuzluk hakkında hiç düşünmemiştir. Şimdi de bunun ne anlama geldiğini hiç bilemiyor. Ağlamak, ağlamak ve hiç susmamak için içinden bir arzu yükseliyor. Bir de sonuna kadar zihni tamamen kapatacak bir ilaç bulma arzusu. Sonra diğer arzular; şaşırtıcı olanlar.

Yüzünü toparladıktan sonra yine restorana dönüyor, yemek kokularının midesini bulandırdığını kimseye belli etmemeye çalışıyor. Jimmy Paz çiçek desenli, sarı bir pantolon takım giymiş, bol miktarda şangırdayan altın takıştırmış, iri yarı bir kadınla konuşuyor. Lorna yaklaşıırken Paz nazikçe ayağa kalkıp onu annesine tanıştırıyor. Birbirlerini uzun uzun süzüyorlar. Mrs. Paz'la neredeyse tam aynı boyda ve yirmi yaş farkı hesaba katmazsak adeta aynı fizik yapıda olduklarını görmek hoşuna gidiyor. Bu onun gülümsemesine, kendisini çılgın gibi hissetmesine ve hâlâ çeşitli şeylerde mizah bulabildiğine şaşmasına yol açıyor. Mrs. P. da gülümsüyor, sıraya kayarak oturuyor ve Lorna'yı da çekip yanına oturtuyor. Saldırı olayıyla ilgili zorunlu dertleşmelerin ardından Lorna kısacık biyografisini veriyor ve Mrs. Paz ona saçlarıyla diğer özellikleri için iltifat ettikten sonra, "Biliyor musun, sen akli başında bir kadına benziyorsun. Şaşırdığımı itiraf etmeliyim, çünkü benim bu oğlumun bana getirdikleri, hep şu, nasıl denir, *esqueletas*..."

"İskeletler" diyor Paz.

Lorna gülüyor. "Ben masumum" diyor, cıvıl cıvıl.

"Sı, sı, akli başında biri olduğun kesin" diye sözlerini sürdürüyor Mrs. Paz. "Sen omuzlarının üstünde bir kafa taşıyorsun, meslek sahibisin, maalesef şunu belirtmeliyim ki, bu kalbimi parçalıyor ama, oğlum akli başında biri değildir."

"Hele bak, sağ ol, Anacım."

"Gördün mü, hep böyle dalga geçer. Gerçeği bilmek istiyor musun? Bence sen çok daha iyisine layıksın."

"Bence de" diyor Lorna, ciddi ciddi. "Fakat, biliyorsunuz, elimde değil, öyle yakışıklı ki."

Mrs. Paz oğluna bakıyor. Gönülsüzce, "Pek fena değil" diye kabul ediyor. "Hani çirkin denenlerden değil."

Paz bir çalımla saatine bakıp ayağa kalkıyor. "Evet, bunlar pek hoş fakat işe gitmem gerek. Lorna, Calle Ocho'da daha rahat ederim demiyorsan seni eve bırakayım." Annesine sarılıp yanağından öpüyor. "Anacım, her zaman gerçek bir zevk..."

"Yarın öğle yemeğinde bana gelmeniz gerek."

"Hayır, gelemem, Anacım. Yarın gündüz işim var. Hazır laf açılmışken, beni Ignacio ile buluşturacak mısın acaba?"

Mrs. Paz, "Bu akşam *bembé*'de ol" diyor. "O zaman gereğine bakarız."

"Anacım, lütfen..."

"Ciddiyim, Iago. Bu konuda *orisha*'lara danışmalıyım ve sen de gelmelisin."

Bu konuşma İspanyolca ve Guantánamo şivesinde yapılıyor, dolayısıyla Lorna takip edemiyor. Fakat şimdi anne gözlerini Lorna'ya çeviriyor ve İngilizce olarak, "Onu da getir" diyor.

Mrs. Paz bazı önemli müşterilerini selamlamak üzere yanlarından ayrılıyor. Lorna, "Nereye beni de getir?" diyor.

Paz tek tek, Wilson'un Santería ile olan bağlantısını, Ignacio'nun kim olduğunu, onun olayla ilişkisini, bir *ilé*'nin ne olduğunu, annesinin burada onu nasıl köşeye sıkıştırdığını, bütün ipuçlarının tükendiğini ve Hoffmann'ın, eğer ulaşabilirse, elinde kalan son bağlantı olduğunu, yani Jack Wilson gibi birisinin petrol işindeki bir Sudanlıyı öldürmekle neden ilgilendiğini bilebilecek son kişi olduğunu açıklıyor.

"İyi ama, annen neden benim de gelmemi istiyor?"

"Annem bir şeyi neden mi ister? Artık onu anlamaya çalışamıyorum. Fakat bu ilginç gelebilir; seni çıkardığım saçma sapan boş inanışlar turunun bir parçası."

"Bu voodoo gibi, değil mi?"

“Yok pek öyle değil. Bilsen iyi olur, Annem, Santería’da önde gelenlerden biridir.”

“Ne yapıyor?”

Paz, “Ruhlardan yardım alır ve Santo’lar yeryüzüne indiklerinde, onların istilasına uğrar” diye yanıtıyor. Hayret dolu bir suskunluk oluyor.

“Sen bunlara inanıyor musun?”

“Hayır ama tuhaf şeylerin olduğunu gözlerimle gördüm.” Lorna onun sıkıntılı olduğunu sezince daha fazla üzerine gitmekten vazgeçiyor.

Lorna’nın evine varıyorlar. Paz, akşama gelip onu almasını isteyip istemediğini soruyor.

“Voodoo cümbüşü için mi? Ben varım. Neden olmasın ki? Geleceğimi de söylerler mi bana?”

“Belki. Ben de şimdiye kadar hiç katılmadım, yani ne bilebilirim ki?”

“Gerçekten mi? Desene Santería kurdelelerimizi birlikte kestireceğiz.”

“Evet: Tamam, seni sekiz sularında alırım. İyi olacak mısın?”

“Ben iyiyim, Jimmy” diyor Lorna. “İçeri gelebilir misin?”

“Hayır, gidip bazı işleri görmem gerek.”

“Yazık” diyor ve Paz’ı öpmek üzere uzanıyor.

Paz bunun basit bir hoşça kal öpücüğü olacağını sanıyordu ama değildi. Lorna iki eliyle onun başın kavramış ve açık ağzını onunkine yapıştırmıştı. Alevler çıkıyordu, erkeğin dilini iyice emdikten sonra eteğini yukarı sıyrıp, kalçasını erkeğin kucağına attı. Paz onun alev alev yanan kasıklarının bacağına ezdiğini hissetti.

Biraz sonra kendisini geri çekip kadına bakma ihtiyacı duydu. Gözleri doğal olamayacak biçimde genişleyip neredeyse etrafındaki maviliği tamamen ortadan kaldırmıştı. Paz, “Ey Tanrım, Lorna” diye haykırdı. “Dur bir nefes alayım. Şortumu değiştirmem

gerekecek." Kadının ağızı şimdi boynuna saldırmış hafif hafif ısınyordu.

"Dur, Lorna" diye kesti. Kendisini aptal gibi hissediyordu ve kadını hızla uzaklaştırdı. Lorna'nın yüzünü dikkatle inceledi. Ayık olduğunu bilmesee sarhoş olmalı diyecekti. Lorna yan koltuğa kendisini atıp uzun bir nefes verdi. Ardından kapıyı açıp evinin önünde yürüdü. Paz adımlarında bir anormallik olduğunu gördü. Adımları çok ağır ve tereddütlüydüler ama tam olarak anormalliğin ne olduğunu çıkartamadı. Onu bıraktığı için kendisinden iğreniyordu, ancak Polis Merkezine de dönmesi gerekiyordu. Arkasından, "Seni ararım" diye bağırdı Paz, fakat Lorna yanıt vermedi.

PAZ, EKİP HOLÜNE GİRER GİRMEZ masasının üzerindeki zarfı gördü; düz, üzerinde herhangi bir işaret olmayan, yirmi ikiye yirmi yedi santim sarı bir zarf. Açtı ve içindekileri masasının üzerine döktü.

Yüksek sesle, "Bunu buraya kimin bıraktığını gören oldu mu?" diye seslendi. Diğer dört dedektif başlarını kaldırıp baktılar ama içlerinden yanıt veren olmadı. "Kimse bunu buraya bırakanı görmedi mi, yani?" Gören olmadığı anlaşılyordu. Paz, "Ey İsa Mesih!" diye haykırdı. "Burası yasak bölge. Buraya ancak kahrolası bir kartla girebilirsiniz. Mutlaka geçiş kartı olan birisi bırakmış olmalı."

Yine boş bakışlar. O'Connell adındaki dedektif, "Nedir o, Jimmy? Yoksa, çocuk pornosu mu?" dedi. Paz iş arkadaşlarına sert sert baktı, karşılığında onlardan da düşmanca bakışlar veya pis sırıtışlar aldı.

Zarfı ve içindekileri kapıp holden çalımla çıktı ve doğruca Binbaşı Oliphant'ın ofisine yöneldi. İtiraz eden bir sekreteri geri püskürterek ve kapıyı vurmadan Binbaşının ofisine daldı. Karşılığında o sırada telefonla konuşan adamdan öfkeli bir bakış geldi. Oliphant konuştuğu kişiye, "Sağ ol, Arturo ama burada

bir sorun var, izin verirsen seni hemen ararım" dedi. Telefonu kapatıp öfkeyle bakmayı sürdürdü. Paz, iki tane on sekize yirmi dört parlak basılmış fotoğrafı Oliphant'ın masasına çaldı. Bin-başı içgüdüsel olarak resimleri kenarlarından tutup inceledi ve sonra, "Kadın kim?" diye sordu.

"Lorna Wise, Emmylou Dideroff'la ilgilenen psikolog. Biri buraya girip bunu masama bırakmış. Bu demek oluyor ki, ya sahip olmaması gereken bir karta sahip biri var veya bizimkilerden biri yamulmuş. Bu olmamalıydı."

Oliphant ağır ağır, "Evet, olmamalıydı" dedi. İki fotoğrafı da dikkatle inceledi. Pozlardan biri, Lorna Wise'in diğeri, sırtüstü yatmış uyuyan Paz'ındı. Birileri, ince uçlu bir marker kalemle her iki başın üzerine dikkatle birer çarpı koymuştu. "Telefoto objektif" dedi Oliphant. "Büyük bir ihtimalle şu açındaki bir tekmeden alınma. Onu plaja mı götürdün?"

"Evet, götürdüm. İlişkimiz var." Oliphant sessizce resimlere bakıyordu. Paz, "Ne yapacağız, efendim?" dedi. Yanıt yoktu.

"Amirim?"

Oliphant, yorgun bir sesle, "Şey, Jimmy" dedi. "Bilmiyorum. Bunun arkasında her kim varsa biraz ortalığı ayağa kaldırıyor. Bana son bir saattir birkaç telefon geldi, arkadaşlardan. Görünüşe göre suçlanacağım."

"Suçlanacak mısınız! Neyle?"

"Görevi kötüye kullanma. Devlet kaynaklarını boşa harcarım. Dört yıl kadar önce Büro'da bir çocuk pornosu çetesini açığa çıkartma operasyonunu yönetmişim, galiba sana bundan bahsetmişim. Bu iş büyük alımlar yapmamızı gerektirmişti. Çok büyük bir operasyonmuş gibi davranıp işin içine dünyanın dört bir tarafındaki üreticileri de çekmeye çalışıyor, İnterpol ve yabancı polislerle işbirliği yapıyorduk... Her neyse benim ofisten geçen büyük miktarda para vardı, hepsi de nakit elbette. Eh, bilirsin, böyle bir operasyonda seni enelemek isterlerse enleyebilirler. Yeşil göz siperlikli çocuklar uğraşıp didinirler ve

burada binlik açığın var, şurada da birkaç bin derler. Çakalın birine, hey ben yalnızca beş binlik aldım, dedirtirler ve dönüp sana, burada sekiz beyan etmişsin, derler. Bunun gibi. Bir de, hani tam sen içeri girdiğinde telefonda birisiyle görüşüyordum, eski bir dostum Adalet Bakanlığında, şu Emmylou'yla olan mesele doğru giderse, yani biz iyi, küçük yerel polisler gibi davranır, yapmamız gerektiği gibi olayı kapanmış sayar ve işimize bakarsak bütün bunların ortadan kalkabileceği yolunda laflar dolaştığını bildiriyordu. Ayrıca kadını eski bir arama emri nedeniyle almak üzere harekete geçtiklerini işittim, Virginia'daki bir uyuşturucu operasyonu ile ilgili bir şeymiş, yapılan baskında bazı memurlar ölmüşmüş. Bu konuda bir şey biliyor musun?"

"Evet, ben biliyorum ama bizim Emmylou'yla Emily Garigau'nun aynı kişi olduğunu ancak, bu öğleden sonra Dr. Wise'dan silahlı soyguncunun aldığı defteri okumuş olan birisi bilebilir. Ben henüz okumadım ama Lorna okumuş ve anlaşılan bağlantı ayrıntılarıyla defterde yazılı."

"Hımm, dediğim gibi, seslerini yükseltiyorlar. Bu, ayrıca buradaki bütün suçları işleyenlerle Büro ve Adalet Bakanlığı arasında doğrudan bir bağlantı olduğunu gösteriyor." Oliphant iri ellerini avuçları yukarı bakacak biçimde omuz hizasına kadar kaldırıp sonra indirdi. "Hepsinin canı cehenneme, Jimmy... Şimdi ne yapmam gerektiği hakkında hiçbir lanet fikrim yok. Önerilere açığım."

"Hey, biz yenildik, patron. Bizim Red Sox'ımız vardı onlar Yankees'i getirdiler. Maç bitti, artık duşa gidelim."

"Sen ciddi misin?"

"Kesinlikle. Bana ve Morales'e hemen yazılı bir emirle kapanmış bir olay üzerinde Müdürlüğün kıymetli zamanını daha fazla israf etmememizi bildirin. İsterseniz Washington'daki dostunuza da bunun bir kopyasını yollayabilirsiniz."

"Bu beni ipten kurtarır" dedi Oliphant. "Peki ya sen?"

"Eh, siz zaten çok bitkin olduğumun farkındasınız, hatta bana da söylemişsiniz. Sanırım bu yüzden bu olay üstünde çok fazla boşa zaman harcadım. Herhalde çok yanlış kararlar verdiğim için biraz izne çıkmamı isteyebilirsiniz, dört hafta kadar. Bir yazı yazıp dosyama koyun. Hemen şimdi çıkabilirim."

"Yaparım bunu elbet. Ya tatilinde ne yapacaksın?"

"Dinlenip rahatlayacağım, efendim. Kız arkadaşım Lorna'yı alıp seyahate çıkabilirim, belki adalara gideriz."

"Harika fikir. Ama bu olay üzerinde gizlice çalışmak için bu serbest zamanından yararlanmayacaksın umarım."

"Hayır, efendim, bu çok yanlış olur. Böyle bir şey yaptığımı görürseniz, bana sert bir kınama yollayabilirsiniz. Hatta ister-seniz beni yeniden devriye görevine verebilir veya kızağa çekebilirsiniz."

"Evet, yapabilirim." Oliphant artık sırtıyordu fakat Paz ciddi yüz ifadesini hiç değiştirmemişti. "Eh, sanırım anlaştık, Jimmy. Bu evrakı hemen hazırlatacağım. Destegin için teşekkür ederim."

Paz, Oliphant'ın sekreteri mektupları getirene dek Cinayet Masası holünde oyalandı. Sonra yirmi sekiz günlük bir yıllık izin istek formu doldurup Oliphant'ın izne çıkmasını istediği mektupla birlikte Yüzbaşı Posada'ya gösterdi. Posada, izni onaylayıp Paz'dan bir aylığına olsun kurtulacağına sevinmiş gibiydi. Paz arabasına doğru giderken, Morales cep telefonundan arayıp Jackson'daki kapalı park görevlisinin aşağı yukarı Lorna'nın saldırıya uğradığı saatlerde, koyu renk camlı, beyaz bir 4X4 Explorer'ın hızla oradan ayrıldığını gördüğünü söyledi.

Paz, "Plakası?" diye sordu.

"Plakayı alamamış. Adam belki de eyalet dışından olabileceklerini düşünüyor." Bir süre sessizlik oldu. "Şu Zubrom denen herife giderken, sen de böyle bir araba görmüştün."

Paz, "Evet ve işte yeniden ortaya çıktı. Herhalde kimin kullandığını asla bulamayacağız" dedi. Ardından Binbaşıyla konuştukla-

rını, artık bu olayın peşini bırakmaları gerektiğini, kendisinin izne çıkartıldığını, izinden döndüğünde büyük ihtimalle yine birlikte görevlendirileceklerini ve bu arada Müdürlüğün Morales'e yapılacak bazı dedektiflik işleri bulacağını anlattı.

"Bu çok fena" dedi Morales.

Paz alçak sesle, "Kazanmak da var, kaybetmek de" dedi. Ancak o sırada hissettiği tek şey, beyaz Explorer'ın kendi zihninin dışında da gerçekten var olduğunu bilmenin hazzıydı.

LORNA VODOO'YA NE GİYMESİ gerektiğini düşünürken hâlâ kendiyile alay edebildiğini görüyor. Bunu iyi bir işaret sayıyor. Ruhunun bozulup Hastalar alemine katılması, onu bedeninin yok olmasından çok daha fazla dehşete düşürüyor. Bir noktada, biraz kaçık olduğunu biliyor; artık çoktan kendi tedavi sürecini Dr. Greenspan ve onkolog ekibine danışarak planlamaya başlamalı, uygulanabilecek çeşitli tedavi yöntemlerini tartışmalı, gerçeği yakın dostlarıyla sevdiklerine anlatmalı ki, onlar da insanların kanser hastalarına hep davrandıkları gibi ona yarı dehşete kapılmış halde yalakalık yapabilsinler. Biyopsi yaptırmalı, patolojik tahlillerini yaptırmalı ve kemoterapiye başlamalı. Fakat hiç kimseyi aramıyor. Bunun yerine, canavarın gözünün içine baka baka onu kucaklıyor ve karşısında durup ona, beni alabilirsin ama önce korkusuz yaşayacağım, diyor. Sonra bir de bakıyor ki, aklını Emmylou'ya, mucizelere ve korkusuz yaşamaya takmış. Zihninden acaba bu, ölümün meşhur safhalarından biri mi ki, hani inkâr etme ya da her neyse, diye geçiriyor. Fakat şu anda gardırobunu elden geçirirken kendisini hiç de ölümlüymüş gibi hissetmiyor. Sanki üzerinden bir yük kalkmışçasına ferahlıyor.

Paz geldiğinde, Lorna'ya biraz gerginmiş gibi görünüyor ve Lorna ona bir içki ikram ediyor. Verandada votka limonlarını yudumluyorlar. Erkeğin gözlerinin üzerinde dolaştığını hissediyor ve ona, "Nasıl, bu giysi uygun herhalde, değil mi? Şu adı neyse, ona giderken ne giyilir pek bir fikrim yok" diyor.

Paz, "Bir *bembé*" diyor. "Bu bir tören; ruhları insanlara girip onları kullanmaları için aşağı çağırırlar. Bunları mı seçtin?" Lorna'nın üzerinde kısa kollu, kayık yakalı, soluk yeşil boyuna çizgileri olan sarı jarse bir bluz, beyaz envelop bir etek ve sarı sandaletler var.

"Evet, çok mu abartılı, yoksa çok mu sade kaçmış?"

"Hayır, Santería'da öyle sıkı giyim kuralları yoktur. Ama sen Ifa'ın renklerini seçmişsin."

"Ifa ne ola...?"

"Kehanet *orisha*'sı. Yazgının ne olduğunu öğreneceğinden kesinlikle emin olabilirsiniz." İçkisini bitirdi. "Haydi gidelim."

'SOUTH-WEST-AREA'NIN halk arasındaki bozulmuş söylenişle Sausera dedikleri, Little Havana'nın güneyiyle batısına doğru yayılmış sade evlerden oluşan geniş bir yerleşim bölgesinde, hiçbir özelliği olmayan bir sokaktaki sıradan bir ev bu. Ön çim bahçesi park etmiş arabalara ayrılmış ve ayrıca sokağın her iki tarafı da silme araba dolu. Paz arabasını bir yangın musluğunun yanına çekip sileceğine bir polis kartı ilştiriyor.

Park etmiş arabaların yanından geçerlerken davul sesleri işitiyorlar. Evin oturma odası, çoğunluğu kadın, insanlarla tıka basa dolu ve çok, pek çok mumla aydınlatılmış. Odada buhurun, *botanicá*'larda satılan şu güzel kokan kutsal spreylerin, insanların parfümlerinin ve bir şeyin daha, daha toprağımsı, neredeyse nahoş sayılabilecek kokuları birbirine karışmış. Davul sesi, bir köşede kurulmuş, farklı boyutlarda davullar çalan üç zenciden oluşan bir gruptan geliyor. Hızlı bir tempo tutturmuşlar ve akort vidalarını ayarlıyorlar.

Mrs. Paz, kalabalığın arasından onlara doğru seğırtiyor. Üzerinde kenarı mavi biyeyle çevrilmiş, beyaz bir elbise, başında mavi türban ve boynunda ucunda bir istiridye kabuğu olan bir kolye var. Uzun uzun kucaklayıp öpmesiyle Lorna'yı epeyce şaşırtarak (Paz'ın şaşkınlığını söylemeye hiç gerek yok), her ikisini de çok sıcak karşılıyor. Mum ışığında gözleri iri iri ve

ıslak görüldüğü için Lorna onun bir tür uyuşturucu alıp almadığını merak ediyor. Kokulardan, sıcaktan ve insanlarla omuz omuza durmaktan Lorna'nın biraz midesi bulanıyor. Mrs. Paz onu kolundan tutup insanları selamlayarak, oğluyla kız arkadaşını diğerlerine tanıstırarak ve Lorna'nın bilmediği bir dilde herkesle birkaç kelime konuşarak odada dolandırıyor. Mr. Paz bunu Afrika kökenli, dinsel dil Lucimi olarak açıklıyor.

Odadaki diğer insanlarda, Miami'nin zengin olmayan, fazla çalışmaktan yılmayan Kübalılarının yorgun yüzleri var; yer siliciler, yaşlı bakıcıları, sandviççiler. Bu insanların çoğu farklı farklı renklerde giyinmişler ve Mrs. Paz giydikleri renklerin bağlı oldukları özel *santo*'ları, *orisha*'ları belirttiğini açıklıyor. Beyaz, Yatıştırıcı Obatala için; kırmızıyla beyaz, kuvvet ruhu Shango için; sarı, Afrika Venüs'ü Oshun için; yeşille siyah Savaşçı Ogun için; maviyle beyaz, Ana ve Deniz, Yemaya için.

"Bu sizsiniz" diyor Lorna.

"Evet, ben yıllardan beri Yemaya'ya sunuluyorum. Bak, şimdi, duvarlarla tavanın silme palmiye yaprağı kaplı olduğunu görüyorsun çünkü bizler Afrika'da gök kubbenin altında, ağaçların arasında dans ederdik.

"Bütün bu patatesler de nedir?" Lorna toprağımsı kokunun kaynağını belirlemişti. Sarı ve yeşil boncuklarla inceden inceye işlenmiş ipekli bir kumaşla örtülmüş bir kaidenin etrafına belki iki yüz büyük tatlı patates yığılmış. Ayrıca benzer işli bir kumaş da tavana bir tente gibi asılmış.. Etrafına, titrek alevleriyle düzinelerce mum konulmuş, aralara ortadan kesilmiş Hindistan cevizleri, kapakları açılmış bira, soda ve rom şişeleri serpiştirilmiş.

"İfa'ya armağan" diyor Mrs. Paz. "Burası onun *sopera*'sıdır, şu çanak, gördün mü, içinde onun *fundamento*'ları, yani kutlu taşları var. Ayrıca bütün şunlar, şu küçük heykelciklerle madalyonlar, onun yardım ettiği kişilerin armağanları."

Mrs. Paz, beyazlar giyinmiş ufak tefek bir adam olan *santero*, Pedro Ortiz'le konuşmaya dalınca, Paz, Lorna'nın kulağına fısıldıyor: "Nasıl, bari eğleniyor musun?"

Lorna da fısıltıyla, “Bu... büyüleyici” diye karşılık veriyor. Fakat dönüp yüzüne baktığında Paz’ın korktuğunu görünce şaşırıyor. Annesi, iki sert görüşlü kadınla beraber Paz’ın yanında beliriyor. Aralarında hızlı bir İspanyolca’yla yaptıkları kısa konuşmadan sonra üçü Paz’ı alıp alelacele oradan götürüyorlar.

Sonra herhangi bir işaret veya anons olmadan, davullar başlıyor. Kalabalık hâlâ davullardan önceki halinden pek farklı değil ama orta yerde yay biçiminde küçük bir boş alan açılmış. Lorna böyle davul çalındığını şimdiye dek hiç duymamıştı; pop müziğindeki, hatta Küba pop müziğindeki davul vuruşlarından hayli farklı, son derece karmaşık, sanki yoğun veri aktarılan bir lisan gibi, ısrarcı. Lorna bedeninin rahatsız edici bir şekilde bu müziğe kapıldığını hissediyor. İnsanlar bir yandan sallanarak bir yandan çığırıyorlar: *ago ago ago*. Lorna, istenci dışında onlarla birlikte sallanıyor.

Artık insanlar dans pistindeler, hepsi orta yaşlı olsa da, profesyonel dansçı zarafetiyle ve yalın ayak dans ediyorlar. Lorna onların üzerinden dans pistinin ötesinde duranlara bakıyor ve aralarında Jimmy Paz’ı görüyor. Beyaz bir önlük giymiş ve başının etrafına beyaz bir kumaş bağlanmış. Yüzünde boş bir ifade var, hayır, boş değil, şimdiye kadar Lorna’nın hiç görmediği bir ifadeye bürünmüş, artık asla Amerikalı bir yüz değil, daha çok koyu ahşaptan bir oyma gibi. Lorna burada kendini yabancı hissediyor. Yüreğine korku düşmeye başlıyor. Utanma canavarı zihninde harekete geçiyor, ne işin var burada, bu delilik, bu gerzekçe ilişkide ne buluyorsun, arkadaşların ne diyecek?.. Çığırlar gide gide daha da yükselip canavarın sesini boğuyor. Sonra birdenbire, davullar susuyor.

Odada bir değişiklik var. Lorna tam ne olduğunu bilmesede değişikliğin farkında. Hava daha soğuk ve kuru ama aynı zamanda görüş de zorlaşmış gibi. İnsanların yüzlerinde sanki tuhaf bir parlaklık var ve mistik bir güzelliğe bürünmüş gibiler. Lorna üniversitedeyken birçok kez LSD kullanmıştı. Bu durumu ona benzetiyor. Beyninde bir şey oluyor. Endişelenmesi

gerektiğini biliyor ama endişelenmiyor. Yanı başında duran kadına dönüp ilkel İspanyolca'sıyla fısıldayarak, "Neden sustular? Neler oluyor?" diyor.

Kadın, "Eshu, *orishalara* yolu açtı" diyor.

Davullar, öncekinden oldukça farklı bir ritimle yeniden çalınmaya başlıyor. Piste bir başka dansçı çıkıyor. Mrs. Paz bu. Çullanıp kalkan dalgalı bir şey gibi dans ediyor; temelinde dengeli bir güç olan hareketlerle dalgalı sıçramalar. Lorna'nın zihninde deniz beliriyor ve sanki tuzlu havanın kokusunu, serinliğini hissediyor. İnsanlar, *oké oké Yemaya l'odo, l'ari oké* diye çığırıyorlar. Davul vuruşları bir kreşendoya ulaşıyor, en yüksek perdeli davul bir seri keskin ses çıkarttıktan sonra Mrs. Paz vurulmuşçasına yere düşüyor. Kadınlar hemen etrafını sarıp ayağa kalkmasına yardım ediyorlar ve onu alıp götürüyorlar. Davullar susuyor. Sanki bir ara verilmiş gibi insanlar aralarında konuşuyorlar. Lorna yine aynı kadına neler olduğunu soruyor. Kadın gülümseyerek İngilizce, "*Orisha* geldi. Yemaya burada" diyor.

Mrs. Paz odaya dönüyor ve Lorna şimdi ilk kez gerçek bir korkunun ürpertisini hissediyor çünkü bunlar gerçek olamaz diye düşünüyor. Ona üzerinde binlerce küçük deniz kabuğu dikilmiş, beyaz mavi bir kaftan giydirmişler; kaftan en azından on kilo çekiyor olmalı ama Mrs. Paz onu şifondanmış gibi taşıyor. Birkaç saniye önce olduğundan en az yirmi beş santim uzun ve yirmi beş kilo fazla olmalı, göğüsleri birer gülle, beli de balina sırtı gibi duruyor. Yüzü sert ama anlatılamaz biçimde merhametli ve artık bir insan yüzü değil. Saçları çözülmüş, sanki abanoz ağacından yontulmuş gibi, kalın, sıkı bukleler halinde sırtına iniyorlar. Davullar yine çalmaya başlıyor ve bu kez davulcular bir Afrika diliyle çığırıyorlar. Mrs. Paz-Yemaya dans pistinin etrafında dönerek insanları dansa davet edip kulaklarına bir şeyler fısıldıyor. Lorna'ya yaklaşıp onu da piste çekiyor. Birlikte dönerek ve ayaklarını yere vurarak dans ediyorlar.

Lorna, gözlerini analığın ve denizin *orisha'sının* gözlerine dikeyiyor. Artık o *bembé'*de değil. Jersey sahilinde, deniz kenarındaki

evlerinin verandasında, salıncaklı kanepede annesinin yanına uzanmış. Dört yaşında. Evde yalnızlar, babasıyla erkek kardeşi bir yerlere gittikleri için annesi tamamen kendisine kalmış. Lorna'nın deniz kabuğu koleksiyonunu inceleyip alçak sesle konuşuyorlar. Annesi ona *Deniz Kabuklarının Altın Kitabı*'nı okuyor. Lorna denizden gelen iyotlu havanın kokusunu, annesine has kokuyu, ter ve güneş yağının kokularını alabiliyor. Sevgiyle, kusursuz bir güven içinde.

Bu, yalnızca bir an fakat öylesine gerçek ki!

Şimdi Yemaya, Lorna'nın bedenini ovuyor; elleri güçlü ve yumuşak, sanki teninden geçip içini ovuyorlarmış gibi. Derin bir sesle konuşuyor, hiç de Mrs. Paz'ın sesi değil bu ama Lorna Afrika dilinde söylenen bu sözcükleri anlayamıyor. Lorna'nın dizlerinin bağı çözülüyor ama iki yanında duran kadınlar onu ayakta tutuyorlar. Gözlerinden yaşlar boşandığını hissediyor, hani şu gırtlığın-arkasına-bıçak-gibi-batan duygu. Yaklaşan ölümünün ağırlığının, davulların başladığı andan beri var olmadığını hatırlıyor. Ama şimdi geri geliyor.

Davullar melodiyi değiştiriyorlar. Artık daha vahşi, sinirli ve rahatsız edici çalışıyorlar. Paz'ın çemberin içine döndüğünü görüyor. Paz dosdoğru ona bakıyor ama Lorna'yı görüp tanıdığı yönünde hiçbir belirti vermiyor. Mrs. Paz onu kucaklıyor; sanki ondan çok uzun boylu ve onu küçük bir çocukmuş gibi tutup havaya kaldırıyor. Lorna bunun mümkün olmadığını biliyor ama yine de öyle görüyor. İnsanlar araya girdiği için artık görünmüyorlar. Bütün gözler otuz yaşlarındaki yuvarlak yüzlü bir kadına kilitlenmiş. Kadın ortada özgürce dönüyor, dans ediyor, kalçalarını sallıyor, kollarını dövüyor. Topluluk, Oya Oya diye çağırıyor. Olanaksız bir atlayıştan sonra kadın kendinden geçiyor. Daha yaşlı kadınlar ona yardım edip ayağa kaldırıyorlar, başından kızıl kahve rengi ipekli bir tunik geçirip boynuna kurukafalardan oluşan bir kolye takıyorlar. Elllerine, oyma işçiliğiyle çeşitli figürler işlenmiş, uzun, siyah, ahşap bir mızrak tutuşturuyorlar.

Lorna yanındaki kadına neler olduğunu soruyor. Kadın, sesinde büyük bir huşuyla, "Oya" diyor. "Ölülerin Hakimi." Anlaşılan Oya *bembé*lerde popüler bir kişilik. İnsanlar onun etrafında toplaşıp ölülerinden haber almaya çalışıyor ve terden kayganlaşmış tenine para sunuları bastırıyorlar. Bu hayli sürdükten sonra Oya birkaç kişiyle dans ediyor. Çılgınca sallanılan vahşi bir dans bu. Ve ardından, daha aklına itiraz etmeyi bile getiremeden, Lorna kolunun karşı konulamayacak bir güçle kavrandığını hissediyor ve kendini Ölüm'le dans ederken buluyor. Ter, damla damla gözlerine girmiş yakıyor ve bu yüzden olsa gerek, karşısında yuvarlak yüzlü genç bir kadın değil, gözleri yuvalarını bütünüyle kapkara, parıltılı yağla kaplamış gibi duran sıska bir adam görüyor. Emmylou ona şeytanı gösterdiğinde gördüklerini dehşetle hatırlıyor. *Orisha* ona belki sözle, belki de kafasının içinde, hazır ol, senin bu yaşamın bitmek üzere, diyor. Kendini hafiflemiş, minnettar, korkmuş ve seks arzusuyla dolu hissediyor. Korkuyla birlikte derin bir huzur duygusu da var çünkü tam sol omzunun arkasında annesinin varlığının hayali, onun kokusu duruyor. Hele bir o yana dönse, hayaletin orada olacağını, o anda aklını kaçırıp gecenin ortasında çığlık çığlığa kaçacağını biliyor.

Kusmuk boğazına kadar yükseliyor. Hızlı bir itişle dans partnerinden ayrılıp kalabalığı yara yara koşarak ön kapıdan dışarı çıkıyor. Dışarıdaki serin sonbahar akşamı havası terden sırlıklam olmuş yüzüne klima gibi çarpıyor. Sendeleyerek kaldırım kenarına dek ilerliyor, oraya çömelip kusuyor.

Lorna sallana sallana *bembé*'den uzaklaşıyor. Paz'ın arabasını bulup giriyor birkaç dakika içinde bitkin bir halde huzurlu bir uykuya dalıyor.

Uyandığında yanında Paz oturuyor ve arabayı Ludlum'da hızla güneye sürüyor.

Lorna kımıldayınca, "İyi misin?" diyor Paz.

"Galiba. Biraz gidip geldim, gerçekten. Sana ne oldu?"

“Şey, onlar... Onların *limpieza* dedikleri şeye katıldım. Banyoda arındırılıp meshedildim. Artık tertemizim.”

“Sana ne yaptılar?”

Paz dikkatlice, “Anlatması çok zor” diyor.

“Hele bir dene.”

Paz bunu duymazdan geliyor. “Oya’nın seni pistte dönmeye kaldırdığını işittim.”

“Evet.”

“Söyleyeceğin bir şey yok mu?”

“Hayır. Neden sen olanları anlatmıyorsun?”

“Önce sen. Oya ortaya pek sık çıkmaz. Çıkması önemli bir olaydır. Sana herhangi bir şey söyledi mi?”

“Söylediklerinin tek kelimesini bile anlayamadım.” Elinde olmadan ağzından bir inilti çıktı. “Fakat... fakat ne olursa olsun, *güzel* bir akşamdı, Jimmy ve *gerçekten* en kısa zamanda bunu tekrarlamak isterim” diyor.

Sonra durmak bilmeden isterik bir gülme krizine tutuldular. Lorna’nın evine girer girmez birbirlerinin üzerlerindeki sırıyıp çıkarttıktan sonra hemen koridorda birlikte yere düşerlerken bile hâlâ kahkahadan kırılıyorlardı.

ON DOKUZ

Emmylou Dideroff'un İTİRAFLARI

4. Defter

Benim dinim, şu haliyle bana sırf bir armağandı; güç bela anladığım, karmaşık, yoğun katmanlı bir araç. Kıvançlıydım evet, Azize Teresa'nın bahsettiği yeni iman etmiş kişilerin aldıkları Tanrı'nın kabulünün hazzına, Aziz Yuhanna'nın tatlılık dediğine sahiptim. Ancak Nora Mulvanaey'i sevmemiş olsaydım (ki hiç sizin sandığınız gibi bir şey değil) Tanrı bağışlasın, büyük ihtimalle hepsinden kaçıp giderdim.

SBC'nin Roma Genel Merkezi, Giulia Caddesi üzerinde, Palazzo Ricci¹ ve Kriminoloji Müzesi arasında kalan, on yedinci yüzyılda yapılmış, Palazzo Treschi diye adlandırılan çok büyük bir binaydı. Roma'daki saraylarda kullanmaktan hoşlandıkları şu morumsu kahverengi taşlardan yapılmış bir duvardaki demir bir girişten sonra bir taş döşeli geniş bir avluya giriyordunuz. Bu avluda bir havuzlu çeşmeyle bronz 'Marie-Ange ve ölüm döşeğindeki çocuk' heykelinin aslı vardır. Bu heykelin

---

¹ *Palazzo (İt.)* : Saray, konak, büyük yapı-ç.n.

mermer kaidesine, hizmet ederken ölen rahibelerin adları kazı-
lıdır ve her ne kadar isimler oldukça küçük olsalar da kaidenin
iki yüzü çoktan dolmuş ve üçüncüsüne geçilmiştir.

Orada onların dil okulu, konut ve yönetim merkezi vardır;
üç kanatlı binanın her kanadında biri. Roma'ya varışımızın
sonrasında Nora beni hemen oraya götürdü ve her ikimizin
başının da büyük dertte olduğunu anladım. Başkan Başrahibe
Constance Mucha'yı görmemiz istendi; Topluluğun gündelik
operasyonlarının yürütülmesinden sorumlu olan kadın. Ufak
tefek yapılı kadının, köşeli bir yüzü ve bir kötü filmdeki
Gestapo müfettişinin taktığı türden, küçük, yuvarlak bir göz-
lüğü vardı. Benim kaçışımla ilgili olarak tam yirmi dakika bo-
yunca ikimize birden fırça çekti. Sonra beni dışarı çıkartıp
Nora'yla yazgımı tartıştılar. Hafıza işi kilit unsurdu. Nora, be-
nim çeşitli lisanları gerçekten hızlı öğrenebileceğime, onun Af-
rika'daki işlerine çok yararlı olabileceğime onu ikna etmişti. İşte
böylece, bütün o yağışlı Roma kışıyla bir sonraki yılı, Arapça ve
Dinkaca öğrenme çabasıyla geçirdim. Arapça öğretmenim Bay
Süleyman'dı. Bana korkunç bir aksanım olduğunu söylemiş
ama okumada gösterdiğim gelişmeye hayret etmişti. Daha o yıl
sona ermeden, *Kuran ile Bin bir Gece Masallarını* okumuş ve kısa
bölümlerini ezberlemiştim, bizce bunun özel bir yararı yoktu
ama bunu yapabilmem öğretmenimi sevindiriyordu.

Nora'yla ben, Monti'de Trajan's Market'e yakın küçük bir
apartman dairesinde kalıyorduk. Şehri gezmeye fazla zamanım
yoktu, pek ilgimi de çekmiyordu, Caluga County'den gelme,
içine girmiş olduğu en seçkin mimari yapılar, Caluga County
Adalet Sarayı (1911) ve Miami otelleri olan görmemiş bir beyaz
kız için Roma biraz bunaltıcıydı. Günlük ayın için Chiesa
Nuova'ya gitmemiz bir gelenektir. Önceleri ikişerli sıralar ha-
linde bizim palazzodan kiliseye kadar uygun adımla yürürdük,
artık yalnızca orada boy gösteriyorduk. Benim için hiç fark
etmezdi, kiliseye gitmenin bir parçası beni hep etkiledi;
Efkaristiya. Zavallı Robert Lowell'in dediği gibi, ellerini suya

sokmak kadar kusursuz gerçek. Şey, Lowell de delinin biriydi. Bir kere Aziz Petrus Katedrali'ne gitmiş ve dehşete kapılmışım; açıkçası Şeytan Kral Salonu, ölmekte olan uygarlığımın kalıntılarını seyreden Japon turistlerle dolmuştu.

(Bunları bilmeniz gerekiyor mu? Bu sefil hikayeyi elimdeki bu defterde tamamlamaya kararlıyım, Emmylou'ya göre dört kitap, İncillerden daha uzun yazmaya cesaret edebilir miyim, hayır, hem ayrıca sizinle başkaları için bir tehlikeli olduğumun bilincindeyim. Resmen deli sayılmak iyi bir dinlenme oldu ama bunun yakında sona ermesi gerekiyor, dolayısıyla bundan böyle daha az gezi anlatımı olacak.)

Akşamları, Leonina Caddesindeki bir İrlanda barına takılıyorduk, bir yandan Guinness içerken, Nora bana Mesih'in Kanı Hemşire Rahibeler Topluluğu'nun karmaşık politikalarını açıklıyordu. Güç yozlaştırır, dedi, sevgili dostumuz Lord Acton'un bir zamanlar sık sık söylediği gibi. Ve biliyorsun, Kiliseyle Papadan bahsediyordu. Ve para güçtür, ki bu güç de bizi yozlaştırdı, Topluluğu kastediyorum. Ne kadar çok paramız olduğunu bilemezsin, sevgilim, bu paranın faizinin faiziyle yaşıyoruz, ve şimdi içimizden bazıları diyor ki, yahu neden biz zavallı kızlarımızı, cahil dinsizler tarafından vurulsunlar veya işgal edilsinler diye sürekli el diyarlarına gönderiyoruz, neden işlerin yürütülüş şeklini değiştirip cahil dinsizlerin de biraz kötek yemelerini sağlamıyoruz, şuraya buraya biraz rüşvet vermiyoruz, küçük bir özel ordu kurmuyoruz ve böylece biz de Tanrı'nın işini daha rahat yapıp daha fazla insana yardım etmiyoruz? Başrahibe kanlı general Mucha-bir-bardak-suda-fırtına-kopart'ı tanıyorsun, onun bu hayattaki tek amacı bu. Nora sözlerine devam edip, Kutsal Topraklarda hastalarla yoksul göçmenleri korumak için Kudüs Şövalyeleriyle Malta Şövalyeleri silaha sarıldılar da ne oldu, dedi, buna kalkıştıklarında hem Kutsal Toprakların yıkımına, hem de günümüzde orada yaşayan halk için, Mesih'in adının burunlarına gelen kötü bir kokuya dönüşmesine yardımcı olduklarını hiç akıllarına bile getirmediler ve

Kudüs Şövalyelerinin tümü hırsları uğruna diri diri yakılarak yok oldular. Fakat rahibelerin çoğu bunları görmüyor, özellikle de üçüncü dünya ülkelerinden gelenler, onların farklı bir tutumları var; bildikleri savaş türü, Topluluğun eskiden beri bildiğinden farklı. Şimdiki savaşlar, etrafta dolaşp yağmalayan ve öldüren eşkıya çeteleri, öyle cepheleleri ve komuta zincirleri olan düzenli ordular filan değil ve şöyle düşünüyorlar, ah, tüfekli gençlerden oluşan bir müfrezemiz olsaydı, belki zavallı rahibe Angela doğranmazdı, bunun nesi yanlış olabilir ki? Şimdi, görüyorsun ya, Başkan Ananın aklı başında, ancak Topluluğu parçalamak istemiyor, dolayısıyla zaman kazanmaya çalışıyor ve Sr. Con Mucha'nın yüzüne vurmak için beni kullanıyor, böylece bir bakıma, kaynayan kazandan kendi üstüne sıçrattırmadan yukarıdan izliyor ve bir yanda özel silahlı güç tutmamızı isteyen onlarla, diğer yanda bunun berbat bir fikir olduğunu savunan ben ve arkadaşlarımla arasında bir tampon gibi duruyor. Vakıf, yani kendi altın öküzümüz olmasaydı bütün bunlar olmazdı, çünkü her ne kadar Vakıf bizi bağımsız tutuyor, zaman zaman çevirdiğimiz dolaplara Papanın göz yummasını sağlıyorsa bile, asker kiralamayı düşünmemize de yol açıyor, dolayısıyla yine de yalnızca yaldızlı bir kafes o, anlıyorsun ya.

Anlamamıştım. Ah, sevgilim, dedi, küçük kitabı okumadın mı sen? Vakıf parasını nereden elde ediyor sanıyorsun? Elbette hatırlamıştım, petrolden, dedim ve kocaman sırtarak, doğru söyledin, dedi. Petrol politika demek ve bu bizi dünyanın en kötülerinden bazılarıyla aynı kefeye koyuyor çünkü petrol, despotları daha zengin yapmaktan ve ayaklarının altında petrol bulunması talihsizliğine uğrayan halkları perişan etmekten başka neye yaramıştır ki, ve dünyayı yakıp yıkmaktan bahsetmiyorum bile. İnan olsun, eğer o makamda ben olsam, hepsini satıp fakirlere dağıtır ve bize gereken azıcık para için sokaklarda dilerirdim. Mesih uğruna ölmek, dünyadaki en ucuz oyundur, bilirsin, pek bir masrafı yoktur.

Sözlerimin burasında, aramızda cinsel bir ilişki olmadığını belirtmeliyim. Nora, garipsenecek biçimde cinsellikle ilgisi olmayan, fakat genital değil de, karizmatik sevişmeye akıttığı korkunç yüksek düzeyde erotik enerjisi olan tipte bir kadındı. Her ne kadar çok nadir olsa da, böyle insanlar vardır. Nora'nın erkek kardeşi de bunlardan biriydi. Bir akşam Arapça dersimden eve döndüğümde, onu mutfakta buldum, içki koyuyordu; Nora'nın erkek giyimli hali ama iki misli cüssede. Peter, ordudan izin almış, ayrılmayı düşünüyordu. Ona ne görevde olduğunu sorduğumda, levazım, dedi, duvardaki resimleri sayarak, ve Nora buna gü-lüp, seninle dalga geçiyor, özel birliklerde o, çıplak elleriyle yüz-lercesini öldürdü, deyince Peter gerçekten kulaklarına kadar kı-zardı. Bu kadar seksi olup da şehvetten eser taşımayan bir başka erkek görmemiştim. Sonunda, evli, üç çocuklu ve Nora kadar dindar olduğu açığa çıktı. Dışarı çıkıp sarhoş olduk ve Peter'ın her ikimizi de eve kadar taşıması gerekti.

Ertesi hafta Roma'nın güneyindeki Nettuno'ya gittik, orada bir paraşüt eğitim merkezi vardı ve uçaktan atlamayı öğrendim. İki hafta sürdü, biri yer okulunda alınan eğitim ve kule atlayış-ları, sonra üç kez, Tiren Denizi üzerinde dolanan hafif bir uçak-tan gerçek atlayışlar, saf mavilikler arasında uçuş ve geniş bir kumsala iniş, daha sonra bir kez de gece atlayışı yaptık. Toplu-luğun kendi uçaklarıyla pilotları vardır ve dinsel örgütler ara-sında en büyük hava gücüne sahiptir, bunun gerekçesi, ubi va-demus ibi manemur ilkesidir. Topluluk genellikle uluslar ara-sında pek sevilmez. Fakat bunun pek bir önemi yoktur, dola-yısıyla bazen yollardan, sınırlardan uzak durmamız gerekir ve o zaman biz de insanlarla malzemeleri havadan naklederiz. Ay-rıca paraşüt eğitimi kolayca korkuya kapılanlarla aşırı bir ölüm korkusu taşıyanları ayırma olanağı verir. Ben, hiç umursamadı-gımı gördüm, hayır, Nora'nın arkasından o kapıdan çıkmak sanki dünyadaki en doğal şeymiş gibi gelmişti, uçan rahibeler ama bu ifadeyi kullanmak densizlik sayılıyordu.

Roma'daki son gecemizde, Mart'ın on dördü, ben şehre geleli aşağı yukarı iki yıl olmuş ve artık İtalyanca, Arapça ve

Dinkaca'da derdimi anlatabiliyorum, eski Roma'da dolaştık, elimizde kalan bütün lirectleri dilencilere verdik; bu ne olursa olsun Nora'nın hep yaptığı bir şeydi, oysa bence dilenenlerin hemen hepsinin rol kesen sahtekârlar olduğu belliydi. Fakat onları bize iyilik yapıp, şefkat lütfunu almamızı sağlayan, ıstırap içindeki insanlar olarak görürdü o.

Ve sonunda Afrika'ya doğru yola koyulduk, birkaç uçak yolculuğu, Kahire, Nairobi ve şimdi de bir Land Cruiser'la kızıl tozlar üzerinde Kenya ile Sudan arasındaki sınıra doğru gidiş. Kendimi tam evimde gibi hissediyordum, çünkü Afrika, Kuzey Florida'daki büyük, kötü bir karavan parkına benziyordu; çok sıcak, böceklerin istilasına uğramış, ısırın sinekler kaynayan, terletici, lağım ve çürük sebze kokan, basit yemekler, üzerinde spor logoları olan tişörtler giyen çok çok fakir insanlarla dolu. Ön bahçelerde hiç hurda araba yoktu, buna rağmen daha az ayakkabı vardı. Kenya'da Lokichoko'ya gittik; burası geniş Yardım imparatorluğunun ana üssüydü. Nora, Loki'den ve onun temsil ettiği her şeyden nefret ediyordu; nispeten daha rahat ortamlarda suçlarından kurtulmanın çaresini arayan zenginler, açlıktan kınlanların arasında günde üç öğün iyi ve doyurucu yemek yiyenler, kendi yaptıkları iyileştirme tasarılarını toprağın sefilliği üzerinde deneyenler, ay bu bir işe yaramadı, haydi bir de şunu deneyelim! Sonra mermiler uçuştuğunda, eyvah, bizden bu kadar zavallı ahali, biz burada kalamayız, çünkü beyazız ve açıkçası bedenlerimiz sizinkilerden daha değerli.

Topluluk kendi Sudan operasyon merkezini, Yardım ekipleri onlara bulaşmasınlar diye, Sudan'a yaklaşık on kilometre daha yakın olan Mokilo'da kurmuştu. Bir uçak pisti, uyunacak çadırlar, bir ofis çadırı, etrafı dikenli tellerle çevrili, depolama konteynerlerinin bulunduğu bir saha ve ahşap bir uçuş kontrol kulesi vardı. Uçak pistinde, kısaltılmış bleu'ları içindeki üstleri başları yağlı birkaç rahibenin üzerinde çalıştıkları antika bir Convair 580 duruyordu. Ve biz oraya geldikten kısa bir süre sonra daha yeni bir Fokker 27 gelip kızıl bir toz bulutu içinde piste indi.

Yöresel bir operasyonun başı Topluluk içinde, amir olarak adlandırılıyordu ve buradaki Amir Sr. Isobel Alecran'dı; fıçı şeklinde bir Filipinli. Nora'm ofis çadırından içeri girdiğinde, sert ifadeli, yassı yüzü, altın dişlerini meydana çıkartan kocaman bir sırtıtmaya dönüşmüştü. Beni daha resmi bir tavırla selamladı ve Mokilo'da dil yeteneklerime hiç ihtiyaçları olmadığı için beni lojistik bölümüne vereceğini bildirdi. Lojistiğin bambaşka bir şey olduğunu anladım, din ve lisanlar gibi aslında pek ilgimi çekmemişti ama bunda da becerikli çıkmıştım; Tanrı'nın gizemli yollarının ayaklı bir kanıtıyım ben.

Tıbbi lojistik hizmetleri hasta günüyle (ve dışta tedavi hizmetleri için tedavi ünitesiyle) başlıyor ve her birinden ilaçtan lastik eldivene, yastık yüzüne kadar gerekli olan malzeme talepleri oluk oluk akıyordu. Bütün bu malzeme, birbirinden farklı boyut ve ağırlıklardaki milyon çeşit pakete girer ve sonuçta hepsi, belli ağırlık ve boyutlardaki standart havadan atılabilir, standart paletlenmiş kasalara dizilip sıgdırılmak durumundaydı. Yani, diyelim ki, bir F-27'nin 62 metre küp kullanılabilir hacmi içinde 6,3 ton yük taşıyabileceğini biliyoruz, uçağın yapacağı her sefer için, hiçbir gün, hastanıza sırf kateter sağlayıp öte yandan onu morfinsiz bırakmayacak şekilde bu uçağa maksimum mal yüklemeyi hesaplayın bakalım. Söylemeye bile gerek yok kuşkusuz, Topluluk bu işi çok uzun zamandan beri yapıyor ve her şeyin nasıl yapılacağını yazmışlar, yine de hâlâ her türlü lojistik çizelgeleri aklında tutabilen bir kadının bulunması, bilhassa Afrika koşullarında sık sık yaşanan, bilgisayarların çökmesi durumunda çok faydalıydı.

Sonuç olarak, operasyon merkezinde Sudan sahaları Vav, Cuba, Bor ve Irak yerler olan Wibok ve bizim gideceğimiz Pibor Post için paketleme tabloları hazırlama işi yapıyordum. Uçuşlarımız geceleri yapılıyordu, çünkü hepsi de Sudan Hükümetinin (GOS), Sudan Halk Kurtuluş Ordusu (SPLA) tarafından kontrol edilen bölgelerde ilan ettiği uçuş yasağı alanı sınırları içinde kalıyorlardı. Sudan Hükümetiyle Kurtuluş Ordusu arasında,

1955'te başlayıp, 1970'lerdeki kısa bir ateşkes dışında hâlâ süregelen bir savaş vardır. Bundan böyle Sudan Hükümetinden GOS, Sudan Halk Kurtuluş Ordusundan SPLA olarak bahsedeceğim. GOS ve SPLA arasındaki savaş yaklaşık iki milyon kişinin ölümüne ve ayrıca beş milyon kişinin mülteci olmasına neden olmuştur. Savaşı bitirmek için birçok girişim yapıldıysa da, hepsi sonuçsuz kaldı çünkü bütün değerli doğal kaynaklar ülkenin güneyinde bulunuyor, özellikle de Bahrü'l Gazal Havzasındaki petrol. Ve siyasi denetim kuzey bölgesinde. Kuzeyliler Arap olduklarını, dolayısıyla Nil yöresi Sudanlıları dedikleri güneylilerden üstün olduklarını düşünürler. Oysa, ben, o ülkedeki herkesin Caluga County, Florida'da zenci addedileceğine inanıyorum. Kuzeyliler Müslüman'dır ve İslam Şeriatının tüm ülkede geçerli olmasını isterler. Halbuki güneyliler, genellikle ya Hristiyan ya da gelenekçidir, yani bir zamanlar bizim pagan dediklerimizden herhalde; ve şeriatı hiç istemezler. Nora'ya göre esas neden ırksal ve kültürelidir. Müslüman olmuş Sudanlılar güneyde baskınlar yaparak köle toplarlarmış ve bu köle ticareti, Britanyalılar ülkeyi ele geçirmeden önce geçerli olan tek işmiş. Bugün hâlâ herhangi bir güneyliye, köle anlamına gelen **abd** derler ve hâlâ kölelik var. Güneylileri petrol bölgelerinden uzaklaştırmaları böyle oldu, İslam'a geçen kabilelere silah dağıtıp yağma yapmaları ve tecavüz etmeleri için salıvermişler. Ne olursa olsun, bu İslamlık işi de aslında palavra. Çünkü **Müslüman olan** Nuerlere de saldırırlar ama bu sayılmaz, çünkü onlar da **abd** dırlar. İşte böylece SPLA'lar iyi adam oluyorlar, şey, hayır, pek de değil, çünkü bir kabileye, klana veya savaş ağasına bağlı küçük gruplar, sürekli onlardan kopup ya GOS ya da bazı yerel konfederasyonlar safına geçiyorlar. Dürüst olmak gerekirse, politikayı asla anlayamadım ve şimdi de öyle sıkıcı geliyor ki, daha fazla bahsedemeyeceğim ve bunca insanı öldürmüş olmasa politika yalnızca saçmalık olurdu.

Fakat Nora Dinkaları seviyordu. Bu onların kendilerine verdikleri ad değil. Bir Dinka'yla karşılaşan ilk okur-yazar kişi

ona hangi halktan geldiğini sormuş ve Dinka, biz Deng kak'da-
nız demiş, yani kendi klanının atasının adını söylemiş ve böy-
lece Dinka olmuşlar fakat onlar kendilerine Monyjang derler,
bu sözcük 'erkeklerin kocaları' anlamına gelir, yani onlar öyle-
sine erkektirler ki, onlarla kıyaslanınca diğer tüm erkekler ka-
dın sayılırlar, herhalde bu bile size onların mağrur görüşleri
hakkında bir fikir verebilir. Fakat öte yandan kendilerine sığır
kölesi de derler. İneklerini çok severler. Sığırlar; zenginlik, gu-
rur ve onur demektir. İnekleri için yazdıkları aşk şiirleri, onla-
rın en önemli sanat biçimlerinden biridir. Her erkek çocuğun
kişilik öküzü denilen bir hayvanı olur ve ona Amerikalı bir deli-
kanlının, eğer kızın şansı varsa, kız arkadaşına göstereceği ka-
dar ilgi gösterir. Kadınlara, evlenirken çeyiz olarak getirdikleri
inek sayısı kadar ve ancak erkek çocuk doğururlarsa değer ve-
rilir. Yine kadınlar her yerde olduğu gibi faka bastılar yani, de-
dim ama Nora aslında pek öyle değil, dedi. Açıklaması oldukça
zor, kadınları da erkekleri kadar gururludur, mızrakları, inek-
leri, çömlekleri ve şiirleri dışında hiçbir şeyleri olmasa bile, hep-
si aristokrattır. Bir de Dinkaların büyük bir kadın savaşçı gele-
neği vardır, esas mesele ruhsal güce her şeyden fazla saygı gös-
termeleridir. Yanlarında kalacağımız Peng Dinkalar, kökenleri-
nin izini, 150 yıl önce yaşamış, tıpkı Musa gibi onlara önderlik
edip, Nil'den geçirerek vaat edilmiş topraklara getirmiş olan
Atiam adlı bir kadına kadar sürebiliyorlardı.

Bütün İrlandalılar gibi, Nora da kabilesel bir insandı. Af-
rika'nın, Karanlık Çağlardaki Avrupa'ya benzediğini düşü-
nüldü; kötü, belalı ama umut dolu. Nora, Afrika'nın Hristi-
yanlığa dönebileceğini düşünürdü, aslında misyonerlikle değil,
bir zamanlar aynı Avrupalı barbarların döndükleri gibi, Kutsal
Ruh'un ve Azizlerin aracılığıyla. Dinkaların tıpatıp Aziz
Patrick'ten önceki İrlandalılara benzediğini düşünürdü; savaşçı,
şair, küçücük arazilerin kralları, sığır aşıkları. Onların upuzun
siyah bedenlerinde Cuchulainn'le Finn, Kraliçe Maeve'yle Kral
Ailil ve Cooley'in Sığır Akınlarını görürdü. Ona inanıyordum

çünkü Dublin Üniversitesinden tarih diploması vardı ve ayrıca ben onun öyle demesiyle, Dinkaların, Choctawlar² veya İsrail'in On Kayıp Kabilesinden³ olduklarına bile inanabilirdim. Yalnızca Nora'ya hayran olduğum için değil, onun müthiş ikna yeteneği yüzünden.

Mokilo'daki uzun günlerin sonunda, sıcak çadırımızda cinbinliklerimizin altında uzanırdık. Nora bir yandan konuşur, bir yandan da teneke bir kupayla viski içerdi; kendi ifadesiyle, onu ölüme götürecek bir damla. Bizler yakında ölecek olan bir nesiliz, kızım, derdi, zavallı Babil, sahip olduğumuz bunca parayla güce karşın, ne kadınlarımıza çocuk yaptırmayı, ne çocuklarımızın kendi kendilerini öldürmelerini engellemeyi, ne de tüm dünyanın nefretinden uzak durabilmeyi başarabiliyoruz. Sence de bir gün bütün bunlar çöküp dağılmayacak mı? Eh ne gelecek yıl, ne de bizim ömrümüzde olacaktır bu; ama ölümün damgasını üzerimizde taşıdığımızdan eminim. Kilise ölüyor, dolayısıyla da Topluluk ölüyor, şey, tümüyle yok olacak demiyorum, fakat kendi yeni görkemi içinde bir biçim değişimi olacaktır. Roma işgal edilip yağmalandıktan sonra bile yok olmadı ve unutmamak gerekir ki kilise ölümlü bir şey değildir.

Ş'i. Ölümlü bi ş'i, sesi hâlâ kulaklarımda. İçtikçe aksanı daha belirginleşiyordu. Doğrusu, galiba iyice sarhoş olurdu fakat gün doğumundan gün batımına kadar tek bir yudum olsun içtiğini asla görmemiştim. Çelik gibi iradesi vardı ama Afrika'da karanlık basınca demlenmeye de ihtiyaç duyardı. Kim duymaz ki?

Dolunayı ve Pibor'a gidecek ekibimizdeki insanların tamamlanmasını bekliyorduk; bir mülteci hastanemizin bulunduğu Pibor, GOS Kuvvetlerince aşağı yukarı tamamen kuşatılmış bir kasabaydı. Biz hazırдық ve nihayet son uçak dolusu insan ve

---

² Choctawlar : Amerika'da Mississippi havzasında yaşayan bir büyük Kızılderili kabile-ç.n.

³ On Kayıp Kabile : Tevrat'a göre İsrail halkını oluşturan Yakup'un on iki oğluna dayanan on iki aile grubundan tarih içinde kaybolan onu-ç.n.

malzeme de geldi; birkaç rahibe doktor, birkaç hemşire, bir sağlık uzmanı, birkaç teknisyen, ve gelenlerin arasında benim ilk Kanlar kardeşim, Miami'den Trinidad Salcedo'yu buldum. Ne benimle karşılaşmak, ne de ne olduğumu görmek onu şaşırtmıştı. Oysa ben, onun hoş, çalışkan ama pek de özelliği olmayan, hele hele Miami'deyken kafamda yarattığım garip, mistik varlıkla ilgisiz, sıradan biri olduğunu fark ettiğimde çok şaşırmıştım. Bunları Nora'ya söylediğimde, değişen sensin sevgilim, dedi, Trini küçülmedi, sen büyüdün. Sonunda bir zamanlar Trini'nin Nora'nın bir çeşit müridi olduğu ve ikisinin birlikte kaldıkları meydana çıktı ve ben bunu kıskandım, yok, bu kıskançlığın bir hayaletiydi yalnızca ve bundan Nora'ya bahsettiğimde ikimiz de kahkahaları koyuverdik.

1 Nisan'da bütün gece uçakla yol aldık, günle ilgili bir sürü şaka yapıldı, sekizimizin de üzerinde mavi tulumlarla hokey kaskları vardı ve rahibe pilotların uçurdukları Fokker'da, bir rahibe indirme komutanı ve kargoyu aşağı itecek dört Afrikalı erkekle birlikte uçuyorduk. Güneş batarken kalkış yapmıştık, içi sinir ve gürültüyle dolu teneke bir tüptü sanki, Nora'ya bakmıştım, kızıl aydınlıkta yüzü bir tuhaf görünüyordu, bir dizi pembe dişle gülümseyerek bana karşılık vermişti. Daha sonra uçak dönerek gereken irtifaya indi, kargo iticileri ayağa kalkıp kendilerini bağladılar, ardından arka kapak istiridye kabuğu gibi açıldı, kumlu Afrika rüzgarı içeri doldu ve iticiler kargoyu aşağı attılar. Bir tur daha dönüp yine aynı yere geldik, uçak yatay pozisyona geçti, kırmızı ışık soluk yeşile döndü, rahibe komutan emirlerini verdi, statik kayışlarımızı taktık ve burada bunu anlatırken geçen süreden azıcık daha uzun bir sürede geçit boyu ilerledik ve ay ışığının içine atladık.

İyi bir inişti. Atılan konteynerlerden hiçbirisi patlamamıştı, Pibor'dan gelen kamyonlar olmaları gereken yerdeydiler, kimse kafasına bir darbe almadı, rahibelerden kırığı olan da yoktu. Yolda hep birlikte çığirmaya başladık, önce on birinci yüzyıldan dört bölümlü bir 'Selam Ey Kraliçe' ilahisi söyledik. Sonra

'Finnegan's Wake'⁴ söylendi, Nora'nın katkısıydı, bütün mısralarını biliyordu ve diğerlerimiz nakaratlarda koro halinde söylüyorduk, Finnegan's Wake'i söylerken çok eğlendik. Nora, kendi kıymetli Jameson şişelerinden birini açtı ve hepimiz tadına baktık. Daha sonra Nora, boynuma bir zincire asılı küçük bir pirinç melek heykelciği taktı ve herkes alkışlayıp teker teker beni öptü. İşte bunun içinmiş; tehlikenin içine atlayış. Bunlardan birini ilk gördüğümde nerede ve kim olduğumu düşününce, hüngür hüngür ağladım.

Pibor'da yaşam. Pibor **gök** içinde bir kasabadır. **Gök** bir Dinka arazi terimidir ve sel bölgesinin üzerinde kalan, verimli bir kumlu toprağı olan, ormanlık alan demektir. Özellikle bu **gök** Dinka kabilelerinin daha kuzey ve doğuya düşen, alışılmış yerleşim bölgelerinin hayli dışındaydı ve insanlar GOS saldırılarından kurtulmak için akın akın bu bölgeye gelmişlerdi. Her tarafta Dinka sığır ağılları vardı, sazla kaplı devasa konik damlı sığır ahırları ve görünüşte aynı ama daha küçük eğlekler. Bu bölge nispeten sakin sayılıyor ve SPLA kendi yaralılarıyla, köylerin GOS tarafından bombalanması sırasında yaralanan çok sayıdaki sivil tedavi edilmeleri ve nekahet dönemlerini geçirmeleri için buraya yolluyordu. Bizim buradaki faaliyetlerimiz bir SPLA milis takımınca korunuyordu; Kalaşnikofları, bomba fırlatıcıları ve hurdaya dönmüş birkaç kamyonetten oluşan bir filoları olan, pek çelimsiz görünen bir grup çok genç delikanlı. Topluluk, hem korumayı sürdürmesi için yerel savaş ağasına, hem de buradan uzak durması için yerel GOS komutanına rüşvet vermişti. Nora, herkesin çok fakir, sadakatin ise yöresel olduğu yerlerde çok az parayla çok şey yapılabileceğini söylüyordu. SPLA'lılardan da pek fazla hoşlanmıyordu. Bütün Sudan'da bir tek gerçek asker varsa, onu tanımak isterdim fikrindeydi. Disiplinli bir birliğin, bütün bu güzel ülkeyi bir uçtan bir uca ele geçirip bir tutam tuz gibi herkesin hoşuna gideceğini

---

⁴ Finnegan's Wake: Bir İrlanda halk şarkısı-e.n.

söylerd. Ama her iki tarafta da böyle bir birlik yoktu ve savaş da, sona erme umudu olmadan, böylece sürüp gidiyordu.

Fakat bir şeyler oluyordu ve Nora endişeliydi. Geçen ay iki bombardıman olmuştu, demek ki emirler çok daha yüksek bir yerden, belki Hartum'dan geliyordu, belki de bizim bu küçük köşemizde fazla rahatladığımızı düşünüyorlardı. Bu yüzden, şimdi çukur kazma ve kum torbası dizme işi artmıştı. Çadırın birinin altında hava saldırısına karşı sığınak kazılmıştı ve bir sığınak da ameliyat sonrası hastalar koğuşu için inşa edilmekteydi. Kazma kürek sesleri bütün gün ve gece sürüyordu. Büyük konteynerlerimden biri, el arabası ve kürekle dolmuştu.

Hava saldırısına karşı tatbikat yapıyorduk. Kullandıkları ağır Antonov 32'ler çok uzaktan duyabiliyordu, dolayısıyla toparlanmak için epeyce zamanımız oluyordu. Hem ayrıca bunlar gerçek bomba uçakları olmadığı, bomba olarak, içleri Semtex doldurulup kaynakla kapatılmış varilleri uçağın arka kargo kapısından aşağıya elleriyle yuvarladıkları için, pek dehşet yaratmaya yeterli olmuyorlardı.

İlk kez Nora'yı hemşire olarak çalışırken gördüm, yine ilk kez Topluluğun beyaz önlüklerinin gerçekten kan içinde kaldığını görmüştüm. Yaralılar ağır ağır geliyorlardı ama bazen bir köy veya başka bir hastane bombalandığında, sel gibi bize akıyorlardı. Ayrıca hastalıklar ve beslenme bozuklukları da olurdu. Gerçi, darı lapasını yiyecek sayarsanız yiyeceğimiz boldu.. Her dem neşeli, ah Katolik dini ne romantik! diye seslenen Nora'nın ve diğer hemşirelerin hemen yanı başlarında, gerektiğinde yerleri siler, dışkı bile temizlerdim.

Burada yararlı oluyordum; aşı yapıyor, malzeme dağıtıyor, stokları tutuyor ve Dinkaca bildiğim için yine bir Amerikalı olan papazımız Peder Manes'e de yardımcı oluyordum. Manes klasik bir viski papazıydı; içkiyi nereden bulduğunu ancak Tanrı'nın bildiği, tozlu bir cüppeyle hasır bir şapka giyen, karmakarışık, uzun, kıvrır kıvrır kır saçlı, ayaklarını sürüyerek yürüten, iri yarı bir adam. Çantasında hep yarım şişe olurdu, ne eksik, ne fazla.

Sunakta görevli oğlanlara düşkün olduğu için gönüllü sürgüne gönderildiği şeklinde dedikodular vardı. Rahibeler ona kocaman, pis bir köpeğe gösterecekleri kadar dostluk gösterirlerdi. Peder, dini görevlerinin yanında okulu da yürütürdü.

İşte Dol Biong'la orada karşılaşmıştım; okulda. Erkek çocuklardan oluşan bir sınıfa ders veriyordum. Hepsi de beni seviyorlardı; hani bir öğretmen olarak bir şeye benzediğim için değil, her birine birer defterle kurşun kalem verdiğim için. Afrikalı bir çocuğa kurşun kalem vermek, Amerikalı bir çocuğa spor araba vermek gibi bir şeydi. Kalemelerini yazı yazmakta kullanmaları için onlara çok ısrar etmem gerekiyordu, kalemler birer kült ve statü objesi olarak onların daha fazla işine yarıyordu. Ayrıca, çocukların hiçbiri daha önce okul yüzü görmemişti. Bu nedenle onlar için bu kavramı da oluşturmam gerekiyordu, liseden terk etmiş ben. Tam onlara alfabenin harikalarını anlatıyordum ki, onu gördüm; sınıfın çemberinin hemen dışında tek bacak üzerinde Dinka tavrıyla dimdik duruyordu. Ona seslendim, fakat yerinden kıımıldamadı. Oğlanlardan biri, ah Dol Biong asla sınıfa gelmez, bize göre fazla **adheng'**dir o, dedi. Bir şefin oğlu olduğunu söylüyor ama hangi kabile olduğunu bilmiyoruz, dedi ve hepsi güldüler. Böylece derse devam ettim. Dol Biong asla sınıfa girmedi ama hiçbir dersi de kaçırmadı; üzerinde yırtık pırtık bir tişörtle şorttan başka bir şey olmayan bu oğlan, gözlerinde nedenini bilmediğim alev alev bir bakışla, (nefret de, arzu da olabilirdi bu) zift kadar kara teni, bir deri bir kemik bedeniyle orada dimdik ayakta dururdu. Peder Manes'e sorunca, onun kaçmış bir köle olduğunu öğrendim; Baggara kabilesinin adamları köyünü basmış ve bütün klanını kaçırmışlardı. Buranın kuzeyinde kalan Wibok civarındandı. Manes, ileride bir daha SPLA konvoyuna katıldığında, onu da yanında oraya geri götürmek niyetindeydi.

Yemeğini de yalnız yiyordu. Öte yandan onunla pek öyle basit tesadüf sayılamayacak kadar sık karşılaşıyordum. Bir- iki kere yanımda bitivermiş, aşılar için kullandığımız ağır buz kutu-

larını taşımakta bana yardım etmişti. O gözler dışında asla ağzından tek bir söz çıkmadı. Mayısın son haftasında SPLA, bizim kardeşlerden birkaçını, çeşitli malzemelerle askerler yarım düzine kamyonu koyup Wibok'a doğru göndermişti. Wibok, kuzeyde Nasır civarındaki esir baskınlarından kaçan yetim çocuklarla doluydu. Manes de, SPLA komutanıyla görüşüp bu yetimleri isyan ordusuna asker yapmak yerine, orada onları okutabileceği bir okul kurmasına izin vermesi umuduyla konvoyla birlikte gitti. Trini de, oradaki ilk yardım merkezinin yürütme sorumluluğunu almak üzere gitti. Dol Biong'un da onlarla gideceğini düşünüyordum fakat gün içinde daha sonra onu gördüm, gizleniyordu. Ona olabildiğince iyi Dinkacamlı neden onlarla gitmediğini sordum, karşılığında yanıt yerine, yine o bakışı aldım.

Kaygısız olduğumuz bir zaman dilimiydi ve günler kuş gibi uçup gitmişti. Akşamları Nora ile çadırımızda oturuyorduk. Nora bir karyolaya oturup bir yandan viskisini yudumlarken, bir yandan da ya günün olayları hakkında ya da insanlığın yazgısı hakkında atıp tutar, ben de genellikle onun ayaklarının dibinde yere çöküp bir köpekmişim gibi boş boş okşadığı başımı, onun bacaklarına dayardım. Onun köpeği olmak hoşuma giderdi. Benim yaşadığım gibi bir hayattan sonra, düşünmeden aşırı bağlanma hakkında söylenecek çok şey var. Geriye dönüp baktığımda onun da Mesih'le aynı şekilde bir ilişkisi olduğunu düşünüyorum; yani ben nasıl onun köpeğiysen, Nora da O'nun köpeğiydi fakat o dönemde bunlar aklımın erebileceği sınırların ötesindeydi. Zaman zaman ben de, *En İyi 500*'den bazı şiirleri ezberden okurdum, Yeats, Auden, Donne, Carlos, Williams, Southey, Marvell, Herbert okumamdan hoşlanırdı. Ah, sen bir harikası, Emily, ben asla aklımda güzel bir şeyi tutamadım, sınavlarımla verebilmek için bile bir çingene gibi kopya çekmek zorunda kaldım.

Çingenelerden bahsetmişken, ben yine kararmıştım. Küçüklüğümde, yazları güneşte çok kararırdım, babam da hep, benim Cajun kanım, derdi. Onun ölümünden sonra annem güneşte baştan aşağı beni örter, şu Garigeauların odunluğunda bir

zenci varmış, besbelli, derdi. Ancak şimdi Afrika yine beni bir Arap gibi karartmıştı.

Yine kaçak davranıp lafı dolaştırdığının farkındayım, yapmamalıyım, kalanları anlatacak yerim bile kalmadı ama ne akıllıyım, bazı suçlarımda kısıntı yapmak zorunda kalacağım demektir. Pazar günü, 13 Haziran, hep birlikte eski İtalyan misyonunun kilisesinde toplanmışız, hatta ateistler bile gelmişler, Peder Manes Wibok'a gitmiş ve Pazar Ayinini yapacak başka birisi de yok, Nora dışında. Her koşulda ayini mutlaka yapardı o, evet işte bizim büyük sırrımız, yakınlarda bir papaz olmadığı zamanlar, ki bizim çalıştığımız yerlerde çoğu zaman yoktur, Kanlarda bunu hep yapardık. Zaten o gün Ateist Avrupalı doktorların ayine gelişlerinin nedeni de büyük ihtimalle buydu; belki feminizmle dayanışmak, belki de babaların can evlerinden vuruluşlarını seyretmek, fakat bütün bunların Nora'nın aklının ucundan bile geçmediğini biliyorum. Teknik açıdan, ekmek böylesi durumlarda kullanılmak üzere papaz tarafından önceden kutsanırdı. Yine de Nora her şeyi kususuz yerine getiriyordu, İncil'i duyurması, vaaz vermesi, Missa'nın ezgili sözlerini kendi berrak sesiyle söylemesi, yüreklerimizi yükseltelim, filan, ve bizler de onları yükselttik. Aslında ben bunları yaparken Nora'yı görmüyordum, çünkü en genç kardeş bendim ve geleneğimize göre ben sırtım sunağa dönük, kapının önünde düşmanı gözetliyordum.

Kapının önünden, hiç kımıldamadan bir su deposunun gölgesinde duran Dol Biong'u görebiliyordum, görüntüsü sanki deponun parlak oluklu çeliği üzerine kömürle bir çocuk betisi çizilmiş benziyordu. Arkamda cemaat, ezgisiyle 'Tanrı'nın Kuzusu'nu söylüyordu. Birkaç dakika içinde kardeşlerden biri bana da ekmek ve şarabı getirecekti, yine küçücük bir geleneğimiz. O sırada bir şeyin yanımdan beni sıyrarak geçtiğini fark ettim, küçük bir çocuk, olsa olsa dört yaşında, gülerek kiliseden fişek gibi dışarı fırlamıştı ve kızın annesine seslendim, ben onu getiririm! ve dışarı koştum. Küçük kızı yakaladım, gıdıkladım, ona **rac** (yaramaz) dedim ve yerime dönmeye koyuldum, işte tam o anda önce motorları işittim.

İspanyol İç Savaşında faşist bombacılar, denizin üzerinde motorlarını sustururlar, karaya sessizce süzülerek girerler, ancak hedefin üzerine geldiklerinde motorlarını açıp gaz verirlerdi. Bu yöntem, radarların kullanılmaya başlanmasından önce çok iyi işlemişti ve bu gösteriyordu ki iyi bir fikir her zaman geçerliydi, çünkü Antonov'un pilotu da böyle yapmıştı. Bir uyarı çığlığı attım ve kiliseye doğru koşmaya başladım ama onlar hep bir ağızdan, 'bize barış ve huzur ver'i söylüyorlardı ve ayrıca artık çok geçti. Antonov yaklaşık kırk metre yukarıdan gelip dört tane büyük bomba bıraktı, uzun, siyah silindirlerin arka kargo bölümünün kapağından yuvarlandıklarını görebiliyordum. İlk bomba bir motor parkıyla atık yakıt deposuna, ikincisi bir grup çadıra düştü. Daha önce hiç bombalanmamıştım fakat patlayıcılar hakkında bir şeyler biliyordum ve bu patlamalar muazzamdılar; dört yüz elli kiloluk bombalar, insanın aklını durduran, altına ettiren bir gümbürtü. Üçüncüsü kilisenin teneke çatısını delip kilise içinde patladı. Dördüncüsünün nereye düştüğünü göremedim çünkü şok dalgasıyla, atomize olmuş tuğlaların, ahşap sıraların, heykellerin, ilahi kitaplarının, ekmek, şarap kaselerinin ve insanların oluşturdukları, hızla ilerleyen bulut beni yıkıp yere serdikleri zaman, kalçama dayanmış çocukla, orada kalakalmış afal afal bakıyordum.

Sizin dünyanızın dışına savrulmuştum, gerçekten, şimdi bunları düşünüyorum ve bir sonraki kısmı anlatmayı güçleştiriyor bu. Nesirden çıkıp şiire gitmek. Dünyasaldan çıkıp mitosa gitmek. **Kronos**'tan çıkıp **kairos**'a, Tanrı'nın zamanına, gitmek.

Yok, başta olmadı. Kendime geldim ve gözlerimin görmediğini anladım, birisi kollarımdan çekiştiriyordu. Başımın tepesinde açılan bir yaradan akan kanlar kalın bir zambak tabakası gibi göz çukurlarımı doldurmuştu. Onları sildim. Duman, havada asılı toz ve aralarından teneke çatı parçaları çıkan un ufak olmuş yıkıntı, öyle küçüktüler ki, bu yıkıntılar içlerinde bunca canı tutamazlardı. Çığlık atıp, Nora, Nora diye haykırdım ve bir köpek gibi ellerimle molozu kazmaya başladım, fakat oğlan,

Dol Biong, beni çekmeye çalışıyordu. Emily, Emily, hepsi öldü, hepsi öldü, dedi ve ben ona vurdum, gözyaşları yapış yapış kan kalıntılarını yıkayıp akıtıyordu ama o beni tuttu. Benimle gel, dedi, orada bir şey yok üstelik bombalamadan sonra daima Baggaralar gelirler. Ben, yoo, yoo, diye haykırıyordum ve koşarak ondan kaçıp yatakhane çadırına gittim, galiba, bir şekilde onun orada olduğunu düşünüyordum, Tanrı son anda onu kiliseden uzaklaştırmış olmalıydı, fakat hayır, ve mültecilerin ölmüş yardım ekibinin eşyasını çoktan yağmalamaya koyulduğunu gördüm. Neden olmasın ki? Yine de ben hâlâ çılgık atıyor, onların solgun kara tenlerine vuruyor ve Nora'yla benim yattığım yere doğru kendime yol açmaya çalışıyordum. İçine kendi eşyasını koyduğu eski sırt çantasını aldım ve çantanın içine süpürüncesine buruşmuş giysilerini, küçük haçını, tespihini ve bazı kitaplarını doldurdum, onun canlı kokusunu taşıyan eşyayı topluyor, yıkıntılardan gelen ölümün kokusunu bastırmaya çalışıyordum; kavrulmuş saç ve kemik kokusuyla, insanlar yandığında en tüyler ürpertici şey olan şu mangal kokusu, bildiğiniz şeye karşı karnınız, hımm iyi et! der.

Gel, haydi gel, beni çekeştiriyordu ve kalabalığın arasından ittire kaktıra geçip dışarıdaki meydana çıktık. Kiliseye giden SPLA dışarıda tüfeklerini düzgünce çatarak fişekliklerini de üzerlerine bırakmışlardı ve Dol'un bir AK silahı ile biraz mühimmat kaptığını gördüm. Onda da bir çanta vardı. Oradan ayrılmak üzereyken dışarı koşarak çıktığı için hayatımı kurtaran çocuğu da gördüm, bir moloz parçası onu kollarımdan ayırmış ve başının yarısını götürmüştü. Ona imrenmiş, sineklerin beni de yemelerini istemiştim. Sonra onu takip ettim, yine neden olmasındı ki? Nora gitmişti ve kafamın içinde Tanrı nihayet susmuştu, bugün bana rehberlik edecek bir Orta Çağ Azizi de yoktu ki, bu Dinka oğlandan başka.

Doğuya doğru yürüdük. Bu sudd'un kendisiydi; kıvrıla kıvrıla akan nehirlerin boydan boya böldüğü killi ova ve yağmur mevsiminde bataklıklarda devasa hasır yığınları oluşturan

papirüs bitkilerinin bazen nehirlerin önünü kesmeleri. **Sudd** tıkamak, engel koymak demektir ve ülkeye adını vermişti. Kurak mevsimin sonuydu ve bu durum yolculuğu başka bir mevsime göre daha kolay kılıyordu. Toprakta hâlâ yetecek kadar su vardı ve Dol yanında çeşitli yiyecekler getirmişti; hamur içinde fasulye, fıstık ezmesi, kurutulmuş balık, haşlanmış pirinç. Hiç konuşmuyorduk. Nereye bırakılırsam orada oturuyor, çekiştirildiğimde hareket ediyor, yiyecek topakları avucuma konulduğunda onları ağzıma götürüyordum.

Birçok kez Baggara yağmacılarından saklandık. Geleneksel olarak Baggaralar, esas olarak Dinkalardan, bazen de Nuerlerden **abd** yakalayıp satan Araplaştırılmış bir kabile halkıdır. Dol elinde tüfeği hazır, ben ise sessiz ama aldırılmaz halde, çayır-larda gizlendik. Boşluğu yeniden hatırlamak çok zor, onda dünyaya tepki verecek bir şey yoktur. Nehirleri geçtiğimizi ve derin kısımlarda timsahlarla hipopotamlar olduğunun farkındaydım. Korkusuz bir gençti o ama hipopotamlardan sakınıyordu; timsahlardan çok daha fazla Afrikalıyı öldüren saçma sapan canlılar, işte Tanrı'nın aldatıcı hallerine bir başka örnek. Bir keresinde diğerlerinden daha geniş bir nehirden bata çıka karşıya geçerken bana, bu Pibor, dedi, ve burası da benim toprağım. Artık köylerde, Dinkaların yuvarlak evlerinde geceliyorduk. Dinka adetleri yemeği ağzınız açık yemeyi gerektiriyordu ama ne umurumdaydı ki? O zamanlar kederli bir ülkeydi orası. GOS, Dinkaları petrol arazilerinden sürüp batıya doğru gitmeye zorluyor, onların sürülerini çalıp iyice fakirleştiriyor, kızlarla delikanlıları köle olarak alan Baggaraları ve mürahilinleri, yani Müslüman kabilelerin milislerini silahlandırıyor. Kimse bana dikkat bile etmemişti. Duvar diplerine çömelip görünmez oluyordum. Fakat ona çok iyi davranıyorlardı. Her Dinka bir aristokrattı fakat bazı soylara özellikle itibar ediyorlardı ve kendi soyunun son kişisiydi o; Peng Biong'la kutlu kadın Atiam'ın soyundan gelen son erkek. Şu şarkıyı ilk kez işte orada işittim

*Peng Biong'la Atiam'ın günlerinde
Kimse sürülerimizi sayamazdı bile
Kutlu kişiler bizi nehirden geçirdiler
Bereketli topraklara
Fakat şimdi toprak günahla dolu
Artık zenginliklerimiz de yok
Ruhun kudreti kimsede yok
Eğer Atiam'la Peng dönmezlerse geri
Kalkıp da mezarlarından*

Yolculuğumuz ne kadar sürdü hiç bilmiyorum. Onların hesabına göre Ker gelmişti, yağmur mevsiminin ilk bölümü. Ve hepsi yağmurların geciktiğinden bahsediyordu. Gökyüzü ufukta asılı duran bulutlar arasında gerilmiş, ince, sıcak bir zar gibiydi ve bulutlar hiç yaklaşıyor, mavi çini üzerine beyazla boyanmış gibi duruyorlardı. Yolculuğumuz ne kadar uzarsa, geçen bütün günler hiç sonu gelmeden aynı güne dönüştürdüğü için, içimdeki boşluk bir o kadar büyüyordu. Rab, beni kendi iradesinin bir aracı yapmak için kutsal ateşiyle arındırıyordu. O zamanlar bunu bilmiyordum, ancak şimdi biliyorum.

Böylece bir gece saz damlı bir kulübeye vardık, hani oğlanlar yazları sürü otlatmaya çıktıklarında, **toc**, yapıp ayrılırken çürümeye terk ettikleri kulübelere benziyordu. Hemen yakında kurumuş bir diken ağacı vardı, oğlan dikenli dallardan küçük bir ateş yaktı. Yemek yiyip yattık.

Karanlıkta uyandım. Kulübe dumanla doluydu. Duman öyle yoğundu ki boğulmam gerektiğini düşündüm fakat boğazımda hiç yanma yoktu ve dumanın orta yerinde bir alev parlıyordu ama çalı çırpının küçük ateşi gibi değil, bir kaynak üflecininki kadar parlaktı. Bir de kulübenin içi, çok iri, insan dışı varlıklarla doluydu; kalabalık bir asansör gibi sıkış tıkış doluydu, etrafımda beni sıkıştırdıklarını hissedebiliyordum, duyularıyla değil, ruhumla ve bu kalabalık haykırdı, "Orduların Rab-

bi kutsal, kutsaldır; bütün dünya O'nun Yüceliğiyle doludur.”⁵ Şimdi gözünüzün önüne, ister yaşantınızda en kötü biçimde rezil olduğunuzu hissettiğiniz anı, ister ömrünüzün sonuna kadar sizinle kalacağını bildiğiniz en büyük utancınızı getirin ve ben de diyorum ki, bunlar benim o sırada hissettiklerimin yanında hiçbir şeydir, yere yüzüstü kapandım ve yüzümü toprağa gömdüm, dehşetten donuma etmiş, toprak ağzıma dolmuş, ellerimle tırnaklarım kırılana kadar toprağı tırmıklamış, dizlerimle kazmaya çalışmışım ki, dayanılması çok zor olan Işık'tan, O'ndan uzaklaşabileyim. Hayır, hayır, dedim yüksek sesle, ben murdarım, murdarım, fakat onlar beni tutup kaldırdılar ve acıyla inledim. Sonra içlerinden birinin ateşten bir kömür parçası aldığını gördüm, bu kor kömürü dudaklarıma değdirdi (ve en korkunç acıyla yaktı ama etim zarar görmemişti) ve bana, işte günahattan arındın, dedi.

Sonra yüreğimin tam orta yerinde O'nun ince, berrak sesini işittim.

“Kimi göndereyim, ve bizim için kim gidecek?” diyordu.

Kendi sesimin haykırarak şöyle dediğini işittim: “İşte, ben. Beni gönder.”

Ve Rab, git ve hor görülüp acı çekmiş bu halkı kurtar. Benim sözlerimi yürekten anlamalarını, iman etmelerini ve iyileşmelerini sağla. Benim adım uğruna onlara doğruluk yolunda önderlik et, çünkü onlar büyük bir halk olacaklar, dedi.

Evet, bu topos dedikleri şey; etkilemek üzere baştan kurgulanmış bir parça dinsel deneyim. Fakat kim bilir, Tanrı seni seçtiğinde demek böyle oluyor, çikolatalı dondurmaya veya elini soğuk suya sokmaya benzer, neyse odur, gerçek. Herhalde Yeşaya da donunu değiştirmek zorunda kalmıştır; bu konuda Kutsal Kitaplar sessiz kalmış.

Gecenin geri kalanı da çok ilginçti. Nora, Siena'lı Azize Katerina ve hatta Şeytan bile oradaydı. Nora'yı yeniden gördüğüm

---

⁵ Bu anlatıda geçen ayetler için bkz. Kutsal Kitap'tan Yeşaya 6-ç.n.

için çok mutluydum, elleriyle yüzünü öpücüklerle boğmuştum ve bana, aptal olma kızım, birilerini sevdiğinde onların ebediyen yaşadıklarını bilmiyor musun ve kuşkusuz Azizlerin Birliği'nin yalnızca bir mecaz olduğunu sanmıyorsun, değil mi? Eski dostum ısıltılı adamı, orada, artık kutlu bir toprak olan yerde, görmek beni şaşırtmıştı fakat düşününce, elinden gelirse her iyi şeyi kötüye çevirmek için orada olmak zorunda olduğunu anladım. Burada yer yüzünde bu oyunu biz böyle oynuyoruz, tebrik ederim, dedi, bundan böyle her ikimiz de aynı takım için çalışıyoruz. Susmasını söyleyip onu tekrar içime çektim.

Sonra sabah oldu. Artık ben bambaşka bir insandım. Öyle farklıydım ki Dol bana tuhaf tuhaf bakıyordu. Büyük bir iştahla günlerdir yediğimden daha fazla yemek yedim, bomboştum ve Tanrı'nın işini yapmak için güçlü olmam gerekiyordu fakat bir avuç hamurlu fasulyeden daha fazlasına ihtiyacım vardı, et yemem gerek, dedim ve bana, et yok ki, Emily, dedi, çalılıklardaki hayvanların hepsi savaş ve bütün bu aç halk yüzünden uzaklara kaçtılar. Fakat kulübeden çıktığımızda sazlar arasında bir hışırtı işittik ve bir yavru antilop sazlıktan çıkıp karşımızda durdu, tüfeği alıp onu tek atışta vurup öldürdüm, parçaladım ve büyük bir ateş yakıp tika basa et yedik. Ardından toplandık, elime diken ağacından bir değnek aldım ve yola koyulduk. Artık yol boyu çekilmem gerekmiyordu ve yürüyüş temposunu ben ayarlayıp çocuğu şaşırtıyordum.

Onun gözlerinin yuvalarından uğradığını görünce, ben büyücü değilim ve dün akşam bana büyü filan da yapılmadı, dedim, fakat Rab (Dinkalar O'na **Nhialic** derler) ruhumu genişletip bana Monjang Penleri savaşlarla köle avcılarından kurtarmamı ve Atiam zamanındaki gibi onları yine sığırcılıkta çok büyük yapmamı söyledi. Bu söz üzerine gözleri büyüdü ve bana ama sen pembe bir yabancısın, dedi. Artık hiç de pembe sayılmam, dedim, ayrıca ona sordum: Kilise bombalandığında beni kim kurtardı, bize eti kim yolladı, bir ineğin yanındaki buzağı gibi Pibor'da senin beni takip etmeni kim sağladı? Bunu

yüreğinde zaten biliyorsun. Gözlerinde bana inandığını gördüm ve bu sefer ben de daha fazlasına inandım. Böylece Wibok'a doğru yeniden yola koyulduk.

Ertesi gün Kongkong'u geçtik. Wibok bu nehrin hemen yanındaydı. Nora bana, bir zamanlar bu şehrin oldukça önemli bir yer olduğunu anlatmıştı. Kongkong'la Sobat'ın kuzey ve güney çatallarının birleştiği yerde kurulu olan Wibok, Türklerin egemenliğindeyken bir **beylik** merkeziymiş. Mısır Hıdivi Mehmet Ali Paşa, yaklaşık iki yüzyıl önce, hem Habeşleri yıldırması, hem de Nil'le diğer nehirlerin bulunduğu havzadan topladığı muazzam sayıda köleyi geçici olarak kapatacağı bir barınak olması için orada bir kale inşa ettirmiş. Kendi egemenliklerinde, Britanyalılar burayı alıp bölge komiserliğinin ve kolonyal birliklerinin merkezi olacak küçük bir kasaba kurmuşlar. Bağımsızlıklarını kazandıktan sonra Sudanlılar orayı harap olup çökmeye terk etmişler ve bu yakın savaşta SPLA Wibok üzerine yürüdüğünde GOS birlikleri hiç direnmeden kaleyi vermişler. Wibok'ta ve çevresinde savaşılmaya geçecek zaten hiçbir şey yok. Bölgenin başlıca ürünleri, Etiyopya'dan yapılan küçük boyutta silah kaçakçılığıyla hayli büyük boyuttaki açlık çeken mülteci kitlesiydi.

Bu mülteciler Wibok şehrinin çevresinde göz alabildiğine uzanan ölümü bekleme tarlalarına, Hezekiel'deki gibi bir kemikler vadisine yayılmışlardı ve onların yeniden yaşam bulabilmeleri için Rabbin eli beni getirip onların arasına bırakmıştı. Çoğunlukla kadınlar, yaşlılar ve küçük çocuklardı, askerlik çağındaki erkeklerle delikanlılar süregelen savaşlarda kırılmışlardı. Bu tarlalarda dolaştığımızda ne Dol, ne ben pek şaşır-mamıştık, çünkü Dol bütün yaşantısında bunu hep görmüştü, öte yandan ben de zengin dünyadaki herkes gibi bunu televizyonlarda izlemiştim fakat koku olmadan hiç de aynı şey değilmiş; hem toz, hem dışkı, hem de ölümü bekleyen binlerce bedenle çürüyen cesetlerin dayanılmaz kokusu. Güneş altında yatan çizgi çöp adamlar gibi görünen, şiş karınlı, kwashiorkordan dolayı kırmızı saçlı çocukların sinek ve karıncalarla kaplı

bedenleri aslında canlı canlı yeniyorlardı. İlk elli yüreğinizi burkabilir ama daha sonrakiler artık bir Amerikan sokağındaki boş bira tenekeleriymiş gibi gelir. Bebekler, kadınlarla yaşlılar hepsi açlıktan kırılıyor, oysa eli silahlı erkekler düzgün ve şişman görünüyorlardı.

Trini Solcedo'yu Topluluk hastane çadırında buldum ve benim içeri girdiğimi görünce elindeki tepsiyi düşürdü. Elbette Topluluğun radyosundan Pibor'daki felaketi işitmiş ve benim de diğerleriyle birlikte öldüğümü düşünmüştü. Yüzüme dikkatle bakarak, sen iyi misin diye sordu. İyiyim, dedim. Güzel, burayı organize edecek birisine ihtiyacımız var, dedi. Burada üç farklı tıbbi kuruluşun, artı belki de yirmi kadar yardım vakfının bulunduğunu anlattı. Bunların her birinin kendi lojistikleri, jeneratörleri, dağıtım sistemleri, öncelikleri, filan vardı. Hepsinin tek ortak yönleri, SPLA herifleri her ne isterlerse gayri resmi olarak hemen vermeleri idi, yoksa derhal şehirden uzaklaştırılıyorlardı. Kalede, komutanın yakıt, jeneratör, içki ve silah almak için Etiyopyalı kaçakçılarla takas yapmakta kullandığı tepeleme yiyecek ve ilaç stokları vardı. Yardım etmekten memnun olacağımı söyleyip çadırdan çıktım.

Yanıma Dol'u alıp kaleye gittim. Önce karşınıza yıkılmış bir duvarla kemerli bir Türk kapısı ve her iki yanındaki zarif kare tabanlı birer kule çıkıyordu. Kapıda elinde bir AK olan SPLA nöbetçisi duruyordu. Arkalığı olmayan bir ofis sandalyesinde oturmuş, elindeki teneke kutudan Orangina içiyordu; her ikisi de dünyanın bu kısmı için ulaşılmaz yükseklikte birer statü simgesiydi. Yine de bize el salladı, genellikle Afrika'nın her yerinde geçerli olduğu gibi benim Avrupalı tipim kimlik yerine geçiyordu. Avlunun ortasında, iki yan köşesindeki mazgalları Fas stilinde yapılmış kare tabanlı bir kulesi olan, kapı ve pencereleri Türk tipi kemerli, solmuş yeşil boyalı, iki katlı tuğla bir bina vardı. Kulenin birinci katının hizasında, beye veya Britanyalılara gelen ricacıların yağmurda ıslanmadan bekleme-leri için tenekeden yapılmış, geniş bir kapı sundurması vardı.

Ana giriş kapısında bir bayrak direği yükseliyordu ama üzerinde çekilmiş bir bayrak yoktu. Zemin katındaki demir parmaklıkla kaplı bir sıra küçük pencere betonla tıkanmıştı; eski köle barınağının belirtisi. Avluda başında pejmürde kılıklı SPLA'ların bekledikleri, istiflenmiş tonlarca erzak ve malzeme vardı.

Onları görmezden gelip doğruca kiliseye girdim. Verona Babaları tarafından 1920'lerde yapılan bu kiliseye Aziz Phillip Neri Kilisesi deniliyordu; dış cephesi beyaz sıvalı, Pibor'da havaya uçurulan kiliseninki gibi yüksek teneke çatısı kirişlerle kolonların hayli yukarısına oturtulup duvarların üzerinde hava alacak geniş bir boşluk bırakılmış, kerpiçten, sağlam bir yapı. Sade bir sunakla İtalyan stilinde büyük bir haç ve basit havalı bir org vardı. Peder orada korosuna prova yaptırıyordu. Dinkalar belki de Doğu Afrika'daki en iyi şarkıcılardı, aslında ineklerinin yanında sahip oldukları tek şey de bu şarkılarıydı. 'Selam Sana Meryem'le, Mesih'in yağmur getirişini anlatan bir Dinka ilahisini okudular. Peder Manes de beni görünce çok şaşırmıştı ve daha sonra arkada lojmanı olarak kullandığı küçük odada ona dumanlı kulübede başıma gelenlerle neler yapmak istediğimi anlattığımda şaşkınlığı bir kat daha arttı. Deli olduğumu düşündüğünü ama olmayabileceğimden de endişe ettiğini anlayabiliyordum. Beyazlar Afrika'da çoğu kez kafayı yiyorlar ve bazen özellikle de misyonerler arasında bu dinsel mani şeklinde kendisini gösterebiliyordu. Dolayısıyla, viski buharları arasında yılışık bir nezaketle, merakla beni dinliyordu ve bu tavrını ben ona kiliseyi ayakta tutması için Amerika'dan aldığı paralarla SPLA'dan içki almayı mutlaka hemen durdurması gerektiğini söyleyinceye kadar sürdürdü. O anda ağzı açık bana bakakaldı.

Sanırım daha sonra Trini'yle konuşmuş olmalı ki ertesi günü Trini beni görmeye geldi. Dol Biong'un annesinin ailesine ait kerpiç duvarlı, ot tavanlı bir uyku kulübesinde Dol ile birlikte oturuyorduk. Bu, Wibok etrafında halkalar oluşturan geleneksel Peng Dinka köylerinden biriydi; kabile disipliniyle geleneklerini sürdürmeye ve küçük bir sığır sürüsünü koru-

maya çalışıyorlardı ama etrafları bunca aç insanla çevriliyken bu hemen hemen olanaksızdı. Trini'yle dışarıda, geniş bir sıtma ağacının gölgesinde konuştuk. İfadesinden, delirmemiş olduğumu açıkça keşfetmesindeki şaşkınlığı görebiliyordum. İmanın içinde yetişmiş birçok dindar kişi gibi, Trini de hiç dinsel bir deneyim yaşamamıştı. Böylesi insanlar, dinsel deneyim yaşayanlara yönelik biraz karışık bir tutum takınıyorlar; özlemleri bir imrenmeyle iç içe geçmiş bir güvenme ve bir tutam da kıskanma, tıpkı meseldeki iyi oğul gibi: Ey Efendim, bütün ömrümce bağlarda çalıştım ve bana bir besili dana yok mu? Başıma neler geldiğini ve Tanrı'nın ne yapmamı buyurduğunu Trini'ye açık açık anlattım fakat beni gerçekten duyduğunu sanmıyordum.

Ondan sonra yine Wibok kalesine gittim ve SPLA komutanının karşısına çıktım; Nyoung adında şişko bir herif. İnsanlara yiyecek ver, dedim, Rabbin adıyla. Ve o anda Rab zihnime adamın bütün fesatlıklarını açtı ve ben de onları açık açık söyledim ve öfkeyle haykırdı, bir büyücü olduğumu söyledi ve tabancasını bana doğrultup tetiği çekti. Fakat Rab beni korudu ve silahı tutukluk yaptı. Onun burnunun dibine kadar yaklaşım büyücü olmadığımı pekâlâ biliyorsun, Nyoung, dedim, ben Niahlic'in Kendisinin bir peygamberiyim. Sen bir Monjang değil misin? Ataların sana açlardan yiyecek çalmayı mı öğrettiler? Bu **cieng** midir? Bu mu saygınlık; yabancılar gibi yaşamak, ha? Monjanglar böyle tıknımayı ne zaman öğrendiler? Ataların senden utanıyorlar. Ruhları Nhialic'e seni yargılaması için yakarıyorlar. Eğer tövbe etmezsen, seni ve senin tüm soyunu kesip atmayacak mı sanıyorsun?

Adamın gözlerinde büyüyen dehşeti görebiliyordum. Jeneratörlerin vuruntuları dışında avluda çıt çıkmıyordu. Hatta rüzgar bile esmeyi kesmiş gibi geldi. Yalnızca onun duyabileceği bir sesle, Nyoung iyi dinle, dedim, Tanrı beni Monjang'ın yağmalanışının çaresine bakmam ve onlara yeni bir yaşam vermem için gönderdi. Vereceğin her ölçek yiyecek için sana,

on ölçek, yüz ölçek verilecektir. Yeniden sığırlarınız olacak ve barış içinde kalacaksınız, düşmanlarınız sizi bir daha rahatsız etmeyecekler. Tek bana inan ve ardından gel!

Böylece inandı ve depoladıkları yiyeceklerin dağıtılması için emirler verdi. Askerlerinin, yiyeceklerin kadınlara gittiğini ve kadınların da önce çocukları yedirdiklerini mutlaka görmeleri gerektiğini söyledim. Bu emir, geleneklerine karşıydı, onları şaşkına çevirdi; **cieng** değil bu. Fakat ben, Tanrı Dinkalar için yeni bir **cieng** buyurdu ve sizi gözlüyor, dedim ve çocuklara verilmiş yiyecekleri alacak her erkeği yıkıp öldürecektir ve hemen o anda dışarı çıkıp bunu kalabalığa da söyledim. Sonraki bir iki gün böylece geçti ve buna karşı gelen iki adam yerleşim yerinin kenarlarında, ağızlarında haşlanmış pirinçle ölü bulundular. Ondan sonra bir daha karşı gelen olmadı.

Nyoung'un kamyonetlerinden birini ödünç alıp Dol'la birlikte komşu sığır yerleşim alanlarıyla köyleri dolaştım, gerek oralardaki halka gerek sözü geçen ihtiyarlara misyonumu açıkladım, daha doğrusu Dol benim için konuşuyor, Wibok'ta olanları anlatıyor ve Dinkaların dünyanın yağmalanması olarak nitelendirdikleri şeyin, nasıl yine iyi bir duruma getirilebileceğini açıklıyordu. Bunun üzerine genç erkekler heyecana kapılıp mızraklarını kaparak yürümek istediler fakat ben, daha değil, dedim, daha değil, çünkü hem hükümet, hem de milisler iyi silahlanmış durumdalar, yaşamların boşu boşuna telef olması demek olur bu. Onlara, günü geldiğinde Tanrı sizi yeterli silahla donatacak ve size zafer bağışlayacaktır, dedim. Dol bunda harikaydı; büyük ölçüde **dheeng**'i vardı, yani Dinka erkekleri arasında en değer verilen nitelikler olan, zarafet, güzellik, terbiye, tavır ve iyi konuşma yeteneğinin bir karışımı. Bir şef gibiydi ve insanların onunla soyu hakkında konuştuklarını, Peng Biong'un dönüşü hakkındaki şarkıyı söylediklerini işitiyordum. Tanrı'nın bir peygamberi olmanın ilginç yönlerinden biri de, söyleyeceklerinizi asla düşünmek zorunda olmamanız. Bazen sözcükler hemen o anda zihninize geliveriyor ve onları yüksek

sesle söylüyorsunuz. Geriye sadece işi imanla olurla bırakmak kalıyor. Tanrı yapar veya yapmaz; bu süre içinde itaat etmesi ve sabırlı olması gerekenler bizleriz.

Dol'la birlikte yeni **cieng'**in vaazını vererek birkaç hafta geçirdik. Yerleşim bölgesindeki bütün hava değişmeye başlamıştı. Birazcık yiyecek insanları çalışacak gücü kazanabilmişlerdi. Helalar kazabiliyor, uyku kulübeleri yapabiliyorlardı. Wibok'ta bunlara yetecek alet edevat vardı. Kadınlar, gelecek yağmurların beklentisiyle toprağa fasulye, yer fıstığı ve süpürge darısı ekmeye koyuldular. İnsanlar yeniden şarkılar söylemeye başlamışlardı. Her gün ayine gidiyor ve korolarında ben de ezgiler söylüyordum. Aşağı yukarı bu sıralarda insanlar beni Atiambi, yani Atiam-yeniden, diye çağırmaya başlamışlardı. Kehanette söylendiği gibi mitin içine kayıyordum. Bana soruyorlardı, Atiambi, yağmurlar ne zaman gelecek? Ve ben, yakında, yakında, diyordum, ta ki bir gün Tanrı benim ağzımdan konuştu ve onları yanıtladım: Yarın, yarın.

Ertesi sabah şafak kıpkızıl sökmüştü ve batıya baktığımızda, ne zamandır dünyanın en uzak kıyısında oyalana duran bulutun büyüdüğünü, kara mor bir renk aldığını, içinde şimşekler çıktığını gördük ve biraz rüzgar çıktı. İşte bu, aynı zamanda sabahleyin kalktığımızda kasabayı Baggara mürahilinlerince işgal edilmiş bulduğumuz gündü. Şafakta, uyurken yakaladıkları kimi askerimizi öldürmüş, kimini esir almışlar, kalanını kaçırtmışlar ve kasabayı ele geçirmişlerdi. Şimdi yerleşimin arasına yayılıp, kulübelere giriyorlar, kadınlarla çocukları alıyorlar, direnen erkekleri ya hırpalıyor ya da öldürüyorlardı. Türban takmış cüppelerle üniforma parçaları giymiş sert yüzlü kara insanlardı ama otomatik tüfeklerle baştan aşağı silahlıydılar. Bağırışlar, silah sesleri ve ağlayışlar arasında gök gürültüsünün giderek yaklaştığını işitebiliyorduk. Ben Wibok kalesinin avlusuna doğru koşarken ilk iri yağmur damlaları düşmeye başlamış, gökyüzü alçalıp kararmıştı.

Orada, elleri Kalaşnikof'lu birkaç düzine saldırgan vardı. Birçok SPLA askeri ölmüş yerde yatıyordu. Biri yaralı bir böcek gibi yavaşça sürünerek uzaklaşmaya çalışırken kimse onunla ilgilenmiyordu. Baggaralar ganimetlerini toparlıyorlar, kızlarla oğlanların ellerini komando telleri veya halatlarla bağlıyorlardı. Tüm kızlar korosunun bağlandığını gördüm, hepsi ağlaşıyordu. Kalenin bir köşesine park edilmiş arka kasasına Rus tipi bir 12.7'lik makineli yerleştirilmiş yıpranmış bir Toyota kamyonet vardı. Makinenin başındaki adamın arkasında komutanları ayakta duruyordu; kamuflej üniforması içinde, sağa sola bağırarak emirler savuran, kendinden emin görünüşlü iri yarı bir adam.

Yağmur artık hayli ciddi yağıyordu ve komutan şoförden kamyoneti teneke saçaktan akan suların altından çekmesini istedi. Bir yağ varilinin üzerine çıktım ve yağmurla şimşegin sesini bastıran bir haykırıyla Roma'da ezberlediğim Arapça sözleri savurdum: Bismillahirrahmânirrahîm. Ey iman eden kullarım! İçlerinden zulmedenler hariç, Kitap ehli ile ancak en güzel bir yolla mücadele edin ve onlara şöyle deyin: "Biz, bize indirilene de, size indirilene de inandık. Bizim ilahımız ve sizin ilahınız birdir. Biz sadece ona teslim olmuş kimseleriz."⁶

Sözlerimin daha etkili olabilmesi için Sürenin kutlu sözlerini, ezgiyle ağır ağır tertilinde okudum. Islak türbanlı siyah yüzlerin şaşkınlıkla bana döndüklerini gördüm. Benim gibilerden Kuran işitmeye hiç alışık değillerdi, hele bir kadından asla. Devam ettim: Peygamber, sallallahü aleyhi ve sellem, dedim, Allah iyi davranır, her şeyde iyi davranışı sever, demedi mi. Ey inananlar, bu mu iyi davranış? Çocukları çalmak mı iyi ha? Erkeklerin yapacağı bu mudur? Hayır! Ancak alçaklarla putperestler bunu yaparlar, Kitap Ehline zulmetmek yasaklanmıştır. Şimdi beni dinleyin, ben Tanrı'nın adına konuşuyorum. Bugünden sonra, nehirlerin bu yakasındaki topraklar size yasaklanmıştır. Kendi topraklarınıza

---

⁶ Ankebût Sûresi 46.Ayet; Diyanet İşleri Başkanlığı Tercümesinden aynen alınmıştır-ç.n.

barış içinde gidin, oğullarınızla sığırlarınızı yetiştirin. Gitmeyenler, ölümle tanışacaklar ve onların ruhları Cehennem’de kaynar sularla dolu kazanlarda kaynayacaktır.

Fakat komutan bana, bir dinsizin orospusu, dedi ve dipçikleriyle vurup beni yere yıktılar ve sonra çamurun içinde tekmelediler. Yağmur artık sağanak halinde yağıyor ve gök gürültüsü ardı arkası kesilmeden gümbürdüyordu. Ayağa kalkıp yine haykırdım: Tanrı’nın ateşi sizi yaksın ve kemiklerinizi kömüre çevirsin! Bugün, şimdi bu saatte, cinler Cehennemde etinizi yiyecekler. Tanrı’nın laneti sizin ve sizin yedi nesil evlatlarınızın üzerindedir!

Komutanın silahın başındaki askere seslendiğini 12,7’lik makinelinin namlusunun bana çevrildiğini görmüştüm ve işte tam o anda kaleye yıldırım düştü.

Şoför, silahın başındaki ve komutan bir anda duman çıkan cetselere dönmüşlerdi ve makinelinin kayışıyla cepbane kutusundaki bütün mühimmat, hepsi birden ateşlemiş, izli mermiler havada uçuşuyorlardı. Mürahilinler bağırıyor, etrafta koşuşturuyor ve birçoğu büyük mermilerin isabet etmesiyle yere seriliyordu.

Yıldırımlar da kesilmedi. Güney Florida’da oldukça sık yıldırım düşerdi, hatta orada bulunduğum sürede hayli önemli birkaç yıldırım düşüşünü de görmüştüm fakat buna denk bir olaya hiç tanık olmamıştım. Bütün kale düşen yıldırımlardan mavi mavi ışıldıyordu. Beyaz ateş topları yerde yuvarlanıyordu ve gökyüzü öyle kara ve yağmur öyle şiddetliydi ki, her şey sanki nefes alırken boğazınızı acıtacak kadar ozon sıkılmış bir rock konserinde yanıp sönen ışıklar altında dura dura hareket ediyordu. Her ne kadar orada beni kimsenin işittiğine inanmak çok zor olsa da, ben bağıra bağıra, hem Kurandan, hem de Mezmurlardan, Tanrı’nın kötülük yapanları bekleyen cezası hakkında hatırlayabildiğim en kana susamış bölümleri okuyordum. Bana silahını doğrultan bir milisin birdenbire bir alev sütununa döndüğüne yemin edemeyeceğim ama olmuş olabilir. Oradaki hemen herkes mucizeler gördü, biri en azından

gerçekti: İlk saldırıda vurularak öldürülen SPLA'ları saymazsak halkımızdan zarar gören hiç kimse yoktu. Nihayet, her şeye kadir yüce Tanrı'nın, sağ kuleyi yıldırımla vurup aynı anda kamyonetin mazot deposunu duman içindeki bir ateş topu gibi havaya uçurduğu ve tüm kaleyi Eriha şehri gibi yerle bir ettiği bir vuruşu vardı.

Milisler, ölüleriyle yaralılarını bırakıp kimi atlarıyla, kimi koşa koşa, arkalarına bile bakmadan kaçtılar. Onlar kaçıp gittikten sonra, bizler de yavaş yavaş kendimize geliyor, yaralılarımuza bakıyor ve esir edilmiş insanlarımızı çözüyorduk ki yağmur kesildi ve güneş, kilise resimlerindeki cennet betimlemeleri gibi ışınlarını üzerimize gönderip buharlar yükselterek meydana çıktı. Dünyanın yaratılışı gibiydi. İşte yıkılan kulenin, binarın yan tarafında ta yere kadar inen delik açtığını tam o sırada fark ettim; binanın köşesinden görünen üçgen biçiminde bir kara gedik vardı.

Şimdi, herkes Britanyalıların eski zindanı molozla doldurup üzerini kapatmak için beton döktüklerine inanıyordu ama durumun hiç de öyle olmadığını keşfetmiştim. Beton dökmüşlerdi, evet ama bir çelik kafesin üzerine asma olarak. Bunun altında bir boşluk vardı. Bir oğlanı yakaladım ve bir fener istemesi için hastaneye yolladım. Döndüğünde, ne olduğuna bakması için onu fenerle birlikte aşağıya indirdim. Toz ve örümcek ağlarıyla kaplı olarak dışarı çıktığında, orada ne olduğunu sordum, kutularla kumaşlara sarılı şeyler, bir de silahlar olduğunu söyledi.

Etrafta ne dediğimi anlayabilecek tek bir kimse olmasa da, yüksek sesle, Lanetliler Deposu, diye bağırdım, ve bizim ihtiyacımızı karşılamak için bunları bize Tanrı'nın yolladığını biliyordum. Az önce olanlardan sonra, elbette ki herkes emirlerimi yerine getirmek için canla başla uğraşıyordu. Talimatlar vererek deliği kazma kürekli erkeklere yeterince genişlettirdikten sonra ne olduklarını görmek için aşağıya kendim indim. Ne oldukları bence apaçık belliydi. Britanyalılar zamanında, Doğu Afrika'nın her tarafında ordu birlikleri vardı, bu birliklerde levazımdan sorumlu çavuşlar olurdu ve bunların ellerinde ya

kurallardan fazla bulundurdıkları ya da utanç verici yollarla bozulan, fakat ne atılabilecek (çünkü bir subay, yerli bir çarşıda, üzerinde Britanya ordusuna ait geniş ok amblemiyle bunlardan birini bulsaydı neler olurdu) ne de geldikleri yere iade edilebilecek malzemeler olurdu ve bu levazım çavuşları kendi astları olan onbaşılara, bu — lanet şeyleri bir daha gözüm asla görmesin bilinmeyen ücra bir yere defedin gitsin, derlerdi. Wibok'tan daha ücra bir yer de yoktu. Hele 1956'da geri çekilip ülkenin zencilere geri verilmesi emredildiğinde, onun yanı sıra gelen bir başka emirle de, zencilerin bir daha başka zencileri köle yapmak amacıyla kullanmamaları için eski köle barınağının doldurulup kapatılması istenmişti ki, vay anam vay, işte bu Tanrı'nın bir lütfu olabilirdi ancak. Pislikler aşağıdaki mahzenlere indirilmiş, üzerlerine bir çelik kafesli tel atılıp sonra da bunun üzerine beton dökülmüştü, meraklı bir yerlinin dikkatini çekmemesi için bütün bu işler kesinlikle gece yapılmış olmalıydı. Ve neşeyle çığırarak çıkıp İngiltere'ye dönmüşlerdi.

Bulduklarımız şunlardı:

121 çeşitli alet, kazma, kürek vb.

200 gömlek, gündelik, pamuklu, haki, diğer

650 kum torbası, çuval, balyalar halinde

18,000 mermi .303'lük tüfek mermisi, 500'lük kutularda, üstüne "bayat/atılacak" yazılmış.

12 kasa Lee-Enfield Mk III tüfek, Cosmoline'le yağlanmış, kasalar 1918 Aldersot damgalı

8 Lee-Enfield Mk V tüfek, sarı boyayla "kullanılamaz" yazılı

2 Mk III Bren silahları, den den

31 Bren şarjör fişeklikleri, boş

4 Beş yüz metrelik bükümlü dikenli tel makaraları

6 Dürbün, Mk II, 1943 damgalı, tümünün en az birer camı kırık

2 kasa yepyeni tabanca,

- 6 kapalı kutu çok iyi durumda aydınlatma fişegi seti
3 daldırmalı ısıtıcı, benzinli
12 düdük, krom kaplı, astsubayların kullanımı için
16 Wilkinson kasatura süngü, 43 santim boyunda, kınılı
122 miğfer, çelik, Mk II, 1916 modeli
10 saldırma, kınılı, üstlerinde Sa'l. Kitchin&Co., Sheffield, 1917 yazıyor
214 taban örtüsü, kauçuklu, 6 m x 4 m
Ayrıca kutu kutu metal hurdalar, sarma takımları, fişeklik kayışları, bozulmuş kauçuk ürünler, birlik omuz işaretleri, zincirler, halatlar, kamuflaj ağı, bakteri kaynayan teneke kutular. Kamyon kasalarından düşme radyolar, tozluklar, niçin kullanıldıkları bilinmeyen dikey optik aletler, delik kovalar, sol tek botlar, vb.

Hepsini mağaradan çıkarttık ve taban örtülerinin üzerinde yere yaydık. İnsanlar, yükselen buharlarla yanmış kamyonetten gelen buruk kokunun içinde mağaradan çıkartılanların etrafında toplanıp, uzun uzun onlara baktılar. Sonraki birkaç gün boyunca insanlara benzinle Cosmoline'lerin nasıl temizleneceğini ve tabancaların, her yeni tabancanın yanında gelen temizleme kitlerini kullanarak nasıl greslenip yağlanacağını gösterdim. Her silahı ben kendim doldurup denemek için ateşledim. Mk V'lerden biri gerçekten çalışmıyordu ve Brenlerden birinin destek ayakları eksikti ama her ikisi de ateşledi. Fazla bir şey yoktu ama hafızamdan 1945'te Vietkong'un elinde sadece üç tüfekte bir tabanca olduğu su yüzüne çıkıverdi. Malzemeyi Nyoung'la birlikte kaleye taşıttık ve elinde kalan adamlarını malzemenin başında nöbete koyduk. Sonra Dinkaları savaşmaya hazırlamak için yanlarına gittim.

Dinkalar büyük savaşçılardır, bu şu demek oluyor ki, muharebe içinde azizler kadar cesur olmalarına rağmen, savaş

hakkında hiçbir şey bilmiyorlardı. Yine bir başka mucize aracılığıyla Dol Biong, *Clausewitz'le Muharebe Önderlerinin Saha Rehberi*, 11. Baskı'dan yaptığım karışımı çabuk kavramıştı; milis baskının-
dan sonraki her gece Dol'la birlikte oturup çalışıyor ve bu iki kiptan en can alıcı hususları bıkmadan usanmadan onun beyine dolduruyordum. Ardından Peng ihtiyarlarına gittik ve Dol konuşuyor, bense yanında oturup Dinkaların tanıdıkları tek otorite olan ruhsal enerjiyi yayıyordum. Tipik bir Dinka savaşı onlara yapılan bir hakaretle başlar, kabile, yaş gruplarına göre düzenlenmiş takımlar halinde toplanırdı. Davullar çalar, dans eder ve savaş boyalarını sürerlerken söyledikleri **dol**, yani savaş şarkıları kendilerini över, düşmanlarını yıldırırdı. Düşman kabilenin üstüne koşarak saldırırlar, bu arada kadınlar da onların yanı sıra koşup onlara yiyeceklerle yedek silahlar taşırlar ve düşmanla göğüs göğse dövüşürlerdi. Yaralanan düşman mutlaka öldürülürdü. Pusu kurmak veya gizliden saldırmak çok büyük bir utanç sayılırdı. Eğer sonuçta üstün gelirlerse, düşmanın sığırlarını alıp götürürlerdi. Truva'nın düz ovasındaki meydan savaşına benziyordu; muhteşem ama Ka-laşnikof'lu müfrezelere karşı girilecek bir savaş yöntemi değil.

İhtiyarlar görüştüler, tartıştılar ve sonunda, Aslan Adamlar adını verdikleri on yedi yaşındakilerden oluşan bir takımı yeni savaş yöntemine göre eğitebileceğimize karar verdiler. Dol, bunun onların **dhenglerine**, Dinka erkekleri arasında hep göz önünde tutulan en önemli hususa halel getirmeyeceğini, bunun da kendilerine verilen yeni nimetin bir parçası olduğunu açıkladı. Sonra ben, kızlardan da bir yaş grubu istediğimi söyledim. Yine tartışmalar oldu ama ne de olsa ben artık Nhialic'in sesiydim ve kabul edip Esmer Yavru Aslanların da savaşımıza katılabileceğini söylediler. Dol her iki cinsiyetten de en uygun görünen yirmişer kişiyi seçti ve onlarla temel eğitime başladık.

Çok iyi çocuklardı, kolay eğitilebiliyorlardı, her şeyden önce mükemmel bir fizikleri vardı, çok çeviktiler ve yorulmak bilmiyorlardı. Keskin nişancılık düzeyine, hem zevk alarak, hem de etkileyici bir yetenek göstererek ulaştılar. Zaten kasa-

tura ve saldırma kullanmakta doğal bir üstünlükleri vardı. Onlara sessiz durmakla sabırlı olmayı öğretmek çok zor olmuştu. Dinkalar şarkı söylemekten ve gürültü yapmaktan çok hoşlanıyorlardı; onlar pusuya yatmak için yaratılmamışlardı. Fakat en dikkat çekici özellikleri koşma yetenekleriydi. İçlerinden herhangi biri, Amerikan Amatör Atletler Birliğindeki en üst derecelerdeki koşu takımlarının hepsinin tozunu attırabilirdi; hem de tam savaşçı teçhizatıyla birlikte. Onlara iki ay süre vermiştim. Manevraları başarıyla uygulayabildikleri, siper kazıp direnebildikleri, bir hudut çizgisi oluşturabildikleri ve bir dakika içinde üç yüz metredeki on numara teneke kutuya on iki atış yapıp vurabildikleri zaman içlerinden en iyi olanları takım çavuşları olarak seçtim ve yetersiz silahlarımızı aldığımız gibi mürahilinlerin peşlerine düştük.

En eğitilmiş askerler için bile görmedikleri bir düşman tarafından uzun mesafelerden vurulmak çok moral bozucudur, kabile milisleriye ancak birer eşkıyaydılar. AK'larıyla rasgele birçok mermi ateşliyorlardı, bazılarıysa bize saldırdı ama onları da Brenlerle biçtik. Bir ay içinde nehirlerin doğu tarafındaki bütün ülkeyi temizleyip, Rabbin söz verdiği gibi, iki bin baş sığır ele geçirdik ve ben siyah bir Baggara aygırının üzerinde, savaş ganimetlerimizin başında, bütün kabilenin sevinç çığlıklarıyla alkışları arasında döndük. Sığırları savaşçılar arasında hiç cinsiyet veya klan ayrımı gözetmeden paylaştırdım, buna çok kızanlar oldu, çünkü şimdiye kadar kadınların bir serveti olamazdı fakat bunun onlara zafer bağışlayan Tanrı'nın koyduğu yeni bir **cieng** olduğunu söyledim, beni dinlediler çünkü ağzımdan çıkan her söz bir yasaydı.

Evet benim sözüm Pengler arasında yasaydı ve bu kez sözüm, İngiliz küreklerimizle kazın, daha kazın, Wibok'ta her köye hava saldırısına karşı sığınaklar kazın, oldu çünkü milislerin GOS'a haber uçurup bu bölgede güçlü bir SPLA gücü olduğunu söyleyeceklerini biliyordum, yoksa güçlü mürahilinleri başka kim alt edebilirdi ki? Herhalde köleler değil.

Bir sabah silah sesleriyle uyandım ve benim çocuklardan bazılarının bir uçağa ateş ettiklerini gördüm, şükürler olsun ki vuramamışlardı çünkü bu Pibor'daki Topluluk uçağı olan Fokker idi ve aşağıya paraşütlerle çeşitli şeyler atıyorlardı. Bunların arasında bir de adam vardı ve sonunda onun Peter Mulvaney olduğu anlaşıldı.

Nora'nın küllerini almaya gelmiş ve burada yaptıklarını işitince, gelmek için ısrar etmiş. Bırakın ölüleri, kendi ölülerini kendileri gömsünler,⁷ demiş, ki koşullar bunun tersine olsaydı Nora da mutlaka aynı şeyi söylerdi, benim için ne yapabileceğimi sordu, savaşçılarım var ama bu ülkeyi elimde tutmak istediğim için benim düzenli piyade birliklerine, bir piyade taburuna ihtiyacım var, dedim. Bir ya da iki gün etrafta dolaşıp halkımı inceledi ve, yapılabilir, dedi, savaşçıları askerlere dönüştürebiliriz, ne de olsa bu daha önce İrlandalılarla ve İskoçlarla başarmıştı. Böylece ona emirler vermek, küfretmek ve övmek için yetecek kadar Dinkaca öğrettim ve çok mutluydum çünkü bu Nora'ya yeniden kavuşmak gibi bir şeydi fakat sonra Peter'a nasıl olup da bize malzeme desteği yapmak için Topluluğun uçağını kullanmasına izin verdiklerini sordum ve, senin çok yükseklerde dostların var, dedi, bu sayede Başkan Başrahibenin yaptıklarını işittiğini ve onayladığını öğrenmiştim ve bunun yine bir ihanet olduğunu düşündüm, Nora olsa bütün bunlardan nefret ederdi ve onun beni bağışlaması için dua ettim.

Benden çok daha iyiydi, ne de olsa bir profesyonel filandı ve en iyilerine Lanetliler Deposunda bulduğumuz gömlekleri giydirdi ve bulunan kutularca omuz işaretini armalara göre ve cinsiyet, yaş grubu, klan ayrımı gözetmeksizin, askerlerin yarısını Somerset Hafif Piyadeleri, diğer yarısını da Kraliyet Inniskilling Piyadeleri olarak ayırdı ve savaş tatbikatlarında onları savaştırıp çeşitli yöntemlerle birbirleriyle yarıştırdı, -

---

⁷ Ünlü bir ayet; Matta İncili 8:22; Luka İncili 9:60. İsa'nın babasının cenazesini kaldırmaya gitmek isteyen bir gence sözleri-ç.n.

kafalarındaki askeri alaylarına ait kimlikleri dışında her türlü kimliği yıkmamız gerekir diyordu. Bu doğrudu, fakat acı veriyordu. Onlar için hepsi de birdi, kiliseye, alaylarına ve bir de elbette Dol Biong'a sadık olmalarını istiyorduk ki, Dol bunun neden gerekli olduğunu anlıyordu, Tanrı onu kutsasın. Ayrıca doğal olarak artık bizim idare edebileceğimizden çok asker kaydolmaya başlamıştı ve ilk kırk askerimizi onların başına subay olarak atadık.

Bir ay geçti, bir gün tam şafak sökerken Wibok'a doğru motor gürültüsüyle tırmanarak geldiler: Kasasına bir 12,7 monte edilmiş bir cemse dolusu piyadeyle, arkasında komutan aracı, bir 4X4 Humber Pig, arkasında top ve diğer üç tonluk cemseler. Kaleye yaklaşık beş yüz metre uzakta durup atışa başladılar ve daha sonra benim topum olacak olan silahın bana ilk ve son kez atış yaparkenki korkunç gürültüsünü ilk kez işittim. Şey, şaka değil, dedi Peter, bu bir L70, yaklaşık on dakikada bu kaleyi yerle bir edebilir. Ben de, o halde haydi gidip onu ele geçirelim, dedim. Peter elimizdeki en iyi askerlerden oluşan takımı aldı, ben de ordumuzun kalanını alıp arka taraftan şehrin dışına çıkıp her iki yöne doğru geniş halkalar oluşturacak şekilde dağılıklık ve karşımızdakilerin çevreden saldırıya karşı alınmış hiçbir tedbirleri yoktu. Peter'in grubu topun başındaki askerleri ne olduklarını bile anlamadan uzaktan vurup indirdi ve ardından bütün subayları vurdular. Üçüncü dünya ordularının çoğu sadece çaresiz sivilleri öldürmekte uzmanlaşmıştır ve bunlar da farklı değildi. Subayları olmadan sağa sola koşuşturup rasgele atış ediyorlar ve otomatik makineli silahların vurulacak bir şey yoksa ne kadar gereksiz olduklarını gösteriyorlardı. Kırk dakikada her şey bitmişti. Bizimkiler gelip yaralı düşman askerlerini saldırmalarıyla öldürdüler, tüm cesetlerden elbise, cephanesi ve silahları alıp taşıdılar. Bizim iki ölü, on yaralımız vardı. Karşılığında bir piyade birliğinin tüm malzemesiyle benim topumu ele geçirmiştik. Tanrı beni bağışlasın, o sırada bunun iyi bir değiş tokuş olduğu kanısındaydım. Bundan kısa bir süre sonra,

günün ilerleyen saatlerinde uzaktan sanki doğu yönünde bomba patlatılıyormuş gibi gelen sesler işittik. Silah seslerine doğru git, iyi bir öğretilidir, dolayısıyla yeni kamyonlarımıza atlayıp seslerin geldiği yöne doğru gittik. Orada, Akobo Nehriyle Etiyopya sınırından yaklaşık yetmiş kilometre içerde bir petrol sondaj ekibiyle karşılaştık. İşittiğimiz patlamalar sismik araştırmalardan geliyormuş. Ekip korumalar tutmuşmuş ama onlar bizim kim olduğumuzu görünce tabanlarını yağlayıp kaçtılar. Ekip başkanı, Dr. Terry Richardson, bir Kanadalı, ofis olarak kullandığı büyük bir RV'ye davet etti. Yağmur mevsimi olduğundan Sudan için serin sayılmasına rağmen, içerisi klimalıydı. Şimdiye kadar önemli bir şey bulamadıklarını söyledi ve petrol araştırma işi hakkında biraz konuştuk, gayet medenice bir konuşmaydı, ta ki ben kendisine bir savaş esiri olduğunu ve tüm araç gerecine de el koyduğumu söyleyinceye kadar. Bunu yapamayacağımı, Sudan hükümetinden gerekli tüm izinleri aldığını söyleyince, ona bundan böyle buraların Sudan olmadığını söylemem gerekmişti. Sanırım bu halkımın bağımsızlığını ilk ilan edişimdi.

1937 yılının ilkbaharına gelindiğinde, artık seksen beş yaşında olan Ana Rahibe Roland, amansız bir hastalığı olduğunu ve bu yılı çıkaramayabileceğini anlamıştı. Bunun sonucunda iki şey yaptı. İlki, Kardinal Ratti'yle görüşüp tavsiyelerini almak üzere Roma'ya gitti. O dönemde, politikayı bilen kişiler yeni bir Avrupa savaşının yaklaştığının farkındaydılar. Roland, bir önceki savaştan farklı olarak, o sırada sürmekte olan İspanya İç Savaşında yaşananların ışığında bu kez, sivil halktan kayıpların şimdiye kadar görülmediği kadar fazla olması ihtimali dikkate alındığında rahibelerin savaş alanlarında gezinerek sivillere bakmalarının hoş karşılanmayacağından korkuyordu. Kardinal bu sorunun diplomatik yönü üzerinde kardeşi Papa XI. Pius'a danışacağına söz verdi. Ayrıca, özel olarak da, kusursuz Vatikan diplomatik hizmetler biriminin topladığı bilgilerin ilgili kısımlarını Topluluğun liderlerine vermeye başladı.

Roland'ın yaptığı ikinci şey, bir Rahibe Kardeşler kurulu toplanması için çağrı yapmak oldu. 17 Mayıs 1938'de, işlerinden ayrılabilenlerden yedi yüzün üzerinde rahibe Paris'in dışında Nemours'taki Ana Evde toplandı. Bunların çoğu, Marie-Ange'ı efsane sayan genç kadınlardı. Şimdi onlara hitap eden başkanları da ondan pek aşağı kalmazdı. Roland'ın yaptığı konuşma hiç yayımlanmadı fakat sunuşu öylesine etkili ve verdiği öngörüler öylesine isabetliydi ki orada bulunanların çoğu bu konuşmayı daha sonraları yeniden kurabileceklerdi. Bu satırların yazarı da bu toplantıda bulunmak onuruna erişmiş olup bu konuşmayı çok iyi hatırlamaktadır. Yine de tam bir dürüstlük adına söylemek gerekir ki, geleceği önceden bildirmeyi hedefleyen bir konuşma olayların gerçekte nasıl olduğuna bağlı olarak değişikliklere uğramaya mahkumdur. Ana Rahibe Avrupa savaşını öngördü, savaş geldi. Orada toplanmış kadınların birbirleriyle savaşan ülkelerin vatandaşları haline geleceklerini öngördü, öyle de oldu. Savaşın en

ağır darbesini Avrupa’da Otuz Yıl Savaşlarından beri görülmediği kadar sivillerin alacağını söyledi, bu öngörü de gerçekleşti, hatta kötümser Ana Rahibenin bile hayal edebileceğinden daha kötü bir düzeyde oldu. Modern Devletlerin siviller üzerinden savaş yapma eğilimlerinin bir politika meselesi olduğundan bahsetti ve suçluların isimlerini saymaktan çekinmedi. İspanyol, İtalyan ve Alman Rahibe Kardeşlerin koruma antlarını yerine getirebilmek için kendi hükümetlerine karşı gelmek ve Topluluk kıyafetlerini çıkartıp gizli çalışmak zorunda kalabileceklerini söyledi. Konuşmasını ölmek üzere olduğunu açıklayıp, yerine geçecek kişiyi belirleme görevinin kendilerine düştüğünü söyleyerek bitirdi.

Kurultay ertesi gün Topluluğun üçüncü Ana Rahibesi olarak Elisabeth Maria Sapenfeld’i seçti. Otilie Roland, üç gün sonra bir masal kadar dikkate değer geçen ömrünü tamamlayıp bu dünyadan ayrıldı. Bir Paris mahzeninde doğan, on iki yaşında hırsızlık ve fahişelik yapan, on altısında bir ateist ve *commune* yandaşı olan Otilie Roland, sevgi aracılığıyla baştan aşağı yenilenmenin mümkün olduğuna dair bir kutsal kanıttır. Aynı zamanda, onda başka hiç kimsenin görmediği şeyi görerek hem kendi verdiği örnekle, hem de Tanrı’nın lütfuyla onu kurtarıp, hizmet ederek geçireceği görkemli bir yaşam sunan Kurucumuzun yüksek zekasıyla karizmasının da kanıtı olmuştur. Bazı kilise yetkililerinin, Otilie’nin kötü geçmişinden ve Topluluğun sokaklardaki kızları bünyesine katma çabalarından şikayet etmeleri üzerine, Kurucumuz tipik haşinliğiyle, “Ben dindarlığı öğretebilirim. Beceriler kazandırabilirim, fakat cesaret Tanrı’nın armağanıdır. Bizim mutlaka cesaret sahibi olmamız gerekiyor ve kızlarda da bu var” demişti.

–ALINDIĞI ESER: *ÖLENE KADAR SADIK: MESİH’İN KANI
HEMŞİRE RAHİBELERİN HİKAYESİ*,
YAZAN SR. BENEDICTA COOLEY, SBC,
ROSARIAN PRESS, BOSTON, 1947.

Y İ R M İ

İ KİSİ DE LORNA'NIN yatağında çırlıçıplaktılar ama oraya nasıl geldiklerini hatırlamıyorlardı. Lorna, dönüp bacağına Paz'a doladı. Daha fazlasını istiyordu. Ayıldığına pişman, az önceki bilinç silinmişliğini geri istiyor, her sevişmesini sonuncu sayıyordu, hem hastalığın ne zaman onu iğrenç veya hiç yapamayacağı duruma getireceği belli mi olurdu?

Paz, "Baksana, bir sorunumuz var" dedi.

"Artık beni istemiyor musun?"

"Hayır, çok istiyorum. Ama Emmylou'yu kaçırmamız gerek. Onu gelip alacaklar ve kaybolup gidecek."

"Bunu yapamazlar."

"Bal gibi yaparlar. Şu karıştığı uyuşturucu ve silah işi yüzünden ona terörist diyebilirler. Üstelik, şu Sudanlıyla bir şekilde bağlantısı var, Sudan da bir terörist merkezi ve artık istedikleri masalı uydurabilirler. Burası yeni ABD, kızım, yani tuttuğunu becer geçerli. Dolayısıyla, kadını oradan çıkartmamız gerek."

"Jimmy, bu çılgınlık."

"Öyle mi? Bekle bir dakika."

Yataktan kalkıp odadan çıktı. Birkaç dakika sonra döndüğünde üzerine pantolonuyla bir tişört geçirmiş, ayakları çıplaktı. Elinde sarı bir zarf vardı.

Lorna zarftakileri görünce ‘‘Aman Tanrım!’’ diye bir    lık attı.

‘‘Ya, bu hiç iyi değil. Canları istediğinde bizi tepeleyebilecekleri mesajı ve anlayamadı ım şey...’’

‘‘Bunları çeken herifi görmüştüm. Plajda. Sen uyuyordun ve orada bir teknede elinde teleobjektif olan bir adam görmüştüm.’’

‘‘Tekrar görsen, tanıyabilir misin?’’

‘‘Belki... herhalde... kızıl saçlıydı. Of, Jimmy! Şimdi ne yapacağız.’’

‘‘Bu herifleri bulacağız, olan biteni açığa çıkartacağız; Arap’la Wilson’u neden  old rd klerini, neden fena halde Emmylou’nun itiraflarının peşinde olduklarını. Ve mümkün olursa, onları içeri tıktıracağız. Sen de benimle geliyorsun.’’

‘‘Seninle mi geliyorum? Nereye?’’

‘‘Grand Cayman’dan ba layabiliriz. Arap pencereden atılmadan önce o otel odasında neler olduğunu bulmalıyız. Herhalde kadının memleketine de bir uzanıp bakmamız gerekecek, Caluga County’ye.’’

‘‘Oradakilerin bu konuyla ilgili bir katkıları olmayacaktır, hem kimin umurundadır ki? Emmylou’yu anlaşılmaz kılan şeyin anahtarı, kadının dinsel yaşamında yatıyor ve bunun başlangıcı da Azize Katerina’da¹’’ Paz’ın sorgulayan bakı ına karşı, ‘‘Bu Virginia uzantısındaki bir manastır. Orada iman etmiş. Ya da bana öyle söyledi.’’

‘‘Tamam, Mavi Sırta da bir tur yaparız. Fakat her şeyden önce onu oradan  ıkartmalıyız. Kadının kilitli ko u tan  ıkartılabilece i bir yol var mı? Özel tedavi falan?’’

‘‘MRI  ekimi yapılacaktı. Başka bir binada. Oraya gidip çekimin bugün olacağını söyleyebilirim.’’

‘‘M kemm l’’ dedi Paz. Birlikte bir plan yaptılar, ardından Lorna, ‘‘Biliyor musun, geçen ay birisi bana mahkemece tıbbi göze-

---

¹ Virginia’daki St. Catherine manastırı-e.n.

tim altına alınıp koğuşa konulmuş bir tutukluyu kaçırmak üzere işbirliği yapacağımı söyleseydi, ona kafayı yediğini söyledim.”

“Öyle olurdu zaten. Sen değıştin.”

“Evet. Senin kötü etkin.” Gözlerinin içine bakıp, “Nasıl iyi uyuyabildin mi?” diye sordu.

“Bir bebek gibi.”

“Voodoo ananın gücü.”

“Hayır” dedi Paz. “Voodoo ana da aslında senin gücün olduğunu söylüyor.”

LORNA, DOĞUŞTAN komplo kurmaya yetenekli olduğunu fark ediyor ve nedenini de biliyor. Önceki akşam olanlardan beri sık sık annesini düşünüp duruyor. Yetişmesinin büyük bir kısmının babasının didaktik müdahalelerinden ve ağabeyinin taleplerinden arınmış kişisel bir alanı korumak üzere kendisini eğitmekle geçtiğini anlıyor. Suskunluklar, sözde uzlaşmalar, yaltaklanmalar ve besbelli yalanlar aile hayatlarının özünü oluşturmuştu. Emmylou için daha sıcak duygular besliyor, hat-ta aslında onu kardeşi gibi hissediyor. Bundan dolayı, gerek MRI Merkezinden bir sözde randevu almakta, gerek bir takım pembe hastane giysisini, bir çift Nike’ı, mandallı bir kağıt altlığını, ucuz, çelik çerçeveli okuma gözlüğünü ve sarı bir peruğu ayarlamakta hiç zorlanmıyor. Ayrıca boyna zincirle asılacak süresi dolmuş bir Jackson tanıtma kartı da buluyor. Emmylou hemen planı kavıyor. Nerede kalacağını soruyor ama Lorna bilmediğini söylemek zorunda. Paz o kısmı henüz bildirmedi.

Darryla, Jackson kampusundan manyetik rezonans görüntüleme ekibinin bulunduğu 403 no.lı binaya kadar yapacakları kısa araba turunda iki kadına eşlik ediyor. Daireye varıyorlar. Darryla kabuldeki bayanla evet, randevuları var, diye tartışıyor. Emmylou tuvalete gitmek için izin istiyor ve Lorna da ona eşlik edip kapıda bekliyor. Emmylou içeri girerken Lorna büyük el

çantasını ona uzatıyor. Birkaç dakika sonra apaçık bu hastane personeline olan pembe giysiler içindeki gözlüklü sarışın kadın tuvaletten çıkıp elindeki kağıtlara bakarak böylelerinin hep yaptığı gibi, hızla yürüyüp gidiyor. Darryla başını çevirip bakmıyor bile. Tam on dakikadır telefonda randevuları ayarlayanla konuşuyor, ardından birden telefonu kapatıyor içinden küfrederek kadınlar tuvaletine gidiyor ve orada Emmylou'nun hastane giysilerini üst üste atılmış buluyor. Sonra alarm veriliyor ama Emmylou Dideroff çoktan binayı terk etmiş.

PAZ KİRALADIKLARI beyaz Taurus'un direksiyonunda arabayı kuzeye, eyaletin içlerine doğru hızla sürüyordu. Lorna nedense arka koltuğa geçip şoförün yanındaki koltuğu Emmylou'ya bırakmıştı. Emmylou, güneş gözlükleriyle bir Marlin's kepi takmıştı. Üzerinde bir tişört ve şort vardı. Paz arada ona göz atıyor ve onun en azından on yaş gençleşmiş gibi görüldüğünü düşünüyordu. Kadın defterlerinden birini kucağında tutuyor, arada bir içine bir şeyler karalıyor, bunun dışında yüzünde hoşnut bir ifadeyle pencereden dışarıya bakıyordu. Paz belirli bir huzursuzluk hissediyordu. Düzenli hayatı severdi ve kıt kanaat geçinilen koşullarda büyütülmüş birçok genç erkek gibi normalde bir disiplin dostuydu. Şimdi bütün bunları ayaklar altına aldığıнын farkındaydı; hele *bembé*'deki şu çılgınca şeylerden hiç bahsetmeyelim. Yine her zaman yaptığını yapıyordu; zihninde hafıza kasetini yeni baştan oynatıyor ve gerçek yaşam olduğunu düşündüğü şeye daha uygun düşecek koşullara dayanarak yaşadıklarıyla gördüklerini yeniden yorumluyordu. Arada bir dikiz aynasından Lorna'ya da göz atıyordu; bir diğer sorunlu çocuk. Paz'ın bol miktarda ateşli seks yapmaya bir düşmanlığı filan yoktu, fakat bu bağlamda Lorna'nın biraz garip olduğu kanısındaydı. Burada yanlış olan bir şey vardı, bir korku olmalı, bir şeyi bastırmak için seksi kullanıyordu o. Lorna'nın bunu, eğer söyleyeceği varsa, ona ne zaman söyleyeceğini merak ediyordu. Doğrusu, şimdi düşündü, aslında kim takardı ki? Kadını

doğru dürüst tanımıyordu ve şimdi burada şu yanındaki man-yağın neden manyak olduğunu bulabilmek için ülkenin ta öte yanına peşinden onu sürüklemiş götürüyordu. Yapmaya çalıştığı bu muydu? Az önce tüm kariyerini torpilleyip ağır bir hapis cezasına kendisini mahkum ettirecek bir işe neden kalkıştığını anımsamaya çalışıyordu... Ne *düşünmüştü* acaba?

Yol, dümdüz yeşillikler arasından iki kara şerit üzerindeki kesik çizgiler halinde uzayıp gidiyor, sürüşü çok sıkıcı kılı-yordu, tıpkı kendi yaşamı gibi, diye düşündü, hem aptalca, hem de sıkıcı, tıpkı yanı başında bir İsa manyağı, arkasında ise şişko, vesveseli azgın bir kadınla birlikte yaptığı bilinmezliğe giden bu araba yolculuğu gibi. Küçük bir yol kenarı tapınağının hızla yanından geçti, bir beyaz haç ve plastik çiçekler, orada doğru fikre sahip birisinin olduğunu düşündü, keşke içecek bir şeyi olsaydı, rom ya da votka bile olurdu ama aslında buna ihtiyacı yoktu ki, hepsi hepsi lastiğin şöyle hafifçe bir sapması yeterliydi ve neden olmasın, hem kahrolası amacı neydi ki? Isı dalgaları arasından büyük bir TIR belirmiş, hızla yaklaşıyordu, biraz sola kırmaması yeterdi, biraz sola...

Çok yüksek bir havalı korna sesiyle Emmylou'nun çığlığı kulaklarını yırttı, ardından kadın direksiyonu kavramıştı ve şimdi sağ taraftaki yan yoldan çıkmış, zıplayarak sarsıla sarsıla ilerliyorlardı.

Paz arabayı durdurdu, yüzü ter içinde kalmış, titriyordu. "Kahretsin. Uyuklamış olmalıyım. Ey Mesih..."

"Hayır, uyuklamadın" dedi Emmylou, "Son derece ayık ve farkındaydın. Seni gözlüyordum. Bizi dosdoğru kamyonun altına sürdün."

"Hoppala, ne diyorsun sen! Hayır sürmedim! Böyle bir şeyi niye yapayım ki!"

Emmylou, "Az önce aklından ne geçiriyordun?" diye sordu.

"Hiç" dedi. "Bilirsin işte, yolculuk, zaman, manzara..." Arabayı çarptırmayı düşünmediğine kendisini ikna etmesinden

önce, kadının gözleri onu uydurduğu bu basit yalanı söylemekten vazgeçirdi.

“Sen deli değilsin” dedi Emmylou. “Bütün bunları yapan o ve nedenini bilmiyorum. Daha önce de başına böyle şeyler geldi, değil mi? Düşler, olmayan şeyleri görmeler, aklından geçen ama aslında sana ait olmayan düşünceler, ha?”

Paz önce duraksadı, ardından başını sallayıp, “Bu ilk kez, görüşme odasında... yüzün değişmişti. Yani ben onu *gördüm*.”

Emmylou, başını sallayarak, “Evet, garip olan da bu zaten” dedi. “Birisi, şeytanın en büyük hilesi, herkesi var olmadığına inandırmasıdır, demişti. Halbuki burada bir tavşan gibi oradan buradan kafasını çıkartıp duruyor. O da onu gördü...” Dönüp beti benzi atmış, kasılıp duran Lorna’nın oturduğu yere doğru baktı. “Fakat bunu asla kabul etmeyecektir.” Paz dönüp Lorna’nın yüzünü araştırdı ama Lorna gözlerini kaçırdı. “Öyleyse, Emmylou, bu işin içinde hiç melek filan da var mı, şöyle sıkı bir vuruş yapacak biri, yoksa kendi başımıza mı kaldık?”

“Evet, herkes bunun iyiyle kötü arasındaki bir savaş olduğunu düşünür ama gerçek şu ki, asla savaş *olmadı*. Her şeye gücü yeten bu *demektir*. Şeytan bir çalışandır.”

“O halde neler oluyor, Emmylou?”

Şen bir tavırla, “Zerre kadar fikrim yok” diye yanıtladı. “Bir amaç için kullanılıyor ve yine bir amaç için ıstırap çekiyoruz fakat bunun ne olduğunu bilemeyiz. Bu yer kabuğunun zayıf yerlerinden yanardağların fışkırmasına benzemiyor mu? İlahi bir nedenden dolayı doğanın maddesi bizim üçümüzü çevreleyen ruh aracılığıyla delinip geçiliyor ve bunun nereye gideceğini ancak Tanrı bilir. Bize asıl söylenen endişe etmememiz ve inançlı olmamız.”

“Yani bu, sonuçta sorunumuz kalmayacak demek oluyor, değil mi?”

“Elbette, Tanrı aşkına, evet! Her şey iyi olacak ve mutlaka iyi olacak.”

“Paz arabayı çalıştırdı. “Bundan emin misin? Biz üçümüz, bu çılgınca, şeytansı ya da her neyse o şey olana dek gayet iyi idare ediyorduk...”

“Biz mi? Ben biz derken tek tek kişileri kastetmemiştim. İnsan soyunu belirtmek istemişim. Benim bilebildiğim kadarıyla biz üçümüzün *alnına kara yazılmış.*” Dönüp yüzünü aydınlatan gülümsemelerden biriyle Paz’a baktı.

YOLCULUĞUN BUNDAN SONRASINDA kimse fazla konuşmadı. Ancak, Lorna iki kez kusmak için arabayı kenara çekti. Araba tuttu, dedi ama Paz, daha önce bu yolda yaptıkları yolculuklarında böyle bir sorun görmemişti. Telefonu birkaç kere çaldı ve iki kez de o aradı. Yapılacak bir sürü düzenleme vardı ve Cletis Barlow’un arazisine girdiklerinde hepsi ayarlanmıştı. En azından bu bile bir şeydi.

Emmylou’yu Edna Barlow’a teslim etti, öğle yemeği teklini reddederek yola çıktı. Önce eyaletin ortasından batıya, ardından 75 üzerinde kuzeye döndü. Akşam geç saatlerde Paz’la Lorna, Tampa Uluslararası Havaalanına vardılar. Arabayı teslim edip, geceleme üzere Ramada’ya giriş yaptılar. Odayı Lokantadaki Şef Cesar Somoza’ya ait bir kredi kartıyla Paz ödedi. Önceden odaya yemek ve bir sürü içecek ısmarlamıştı. Lorna’nın banyoda ağladığını işitti. Banyodan otelin bornozuyla çıktığında ona sorunun ne olduğunu sordu. Bir şey yok, dedi, yalnızca annemi düşünüyordum. Sahi mi? Hayır, dedi Lorna, bunlar cinsel hüsranın gözyaşları. Saatler geçti. Ve üzerindeki bornozu yere bıraktı.

Ertesi sabah erkenden Tampa’dan George Town, Grand Cayman’a giden US Airways uçağındaydılar. Öğleden hemen sonra tatil ve sefahat cennetindeydiler. Safari kıyafeti giymiş, iri yarı zenci bir adam onları karşılayıp arabayla pembe boyalı, etkileyici bir villaya götürdü; villanın çevresi, üzerleri parlak güneşte ışıldayan cam panolarla süslenmiş yüksek duvarlarla

çevriliydi. Sürücü onları serin ve panjurlu bir evden geçirip villanın arka verandasına çıkardı. Orada, bir şemsiye altındaki hasır koltukta oturan, altmışlarını yarılamış hantal tipli bir adam vardı. Adamın yüzü Paz'inkinden bir ton açıktı, geniş, etli burnu tam olgunlaşmamış bir papayaya benziyordu ve kıvırcık, biraz kırılmış saçlarını arkaya taramıştı. Adam ayağa kalktı. Üzerinde fosforlu beyaz, bir guayabera gömlek, bej bir pantolon, ayaklarında da örgü deri sandaletler vardı. Paz, bu adam tipik Kübalı bir işadamı gibi görünüyor, diye düşündü, gözlerine dikkatle bakana kadar. Bunlar sarımsı, kanlanmış, şiş şiş gözlerdi ve adamın içinde olduğu hiç alışılmamış işin ne olduğu hakkında oldukça iyi bir fikir veriyorlardı.

Paz'la Lorna içten bir şekilde selamlandı, oturtuldu, içkilerle Küba ordövrleri ikram edildi. Manzarayı çok beğendiler. Ignacio Hoffmann gözlerini Paz'dan ayırmıyordu. Lorna orada olmayabilirdi bile.

"Demek böyle, küçük Jimmy Paz. Seni daha küçücükken annenin yerinde, bu yenisinde değil, eski dükkanda, Flagler'deki küçük yerde garson yardımcılığı yaptığın zamanlardan hatırlıyorum. Başını ancak masanın üstüne gelecek kadar kaldırabiliyordun, hatırlıyor musun?"

"Çok zaman geçti, Ignacio."

"Yaa, şimdi de polis olmuşsun."

"Miami Emniyeti"

"Eh. Bilirsin, annenle tanışıklığımız çok eskiye gider. Aşağı yukarı aynı zamanlarda geldik."

"Duymuştum."

"Ona hayatımı borçluyum. Bunu da duymuş muydun?"

"Bunu duymamıştım."

"Ve benden de bu konuda bir şey duymayacaksın. Bu *brujería* ile ilgili bir şey." Burada Hoffmann eliyle tuhaf bir işaret yapıp başını arkaya attı. "Her neyse, seninle görüşmeyi bu

nedenle kabul etim. Her zaman eski bir dostu görmekten hoşlanırım ama biliyorsun, burada biraz gözlerden ırak olmaya çalışıyorum.”

“Şey, bunu anlıyorum Ignacio ve çok zamanını almamaya çalışacağım. Jack Wilson’la Dodo Cortez’le ve bunların neden Jabir Akran al-Muwalid adındaki Sudanlı herifi öldürdükleriyle ilgileniyorum.”

Hoffmann altın dişlerini gösteren kocaman bir gülümsemeyle, “Hey, kafadan konuya girdin” dedi. “Tamam, ilk olarak bu benim değil, Jack Wilson’un işiydi. Her şeyiyle. Buraya gelip, ne zamandı, sanırım üç ay kadar oldu, elinde iyi bir iş fırsatı olduğundan bahsetti. Benim çocuklardan birkaçını ona ödünç vermemi istiyordu. Ben emekli oldum, biliyor muydun? Fakat etrafta hâlâ kendilerine yardım etmemi isteyen insanlar var. Bunu neden istiyorsun, diye sordum. Ve bununla ilgileneceğimi nereden çıkarttın? Şu Federaller, dedi, karanlık bir iş yapmak istiyorlar, eğer onlarla bu işe girersem üzerimdeki baskının biraz azalacağını, hatta belki de hakkımdaki şu zırva suçlamaları bile kaldırılacaklarını söyledi. Dolayısıyla ilgimi çekmişti ama ben öyle Jack Wilson böyle dediği için harekete geçmem. Yani, iyi heriftir ama tekne ayarlar sadece. Hep büyük bir oyuncu olmak *istemiştir* ama aslında bir motor tamircisi o. Böylece, birisiyle konuşacağım ve işi beğenirsem, bir şeyler yaparız, dedim.”

“Senden ne yapmanı istiyordu ki?”

“İzleme. Çantalara, çekmecelere bakma. Belki iş yürürken rahatsız edici goriller verme. Ama bana öldürmeyle ilgili hiçbir şey söylememi.”

“Burada bahsedilen al-Muwalid miydi?”

“O sırada hiç isim söylenmemi.” Bundan sonra avukatımı aradım. O da sonra beni geri arayıp Federallerle konuştuğunu ve ona Floyd Mitchell adındaki bir herifle konuşmamı ve ona her istediğini vermemi çünkü bu kişinin en tepeye bağlı olduğunu söylediklerini aktardı. Bu terörizm pisliğiymiş, veya öyle

bir şey, bu konuda çok net değildi, anlıyor musun? Tamam, böylece birkaç gün sonra Wilson aradı ve Mr. Mitchell'le birlikte bana bir uğrayacaklarını söyledi. Ve geldiler."

"Mitchell nasıl biriydi?"

Hoffmann omuz silkti. "Beyaz ırktan bir Amerikalı. İri yapılı. Mavi gözlü." Hoffmann başının üzerine dokundu. "Saçlarını bu stilde kestirmiş, astronotlar gibi. Fakat öyle pek sert bir herif değildi, ne dediğimi anlıyorsun değil mi? Ben sert herifim, sen de sert bir herifsin, fakat bu bir masa başı herifi, telefon başında oturan tipten. Her neyse, oturduk. Bu Arap'ın Miami'de olacağını ve oralarda Orta Doğuda bir terörist eylem için para toparlamaya çalıştığını söylediler. Onu gözaltında tutmamı istiyorlardı, belki bir de odasına girip eşyalarını elden geçirebilecektik. Ben de, sorun nedir, dedim, Federallere çalışarak bu işleri yapacak kimseniz kalmadı mı artık? Bana, eh, dedi, bir arama emri çıkartmak istemediklerini, çünkü bir yerde bir kaçak olduğunu düşündüklerini, bu herifi işkillendirmek istemediklerini, sadece paranın nereye gittiğini öğrenmek istediklerini filan falan anlattı. Zırvalık, diye düşünüyordum fakat dinledim ve sözlerini tamamladıktan sonra, şey sorun yok, Mr. Mitchell, dedim, iyi de bundan ben ne elde edeceğim, acaba Sam Amcanın Ignacio'ya bir hediyesi olacak mı? Bana para verebileceklerini söyledi, bende para çok, benim ihtiyacım olan yasal meselelerimde biraz yardımcı olunması, dedim. Burada, bunu ayarlayacak gücümüz olduğundan pek emin değilim, dedi. İşte bunun üzerine Jack lafa dalıp, 'Haydi canım, yani Serpu'nun bir suçlamayı düşürmeye gücü olmadığını mı söylüyorsun?' dedi. Mitchell ona fena baktı, yemin ederim o bakışla bir bifteği rahat kızartabilirdin ve Wilson'un beti benzi attı, işte bu noktada bu *pende jos* çiftini seyretmekten biraz keyif almıştım. Peki, o halde neden Mr. Serpu'yu arayıp bunu kendisine sormuyoruz, dedim. Mitchell gerçekten buz kesti, eh, bize zaman ayırdığınız için teşekkürler, sizi ararız, dedi. İşte hepsi bu kadar."

"Hepsi bu mu?"

"Yaa. Onlardan bir daha ses çıkmadı. Fakat buradan ayrılmalarından önce, büyük *guapo* bir ara su dökmeye gittiğinde, Jack'e dedim ki, hey senin derdin de ne? Bu *cagada* ile iş göreceksin herhalde, dedim. Ama anlaşıldığı kadarıyla pek önerime kulak vermemiş."

"Dodo Cortez'e bağımsız iş verdiğini mi söylüyorsun?"

"Aynen öyle söylüyorum. Boğayla oynaşıp boynuzu yediler."

"Yaa. Arap'ı öldürdüklerini biliyorsun."

"İşitmiştim. Kafasına vurup pencereden atmışlar. Biraz fazla gösteriş yapmışlar. Birisinden kurtulmak istiyorsan bütün Glades'le koca bir okyanus var"

"Bunu kimden duymuştun?"

"Neyi? Öldürüldüğünü mü? *Herald*'da yazdı."

"Başına vurulduğunu yazmadı, işin bu kısmını kapalı tuttuk. Dodo aradı, değil mi?"

Hoffmann'ın güler yüzlü tavrı buharlaşıverdi. "Nedir bu, Jimmy, beni sorguluyor musun yoksa? Kendi evimde, misafir edildiğin yerde ha?"

"Ignacio, bunun seninle bir ilgisi yok. Dodo aldığından bana biraz verdi bile dersin, bence tamam. Hatta Hoffa'yı temizlettim bile dersin, bence yine tamam. Ama o otel odasında neler olduğunu ve bunun nedenini öğrenmem gerek ve bunları bilen tek sen kaldın."

"Jimmy seni gördüğüme memnun oldum. Annene içten sevgi ve selamlarımı söyle lütfen."

Paz cep telefonunu çıkarttı. "Bunu kendin yapabilirsin. Bana 'Ignacio sana yardım edecektir ama sana bir sorun çıkartırsa beni ara, meseleyi çözeriz' demişti." Tuşlara basıp bekledi. "Alo, Donna, sen misin? Jimmy. Annem oralarda mı? Hah, iyi telefona verebilir misin..."

Hoffmann ellerini, sanki hamle yapacak bir boğayı kaçtırtmak istercesine sallıyordu. "Haydi, Jimmy, hanımefendiyi böyle

bir saçmalıkla rahatsız etmeyelim." Paz, "Hey, Donna? Unut gitsin. Dönünce onu arayacağımı söyle" dedi. Cep telefonunu bıraktı ve beklercesine Hoffmann'a döndü. Hoffmann boğazını temizledikten sonra, "Bunu sadece annenin hatırı için yapıyorum, benim ailem gibidir o. Yoksa bundan faydalanmaya kalkışabileceğini sanmanı istemem, anladın mı?"

Paz asla böyle düşünmeyeceğini kabul etti.

"Tamam, o zaman. Dodo beni aradı, herif aşağı düşmeden birkaç gün önceydi. Onunla bir görüşme yapmışlardı, Wilson'la her şeyi yürüten öteki herif."

"Mitchell miydi?"

"Hayır, başka bir herif. Harding, Hardy, öyle bir şey. Doğrusu, pek önem de vermedim hani. Ne olursa olsun, önerilen temiz elli bindi fakat işi belli bir şekilde yapacaklardı. Bu herif bunu planlamış. Şu kadın vardı, işi üzerine yıkacakları, Wilson'un dükkanında çalışan."

"Neden? Neden o?"

"Eee, lanet olası şeyi nasıl bilebilirim? Benim operasyonum mu bu? İşte Wilson, kadını bir yedek parça almaya yolluyor, uzun ve ağır bir şey, bir sopaya benzer, sonra bu Arap'ı arayıp parçanın alınacağı yerin hemen yanındaki telefon kulübesinde beklemesini söylüyor. Kadının onu görüp otele kadar takip etmesini istiyorlar. Telefon kulübesinden adamı arıyorlar, otele geri git, seninle orada buluşacağız, diyorlar. Anlaşıldığı kadarıyla adam bu kadın hakkında bilgi edinmeye çalışıyormuş. Böylece gidiyor. Dodo'yla Wilson da oteldeler. Wilson 911'i arayıp otelde olay olduğunu söylüyor. Dodo otelin garson ceketlerinden birini giyiyor. Kadının kamyonetten çıkmasını bekliyor, kamyoneti açıp kahrolası rotu veya her neyse onu alıp herifin odasına çıkıyor. Garsonum, bir meyve sepeti getirdim, diyor, herif de onu içeri alıyor. Kafaya küt diye bir vuruş ve ardından aşağıya sallıyor, rotu da orada bırakıp sıvışıyor. Her şey yarım dakika içinde bitiyor. Çıkarken kapıyı açık bırakıp kadının içeri

girdiğini görene kadar orada takılıyor. Birkaç gün sonra avukatım beni arayıp müjdeyi verdi. Adaletin daha önce hiç olmadığı kadar iyilikler yaptığını söyledi. Bütün hikaye bu kadar, tamam mı?”

YİNE PIRILTILI DENİZİN çok yukarılarında Lorna Paz’a, “Sabır göstermediğimi söyleyemezsin” dedi.

“Haklısın, söyleyemem. Fakat adadan uzaklaşana kadar konuya girmek istemedim. Bana paranoyak de istersen ama...”

“Asla demem.”

Paz, ona Hoffmann’la İspanyolca yaptığı konuşmadan öğrendiklerini açıkladı.

Lorna, “O halde bu Mitchell adlı herif, Mr. Koca Baş mı?”

“Adı David Packer. Ya da kahrolasınca gerçek adının ne olduğunu kim bilir? Harding veya Hardy’nin de kim olduğunu? Packer, Emmylou’ya oturduğu tekne evi kiralayan kişi. Ona yaklaşmamam emredilmişti.”

“Bu Mr. Serpu hakkında ne biliyorsun?”

“Mr. Serpu diye biri yok. ‘Serpu’ Stratejik Kaynakları Koruma Birimi için kullanılan, ne derler, bir kısaltma. Packer onlara çalışıyor. Suçlulara ulaşmadan önceki son gerçek devlet çalışanıdır kendisi. Al-Muwalid’in öldürülmesini o emretti ve bütün bu düzenlemeyi o yaptı, yani Emmylou’yu Wilson’un yanında işe sokmak ve cinayeti onun üstüne yıkmak için tezgah kurmak, böylece... böylece...” Paz takılmıştı. Akli her yönde hazır tutmak çok zordu. Belki de bu bile, bu kaypak, puslu kafa karışıklığı da tezgaha dahildi.”

Lorna, “Emmylou bu büyük sırrı açıklayacaktı” dedi bitkin bir sesle. “Muwalid de bunun peşindeydi ve petrolle ilgili bir şey olmalı bu.”

“Uyuşturucu kralının gizli altınlarını unutuyorsun.”

“Yaa, doğru, onlar da var. Ayrıca şu gizemli yeşim put, Nazi altınları ve kayıp Rembrandt da var.” Lorna başını arkaya,

yastığa dayayıp aşağılardaki okyanusa baktı. “Bu çok sıkıcı. İnsanlar yaşamlarını nasıl oluyor da dolap çevirmek, öldürmek ve çalmakla harcayabiliyorlar? Bundan ellerine ne geçebilir ki? Her şey olduktan, kusursuz yürüyüp gittikten, ölenler öldükten, hazine emniyete alındıktan sonra ne olur acaba? Güzel tatiller mi? Kol saatleri mi? Biraz daha geniş bir ofis mi? Yoksa on beşlik nonoşları becermeye mi terfi ediyorlar? Nedir?”

Paz, “Bu petrole ilgili” dedi. “Bütün bu işten denetimden çıkmış bürokrat kokusu geliyor. Onlar stratejik doğal kaynakları koruyorlar. Bu tehlikeli bir dünya. Kötü adamlar bu oyunu sert oynuyorlar, dolayısıyla iyi adamların da sert oynamaları gerekiyor. Buradaki teori bu.” Paz, Oliphant’la yaptığı konuşmayı hatırladı, Oliphant’ın tutkusuyla dik başlılığının nasıl da yalnızca işinden ve emekli maaşından olma tehdidiyle bıçakla kesilmiş gibi bitiverdiğini düşündü. Sürdürdüğü bu garip yaban kazı avında kendisini neyin durdurabileceği üzerinde kısaca kafa yordu. Ne olursa olsun, ne iş, ne de emekli maaşı olurdu bu. “Bu bir erkek işi sanki. Polislerin içinde de böyleleri var. Yaptıkları yanlarına kâr kalsın isterler, bir yandan da küçük bir grup oyuncunun haberi olsun isterler. Uyuşturucu dağıtıcılarını vurup paralarını iç etmek, yoktan deliller yaratmak, bir olay haline getirmek için yalan söylemek. Bunlar gizli bilgi alıp vermekten, önemli bir işin içinde olduklarını ve başkalarının dışarıda kalıp içeriye bakmaya çalıştıklarını düşünmekten hoşlanırlar. Canları cehenneme, psikolog olan sensin, sen açıkla. Fakat her şey ulusal güvenlikle ilgili. Bu tür pislikler hep kişiseldir.”

Lorna onu dinlemiş, söylediklerini de mantıklı bulmuştu ama konuşmayı sürdürecektenerjisi yoktu. Hem sonuçta ne fark ederdi ki? Paz’ın elini sıkıca kavrayıp koltuğunda iyice büzüldü. Sanki ateşi çıkmış gibi hissediyordu ve serin cama başını dayadı. Uçakta hiç uyumazdı. Genellikle gergin bir yolcu olurdu ama şimdi gözleri kapanıyordu. Uykuya dalarken, işte ölme gidişin iyi yönlerinden biri, diye düşündü.

TAMPA'DAN ATLANTA'YA, sonra da Roanoke'ye uçtular, oraya gece varıp geceleme üzere havaalanındaki Holiday Inn'e giriş yaptılar. Paz biraz buz almak üzere dışarı çıktığında, Lorna yatakta oturmuş, gözlerini yere dikip kalmıştı. Paz döndüğünde hâlâ aynı pozisyonunda duruyordu.

"Neyin var?" diye sordu Paz. Lorna her zamanki yanıtını verdi, "Hiç."

Paz onun alınına elini koydu. "Hiç değil. Ateşin var, sürekli yorgunsun ve Miami'den ayrıldığımızdan beri aşağı yukarı on kez çıkarttın."

"Griptir" dedi. İnsanın üstüne böyle fazla düşülmesi de ne kadar sıkıcı, diye düşündü. İçinden, keşke bu adam bir vahşi veya bir hayvan olsaydı da beni yalnızca bir takım sıcak, kaygan delikler olarak görseydi, diye geçirdi.

"Yolculuğu burada kesmek ister misin? Ben gidip dönene kadar burada kalabilirsin."

"Hayır. İyileşirim. Yalnızca biraz mikrop almışım." Lorna ona yalan söylemekten nefret ediyordu. Üstelik daha da kötüsü, şu anda kendini seks yapmayı düşünemeyecek kadar berbat hissediyordu. Hızla ilerleyen lenfoma. Böyle bir şey var mıydı? Hatırladığı kadarıyla, lenfoma, hem daha ağır ilerleyen, hem de tedavisi nispeten kolay olan kanser türlerinden biriydi fakat yine de aklına, bu hastalığın gerek Hodgkin's olanları, gerek Hodgkin's olmayanları arasında çok geniş bir yelpazede çeşitli türleri olduğu da gelmişti. En kötü türüne yakalanmış olmalıydı, yahut belki de alabildiğine metastazlar oluşturan yepyeni bir türdü bu, otopside şaşkına dönüp yüzleri bembeyaz kesilecekti, onkologlar haberi dünyaya yetiştirmek için telaşla terminallerine koşacaklar ve araştırmalar için onun hücrelerini saklayacaklardı, dünyanın dört bir yanında küçük küçük tüplerde yaşıyor olacaktı. Belki bir gün, bilim yeterince ilerlediğinde onu klonlayacaklardı ve beyaz bir laboratuarda ayılacaktı. Elbette o zaman süper güçleri de olurdu...

Paz, onun şimdi çıkarttığı bir sese yanıt olarak, "Bu kadar komik olan da ne?" dedi.

"Şey, sadece sürdüğüm tuhaf yaşamı düşünüyordum." Paz içkileri hazırladı, votka tonikler, bardakları tokuşturdular, Lorna onun gözlerinin içine bakıp, "Bana çok iyi davranıyorsun, Jimmy Paz. Bunun nedeni benden hoşlanman mı, yoksa herkesle mi böylesin?" diye sordu.

"Galiba sana çoğu insana davrandığımdan birazcık daha iyi davranıyorum."

"Pek fazla kusurun yokmuş gibi görünüyorsun. Gerçek böyle mi, yoksa yalnızca onları gizlemekte mi ustasın?"

"İkincisi. Hem birlikte çalıştığımız, hem de birlikte gezdiğimiz için ortaya çıkmadı henüz. Fakat bir olayın üstünde olduğumda, unut gitsin, tümüyle kaybolurum. Belki bunun üzerinde düşünebilirsin. Yani randevuları kaçırmam, günlerce aramayabilirim. Küçük Jason veya Jennifer'i futbol maçlarına götürmeye söz verdiğim halde, sık sık sen götürmek zorunda kalabilirsin. Bunun gibi."

Lorna, uzaklara bakarak, "Bunu düşünmem gerek" dedi. "Bunların bana önceden söylenmesini takdirle karşılıyorum." İçkisinin kalanını bir defada bitirdi. "Özür dilerim" diyerek banyoya gitti. Lavabonun musluğunu sonuna kadar açıp başını bir havluya sardı ve yüzü küvete yakın, yere yatıp isterik hıçkırıklarla, Dedektif Paz keşfetmeden uzun uzun ağladı.

SABAH ERKENDEN arabayla Roanoke'den çıkıp 81 üzerinde, sağ yanlarında heyula gibi dağlar, güneye doğru gittiler. Paz, Lorna için endişeleniyordu. Doymak bilmez bir arzuyla iç içe geçmiş apaçık bir dermansızlık, şimdiye kadar birlikte olduğu kadınlarda hiç karşılaşmadığı bir şeydi ama burnunu sokmayacaktı. Margarita Paz'ın küçük oğlu, profesyonel bir dedektif olmasına karşın, başkalarının özel yaşamlarına burnunu sokmaya korkardı.

Bir saat kadar süren bir sessizlikten sonra, “Buralar güzel yerler” dedi. “Mavi Sırt gerçekten de mavi. Bu günlerde güvenilebilecek bir şeylerin olduğunu bilmek güzel.”

Lorna pencereden dışarı baktı. “Büyük bir ihtimalle turistler şikayet etmesinler diye onu spreyle boyuyorlardır” dedi ve Paz’a zar zor gülümsedi. Gözleri kızarmıştı, Paz neredeyse artık ona karşı koyacak, neredeyse, Lorna, bütün bunların canı cehenneme, ilk gördüğüm hastane işaretinde acil servise giriyoruz, diyecekti ama cemedi, o an geçti ve radyoyu kurcalamaya başladı.

Onları baştan aramış, ne için geldiklerini kısaca açıklamış ve Azize Katerina’nın Başrahibesiyle görüşmek için randevu almıştı. Süslü demir bir girişten geçtiler, şoseden bayırı çıktılar ve mavi taştan yekpare binaların oluşturduğu hoş bir dörtgenin bir köşesine arabayı park ettiler. Mavi giysileri içindeki bir grup rahibe büyük bir heykelin arkasındaki çimenlikte heyecanlı bir voleybol maçı yapıyorlardı. Tam resmi kıyafeti içindeki ufak tefek, koyu esmer tenli bir rahibe onları büyük bir ciddiyetle selamlayıp, Başrahibe Sr. Marian Dolan’ın ofisine çıkarttı.

Onlara yer gösterip kahve ikram ettiler. Kahve gelmeden önce biraz hoşbeş edildi; memleketin güzelliği, manastırın tarihiyle faaliyetleri hakkında biraz bilgi. Sr. Marian Topluluğun geçmişi hakkında biraz konuştuktan sonra, “Evet, size nasıl yardımcı olabilirim? Sizler Miami Emniyetindendiniz değil mi?” diye sordu.

“Ben emniyettenim Hemşire. Dr. Wise ise Jackson Memorial Hastanesinde Emily ile ilgilenen terapisttir.”

“Emily akıl hastası, öyle mi?”

Lorna, “Resmi olarak, mahkeme tarafından kendisi aleyhindeki suçlamaları yanıtlamaya yeterli görülene dek Jackson’a sevk edildi.”

“Mr. Paz’ın telefonda bahsettiği şu Sudanlının öldürülmesi olayı.”

“Evet.” Lorna kadına unvanıyla hitap etmeye bir türlü yanaşamadığını fark etti.

“Gerçekten deli mi?”

“Henüz bunu belirlemeye çalışıyoruz.”

“Kendisi görümlere yatkındı. Hâlâ öyle mi?”

“Bir dereceye kadar” dedi Lorna. Hem cinleri de çıkartıyor, diye düşündü, kendisinde yaşayan dışında. Birdenbire elinde olmadan ürperdi.

Sessiz, genç bir rahibe içeriye bir tepsi bıraktı. Filtre kahve harikuladeydi, tıpkı madlenler gibi. Bunları görünce Paz’la Lorna bakıştılar ve bu bakışma Paz’a kendini bir süredir olmadığı kadar iyi hissettirdi.

Sr. Marian, “O sıralarda ben Başrahibe Yardımcısıydım ve bu kişiyle bazı temaslarım olmuştu. Onun hakkında tam olarak ne öğrenmek istiyorsunuz acaba?”

Paz açıkladı: Başta bir cinayet sanığı olarak tutuklanmıştı fakat artık bundan pek emin değillerdi, o zamanki adıyla Emily Garigeau, şimdikiyle Emmylou Dideroff’un bildiği bir şeyi öğrenmek için bir dolap çevrilmiş olması mümkündü, bu kişinin yaşantısında gerisingeri giderek ipuçlarını izleme gereği duymuşlardı.

Sr. Marian’ın gözlükleri camdan vuran ışığın yansımasıyla parladığı için yüz ifadesini değerlendirmek zordu. Paz, masayla sandalyelerin sırf bunu göz önünde bulundurarak yerleştirilmiş olduğunu aklından geçirdi. Kendi olsa kesinlikle öyle yapardı.

“Eh, sizin bu kadını bizden daha iyi tanıdığınız anlaşılıyor. Burada pek uzun bir süre kalmadı ve korkarım fazla iz de bırakmadı. Sanıyorum ki, burasının bir eğitim tesisi olduğunu biliyorsunuz ve yine Topluluğun çağrı alan kadınları bulmak için sıra dışı sayılabilecek yöntemler kullandığını da bildiğinizi sanıyorum. Buradan geçen kadınlar arasında, bir şekilde sakat veya marjinal olanların oranı çok yüksektir. Çoğu dinsel yaşamın kendilerine uygun olmadığına karar verip ayrılır. Bunu anlayışla karşılarız. Öte yandan gerçekten üstün nitelikleri olan, gözü pek, özgüvenli, görmüş geçirmiş, yani diğer dinsel vakıf-

ların asla göremeyecekleri türden kadınlar buluruz. Dolayısıyla durum eşitlenir, yahut da geçmişte bu hep böyle oldu. Bahsettiğimiz kadın buraya hasta olarak gelmiş; kayıtlarına göre bir silah yarası ve uzun süre dışarıda kalma. Onu iyileştirdik, burada bir yıldan biraz fazla kaldı ve sıradan bakım işleri yaptı. Ardından kendisi buradan ayrıldı.”

Paz, “Onun hakkında arama emri çıkartıldığından haberiniz var mıydı?” diye sordu. “Demek istediğim, Bailey’s Knob’daki bir uyuşturucu operasyonu ile ilgisi olduğunu biliyordunuz, değil mi?”

“Detektif, bu Topluluk biraz Fransız Yabancılar Lejyonuna benzer. Aslında, kurucumuz olan hanım, bu kuruluşa büyük bir hayranlık beslemiş. İnsanlar buraya hem barış, hem de çaresiz çatışma kurbanlarına yardım edebilme şansı arayışıyla gelirler ve burada kimseye geçmiş yaşamları hakkında sorular sormayız. Elbette, iyi yurttaşlar olarak yetkililerle işbirliği yaparız. Ancak şurası kesin ki Emily burada kaldığı sürece herhangi bir yetkili kuruluş böyle bir emirle hiç bize gelmemiş.”

“Ha... Emmylou, Sudan’a gönderildiğine dair bir hikaye anlatıyor” dedi Lorna, “güya orada bir iç savaşta, Dinka kabileleri tarafından savaşmış. Hatta bir çeşit top kullanmış...”

“Şey, bu konuya gelirsek, korkarım Emily’nin talihsiz geçmişi ona gerçekten oynayan bir kişilik kazandırmış. Böyle bir şey gerçekten olmuşsa, çok şaşarım ve, ona bakarsanız, Emily Garigeau veya Emmylou Dideroff adında birisinin ne Sudan’daki Toplulukta, ne de başka herhangi bir yerde hizmet ettiği hakkında elimizde hiçbir kayıt yoktur. Sizlerden özür dilerim, Dedektif, ve Dr. Wise. Korkarım ki bunca yolu çok az bir bilgi için gelmiş oldunuz.”

Paz, elinden gelen en iyi dinsel okul tavrıyla, “Ben de sizin vaktinizi aldığım için özür dilerim, Hemşire” dedi.

Binadan çıkıp arabalarına doğru yürüdüler.

Paz, “Sende de buradan kapı dışarı edilmişiz gibi bir izlenim oldu mu?” dedi.

“Herhalde bir değerimiz olmadığını biliyorlardır.”

“Yok, öyle olsaydı, iyi davranmak için iki büküm eğilirlerdi. Bu başka bir şey. Patroniçe hakkındaki kanaatin nedir?”

“Çok akıllı. Yardımcı olurmuş gibi davranırken, hiçbir gerçek bilgi aktarmadı ve aynı zamanda bile bile yalan söylemekten de kaçındı.”

“Evet. Gerçekten büyük bir şaşkınlık duyacakmış. Böyle olduğuna bahse girerim ama bu olayların Emmylou’nun söylediği gibi gerçekleşmediği anlamına gelmez.”

“Hayır ama her şeyi uydurmuş da olabilir.”

“Yoo” dedi Paz. “Burada aradığımızı elde ettik. Emmylou’nun geçmişinin bütün hikayesini kafadan attığından kuşkulanıyordum fakat şimdi onun Bailey’s Knob’da gerçekten vurulduğunu ve burada yaşadığını biliyoruz. Bu kadının parlak sözlerle bizi oyalamaya çalışması bana Emmylou’nun doğruyu söylediği kanısını veriyor. Neyin var?”

Lorna dengesini kaybedip destek almak için arabaya tutunmuştu. Kapıyı açıp koltuğa oturdu.

“Terliyorsun” dedi Paz.

“Hava sıcak.”

“Sıcak değil, bilakis serin bile. Eylül ayındayız, dağlarda. Neyin olduğunu neden bana söylemiyorsun?”

Lorna ses çıkartmadı. Artık doğrudan yalan söyleyecek gücü kendisinde bulamadığı için biraz şaşırıldı.

Paz, “Doğruyu söylersen, Ben de sana *bembé*’de başıma gelenler hakkındaki gerçeği anlatırım” dedi.

Uzun bir sessizlik oldu. Bir yandan süren voleybol maçından gelen haykırışları, bir yandan da araziye dikili eski ağaçlar, at kestaneleri, iğneli meşelerle çamların arasından esen rüzgarın uğultusunu işitiyorlardı.

“Peki” dedi Lorna. “Önce sen.”

“Başımı yıkadılar, hani berberde şampuanlandığın zaman yaptıkları gibi, beni bir sandalyeye oturtup bir lavabonun üzerine doğru boynumla başımı uzattılar. Yalnız saçlarımı değil, başımın tamamını Hindistan cevizi kokan bir şeyle yıkadılar. Ayrıca orada kokulu bir şey de yakıyorlardı, tütüydü herhalde, oda dumanla doluydu, dumandan ve gözümdeki sudan olan biteni pek göremiyordum. Yemaya’yla diğer iki kadın, Marta’yla Isabel çığırıyorlardı...”

“Yemaya... yani annen mi?”

“Yemaya dedim. İki metre on beş santim boyundaki bu şeyin sesi, iki yüz watt hoparlörden çıkıyormuş gibiydi. Sanki küçük bir çocukmuşum gibi beni havaya kaldırdı. Her neyse, bu bir süre devam etti ve sonra başıma bir çeşit yağ sürdüler, çığırışlar yükseldi, sonra... Odada dördümüzden başka varlıklar olduğunu fark ettim.”

Sustu, yutkunması gerekmişti. Lorna, ikindide hava gidecek serinlemesine rağmen, alnındaki ter damlacıklarını görebiliyordu. “Başka varlıkla ne kastediyorsun?”

“Dumanın içinden çıkıp geldiler, yüzlerini pek iyi göremedim, fakat kim olduklarını çok iyi biliyordum. Dodo Cortez’le Moore, şu Voodoo Katili. Yani, teori şöyle, birini öldürünce ruhun onlarınkine bağlanır ve sen sanki onun yaşarken yaptığı kötülükleri kendi üzerine alıp taşırsın. Ruhsal olarak diyorum. Ve sen bundan kurtulmadan önce senin de yaşaman gerek, yani birisini öldürmenin nasıl bir şey olduğunu. Ancak ondan sonra seni ondan arındırabilirler. Ben yaptım, onlar yaptılar. Eh, üstüne kaymak olarak da peşimde bir cin vardı ama bunun Santería’yla ilgisi yoktu. Onların işi değil, kusura bakma, dikkatli olmam gerekiyor. Çok teşekkürler, Emmylou Dideroff. Hikaye bitti. Şimdi, senin neyin var bakalım?”

Lorna duymazdan geldi. “Anlamadım. Sen zaten iki kişiyi vurduğunda öldürmenin ne olduğunu yaşamıştın.”

“Şu halde yanlış sözcük kullanmışım. Ben iki *insan* öldürdüm. Onların ne yoldan çıkmış bir çift orospu çocuğu olmaları,

ne bunu çoktan hak etmişlikleri, ne yaptığının nefsi müdafaa sayılması, ne de öteki yasal palavralar bunu değiştirebilir. Teoriye göre tek tek herkes yaratan Olodumare'nin birer parçasıdır, öldürdüğü zaman cennetin düzenini bozmuş olursun ve arınman gerekir. Tanrı'nın üzüntüsünü yaşamalısın. Bir bebek gibi ağlayıp içimdeki her şeyi kustum."

"Fakat insanlar yüzlerce hatta binlercesini öldürüyorlar ve bundan sanki pek rahatsız olmuyorlar. Neden bütün bunları yaşamak zorunda kaldın ki? Pek adil gelmiyor."

"Santería'nın adil olmakla filan bir ilgisi yok ki, dengeyi korumak ve azizlerle birlikte yürümek demek o. Ey Tanrım, Lorna! Bütün bu olan biten kahrolası şeyleri benim *anladığımı* mı sanıyorsun? Annemin benim için neyin peşinde olduğunu? Yalnızca başımı eğip bana söylenenleri yaptım. Ve işe yaradı. Kendimi arınmış hissetmişim ve hâlâ da öyle hissediyorum. Ara sıra olan cin saldırısını saymazsak, kafamın içi daha sakin. Her şey daha aydınlık görünüyor. Yani dünyadakiler, şu çiçekler gibi." Bir ortanca öbeğini işaret etti. "Ve senin gözlerin." Onların içine bakıyordu. "Şimdi, senin neyin var?"

"Kanserden ölüyorum."

Paz'ın yüzü hepimizin olanaksız kötü haberler aldığımızda takındığı, yarı güler, yarı ciddi, çarpık maymun ifadesine büründü. "Kanserden ölüyorsun derken ne kastediyorsun? Teşhis ne zaman kondu?"

"Henüz teşhis konmadı. Fakat bende lenfomanın bütün klasik tanısal semptomları var."

"Haydi, lütfen! Bu nedir, kendi kanserini kendin araştır okulu mu? Lorna, artık makineler var, mikroskoplar, kimyasallar, her neyse..."

"Fakat ben biliyorum. *Biliyorum*, Jimmy. Anneannem kanserden öldü, annem kanserden öldü ve şimdi de benim sıram geldi. Genişlemiş lenf düğümlerim, terleme, dermansızlık, kilo kaybı, kaşıntı, hepsi var bende. Sürekli midem bulanıyor, bu içimi sardığını gösteriyor, diğer organlarıma, hatta belki pankreasa da geçti."

Paz alçak sesle İspanyolca küfredip aynı yumruğu çok kez - geniş bir boksör gibi başını yana eğdi. Arabanın içinde zaman biraz yavaşlamıştı, rüzgar bile dinmiş gibi geliyordu. "Bu ne kadar zamandır devam ediyor?" diye sordu.

"Bilmiyorum. Aylar belki ama bunu hiç kendime kondur - muyordum. Son zamanlarda o kadar ayan beyan kendini gös - terdi ki artık inkar edemiyorum."

Paz arabayı çalıştırıp manastırın girişindeki şoseyi toza boğdu. Kendisine hayret etmişti. Genellikle işine odaklanan bir herifti o, bu niteliğiyle hep övünürdü doğrusu ve hayatının diğer kısımlarını hep düzenli ceplerde tutardı; bir balıkçı yeleği, bir olta kutusu gibi bir hayat. Şimdi bir olayın peşindeydi, belki de meslek yaşantısında karşılaşacağı en zor olay olacaktı bu, ne bir bilgi beslemesi, ne de üstlerinden bir destek vardı. Bilinmez boyutlarda bir güce karşı geliyordu. Bunların hepsi maddi dünyadan da değildi ama kötü oldukları kesindi ve bu işten başka hiçbir şey daha önemli olmamalıydı. Fakat şimdi Lorna'nın hastalığının önem taşıdığını görüyordu. Şimdi dağ yollarında arabayı uçarcasına sürerken bunun çok farklı oldu - ğunu anlamıştı. Kendi kendine, bu kadını tanımıyorsun bile, diyordu, üzülürdü elbet ölüyorsa, ne olursa olsun bu ilişkiye tamamen Willa'dan ayrılmanın kırıklığıyla başlamıştı, bir şeye ihtiyacı vardı ve Lorna o şeydi. Özür dilerim, çok özür dilerim, haydi sana güle güle. Hayır! Bu düşünce silsilesini tuttuğu gibi beşiğinde boğdu. Ardından Roanoke yolunda hız sınırlarını genellikle yaptığığının çok daha ötesinde aşarak geçti ve Lorna'yı acil servis kapısından içeri uçururcasına soktu. Soruşturmasının temposunu olduğu gibi terk edip ona baktıkları süre boyunca, önce Roanoke'deki sonra Washington'daki hastanelerin bekleme odalarında oturup bekledi ve kendisini hep onun koca - sıymış gibi tanıtip doktorlarla hemşirelerin ona hastalıklı bir parça et değil de bir insan olarak davrandıklarından emin olun - caya kadar enselerinden ayrılmadı.

LORNA, ONUN BÜTÜN BUNLARI neden yaptığını merak ediyor. Çok az tanıdığı bir erkeğin ellerine kendisini bıraktığında neden böyle rahatladığını, her zaman çelik gibi sağlam olduğunu düşündüğü iradesinin şu son haftalarda açığa çıktığı gibi neden karamela kıvamına dönüştüğünü merak ediyor. Paz'ın onu sanki cansız bir mankenmiş gibi oradan oraya götürmesine izin veriyor, şimdiye kadar bir doktorun, geçmişiyle sağlık kayıtlarını en ayrıntılı biçimde incelemenden kendisine el sürmesine asla izin vermezken, incelemelerine, sorularına ve prosedürlerine boyun eğiyor. Bu tutumu çok garip ve tuhaf bir şekilde onu hoşnut ediyor. Yaşantısına garipliklerin girmesine asla izin vermemişti, halbuki işte şimdi, (maalesef ölmekte olan) bedenini hiç olmadığı kadar sevinçle dolduran; ömrü boyunca uygun bir eşte olmasını mutlaka gerekli saydığı her şeye ters olan; voodoo, özür dilerim Santería yapan; ve insanları öldüren bu garip adamla birlikte. Zaman zaman yüzüne, onkoloji hemşirelerini şaşırtan aptalca bir sırıtışın yerleştiğinin farkına varıyor. Yapılan testler günlerce sürüyor. Hastanede, hastalık hastası olanların ıslak düşü içinde yatıyor fakat bedenine yapılan ilaç uygulamalarına artık pasif kaldığını gözlüyor. Paz her şeyle ilgileniyor. Gidip geliyor ve Washington'da çeşitli resmi dairelerdeki kişilerle görüşüyor. Öğrendikleriyle şüphelendiği şeyleri bir bir kendisine anlatıyor. Gerçekten SRPU denilen bir kuruluş var, Vatan Güvenliği Dairesinin bir parçası. Floyd Mitchell veya David Packer adlı kimseyi tanımıyorlar ve Paz'ın elinde gerekli izin belgeleri olmadığı için ona maalesef başka bir açıklama yapamıyorlar.

Şu anda Lorna'nın karşısında bir doktor var; adı (Waring mi? Watson mu?) hatırında yok ama Paz mutlaka bilir, adamı bir cinayet zanlısıymış gibi araştırmıştı. Nazik, saçları tamamen kırışmış, hani şu TV'de marketlerde satılan ilaç reklamlarında çıkan adama benzeyen doktor, çok uzak mesafeden, kendisine biyopsi sonuçlarına ve semptomlarına göre Hodgkin's olmayan türde lenfomaya yakalanmış olduğunu, diğer organlarda da metastazlar oluşturmuş olabileceğini, bunu belirleyecek ileri

tetikler için onu George Washington Üniversitesi Hastanesine nakledeceklerini söylüyor. Gariptir ki Lorna, bu gibi durumlar-
da olağan sayılabilecek dehşet dolu bir inkar değil, aksine sanki
bir tür tatmin olmuşluk duygusu içinde. Dünyaya haykırmak
istiyor, *Gördünüz mü! Kuruntu değilmiş*. Sahte-kocası Paz'a bakı-
yor, onun yüzüyle gözlerini görüyor. Hayır, diyor, Waring veya
Watson'a, ben Miami'ye, evime dönmek istiyorum.

Fakat önce Orlando'ya uçuyorlar, orada başka bir Taurus
kiralıyorlar çünkü hâlâ Emmylou'yu düşünmek gerek. Bu
Lorna'nın fikri. Paz derhal Miami'ye dönüp onun tedaviye baş-
lamasını istiyor fakat Lorna şimdi pençelerini yere geçirip sırtı-
nı kamburlaştırmış, kesinlikle fikrinden vazgeçmiyor. Ceza da-
vasının bu hali bundan böyle onu pek ilgilendirmiyor ama tek-
rar Emmylou Dideroff'la konuşmayı çok arzu ediyor.

PAZ, ARABAYI ÇILGIN GİBİ kullandığını biliyordu. Eyalet-
ler arası trafikte zikzaklar çizerek aralara girip çıkıyor, meydan
okuduğu on sekiz tekerliler öfkeyle klakson veya havalı korna
çalıyorlardı. Kendi kendine bu meseleyi bir an önce çözümleyip
Lorna'yı tedaviye başlatmak için böyle davrandığını söylüyor-
du ama içinde bir yerlerde gerçek nedeninin bu olmadığını bili-
yordu. Tehlikeli sürüş, normal otoyol seyirlerinde olmadığı ka-
dar zihnini meşgul ediyor, düşünceyi kapatıyordu. Düşüncele-
rini salıverirse çok zararlı sonuçlar doğuracağından emindi. O
zaman, insanın bağrını yakan neden sorularını sormaya başla-
yacaktı. Hayatının, şu hemen yanı başında sessiz sedasız oturan
kadınla bağlantısı üzerinde kafa yoracaktı. Yaşamının kendi de-
netimi dışına çıktığını, ölesiye dehşete kapıldığını, Lorna ölecek
diye çok korktuğunu, Lorna ölmezse de onu sevdiğini itiraf et-
mek zorunda kalmaktan, hatta annesinin onu Willa için azarlar-
ken bahsettiği gibi çılgınca bir aşkla sevdiğini kabul etmekten
korkuyordu. Peki ya Lorna, haydi defol başımdan taş arabası,
gözüm seni görmesin, lise mezunlarının müracaatına kapalı-
yım, derse ne yapacaktı?

Otoyoldan çıkarak eyalet yoluna girip Clewiston'a doğru gitmeye başladı. İki şeritli yolda arabasını kenara çekip sirenler ve ışıklarla ortalığı yırtarak giden bir ambulansla bir eyalet devriyesine yol vermek zorunda kalmıştı. Barlowların evinin önündeki açık alana geldiğindeyse orada Eyalet polisleriyle Bölge şerifinin arabalarını görmüş ve kanı donmuştu.

Bir zaman sonra Cletis Barlow'u, Community Hastanesinin bekleme salonlarının birinde buldular; orada sakince oturmuş İncil okuyordu.

"Edna nasıl?" diye sordu Paz.

Barlow, yorgun bir sesle, "Şey, yaralı ama eski topraktır o" dedi. "Biraz olsun narinsen bir sığır çiftliğinde fazla dayanmazsın. Ambulansta kendine geldi. İlk sorduğu Emmylou'nun iyi olup olmadığıydı. Yüzlerini görmemiş. Üçü, karton maskeler takmışlar, Domuzcuk, Sevimli Hayalet Casper ve Bugs Bunny. Hiç nedensiz ona tabancayla vurup Emmylou'yu almışlar. Şimdi Edna'nın röntgen filmini çekip bazı incelemeler yapacaklar."

"Aman Tanrım, özür dilerim, Cletis. Böyle bir şey olacağı aklımın ucundan bile geçseydi..."

"Bu senin suçun değil, Jimmy. İyilik yapmaya sınır koyarsak kötülük bundan yararlanabilir. O zaman şeytan kesin galip gelir. Yolculuğunuzda neler öğrendiniz bakalım?"

Paz anlattı. Barlow bir süre sessizce oturdu. Paz zamanın tersine aktığı gibi garip bir duyguya kapıldı, dedektif takımında sanki hâlâ genç ortak kendisiydi. Gariptir ki, bundan dolayı gocunmuyor, aksine kendisini rahatlamış hissediyordu. Çok güçlü yanlarından biri de, ne zaman yardıma ihtiyacı olduğunu bilmesiydi. Barlow gözlerini duvardaki bir postere dikmiş bakıyordu; sıradan eğlenceli bir sanat gösterisinin tanıtımı.

Sonra kalay rengi bakışlarını şimdiye kadar Paz'ın çok ender gördüğü, Yeni Ahit'ten ziyade Eski Ahit havasında bir ifadeyle Paz'a çevirdi. Paz ensesindeki tüylerin diken diken olduğunu hissetti.

“Rab diyor ki, ‘Öç benimdir, karşılığını ben vereceğim.’”² dedi Barlow. “Ama ben yaptıklarına karşılık kanlarını akıtacağım.”

“Neden bahsediyorsun ahpab?”

“Şimdi nereye gideceğinden. Elinde oynayacak tek bir kart daha kaldığını gördüm ve bu partide ben de bulunmak istiyorum.”

“Packer.”

“Ta kendisi. Seninle geliyorum. Edna’nın bir şeyi olmadığından emin olana dek bekleyelim, sonra birlikte gideriz.”

“Bilmiyorum, Cletis...”

“Evet, bilirsin. Onun peşine birlikte düşeriz, yalnız bu sefer siz hepiniz iyi polis olacaksınız.”

---

² Romalılar, 12:19-ç.n.

Y İ R M İ B İ R

Emmylou Dideroff'un İTİRAFLARI

4. Defter

İşte gene sözü dağıtıp can sıktım, halbuki bir daha yapmayacağım demiştim, ne yapayım elimde değil ki, anılar öyle geliyorlar, hem ben zaten yavanımdır hani Shakespeare'in dediği gibi kaba bir tamirci, O'nun Dinka ülkesinde beni yaptığı kişi olmam asla tasarlanmamıştı. Şimdiye kadar hep eski arabalarda debriyaj onaran, paslı demirlerdeki mafsalları raspalayan bir toplumdan gelen biri olarak artık atalarımın yoluna dönmüş bulunuyorum. Pekala, topumu çok seviyordum. Paul Mulvaney SAS olduğu için ölüm makinelerinin neredeyse sonsuz çeşidi hakkında çok bilgisi vardı ve birlikte S... El Kitabını Okuduk ve bu korkunç şeyin nasıl kullanılacağını öğrendik. Bir topçu bataryası kurdum, Dinka Halkı Otomatik Topçu Kızları ve Alto Korosu, dördünün de adları Mary'ydi, onları Mary Tok, Mary Rou, Mary Dyak, ve Mary Nguan, diye çağırıyordum; böylece hem Dinkaca saymış hem de yüksek sesle emir vermiş oluyordum. Silah, ben doğmadan yaklaşık on iki yıl önce İsveç'te imal edilmiş ve jeneratörü aksların üzerine yerleştirilmiş bir Bofors

Tip A L-70'di. Onu küçük bir joy-stick'le, sanki video oyunu oynarcasına çevirebiliyordunuz. Üzerinde, bütünleşik saptama ünitesiyle standart NIFE SRS 5 kısa menzilli refleks nişangahı vardı. Silahın ana çekicisi beş tonluk Bedford'da binden fazla atımlık HCHE çok amaçlı cephane, yedek parça, alet edevat ve içinde yirmi dört atımlık TPT tatbikat mermisi olan bir kutu vardı. Bu tatbikat mermileriyle, hurda kamyonete ve kendi yaptığımız, önce koşan delikanlıların, sonra kamyonetimizin çektiği büyük uçurtmalara uzak menzilli atışlar yaptık, Ey Mesih İsa, ha bire koş, ha bire koş, böylece

AMİR RAHİBE ALECRAN, birilerini aforoz etmeye hazırlıklı gelip Wibok'ta garip bir şeyler olduğunu görmüştü. Bana Kenya'da baktığından farklı bir gözle bakmıştı. Hartum'a bir haçlı seferi düzenlemeye niyetim olmadığını görmesi de işe yaramıştı. Aslında gördüğünün yalnızca küçük birliklerle savaşma taktiklerinde yetenekli, dik kafalı bir rahibe kardeş değil, Kutsal Ruh'un eski zamanlardaki gibi insanlık tarihine bir kez daha girişi olduğunu acaba tam olarak anlamış mıydı, bilmiyorum. Bana geri döneceğini söyleyip Pibor Post'taki yıkıntıları onarmak üzere ayrıldı. Yardım edenlerin çoğu da ayrılmıştı. Gerçek din, gün ortasında yürüyen Tanrı, bazılarını huzursuz ediyordu. Daha önce böyle bir şey gördüklerini hiç sanmıyorum. Diğderlerine, hani şu Baggaralardan köle satın alıp geri getiren, böylece onları pazarlama derdi olmadan daha çok köle toplamaya teşvik edilen iyi adamlara ise, kabul görmediklerini hissettiriyordu. Az önce göstermiş olduğum gibi, köleliğin tek çözümü, çok sayıda köle avcısını öldürüp kalanlara korku salarak onları başka işler yapmaya zorlamaktır.

Aslında artık pek bir yardım almamıza da gerek kalmamıştı. Topraklar yağmurlarla çok verimli hale gelmiş ve darılar düz arazide yeşillenip büyümüştü, sığır sürüleri hem besilidiler, hem de cömertçe ürüyorlardı. Her ne kadar artık hiç yüzüme bakmıyorsa da, Trini ile ekibi kaldılar elbette. Jamesonlar

da kaldılar; burada bir misyon kurmaya gelip onun yerine çok yararlı işler yapan misyoner çift. Çünkü insanlar kilisede Hıristiyan öğretisinin temel fikirlerinin içine gömülmektense Atiamabi'ye takılmayı yeğliyorlardı. Jamesonlar kalender, uyumlu insanlardı. Adam, arabalarla makineleri onarmaktan gerçekten hoşlanan, sağlıklı, iri yapılı biriydi; kadın, gözü pek, sarı bir civcivdi ve Dinkalarda erkek kadın ilişkilerinde yaptığım reformları gerçekleştiriş yöntemime oldukça hayran kalmıştı. İlkokulumuzu yönetti. Onun subaylarımızla, genç kralım Dol'a okuma yazma öğretmesini sağladım. Bu eğitimde çalışma metni olarak Eski Ahit'i kullandılar. Bizim için günlük gazeteyi okumak gibi bir şeydi bu. İyi insanlar.

TOPU ELE GEÇİRMEMİZDEN iki hafta sonra Antonov kuzeybatıdan sessizce geldi. Gözcülerimiz tarafından uyarıldık ve Wibok'un bir buçuk kilometre kadar kuzeyine yerleşecek zamanı ancak bulduk; dört Mary ve kumandan koltuğunda ben. Onu ilk gördüğümüzde bir nokta halindeydi; hiç motor gürültüsü çıkartmadan süzülüyor, yine şu eski hileyi deniyordu. Yaklaşık altı yüz metre yükseklikte motoru çalıştırıp saldırıya geçti. Dört bin metre menziline girdiğinde, umutla gökyüzüne sel gibi kırmızı noktalar göndererek peş peşe ateş etmeye başladım ve uçak tam üzerimize doğru gelirken ateş etmeyi sürdürdüm. İzler uçakla buluştu fakat uçak incecik bir kara duman çıkarmaktan başka hiç etkilenmemişçesine yoluna devam etti. Üzerimizden geçerken kargo kapaklarının açıldığını gördüm ve ardından arka bölmeden kara variller aşağı yuvarlandı, biri düşüp infilak etti, öteki neredeyse başımızın üstüne düştü ve patlamadı. Sonra Antonov uçmaktan yorgun düşmüşçesine yan yattı ve ortasında turuncu alevler olan daha yoğun bir kara duman gördük ve düştü, bom, Wibok'un batısında bir yerde kapkara bir bulut yükseldi.

Çıglıklar atıp, sevinçle zıpladık ve başka uçak gelecek mi diye bekledik ama gelmedi, GOS'un fazla uçağı yoktu ve pilotları da genellikle uçaksavar ateşine alışık değillerdi. Yürüyerek

patlamayan bombanın düştüğü yere gittik. Görünüşe göre, uçak isabet aldığı anda uçuş ekibi bombalardan kurtulmaya çalışmış ve bu bombaya fünüyeyi yerleştirmeden atmıştı. Yarı yarıya kuma gömülmüş, yarılmış, yerde duruyordu ve böylece bu artık oynayabileceğim yaklaşık 450 kilogram güçlü patlayıcı maddem olduğu anlamına geliyordu. Daha sonra gidip dumanlar çıkan enkaza baktığımızda, büyük bir ihtimalle Nora'yı da öldüren bu insanları öldürmüş olmaktan hiç haz almadımsa da kişisel olmaktan öte bir sevinçle doluydum. Zafer seks yapmaktan daha büyük bir heyecan verir, erkekler bu nedenle -karılarını bırakıp savaşımaya giderler.

Artık yılanın kuyruğuna basılmıştı bir kere ve GOS karşı atağa geçti. Fakat GOS oldukça ağır hareket ettiği için petrolcüler adamlarımla meşgul olacak biraz zamanım olmuştu. Araplar, acele işe şeytan karışır, derler ve bu bizim açımızdan çok iyiydi. Terry Richardson, petrol ekibinin başı, doğal olarak kendisini, ekip arkadaşlarını ve cihazlarını serbest bırakmamı istedi ve ben de kendisini savaş halinde olduğumuz hükümetin bir uşağı saydığımı, dolayısıyla bütün malzemelerine savaş ganimeti olarak el konulduğunu söyledim. Uygarca bir konuşmadı ama çırılçıplak soyunarak aranmalarını isteyip, Richardson'un sırtının biraz alt tarafında bantlanmış bir CD bulduğumda (ki bunun Joni Mitchell'in en popüler şarkıları olduğundan kuşkuluydum) biraz kızmıştı. Onlara giysilerini, kendi Toyota kamyonetlerini, biraz yiyecek ve su verip topraklarımızdan güvenle geçirtip gönderdim. Onlardan iyi bir ganimet kalmıştı; tam donanımlı RV araştırma araçlarının yanı sıra artık dört mobil seti olan bir radyo yayın istasyonumuz, zorlu çevre koşullarında kullanılmak üzere pekiştirilmiş birkaç dizüstü bilgisayar, güzel bir HP mürekkep püskürtmeli yazıcı, her türlü jeolojik aygıt ve büyük ödül olarak bir dizüstü bilgisayara bağlanmış, uydu linkleri aracılığıyla şifreli e-mailler göndermek üzere her şeyiyle hazır bir uydu telefonu. Skeeter Sonneborg'un yüz yıl önce verdiği şekerleme kutusuna ilıştirdiği, kırışmış, kırmızı toza bu-

lanmış, Silah Delisi'nin eski kartvizitini çıkarttım ve bir gece klavyede rakamları tuşladım.

Petrol şirketinin şifrelemesi çok iyiydi ve uydu link hattından gönderdiğim e-maile, ne kullandığımı açıkladığımda Skeeter hayli rahatlamıştı çünkü Federaller hâlâ onun haberleşmelerini gizlice izliyorlardı. Böylece e-mail aracılığıyla ona, olur da bizim üzerimize adamakıllı jet savaş uçakları yollarlarsa hazırlıklı olmak üzere, dört bin atımlık, 40 mm.lik, VT tapalı, yüksek patlayıcı, uçaksavar mermisi, tanklara karşı kullanmak üzere, aynı miktarda zırh delici, kanatlı, tanksavar mermisi, bütün tüfeklerimizle makinelilerimiz için mühimmat, daha fazla AK-47, 82 mm.lik havanlarla mermilerini, birkaç yüz tane RPG-7 tanksavar roketi, el bombaları, mayınlar, diğer askeri malzemeler ve Malezya yapımı, en büyük boy, lastik tabanlı kayıklar sipariş ettim. Bunların tamamının bedelini ödemek üzere ona, Orne Foy'un altın definelerinden bazılarının yerlerini hemen bildirdim ve daha fazlasını da malları teslim ettiğinde açıklayacağımı söyledim. Bütün bu malzemeleri Birleşik Arap Emirlikleri'nde Şaryah'da toparlayacağını ve hepsini bir seferde uçakla Etiyopya'nın Gore şehrinde durak yaparak getireceğini söyledi. Verilecek rüşvetler, uçak taşıma bedeli ve komisyonlar da katılınca epeyce para tuttu ve neredeyse benim bildiğim kadarıyla, Orne'nun tüm biriktirdikleri bunları ancak karşıladı. Böylece Nietzsche kölelerin kutsal savaşını finanse etmiş oluyordu ki eğer hâlâ gerekiyorsa, Kutsal Ruh'un espri anlayışına bir başka kanıt olarak gösterilebilirdi bu.

BU ARADA ARTIK anyoic gelmişti; yağmurların kesildiği ve ikinci hasadın alındığı Ruel mevsiminin sonu. Kimse, en yaşlı Dinka bile, böylesine bereketli bir hasat hatırlamıyordu. Şimdi kurak günlerin başlangıcı olan Rut gelmişti genç erkekleri başka işe koşmak mümkündü. Onlara bir iniş pisti hazırlattım. Hem insanlar, hem de sürüler için toprağın altında, sele karşı kum torbalarıyla korunan sığınaklar, korunaklar kazdırıp istinat duvarları ördür-

düm. GOS ülkemizde neler olduğunu anladığında, bütün askeri güçlerini üstümüze yollayacaktı çünkü elimizde tuttuğumuz stratejik konumun çok ötesinde, değersiz abd'ların kendilerini yenmelerini, hele bir de bunu kilisenin sancağı altında başarmalarını hiç kabullenemeyecekti. Yaklaşık belki altı ay kadar bir süremiz olduğu kanısındaydım, çünkü bu arada toprağın iyice kurumasını ve gerekli ihtiyaç malzemesi stoklarımızın (kendi öngördükleri ha-liyle) en alt düzeylerine inmesini isteyeceklerdi.

Silah siparişini verişimden yaklaşık bir ay kadar sonra antika bir Hercules pistimize indi. Uçağı kullananın Skeeter'ın ta kendisi olduğunu gördüğümde pek şaşırmamıştım. Kokpitten yassı bir kutuyu başının üstünde tutarak dışarı fırlarken sordu, aranızda pizza pepperoni ısmarlayan var mıydı? Beni öpmesine izin verdim. Neden bir de pilota para ödeseydim ki, hem ayrıca Sudan'ın Emmylou'sunu kendi gözlerimle görmek istedim, dedi. Peter ilk andan itibaren Skeeter'dan nefret etti ve aynı karşılığı gördü, ben aslında hiç de onlara ayıramayacağım çok fazla enerjimi, yalnızca bu ikisinin birbirlerini öldürmemesine harcadım. Bir gece Skeeter'ı petrol şirketinin RV'sinde çekmeceleri karıştırırken yakaladım. Bana bakıp şu çekici psikopat sırtışıyla sırtıttı ve boş bir CD kabını uzatarak sordu, bir sürü kap var ama hiç veri diski yok, tatlım, neden böyle? Bütün CD'leri hediye olarak dağıttığımı söyledim. İnsanlar onları sarmallar şeklinde kesip sığırlarının boynuzlarına süs olarak takmaktan hoşlanıyorlardı, hem bundan ona neydi ki? Bilgi paradır, dedi, Richardson'un orada bulduğu şeyi öğrenmek isteyecek çok kişi vardır. Onun öldüğünü biliyorsundur. Bilmediğimi söyledim. Kamyonetlerinin tamamen yanmış kasasının içinde kömürleşmiş iskeletlerle birlikte Pibor'un hemen kuzeyinde bulunduğunu söyledi. Bir mayına çarpmışlardı sanki ama herhangi bir mayın tarlasında değillerdi. Bu konuda bir şey bilmiyordun, değil mi, tatlım?

İşte tam o anda, nasıl olduğunu açıklayamayacağım ama kesin olan bir gerçeği artık biliyordum, Orne'u Federallere gammazlayan kişi Skeeter'dı, her şey yerli yerine oturmuştu;

orada, Bailey's Knob'a ağır silahların çoğunu sağlayan kişinin Skeeter olduğuna memnuniyetle tanıklık edecek en az yarım düzine sağ kalmış insan varken nasıl olup da hâlâ işine devam edebiliyordu? Bunu ağzımdan kaçırdığımda yüzünün aldığı o ifade de bunu kanıtlıyordu. Önce bir kahkaha attıktan sonra beni kavradı, elleri boynuma doğru çıkıyordu ve sanırım, Peter çıkagelmeseydi, beni o anda öldürebilirdi. Skeeter ertesi gün ayrıldı, geçmiş olsun pislikten kurtulduk, bu kahrolasica insanlar ne baş belası oluyorlar, dedi Peter ve ardından, yan uğraş olarak silah tüccarlarına suikast yapma işine de girebileceğini söyledi.

Artık Mai dedikleri mevsime girmiştik, dünyada kışın sonları, ilkbaharın başları olan mevsim, Dinkalar için, nehirlerin kuruduğu, sıcaklığın en yüksek düzeylere çıktığı ve yerleşim bölgemizin etrafındaki çayırlar tükendiği için sürülerin uzaklardaki kamplara götürülmesi gereken kötü bir dönem. Fakat elimizde çok fazla hayvan yemi bulunduğu için sürüleri yakında tutabildik ve bu iyi oldu, çünkü tam o sırada Sudanlılar saldırmış ve ilk kez Jabir Akran al-Muwalid adını işitmiştik.

Sanırım her ülkede onun gibi insanlar vardır, veya ne olursa olsun soykırım yapma meraklısı olan liderler bunları gerçekleştirecek eleman bulmakta hiç güçlük çekmiyorlar. Kuzeyden gelip, Ring Baai denilen yere, Sobat Nehrinin kıyısında yaklaşık elli ailenin yaşadığı bir köye saldırdılar. Hiçbir uyarı almamıştık. Sonradan, GOS kuvvetleri için alışılmadık bir uygulamayla, gece baskını yaptıklarını anladık. Tankları, zırhlı asker taşıyıcıları vardı, bu bilgiyi hem yerdeki izlerinden çıkarıyorduk, hem de köydeki hemen hemen bütün nüfusun ellerini ayaklarını bağlamışlar, 658 erkek, kadın ve çocuğu yan yana yere yatırarak sıralar halinde dizmişler ve üzerlerinden bir tank geçirerek hepsini ezmişlerdi. Bu Afrika'da gördüğüm en kötü şeydi. Sinyal kulesini de devirip, klanın önde gelenlerini onun destek kalasları üzerinde çarmıha germişlerdi. Bütün sürüleri kendi ahırlarında canlı canlı ateşe vermişlerdi. İki gün sonra,

Ring Baai'nin güneyinde hayli uzakta, Pibor'a yakın Malual Baai'ye saldırdılar; aynı yıkım, ancak bu kez bazı erkek çocuklar sığırlarıyla birlikte oradan uzak bir kampta oldukları için kurtulmuşlardı. Birçok tanktan, birçok askerden, bütün bir ordudan bahsettiler. Aslında, bunun zırhlı bir alay olduğunu keşfetmiştik, elbette burası Sudan olduğu için *gerçek* bir zırhlı alay değildi, yine de yeterince kötüydü: iki düzine tank, bunların yaklaşık yarısı Amerikan yapımı M-60'lar, kalanı da Tip 62 Çin yapımı hafif tanklardı, artı bir düzine kadar M-113 APC'ler, kendileri giden havan topları, ve çeşit çeşit cemselerle hizmet araçları. Onların asker gücünü 500 olarak tahmin etmiştik. Böylesine basit bir savaş için alışılmamış boyutta, çok korkunç bir güçtü bu. Sanırım bu gücü SPLA'nın değil de, bizim üzerimize yollamış olmalarından gurur duymamız gerekiyordu. Ben gurur duymuştum, Tanrı beni bağışlasın.

KÖYLERE GECE NÖBETÇİLERİ koyup işaret fişekleri dağıttık. Peter, bizim Somersetlerden bir komando birliği oluşturup Pibor'un karşısına götürdü. Orada pusuya yatarak zırhlı araçlara ikmal yapması gereken yakıt konvoyunu bekleyip patlamamış bombamızdan yaptığımız patlayıcılarla onu havaya uçurdular. Çok başarılı bir operasyondur çünkü düşmanın bundan böyle yerleşim yerlerine gidip işgal edecek yeterli hareket kabiliyetinin kalmaması anlamına geliyordu ve görüyorum ki bu defterimde aşağı yukarı sekiz boş sayfam kalmış. Bütün küçük savaşlar üç aşağı beş yukarı aynıdır, bunların ayrıntılarını okumak da hemen hemen futbol maçlarının raporlarını okumak kadar ilginçtir. Onlarla sürekli temasta kalıyor ve onları uzaktan keskin nişancılarla vuruyorduk. Wibok bombalandı ama tüm halkımız kazdığımız derin tünellerde güvende kaldı ve benim topum yeni VT tapalı mermilerimizle gökyüzünden bir Sokkei Bombardıman uçağını vurup yere indirdi. Somerset Hafif Piyadelerini onların hafif tank filosuna saldırımları için gönderdim, çünkü bu filo yaklaşık 60 km uzaktan bile köyleri yerle bir ediyordu. Keskin nişancılarımız uzaktan,

kumandanların başlarını içerde tutmalarını sağlayacak kadar adam vurdular; kapaklarını kapatmış bir tanktan daha kör ve daha gafil bir şey yoktur ve sonra on iki tankı tek sıra halinde peşlerine takıp her zamanki uzun Dinka adımlarıyla saatte 25 km.lik hızla koşarak kaçmaya başladılar ve tankları, bir fundalığın içinde çok iyi kamufle ettiğimiz topuma getirdiler. İlk iki tankla sondaki tankı gizlediğimiz patlayıcılarla havaya uçurduk ve ondan sonrası artık tankların hepsi alev alev yanmaya başlayana kadar bir sürü zırh delici, kanatlı, tanksavar mermisi atmaya kalmıştı. Bir zamanlar Afrika Korps¹, kendi 88'likleriyle bu savaş hilesini çok sık kullanmış ve Britanyalıların bunu çözebilmeleri hayli uzun bir süre almıştı. Şimdi askeri gücümüz ikiye bölünmüştü ve al-Muwalid, Wibok'a saldırısını başlatmak için bu anı seçti. Kumanda aracıyla uçarcasına kasabaya gittim ve al-Muwalid kuşatmayı tamamlamadan hemen önce içeri girebildim.

Kasabayı savunma umudu hiç yoktu elbette, her yeri vurup moloz yığınının çevirdiler, arabalarımızı uçurdular ve bizi tünellerimizin içine sürdüler. Zırhlı araçları harabeye dönen kasabaya girdi ve piyadeleri bizim arkamızdan toprak altına girip bizi kovaladılar. Bundan sonra, sadece tüfeklerden çıkan ışıklar ve el bombalarının parıltılarıyla aydınlanan karanlıktaki göğüs göğse ve tüyler ürpertici dövüş başladı. Sayıca bizden çok fazlaydılar ve haliyle, geride yalnızca komuta merkeziyle hastanenin birbirlerine kısa tünel geçişleriyle bağlanan sığınaklarıyla hâlâ direndiğimiz birkaç güçlü nokta kalana kadar bizi geri sürdüler.

Cesur delikanlılarımla kızlarımın yine bir mucize beklentisiyle bana korku dolu bakışlar attıklarını gördüm fakat mucize yoktu, planımdaki bir şey yanlış gitti diye düşünüyordum. Dolayısıyla çıkmış bir tünelden sürüne sürüne yüzeye çıktım, orada gizlenip dua ederek bekledim. Birden yeniden topumun sesini işittim, arka tarafını tungsten dartların parçaladıkları bir

---

¹ *Afrika Korps*: İkinci Dünya Savaşında, General Erwin Rommel'in komutasında Kuzey Afrika'da Britanyalılarla savaşan Alman Kolordusu-ç.n.

tankın alevler içinde kaldığını gördüm ve ardından dumanlar arasından, tam teçhizatlı olarak yaklaşık yetmiş kilometre mesafeyi on saatten biraz fazla bir sürede alan Somerset Hafif Pi-yadelerimiz koşu koşu çıktılar.

GOS zırhlı araçları kendi yıktıkları harabelerin içinde sıkışıp manevra yapmakta zorlandılar, böylece bizim askerlerimiz hepsini RPG'ler ve çanta patlayıcılarla imha ettiler. Daha sonra askerlerimiz tünellerin içine sel gibi akıp içeride bizlerle kurtuluş arasındaki düşmanı yakaladılar ve karanlığın içinde onları, kasaturalarla, saldırmalarla ve en sonunda bütün cephane tükenince de küreklerle hakladık.

İşte benim Stalingrad'ım, benim minyatür kazan savaşım böyleydi. Son savaşım. Bizim taraftan doksan bir ölüyle iki yüz yaralı vardı. Karşı tarafta 588 ölü saymamıza rağmen, Albay al-Muwalid'le korumaları kaçmışlardı.

Tünellerin tabanında boylu boyunca giden drenaj kanalları vardı ve akan kanlar bunlardan taşıyordu. Fransız askeri botlarımdan bileklerimin hizasına kadar yükselen kanların içinde yürüdüm. Güvende olduğumuzu anlar anlamaz yaralılarımızı görmek için hastaneye koştum, üstüm başım kan içindeydi ve içi kan dolmuş botlarımla yürüyordum. Orada Trini bana kin püskürterek sözle saldırdı, bana canavar, hain, katil, manyak ve en dokunanı da, bu yaptıklarından dolayı Nora senden nefret ederdin, diye haykırdı. Biliyorum ama cennette bunu ona açıklayabileceğimi ümit ediyorum, dediğimde isterik biçimde gülerek şunları söyledi: Şu haline bak, Hun İmparatoru Attila'ya benziyorsun. Cennet mi, güldürme beni! Şimdi defol hastanemden!

Bana kimin ihanet ettiğini bilmiyorum. Biri etmişti, gerçi beni ele veren bu kişi, barış içinde geçirdiğimiz döneminin huzurlu günlerinde sabahın erken saatlerinde hep Kongkong boyunca Wibok'un kuzeyine doğru ata bindiğimi ve savaştan sonra da bunu yapmaya başladığımı bilen birisi olmalıydı. Sanırım bütün bu zaferden sonra bile, halk arasında düşmanlarım vardı, hangi peygamberin olmadı ki? Haini şarkılarının mısra-

larına koyacaklarını ve böylece onu da tıpkı Yahuda İskariot² gibi ebediyen yaşatacaklarını düşünüyorum. Mai'nin sonlarına doğru bir gün şafak söker sökmez oldu; gökyüzü kurak mevsimde aldığı kırılğan camı görünüşteydi, etrafta hiç yeşillik yoktu, nehir, üstünden atlayarak geçilebilecek bir dereye dönüşmüştü. Dol, hep ısrarla yanıma birkaç kişi almamı isterdi fakat bütün mesele o değerli saat boyunca yalnız kalmaktı.

Yanık bir ormanın içinde gizlendikleri bir yerden ateş edip atımı vurdular. Düştüğümde bileğim burkuldu ve bu düşüş içimdeki ruhu söndürdü, böylece onlar ortaya çıkıp, silahlarını bana doğrultmuş, sanki bir bombaymışım gibi dikkatle yanıma geldiklerinde, ben yalnızca bekliyordum.

Artık oldukça zararsızdım fakat bunu bilmiyorlardı. Bir dakika önce dumanlı odadaki geceden beri olageldiğim Tanrı'nın peygamberiydim. Yere düştüğüm anda ise yeniden sadece Emmylou Dideroff'tum. 'O', herhangi bir uyarı sözcüğü bile söylemeden, tıpkı dikiş sepetinin içinde uyuyan bir kedi yavrusunu dışarı attığımız gibi beni savurup atmıştı. Acaba gerçek peygamberlerin başlarına da görevleri bittiğinde bunlar gelmiş miydi, merak ediyorum Yunus hayatının geri kalanında Ninova'da sigorta satmıştır, Yeremya deve eyerleri yapma işine girmiştir ve

Kahretsin öyle az yer kaldı ki, işte devam ediyorum.

EH ELBETTE BİLDİK şeyler yaptılar. Başıma torba geçirip, dövmele, kötü davranma, toplu tecavüz, ve aslında bunlar kimin umurunda? Zaten şu anda, tam şu anda siz bunları okurken binlerce yerde devam edip gidiyor ve önünüze hem etkileyici hem de sanatsal bir yöntemle getirilmişse, ah, ne korkunç, diyebilir, hele merhametli biriyerseniz zengin dünyanın normal burjuva kayıtsızlığına dönmeden önce belki de bir çek yazarsı-

---

² Yahuda İskariot: İsa'ya ihanet edip onu para karşılığında Yahudilere teslim eden havari-ç.n.

nuz. Özür dilerim, işkence görmüş olmak bazen kötü bir tutum takınmanıza neden olabiliyor. Her kim işkence gördüyse hep işkence görmüş olarak kalır, Jean Amery, Fransız direnişçi, hapiste öldü, ebedi alıntı kaynaklarını. Asıl işkenceyi Albay al-Muwalid'in kendisi uyguladı, fiziksel kısmı değil, sorgulamayı. Esas olarak falakaya yatırır, sıyrılmış kablolarla vura vura ayak tabanlarını parçalarlar, bir ellerini sırtının arkasındaki, adını bilmiyorum bir yere bağladıktan sonra seni havaya kaldırırılar, sonra biraz düşürürler ve tam ayak parmakların yere değmeden tutarlar. O zaman omuzların çıkar. Sonra seni çırılçıplak, ayak uçların yere değdi degecek şekilde asılı bırakırlar, ki benim durumumda ayak tabanlarımı kemiğe kadar kıydıkları için, her iki durum da katlanılmaz bir acı veriyordu. Katlanılmaz dedim ama açıkçası katlandım, gerçi hiçbir şey hissetmesem de, sürekli dua ediyordum. Tanrı, derin oyununu oynarken, ihtiyaç anlarımızda çok sık yaptığı gibi beni terk etmişti. Acıdan kendimden geçtiğim anlarda gözümün önüne çeşitli görüntüler geliyordu; genellikle aptalca yaşantımdan küçük küçük yeniden gösterimler, fakat bazen de Nora oluyordu ki bu güzeldi ama bana, ne cennetin nasıl bir yer olduğunu, ne de ona ne zaman kavuşacağımı söylüyordu. Belki Araf'ta 150,000 yıl kalmam yeterli olur diye hesaplıyordum. Üzerinde düşünüldüğünde çok ince meseleler. Acıklı. Tanrım, Tanrım neden beni terk ettin,³ diye bile feryat etmedim, bunca lütfu da hiç beklememiştim zaten. Eh, **kuşkusuz**, O beni terk etmişti.

Birkaç gün bu böyle sürdükten sonra galiba sıkıldılar veya şoka gireceğimden korkup beni bir askeri hastane olduğunu tahmin ettiğim bir yere götürdüler ve damarlarım ağzına kadar ağrı kesicilerle doldurulmuş, omuzlarım yerlerine yerleştirilmiş ve yaralarım sarılmış olarak temiz bir yatakta ayıldım. Dr. Izadi, kendisini doktorum olarak tanıttı; parlak pilot gözlüklü, kır düşmüş bıyıklı, kısa boylu ve zarif bir herif, öyle apaçık

---

³ İsa çarmıha gerildiğinde üç kez böyle feryat eder; Matta İncili 27:46 ve Markos İncili 15:34-ç.n.

belliydi ki bir **muhaberati** olduğu, üzerinde GİZLİ POLİS yazan bir tişört giyiyor bile olabilirdi. Sağlığım la pek fazla ilgileniyor, ağzını endişeyle şaklatıp beni bilgilendiriyordu. Beni yine elle-rine geçirirlerse bedenim artık dayanamazmış. Ölürsün, canım, ve bu senin sonun olur, bilmek istediklerini cidden onlara söy-lemelisin, yahut bana da söyleyebilirsin...

Böylece sürdü gitti. İşe yarayabilirdi de, zaten bu tekniğin gü-zelliğı de burada, insan bir kez işkence gördükten sonra rahat etti-rilip uyku verici ilaçlarla doldurulduğunda, yeniden şiddete uğra-mak düşüncesi katlanılmaz oluyordu. Beklentisi acının kendisin-den bile daha beterd i. Fakat istedikleri şey, bende yoktu ki vere-yim. Albay, Richardson'un Yukarı Sobat havzasında çok zengin bir petrol yatağı keşfettiğinden emindi, petrol ekibinin yolladığı telsiz mesajlarının çözümlemeleri olduğunu söylediğı şeyleri oku-du, milyarlarca galon, elli, altmış milyar tahmin ediyorlardı; Bahrü'l Gazal sahalarının yanında cüce gibi kalacağı bir saha, ve bana bıkmadan usanmadan ha bire soruyordu: Veriyle ne yaptın, kimin için çalışıyorsun, sen rahibe filan değilsin, bir rahibenin kölelerden oluşturulan bir orduyu organize edip yönetebileceğine inanmamızı mı bekliyorsun, sana kim yardım ediyor, Amerikalılar mı, Ruslar mı, Çinliler mi, yoksa İsraililer mi? Petrol verileri ne-rede? Kime verdin?

Fakat petrol metrol yoktu, Richardson bu konuda son derece açıktı ve bana neden yalan söylesindi ki, buna bir anlam veremi-yordum. Ben bu konuda uzman değilim fakat petrol araştırmacı-larını misafir ettiğim sürece *Seely'nin Principles Of Petroleum Geology'sini* [Petrol Jeolojisinin Temel İlkeleri] Richardson'un sa-vını izleyebileceğim ve sismik verilerini okuyabileceğim düzeyde bilgi edinene kadar baştan sona elden geçirdim. Doğruyu söylü-yordu o, hiç değilse bana. Yanında çalışanlara başka bir oyun oy-nuyorduysa onu bilemem, belki de **onlara** yalan söylüyordu, fakat al-Muwalid'in bunlarla kanacağı yoktu. Fantezisini desteklemez-sem işkence ederek ve her ne olursa olsun sonunda kafama bir kurşun sıkarak beni öldüreceğini biliyordum. Nasıl olsa öleceğim

şansımı deneyip kaçmaya karar verdim, gerekirse dört ayak üstünde sürünerek kaçacaktım, bedenimin o sıradaki durumuyla kaçmaya kalkışmak fikri gerçekten çok aptalcaymış, fakat olaylar bunu gerektirmedi.

Bir gece ağzıma kapanmış bir elle uyandım, elin sahibi parmağını dudaklarına götürdü, sonra örtüleri açıp beni bir bebek gibi kucakladı. Odadan çıkartıp bir koridoru geçerek gecenin karanlığında beni dışarıya taşıdı. Orada sağda solda ellerinde kısa otomatik silahlarla çevreyi gözetleyen başka adamlar da vardı. Bir askeri ambulansın arkasındaki sedyeye beni yatırıp kayışlarla bağlamalarından önce yerde oldukça geniş bir kan gölü içinde yatan bir ceset gördüm. Kısa süren bir silah takırtısıyla pek yüksek olmayan bir patlama işittim, ardından oradan ayrılıp bir yola girdik. Araç hoplaya zıplaya hızla ilerlerken kısa sakallı bir adam elindeki küçük bir fenerle beni inceliyor, kalbimi dinliyor, nabzımı sayıyor ve ateşimi ölçüyordu. Motor gürültüsü arasında Almanca işittim. Kimsiniz? Dostlar, dedi. Şimdilik uyusan daha iyi olur. Hafif bir aksanı vardı fakat başka bir şey sormama fırsat kalmadan kalçamda bir serinlik, bir iğne batışı ve kendimden geçmişim.

Gözlerimi bir sonraki açışında ağlamaya başladım, çünkü Nora'yla beraber cennette değildim, ilk gördüğüm yüz Peter Mulvaney'inkiydi ve bir an onu Nora sanmıştım. Neredeyim, alışılmış soru, Malta, dedi, Malta'da Valetta'dayız. Kaçırmayı kendisinin ayarladığını anlattı, çağrısına hemen koşan çoğu Alman bir grup operasyon arkadaşıyla birkaç helikopterle gelip beni yatırdıkları hastaneyi ele geçirmişler. Yapılan masrafları hesaplayarak, sordum, benim için mi bütün bunlar? Faturayı Topluluk ödedi, dedi. Niçin? Biraz utanmış gibi görünüyordu. Ara sıra onlarla birlikte iş yaparsınız, dedi. Mucha-bir-bardak-suda-fırtına-kopart, dedim, başıyla onayladı. Nora olsa ateş püskürürdü, dedi, fakat bizim ortak bir çıkarımız vardı. Çantayı getirdim, dedi, Wibok'taki eşyaların, fazla bir şey yok ama onları isteyeceğini düşündüm. Wibok'a geri dönecek misin? İstiyor musun?

Gözlerimi odada gezdirerek kısa bir süre bunu düşündüm; tipik bir hastane odasıydı, penceresinden benzin ve yemek kokulu havayla bir şehrin, Roma'dan ayrıldığımızdan beri işitmediğim homurtusu geliyordu. Hayır, dedim, orada işim bitti. Nereye o halde? Florida, dedim. Eve dönmek istiyorum.

Böylece, kendimi yeterince toparladığımda, Emmylou Dideroff adına düzenlenmiş bir pasaportla beni önce Londra'ya ardından da Miami'ye uçurdular. Miami havaalanında David Packer'a rastladım ve onun Jamesonları tanıdığını öğrendim ve buna dayanarak bana tekne evimi verip Wilsonlardaki işi buldu ve bir fare, bir kilise faresi gibi yaşadım, ta ki Jabir al-Muwalid'i GB Birinci Sokakla nehrin köşesinde gördüğüm ana kadar ve gerisini zaten biliyorsunuz. Onu ben öldürmedim.

Burada bitiyor. Benden açıklama yapmamı istemeyin, çünkü yapamam. Bunlar benim hatırladıklarım ama hafızanın kaynaklarını kim biliyor ki? Veya yazgının? Yalnızca Tanrı. Yahut azizin **kendi** itiraflarının sonunda dediği gibi, İnsan aklının bunu anlaması için ne yapılabilir? Hangi melek bunu bir meleğe açıklayabilir? Bir insanın bunu kavraması için bir melek ne yapabilir? Ancak Sana sorulabilir, ancak Senden istenebilir, ancak Senin kapını çalabiliriz biz. Evet, doğrusu, işte böyle alınır, böyle bulunur, kapı böyle açılır.

Emmylou Dideroff

Emily Garigeau

(Mesih'in Kanı Hemşire Rahibeler Topluluğundan ayrılmış)

Böyle küçük bir kitapta, İkinci Dünya Savaşı sırasında Mesih'in Kanı Rahibe Kardeşlerin çektikleri ıstıraplarla verdikleri şehitleri tek tek saymak mümkün değildir ve bugün bile birçoğunun sonu bilinmemektedir. 1939'da Polonya Bölgesinde yetmiş üç kişiden geriye yalnızca üç Rahibe döndü. (Başkan Başrahibe Sr. Dr. Ludmilla Poniowski, Varşova'nın bombalanışı sırasında öldü. Savaş patladığında bir teftiş gezisi yapıyordu ve derhal Topluluk hastanesine koşup ameliyathanesi doğrudan isabet alana kadar yaralılara müdahale etmişti.) Nemours'daki Ana Eve Alman İşgal Kuvvetleri yetkilileri ordu için bir dinlenme evi olarak kullanılmak üzere el koyduklarında kayıtların birçoğu yok oldu ve Topluluğun Avrupa yöneticilerinin birçoğu çeşitli rejimler tarafından katledildi. Gestapo, rahibe kardeşlerin Yahudilerle Nazilerin diğer masum kurbanlarını kurtarmak için ellerinden gelen her şeyi yapmaya yönlendiren gizli bir talimatını eline geçirdiğinde Ana Rahibe Sopenfeld 1941 yılının temmuz ayında tutuklandı, çünkü şöyle söylüyordu, "Alman Nazi Hükümeti bu halkın tümüne karşı bir savaşa girişmiştir ve bu halk savaşçı olmadığı için masum kurbanlar kabul edilip bizim kutlu hizmet andımızın kapsamında sayılmalıdır." 1943 yılının kış aylarında Ravensbrück toplama kampında öldü. Şubat 1944'te Topluluk tüm Alman İşgal bölgelerinde yasadışı ilan edilerek bütün manastırlarıyla varlıklarına el konuldu, birçok rahibe tutuklandı. Toplam seksen yedi rahibe toplama kamplarında yok oldu.

—ALINDIĞI ESER: *ÖLENE KADAR SADIK: MESİH'İN KANI
HEMŞİRE RAHİBELERİN HİKAYESİ,*
YAZAN SR. BENEDICTA COOLEY, SBC,
ROSARIAN PRESS, BOSTON, 1947.

Y İ R M İ İ K İ

M İAMİ NEHRİNİN KİRLİ kıyılarına vardıklarında neredeyse gece yarısıydı. Hastanedeki her şey beklenenden daha uzun sürmüştü, Paz işleri aceleye getirmeye kıyamamıştı. Önce Lorna'yı eve bırakmak istemiş ama Lorna reddetmiş ve Barlow da onu desteklemişti. Barlow, Packer'ın tekne evinde neyle karşılaşacakları hakkında hiçbir fikirleri olmadığını, tehlikeli bir suçlunun kaçışına kendileri karışmadan polisten destek isteme şanslarının bulunmadığını, zaten bütün bunların tek amacının da her şey aydınlığa kavuşana dek Emmylou'yu Federallerin ellerine bırakmamak olduğunu belirtmişti. Emmylou'yu polisin yardımıyla geri alırlarsa, çıkarılacak bir emirle onun kendi gözetimlerinden alınıp, Barlowlardan kaçırانların veya akrabalarının ellerine teslim edilmesi çok daha yüksek bir ihtimaldi. Böylece Lorna sudan elli metre kadar ötede, kiralık arabanın içinde, elinde bir cep telefonu, diğer ikisi bir saat içinde geri gelmezler veya ters bir şeyler olursa hemen oradan ayrılıp alarmı çalıştırması için sıkı sıkıya talimat almış olarak oturuyordu.

"Ters mi?" diye sormuştu. "Özür dilerim, benim *doğru* için standartlarım biraz çarpıldı. Bu noktada *ters* ne olabilir acaba?"

Paz bu sözcüğü kullandığına pişman olmuştu. "Peş peşe silah atışı, makineli ateşi, büyük alev topları, hızla suya doğru

giden gangsterlerle dolu arabalar. Böyle şeyler. Başımızın çok büyük belada olduğu veya öldüğümüz kabulüyle.”

“Tamam. Anladım, silah atışları, alev topları, arabalar.” Bakıştılar. “Ölme, Jimmy.” Seni seviyorum sözü boğazında kaldı ve söylemek için kendini zorladı fakat Paz ondan önce davranıp söyledi; Lorna bunu akrabası olmayan bir erkekten ilk kez işitmişti.

“Ben de” dedi Lorna. “Ne kadar kısa olursa olsun, ömrümün kalanını seninle geçirmek isterim. İyi olur mu bu?”

“Böyle kötü konuşma, Lorna. Göz açıp kapayıncaya kadar dönmüş olacağız.”

KARANLIĞIN İÇİNE doğru yürüyüp gittiler. Lorna şoför koltuğunda oturuyor, zamanın geçişini, bu ürkütücü operasyondaki zamanı ve Kalan Zamanı düşünmemeye çalışıyordu. Eceline böylesine hazırlıksız olduğu için utanç duyuyordu. Uzun hastalık hastalığı süreci de burada işe yaramamıştı. Oya, ona yaşamının bittiğini söylemişti, kesinlikle doğrudu ve onun, orada *bembé*’deki ay yüzlü hemşire yardımcısı değil de, gerçekten Ölümün Efendisi olduğunu düşünmeye başladığını fark etti. Görünmeyen bir dünyanın gerçekliğini kabul etmek, büyük ihtimalle bir eziklik, belki de ödeleklikti fakat stoacı yiğitliğin de ne anlamı vardı ki, kimi etkilemeye çalışıyorduk sonuçta? Üstelik ikinci görüş her ne derse desin (ve hâlâ bir tane bulmaya kararlı olacak kadar Lorna’ydı) artık ömrünün kesinlikle sonuna geldiğinin de farkındaydı. Şu an aklına Betsy Newhouse’ın anlattığı bir olay gelmişti. Betsy’nin arkadaşlarından biri göğüs kanseri olmuştu da Betsy gözünü kırpmadan onunla ilişkisini bitirmişti ya. Bundan böyle onunla arkadaşlık edemem, demişti Betsy, yapılacak bütün doğru şeyleri yaptı, diyet, spor, en iyi doktorlar, veya kendisi öyle söylüyor, fakat mutlaka bir şeyi yanlış yapmış olmalı, *bir şeyi...*

Lorna birden kendisinden tiksindi, nasıl olup da böyle bir kadınla bunca zaman geçirmişti? Çok değerli anlarını, şunun

bedeni, bunun cinsel yaşamı üstüne sarf edilen sözleri dinlemekle geçirmişti. Sheryl Waits'le konuşmak için büyük bir istek duydu, onu bir haftadır, belki de daha uzun süredir aramamıştı. Şimdi geç olmuştu ama Sheryl konuşmaya yedi gün /yirmi dört saat hazır olmasıyla ünlüydü. Tuşlara bastı.

Lorna konuşmaya başlarken, "Özür dilerim, yabancılardan gelen telefon çağrılarını kabul etmiyoruz" dedi Sheryl.

"Haydi bırak bunları, Sheryl."

"Sen kendin bırak. Telesekreterine ne çok mesaj bıraktığımı biliyorsun musun? Nerelerdeydin kızım?"

"Jimmy'leydim."

"Elbette, Jimmy'leydin. Haydi, ne kadar haklı olduğumu söyleyebilirsin."

"Haklıydın."

"Elbette, haklıydım. Eh? Devamını alayım!"

Lorna, "Grand Cayman'a gittik" diyerek bu yolculukla yaşadıkları tatsızlıkları romantik bir maceraya dönüştürüp arkadaşının sevinç çığlıkları atmasına neden oldu. Lorna ne yapılan biyopsinin kötü çıktığından, ne de ölmekte olduğundan bahsetti çünkü Sheryl'in hemen atlayıp yanına geleceğini ve kendisine sarılıp elini tutacağını adı gibi biliyor, tehlikeli bir serüvende gözcülük yaparken, şu anki durumunun acıklı film sahnelerine girmek istemiyordu.

"Demek" dedi Sheryl, "bu iş resmen ciddiyete bindi. Acaba şimdiye kadar s-sözcüğü geçti mi? Peki ya e-sözcüğü geçti mi?"

"Önceki evet, fakat sonraki hayır."

"Ama yolda, değil mi?"

"Olabilir. Bunu zaman gösterecek."

"Hey, tatlım, hasta mısın? Sesin tuhaf geliyor."

Teknenin bulunduğu taraftan, nehrin bu tarafına sıralanmış barakalarla atölyelerin duvarlarında yankılanan güçlü bir güm-bürtü geldi.

“Yok, iyiyim” dedi Lorna. “Bak, gitmem lazım. Sadece sana seni sevdiğimi söylemeye açmışım.”

Bir suskunluk oldu. “Şey, teşekkürler Lorna, ben de seni seviyorum. Her şeyin yolunda olduğundan emin misin?”

“Yok bir şey” deyip kapattı. Kulak kesilmişti. Bir gümbürtü daha geldi, ardından yalnızca sessizlikle bölgenin normal gece sesleri. Telefonu çaldı. Yine Sheryl’di, fakat çağrıyı almadı.

EMMYLOU’NUN ESKİ tekne evinin güvertesinde alçaktan sürünerek ilerleyip metrelerce karanlık suyun ötesinden Packer’ın mavna-üstü-kutusunda baktılar. Renkli televizyon ekranı pencereleri canlı bir ışıqla aydınlatıyordu ve ışıqla karşı hareket eden birisinin gölgesi görülüyordu.

“İçerde ne var öyle, motosiklet mi?”

“Evet, büyük bir Harley. Sanırım geceleri içeriye alıyor.”

“Akıllı herif. Nehir boyundaki cürümün haddi hesabı yok.”

Paz, “Tabancası var” dedi.

“Eh, o halde biz onu elinden almalıyız.” Barlow cebinden - bir çift no.1 fişek çıkartıp yanında taşıdığı 16’lık Ithaca çifttaye yerleştirdi. Ayrıca beline sokulmuş büyük bir altıpatları da vardı. Fişek yuvası kapanırken çıkan ses, Paz’a doğal olamayacak kadar yüksek gelmişti. Paz da kendi Glock’unun şarjörünü yerleştirdi.

“Şimdi, haydi bu işi bitirelim” dedi Barlow ve gökyüzünün zayıf aydınlığında, Paz onun bir linççi güruh lideri çehresini takındığını görebiliyordu. Barlow tekne evden aşağı atlayıp koşmaya başladı. İki adımda Packer’ın mavnasının güvertesinde jaluzili cam kapının önüne geldi ve hem çizmesi hem de silahının sapıyla vurup camı tuzla buz etti. Tam Harley’in etrafından dolaştığı sırada Packer’ın hareket ettiğini gördü, TV ekranının ışığında bir beyaz tişörtün kenarı. Teknenin kışına, yatak odasına gidiyordu. Packer, Barlow’un çiftesinin dipçiğini

tam kulağının üzerine yediğinde yorganını örtüyordu. Ardından sırtına bir diz dayanıp iki demir uç, bir pasta kalıbı gibi ensesine bastırdı. Yığılıp kaldı.

Barlow adamı çevirip namlu ağzını çenesinin altına dayadı. Packer'ın rengi kireç gibi solmuş, gözleri dışarı uğramıştı.

"Ne istiyorsun? Para mı?" sesi ciyak ciyak çıkıyordu.

"Kapa çeneni!" dedi Barlow. Packer'ın tabancasını, küçük parmağını namlunun ucuna takarak gizlediği yerden çıkartıp bir köşeye fırlattı. Tüfeğini adama doğrultarak biraz geri çekilip, "Ayağa kalk!" dedi.

Packer kalkıp yalpalayarak teknenin oturma odasına geçti. Kulağının üstündeki yaradan ince ince kan sızıyordu. TV'de bir otomobil reklamı vardı. Barlow çiftiyi kaldırdı, Packer'ın başına doğrultup tetiğe bastı ama son yarım saniyede namluyu yana çekti ve fişek Packer'ın kulağını sıyrıp doğruca televizyona gidip reklamdaki Honda'ya göbekten vurdu. Packer'ın yüzü çarpıldı ve idrar torbasının kontrolünü kaybetti. Ayaklarının altında bir göl oluştu. Barlow yemek masasından bir sandalye çekip adama doğru itti.

"Otur aşağı, lanet olası sidikli bebek!"

Packer oturdu. Gözlerini ondan ayırmadan, Barlow belindeki on beş santimlik bıçağı kınından çekti. Tüfeği yemek masasının üzerine bırakıp, pantolonunun cebinden bir koli bandı rulosu çıkarttı. Packer'ın kolları, elleri ve bacakları sandalyeye sıkıca bağlandığında, Barlow onun karşısına geçip kından çıkarttığı küçük bir taşla bıçağı bilemeye başladı. Taşın üzerine tükürüp bıçağı üstüne ha bire sürmeye başladı. Packer ipnotize olmuşçasına bıçağın hareketini izliyordu. Boğazı temizledikten sonra, "Kim... Kimsiniz?"

"Şey, bugün öğleden sonra senin oğlanların Clewiston'da evine zorla girip tabanca kabzasıyla yaraladıkları kadının kocasıym. Ve misafirimiz olan bir kadını da kaçırdılar." *Şırak şırak*, taşın üstüne sürdüğü bıçak.

“Bu işle bir ilgim yok” dedi Packer. “Clewiston mu? Neyin peşinde olduğunu...”

Bıçak birden parladı; bir yılanın saldırısı kadar hızlıydı. Packer alnında bir yanma hissetti ve acı acı bağırdı. Akan kan gözüne girince gözünü kırparak onu çıkarttı.

“Tanrı’nın adıyla yemin ederim...” Packer söze böyle başlamıştı ama Barlow bıçağın ucunu gözünden iki santim beride tutunca sustu.

“Böyle söz istemem” dedi Barlow. “Rabbin adını boş yere ağzına alanlara inanmayız biz.”

Şırak şırak şırak.

Packer, birkaç dakika sonra, “Ne yapacaksın?” diye sordu.

“Ee, sence ne olabilir ha? Sence, ömründe kimseye kırıcı bile davranmamış bir kadını dövdürmek için kukuletalı maşalar tutan bir herife yapılacak en doğru şey nedir?”

“Hey bak, param var, çok param var... Her şeyi düzeltirim. Bilmiyordum... Kimseyi incitmelerini asla söylemedim...”

“Paramı istemiyorum, pislik çuvalı” dedi Barlow alçak, sakin bir sesle. “Kan aktı ve buna karşılık kan dökülmesi gerek. Buraya gelirken yol boyu sana ne yapacağımı kurdum ve sanıyorum hak ettiğin şeyi buldum.”

Şırak şırak.

Barlow taşı yerine koydu. Bileğini yalayıp bıçakla bir tutam kılı tıraşladı. Bunu Packer’ın dışarı uğramış gözlerinin önüne tuttu.

“Hayli keskin, ha?”

Packer bir şey demedi. Barlow, “Neticede şuna karar verdim. Kafa derini yüzeceğim. Sence de adil sayılır mı? Karımın zavallı yüzünü bir görmeliydin. Bakınca yüreğim parçalandı. Çenesini kırdılar, biliyorsun.”

“Aman İsa, aman Tanrım...”

“Rabbin adını boş yere ağzına alanlarla ilgili sözlerimi işitmedin mi? Sen iyi dinlemiyorsun, Mr. Packer, hayatındaki büyük sorunlarından biri de bu olmalı. Benim büyük sorunumsa, biri aileme zarar verirse zıvanadan çıkar, deliririm, gözüm hiçbir şeyi görmez. Bunu geyiklere çok kez yapmıştım, daha henüz çocukken. Herhalde sana da aynı şekilde uygulanabilir. İlk önce başının etrafından şöyle bir halka keseceğim...”

Barlow bıçağın ucuyla Packer’ın başının etrafında hafifçe bir çember çizdi; öyle hafifti ki kan bile çıkmamıştı.

“Sonra bıçağımın ucunu şuradan derinin altına soktum mu, tepe derini çıkartabilirim. Aslında bir yüzme bıçağı olmalıydı ama herhalde bu eski Randall da iş görür. Nasılsa yeniden yerine takacak değilim. Neyse, daha sonra kulaklarının ön tarafından, çenenin arkasından yukarıya kadar keseceğim. Dikkatli ve ağır ağır yaparsam, sen de kafanı fazla sallamazsan sanırım bütün hepsini tek parçada çıkartabilirim. Göz kapakları nazik oldukları için en zor yeri orasıdır. Şimdi ağzını bantlayacağım çünkü sen kadınları kendi mutfaklarında dövdürtmek için - adam yollayan kahrolası bir ödeksin, demek ki büyük bir ihtimalle küçük bir kız gibi feryat figan ağlayacaktır, bütün şehri uyandırmak istemem.”

Barlow ağzını bantlayıp arkasına geçti ve eliyle delicesine kıvranan adamın çenesini kavrayıp başını kendi kemerinin tokasına dayadı. Bıçağı Packer’ın alına yerleştirip hafif hafif oynatarak ilerletmeye başladı.

Tekne sallandı. Paz odaya daldı, silahını doğrulmuştu. “Canın cehenneme Cletis! Ne *halt* ettiğini sanıyorsun?”

“Bu işe karışma, Jimmy!”

“Bırak o bıçağı! Ne yani, delirdin mi sen?”

Barlow bıçağı masaya bıraktı ama tüfeği kaptı ve silahını kendisine doğrultmuş duran Paz’a doğrulttu.

“Bırak onu Cletis! Şakam yok.”

Barlow tüfeği ateşledi. Fişek Harley'in yakıt deposuna isabet edip yarım düzine kadar delik açtı. Oda benzinin toksik kokusuyla doldu.

Paz, "Tamam, Cletis, çok açık anlattın fakat şimdi elinde boş bir çifteden başka bir şey kalmadı. Seni vurmak istemem ama o kahrolası tüfeği bırakıp bu tekneden defolup gitmezsen gözümü kırpmadan vururum bilmiş ol. Dışarı çık ve sakinleş! Sonra yanına geleceğim. Yürü!"

Uzun bir duraksamadan sonra, Barlow çiftmeyi duvara asıp çalımla dışarı çıktı. Onun ileri geri volta atarken söylediklerini işitiyorlardı. "Öfkelendiğin an, ya Rab, kızgın fırına döndüreceklerin onları; gazapla yutacak, ateşle tüketeceksin¹."

Paz, Packer'ın ağzındaki bandı çekip çıkarttı. "Tanrım, ne pislik bu böyle! Sen iyi misin?"

"Sence lanet olası neye benziyor? Çöz beni! Şu kahrolası köylü manyağı ömrünün sonuna kadar zindana attıracağım."

"Ah, böyle konuşmamalısın, Dave. Cletis'in seninle aynı zindanda olmasını istemezsin. İmkânı yok."

"Sen neden bahsediyorsun, kahrolası?"

"Cinayet, Dave" dedi Paz. Bu arada ağır adımlarla adamın arkasından dolaşıp yatak odasına geçmişti. Biraz arayınca kilitli bir Bond çanta buldu. Onu alıp yine salona döndü ve masanın üzerine, Barlow'un bıçağının yanına koydu.

"Al-Muwalid adlı bir Sudanlıyı Dodo Cortez denen adama öldürttün. Bu işi arkadaşın Jack Wilson yürüttü. Sonra ortalığı temizlemek için Wilson'u da öldürttün. Sıkı bir adamsın, Dave. Tabii Ignacio Hoffmann'a ulaşabilecek bir yol bulabileceğimi düşünemezdin ama buldum ve bir gangster olarak, yardıma çok hazır sayılırdı. Bana zavallı eski dostumuz Jack'le birlikte Floyd Mitchell adında birisinin kendisini ziyarete geldiklerini söyledi.

---

¹ Mezmurlar 21:9. Çeviri Türkçe Kutsal Kitaptan alınmıştır-ç.n.

Ignacio, Dodo'nun Sudanlıyı nasıl ve neden öldürdüğünü anlatıp seni bayağı iyi tarif etti. Floyd Mitchell sensin, Dave."

"Bunların hiçbirini kanıtlayamazsın."

"Haklısın, kanıtlayamam. Fakat, kanıtlamam gerektiğini de zannetmiyorum, çünkü bana bütün hikayeyi anlatacaksın; SRPU, Sudan, Emmylou Dideroff, petrol, lanet olası bütün ayrıntıları, hepsini. Yoksa..."

"Yoksa ne olur?" dedi Packer. "Bunlar için rozetini alacağımın farkındasın, değil mi?"

"Bu iyi, filmlerde çok iyi gider. Maalesef rozetimi bulmak için lağımları eşelemek zorunda kalacaksın. Şu anda, amirim Binbaşı Oliphant tarafından, bu olaydan elimi çekmem ve senden uzak durmam için doğrudan bana verilmiş yazılı bir emre karşı geliyorum. Gelecekte yiyecek sektöründe bir meslek edinmeyi planlıyorum."

Üstten gelen paldır küldür ayak sesleri ve homurdanmalar dışında, sessizlik oldu.

"Evet, yüksek makamlarca çok sıkı korunuyorsun, Dave. Ama ne yazık ki, tam şu anda senin alçak makamlı tek koruman benim. Bundan."

Paz gözlerini yukarı kaldırdı.

"...Doğru adam alınan öcü görünce sevinecek ve ayaklarını kötünün kanında yıkayacak.²"

"Yapar, emin ol. O bir köktendincidir. *Kelimenin tam anlamıyla* ayaklarını senin kanınla yıkayacaktır. Evet konuşmaya başlasan iyi olur. Çok yorgunum, bütün gün araba kullandım ve bir içki içip yatmak istiyorum."

Packer bir şey söylemedi.

"Tamam. Seçim senin. Biliyorsun, bu işte yanlış adama bulaştın. Emniyet Müdürünü öldürmeye kalktığı için onu polis

---

² Mezmurlar 58:10-ç.n.

kuvvetlerinden sepetlemişlerdi. Dinsel bir manyaktır o. Sen de şeytansın. Doğrusu, seninle işini bitirince, büyük bir ihtimalle şu benzin deposuna da bir kibrit atıp yürüyüp gidecektir." Paz, Barlow'un bıçağını alıp Bond çantasının kilidinin arasına soktu. Kilit açılıverdi, çantanın içinin yüzlük destelerle silme dolu olduğu görüldü. Isık çaldı. "Eh, bütün *bunların* yanmasına gönlümüz razı olmaz, değil mi? Bakalım başka neler var?" Paz, kapağın içindeki evrak gözlerini karıştırdı.

"Pasaportlar ha? Bak şurada eski dostumuz Floyd Mitchell var, bak hele tıpkı sana benziyor bu! Hayret bir şey. Bir de daha fazla kullanılmış var, Wayne Semple adına. Bu Wayne hep yollardaymış. Ooo, zamanının çoğunu Orta Doğu'da, hatta Sudan'da geçirmiş. Bir tane de kimlik kartı ha, yine Wayne Semple adına düzenlenmiş, Stratejik Kaynakları Koruma Biriminden. Galiba senin gerçek adın bu ama yine de ben sana Dave demeyi sürdüreceğim. Bana Dave'mişsin gibi geliyor. Fakat bunları bulduğum iyi oldu, çünkü yangından sonra cesedi tanıyabileceklerinden şüpheliyim."

"Parayı alabilirsin" dedi Packer. "Sadece bir telefon... sadece bir numarayı ara."

"Bu inanılmaz. Sen hâlâ anlamadın. Dave, para zaten bende ve ben parayla buradan çıktıktan sonra senin elin kolun bağlı, olsa olsa yirmi dakika daha ömrün kalacak. Bu evrakları postayla SERPU'ya yollarım. Ailenin eziyet çekmesini istemeyiz."

Paz çantayı alıp kapıya yürüdü. Tam kapıdan çıkarken Packer durması için bağırdı. Paz tekrar içeri girdi. Buzdolabına gidip bir bira alıp açtı ve uzun uzun içti. Packer'ın onu seyredip dudaklarını yaladığını gördü. "Oldukça susamış olmalısın, Dave. Sen de ister misin?"

Biraz sessizlik. Ardından Packer başını salladı. Paz bir bira daha alıp kapağını açtı ve Packer'ın ağzına tuttu. Yüzü Packer'dan bir metre kadar ötede olacak şekilde bir sandalyeye oturdu.

"Pekâlâ. Wayne Semple gerçek adın, değil mi?"

“Evet.”

“Federal Hükümetin bir görevlisisin, ha? Şu SERPU kuruluşunda mı?”

“Evet.”

“Orada ne yaparsın?”

“ İhale Müdürüyüm.”

Paz içtenlikle güldü. “Sözün gelişi. Resmen ne yaparsın?”

“Sana söyledim Ben bir GS-13 İhale Müdürüyüm. Öyle bir suç beyni filan değilim. Asla kimsenin incinmesini istemedim. Yalnızca biraz bilgi peşindeyim, al-Muwalid’in ne kadar bildiğini öğrenmeye çalışıyordum. O gerzeklerin onu pencereden aşağı atacaklarını bilmiyordum.”

“I-ih Dave. Bize burada bir suç beyni gerek. Ignacio’dan cinayetin nasıl işlendiğinin tüm ayrıntılarını aldığımı unutma. Birisi Emmylou Dideroff’u Miami’ye kadar izlemiş. Birisi firarda olan bu kadına kiralamak üzere küçük tekne evini hazır tutmuş ve birisi gözünü kadının üzerinde tutman için seni bu tekneye yerleştirmiş. Wilson’un yanındaki işi ona sen ayarladın, bunu biliyoruz ve ayrıca Wilson’un esas cinayeti düzenleyip tezgahı kurduğunu ve Emmylou’nun itiraflarını çalmaya kalkıştığını da biliyoruz. Yine birisi Emmylou’yu Barlowlarda bulup kaçırdı. Bu kişi sen değilsen, kim?”

“Müteahhit. Her şeyi o ayarladı. Ben sadece işi ihale eder, parayı öder, kayıtları filan tutarım.”

“Hangi müteahhit?”

“GSE, adı bu. Global Tedarik Müteahhitliği³. Yerel müteşebbisin adı John Hardy. Bütün bu işi yürüten odur. ”

“Gerçek adı nedir?”

---

³ GSE, *Global Supply Enterprizes* : Global Tedarik Müteahhitliği-ç.n.

"Benim bildiğim tek adı o. Hem neden uydurma bir isim kullansın ki?"

Paz adama uzun uzun baktı. Gerçekten bilmiyordu. "John Hardy çok ünlü bir kanun kaçağının adıydı. Çok tehlikeli ufak tefek bir adam. Yani bu adamı hiç araştırmadınız mı?"

"Araştırmak mı? Yani, onu Daha Temiz İşler Bürosuna almak için mi? Aptal olma! Bu herif Hartum'da ortaya çıktı ve işi yapabilecek birisiydi. Onu tuttuk."

"Benim alın teriyle kazandığım dolarlardan ona ne kadar verdin?"

"Şimdiye kadar bir iki milyon arası. Bunun büyük bir kısmı da Sudanlılara gitti."

"Uyduruk adı olan bir herife? Bir iki milyon mu?"

"Bu komik bir bedel. Ey Tanrım, bu antiterörizm işinde ortalıkta ne kadar para döndüğünden hiç haberin yok. Bu yıl kendi başıma harcamam gereken otuz iki milyon dolarlık bir bütçem var, benim, alt tarafı bir GS-kahrolası13'ün. Ne yapacaklarını bilmedikleri zaman işte böyle yaparlar, etrafa para saçarlar. Ayrıca bu bütçeni mali yılın sonuna kadar mutlaka harcaman gerekir, yoksa sepetlenirsin."

"Bu kötü, sepetlenmek yani" dedi Paz. "Peki şu Mr. Hardy şimdi nerededir acaba?"

"Bilmiyorum."

"Peki, bu kadarmış, Dave." Paz ayağa kalkıp çantayı aldı.

"*Bilmiyorum!*" Packer çığlık atmıştı. "Lütfen, GSE'yi kullanmanın bütün amacı her şeyin inkar edilebilmesidir. Nakit öderiz. Ne yaptıklarını bilmek *istemem*. Her şeyi Hardy yürütür. Mesih'in aşkı için, hey bana bir bak be! Benim bir katil olduğumu düşünebiliyor musun? Şu silah patladığında donuma işedim. Ben lanet olası bir bürokratım. Rockville'de yaşıyorum ve işe giderken iş arkadaşlarını sırayla arabaya alır..."

"Fakat Hoffmann'ı görmeye sen gittin."

"Hardy gitmek istemedi. Hoffmann'ın onu önceki bir işten tanıdığını söyledi. İşin içinde kendisinin olduğunu bilirse Hoffmann'ın katılmayacağını söyledi."

"Tamam, Dave. En başından başlayalım. Emmylou Dideroff adını ilk kez ne zaman duymuştun?"

"Sudan'da. Ama adının bu olduğunu bilmiyordum. Bu çok karmaşık... Arka plandaki olayları bilmiyorsun."

"O halde sen açıkla. Bütün gece vaktimiz var."

Packer tekrar bira içmek istedi, sonra derin bir nefes alıp anlatmaya başladı.

"SRPU'nun görevi petrolün akışını devam ettirmektir. Petrol teröristler için büyük bir hedeftir ya da olabilir. Dolayısıyla ters bir şeyin olmadığından emin olmak için petrol üreten ülkelerde adamlarımız var. Sudan küçük bir petrol üreticisi fakat aynı zamanda bir terörist yatağı ya da bir zamanlar öyleydi, dolayısıyla orada da adamlarımız vardı. Esas amaç, hükümetin isyancıları petrol sahalarıyla boru hatlarından uzak tutmaya yetecek kaynaklara sahip olduğundan emin olmaktır. Fazla büyük bir şey değil, aslında. Bu sevimsiz küçük bir görevdi, sadece benle benim amirim olan şahıs, Vernon McKay, ve yerli halktan bir avuç insan vardı. Fakat, biletimi kesmeleri için bir dış göreve gitmem gerekiyordu; altı aylık bir görev. Pekâlâ, birkaç haftadır oradaydım ki, bir Almax ekibinin ülkenin güneydoğusunda, Pibor nehrinin doğusunda, büyük bir rezerv bulduğuna dair söylentiler işitmeye başladık..."

"Almax kim?"

"Bir Çin-Fransız konsorsiyumu için çalışan bir petrol araştırma şirketi. Her neyse, onların haberleşmelerini izliyorduk ve ekip başı Terry Richardson'un mesajını ele geçirdik. Çok büyük bir rezervuara benzer bir şey bulduğundan bahsediyordu. Büyük görünüyordu, gerçekten büyük, belki de bir Libya kadar. Bir diyajenetik kapan."

“Bir ne?”

“Bu ender görülen bir oluşumdur ve çok zor keşfedilir, bu yüzden fark edilmemişti. Kısaca, bir petrol rezervuarının üzerinde duran bir fosil mercan resifidir. Libya’daki Sirte havzası böyle bir kapandır. Yaklaşık elli milyar varil kapasitesi vardır. Her neyse, Richardson ertesi gün verileri yollayacağını söylüyordu. Ondan veya Almax ekibinden alınan en son mesaj bu oldu. Haritadan silindiler. Hükümet bölgeye insanlar yolladı, devriye birlikler, önce az sayıdaydı ve hepsi yok oldular. Sonra uçaklar gönderdiler, daha güçlü birlikler, onlar da yok oldular. Hükümet çıldıracaktı çünkü nehrin öte tarafında açlıktan sefil olan mültecilerle birkaç SPLA milisinden başka kimsenin olmaması gerekiyordu. İşte bundan sonra Atiamabi’nin adını işitir olduk.”

“Bu adam kimdi peki?”

“Kadın. Beyaz bir kadın. Ona yerliler bu ismi takmışlardı. Pibor’un doğusundaki Wibok denen küçük bir kubur deliğinde ortaya çıkmıştı ve ardından göz açıp kapayıncaya kadar bu sersefil yerliler Sudanlıları keklik gibi avlamaya başlamışlardı. Bütün bölge kapandı. SPLA’daki irtibatlarımızla konuştuk, bu kadının kendileriyle bir ilgisi olmadığını söylediler. Hatta kadına onlar da kızıyorlardı çünkü oraya yollanan adam bir daha geri dönmüyordu. Ya da dönenler hep akla ziyan deli saçması hikayeler anlatıyorlardı. Kadın bir rahibeydi, öyle söylüyorlardı, güya mucizeler yapıyormuş, gökten yıldırımlar indiriyormuş filan, her çeşit zırva. Dolayısıyla McKay benden incelememi istedi çünkü bir rahibenin orada kahrolası Erwin Rommel rolü oynadığına inanamıyordu. Petrolle ilgilenen bir tür profesyonel olması gerekiyordu. Yani, o bölgede başka hiçbir şey yoktu ki. Kadının bir tür kukla olduğunu düşünüyorduk. Dolayısıyla nehrin karşısına geçecek yerliler tuttuk ve sıfıra sıfır elde var hiç. Sonra Hardy ortaya çıktı. Kadının kim olduğunu biliyordu; Emmylou Dideroff adında bir Amerikalı. Bin Ladin kadar manyak biri, dedi ama Katolik’ti ve gerçekten bir rahibeydi. Oradaki Müslümanlardan nefret ediyor, kendi sahip olacağı

küçük bir petrol krallığı elde etmeye çalışıyor ve kaynakları bir tür Hristiyan teokrasisi kurmak için kullanıyordu. Bilmek istediğimiz de zaten bu kadardı, tamam mı? Dünyadaki bütün lanet olası agel takmışlar ayaklanacaklar, gördünüz mü, biz demiştik, haçlılar geri dönüp petrolün peşine düştüler, diye yaygara kopartmaya başlayacaklardı. İsrail'den bin beter bir şey olacaktı. Tam bir felaket! Fakat politik olarak açıktan açığa bir şey yapamıyorduk. Yani, hele bu hükümetteki kahrolası sağ kattan tutucuların Sudanlı Müslümanlara böyle birisini devirmek için yardım ettiğimizi işittiklerini bir düşünsene, neler olur? Elbette Papanın bizim Başkanın kafasını ütölemesini hiç saymıyoruz. İşin tümüyle gizli kapaklı yürütülmesi gerekiyordu. Biraz içki alabilir miyim?"

Paz ona bira verdi. Adam içti, geçirdi, öyküye kaldığı yerden devam etti.

"İşte burada al-Muwalid devreye girdi. Kendisi bizim GOS'taki bağlantımızdı..."

"Ne?..."

"GOS, *Government of Sudan*, Sudan hükümeti. O da bizim yaptığımız işi yapıyordu; petrolün akışını devam ettirmek. Bir askeri birliği vardı, uçaklar, birkaç tankla zırhlı personel taşıyıcılar falan..."

"Petrolün akışını sürdürmek için mi? Tanklar ha?"

"Evet, petrolün olduğu Bahrü'l Gazal havzasındaki halkı oradan sürüyordu. Genellikle Arap milisleri kullanıyordu ama SPLA başını ağrıtmaya kalkışırsa kullanmak üzere ağır donanımı da vardı."

Paz, "Ben buna etnik temizleme denir sanıyordum" dedi.

"Pompa maliyetlerinden bir kısmı da budur. O halk yolunun üstündeydi ve onları başka yere sürüyordu. Neyse, biz Hardy'ye kaynak verdik ve Hardy de onların donanımını iyileştirdi, yani al-Muwalid'in teşkilatını. Al-Muwalid nehri geçip

bu ezici zaferi kazandı, kendi ifadesiyle. Eh, lanet olsun, ona ne-redeyse zırlı bir alay vermiştik, bu nedenle şaşırmadık. Ve kal-tağı da ele geçirmişti. Bu iyiydi tabii ama ele geçirebildiği başka hiç kimse yoktu. Ne esirler, ne petrol ekibi, ne de kahrolası ve-riler. Yani karşılaştıralım, o bölgede karşıdakiler, bilirsin..." Packer'ın yanakları kızardı.

Paz yardımcı olurcasına, "Zenciler, demek istiyorsun" dedi. "Aptal orman şaşkınları. Devam et, lütfen."

Packer boğazını sertçe temizleyip devam etti. "Tamam, gerçekten büyük bir başarı kazanıp kazanmadığını anlamamız çok kritik bir önem taşıyordu. McKay burada Amerika'yı dev-reye soktu. Bu büyük bir politik meseleydi. Ta en tepeye ka-dar."

"Neden?"

"Şey, eğer gerçekten dendiği kadar büyükse, Libya kadar sayalım, Sudan hakkında ne yapacağımıza bir karar vermek durumundaydık. Altı yüz milyon rezervli bir ülke başka, altmış milyar ve üstü bambaşka bir mesele. Üstelik ülke yanlarında Suudilerin Metodist kadar masum kaldığı bir avuç İslam çılgını tarafından yönetiliyordu. Dolayısıyla bir ihtilal yapmayı dene-yip bu çılgınları o ülkeden atacak mıydık? Yoksa desteğimizi SPLA'ya vererek, o bölgeyi ele geçirmelerini sağlayıp onları ba-ğimsizlik ilan etmeye mi zorlayacaktık? Aslında belki orada korkunç bir rezervin üstünde oturan görünürde Hristiyan bir devlet iyi olabilirdi. Her ne kadar bu Müslümanları çok kızdı-rırdı ki, şimdi tam ihtiyacımız olan şey yani. Mesele şuydu ki, Almax ekibinin ne keşfettiğini öğrenmemize kadar büyük balık politik bir karar alamazdı. Al-Muwalid'i sıkıştırmaya başladık. O sırada kadın elindeydi. Kadını görebilir miyiz? Hayır. Veri-leri buldun mu? Yorum yok. Bu büyük zaferi kazandın, artık o bölgede egemensin, haydi gidip büyük bir araştırma daha baş-latalım. Şu anda durum orada çok nazık, dedi. Böyle bir sürü zırva. Tüm kahrolası ülkede kimse doğrudan bir yanıt vermi-yordu. Ardından hemen hemen eş zamanlı olarak üç şeyi bir-

den öğrendik. Bir, Almax ekibi ölmüştü, kendi kamyonetlerinde en ufak bir veri ele geçmeden yanmışlardı, iki, al-Muwalid aslında bu ra... Pibor yerlileri tarafından zımbalanmıştı dolayısıyla oraya başka bir ekip gönderme şansı da kalmıyordu, üç, Dideroff kaçmıştı."

"Bunları size kim söyledi?"

"Hardy. Bazı herifler gelip kadını al-Muwalid'in tuttuğu hapishaneden kaçırmışlardı. Profesyonelce yapılan bir iş, kendi halkından değil. Biz İsraililer diye düşündük fakat kaynaklarımız öyle olmadığını söylediler. Artık Washington deliye dönmeye başlamıştı. Bu arada kadın bir yıldan fazla bir süre buhar olup ortalıkta görünmedi. Onu çok ciddi aramıştık, bunu rahatlıkla söyleyebilirim. Kayıtlardaki tek Emmylou Dideroff, on yıl kadar önce küçük bir uyuşturucu baskınında elimizden kaçıp yok olmuştu. Ne bir çalışma kaydı, ne sabıka kaydı, ne kredi kartı kaydı, ne pasaport..."

"Tam senin gibi" dedi Paz. "Peki sonra?.."

"Hardy onu buldu. Nasıl bilmiyorum. Malta'da bir manastırdaydı fakat aklımız başımıza gelene kadar gene kaçtı. Artık Fedrallerin sahada olmasını gerektirecek kadar önemli biri olmuştu ve beni seçtiler. Hardy, Miami'ye gideceğini söyledi, bilmiyorum, belki peşine birilerini takmıştı fakat bir Londra-Miami uçuşunun yolcu listesinde görüldü, farklı bir isim kullanmaya bile gerek görmemiş, pasaportu kendi adına düzenlenmişti, şaşılacak şey. Onu havaalanında ben kendim karşıladım. Onunla biraz konuştuktan sonra, güvendiği bazı insanların adlarını verdim ve bundan sonrasını biliyorsunuz zaten, tekne ev, Wilson'un yanındaki iş. Onu atmacalar gibi gözlüyorduk ama kadın hiçbir bok yapmadı. Ne uzun mesafe telefon konuşmaları, ne temaslar, ne arkadaşlar. İşiyse kiliseye gidiyor, onun dışında bir barınma evinde gönüllü çalışıyordu, nokta. Sonra al-Muwalid şehre geldi. Şüphesiz alarma geçmiştik. Hardy'nin fikriydi."

"Hangi fikir?"

“İkisini bir araya getirelim, bulundukları yeri dinlemeye alalım, ne konuştuklarını görelim.”

“Bu çok acemice, hatta senin için bile. Plan Arap’ı öldürüp işi Emmylou’nun üzerine yıkmaktı, nokta. Onun dinsel bir çatlak olduğunu ve zihinsel bir değerlendirmeye alınacağını biliyordunuz. İşkence sırasında ele geçiremediklerinizden neleri psikiyatristin notlarından çıkartabileceğinizi görmek istiyordun. Bu nedenle sürekli itiraf defterlerini çalmaya çalışıyordunuz.”

Hiçbir şey söylemedi.

“Dave?” Paz yukarıyı gösteriyordu. Bam bam volta atan adımlar ve “Tanrımız Rab yaptıkları kötülüğü kendi başlarına getirecek, kötülükleri yüzünden köklerini kurutacak, evet, köklerini kurutacak.”⁴

Paz bıçağı eline aldı. “Belki de kesme işinde başlangıcı ben yapmalıyım” dedi. “O kadar zor olmasa gerek.”

Packer’ın yüzü ve omuzları düştü. Bir gözünden bir damla yaş süzüldü. “Off, lanet olsun” dedi. “Böyle pislikler yapamam. Bırakın gideyim, tamam mı?”

“Hikayeyi tamamlayınca.”

“Tamam, evet, plan öyleydi. Ve tımarhanede de birisi vardı, bir hastabakıcı, doktoru gözlemek için.”

“Doğru, plajdaki fotoğraflarımızı kim çekti peki?”

“Hardy. Ona bunun saçma olduğunu söylemiştim ama dinlemedi.”

“Kızıl saçlı olan o demek ki.”

“Evet.”

“Peki Domuzcuk, Casper ve Bugs?”

“İçlerinden biri o. Yanında da sadece iki adamı var.” Paz’ın bakışlarını gördü. “Aman Tanrım, *yemin* ederim. Artık yalan

---

⁴ Mezmurlar 94:23-ç.n.

söylemek istemiyorum. Eve gitmek istiyorum.” Bir süre göz yaşı döktü ve Paz, çantanın evrak gözlerindeki masaya boşaltırken onu biraz kendi haline bıraktı.

“Bütün bunlar da nedir?”

“Sadece faturalar. Bir çek hesabı var, kalan hepsi nakittir. Kullandığımız bir paravan o, kiralanan kamyonetlerle malzemeleri falan ödeyebilmek için.”

“Dün bir depo kiraladığınız anlaşılıyor. Tamiami Depolama Şti.”

“Ne diyorsa odur. Ben bir sürü belge imzalarım.”

“Kadını orada tutuyorlar, değil mi?” Yanıtı Packer’ın yüzü vermişti. Başıyla onayladı.

Paz çantayı aldı, Packer’ın başının arkasındaki rafa gizlice koyduğu mini kayıt cihazını kaptı ve benzin birikintisinin etrafından dolaşarak salonun öte ucuna yürüdü.

“Nereye gidiyorsun?” Packer bağırdı. “Gitme! Yemin ederim sana her şeyi söyledim! Lütfen!”

“Güverteye çıkınca Paz Barlow’a işaret etti. Barlow volta atmayı bırakıp alt güverteye indi.

Barlow, “Konuştu mu?” diye sordu. Packer’ın ağlamalarını ve Paz’ın dönmesi için haykırdığını işitebiliyorlardı.

“Evet. Kadını Batı Flagler’da bir depoda tutuyorlar. Nereye gidiyorsun?”

Barlow kırılmış kapıdan içeri adımını atıp, “Çiftem. Ve bıçağım. Markası Randall onun.”

Packer korkunç bir çığlık atıp sessiz kaldı. Barlow döndüğünde bıçağını siliyordu.

“Tanrı aşkına, Cletis...”

Barlow, bıçağını yerine koyarken, “Ona dokunmadım” dedi. “Herifin böyle işlere dayanacak sinirleri yok. Beni görür görmez yaşlı anneannem gibi bayılıverdi. Bileklerindeki bantları ince ince kestim ki, kurtulsun da altına doldurmasın.” Arabaya doğru

yürümeye başladılar. Paz, “Ya, baksana, öldürmekle ve ateşlerde yanmakla ilgili bütün şu şeyleri uydurdun mu sen?”

Barlow, gücenmiş bir ses tonuyla, “Mezmurlar, Jimmy” dedi. “Onlar Rabbin Sözü.”

Paz, eğlenircesine, “Deli zamanlarında seni tanımamış olduğum için çok memnunum” dedi. Ardından sokak lambalarının ışığında bir kez daha Barlow’un yüzünü inceledi; linççi güruh kimliği gitmiş, yerine yine yorgun, yaşlı bir adam gelmişti.

“İyi misin, Cletis?”

“Eh, yaşarım. Fakat az önce yaptıklarımı şeytanın biraz olsun içine girmesine izin vermeden yapamazsın ve onun iğrenç kokusu hâlâ ağzımda.”

GÖSTERİŞSİZ bir sıra dükkanın önüne yanaştıklarında Lorna, “Burayı biliyorum” dedi. Burası dünyanın en büyük Küba sandviçi dükkanı. Plaja gittiğimizde burada durmuştuk.”

“Doğru, Tamiami Depolama da onun hemen yanında.” Paz arka koltuğa baktı. “Bunu nasıl oynamak istiyorsun, Cletis?”

“Polis sensin” dedi Barlow. “Ama yerinde olsam doğruca o ofise gider, bekçiye senin tenekeyi gösterir ve depolama dolaplarının birinde kaçırılmış birisi olduğunu söyledim. Ben de bu arada Lorna’yla çevreyi gözetlerdim.”

Paz’ın dört katlı cepheli Tamiami Depolamanın binaları arasından ofisi işaret eden ışıklı levhaya doğru yürüyüşünü seyrettiler. Cletis çiftesini doldurdu.

Lorna, “Bunu kullanman gerekecek mi dersin?” diye sordu.

“Keşke hiç gerekmeseydi” dedi Barlow. “Ama kötü niyetli birileri çıkar da silahlarını bırakmazlarsa, Edna’yı yaralayan herifler olduklarını düşüneceğim; vay hallerine.”

UYUŞUK, ŞİŞKO BEKÇİ, bir yandan Paz’ın dedektif kimliğine bakarken, bir yandan da elindeki porno dergiyi saklamaya çabaladı. Paz, ona kiralama makbuzunu gösterip belirtilen dolabı

görmek istedi. Adam kart kutusundaki kartlara baktı ve Paz'ı gri, loş koridorlardan geçirip büyük bir asma kilit asılı bir depolama dolabının önüne getirdi. Paz bir demir makası istedi, kilidi kesip çıkarttı, içeri girdi.

Zeminde üzeri şeritlerle bağlanmış, çuval bezinden uzun bir paket vardı. Paz şeritleri kesmek için çakısını kullandı ve sargının katlarını muz soyarcasına açtı. İlk gördüğünde onu ölü sandı fakat göz kapaklarının titrediğini görüp nefesini duydu. Emmylou derin bir nefes alıp gözlerini açtı.

"Edna?.."

"İyi" dedi Paz. "Yaralı ama iyi. Sen nasılsın?"

"Bir kez daha kafaya darbe yedim" dedi. Yine yüzünde o gülümseme vardı. Paz sargıların kalanını da açıp onun ayağa kalkmasına yardım etti.

Paz, "İçlerinden tanıdığın oldu mu?" diye sordu.

"Hayır, karton maskeler takıyorlardı. Emirleri veren Bugs'dı. Ses yabancı gelmedi ama kesinlikle çıkartamadım. Fazla konuşmadı. Defteri istediler. Edna'yı da bu yüzden yaraladılar, Tann beni bağışlasın."

"John Hardy adı sana bir şey hatırlatıyor mu?"

Başını sallayıp, çığırmağa başladı, "'John Hardy belalı ufak bir herifti, her gün yanında altı patlarla gezerdi. Batı Virginia sınırında öldürdü biri, görmeliydiniz John Hardy'nin geberişini, Ey iyi Rab, bak John Hardy de geberdi gitti' Orne Foy'un en sevdiği şarkıydı bu. Neden?"

"Packer operasyonu yöneten herifin adının bu olduğunu söyledi. Gerçek adını biliyor musun?"

Emmylou, omuz silkti. "Bilemeyeceğim."

Yalancı, diye düşündü Paz, fakat bir şey söylemeden onu alıp dışarı çıkarttı, bekçi aptallaşmış öylece duruyordu, loş koridorlardan geçtiler.

DIŞARIDA, CLETİS BARLOW çiftesini kucağına almış, Taurus'un yanında duruyordu. Saat ikiye geçiyordu, hava sisliydi, trafik ışıklarıyla kaldırımlar arada sırada bir alışveriş arabası iten birkaç kişi dışında ıssızdı. Evsiz barksızlar için harika bir çevreydi.

Bir motor homurtusu işitildi ve koyu renk camlı beyaz bir Ford Explorer On dokuzuncu Caddenin köşesinden dönüp hızla geldi. Sürücü aracı sokağın karşı tarafında, Tamiaimi Depolama'nın hizasında sert bir fren yaparak durdurdu. Yan koltukta oturan kişiyle aynı anda kapıları açıp aşağıya atladılar. Her ikisi de iri yarı adamlardı ve siyah kot pantolonlarla siyah başlıklı sivetşörtler giyorlardı. Yüzlerinde plastik maskeler vardı; Domuzcuk ve Sevimli Hayalet Casper. Yolun orta çizgisini geçtikleri anda Barlow önlerine çıktı, Ithaca'sını onlara doğrultmuştu.

Adamlar durdular. Gördükleri elinde eski model iki atımlık bir çiftte olan sıska, ihtiyar bir adamdı, ki bundan fazla etkilennememişlerdi. Barlow onların böyle düşündüklerini duruşlarından anlamıştı. Birbirlerine hızlı birer bakış atıp ani hareketle biri doğuya biri de batıya hamle yaptı. Dört adım atıp kendi etraflarında dönerlerken büyük kalibreli tabancalarını çektiler. İyi bir numaraydı ama kırk yıldır keklik avlayan bir adama sökmezdi. Barlow her iki namluyu da boşalttı, havayı her birinden çıkan on altışar .3 kalibre saçmalar doldurmuştu; biri sağa, biri sola.

Lorna ömründe hiç tüfekle ateş edildiğini görmemişti. Sesi filmlerde kimden daha yüksek, çok yüksekti ve hedef alınan adamlar, havada beş altı metre geriye uçmamışlar, patlamış balon gibi oldukları yere çöküp iki koyu tümsek halinde yığılmışlardı.

Paz silahını çekip koşarak yaklaştı, Emmylou arkasından ağır adımlarla geliyordu. Sokaktaki cesetleri inceleyip onlar için yapılabilecek hiçbir şey kalmadığını gördü. Barlow'la Paz birlikte onları yolun kenarına çektiler; yolda geriye sarı sokak lambalarının ölgün ışıkları altında petrol gibi kapkara görünen uzun, geniş kan izleri kalmıştı.

"Eh, kanlarını görmedim diyemezsin, Cletis."

Barlow, "'Kovalayıp yetiştin düşmanlarına, hepsi yok olma-
dan dönmedim. Ezdim onları, kalkamaz oldular, ayaklarının altına
serildiler.' Mezmur 18:37. Yaptıklarından memnun olduğumu
düşünmezsin umarım, Jimmy. Üzerime numara yaparak geldiler ve
başka şansım yoktu. Emniyet Müdürlüğünde otuz iki yıl geçirdim.
Daha ilk kez burada bir adam öldürdüm..."

Barlow kaldırımın kenarına oturup başını ellerinin arasına aldı.
Emmylou, yanına çöküp ona sarıldı. Lorna arabadan çıkıp
Barlow'un diğer yanında kaldırıma oturarak elini tuttu. Paz bu
resmi boş gözlerle seyretti; aklından bunun alegorik bir heykele
benzediğini geçirdi: Adaleti Teselli Eden İmanla Mantık. Barlow'un
yüzüne bakamıyordu çünkü biliyordu ki elinde çifte olan kendisi
olsaydı şimdiye çoktan ölmüş olacaktı, reflekslerinden dolayı değil,
elinden ölüm dağıtma gücü alınmış olduğundan.

Sonra arkasında bir arabanın kapısının açıldığını işitti,
döndü ve beyaz 4X4 Ford'un arkasından dışarı bir adam
atladığını gördü. Ufak tefek, ince birisiydi, o kadar ki Paz ilk
anda onu çocuk sandı. Gerçi adam hiç de çocuk yüzlü değildi.
Saçları kısa ve kıızıldı. Üzerinde tıpkı ölen diğer iki kişi gibi
siyah kot pantolonla sivetsört vardı. Elinde yarı otomatik bir
silah tutuyordu, Uzi ya da MP5 olabilirdi, Paz tam çıkartamadı.

"Bugs" dedi Paz. "Veya John Hardy."

Adam kocaman bir sırıtmayla, "Neler oluyor" dedi. "Paz,
neden sen de silahını yere bırakıp arkadaşlarının yanına otur-
muyorsun?"

Paz öyle yaptı.

"Selam Skeeter" dedi Emmylou Dideroff.

"Emmy" dedi silahlı adam. "Yıllar sonra seni yeniden gör-
mek ne güzel."

"Bu insanlara zarar verme, Skeeter. Beni al ve onları sal git-
sinler. Bilmek istediğin her şeyi söyleyeceğim sana."

“Oof, bırak *bunları*! Bunların hepsine fazlasıyla ihtiyacım var, aşkım. İşkence görmek, ölmüş sevgili Sudanlı dostumuzun keşfettiği gibi sana pek işlemedi ama belki dostlarına işkence etmem işe yarayabilir. Aslında şimdiye kadar kendim pek işkence yapmadım ama belki de acemi şansım tutar.”

Paz gözlerini adamın yüzünden ayıramıyordu. Sanki karnavaldaki bir çocuk gibi mutlu ve keyifliydi. Paz hep hayatta insanın amacının mutlu olmak olduğunu düşünürdü ama bu adam var oldukça artık öyle düşünmeyecekti.

“Bu mesele petrolle ilgili” dedi Paz.

“Haklısın oğlum. Petrol. Emmy orada petrol olduğunu biliyor ve onu kendi orman şaşkınları için emniyete almak istiyor, o yüzden devamlı yalan söylüyor. Defterlerde veya Dr. Wise’a açıklar diye düşünüyordum ama hayır. Hep yalan. Ah, unuttum, siz sonuncuyu görmediniz. Onu iyi saklamıştı ama yaşlı kadına biraz yüklenince baklayı ağzından çıkartıverdi.”

Barlow hırıldayarak yerinde kımıldandıysa da, iki kadın kollarından tuttular.

Skeeter güldü. “Hey, moruk, kafanı uçurmamı mı istiyorsun?” Yine Emmylou’ya baktı. “Lanet olsun, kızım, bu insanlarla ne halt ediyorsun sen? Bir zenci, bir Yahudi ve bir salak dağ kovboyu, ne grup ama! Benim fikrimi sorarsan, devrimci bir fahişeyken çok daha iyiydin.”

“Skeeter, lütfen...”

“Kusuruma bakmazsanız, birisini aramalıyım. Ben minik bir herifim, bunca kalabalığı yardım almadan tek başıma idare etmem zor olacak.” Bir cep telefonu çıkarıp açtı. Lorna’ya bakıp, “Sence kötü tavırlarımın nedeni bu olabilir mi; yarım porsiyon olmam?”

Lorna, “Hayır, bence sen bir goril bile olsaydın, yine aynı pislik olurdun” dedi.

Skeeter güldü. "Pek tedavi edici olmadı, Doktor. Emmy'den biraz örnek al, sempati, empati, bütün şu iyi zırvalar. Sırf bu yüzden, gideceğimiz yere vardığımızda sanırım işe seninle başlayacağım."

Tuşlara basarken silahı hiç kımıldamadı. Sessiz sokakta bipler olağanüstü gürültüydü.

RİGOBERTO MUNOZ, BİR SÜREDİR depo binasıyla dükkanların arasındaki boşluktan olan bitenleri, korkuyla keyif alma karışımı bir duyguyla izliyordu. Beyaz şarap şişesinin çoğunu içmiş, kafasına ince alüminyum folyo sarmıştı ama işte hâlâ sesleri duyuyordu. Şu anda izledikleri bütün bu dünya dışı mesajların doğruluğunu açıkça kanıtlıyordu. Şu iyi doktorla harika gülümseyen kadın uzaylılar tarafından esir alınmışlardı, demek ki uzaylılar gerçekten vardı ve Jackson akıl hastanesindeki bütün o aptal herifler yanılıyorlardı. Buna memnun olmuştu. Şu anda karşıda bir uzaylının çıkarttığı bir kontrol cihazının tuşlarına bastığını görüyordu. Rigoberto kasıklarında korkunç bir sıkışma hissediyordu ama bununla mücadele etti. Eski moda Küba balıkçı bıçağını çıkarttı, bina aralığından dışarı seğirtti, sokak lambalarının aralarındaki gölgelerden ilerliyor, arkadan saldırmak için arabaların çevrelerinden dolaşarak yaklaşıyordu. Yarı otomatik bir silahın ne olduğunu Angola'da Küba Ordusundaki günlerinden biliyordu. Rigoberto deliydi ama aptal değildi.

PAZ, "YALNIZCA ŞU İKİ adamın var sanıyordum" dedi.

"Ha, Dave'le konuşmuşsunuz" dedi Sonneborg. "Evet, bilirsin kartlarının hepsini göstermek pek yarar sağlamaz, özellikle onun gibi gerzek pisliklere. Hayır, senin ve doktorun evlerinizi gözetleyen adamlarım var..." Telefona, "Alo, Benny. Hemen depoya gel. Evet, hemen geri zekalı" dedi. Çağırışı kesip bir başka numarayı aradı. "Of, kahretsin, bu salağın telefonunu kapattığını söyleme bana..." dedi.

Paz, Emmylou'nun bir karar verdiğini anlamıştı, dudaklarını sıkışmış, başını sallıyordu. Sonra kalkıp Paz'ın silahını bıraktığı yere doğru yürümeye başladı.

Skeeter silahını ona doğrultup bağırdı, "Olduğun yerde kal, geri zekalı kaltak!" ve kadının önüne doğru birkaç atış yaptı. Mermerler yol üzerinde kayarak gitti ve bir arabanın alarmı çalmaya başladı. Kadın tabancanın üzerine eğildi. Skeeter kolunu uzatıp silahını Lorna'ya doğrulttu. "O kahrolası silaha dokunduğun an bu kadının kafasını uçururum" diye haykırdı.

Emmylou Glock'u aldı ve aynı anda Rigoberto Munoz beyaz 4X4'ün arkasından hızla çıkıp bıçağını Skeeter'ın sırtından böğrüne sapladı. Skeeter cep telefonunu düşürdü. Kendi etrafında dönüp arkasına baktığında, İspanyolca olarak haykıran, pis, hemen hemen hiç dişi olmayan, kafasına parlak folyo-
dan bir kep takmış bir serseri gördü. Adam oynaya oynaya arabanın arkasına kaçmıştı. Skeeter arkasından yarım şarjör boşalttı; camlar parçalanmış, çelik delinmişti ama adamın vurulduğuna dair bir belirti yoktu. Arkasına, korkunç acıyan yere doğru uzandığında eline tahta bir bıçak sapı geldi. "Bu kahrolası da ne?.." dedi kendi kendine ve yere yığıldı.

Skeeter'ın başı yere düştüğü anda Paz harekete geçti. Adamın silahına bir tekme savurup vanın altına attı, ardından nabzını kontrol etti. Nabız yoktu, Emmylou'dan kendi silahını aldı ve beyaz aracın içine geçip oturdu. Tahmin ettiği gibi dördüncü ve son defteri orada buldu.

Paz dışarı çıktığında, "Öldü mü?" diye sordu Emmylou. Adamın cesedinin hemen başında ayakta duruyordu.

"Evet" dedi Paz. "Onun bu işin içinde olduğunu biliyordun, değil mi?"

"Hayır, çete reisi ben değilim, Dedektif."

Paz, "Eh, evet, sensin" dedi, "kendi tatlı tarzınla. Ve hatta Lorna'yı vurmasına da izin verecektin, öyle değil mi?"

Emmylou, "Ben ona silah doğrultmuşken Lorna'yı vurmazdı, bana ateş edecekti. Ama Rab bir melek gönderdi."

"Şizofrenik bir Kübalı o, Emmylou."

"Evet, Rabbin bir meleği. Bütün meleklerin tüylü kanatları ve şahane sarı saçları olmaz."

Paz, içinden hemen o anda Emmylou'yu kendi elleriyle vurmak geçtiyse de, dönüp Barlow'la konuştu. "Cletis, rica etsem hanımları arabaya alıp Lorna'nın evine götürsen. En kısa zamanda ben de oraya geleceğim. Hepinizin hemen gitmesi gerek. Şimdiye kadar oradaki bekçi çoktan polisi aramıştır."

Lorna, "Sen de polissin" dedi.

"Olabilir ama çok sürmez" dedi Paz ve Cletis Barlow'a hüznle baktı.

Ardından Tito Morales'i aradı.

Maalesef bu eserin adı oldukça teknik görünüyor, ne de olsa hemşire rahibelerin formasyonuyla herkes ilgilenmez. Böyle olmasaydı, o zaman belki de Azize Marie-Ange de Berville'nin, Tanrı'nın işinin belirli bir yönüne odaklanmış, ant içilmiş bir dinsel hayatın nasıl yaşanacağına dair muhteşem bir ilkeler kitabı olan bu büyük eseri, Aziz Loyola'lı Ignatius'un *Ruhsal Çalışmalar*'ı veya Azize Avila'lı Tereza'nın *İçimizdeki Kale* adlı eserlerinin yanındaki yerini alırdı. Marie-Ange, eserinin Giriş bölümüne şu ünlü cümlesiyle başlıyor: "Bu hayat nedir ki, Tanrı Kendisi bize gerçek mutluluğun ölüm uykusunun ötesinde yattığına dair güvence verdiği halde, niçin hayatı bu kadar sevmeliyiz?" Dolayısıyla Hristiyan dininin büyük paradoksuna tamamen karşı çıkmaktadır: Önemümüzde bir başka, daha iyi dünya varsa, tek bildiğimizin değeri nedir? Onun eğitim yönteminin özü budur ve bu, kendisinden önce gelen büyük iki azizin eğitim yöntemlerinden farklıdır. Bu açıdan sofuluktan uzaktır; Marie-Ange, sofuluk yerine yaşam armağanına bütün biçimleriyle değer verir ve ayrıca, bedensel günahlar açısından dar görüşlü ahlaki bakışla hemen hiç ilgilenmez. Eserinin girişinde, "Rabbimiz günahkârları boşuna sevmedi" diye yazmıştır, "ve her durumda, günahtan en iyi arındıran kandır."

–ALINDIĞI ESER: *HEMŞİRE RAHİBELERİN FORMASYONU*,
YAZAN MARIE-ANGE DE BERVILLE, 8. BASKI
ÖNSÖZÜ YAZAN SR. MARGARET CLARE MCMAHAN, SBC,
NEW YORK, 1975.

Y İ R M İ Ü Ç

PAZ, LORNA'NIN evine ortağı Tito Morales'in kullandığı bir arabayla geldi. Genç polis, son olaylar hakkında ona ancak ortağını korumaya yetecek kadar bilgi verildiği için kızmış, somurtuyordu. Paz arabadan inerken, Tito, "Hani şu ortağına her şeyi söylemekle ilgili cümle neydi?"

"Yalnız dürüst polisleri ilgilendirir o" dedi Paz. "Kendine iyi bak, Morales. Delilerden de uzak dur."

Zili çaldı ve Barlow, S&W Model 10 altıpatlar tabancasını yanında tutarak kapıyı açtı.

"Sorun var mı?"

"Yok. Hanımlar uyuyorlar. Emmylou aşağıda, göz açıp kapayıncaya kadar uyudu. Lorna oturup şu defteri okudu."

"Sen de okudun mu?"

"Evet. 'Bundan sonra gökte büyük bir kalabalığın sesini andıran yüksek bir ses işittim. Haleluya, diyorlardı. Kurtarış, yücelik ve güç Tanrımızca özgüdür.' Vahiy 19:1."

"Bu kadar iyi, ha? Eh, galiba ben de okusam iyi olacak."

"Hiç durma. İnanıyorum ki sana iyi çok yararı olacaktır. Eh, artık başka bir şey yoksa, gideyim. Edna'nın yanında olmak isterim. Senin kiralık arabayı alacağım, mümkünse. Beni isterlerse, hepiniz nerede olduğumu biliyorsunuz." Barlow büyük tabancasını istenmeden teslim edip çıktı.

Paz defteri oturma odasında bir sehpanın üstünde buldu. Baştan sona okuyup bitirir bitirmez yatak odasına gitti. Üzerindekileri çıkartıp yere bir yığın halinde bıraktı, böyle bir şeyi çok ender yapardı. Yatağa, Lorna'nın yanına uzandı. Sırtüstü yattı. Çok bitkin olsa da, bütün bu olanlarla az önce okudukları yüzünden öyle huzursuz olmuştu ki, uyumak fikri olmayacak bir dedikodu gibi geliyordu. Emmylou'nun itirafını (üstelik man-yak sonuna bir de imza atmıştı) herhangi bir savcıya kanıt olarak sunsa savcı ne yapardı diye düşündü. Bu fikir onu yüksek sesle güldürdü; isteri düzeyinin hemen sınırında çirkin ve yüksek perdeden bir sestti bu. Ses yüzünden Lorna inleyip kıpırdandı, kayıp ona biraz daha sokuldu. Paz elini onun kalça kavisinin altına kaydırđı, bu hareketiyle yüzü de kadının omzuna iyice yaklaşmış oldu. Teninden yayılan uyku kokusunu içine çekti. Vanilyaya benziyor, diye düşündü, yoksa bu bir sinestezi miydi, nefis bir şeydi bu kadın.

İşte bu noktada Paz sürüngen beynine teslim oldu. Lorna uykusunda tepki veriyordu, sonra hemen hemen birleşmenin orta yerinde ayılıp hoşnutluğunu belirten ve erkeği hoşnut eden sesler çıkarttı, her zaman çıkartmaya alışık olduklarından biraz daha yüksek, diye düşündü Paz, bir çığlık veya konuşma yerine iç çekerek inlemeler; aslında bu üçünün arasında en hoşuna giden de buydu. Sesin yükselişinin, hemen baş ucunun öte tarafındaki misafir odasında uyuyan (veya uyumayan) kadınla bir ilgisi olabileceğini düşündü. Bazı kadınların iş üstünde olduklarını afişe etmekten çok hoşlandıklarını keşfetmişti ya da belki de burada özel bir durum söz konusuydu.

Ne olursa olsun, beynindeki parazit de bu sayede atılmıştı. Ardından Lorna yan döndüğünde dijital saatinin pembemsi aydınlığında gördüğü yüzünün taşıdığı sıkıcı gerginliği atmış, zevkten pembeleşmiş ve yıllarca gençleşmiş olduğunu görüp sevindi. Paz, "'Bir kadın, tenine bir erkek dokunduğunda, bazen sırf erkek onun uyanışının zevkini alsın diye uyurmuş gibi yapar. Sonrasında öncekinden farklı uyur uylukları.' "

“Bunları şimdi mi uydurdun?”

“Hayır, Willa’nın şiirlerinden birinden. ‘Uyku’ adlı.”

Lorna gerilmişti ve ardından içinde rutubetli bir yerde dolanıp sıkışmış bir şeyi açmışçasına derin, uzun bir nefes verdi. “Hiç aldırmam, ben ölünce yine ona dönebilirsin.”

“Of, şu saçmalıkları keser misin, lütfen” dedi hafifçe ve yeniden uykuya dalana kadar yüzünü defalarca öptü. Hemen sonra kendisi de ona uykuda katıldı.

Sabah Paz kalktığında Lorna hâlâ uyuyordu. Acele duş alıp bavulundan çıkarttığı temiz giysilerini giydi. Ardından misafir odasına şöyle bir göz attı ve Cehennemden Çıkma Eski Sanığın siyah saçlı başının yastığa gömülü olduğunu görünce memnun oldu. Yatağın yanında Paz’ın kadının tekne evinden alıp içine eşyalarını doldurduğu çanta vardı.

Yatak odasına döndüğünde Lorna kıpırdanıyordu. Eğilip onu öptü ama bu sıradan bir hoşça kal öpücüğünün ötesine geçiverdi.

Lorna, “Çabuk o üstündekileri çıkart” diye buyurdu.

“Olmaz. İlk iş olarak Oliphant’ı görmem gerek. Bu işte başı büyük belada ve yalnız kaldı. Ona bir açıklama yapmak boy-numun borcu.”

“Ona şeyi de söyleyecek... O kahrolası şey de ne öyle?”

“Bir .38’lik altıpatlar. Bunu sana bırakıyorum. Cep telefonun da hemen yanında duruyor. Dün gece bütün kötü herifleri enselemiş olabiliriz ama ne olur, ne olmaz. Kimsenin, bir, elinde bir emir olduğunu görmeden, iki, bana telefon etmeden bu kadını almasına izin verme. Tamam mı?”

Lorna, eliyle bir asker selamı verip, buruk bir ifadeyle, “Baş üstüne komutanım” dedi. “Yeniden uykuya dalarsam, uyandığımda bütün bunlar olmamış olabilir mi?”

Paz güldü, onu tekrar öptü ve bir taksi çağırmak için çıktı.

BU SABAH PAZ kahvesini üzerinde ULUSAL VERGİ KAÇAKÇILIĞI KONFERANSI, SALT LAKE CITY, 1999 yazan bir kupadan içiyordu ki bunun, tadını iyileştirmekte kahveye hiç katkısı olmamıştı. Oliphant yorgun gözüküyordu, sanki gecenin orta yerinde bir kere Paz'ın telefonuyla uyandıktan sonra bir daha hiç uyuyamamış gibiydi.

Oliphant masasındaki kağıt yığınının parmağını vurup duruyordu; Paz'ın sabahın erken saatlerinde hazırlayıp zımbaladığı rapor. "Burada Wilson'un öldürülmesiyle ilgili bir ipucu peşinde olduğunuz yazıyor ki, bu bizim olayımız değil ve ayrıca özellikle bundan uzak durman için sana emri ben vermiştim. Tek başınaydın, yine emirlere aykırı olarak. Üstelik bir çifte taşıyordun. Bir dört çekerde iki adam geldiler, silahlarını sana doğrulttular ve sen ikisini birden çifteyle öldürdün. Sonra sen cesetleri incelerken arabadan üçüncü bir kişi çıkarak seni yarı otomatik bir silahla tehdit etti. Sonra, bu adam cep telefonu ile birini ararken, evsiz barksız bir adam gelerek onu arkadan bıçaklayıp kaçtı. Sen destek çağırdın ve daha sonra Mr. Yarı Otomatik Silah'ın telefonla çağırdığı diğer iki adamı da tutukladın. Bu Mr. Yarı Otomatik Silah'ın hem Wilson, hem de al-Muwalid cinayetlerinin ardındaki kişi olduğu anlaşıldı. Adı Siegfried W. Sonneborg, veya Skeeter Sonneborg ya da John Hardy diye bilinir, silah tüccarı ve uluslararası güvenlik danışmanı, aynı zamanda uzun süredir peşinde olduğumuz suçlu elebaşısı. Bunların ne kadarı gerçek?"

"Yarısı diyelim mi?"

"Dinleyelim bakalım."

"Emin misiniz? İnkâr edebilme şansınızı kaybedersiniz."

"Off, onun canı cehenneme! İnkâr edebilme şansından öyle bezdim ki kusabilirim."

"Tamam, patron. Her şeyden önce, Emmylou bizde. Hastaneden kaçtıktan sonra, şehir dışında gizlediğim bir yerden onu kaçırdılar. Onu kilitli bir depoya koymuşlar. Kadın şimdi güvenli ve açıklamayacağım bir yerde."

“Başkan Yardımcısının refakatinde. Eminim bu konuda konuşacak çok şeyleri vardır.”

“Doğru. İkincisi, bu herifleri ben vurmadım. Cletis Barlow vurdu. Beni koruyordu ve onlar gelip saldırdılar. Her ikisi için de Federal Kaçak Listesinden Arama Emirleri var. Dazlak silah kaçakçıları ve uyuşturucu dağıtıcılarıydılar. Büyük bir ihtimalle de ıskalamayacaklardı.”

“Hayır. Peki şu Sooneborg’un bir sokak serserisi tarafından bıçaklanması hakkında ne anlatacaksın? Bunu da uydurdun mu?”

“Hayır. Bu doğru. Sonneborg bizi etkisiz kılmıştı, yani ben, Emmylou, Barlow ve Dr.Wise...”

“Ne, Wise da mı? Hurricane Bandosu Takımını da getiremedin mi?”

“Hayır, onların gösterisi vardı. Neyse, bu herif nereden geldiği belli olmadan birdenbire ortaya çıkıp büyük bir balıkçı bıçağını onun karaciğerine soktu ve dönüp kaçtı. Rigoberto, gerçek, Marielista göçmenlerinden¹, bir üşütük. Onu alıp ebediyen içeri atacağız. Onun içeride kalması gerek.”

“Herhalde. Yine de oldukça ilginç bir tesadüf bu; onun tam senin ihtiyacının olduğu anda böyle ortaya çıkıvermesi. Kırk yıllık yasa uygulama işi bana böylesi tesadüflerden kuşku duymayı öğretti.”

“Ne söyleyebilirim ki, Binbaşım? Olay aynen böyle gelişti. Fakat gerçek şu ki, Emmylou Dideroff sahnedeysen böyle tuhaf tesadüfler yağmurdan sonra çıkan mantarlar gibi fışkırıyorlar. Bunlar kadının M.O.² parçası gibi geliyor.”

“Hımm. Herhalde bu Sonneborg denen herifin esas elebaşı olduğundan fazla bir kuşku yoktur, değil mi?”

---

¹ Marielista göçmenleri: 1970’lerin sonu, 1980’lerin başlarında Küba’da muhalif oldukları için Castro’dan kaçıp Florida’ya göçen yaklaşık 125,000 mülteciye verilen ad-ç.n.

² M.O. *modus operandi* (Lat.) : Bir işi yapma yöntemi, çalışma yolu-ç.n.

“Yok al-Muwalid, Wilson, silahlı saldırı ve şehir dışında adam kaırma olaylarındaki fail o, yani bu herifle çetesi, ki bu-
nu daha sonra enselediğimiz iki it de doğruladı; onlar da aynı
türden aşağılık adamlar ve konuşmaya can atıyorlar. Elebaşı
meselesine gelince, şey, Sonneborg resmi olarak Wayne Semple
adındaki, Floyd Mitchell veya David Packer diye de tanınan bir
Federal için çalışıyordu.”

“Bu kişi elimizde değil.”

“Hayır, fakat onu istiyor muyuz? Benim hissettiğim kada-
rıyla bütün pislik işler doğrudan Sonneborg’un başının altından
çıkmuş, yani anlaşıldığı kadarıyla oldukça malın gözü bir he-
rifmiş. Packer çekleri yazmış, fakat başka bir şekilde oyuna
bulaşmamış. Dün sabah saat dört buçuk sularında Morales’le
birlikte ona gittiğimizde orada tekne evden eser yoktu. Packer
temizlikçileri aramış olmalı. Büyük bir ihtimalle kendisi şu
anda Washington’un varoşlarına dönmüş, teknesi de denizin
açıklarında bir yerde bir su mezarlığına inmiştir.”

Oliphant hiçbir şey söylemedi. Dudaklarını büzüp gözle-
rini tavana dikti. Paz garip bir duyguya kapıldı, sanki bu ada-
mın da düşüncelerini, CNN’i izlerken ekranın altından geçen
haber bandını okur gibi görebiliyordu. Cebinden bir mikro ka-
set kayıt cihazı çıkartıp Oliphant’ın masasına bıraktı. “Bu size.”

“Nedir bu?”

“Packer’dan tam bir itiraf, isim isim sayıyor. Bütün bu mesele
Sudan petrolü; ABD hükümet ajanlarının, Sudan petrol politikası-
nı etkileme ve büyük bir petrol rezervinin keşfine ilişkin bilgi edin-
me girişimleri. Bu kişiler bu amacın peşinde koşarlarken, gerek
burada gerek orada ne çok yasadışı edimler gerçekleştirmişler,
Tanrı bilir; bunlar arasında etnik temizlik, soykırım girişimleri, iş-
kence etmek ve Florida’daki bu iki cinayet de var. Bence bunu gü-
venli bir yerde saklarsanız ve D.C.’dekileri bundan haberdar eder-
seniz, en azından bu açıdan gelebilecek baskılardan uzak kalırsı-

nız. Yani Meksika tipi bir uzak duruştan³ bahsediyorum. Yoksa kaçırdığım daha ince bir şey mi var?”

Oliphant uzun bir süre bu küçük dikdörtgen nesneden gözlerini ayırmadı ve ardından alıp cebine koydu. “Hayır, sanırım haklısın. Beni suçlamayacaklardır. Beni öldürebilirler ama kesinlikle diğer yolu seçmezler. Sana teşekkür ederdim... yoo, sana içtenlikle teşekkür ederim, fakat Tanrı biliyor ya, bütün bunlardan bir zehirmişçesine nefret ediyorum.”

“Rica ederim, efendim” dedi Paz. “Geriye yalnızca diğer iki husus kaldı. İlki, benimle Dr.Wise’in yasa dışı biçimde eyalet gözetiminden kaçırdığımız, tehlikeli, kafadan çatlak, firari Emmylou Dideroff. Ben oyumu, bu kadının da tıpkı David Packer gibi buharlaşması yönünde kullanıyorum.”

“Oydaşız. Bir planın var sanıyorum.”

“Öyle gibi. Dün gece bizim saatimizle üç buçuğu biraz geç Roma’ya telefon ettim. Mesih’in Kanı Hemşire Rahibeler Topluluğunda çok kibar bir hanımla konuştum. Ona kendimi tanıttım ve Başrahibelerinin kendi hanımlarından birinin şu anki durumu hakkında bilgi almak isteyebileceğini söyledim. Onlar bizim Emmylou’ya, Emily Garigeau diyorlar. Gördüğüm kadarıyla, Roma bu konuyla çok ilgilendi.”

“Ne yapacaklar peki?”

“En ufak bir fikrim yok. Fakat bu çok güçlü bir kuruluş. Bir şeyler düşüneceklerinden eminim.”

“Peki. Diğer husus nedir?”

---

³ Meksika tipi uzak duruş, *Mexican standoff* (İng.) : Kimsenin açıkça üstünlük sağlayamayacağı, yapılacak bir hamlenin her iki tarafa da çok ciddi zararlar vereceği bir durumda kalıp karşılıklı çekilmek. Bu deyiş, birçok Meksikalının karşı karşıya gelip herkesin tabancalarını birbirine yönelttiği ve çatışmaktan vazgeçip geri geri uzaklaştıkları sahnelerden kaynaklanıyormuş-ç.n.

Paz, Glock'uyla yıldızlı kimliğini çıkartıp Oliphant'ın masasına bıraktı."

"Bunları size teslim ediyorum Binbaşım. Raporunuzu beni istifa etmeye zorladığınız şeklinde yazmanızı öneririm. Şimdiye kadar saydıklarımızdan herhangi biri düşündüğümüz gibi yürümezse böyle bir rapor sizi destekleyecektir. Sorumsuz kovboy gıcır gıcır temiz yeni yönetimin baskısıyla istifa etmiş olur. Birikmiş emeklik primimi topluca almak isterim."

"Jimmy, hiç bunu yapmak zorunda değilsin." Oliphant'ın yüzü gerçekten kaygılı bir ifade taşıyordu fakat Paz, daha derinde gizli bir düzeydeki rahatlama da gözlemledi.

"Yapıyorum, efendim. Meslekte şimdiye kadar iki herifi öldürdüm ve dün gece kesinlikle gördüm ki bunu bir daha yapamayacağım. Eğer sokakta kalmayı sürdürürsem bir gün kendimi kaybedeceğim ve birisi gene ölecek." Ayağa kalkıp elini uzattı. "Sizin emrinizde çalışmak bir zevkti, Binbaşım" dedi. "Bir ara restorana buyurun. Size yemek ısmarlayayım."

LORNA UYUMAYI biraz gönülsüzce bırakıp sendeleyerek banyoya giriyor. Evin önceki sahiplerinden kalma duvar aynasının önünde duraklayıp kendini inceliyor. Çökmüş görüneceği güne kadar daha gidecek çok yolu var ama başlıyor işte. Aklından, sararmış iskelet gibi bir hurdaya dönüşmeden önce, şimdilerde moda olduğu gibi, incecik bir kadın olacağım kısa bir dönem olacak diye geçiriyor. Öte yandan şimdiye kadar çıktığı erkekler içinde en hoş olayla ömrümde hiç olmadığı kadar muhteşem seks yapıyorum; bu ne demek oluyor şimdi, berbat bir yemeğin üzerine enfes bir tatlı mı? Ne? Birden Tanrı'ya hitap ettiğinin farkına varıp, Emmylou'nun, Kutsal Ruh'un varsayılan espri anlayışından bahsettiği son defterini hatırlıyor. Merak ediyor, acaba bütün bunlara inanmak nasıl bir şey olurdu? Şöyle bir zihnini tarıyor ama hiç tutamak bulamıyor. Bilakis sanki bu yöndeki herhangi bir araştırmayı kısıtlayıp son

günlerde başına gelen her şeye materyalist bir açıklamayı bir PowerPoint slayt gösterisiymiş gibi başlatan, tampona benzer bir şey var içinde.

Şimdi yine bezelerini elliyor, şişleri artmamış. Kendini sıcak hissedip ateşine bakıyor. Ateşi 38°. Hâlâ biraz bulantısı var fakat öyle kusturacak kadar değil. Ölümü hissediyor ama öyle çok yakında değil. Duşa girip, sevişmenin kalıntılarını üzerinden temizliyor. Yine bu arada daha ne kadar bunu sürdüreceğini merak ediyor; hastalığı iyice ağırlaşmadan veya artık yapmak istemeyeceği zamandan önce daha ne kadar. Sonra, o duruma geldiğinde zaten haplarla beni uyuşturmuş olurlar diye düşünüyor. Bir yandan giyinirken, bir yandan da, henüz ona hastalığın damgasını vurmadığı aklından geçiyor, çok daha çökmüş olmalıyım ama değilim, sanki bunun üzerinde yüzüyormuşum gibi hissediyorum, sanki benim değil de başkasının başına geliyormuş gibi. Şu meşhur inkar safhası mı ki? Büyük bir ihtimalle.

Duştan çıkarken, misafir odasının kapısının açık olduğunu görüyor ve mutfakta bir hareket işitiyor. Buzdolabının kapısı kapanıyor. İşte Emmylou orada, üzerine bir tişörtle bir şort geçirmiş, elinde bir kap yoğurt var.

“Ooo, kalkmışsın!” diyerek yoğurdu hafifçe sallıyor. “Umarım sence bir mahzuru yoktur... En son ne zaman yemek yediğimi hatırlamıyorum bile.”

“Hayır, aptal olma. İstersen sana sahanda jambonlu yumurta yapabilirim.”

“Yok, bu yeter.”

Lorna kahve yapıyor ve kahveleriyle yiyeceklerini alıp arka terasa geçiyorlar. Hava artık serinlemiş. Komşu klimalar sonbahar sessizliğine geçmişler ve taklitçi kuşların tepeyi, kemer gibi sarmış bitkiler arasında öttükleri duyuluyor. Lorna kahvesinden bir yudum alıp bir dilim kızarmış ekmeğin köşesini ısırıyor. Artık hiç acıkmıyor. Oysa Emmylou bir hasır koltukta bağdaş kurmuş, büyük bir keyifle hem yoğurdunu hem de dört dilim kızarmış ekmeği reçelle yemeğe koyulmuş.

Ancak on dördünde görünüyor. Lorna onun itiraflarında anlattığı şeyleri yaşadığına inanamıyor; bütün şu öldürme, fa-
hişelik, ordulara komuta etme, kan içinde yürüme... Bunları ne-
resinde saklıyor? Lorna kadının bir ayağının tabanındaki yara
izlerini görüyor; sanki tutkal dökülüp kurumuş gibi duran sert-
leşmiş dokular. Ruhsal parçalanma, kırılma ve travma sonrası
stres neresinde? Kendi test sonuçlarını hatırlıyor; artık var ola-
mayan bir Lorna tarafından daha çok yakın geçmişte büyük bir
güvenle uygulanan testleri. Lanet olası kadın psikoloji biliminin
yüz karası. Lorna bu cümlelerle düşündüğünün farkına varıp
kendini tuhaf hissediyor.

Emmylou Lorna'nın bakışlarını yakalayıp mahcupça sırtı-
yor. "Özür dilerim. Domuz gibi yiyorum. Dinkaların yüzleri
kızarırdı."

"Onlar yemezler mi?"

"Yerler elbette ama gösterişsiz, açlık veya oburluk göster-
mek *dheeng'*e uymaz. Elbette yemekleri de oldukça yavandır.
Genellikle üzerine ölü sinekler serpilmiş süpürge darısı lapası.
Yiyeceklerle birlikte alınan veya tek başına yenilen böcekler
Afrika büyük bir protein kaynağıdır."

Lorna midesinin kalktığını hissediyor.

Emmylou, yoğurt kabına uzanırken, "Alışıyorsun, her yer-
de kaynayan sineklere. İlginç geliyor" diyor. "Dinkaların ton-
larca sütü var ama yoğurt veya peynir yapmıyorlar. Ben ora-
dayken ikisinden de yapmaya çalıştım ama pek bir şeye benze-
medi. Yine de tereyağları var. Ayrıca ineklerin gerçek verimine
hiç önem vermiyorlar, onlar için önemli olan yalnızca kaç inek-
leri olduğu, sanki yirmi tane beş sentlik, on tane çeyrek dolar-
dan daha değerli demeye benziyor."

Lorna hiçbir şey söylemeden dinliyor, asabi laflamayı he-
men tanıyor. Dinkaların hayvancılığıyla adetleri hakkında kısa
bir bilgilendirme; içinde Lorna'nın bilmeden de yaşayabileceği,
Dinka erkeklerinin ağızlarını ineklerin anüslerine dayayıp ba-

ğırsaklarına hava üfleyerek hayvanı kandırıp hâlâ hamile olduğunu sanmasını sağlamak gibi şeyler de var. O sırada telefon çalıyor. Lorna içeri giriyor ve biraz sonra şaşkın bir ifadeyle, elinde telsiz telefon, geri geliyor.

“Telefon sana” diyor.

Emmylou aygıtı, sanki patlamaya hazır bir el bombasıymış gibi tutarak alıyor. Çoğunlukla dinliyor, arada bir şeyler söylüyor; genellikle tek heceli sözcükler. Telefonu kapattığında, “Topluluktandı. Geri dönmemi istiyorlar. Tabii sevgili dostumuz beni yeniden tutuklamayacaksa” diyor.

Lorna Topluluğun hangi numarayı arayacağını nasıl bildiğini merak ediyor. “Hiç sanmam. Ne yapacaksın, Sudan’a mı döneceksin?”

Emmylou başını kaldırıp mango ağacına bakıyor. “Hayır. Hiç sanmıyorum. Yazdıklarımдан büyük ihtimalle çıkartmışsındır, misyonlarımızı silahlandırmak konusunda bir tartışma sürüp gidiyor ve ben bu tartışmada silahlanmadan yana olan tarafın en önemli başarı örneğiyim. Bu nedenle beni kurtarmak için onca bedel ödediler ve bu nedenle beni aldırmaq üzere birisini yolluyorlar.”

“Yani rahibelerin askeri danışmanı mı olacaksın?”

Gülüyor. “Yaa, olabilir, bir savaş ustası, aynı Skeeter gibi. Rahibe-Albay Garigeau. Hayır, Nora haklıydı ve Başkan Başrahibe yanılıyor. Çarşafaları katlamaktan veya benden isteyecekleri her şeyi yapmaktan mutlu olacağım ama bütün bunlar benim için bitmiştir.”

“Fakat sen savaşını kazandın. Onun görüşünün doğruluğunu kanıtladın, yani Başkan Başrahibenin.”

“Savaşı Tanrı kazandı. Savaşı benim kazandığımı söylemek, dünya beysbol şampiyonasını bir sopayla topun kazandığını söylemeye benzer. Hayır, O beni başından beri hazırladı, şu hafıza meselesi, beni sinsileştirmesi, şeytanı içime gönder-

mesi, ailem, Orne, onun savaş kütüphanesiyle silahları, Nora'yla karşılaşp uygarlaşmam, Pibor'un bombalanması, bütün bunlar O'nun iradesinin bir aracı olmamı sağladı ve beni kullanarak Peng Dinka'ya Kendi vermek istediklerini verdi. Kendi antlaşması için bir başka halkı daha seçti ve bu böyle gidecektir. Bundan böyle onların bana ihtiyaçları kalmadı, tıpkı bir kere Vaat Edilmiş Topraklara ulaştıktan sonra İsraililerin Musa'ya ihtiyaçlarının kalmadığı gibi."

Lorna şimdi bir hiddet kıvılcımı geçiriyor. Emmylou Dideroff hakkındaki gerçek duygularının büyük bir kısmını bastırıyor ama artık bu kadın hasta değil ve bastırdığı duyguların köpürerek yeniden meydana çıktıklarını hissediyor. Şeytanca kibir! Utanmazca düzenlemeler! Başkalarının yaşamlarına dikkat etmeme ve saygı göstermemel! Lorna'nın yüreğindeki her lif öfkeyle geriliyor ve "Petrol ne oldu, Emmylou?" diyor.

"Petrol yoktu ki. Defteri okumadın mı?"

"Evet okudum ve ne yapmaya çalıştığını gördüm. Bütün her şeyde kesinlikle samimiydin, sana yapılan ve senin yaptığın bütün korkunç şeyleri ortaya döktün, saf bir dürüstlük ortamı yarattın, hepsi büyük bir yalanı saklamak içindi. Onlar petrolü bulmuşlardı, hem de çok miktarda, yoksa Richardson bunu telsizle bildirmez ve Sudanlılar üzerine büyük bir saldırı düzenlemezlerdi. Hele bir de sen üstlerini aradığında Richardson bir CD'yi kaçırmaya kalkışmazdı. Ne olabilirdi başka o, boş bir CD'yi mi bedenine bantlamıştı yani? Burada biraz açık verdin, bu bizim bilmemiz gerekmeyen bir ayrıntıydı. Herhalde Sonneborg da bunu saptamıştı."

"Petrol metrol yoktu. CD'de mali kayıtlar vardı. Adam bir danışmandı ve parasını almayı düşünüyordu."

"Külahıma anlat."

"Lorna orada bulunmuş bir petrol olsaydı, bunu itiraf etmez miydin sanıyorsun? Bana günlerce işkence etti..."

“Sen dindar bir fanatiksin. Dindar fanatiklere işkence sökmez. Aslında sen işkenceyi haklı olduğunu göstermenin bir yolu olarak gören paranoyak fanatiklerdensin. Adamın beni vurmasına izin verecektin.”

“Hayır, bunu Dedektif Paz’a açıklamıştım. Sadece beni vuracaktı o, hem ne olursa olsun melek oradaydı...”

“Off, lütfen! Ya Sonneborg bizi sokaktan kaldırıp gizli bir bodruma atmayı başarsaydı ne yapacaktın ki? Hepimizin işkenceyle öldürülüşünü seyreder yine de tek bir söz etmezdin.”

Kadın başını çeviriyor. “Tanrı sürekli insanların işkence altında ölmesine izin verir.”

“*Sen Tanrı değilsin!*” Bu bir çılgılık şeklinde çıkıyor ve Lorna, Emmylou’nun biraz irkildiğini gördüğüne seviniyor.

“Hayır, elbette ben Tanrı değilim ama onun beni bir süre kullandığına inanıyorum. Bir süre için küçük bir kabileye güvenlik sağladık. Afrika’nın zehirli ve acımasız kadın düşmanlığına karşı bir şeyler yaptık. Onları gururlu, aptal kurbanlar olmaktan vazgeçirdik ve onlara Tanrı’nın onlara özel bir amaç verdiğini ve onların doğru olmalarını önemsettiğini öğrettik. Orada bir tohum olacak, tıpkı O’nun İsrail’de ektiği tohum gibi. Zengin dünya çöktüğünde...”

“Ah, teşekkürler! Bunun içinde kıyametle ilgili bir şeyler olması gerektiğini de anlamalıydım. Bari kıyamet gününü de hesaplayabildin mi?”

Emmylou bir süre şaşkın şaşkın baktı. “Yoo, aman, hayır, ben *mahşer* gününden bahsetmiyordum. İnsanlığın yüzde onunun dünyanın zenginliklerinin yüzde doksan sekizini ebediyen kontrol etmeyi sürdürebileceklerini varsaymanın mantıksız olduğundan bahsediyordum. Burada çok uzun zaman dilimlerinden bahsediyorum. Bin yıl önce Paris ile Londra iğrenç karavan parklarına benzerlerken dünyanın kültürel başkenti Bağdat’tı. Timbuktu’da bütün İngiltere’de olduğundan daha fazla kitap ve okuryazar insan vardı. New York bir Kızılderili köyüydü.

Kim bilir, bundan bin yıl sonra dünya Wibok'tan veya henüz adını bile duymadığımız bir yerden yönetilebilir. Bu anlattığım şey, bundan bin yıl önce Basra'daki bir şeyhe torunlarının bir gün İngilizler tarafından itilip kakılacağını söylemekten daha çılgınca değil ki. Hele bir etrafına bak Lorna, ülkende olanları gör, aptalca kayıtsızlık, düşkünlük, şiddet, paralı ordu, çürümüş politik sistem, zenginlerle fakirlerin yeniden neredeyse farklı türler haline gelişleri, dinin çöküşü..."

"Dünyanın en dindar ülkesi burası sanıyordum."

"Ben gerçek dinden bahsediyorum, kendi kuralları ve kırılgan saflıklarıyla boyalı mezarlar içinde çürüyen bu zengin sahte sofuların, ikiyüzlülerin ve çamaşır makinesi için dua eden paganların dininden değil, bunların hepsi son derece çürümüştür ve Tanrı hepsini çoktan kesip attı. Görmüyor musun? 'Kendisiyle fuhuş yapan ve sefahatte yaşayan dünya kralları onu yakan ateşin dumanını görünce onun için ağlayıp dövünecekler. Çektiği ıstıraptan dehşete düşecek, uzakta durup, vay başına koca kent, vay başına güçlü kent Babil! Bir saat içinde cezayı buldun, diyecekler.'⁴" Bunları okurken sesi yükselmiş, farklı bir ses olmuştu; *bembé*'de Oya hanımına olandan hiç de farklı değildi.

Hafif bir esinti kroton yapraklarını oynatıyor. Lorna ürperiyor. Batının düşüşüne karşı ileri sürecektir mantıklı bir fikir düşünmeye çalışıyor ve sonra, ben burada ne yapıyorum, bir manyağa karşı mantıklı olmaya mı çalışıyorum? diye düşünüyor. Fakat manyağın daha söyleyecekleri var.

"Acaba O'nun seni de kullanıyor olabileceğini düşündün mü hiç? Şu aramızda konuştuklarımızın, birlikte başımızdan geçenlerle temaslarımızın, daha büyük, engin, bükülmüş bir şeyin parçası olabileceğini ha? Seni bütün bu tehlikelerden bir amaçla, ne olduğunu hiç öğrenemeyecek olsan bile büyük bir şey için geçirdi. Sen veya senin tohumun olan bir çocuk bir gün dünyayı kurtaracak insan olabilir. Bunu asla bilemeyiz."

---

⁴ Vahiy 18:9-10-ç.n.

Şimdi Emmylou yavaşça başını çevirip Lorna'ya dönüyor ve gözlerini ona diyor. Lorna, bu gözlerde dipsiz bir ıstırapla sınırsız bir şefkat görüyor. Her ne kadar sıkı sıkıya tutunmak istese de, bütün öfkesinin kendisini terk ettiğini hissediyor; parmakların arasından akıp giden su gibi.

Lorna, "Benim hiç çocuğum olmayacak" diye feryat ediyor. "Ölüyorum ve Tanrı manrı da yok."

Ve birden kendini bırakıyor. Kuşları bile ürkütüp kaçırta-
cak kadar yüksek sesle feryat figan ağılıyor, masayı yumruklu-
yor ve elindeki kahve kupasını kaldırıp bir ağacın gövdesine ça-
lıyor. Öleceğim ve Tanrı yok, deyip duruyor, arada kesik kesik
hıçkırıyor; rezilce ve tamamen kontrolünü kaybetmiş bir du-
rumda. Tanrı var olmasa bile ona öldüresiye işkence edecekti,
haksızlıktı bu, haksızlık! Emmylou oturduğu yerden fırlayıp
ona sarılıyor, bir yandan saçlarını okşarken, bir yandan da
anlamsız sakinleştirici sesler mırıldanıyor.

Yeniden mantıklı konuşabilecek kadar sakinleştiğinde,
"Özür dilerim" diyor. "Ben kanserim. Dua etsem Tanrı beni te-
davi eder miydi?" Lorna ağzından çıkan bu sözlerle, bunları
söyleyen ince sesi işittiğinde dehşete düşmüştü.

Emmylou, "Bu işin böyle yürüdüğünü sanmıyorum" diyor,
"ama yine de dua etmenin asla zararı olmaz. İstersen senin için
dua ederim."

"Of, neye yarar!" Lorna, kendinden nefreti dehşetini bastı-
racak kadar yükseldiğinde çevik bir hareketle birden doğrulu-
yor. "Düşmekte olan her uçakta mutlaka çılglık çılgılığa dualar
haykırılıyordur ama uçak yine de yere çakılır."

"Doğrudur, fakat onlardan biri bile içtenlikle dua ediyorsa, o
son anlarında Tanrı'nın onlara merhamet etmesi için dua ediyor-
dur. Aslında dua edip isteyebileceğimiz tek şey budur. Senin
istediğin olacaktır⁵ ve benim kendimi ona uydurmama izin ver."

---

⁵ Matta 6:10-ç.n.

“Bunlar cennetle ilgili, değil mi? Hani şu varsayılan sonraki yaşam ha?”

“Senin inanmadığın” dedi Emmylou.

“Elbette inanmıyorum!”

“O halde neden korkuyorsun ki? Yok olmaktan mı? Yaşamın boyunca her gece zaten yok oluyorsun. Işıklar bir daha açılmamak üzere kapanırsa ne gibi farklı bir anlamı olabilir ki? Tanımı gereği, bundan hiçbir zaman haberin bile olmayacak.”

Lorna bir kağıt peçeteyle burnunu sildi. “Eh, teşekkürler! Bu sözler beni niye hiç rahatlatmadı acaba? Herhalde sen melekler korosu ve ebedi ezgiler duyacaksınız.”

“Şey, hiçbir fikrim yok. Bize bunun üzerinde yorum yapmamamız öğütlenmiştir. Tanrı’nın kendisini sevenler için hazırladıklarını hiçbir göz görmedi, hiçbir kulak duymadı, hiçbir insan yüreği kavramadı.⁶ Bana sonsuzluğa kabul edileceğimin ve bedenimin yeniden dirileceğimin güvencesi verilmiş ama ölümden dirilen Mesih gibi yüceltilmiş bir bedene sahip olmanın nasıl olacağı hakkında en ufak bir fikrimiz yok. Zamanın dışında bu, anlıyor musun, ve benim beynim bunu kavrayabilecek kadar kıvrak değildir. Süre olmadan varoluş fikri, hani şuna benziyor, tırtıl kelebeği anlayamaz, halbuki onun geleceğidir o.”

Lorna tam onun yüzüne bakarak alaycı bir görüş vermeye hazırlanırken, bahçeden uçup gelen bir kelebek Emmylou’nun omzuna konuveriyor. Küçük, parlak mavi kanatlarında turuncu benekleri olan bir kelebek. Sonra bir tane daha, bir tane daha, düzinelerce gelip Emmylou’nun üzerine, masaya, sandalyelere ve Lorna’nın üzerine konuyor. Zaman yavaşlayıp durmuş, esinti kesilmiş, yapraklar susmuş. Hesaplanamayacak bir dönem, süresi olmayan varoluşu paylaşıyorlar. Ardından bir mavi parıltı gibi yaratıkların hepsi birden havalanıp gökyüzünde dağılıyor.

---

⁶ 1.Korintliler 2:9-ç.n.

Emmylou, keyifle gülümseyerek, "Geçti" diyor.

Lorna ağzında bir tuhaflik hissediyor, garip bir kuruluk. Ve bütün bunlar olurken ağzını açık tuttuğunu fark ediyor. Olağandışı hiçbir şey olmamış gibi Emmylou konuşmaya devam ediyor. "Lisieux'lu Tereza'nın söylediği bir şeyi hatırlıyorum. Çok hastalıklı biriydi. Öldüğünde daha yirmi beş yaşlarındaydı, şöyle bir şey söylemiş; diri veya ölü olmam hiç umurumda değil çünkü kendimi şimdiden cennette gibi hissediyorum, ölüm neyi değiştirebilir ki? Ben de aşağı yukarı böyle hissediyorum, sanırım. Elbette insanların çoğu cehennemdeler."

Lorna yanlış anlıyor. "Sence cehenneme mi gideceğim?" diye haykırıyor.

"Kesinlikle hayır. Senin cennete gitme şansın benden çok fazla. Büyük ihtimalle ömrün boyunca sen hiç bile bile kötülük yapmamışsındır. Hastalarla uğraşılıyor, onları tedavi etmeye çalışıyor ve başka türlü kazanabileceğinden daha az parayı kabul ediyorsun. Ve bunları saf iyilik adına yapıyorsun çünkü ne cehennemden korkuyor, ne de cenneti arıyorsun. İyi olmamı ve yardım etmemi bana Rab buyurdu, halbuki sen bunu ruhandan fışkıran saf bir kaynakmışçasına gerçekleştiriyorsun. Sen benim olup olabileceğimden çok daha iyi birisisin ve ayrıca şeytan sende hiç tutunamamış."

Şimdi Lorna ayağa fırlıyor. Bu Kelebekli, Eskimolu, şizofrenik melekli ve Küçük Çiçekli son sözler artık kendisi için çok fazlaydı. "Gitmem gerek" diyor. "Hemen Hastaneye gitmeliyim." Bütün bu şeylerden... *ümit*, filan neyse uzaklaşıp materyalizme doğru koşuyor, elinde değil.

Yüzünü bile yıkamadan, GWU Hastanesinin analiz raporlarını, anahtarlarını ve çantasını kaptığı gibi çıkıp arabasına biniyor. Yoldan Dr. Mona Greenspan'ı arıyor. Sekreterine öylesine güçlü bir tam psikoza girmek üzere olan hasta (artık pek zorlama da değildi bu) izlenimi veriyor ki korkuya kapılan kadın hemen gelmesini söylüyor.

Lorna'nın üzerinde kağıttan bir gömlek var. Saatler geçmiş, incelenmiş, filmleri çekilmiş. Çok ama çok uzun süredir bekliyor. Nihayet kapı açılıp Dr. Mona Greenspan görünüyor. Ufak tefek, kır saçlı aydınlık yüzlü kadının elinde kalın bir dosya tomarı var. Küçük taburesine oturuyor. "Eh, önce iyi haberi vereyim" diyor. "Sizde lenfoma yok."

"Ne demek istiyorsunuz? Dördüncü aşama lenfomanın tüm belirtileri açıkça görülüyor ve Washington'da biyopsiyle bilgisayarlı tomografi taraması pozitif çıkmıştı."

"Ne diyebilirim ki? GWU çok iyi bir kurumdur fakat insanlar hata yapabilirler. Anormal lenf hücreleri var, evet ama bunlar habis değil. Enfeksiyon kapmışsınız. Düğümler bu nedenle şişmiş, bu nedenle ateşiniz var ve yine bu nedenle kilo kaybediyorsunuz."

"Bir *enfeksiyon* mu? Nasıl bir enfeksiyon?"

"Bruselloz, söylemesi tuhaf ama."

"Ne? Ben bunun bir sığır hastalığı olduğunu sanırdım."

"Öyle ama insanlara da geçiyor ve oldukça ciddidir. Son zamanlarda hiç canlı hayvanlarla temasınız oldu mu?"

"Bazı ineklerle. Fakat semptomlar daha önceden de vardı."

"Peki ya pastörize edilmemiş veya ithal süt mamulleri, peynirler filan?"

Lorna bu tuhaflikların başladığı zamana doğru gerisine geriye düşündü. Spor salonu. Betsy. "Aman Tanrım, bir sağlıklı yiyecekler restoranında Arnavutluk'tan gelme keçi peyniri yemiştim. Ey Tanrım, ne aptallık!" Kafasına vuruyor.

"Anlaşıldı. Hamile olduğunuzdan da haberiniz olmadığını kabul ediyorum." Burada her zamanki şaşkınlıkla dolu nefesin tutulduğu ara oldu.

"Hamile olamam, hap kullanıyorum."

"Hap kullandığınızı biliyorum, tatlım, sizin doktorunuzum ben. Öyle görünüyor ki hapın koruyamadığı yüzde birlik şanslı

grubun içindesiniz. Ne olursa olsun, hamilesiniz ve yaklaşık beş haftalık. Normal aybaşınızın geçtiğini fark etmediniz mi?"

Lorna, "Kanserden olduğunu düşünmüştüm" diye çığlık atıyor. "Tanrım, demek bu yüzden sürekli kusuyordum."

"Doğru. Ve kaşıntılarınız Güney Florida'da sık görülen kum sineklerine karşı alerjik bir tepki. Her neyse... Stajımı yaptığım sıralarda bunu Von Veilinghausen'in Sendromu diye adlandırırdık; bir grup birbiriyle ilgisiz sendromun bambaşka veya daha kompleks bir hastalık olarak yorumlanması. Yeniden bruselloz meselesine gelelim. Burada aslında bir düşük yapma tehlikesi var, insanların dişilerinde ineklerdeki kadar çok olmasa da yine de yeterince ciddi. Bu durumda ne yapmak istiyorsunuz? Bunun kazara olduğunu kabul ediyorum ki bu durumda..."

Lorna üzerinde hemen hiç düşünmeden, "Hayır! Kalmasını istiyorum" diyor.

Dr. Greenspan ona kısacık keskin bir bakış atıktan sonra gülümsüyor. "Öyleyse hayırlı olsun. Hemen rifampine başlamamız gerekiyor."

KAPI ZİLİNE KİMSE yanıt vermeyince Paz içinde hafif bir endişe hissetti. Lorna'nın arabası park yerinde yoktu ama bunun birçok açıklaması olabilirdi. Anahtarıyla girip kısa kordorda durakladı, elindeki market torbasını yere bırakıp etrafı dinledi. Hiçbir şey, bomboş evin sesi ve sonra başka bir şey, mır mır bir ses. Ah, tamam, *bunun* ne olduğunu biliyordu. Torbayı alıp mutfığa gidip içindekileri bankonun üzerine boşalttı. Telefonunu çıkartıp Lorna'nın numarasını tuşladı ama telesekreter servisi çıktı. Beni ara mesajı bıraktı fakat daha telefonu cebine bile koymadan çaldı.

"Nerelerdesin?" diye sordu. Nerede olduğunu ve haberleri öğrendi. "Şey" dedi. "Bu harika." Biraz daha dinledi. "Bence bu brusellozu, nonoş kılıklı Bruce adındaki bir heriften almışsındır. Hayır, haklısın, bu benim her şeyi bilmediğimi gösterir." Şimdi

daha uzun bir sessizlik oldu. Paz kendisini iyi hissetmiyordu, bir mutfak sandalyesini çekip oturdu. "Emin mi?" diye sordu. "Eh, eh, şansımız varmış. Sanırım elimi çabuk tutup bir an önce seninle evlenmem ve konser verip sahneye çıkma hülyalarım-dan vazgeçmem gerekecek. Hayır, hiç şaka falan yapmıyorum. Hayır, dinle beni. Bu bir *baskı yapma* meselesi değil. Baskıyla hiç ilgisi yok. Daha şu kahrolası herif o pencereden çıktığından beri, yaşıntım kontrolsüz bir trende yol almaya benzedi. Tek yaptığım pencereden bakıp değişen manzarayı seyretmek. Sen de böyle hissetmiyor musun?" Lorna da öyle hissediyordu ve hoşça kal demeden önce Emmylou'ya gelen telefonu söyledi.

Paz bir bira açıp oturma odasına geçti. Emmylou Dideroff bir sehpanın üzerine yerleştirdiği Afrika haçının önünde diz çökmüştü. Paz boğazını temizledi. Kadın hafif bir çığlık atıp ayağa fırladı, yüzü kızarmıştı.

"Hey" dedi. "geldiğini duymamıştım."

"Bomba düşse, onu bile duymayacak gibi görünüyordun." Paz daha bunları söyler söylemez yaptığı benzetmeden pişman olmuştu.

"Hayır, bombayı duyardım" Yüzünde olağandışı bir gülümseme vardı. "Lorna burada değil. Doktora gitti."

"Evet, aradı. Eee, Tanrı'yla işler nasıl?"

"Mükemmel, her zaman ki gibi. Şey Lorna... iyi mi?"

"Evet, kanser değilmiş. Az rastlanan bir hastalık kapmış, anlaşıldığı kadarıyla antibiyotiklerle düzeltebilecekler. Ayrıca hamileymiş. Ya bu nasıl?"

Kadın çoktan bildiği bir şeyi doğrularcasına, "Evet" dedi. "Tanrıya şükürler olsun. Peki ne yapacaksın?"

"Eh, sıradan şeyler. Evlilik, şehir dışında bir ev, futbol maçlarına gitmek."

"Böyle şeyler artık sıradan olmaktan çıktı. Eh, tebrik ederim ve Tanrı sizi kutsasın."

“Buralarda takılıp düğüne gelmelisin. Annem keyiften uçuyor olacak ve Miami’de ne kadar büyücü doktor varsa gelecektir. Gelinin nedimesi olabilirsin. Sana çok yakışacağına bahse girerim.”

“Teşekkür ederim ama beni birazdan almaya gelecekler. - Hazırlanmam gerekiyor. Lorna’nın ütüsüyle ütü tahtası var mı, biliyor musun?”

Paz onu Florida odasının yan tarafındaki çamaşırlık bölmesine götürdükten sonra verandaya geri döndü. Koltuğa yayılıp birasını yudumladı. Kendisini hiç olmadığı kadar tuhaf hissediyordu, bir süre ne olduğunu çıkaramadı. Sonra anlamıştı, hatırladığı kadarıyla ilk kez *yapacak* hiçbir şeyi yoktu; ne görüşülecek biri, ne izi sürülecek olaylar, ne kaçınılacak anne dırdırı, ne idare edilecek kız arkadaşlar. Sanki farklı yaşamlar arasında duruyor ve kendisini bir Doğu bilgisi gibi hissediyordu. Aklına Willa’nın sık sık alıntı yaptığı Thomas Merton geliverdi:

İnsan yığınlarının arasındayken

Kendisini başarıdan

Şöhretten

Düşmekten ve kaybolmaktan

Kim kurtarabilir?

Tao gibi görünmeden akacaktır o.

İşte mükemmel insan: Teknesi bomboştur onun.

Emmylou Dideroff tekrar ortaya çıkıp görüş alanında durana dek Paz, bulutların geçişlerine bakarak, kuşlarla böceklerin canlılıklarını seyrederek sanki orada öylece sanki bir hafta geçirmiş gibiydi. Emmylou, uzun etekli gri pamuklu bir elbise giymiş, üstüne yeni kolalanıp ütülenmiş bembeyaz bir önlük takmıştı. Ayağında siyah deri botlar, başında da kenarında incecik kan kırmızısı bir şerit olan beyaz bir baş örtüsü vardı. Hoş biçimde kola kokuyor ve sade bir güzellikle parlıyordu.

Paz, "Benim tekne bombos" dedi.

"Evet" dedi kadın. "Senin adına sevindim." Elindeki bir poşeti havaya kaldırdı. "Eh, ben her şeyimi topladım. Dünyasal eşyam."

"Topluluk kıyafetini saklamışsın."

"Evet. Onu atmaya kıyamamıştım ve işte karşınızdayım. Lorna çabuk döner mi acaba? Ona veda etmek isterdim."

"Herhalde yarım saate kalmaz gelir" dedi Paz. Koltuktan kalktı. "Eh, demek başka maceralara yelken açıyorsun."

"Gülümseyerek, "Umarım artık başka olmaz" dedi.

"Öyle mi? Küçük Emmylou güneşin batışına doğru atını sürer ve kaybolur, onun işi bitmiştir. Yine de işinin ne olduğundan kimse tam olarak emin olamamıştı, ne dersin? Bütün büyük herifler poker masasında oturuyormuş gibiydi, A.B.D. Hükümeti, şehir, eyalet, petrol şirketleri, Kilise, Sudanlı isyancılar, Sudan Hükümeti ve Mr. Sonneborg, onu hiç unutamiyorum. Şafak sökerken oyun bittiğinde, sence bütün fişleri tutan kimdi acaba? Vay canına, şu işe bak, bu bizim küçük Emmylou Dideroff be! Hele fişleri sayabiliyor muyuz, bir bakalım."

Paz konuşurken bir bir parmaklarını tutuyordu, "İlk olarak elimizde petrol araştırmacılarının şanslı ölümleri var. Bir mayına çarpmış olabilirler ama onların artık konuşmasını istemeyen birisi tarafından bilhassa havaya uçurulmuş da olabilirler. Sonra, bizim kahraman hanımımızın şanslı kurtarılışı var, hani her normal insanı doğruyu söylediğine inandıracak kadar uzun bir süre işkence görmüş. Emmylou için Jean D'Arc sonu yok. Kahramanımız kendi Topluluğunun finanse ettiği anlaşılan gizemli bir askeri çete tarafından kurtarılıyor. Peki bu kurtarışı finanse eden Topluluğun tesadüfen bütün geliri nereden elde ediyor, alo?- Petrol şirketlerinin hisse senetlerinden. Sonra, bir şekilde, aslında orada çok fazla petrol olduğuna inanan iki kişiden biri olan ve aynı zamanda tesadüfen kahramanımıza işkenceyi de yapan herif, onu aramak için Miami'ye geliyor. Şimdi bu herifin nasıl oldu da bunu bileceği tuttu?"

“Skeeter söylemiştir.”

“Skeeter Federaller için çalışıyordu, seni izleyen Packer için. Böyle bir şeyi neden yapsın ki?”

“Skeeter garip biriydi. Oyunun hep kendi kontrolünde kalmasını isterdi. Onun tek zevki buydu; bütün dünyayı aptal yerine koymak. Oyunun nasıl sonuçlanacağıyla zerre kadar ilgilenmiyordu. Bütün sonuçların eşit derecede saçma olduğunu düşünürdü. Bu nedenle Orne Foy’un işini bitirdi.”

“Acaba o mu yaptı? Bana sanki bu konuda senin parmağın varmış gibi geldi.”

“Çok şüphecisiniz, Dedektif.”

“Doğru, fakat kabul etmelisin ki geçmişinde hep sana yapıları ödetmişsin. Aslında işin doğrusu, Emmylou Dideroff’un yoluna çıkmış veya onunla dalaşmış olan herkes, tek tek ölmüş. Yalnızca adamımız Packer, onun başına da bir şeyler geleceği ihtimaline kalıbımı basabilirim, tabii şimdiye kadar gelmediyse. Bir de senin petrol işinin üzerine sis perdesi çektiğini bilen diğer herifin öldüğünü ekle, elbette, her ne kadar Skeeter’ın bıçaklanmasının basit ve katıksız bir tesadüf olduğunu kabul etmeliyim...”

“İşte bir kahrolası Eskimo daha.”

“Ne?”

“Sen dönen dev çarklar, oynanan büyük oyunlar olduğuna inanmak istiyorsun, evet var fakat bunları çeviren, insanlar değil. Tanrı beni muhteşem yollarla korudu ve kendi isteğini benim aracılığımla, eldeki imkanları kullanarak ve hatta kötü insanların tezgahlarını da katarak bunu gerçekleştirdi. Biliyor musun, Tanrı bizimle gerçekten konuşmak ister. Kutsal Kitapları denedi, küçük, ince sesi hâlâ deniyor fakat artık hepimiz imansızız, dolayısıyla genellikle bizimle rastlantılarda iş birliği yaparak konuşuyor.”

“Böyle de bir açıklaması olabilir. Haydi, Emmylou, sadece ikimizin arasında kalacak, şu petrol meselesinin gerçek hikayesi nedir?”

Kadın gözlerini dikip ona öyle uzun baktı ki, Paz, yine yüzünün değişeceği ve artık bu konuşmayı Karanlıkların Prensiyle sürdüreceği korkusuyla dehşete düştü. Konuşmaya devam etti. "Beğeneceğini sandığım bir fikrim var. Bana gerçek hikayeyi anlatırsan, ben de senin itiraflarını Washington'daki SRPU'ya gönderirim. Böylece Sudan'ın size ait kısmında petrol olmadığına ikna olacaklardır. Aslında seni tanımıyorlar ki."

Paz, bir süre sonra onun sanki bir yerden mesaj alır gibi hafifçe başını salladığını gördü.

Emmylou, "Şu anda birçok hayatı senin eline teslim edeceğim. Hazır mısın?"

"Evet. Buna alışkınım."

"Biliyorum. Bunu sadece yaptığın teklif nedeniyle değil, ki başlı başına o bile bir merhamet edimi olacaktır, gerçeği her şeyden fazla sevdiğin için söyleyeceğim ve bundan böyle asla bu konuyu kurcalamanı da istemiyorum." Derin bir nefes alıp konuşmaya başladı, "Richardson yukarı Sobat havzasında çok büyük bir diyajenetik kapan keşfetti; en az altmış milyar varillik. Bütün bu verilerini imha edip düşmanın çok yeni mayınladığını bildiğim bir yoldan gönderdim onları."

"Çünkü Tanrı mı böyle yapmanı söyledi?"

"Hayır, bu benim kendi fikrimdi."

"Tanrı rolünü mü oynuyordun?"

"Evet. Beni yargılama. Ruhuna iyi gelmez. Üstelik zaten çok daha zorlu bir mahkemede yargılanıyorum."

"Ama neden? Petrol onları zengin ederdi. Senin halkını. - Varlık içinde yüzmelerini istemez misin?"

"Hayır. Onlar böyle mutlu. Onların inekleri, Tanrıları ve koruyabilecekleri barışları var. Petrol dünyalarını yerle bir ederdi. Dünyadaki petrol bağımlısı bütün ülkelerden Sudan'a parayla silah yağırdı. Bir de paragözleri say. GOS son bebeğe kadar halkımı ortadan kaldırırdı. Buna karşı dünya sadece tüh

tüh deyip depolarına benzin doldururdu. Şimdi onların bir şansları var. Dünya çöktüğünde belki küçük güvenli bir yerleri olur. Belki Dol Biong'un torunları küçük bir devletin Prens Episkoposları olurlar ve belki de bundan iyi bir sonuç doğabilir. Onlara bu şans vermek için her şeyi yapardım ve yapacağım. *Her şeyi.*"

Paz yeniden onun yüzüne deli azizin gelmeye başladığını gördüğünde kapı çaldı. Paz, "Herhalde bunu burada kapatsak iyi olacak" deyip kapıya bakmaya gitti. Kapıyı açtığında karşısında, göğre merdiven dayamış, zayıf, SBC kıyafeti içinde genç bir kadın duruyordu. Kadının elmacık kemikleri kanat gibiydi. Kocaman çekik gözleriyle abanoz kadar kara ve parlak teni vardı.

"Paz, "Siz bir Dinka'sınız" dedi. Ensesindeki tüyler karşısındaki kadının varlığıyla diken diken olmuş ve *Emmylou Dideroff'un İtirafı* capcanlı yaşama geçmişti.

"Evet, öyleyim" dedi kadın fakat o sırada Emmylou yanlarına gelmiş, bir çılgınlıkla kendisini Dinka kızının üzerine atmış, kucaklaşıp şu çınlayan lisanda sohbete koyulmuşlardı. Tanıştırmalar yapıldı: Anlaşıldığı kadarıyla bu Mary Dyak'tı, yani üç numaralı Mary, şu ünlü silahtan, artık büyümüş ve rahibe adayı olmuştu. Ardından başka Dinkalar geldiler. Paz saygılı bir süre bekledikten sonra, "Haydi esenlikle kal Emmylou" dedi.

Emmylou, "Lorna'ya en iyi dileklerimi iletiver ve lütfen hakkımda kötü düşünme" dedi.

"Düşünmem" dedi. "Sana dağıtılan kartlarla oyunu oynadın. Ama ben bir polisim ya da eskiden polistim ve bana yalan söyleyen insanlara sinir olurum."

Sıradan bir tokalaşma için elini uzattı fakat Emmylou elini iki eliyle kavrayıp şimdi alev tüten mavi gözlerini ona dikti. "Unutma, elinde hayatlar var" dedi.

Alçak bir sesle, "Anlatırsam beni öldürtecek misin?" diye sordu.

"Hayır, fakat hiç rahat uyuyamayabilirsin. *Ne demek istediğimi çok iyi biliyorsun.*"

Biliyordu ve alnından ter fışkırdığını hissetti.

Ardından iki rahibe kardeş çıkış yolunda hızlı hızlı yürümeye başladılar. Paz yürürlerken koyu renk elbiselerinin salınışına bakarken birinin elbisesinin yünlü, ötekininkinin pamuklu olduğunu fark etti. Onlar siyah bir minibüsle uzaklaşırlarken Paz'ın dizleri kesilmiş, kapının kasasına dayanmak zorunda kalmıştı.

GÖRKEMLİ KAVUŞMALARINDAN sonra hemen yatağa girmişler, acıkmışlar ve ardından çırılçıplak mutfağa geçmişlerdi. Bir yandan kıkırdarlarken bir yandan da Paz tuhaf bir pozisyonda, sıçrayan tereyağın kasıklarına gelmesinden sakınarak omlet yapmıştı. Bundan sonra dışarıda verandada, kuşlardan utanmadan çırılçıplak, muhteşem bir öğle yemeği veya akşam yemeği yediler. Lorna, daha sonra, "Eh, herhalde onu bir daha görmeyiz" dedi.

Paz, "Umarım görmeyiz" diye onun fikrine katıldı. "Tamam harika biriydi. Aziz veya Şeytan, sen seç."

"Seçmek gerektiğini hiç sanmıyorum. Bir keresinde bana bu konuyla ilgili bir şey söylemişti. Azizlerin bile cinlerden kurtulamadıklarını, özellikle de azizlerin. Bir başka şey, sakın gülme ama buradan çıktığımda dördüncü aşamada lenfoma olduğumu ta yüreğimin derinliklerinde biliyordum, benim için dua edeceğini söyledi ve ben doktorun yanına gittiğimde artık lenfoma yoktu. Üstelik ben böyle şeylere hiç inanmam."

"Sence bu mucize mi?"

"Veya tıbbi bir hata, sen seç. Galiba Emmylou'yu garip bir biçimde özleyeceğim."

Paz, "Atlatırsın" dedi. "Ve neyse ne, bu senden tatlı birinin başına gelemezdi diyorum ve buna küçük Jennifer veya Jason'un da katılacağından eminim."

"Küçük Amy" dedi Lorna. "Annem. Sence uygun mu?"

“Kesinlikle. Amelia olsun, biraz Küba tadı olsun. Erkek olursa, J sus nasıl?”

“Bu babamın benimle bir daha hayatta konuşmamasını garantiler. Zaten  niversite mezunu olmayan birisiyle evlenmem reddetme işlemlerini başlatacaktır.”

“Ona benim Kızlar  niversitesinde profesör olduğumu söyleyebilirsin.”

“Orası kapılarını kapattı ve artık müracaatları kabul etmiyor.”

“Yapma ya, bu zalimlik. Aklımın geliştirilmesinin tüm sorumluluğunu senin alman gerekecek. Bunu yapabilecek misin bari?”

“Elimden geldiğince yapmaya çalışacağım artık” dedi Lorna. “Jenifer veya Jason meselesine dönersek, ultrasonografi konusunda ne düşünürsün? Yani cinsiyetini önceden öğrenmek ister misin?”

Paz ona şekatte baktı fakat bunda biraz hüzün de vardı. Zavallı kadının gerçekten bir fikri yoktu. “Canım, bu ailede ultrasona ihtiyaç duymayız. Anneme sorarsan sana çocuğun cinsiyetini söyleyecektir. Hatta belki de sormasan bile söyler. Aslında büyük bir ihtimalle hemen şimdi bizi arayıp telefonda bildirecektir” dedi.

Lorna, “Bal gibi uyduruyorsun. Yaşlı voodoo adamım beni korkutmaya çalışıyor” diyerek güldü fakat telefon ziliyle, gülmesi bıçak gibi kesildi. İki de masadaki telsiz telefona baktılar.  alıp durdu ama ikisi de açmakta hiç acele etmediler.

AÇIKLAMALAR

Bu romanda hayali şair Willa Shaftel'e atfedilen şiirler, Miami'deki bir polisle asla uzaktan yakından hiçbir ilgisi olmayan Jane Hirshfield adlı gerçek bir şairin gerçek şiirlerdir. Bu şiirler şairin *Given Sugar, Given Salt* [Şeker Var, Tuz Var] isimli kitabında yayımlanmış olup şairin kendisinden bu şekilde kullanılması için izin alınmıştır.

Sudanlı Dinkalar gerçek bir halk olup sözleriyle adetleri de burada anlatıldığı şekildedir. Bu bilgiler, kendisi de bir Dinka olan Dr. Francis Mading Dang'ın, *The Dinka of the Sudan* [Sudanlı Dinkalar] adlı kitabından uyarlanmıştır. Dinkaların Sudan Hükümetinin baskısı altında çektikleri de gerçektir. Onlarca yıldır maalesef ne Tanrı, ne de başka biri tarafından acıları indirilmemiştir. Petrol bulunduğunu söylediğim yerde kesinlikle olmadığını umduğum halde, Sudan'da gerçekten de petrol vardır ve bu ülkede süren otuz yıllık canavarca savaşın birincil nedeni olmuştur.

Büyüleyici bir gerilim

*Artık doğaüstü diye
bir şey yok.*

*Hepsi aynı evrenin
parçası, ancak evren
bizim düşündüğümüzden
de tuhaf...*

Jane Doe, Şamanizm uzmanı bir antropologdu. Sibiry'a ve Afrika'daki alan çalışmalarından dönünce, içine düştüğü karanlıktan kurtuluşu, sözde intihar ettikten sonra, sahte bir kimlikle himayesine aldığı küçük kızla Miami'ye yerleşmekte buldu. Herkes onun öldüğünü sanıyordu... Derken, Miami'yi dehşete düşüren ritüel cinayetleri başladı. Küba asıllı Dedektif Paz'ın elindeki en güçlü ipuçları, Afrika'nın kalbinde gizli kalmış bir topluluktan söz eden asırlık belge... ve bir kehanetti.

"Dahice... Gece Dönencesi orijinal ve tüyler ürpertici bir konuyu ancak en iyi edebi romanlardan beklenebilecek olağanüstü bir ifade ve derin işlenmiş karakterlerle birleştiriyor."

Philip Margolin
Çoksatan polisiye roman yazarı

SESİNİZİ DUYURUN

KEMİKLER VADİSİ

(Bu formda belirteceğiniz görüşler, yayınevi olarak gelişiminizi sürdürmemizde bize geribildirim sunacak ve size daha da kaliteli ve doyurucu yayınlar olarak yansıyacaktır. Bize göndereceğiniz bu form, web sayfamız ya da diğer tanıtım metinlerimizde de kullanılabilir.)

1-Formu Doldurma Tarihi: .....

2- Adınız-Soyadınız : .....

3-Doğum Tarihiniz (Gün/Ay/Yıl): .....

4-Cinsiyetiniz : ☐ Kadın ☐ Erkek

5- e-mail: .....

İş Tel : ..... Ev Tel : .....

İş Faks: ..... Ev Faks: .....

Ev Adresi: .....

.....

Semt: ..... Şehir: .....

İş Adresi: .....

Semt: ..... Şehir: .....

6- Uğraşınız:

☐ Çalışıyorum Kurum: ..... Görevim: .....

☐ Okuyorum Okul: ..... Bölüm: .....

☐ Diğer: .....

7-Öğrenim Durumu:

☐ İlkokul/Ortaokul Mezunu

☐ Lise Mezunu

☐ Üniversite Mezunu

☐ Yüksek Lisans/Doktora

8-Kitabı satın aldığınız yer? (Özel Kuruluş Adı)

☐ Kitap evi .....

☐ Market.....

☐ Fuar.....

☐ İnternet Sitesi.....

☐ Diğer .....

9-Size Medya yoluyla daha iyi ulaşabilmemiz için hangilerini takip ediyorsunuz?

Gazeteler: ☐ Posta ☐ Akşam ☐ Cumhuriyet ☐ D.B Tercüman ☐ Dünya ☐ Fanatik ☐ Güneş ☐ H.O Tercüman ☐ Hürriyet ☐ Milliyet ☐ Radikal ☐ Sabah ☐ Star ☐ Takvim ☐ Türkiye ☐ Vatan ☐ Zaman

Dergiler: ☐ Aksiyon ☐ Aktüel ☐ Nokta ☐ Haftalık ☐ Ekonomist ☐ Cosmopolitan ☐ Elle ☐ Atlas ☐ Alem ☐ Hello ☐ Tempo ☐ Capital

10-Elinizdeki Kitap hakkındaki düşünceleriniz?

	Çok İyi	İyi	Fena Değil	Kötü	Çok kötü
Kapak					
Başlık					
Arka Kapak Yazısı					
Konusu					
Yazım Dili					
İçeriği					

11-Okumak istediğiniz bir kitabı seçerken hangilerinden etkilenirsiniz?

☐ Başlık ☐ Kapak ☐ Arka Kapak Yazısı ☐ Tavsiye ☐ Reklam ☐ Medya ☐ Web Sayfamız ☐ Kitabın yazarı ☐ Fiyatı ☐ Diğer

12-Galata'dan çıkan başka hangi kitapları okudunuz?

13-Bizden beklentileriniz?

(Anket formunu www.sistem.com.tr sayfamızın Sesinizi Duyurun köşesinden de doldurabilirsiniz.)

Formumuzu doldurduğunuz için teşekkürler.

Bize ulaşmak için bu formu, lütfen

Galata, Halkla İlişkiler Bölümü

Tünel, Nergis Sokak, Sistem Apt. N:4 34430

Beyoğlu/İSTANBUL adresine yollayınız.

kemikler vadisi

Michael Gruber

Michael Gruber, *Gece Dönencesi*'nin okuru sımsıkı kavrayan büyüünden sonra, bu kez de inancın gizemini *Kemikler Vadisi*'nin merkezine yerleştiriyor.

Petrol zengini Arap bir işadamı Miami'de otel odasının balkonundan ölüme atılır. Küba asıllı Dedektif Paz, maktulün odasında garip ve dindar bir kadın bulur. Kadın, Tanrı'nın hizmetinde olmak için seçildiğine inanmaktadır. Fahişe ve uyuşturucu satıcısıyken, nasıl en olmadık yollardan dine dönüp rahibelerin hizmetine girdiğini itirafa fazlasıyla heveslidir.

Paz, psikolog Lorna Wise ile kadının hikayesindeki esrar perdesini kaldırmak için onun itiraflarını yazdığı defterlerin peşine düşer. Ve ortaya ucu petrole kadar giden büyük bir güç savaşı çıkar.

Eleştirmenlerin "inanılmaz bir yetenek" olarak nitelendirdiği Michael Gruber, iyilik ve kötülüğün, inançlar ve gücün anlamını sorguluyor.

Tanrı'nın yazgımızı yazarken bize neler hazırladığını hiç bilemeyiz.

ISBN 975-322-397-8

